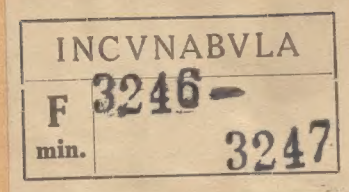

~~Philol. gr. 3416 - 3417.~~

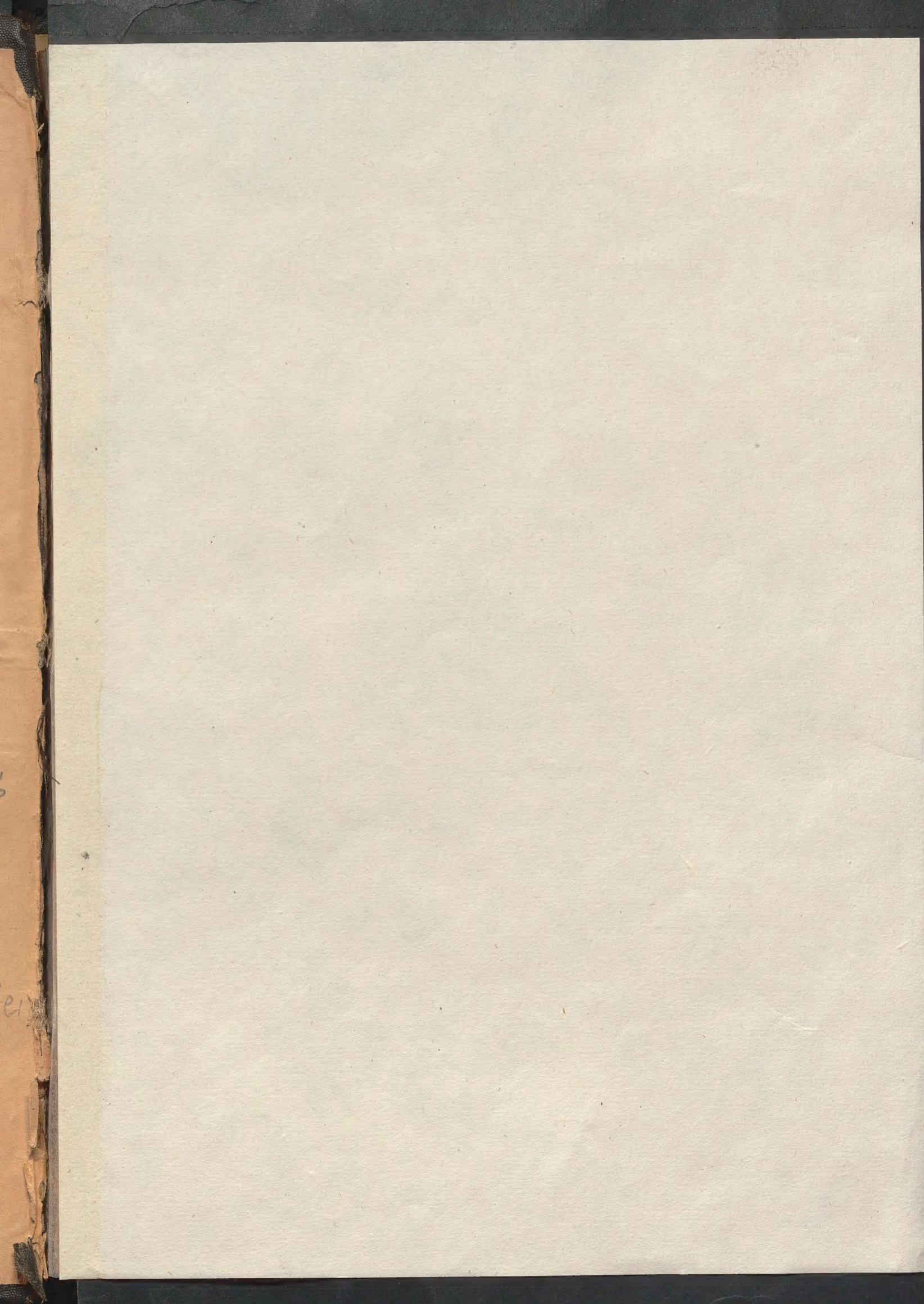

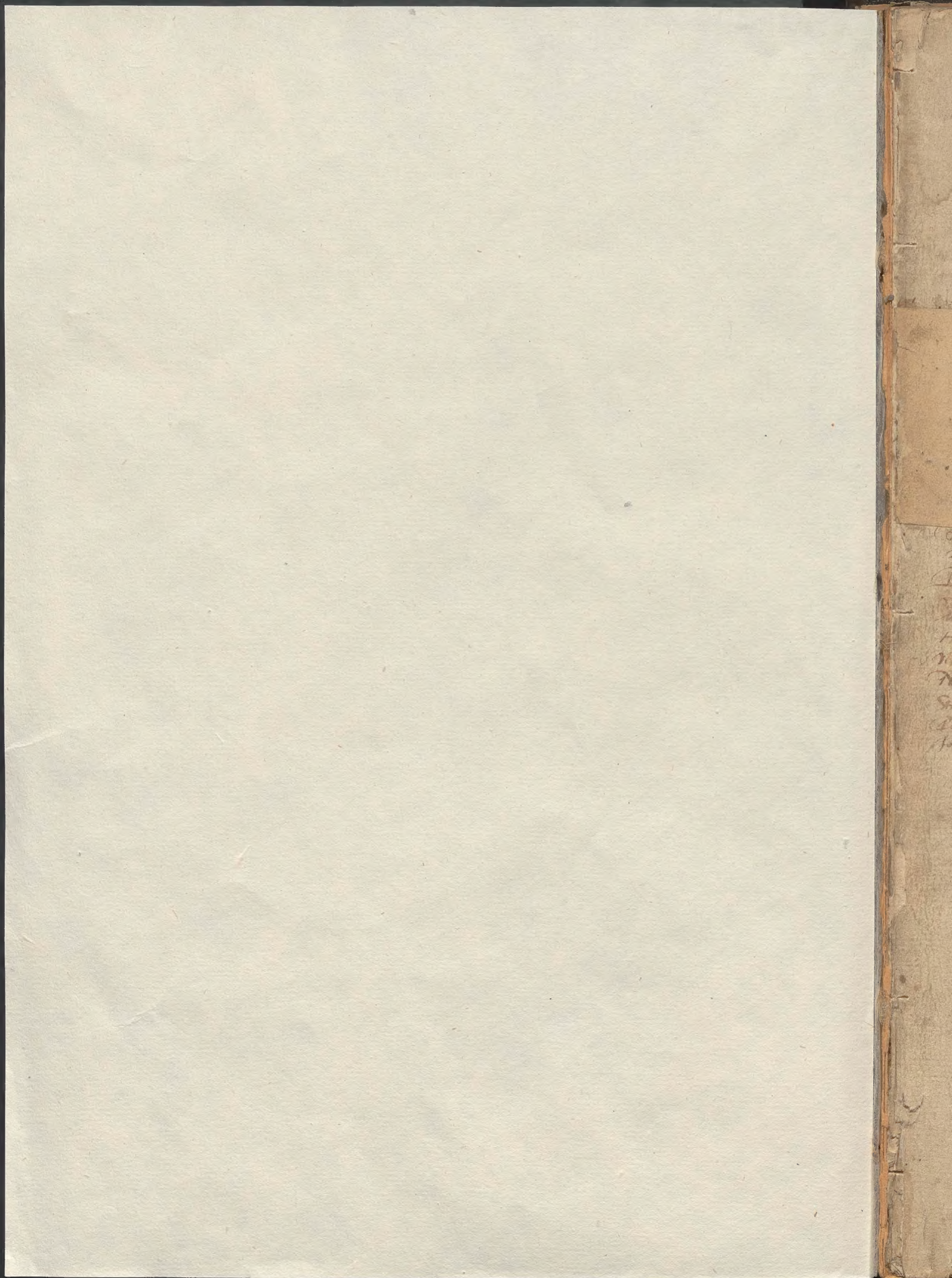
Inc. 3246 - 3247

damna signatura: 11. II 26 d, e
porostate porzycie klocha:

- a) Aristoteles, Duodecim libri metaphysicae,
Leipzig, M. Landspergt, 1499, 20
sygn.: Inc 2346
- b) Aristoteles, De coelo et mundo. Leipzig,
M. Lotter, 1504, 20
nie odzyskano
- c) Aristoteles, Textus quattuor librorum
meteororum, Leipzig, M. Lotter,
1503, 20
sygn.: 393249m

11 II 26

Tabula

Liber primus.

Trū ens simplr sumptū sit subm metha. qd p ^o .	2.
Utrū ista ppositio sit vera. oēs hoies naturaliter scire desiderant.	3.
Utrum visus faciat magis scire.	4.
Utrum prudentia sit in brutis.	5.
Utrū ex experimētis generetur ars.	6.
Utrū exp ^o nō hñs artē certius opet artifice inep ^o .	7.
Utrū oēs actus & gnationes sunt circa singularia.	8.
Utrum singularitas sit rō formalis obiectiua sensus.	9.
Utrum ad methaphicū ptineat cognoscere oēs qd dīta tes rerum in particulari.	10.
Utrū magis vliā sint difficiliora ad cognoscendū.	11.
Utrū methaphica sit scia practica vel speculatiua.	12.
Utrū scia speculatiua sit nobilior practica.	13.

Liber secundus.

Trum prima principia complexa sint nobis natu raliter cognita.	qō prima.
Utrum difficultas cognoscendi res sit ex parte in tellectus.	2.
Utrū sybe imāles pñt cognosci fm suas qd dīates.	3.
Utrū sit ponere statum in omni genere.	4.
Utrum infinitum possit cognosci a nobis.	5.

Liber tertius.

Trū in inoblib ^o sit cā efficiēs & final.	qō p ^o ia.
Utrū genus predicetur p se de oīa.	2.
Utrū idem nūc vel instās sit in toto tpe.	3.

Liber quartus.

Trū ens vniūoce p dices de oīb ^o entib ^o .	qō.i.
Utrum negatio habeat distinctam formalitatem ab affirmatione.	2.
Utrū vniū & ens significant eandem nām.	3.
Utrum illud principium impossibile est idem esse & non esse sit firmissimum.	4.
Utrū illud pncipiū impossibile &c. sit simplr primū.	5.
Utrum inter p dīctoria sit dare medium.	6.

Liber quintus.

Trū eiusdē effectus sint plēs cāe p se.	qō prima.
Utrum finis sit principium.	2.
Utrum causa particularis & in actu simul sit & nō sit cum effectu.	3.
Utrum necessaria habeant cām sui esse.	4.
Utrū mā q est altera ps ppositū sit cā indiuiduatōis.	5.
Utrum secunda diuisio vni ^o q dī logica sit quēiens.	6.
Utrū ens distinguat in decē predicamenta.	7.
Utrū possibile sit duo accidentia differentia solo numero esse in eodē subiecto.	8.
Utrum rō prioris sit bene assignata.	9.
Utrum propria ratio quantitatis fm q est generalissimū sit diuisibilitas.	10.
Utrum tempus sit idem quod motus.	11.
Utrum philosophus conuenienter & sufficienter assignet tres modos relatiuorum.	12.
Utrū primus modus relatiuor fuerit bñ assignat ^o .	13.
Utrū secundus modus relatiuor sit bñ assignatus.	14.
Utrū tertius modus sit bñ assignatus.	15.
Utrū tertius modus distinguat a duob ^o primis.	16.
Utrū idem referat ad duo vel ad plura.	17.

Liber sextus.

Trū scia practica sortiāt cē practiciū a fine.	qō.i.
Utrum practicum & speculatiuum sint differētie	

essentiales scientie.

Utrū diuisio trimēbris scie speculatiue sit quēiens.	2.
Utrū de ente p accis primo mō sit p se scia.	4.
Utrū de ente p accis secundo mō sit scientia.	5.
Utrū ens vniū deat separi a p dīderatiōe methaphi.	6.

Liber septimus.

Trū iberētia sit de cētia accidētis.	qō p ^o ia.
Utrū suba sit p ^o omni accidente nte tpe.	2.
Utrū suba sit p ^o omni accidente diffinitione.	3.
Utrū suba sit p ^o omni accēte cognitione.	4.
Utrū forma sit p ^o mā & pposito & magis ens vtroq ^o .	5.
Utrū materia sit ens.	6.
Utrū qd qd est sit idē cū eo cuius est qd qd est.	7.
Utrū gnāta p putrefactionē & p pparatiōē dīant spē.	8.
Utrū tñ ppositū ex mā & forma gñetur primo.	9.
Utrū rō pbi pcludat p platōē de ideis.	10.
Utrū mā rex nāliū sit aliqua ps forme gnāde.	11.
Utrū in nālib ^o mā sit ps qd dīatis specificē.	12.
Utrū singulare sit p se a nobis intelligibile.	13.
Utrū pceptus generis sit alius a pceptu dīe.	14.
Utrū differentia diuisiua generis inferioris includat for maliter differentiam superioris.	15.
Utrū vniuersale sit aliquid in rebus.	16.
Utrū distinctio formalis ptiū organicarū alalis sit pp plu res formas reales reali aut specificē distinctas.	17.
Utrū ppositū dicat aliā entitatē a partibus.	18.

Liber octauus.

Trū i motu alteratiōis oīz mācre idē subz.	qō.i.
Utrū ad formatōes plis mī aliqd actie coopet.	2.
Utrū in oī gnatiōe & corruptione fiat resolutio vsq ^o ad materiam primam.	3.
Utrū substantia corporis sempiterni puta celi sit cōposita vere ex materia & forma.	4.
Utrū accis sit ppositū ex partibus distinctis.	5.
Utrū in quidditate formarū naturalium suscipientiū ma gis & minus sit dare gradus.	6.
Utrū ex materia & forma pstituat per se vnum.	7.

Liber nonus.

Trum aliqd possit moueri a seipso.	qō p ^o ia.
Utrū differētia quā assignat pbs inter potentias rōnales & irracionales sit quēiens.	2.
Utrū actus sit p ^o ior potentia fm rōnem.	3.
Utrū actio sit in passo sicut in subiecto.	4.

Liber decimus.

Trū p ^o motor sit mēsurā oīz q sūt de gñē sbe.	i.
Utrū vnum & multa opponant p ^o ie.	2.
Utrum diuisibile sit prius indiuisibili.	3.
Utrū possibile sit trāsmutatio a priuatiōe ad hituz.	4.
Utrū media p ^o ior sit vere potētia ex extremis.	5.
Utrū formalis repugnātia que est inter formas substantia les sit repugnātia contrarietatis.	6.
Utrū corruptibile & incorruptibile differant gñē.	7.

Liber undecimus.

Trū gnātiō & corruptio sit mutatio successiua.	q.i.
--	------

Liber duodecimus.

Trū oīs productio vel inductio cuiuscūq ^o forme sit vniūoca.	qō prima.
Utrū primū celū moueat imēdiate a p ^o pncipio.	2.
Utrū Arist. posuerit oēs intelligētias vtrius infinite.	3.
Utrū principatū & regno vniuersi pñt tñ vnus.	4.

finis.

Calci
minon
methap

tas. Ma
mō de a
pōr dīc
mirāda
tōis m
tōis an
pbat ip
istar en
fm geor
mo hui
tingit.
icorrupt
rept rō
arū & b
suo: gir
tha. est
Res fal
rie. eccl
rauit cel
rū habi
tialis e
ra: sic f
bñt istā
ga verit
rare nos
te illud
entia p
pulebri
bat effi
dem inc
rimū ef
iōm fig
q ipse
& aurū
cuiusm
tū pba
oēs. n.
n. sola
famula
dicere p
po. &c.

pñt qd
primū
realis
creatur

Altissimi doctoris Antonij Andree seraphici ordinis minorum questiones subtilissime super duodecim libros methaphisice Arist. feliciter incipiunt.

Circa giron circuitu sola. ecclesiasti. xiiii. fm doctrina Arist. et cu coter sequenti scia math. que theologia pborum et sapietia notatur: veratur circa totum ens: si gnant circa substantias sepatas: vt circa nobiliores ptes sui sub pmi. Et io qz est crea no bilissima entia: nobilissima scia est iter oes sci entias nalter adinuen

tas. Nobilitas. n. sciaz et nobilitate onit subor. ex pmo de aia. Ter. et co. j. Jo in psona huius scie pigne pot dici Bini celli. Ubi describit eius dignitas ad miranda qum ad quatuor. I. qum ad amplexu ambiois magnifice. Infusit correctiois autetice. Acti ingli tiotis amplifice. Et gradu platiolis mirifice. Primum pbat ipius giri cotineta generalis: cu pmitit giru ad istar eni cuiuslibz giri vel circuli qui e figura capacissima fm geometricos scia metha. oia ambit. Ita vt dicit pmo huius in plogo sapietis. i. metha. est oia scire vt con tingit. Scia. n. metha. girat oia entia siue sint imobilia et icorruptibilia: siue mobilia corruptibilia: in qum in eis repit no entis: p quo pot intelligi illud eccl. xliij. Vide aru et benedic q fecit illu. valde speciosus e in splendore suo: giravit celu in circuitu glorie sue. Habitus qd me tha. est qda arcus mysticus iacens sagittas veritatis et ho stes falsitatis. io e quali arcus resurgens iter nebulas glo rie. eccle. l. Vide igit ipm et benedic q fecit illu. Itaqz gi ravit celu. i. tota vniuersitate entiu: et spalter entiu quo ru habitatio e in celo. Sedm pbat ipius istentia vir tualis cu addit celi. Sicut. n. celu istuit in bec oia iserio ra: sic scia metha. in oes alias scias humanas: vtpote q hnt ista sciaz oes alias et earu principia pnt corrigere vir ga veritatis: defendere basta pbitatis: approbare et robo rare nozmetatatis. sicut inuit Arist. in. j. poste. parit an te illud caplin. Difficile e aut noscere. Jecirco de hac sci entia pot intelligi illud eccl. xliij. Altitudinis fundametu pulchritudo eius sps celi in visioe glorie. Tertiu probat efficacia regularis cum subiungit circuitu. Circuitu q dem ingrendo de obus veraciter sine deceptioe. Et plu rimu efficaciter sine defectioe: et gnaliter sine exceptione. io in figura ipsa e ille fluuius phison d quo dicit gen. ij. qz ipse circuit oem terru euilath: vbi nascit aurum. i. sapie et aurum terre illius optimu e. Euilath iterprat stolidus: cuiusmodi sut oes scie huane d se metha. excepta. Quar tu pbat eius eminetia solitaria cu concludit sola. Inter oes. n. scias huanas ista sola pcedit et obus picipat: ipa n. sola e cui nulla alia assimilaf. Sola. n. est cui ois alia famulat. Sola e quam ois alia admirat: vt admiratiue dicere possumus illud Tre. j. Quo sedet sola ciuitas. p. po. et. certe sedet vt regina oium sciarum.

Unica secundu doctrina Aristo. pmo poster. notitia subiecti psupponit to ti sciencie. Ita d subiecto oportet psuppo nere qz est et qd est. Jecirco ad expositio ne libri meta. manuz extendens confides de domini bonitate de subiecto meta. tale pfero qone. C. Utru ens simpli su pti qd est coe deo et creature sit scie meta. subiectu primu pmitate adequationis. Et arguit qz no. Ita vnius scie realis est vnu subiectu reale: sed ens acceptu vt coe deo et creature no est aliquid vnu reale. meta. aut est vna scia

realis patet ergo ens sic coe no e subiectu meta. maior p batur tu: qz conigit vno habitu vt vno actu: vnu act e vnu obiectu: ergo vnius habitus est vnu obiectu: p hie pma ps: tu qz no maioris entitatis est effectus qz ca et me surati qz mensura: sed obiectu causat sciam et mensurat: er go si est sciencia realis: obiectu no est rationis sed ens rea le: et sic p secunda ps. mi. pbat. qz que sunt se totis distin cta nihil coe reale hnt in quo conueniunt: opposituz pdica ti infert opposituz subiecti: sed deus et creatura sut se to tis distincta: ali deus non eet sume suppler: qz heret quo conueniret et quo differret a creatura: ergo ens coe deo et creature no est aliquid vnu reale. Jdreterea illud quo sci entia formaliter distinguit et a quo formaliter denomina tur: est eius subiectu primu: sed ens sic coe no est huius modi respectu scie meta. ergo et. maior est euides: bec. n. sunt coditiones subiecti primi. i. qz denominet sciaz for maliter et qz distinguat ea a qualibet alia. Scie eni fecan tur qucadmodu et res ex. iij. de aia. Ter. et co. 38. Ad. p batur primo qum ad prima pte de distinctione: qz. vi. me tha. capitulo primo. Ter. et co. 2. Distinguit Aristo tres ptes sciencie speculatiue dicēs phisica ee circa inseparabi lia et mobilia. mathematica circa inseparabilia et imobilia: prima vo phiaz circa separabilia et imobilia: cuiusmodi sut substantie sepate. Si ergo bec distinctio sciarum sit couen iens: videt qz sit p subiecta ppria ipaz. secunda pars de de nominatione p. ex. vi. hui. Ter. et co. 2. Ubi vocat hac sciam theologia: qd pbat dupliciter: tu qz si alicubi di umu existit: in tali natura existit: hoc e in imobili et sepa bili: de quopredixit hac sciam cōsiderare: tu qz honora bilissima sciam opz ee circa honorabilissimu genus: sed ista scia est honorabilissima: ex plogo huius: et genus sub stantiaz sepataz est nobilissimu: ergo et. C. Cōfirmatur qz in plogo huius vocat phus hac sciam diuinu qz e di uinoz. Jdreterea si ens sic coe est subiectu meta. ergo in speculatione entis sic cois cōstitit felicitas natura lis: cosequens est falsu: ergo et antecedes pbatio psequen te. fm Aristo. et ethicor felicitas nalis pstitit in actu metha phicali vel sapietiali qd ide est. Iuc sic. noticia subiecti i scia virtualiter continet totam noticiam illius sciencie: er go est perfectior quacunqz alia in illa sciencia: qz qd con tinet virtualiter aliud e eo pfectius: si ergo felicitas cōfi stat in aliquo actu sapie vel metha. marie erit circa actuz cognoscendi subiectu metha. qd e ens per se cuz ille actus sit pfectissimu in metha. falsitas aut cosequens p. ex. h qz noticia entis vt ens e simpli pfectissima. Jdrete rea si ens sic coe e subiectu primu scie metha. ergo sciencia metha. subalternat sibi oes alias scias. pns e falsum. er go et ans pbatio pntie: qz tuc subm vniuersumqz scie eet sub subiecto metha. bec. n. est p. sideratio sciendo subalter nate: vt p. ex. primo poste. falsitas pntis patz. vi. metha. vbi Aristo. distinguit tres ptes entiales scie speculatiue: qd no eet si oes alie subalternarent metha. pbo. qz scie subalternate vel pōunt in meru: vel no. si sic: ergo plures eent qz tres: cu multe sint scie subalternate amplius qz tres: ff no ponit in numeru: ergo p. hui. et mathe. no sub alternant metha. Jdreterea de subiecto scie o. h. notuz esse si e et qd est: ex primo poste. caplo. j. sed in ista scia no est notu de ente qd est. ergo ens no e subiectu in ista scia pbo. mi. tum qz ens e equocu. vt ait Jd. caplo de spe. si qz et. Equocu aut no hz qd. tuqz dato qz sit vniuo cu est cōsimu no hns genus supra se nec dnam: nec per pns diffinitione. ergo nec qd qz diffinitio dicit quid e et rei ex prio topi. Jdreterea de subiectu scie hz passioes de ipso demonstrabiles. ex prio poste. sed ens no e hmoi. pbo minoru dupli. tu qz passio differt eentialiter a sub iecto. ens aut no est hmoi: qz ens e de eentia cuiuslibet. tu qz passio pdicat denotatiue de subiecto et subiectuz de passioe no nisi p accides: qz pdicationes p se si couertunt. ex prio poste. ens ap pdicat d libet i qd: vt videt. Jdre terea subm cuiuslibet scie hz picipia. ppria et ptes. ex pri

mo posse. caplo illo. certior aut: si ens cōe sic nō ē hndōl.
ergo rē. pbo. m. tū qz ente nihil ē prius. principiu aut ē
prius pncipalato: tū qz si ens inqzū ens rvt sic cōe hēret
pncipia: ergo qdlibz chs hēret pncipia: sic. n. arguit pbs
prio: prio ca. d reduplicatōe si iusticia eēt bonū i cō qd
nū oē bonū eēt iusticia: pns ē falsū: qz tūc eēt pccfusus i in
finitū i pncipijs r pncipiat. C. pterea substantia est
primū subm hui? scie: ergo nō ē ens: pna pz: qz ciuidē scie
nō possit esse plura subiecta pna: ams pbat p Aristo.
.iij. metha. ca. prio. Ter. r cō. z. Q. ni aut. Ubiz vō p
mi pzie ē scia ex quo alia depēdet r pp qd dicunt: ergo
si hōc est substantia substantie: oz pncipia r cās hēre philo
sophum: tum ex. viij. metha. ca. prio. Ter. r cō. i. Substā
tiarū qrun? cās r pncipia: h illud cui? cās r pncipia qrun
tur in substantia r subm pna illi? scie: tū ex. iij. metha. ca. iij.
Ter. r cō. 4. tot sūt ptes phie quot sūt sube: p qd inuit q
fm diuisione substantie: vt subiecti pmi distinguūt scia
ista. C. Cōtra Aristo. iij. metha. Ter. r cō. i. Est scia que
iscalatur ens inqzū ens. r illa nō est aliq pncipalis
vñ fm cōmen. loquit de metha. cui? ibi statuit subiectū.
C. pterea Auzēna primo metha. capitulo secūdo pri
mū subiectum huius scientie est ens inqzū ens.

Respōdeo

In ista qōne sic pcedā. p. dno qōnis titulu
breuiter dclabo. scdo qz dā opimo. quā h
teneo ptractabo. tertio ad qstionē r ad argumēta rñdebo
C. Quātū ad primū scieqū est qz in titulo qōnis ponitur
vt: ens simplr: per ly simplr intelligo vlr r abstract: fm
qz ens cōsiderat cōsime r pscie inqzū ens r sub pscia r
ppria rōne entitatis abstrahēs a quacūqz rōne entis spā
lis. C. Secūdo ponit cōe deo r creature. Ad cui? euidentia
est notādū qz diuissio entis in. r. pncipalē nō est pna en
tis diuissio: h alia ē prior ista. s. qz ens diuidit i ens finitū
r in ens infinitū: r accipiēdo alter mēbroz. s. ens finitū di
uidit scda diuisione i decē pncipalē: ex qb? pz correla
rie qz de? cadit sub altero mēbro pzie diuissiois: r. r. pncipa
lē mētab alio: oē enī ens pncipalē ē finitū: iō de? est ex
tra de gen? Q. uestio ergo accipit ens vt diuidit pna di
uisione: r nō vt diuidit scda diuisione: iō positi ē ens qd
ē cōe deo r creature. C. Tertio ponit primū pmitate ade
qstiois: vñ notādū ē qz qstū ad pns sufficit. duplex ē primi
tas. s. pmitas pfectiois: r pmitas adqstiois. pmitas p
fectiois i qz qz scia plegē gradu entitatis: vt illd dicat
primū tali pmitate qd ē nobilius ens qz aliō ad illā
sciaz pmitē: sic i pposito ponit primū ens qd ē de? qz est
nobili? ens hz gradu entitatis qz aliō ente ad pndera
tione scie metha. pmitē: h pmitas siue pmitas adq
stionis notat cōlitate pncipalē subiecti ad sciaz qz. s. scia nō
excedit subiectū nec ecōuerso. Sz qz cadit aliq mō sub
pnderatione scie cadit sub rōne formali subiecti: r ecōuer
so qz cadit pncipat rōne formali subiecti cadit sub pndera
tione illi? scie. C. g. si ens inqzū ens ponit subiectū primū
metha. tali pmitate: qz cadit pncipat rōne entis vt sic: ca
dit sub pnderatione metha. r qz cadit metha. pnderat sub
ne entis pnderat. C. Est ergo sensus qōnis. C. tū ens cō
muniūime sūptū vt sub se pncipat oē ens finitū r infinitū: r
sub pna r formali rōne entitatis. i. ens inqzū ens sit sub
iectum primū scie metha. sic adqstū qz nihil subterfugi
at pnderationē huius scientie vt participat rōnem entis.

Quantum

Ad secūda ē vna opi. Cōmen. s. qz de? r iel
ligētic siue qd illud est gen? substantia. Sepa
ratay est subiectū primū hui? scie: vñ cōtra Auzēna qz po
sunt subiectū ē ens inqzū ens dicit sic prio pbi. cōmento
ultimo: qz dicit qz pna pbia nitit pbarē entia separabilia ē
peccat: gen? enī entū separator ē nōn demōstrat nisi in tel
entia nālī: hēc enī entia sunt subiectū pze phie: r impossibi
le est aliquā sciam demōstrare suū subm cē: hz pcedit ipm
ē qz est manifestū p se: aut qz est demōstratū in alia scia.
Un peccauit Auzē. qz dicit primū pbi demōstrare primū
pncipiū cē h cōmetator. C. Hēc at opinio tria ponit vt
pz tūcti: primū dicit ē qz nulla scia pbat suū subiectū ēē

secūda ē primā pbia h posse pbarē deū ēē hz tū nālē. ter
tium ē qz gen? entū separator ē pze phie: subiectū primū.
C. p. dno ista opinione arguit p sedaz rōne positi in pede
qōnis. Illud quo scia formalr distinguit rē. C. pterea
hic in plogo pbat Aristo. qz h scia ē speculatiua circa pna
pncipia: r primas cās ex descriptiōe sapientie: hndōl at sūt
substantie separe. C. pterea substantie separe nō sūt oīno
nobis ignote: cū de iphs multa signa hēamus: ergo cō
gnitio eaz tradit i aliq scia: nō nālī vl mathema. pz ergo
in ista cūtatū sūt tres ptes scie speculatiue: ex. vi. me
tha. Ter. r cō. z. C. pterea scia pnderas aliq pla at
tributa ad aliq vñū primū marine pnderat illud primū
tanqz propriū subiectum ad quod alia attribuantur:
sed primū ens. i. prima causa est ad quod omnia entia
attribuant: ergo de illo prio marine ē h scientia vt de p
prio subiecto. ma. est euident ex. iij. metha. Ter. r cō. z.
vbiz vñ pzie pmi ē scia ex quo alia depēdet r pp qd
dicunt. C. Sz h opimo nō placet iō arguit p ipam. C. Cō
tra primū dictū sic. Ois scia vñ vel pōt vñ demōstra
tione: qz ergo pbat vel pōt pbarē suū subm esse. ma. est
euident: qz sicut p cām pbat effect? pp qd: ita ecōuerso p
effectū pbat cā: qz pna ondit sic: qz ois scia qz demon
strat suū subiectū ē: qz p effectū demōstrat aliq d cā
scilicet cē: ex h enī qz effect? nō pōt ēē sine tali pnditione in
cā: effect? nō pōt ēē sine cē cause: ergo si effect? est cā est.
C. Confirmat qz apparet inductiue qz scia aliq pōt demō
strare suū subm cē: h a posteriori. sicut in libro elene.
demōstrat syllogisimū sophisticū ēē p sile pz ibi. Silr p
scianus libro cōstructionū ondit orationē pstructa esse p
silem modū habēdi litteraz ad dictiones: r dictionū ad
orationes. C. Adūctū tū qz nulla scia demōstrat suū
subm cē demōstratōe: pp qd: r a priori: qz ipm subm est
prio cognitū pncipitate nāc: pōt in demōstrare suū sub
iectum cē demōstratōe: qz sic intelligēdo qz scia qz p
ponit pceptū aliqū puta qd nōis apud intellectū de sub
iecto r de illo pceptū p effectū arguit prio qz sit: secūdo
qz alia sibi infunt. C. Cōtra secūdu dictū arguo primo qz
vñ qz tā pbia prima qz ēē nālī p pbarē deū ēē sic. Ois
pncipitas cōsiderata in effectū quā impossibilē ē sibi in cē
nī ē cā sit: concludit cām cē demōstratōe qz. Sz tā p
pncipitas pndrata in scia metha pncipalē: qz ē in nālī de
effectū nō pōt sibi in cē nī pmi inuēs r pmi ens sit:
ergo vñ qz scia pōt ipm pbarē cē demōstratōe quia.
C. pterea secūdo qz h magis possit prima pbia qz nā
lis arguit sic: scia cōsideras pnditiones effect? qz ducunt in
cognitionē excellētiore cause magis pōt demōstrare cām
esse: hz prima pbia est hndōl respectu nālīs: ergo rē. ma. ē
euident: hz minor patet ex h qz gnāles pncipitates entis q
cōsiderant in scia metha. magis dicunt in cognitionē po
sitūā pmi entis p excellētiā qz spāles pnditiones pndera
te in scia nālī: min? enim excellēs videt pmitas mouēdi
tū quā pbat pbs nālīs. viij. pbi. qz esse pmi ens sim
pliciter qd pbat pmi pbs. C. Tertio arguit qz pbi. nō
pōt pbarē deū ēē sic: qz si sic: ergo pbi. sic ē simplr pri
or metha. pns est euident falsum: ergo rē. ams. pbatō p
quēte: tū pōnis deū ēē pmi cō cognitū r primū no
tum in ista scia r cē nobis pncipituz ex aliquo medio nā
li. Si ergo pōnis deū ēē simplr pncipituz ex tali medio
r h pncipituz inqzū sit cognitū: ergo scia nālīs
simplr ē prior ista: qz nōissimū h ē aliq ibi simplr nōi.
C. Cōfirmat: qz tūc illa qz est simplr cōderis in pbi. s.
deū ēē cē h pna pp simplr idemōstrabilis: r ita pbi.
cē prior metha. C. pterea sequit qz saltē qstū ad istā
cōclutionē deū ēē metha. subalternat pbi. siue phie
nālī: sicut cirurgia subalternat geometric qstū ad istā cō
clutionē qz vulnera circularia tardā curant: hz oīno nō sit
sile h r ibi vt pz. C. Cōtra tertiu dictū arguit sic: vñ
scie est vñū subz: ex prio pōt. hz ergo de? r intelligētic sūt
h subiectū oz assignare illis aliq cōe r vñū oīū a quo
h ista scia vnitatē: illud vl ē ens vel substantia. Nābil. n. aliud
videtur eis

De su biecto

Quantum qđ est cōe deo ⁊ creature est subz primū me-
tha. Ad cui⁹ euidētā declaro aliquas cōlones. s. quinqz.
C. Prima cōclō sic ista: ens qđ est cōe deo ⁊ creature di-
cit vniū cōceptū p̄p̄iū aliūz a cōceptū dei vl⁹ creature.
Hāc cōclōne oñdo sic: impossibile ē eūdeꝝ p̄ceptū eīde itel-
lectui simul eē certū ⁊ dubiū sed aliqz itellec⁹ cert⁹ de ali-
quo qđ sit ens pōt dubitare vtrū sit de⁹ vel creatura: ergo
iste itellec⁹ hz vniū cōceptūm entis aliū a cōceptū dei ⁊
creature: maior videt euidēs ex terminis: qđ negare p̄-
dicatū est negare subm: minor pbat: qđ fidelis disputās
cū infideli vtrū. a. sit de⁹. nō dubitat vtrū. a. sit ens: imo
est cert⁹ tā ille qđ aduerſari⁹: nā vterqz ſupponit tāqz vtrū
⁊ cert⁹ qđ. a. sit ens: ⁊ tñ dubitat. a. sit de⁹ vl⁹ creatura
als eſt vana eor⁹ diſtinctio. C. Diſtrecta iſſibile eſt
aliqua p̄la in eodē vno p̄ceptū cōuenire ⁊ diſſerre: ſz de⁹
⁊ creatura queniūt in ente vl⁹ cōceptū entis: qđ vtrūqz ve-
re eſt ens diſſerit tñ p̄p̄iis p̄ceptū ſic p̄z: qđ nō ē idē p̄-
ceptus dei ⁊ creature. ergo cōcept⁹ entis ē ali⁹ a cōceptū dei
⁊ creature: ergo cōcept⁹ entis ē ali⁹ a cōceptū dei ⁊ crea-
ture: ma. p̄z. nō enī eſt iſelligibile oppoſitū. C. Diſtrecta
certū ē qđ ens predicatur de deo ⁊ de creatura. ergo vl⁹ hz
aliū cōceptū vel euidē: ſi hz euidē ſic erit p̄dicatio eiuſ-
dē de ſeipō: ergo ſm aliū cōceptūm ⁊ ille ali⁹ eſt vni⁹ in ſe:
alioqn tot eſſent entia cōſiſſima quot iſteriora. C. Cōſirma-
tur qđ vel cōcept⁹ entis eſt idē cū cōceptū dei ⁊ creature vl⁹

ali: si ali' h'et ppositū: si ē v' idē alteri v' vtriq: si al-
teri: ergo nō p'dicat de altero: & sic deus vel creatura nō
esset vere ens qd ē absurdū. Si at est idē vtriq: ergo &
illi sūt idēz iter se: q: q' sūt idē vni tertio iter se sūt idē cō
mō quo sūt idē illi. 3. Cum igit' cōcept' dei & creature sit
vnus & idē p' p'ns sequit' q' cōcipiēdo deus cōcipit creatu-
ra & cōuerso: qd est absurdū vt p'z. C' ¶ Diciterea cōcept'
entis ē prior nāliter cōceptu dei & creature: ergo ali' a'ns
p'z: q' ille cōcept' nālī est prior a quo nō cōuenit subsistē
di p'ntia ex libro p'dicamētōz & ex v. metha: ca. de priori.
I. ex. 7 cō. 17. S' cōceptus entis est h'mōi: q' sequit' est de-
us: ergo ens & nō cōuerso. S'ilr si est creatura ergo ens
& nō cōuerso: ergo cōcept' entis est nālī prior: p'batio cō-
sequētiē: p'z' s'uo prior nō depēdet a posteriori nec quā-
tum ad esse: nec q'stū ad cognoscit q' vt sic: nō repugnat si
v' esse sine posteriori: ergo ē aliud a posteriori. C' ¶ Dite-
rea iter cōcept' g'ntatīnos solus cōcept' entis est simplr
simpler: ergo ali' a' quocūq: cōceptu entis inferioris cuius
modi sūt de' & creatura: a'ns suppono p' nunc: p'na p'z: q'
i'possibile est quēdēz cōceptuz esse simplr simplices & non
simplr simplices: nullus cōcept' entis inferioris est simplr
simpler oīno: C' Ex p'dictis cōcludo correlariū q' cōcept'
entis est vniuersus deo & creature q' si aliud & vnus: ergo
vniuersus de q' vniuersitate dicit' amplī in. iiii. hui' d'no
cōcedente. C' Secunda cōclusio sit ista: cōcept' entis cōis
deo & creature est vn' realiter: hāc d'no sic. C' Oīa conce-
ptuz q' p'dicat in qd de aliquibz p'dicationē dicēte h' est h':
est vn' cōcept' realiter: s' cōcept' entis est h'mōi: ergo &c.
ma. est euident: q' oppositūz p'dicati isert oppositūz subie-
cti. Dato enī q' nō s'it vn' realiter: iā nō p'dicabit in qd de
pluribus: nullū enī ens rōnis p'dicat de ente reali essen-
tialiter & in qd: minor p'bat s'ilr in d' quo arguit Aristō. p'z
mō topi. q' illud p'dicat in qd de aliquo p' qd r'ndet ad in-
terrogationēz factā p' qd de eo h'mōi est ens: q' si q'ras qd
est de' r'ndet q' ens: s'ilr est d' creatura. C' R'ndet forte q'
ens nō h'z cōitantes aliquā reales: s' solū q'stū ad quādz
idifferentiā cōcipiēdi: cū ergo dicit' q' p'dicat in qd: nō
est intelligendūz q' sit aliqd cōe reale qd p'dicet i qd de
pluribz: s' sub vno mō cōcipiēdi cōtinent plures res q'-
rum q'bz p'dicet de h' & de illo seorsum puta realitas dei
cōtēta sub vno mō cōcipiēdi ens de creatura: C' Contra
q' si sic: tūc p'dicatio entis de deo nō esset p'dicatio su-
perioris de inferiori: s' eiusdē de seipso: s'ilr & de alijs: qd
nullus sane mentis diceret. C' ¶ Diciterea ad principale
vniuers potētiē vn' est obiectū adequatūz: s' ens cōe deo
& creature est p'imum obiectum intellect' p'm Aui. p'ri-
mo metha. caplo q'nto: ens & res p'la i'p'ssione i'p'rimunt
in ala: ergo ens sic cōe est aliqd vnum: nō vnum p'm rō-
nem: ergo vnum reali: p'batio assumpti: obiectūz potētiē
p'cedit nālī acti potētiē: ergo nō est vnum p' intellectūz
q' in suo p'nti est aliqd vnum. C' ¶ Diciterea circūscri-
ptio oī intellect' de' & creatura h'nt aliquā quēntitā: q'
plus cōueniunt q'z ens: & nihil: ergo illa cōuenientia est
realis: & ita fundamentum istius cōuenientie est reale: q'
nulla relatio realis pōt fundari sup' ens rōnis: nō enī ma-
ioris entitatis est res fundata q'z fundas: fundamentum
illius cōuenientie est vnus cum sit relatio de p'io mō rela-
tiōz: ex q'nto metha. ca. de ad aliqd. I. ex. 7 cō. 21. ergo
deus & creatura h'nt aliquam vnitatem realem: & hec est
vnitas entis in quo cōueniunt deus & creatura. C' ¶ Dite-
terea intellectus intelligens ens cōe deo & creature: aut
est verus aut est falsus: si est falsus nihil ad p'z positūz.
si verus: ergo sic oportet esse ex p'te rei q' aliqd reali sit cō-
mune: tunc enī intellectus est verus q'n intelligit sicut se
habet in re: s'im Aristō. lr. metha. ca. vltimo. I. ex. 7 cō.
22. C' Cōfirmat q' aliter vltas entis esset quoddā ficti-
tium v' chūmera nisi intellectus a p'te rei cōgeret ad sic
abstrahendum vniuz aliqd cōe v' opz q' oī vnitati alicu-
ius veri cōceptus cōr'ndeat aliq' vnitas ex nā rei. C' T'ria
cōclusio sit ista: ens cōe deo & creature est subiectum

primum methaphisice scie: et hoc compositio est directe ad quod-
nem. Hanc ostendo sic. primo auctoritatibus. secundo
rationibus. Auctoritate sic Aristo. postquam distinguit. vi. me-
tha. tres partes scientie speculative mouet dubitationem
vtrum prima pbis sit vniuersalis: aut circa aliquod ge-
nus determinatum. Et videtur soluere qd sit vniuersalis
vnde circa finem solutionis dicit de ente inqstus ens: hu-
ius vtiqz erit speculari. C. Preterea ibidem in. vi. dicit qd
si non est altera substantia preter naturam consistentem: tunc phi-
sica erit prima scientia: qd pbisica tunc esset de oibus enti-
bus: sicut nunc est de oibus naturalibus: qd tunc oia en-
tia essent naturalia: sed nunc est ita de oibus naturalibus qd
primum subiectum eius est aliqd commune oibus naturalibus: et
non aliqd primum ad quod oia attribuantur: sicut autem
vult. i. metha. ca. 2. et comentator. iij. metha. comen. i. ergo
subiectum prime scie est aliqd commune: aliter pna Aristo. nul-
la esset: et illud commune non est nisi ens. C. Preterea me-
tha. considerat primas causas: vt pbatur in prologo metha.
ergo debet considerare effectum primarum causarum: qd eiusdem
scie est considerare causam et effectum. prime autem cause sunt p se
et fm se cause entium: inqstus sunt entia: ergo ens inqstus ens
considerat in ista scia vt subiectum primum. C. Preterea h. ex
preste dicit comen. in pmo metha. qd subiectum vniuersale
scientie. i. metha. et disputatiue est ens inqstus ens. C. Ad
conclusionem istam arguit et p rones. Primo sic: illud est
cuiuslibet scie cuius p se primo sunt passionem qd considera-
tur per se in illa scia: sed nihil aliud ab ente est hmoi: qd. i.
passiones metha. sunt p se primo illius: ergo ens et nihil
aliud est subiectum primum scie metha. maior est euident acci-
piendo ly primo vt accipit Aristo. primo poste. capitulo
de vniuersali: qd. i. inest sibi fm qd ipm et non p alia: s. di-
alij inest p ipm. Hec eni est conditio primi subiecti cuiusli-
bet passionis: s. minor p quatuor ad vtiqz parte: qd pas-
siones metha. puta vnu bonu vez vnu: et multa actus et
potetia et. no sunt alicuius inferioris entis p se primo: sed
cuiuslibet inqstus ens. nam alis no conuenient ois enti: er-
go sunt p se primo passionem entis inqstus ens. Ista ro-
nem pondero. C. Preterea si ens inqstus ens non est sub-
iectum primum scie metha. ergo opz dare quatuor scientias
speculatiue essentialiter distinctas: pns est falsum: et co-
tra pbm in. vi. huius. Ter. et co. 2. Qui ponit tria tres: er-
go et antecedens: pbatio consequentie: ens inqstus ens est
scibile et h. pns passionem demonstrabiles de ipo vt vi-
detur infra. ergo in scia aliqua: non pbica nec math. nec
in ista p se ergo in aliqua alia: ergo quatuor: qd illa esset
speculatiua et non practica: qd speculatio entis inqstus ens
non est directiua in aliquam partem. vt habz declarari infra
vi. huius. C. Preterea si scia metha. est de aliquo gene-
re determinato et non de ente inqstus ens: ergo aliq sci-
entia erit prior et superior ad ista: pns est falsum: qd iam ista i-
proprie diceret ab Aristo. vi. huius: et primo de generatio-
ne: et alibi frequenter prima pbis: qd nihil est prius primo:
pbatio consequentie: illud genus determinatum de quo est
metha. haberet aliqd superius ad ipm qd haberet aliquam passio-
nem demonstrabilem de ipso in alia scia: ergo eadem passio
esset demonstrabilis de subiecto huius scie accipiendo pro
medio illud subiectum superius cuius esset prima passio si
cut haberet tres demonstrat de ysochele accipiendo pro me-
dio triangulu qd est subiectum huius passionis primum ar-
guendo in tertia figura sic. Ois triangulus habet tres an-
gulos: alius triangulus est ysocheles: ergo ysocheles ha-
bet tres. Similiter et in proposito: ita illa scientia de sub-
iecto communi demonstrabit aliquid tanqz conclusionem
quod accipietur hic pro principio et sic simplr illa scientia
erit prior et superior qz ista. C. Preterea maxima scien-
tia est circa maxime scibilia fm Aristo. hic in prologo: s. i.
metha. est maxima scientia fm eundem ibidem. ergo est circa
maxime scibilia. Maxime scibilia autem dicuntur dupliciter
vel qd primo oium sciunt sine quibus no possunt alia sci-
ri: cuiusmodi sunt communia vt ens inqstus ens: et qd co-

sequitur ens inqstus ens: vel dicunt maxime scibilia
qd sunt certissima cognoscibilia cuiusmodi sunt principia et
cause: et tanto fm se certiora sunt: quanto sunt priora: et il-
lis eni dependet tota certitudo posteriorum: ergo ista scien-
tia considerabit maxime scibilia vtiqz mo non leuissimum p-
pter vnitatem scie conferuanda: ergo sub aliqua ratione con-
hec est ro entis inqstus ens: et multa alia. C. Confirma-
tur: nam istam sciam vocamus methaphisicam: que dicitur
a metha: qd est transcendens et pbis: qd est scientia: quasi
transcendens scientia: qd est de transcendebus. C. Quar-
ta conclusio est ista: ens qd est subiectum metha. scientie h. ve-
ras et pns passionem. Hanc ostendo sic. Aristo. in. iij. me-
thaphisice. Ter. et co. i. in principio est scientia qd specu-
latur ens inqstus ens: et que huic insunt fm se. C. Pre-
terea ibidem capitulo tertio: qd incipit: et pbis. et. Ter. et co.
3. Vult expresse qd ens inqstus ens h. pns passio-
nem: vnde dicit sic: qm sicut sunt numeri et inqstus nume-
rus pns passionem vt paritas et iparitas. comensuratio.
equalitas: excellentia: et defectio: et hec fm se adinuicem in-
sunt numeris. Sicut at et in solido: et immobili et mobili et le-
ui et graui sunt alia pns: sic et enti inqstus ens sunt quedam
pns: et ea sunt de qbus pbis est perscrutari veritatem. Hec
Aristo. quid planius: hoc idem vult Aristo. et comentator
in quarto et alibi frequenter. C. Preterea qd est perfectio-
nis in quacumqz scientia: simpliciter non est negandum in
scientia perfectissima et nobilissima: sed habere proprias
passiones est perfectionis in quacumqz scientia: nam om-
nis scientia realis considerat proprias et reales passionem
circa subiectum: ergo hoc non est negandum in scientia
methaphisice que est nobilissima. Confirmatur nam sci-
entia proprie sumpta est habitus conclusionis demon-
strate: et primo poste demonstrationis vocludit proprias
passiones de subiecto: quomodo ergo saluabitur me-
thaphisicam esse veram scientiam: si non habet proprias
passiones scibiles vel demonstrabiles de subiecto. C. Sed
contra istam conclusionem arguitur sic: si ens inqstus
ens et fm suam totam communitatem habet aliquam pro-
priam passionem: sit. a. tunc sic: si ens habet passionem. a.
ergo. a. est nihil. consequens est falsum: ergo et antecedens:
falsitas consequentis patet: quia nihil non est passio vera
alicuius: probatio consequentie: omne subiectum est extra
essentiam passionis: cum cadat in diffinitione eius: vt ad-
ditum vt habetur ex. vij. methaphisice. Ter. et co. 19.
Sed quicquid est contra essentiam entis est non ens: et per
consequens nihil. Sequitur etiam qd ens fm suam totam
communitatem non predicatur in quid de quolibet.
C. Preterea si dicas qd ens aliquo modo predicatur de
a. in quid. ergo. a. erit passio sui: consequens est falsum:
quia nihil est passio sui: probatio consequentie: quicquid
est passio superioris est passio inferioris: per se: licet e pri-
mo. si ergo ens predicatur in quid de a. ergo. a. est infe-
rius ad ens. si ergo. a. est passio entis esset passio sui: et per
consequens esset demonstrabilis propter quid de seipso
per ens tanqz per medium: quia passio que est primo su-
perioris est demonstrabilis propter quid de quolibet in-
feriori p illud superius tanqz p medium: sicut habere tres
est demonstrabile ppter quid de ysochele p triangulu tanqz
p medium: ergo. a. esset simpliciter notus tam de ente qd
de seipso: et sic esset querere ppter quid. a. est. a. qd est con-
tra pbm. vij. methaphisice: capitulo ultimo. Ter. et co.
39. Querere propter quid ipsum est ipsum: nihil est que-
rere. C. Preterea. Auicenna primo methaphisice dicit qd
vnu et multa sunt quasi passionem entis: sicut substantia et
quantitas sunt species. Tunc sic: quod est quasi tale non
est vere tale: sed ens habet quasi passionem: ergo non ha-
bet vere passionem. C. Sed iste rones non cogunt. Ad pri-
mam nego consequentiam: qd. a. non esset simpliciter nihil
ad pbationem cu dicitur qd omne subiectum est extra essen-
tiam passionis: si per esse extra essentiam intelligis esse extra
conceptum formalem alicuius sicut concedo. nam subie-
ctum distinguit

Primus

cum distinguitur formaliter a sua propria passione. et sic cadit in eius diffinitione ut additum. si autem per esse extra essentiam intelligis distinctionem realem que est inter res et rem. sic nego. nam propria passio non distinguit a subiecto realiter. et per consequens a est ens reali. et non nihil. non tamen est ens formaliter. Est enim dare medium inter ens formaliter et nihil. scilicet aliquid quod nec est hoc nec illud. tamen inter ens realiter et nihil non est dare medium. Quod additur quod tunc ens secundum suam totam considerationem non predicatur in quid de omnibus: non habeo per incommensuratum: immo per necessario. quod impossibile est ens predicari de ultimis diversitatis vel de propriis passionibus vel de suis propriis contrariis quibus habet ad ens creatum vel increatum. sic ostendit. deo dare in quarto metha. C Ad secundum nego suppositum. quod ens aliquo modo predicetur in quid de a. et per hoc totus processus rationis nullus est. quod ruinoso et falso innuitur fundamento. Ad quicquid dico quod omnia sua sunt ista. et frequenter ens inquantum ens quedam sunt ei quasi species. ut substantia. quantitas. qualitas. et quedam sunt ei ut accidentalia propria. ut unum et multa potentia et actus etc. hunc illud. per quod non dicitur quod passiones. Sed dato quod diceretur quod ad formam rationis dico quod ly quasi non semper est additio distrabens. immo aliquando est distractiva aliquando affirmativa. Exemplum primum. eccle. 24. Ego quasi vitis fructificavi etc. ly quasi dicit similitudinem non proprietatem. et ideo quodam modo distrabit. Exemplum secundum. Ioannis primo. Uidimus gloriam eius gloriam quasi unigeniti a patre. illi qui est de unigeniti patris: et sic in proposito ens habet quasi passiones id est ens habet veras passiones. stat ergo per se. Quinta conclusio sit ista. ens quod est subiectum. i. metha. habet veras et proprias passiones demonstrabiles de ipso. Hanc ostendo sic. secundum primum in prologo metha. sapientia est certissima scientia. certior autem est scientia propter quod quod per se potest. ergo methaphisica que est proprie sapientia ex prologo metha philosophice est scientia propter quod. sed omnis scientia propter quod demonstrat passionem de subiecto. etiam demonstratio potissimum per se. Idem terea. ut supra arguitur. quod est perfectio in qualibet scientia non est negandum in scientia perfectissima. sed perfectionis est in quacunque scientia quod demonstret proprias passiones de subiecto quod secundum Aristotem. primo potest. una scientia est unum genus subiecti per se et passiones eius considerans. ergo hoc non est negandum in scientia nobilissima. Confirmatur. quod scientia est habitus conclusio demonstrat. et primo potest. per se autem demonstratio dicitur passiones demonstrata de subiecto. Unde multi videntur vilificare methaphisicam: quod negat ea posse demonstrare. maxime cum ipsa considerat prima principia demonstrationis quod sunt alie scientie demonstrantes ut per se. iiii. et vi. methaphisice. C Sed contra istam conclusionem arguitur. nam in demonstrando potissimum a sumi per medium aliquid medium inter subiectum et passionem. sed inter ens et sua passiones non cadit medium. ergo de ente non potest aliquid demonstrari demonstratione potissimum. pro minore. inter subiectum cuius conceptus est simpliciter simplex et sua passiones non potest esse aliquid medium. sed conceptus entis est simpliciter simplex. ergo etc. probatio minoris perfelli. nam illud medium aut esset diffusio passionis. aut diffusio subiecti. aut mixtum ex diffinitione huius et illius. sed subiectum et passio quod habet conceptum simpliciter simplicem cuiusmodi sunt ens et sua passio non potest diffiniri. ergo inter ens et sua propria passionem nullum demonstrativum medium potest assumi. C Idem terea. omnia demonstratio est ex principijs propriis. et primo potest. Unde in demonstratione potissimum unum tantum medium est ad unam conclusionem. augetur enim conclusiones vel demonstrationes non per media. sed in post assumendo. et primo potest. sed quicquid considerata a metha. sunt coia et non propria. ergo etc. C Idem terea. nullum subiectum est in potentia contradictionis ad suas passiones demonstrabiles de ipso. sed ens est in potentia contradictionis ad ea que ponuntur passiones demonstrabiles de ente. ergo illa que ponuntur passiones entis non sunt passiones entis demonstrabiles de ipso. maior patet. quod aliter passio contingeret inesse subiecto. et per hoc non esset demonstrabilis nec scibilis de subiecto. minor probatur inductive. primo in passionibus distinctis. puta actus

De subiecto

et potentia. et cum contingens vel necessarium etc. Hanc potentia includit negationem actus et e converso. ergo si ens est in actu vel potentia potest esse in actu et non in actu. potentia et non potentia. C Secundo ostendo in passionibus unicus. puta in uno. unum enim de uno modo unum continuitate est. scilicet metha. ter. et co. ii. cap. de uno. et decimo metha. ter. et co. i. cap. primo. Continuum autem est indivisibile et potest fieri plura et per hoc non unum ergo unum et non unum. C Idem terea nulla passio demonstrabilis de subiecto predicatur in quid de subiecto nec de aliquo contento sub subiecto. per se aliquid quod ponit passio demonstrabilis de ente puta unum predicatur in quid de potentis sub ente. ergo etc. probatio minoris. iiii. metha. cap. iii. Ter. et co. iii. in fine dicitur Aristoteles. quod sicut ens predicatur eandem nam et non alia de quanto et quali etc. ita et unum de his de quibus predicatur: sed ens ita predicatur nam de conceptibus predicamentorum quod predicatur de eis in quid. ergo et unum de his de quibus predicatur. si similitudo. Aristoteles. valet. Et nota quod iste due ultime rationes eque vel magis concludunt contra quam conclusionem sicut contra quam ut patet intuitu. C Sed iste rationes non cogunt. C Ad primum non cogit scientia arte demonstrandi cum dicitur quod in demonstratione potissimum oportet sumi etc. concedo maiorem. sed minor est falsa. Ad probationem est dicendum quod diffusio est duplex. quedam dicens quid est. quodam propter quod est. medium autem demonstrationis non est diffusio dicens quid est simpliciter sed diffinitio dicens propter quid. Ad propositum inter ens et passiones entis potest sumi diffinitio dicens propter quod ipsius passionis. non obstante quod passio habeat conceptum simpliciter simplicem. Ad cuius evidentiā notandum est quod sub his pluribus passionibus sic se habet respectu earum quod ipse passiones fluunt ab ipso subiecto secundum ordinem quedam nalem. quod una mediante alia. ita quod prior passio est causa propter quod quid inherente secunda. et potest sumi per medium ad demonstrandum secundam de subiecto. Exemplum. habere angulum extrinsecum equipolentem duobus rectis intrinsecis: oppositis et habere tres angulos equales duobus rectis intrinsecis oppositis. et habere tres angulos equales duobus rectis. sunt due passionis trianguli habentes se ad triangulum secundum ordinem nalem. quod una inest mediante altera. et una potest sumi per medium ad probandum aliam demonstrativam. Nam per habere angulum extrinsecum probatur triangulus habere tres. Sed nunquam habere angulum extrinsecum est diffinitio habere tres. et utique diffinitio eius. non dicens quid sed propter quid. Nam diffinitio dicens propter quid est medium demonstrationis. et isto modo omnis causa est dicens propter quod effectus. unde Aristoteles. ii. post. iuxta principium ait. idem est medium et causa. et ibidem iuxta medium libri. ostendit quomodo per omnes causas contingit demonstrare. C Item. 7. huius capituli ultimo ter. et co. 19. ostendens Aristoteles. quod questio propter quid semper querit aliquid de aliquo dicitur sic. palam igitur quod querit causam. hoc autem est quod quid erat esse ut est dicere logicum quod in quibusdam quod est cuius causa. i. finis ut forsan in domo aut lecto. in quibusdam vero quod movit primum. i. causa efficiens. Unde expressum dicitur quod logice loquendo causa etiam extrinsece pertinet ad quod est rei. et per hoc quod quilibet causa possit esse medium demonstrationis sumendo quod quod per quod. C Ad propositum cum entis sunt plures passiones non oportet diffinitionem quod est ad probandum passionem de ente ut arguitur ratio. sed sufficit diffinitio propter quod quod est una passio respectu alteri. scilicet prior respectu posterioris. Sic enim diffinitio vel ratio a. scilicet primi termini. i. passionis est medium demonstrationis. ut dicitur. ii. post. quod intelligendum est de omni demonstratione potissimum demonstrante passionem de subiecto excepta prima passione que vel non est demonstrabilis vel demonstratur de subiecto per diffinitionem subiecti. passiones ergo entis habent quedam ordinem ad ens et una potest sumi per medium ad demonstrandum aliam: esto quod ens et propria passio quolibet entis sit indiffinitibilis diffinitione dicente quod est. quod conceptus simpliciter simplex non est diffinitibilis ut patet per Aristotem. vi. metha. contra platonem. C Sed hic est unum dubium que passio sit prior et quod po-

terior in passionibus entis ut sic una possit alia demonstrare. C. R.ideo saluo meliori iudicio quod sit de aliis passionibus quod nimis pluri et difficile est videre hoc de omnibus passionibus entis: tamen videtur quod unus sit simpliciter prima passio entis: tunc quod de ea specialiter probat Aristoteles. quod significat eandem naturam cum ente. iiii. methaph. capitulo secundo. Ter. et co. 3. et ibidem dicit quod eadem sunt partes entis unus. tum quod in. xi. methaph. capitulo tertio dicit quod nihil differt omnia entia reducere ad ens et ad unum cum idem significantur convertibiliter unde ibi videtur quasi loqui uniformiter de ente et uno. Idem unum videtur esse. secunda verum. tertia autem bonum. Nam ratio veritatis videtur esse prior ex natura rei ratione bonitatis. sicut in intellectus naturaliter est prior voluntati. sic potest dici de aliis passionibus consequenter quod subtiliori doctori relinquo. quod si ita est ipsum unum potest sumi pro medio ad probandum et demonstrandum ens esse verum et verum ad probandum ens esse bonum et sic de aliis. Ipse autem unum remanet indemonstrabile de ente. vel propter defectum medij vel quod ipse inesse enti est per se notus vel propter virtutem. C. Ad secundum dico quod proprietates medij demonstratio nis est respectu conclusionis demonstrande. ut vni conclusionis sit tunc unum medij. sed aliquid esse proprium vni et commune pluribus aliis secundum aliam rationem non repugnat. considerata ergo a methaphysice sunt propria sibi et communia aliis scientiis proportionabiliter cuilibet. C. Ad tertiam cum dicitur nullum subiectum esse in potentia contradictionis etc. dicitur ad maiorem quod vera est loquendo de passionibus vni et non distinctis et sic mihi est falsa. Contra quod passio distincta vel est una vel due. si est una ergo necessario inest enti et cuilibet enti inferiori. ergo omne ens vel est in actu vel in potentia causa vel causatum contingens vel necessarium. et sic nullum ens esset alterum determinate. quod est absurdum. Si sint due. id est quod prius immo absurdum sequitur quod cum quolibet passio superior sit passio inferioris quodlibet ens non solum esset contingens vel necessarius sub distinctione immo determinate quodlibet ens esset necessarium et quodlibet contingens simul. C. Dices quod passiones distincte non sunt proprie passionis illius communis cuius assignantur sed proprie inferioris. Exemplum par et impar dicuntur passionis numeri. non tamen sunt proprie passionis ipsius numeri in communi. quod nullus numerus est qui sit par et impar. sed sunt passionis distincte et secundum inferiorum numerorum. Similiter in proposito in passionibus distinctis ipsius entis. C. Contra. omnis talis propria passio habet aliqd subm cui inest per se primo sic quod non inest illi secundum rationem alterius: sed omni alij per rationem eius et primo poste. si passio distincta siue ponatur una siue due non habet aliquod tale primum subiectum nisi ipsius esse. quod nulli alteri convertibiliter inest. per ergo quod illud esse est ei subiectum primum. et tunc idem est quod prius. C. Alter ergo dicendum est quod passio distincta realiter vel quantum ad illud quod significat est unica. quod enim illa passio unica est ignota nobis non possumus eam nominare uno nomine. sed circumloquimur eam per aliqua duo nomina distincta eo modo loquitur Aristoteles. methaphysice Ter. et co. 19. de medio contrariorum inominato: quod circumloquimur per abnegationem utriusque. ut quod nec est bonum neque malum. Dico ergo quod contingens et necessarium circumloquimur una passionem que sit. a. et ad. a. non se habet ens in potentia contra dictum. immo necessario de ens est. a. similiter de aliis. Si arguas. ergo de ens est necessarium vel contingens sit. Dico quod si per hec duo intelligis ipsum. a. concedo. aliter non. et sic nihil mali sequitur. non tamen omne ens est contingens vel necessarius. accipiendo necessarium et contingens secundum proprium significatum. C. Ad aliud quod additur quod idem ens puta continuum aliqui est unum. aliqui multa et non unum. Dico quod unum accipit dupliciter. uno modo simpliciter. alio modo secundum quod. primo modo est passio unica nec opponit multitudini immo ipsa mul

tudo est aliquid modo una sit et ens. secundo modo est passio distincta et opponit multitudini. multitudo. n. parata ad unum non est unum simpliciter. Idem modo ens non est in potentia contradictionis. per secundo modo dicendum est sic deum et de aliis passionibus distinctis. C. Ad quartum dicendum quod illa similitudo non currit quoniam per quod. verum quod est quod sit ens significat eandem naturam realiter cum quodlibet quod predicat. sic et unum quod unum cum sit propria passio entis non differt realiter a quocumque ente. sed est dissimile. quod ens est idem formaliter cuilibet inferiori de quo predicat. et idem predicatur in quid. non sic unum. id non predicatur in quod sed in quod le. et denotatur. sic passio est subo. passio. n. si sit idem realiter cum subo: tunc est sibi non idem formaliter. ut dicitur philosophus. iiii. huius.

Ad argumenta maiorem concedo quod unius scientie realiter est unum subm reale. si nego minorem. quod ens est et esse deo et creature dicitur unum conceptu reale: ut probatur et supra. per se. C. Ad probationem dico quod deus et creatura sunt simpliciter distincti in realitate. si non in conceptu reali. si quidem deus est possibile sciendum est. C. Sciendum ad hoc quod evidens quod quod intelligitur aliquid realitas cum modo suo intrinseco in conceptu non est ita simpliciter simplex. quod possit accipi illa realitas absque modo isto. si tunc est conceptus imperfectus illi rei. Et repli. si esset albedo in tertio gradu intensiois: posset et esse oino simplex in re posset et accipi sub ratione albedinis tunc. et sic perfectus conceptus conceptus adequato ipsi rei. vel posset accipi parte sub ratione albedinis. et tunc conceptus conceptus imperfectus et deficiente a perfectione rei. Conceptus autem imperfectus posset esse eodem albedini isti et alij. conceptus autem perfectus conceptus perfectus alij. C. Ad distinctionem inter illud a quo accipit conceptus eodem albedini isti et illud a quo accipit conceptus proprius non ut distinctio realitatis et realitatis sed ut distinctio realitatis et modi intrinseci eiusdem realitatis. que distinctio sufficit ad habendum conceptus perfectus vel imperfectus de eodem. quorum imperfectus sit eodem et perfectus sit proprius. C. Ad propositionem. conceptus entis eodem deo et creature descendit in conceptum dei et creature non per aliam et aliam realitatem. sed per modos intrinsecos alteri et alteri realitatis. s. per finitum et infinitum. ita quod sit conceptus albedinis abstrahit a tanto vel tanto gradu albedinis: et conceptus imperfectus et inadequatus huic et illi albedini. ita quod conceptus entis respectu dei et creature. deus ergo et creature sunt se totis distincti in realitate et in conceptu realiter perfecto et adequato realitati cuiusque. sed hoc non obstante veniunt in aliquo conceptu reali imperfecto et inadequato realitati. cuiusmodi conceptus entis quod sit sic abstrahit ab omni modo intrinseco realitatis dei et creature qui sunt finitum et infinitum. Unde conceptus entis formaliter non est finitum nec infinitum posset. sed eodem utriusque abstrahens ab utroque. C. Ad secundum cum dicitur quod illud quo scia formaliter distinguitur etc. dico quod ista maior non est vera. C. Ad cuius evidentiam sunt duo notanda. Idem unum est. quod scia non solum videtur esse circa aliquam tantum circa subiectum principaliter consideratum. sed et circa causas subiecti. Exemplum in phisica tractatur de natura. Quis nullus ponat naturam esse subiectum illius scientie. si aliquid eius natura est principium. Similiter in libro de anima tractatur de diffinitione anime et passionibus et partibus eius. Quis subiectum illius scie ponat corpus atomum. cuius anima est principium. et sic de multis aliis. Considerat est in proposito. nam circa causas altissimas est consideratio huius scie. cuiusmodi sunt substantie imales: non tamquam circa subm principale. si tamquam circa principia subm. Nam in principio senti huius. Ter. et co. 1. de principia sit. Cui in principio. iiii. methaphysice. Ter. et co. 1. ostendit Aristoteles. hanc sciam esse circa ens. et eo quod est circa primas causas. quod ille casus sunt casus secundum se effectus primi. quod est ens in quantum ens. Idem concedit quod proprie casus causant entitatem in effectibus. alie autem casus sedes cant determinate entitatem vel realitatem entis. Considerat ergo methaphysice causas altissimas: ut principia sui subm. vel et alij considerat eas ut principaliores partes sui subm. nam sunt nobilissima entia. C. Secundo est notandum quod sube imales et immobiles non pertinent ad considerationem alicuius scie particularis

De subiecto

geometria nō ē ī pposito. Cū cauēat illi q̄ ens mobile
ponit subz scientiā nālis: qm̄ nō poterūt euadere q̄ scia
nālis subalterne ē metaphisice. cū mobilitas sit q̄si dīa
accētā. C Ad q̄ntū cūz dī q̄ de subo o3 scire sī ē. ⁊ qd est
ē. ꝑcedo. I3 mīor ē falsa. Ad p̄iaz p̄bationē cū dī q̄ ens
nō ē vniuerso. dico q̄ falsus ē. vt h3 declarari q̄ro hui⁹
⁊ ibide dīcet ad porphiriū. entia. n. ⁊ si equocant reali ⁊
p̄bice loq̄ndo. nō tñ equocāt ī p̄spectu entis logice ⁊ me-
ta. loquendo. Ad scōaz p̄bationē cū dī q̄ ens nō h3 qd
cūz sit cōsūmū ⁊ trāscēdes. dico q̄ b̄ cōcludit ḡnālī ⁊ cū
liger de oī ḡnālissimō. qd nullū ḡnālissimū h3 qditate p̄o-
p̄le dictā. ⁊ tñ qdlibet h3 quid q̄ alīs nō p̄dicat ī qd d̄ al-
quo vñ p̄p̄ ista est insufficiēs. I. q̄ si nō h3 diffinitiones
p̄p̄ie dictā. ergo nō h3 qd. nō enīz scitur nisi de qditate
ip̄ei cui⁹ ē p̄p̄ie diffinitio. I3 ergo ens nō hēat quid qd er-
rimis p̄ diffinitionē sic arguit p̄batio illa. tñ h3 qd eo-
mō quo h3 essentia. o3 qm̄z ī diffinitionib⁹ docuerit ad ali-
q̄ simplr indiffinibili. qz nō ē ꝑcessus ī infinitū ī rōnē
b̄ h̄m p̄b3. iij. mēta. C Ad septimū dī q̄ ens h3 p̄p̄ias
p̄fīōnes demōstrabiles de ipso vt p3 er. iij. ⁊. v. ꝑclusio
nib⁹. Ad primā p̄bationē cū dī q̄ passio differt essentia-
liter a subo. dico q̄ falsus est. nisi p̄ b̄ essentialr itelligas
idē qd formālī. Subm enīz ⁊ passio sunt idēz essentialr ⁊
realr. I3 hēant sī idētātē formālē. vt dīcet q̄rtobui⁹. Ad
scōaz rōnē ꝑcedo q̄ passīōes entis p̄dicant demōsiatiue dē
ente: ⁊ ens de passīōib⁹ nō nisi p̄ accidens: ⁊ cū dī q̄ ens
p̄dicat ī qd d̄ quolibet dico q̄ falsus ē. vt iaz dīci ī cor-
pore q̄onis. C Ad septimū cū dī q̄ ens īnq̄stū ens nō h3 p̄-
cipia. dicendū q̄ principia subī p̄nt intelligi ī duplci ḡne
vel p̄plera. vel īncōplera. ⁊ vtrōq3 mō ens h3 principia.
nā principia īncōplera entis īnq̄stū ens sunt p̄ime cause
f. substatīe īmāles. nā ipse sunt cause p̄imi effect⁹: q̄ ē rē
entis. I33 etia3 principia p̄plera. I. principia p̄p̄ietatus
p̄ que sue p̄p̄ietates sibi īherēt. qz de ipso pōt eē demō-
stratio. p̄pter qd. vt iā p̄bōstēsus est. C Tūc ad p̄batio-
nē. cū dī q̄ ente nībil ē p̄i⁹. principia3 at est p̄ius prin-
cipiāt. dico q̄ si sit sermo de principio īncōplero: ens
cōmune vt sic nō h3 principia. qz cū sit cōe cause ⁊ causato
abstrahit ab vtrōq3. ⁊ neq̄q3 includit ī sua qditiua rō-
nē. sed bene ens h3 principia vt p̄seruat ī suis inferiori-
bus. nā plera sunt entia quib⁹ cōuenit principia3 habere
⁊ esse principiata. ⁊ hoc mōdo ens h3 aliquid p̄i⁹ sc̄. Si
sit sermo de principio p̄plero: cōcedo q̄ tale principium
non est p̄ius ente. sed p̄p̄ietate entis cuius est prin-
cipiū. vt p̄dictūz est. Ad scōam p̄bationēz q̄. tūc omne
ens habet principia3 vel principia. si entis īnq̄stū ens es-
sent principia. R̄spondeo si loquimur de principio īn-
cōplero: sic dico q̄ ens īnq̄stūz ens habet principia: acci-
piendo ly īnq̄stūz specificatiue: ⁊ nō reduplicatiue. ⁊ tūc
est sensus. entis īquantūz ens. id est entis s̄m suā entita-
tē. sicut dicimus. homo īquātū albus videtur. id est
s̄m suam albedinem. ⁊ tūc cum īfertur. ergo quodlibet
ens habet principia3 neganda est consequentia. quia
consequentia non valet ab īquantūz ad vniuersalē: nisi
quādo īquantū tēet reduplicatiue eo modo quo loqui-
tur Aristo. p̄mo p̄iorum. vt allegatūz est de iustitia. Si
vō loquamur de principio complero quē sunt p̄posi-
tiones immediate ad p̄bandū passīōes de subiecto. sic
dico q̄ entis īquātū ens sunt principia. etia3 accipien-
do ly īquantū reduplicatiue. ⁊ sic omne ens habet
principia. qz passīōes entis sunt demōstrabiles de quo
libet ente per principia complera. nam omnia passio su-
p̄rioris est passio inferioris cuiuslibet per se. I3 non per
se p̄mo. ergo patet q̄ argumentum accipit minōrē fal-
saz. C Notādū aut ad cūdentiam p̄dictorum q̄ ly īn-
quātūz ⁊ quolibet aliā dictio reduplicatiua: dupliciter ac-
cipitur. aliquādo specificatiue: ⁊ aliquādo reduplicatiue.
R̄duplicatiue accipit quando denotat illud cui īiungit-
tur esse formālem causā p̄ccām ⁊ p̄p̄iaz īherētē
p̄dicatī ad subiectū. Exēplum homo īquātū homo

est risibilis. hic eni ly inquitū denotat qd hō qui sequitur immediate ly inquitū tū cui coniungit ly inquitū est eā pēla p-
pria r formalis. quare risibilitas iest subiecto qd ē hō: nā
risibilitas iest homini fm ppriā rōnē hūanitatē ut p eāz
r tūc valet pna ab inquitū ad vlt: nā si hō inquitū hō est
risibilis: ergo ois hō. Accipit autē specificatiue qū nō no-
rat talē cām sed solū illū qū addit accipit p rōnē forma-
lem. Exemplū hō inquitū hō est albus est sensus: hō inquitū
tū homo: id est illud qd est hō est albus: solū eni specifi-
cat r nō reduplicat sic accipiendo ly inquitū: r tūc nō va-
let cōsequētia ab inquitū ad vlt: nō eni sequit hō inquitū
homo est albus: ergo ois hō est albus: hoc etiā mō acci-
pit Aristō. tertio phisicor: r est exēplū aptius ad ppositū
vbi diffinites motū dicit: q mor? est actus entis in poten-
tia inquitū in potētia: cū eni mobile hēat in se dual rōnes
qd est ens in actu r ens in potētia: motus est act? eius nō
primū mō: sed secūdo mō: r isto mō significat ly inquitū
quādo accipit tū specificatiue: q si reduplicatiue iheret
vltm: ergo omne ens in potētia mouet. qd est falsū quo-
modo ait Aristō. primo priorū: q si iusticia est bonū in-
quitū bonū: iusticia ē oē bonū: qd ē falsū. Sic i pposito
pō mō accipit reduplicatio ppriissimē: secūdo mō mi-
nus pprie. C Ad octauū cū arguit q substantia ē primū
subiectū: ergo nō est ens: nēgo antēcedēs: ad oēs auctori-
tates q adducunt dicēdū q nūllū vult plus dicere pbs ni-
si q de substantia est pcpalior itētio metha. sicut de prio-
ri nobiliori r notiori pte sui subiecti primi. Sic eni qruūt
principia substantie nō vlt sed principaliter: r isto mō iten-
dit Aristō. pbare in pcpio septimi methaphi. vbi pbat
substantia esse priorē oī ente triplici prioritate: qre de sub-
stantia pcpaliter est agēdū: r qd sit subiectū metha. p3.
Omnes homines natura scire desiderant.

Veritur Utrum dicta pma propo-
sicio sit vera. C Et videtur
q non: nam si sic: ergo omnes homi-
nes nātiter sciūt se scire: pns ē falsum:
ergo r aūs: falsitas pns p3: tū q non
oēs hoies sūt scietes: nec p pns sūt se
scire: tū q scire se scire ē act? reflex? nō
aut oēs hoies reflectūt se supra actū rectū sciēdi: vt sic sci-
ant nālī se scire: tū q multi credūt se scire r nō sciūt: si āt
nālī sciret se scire: nūq3 dēperet i tali opinioe qd act? nālī
sp est rect? pna p3 q nūllū desiderat nisi cognitiū fm
Augustinū. ix. de trinitate. Inuisa igit diligere possum?
incognita nequaquā. C Ideterea ad pcpm ale si sic: ergo
oēs hoies amoto ipedimēto sciūt: pns ē falsū: q aia nō
stra ē sicut tabula rasa in q nūllū depictū est: ex tertio de
aia. Ter. r cō. 14. Etia extrinseco ipedimēto amoto: pna
p3 in oib? nālīb? nā ignis: q nālī inclinat fursū statū mo-
uet fursū si sit extra locū illū amoto ipedimēto. C Ideterea
si sic ergo oēs hoies nō hnt sciaz: vel saltē hns n de-
siderat: pns est falsū quātū ad primā pte euidētē: nā vide-
mus q mlti hnt sciaz. Quātū ad sedas pte: ē et falsū: ali-
ppō nō cēt vlt? vera: r sic hētur ppositū: pna tū pbat: q
desideriū nō ē nisi respectū rei nō hite: si ergo desiderāt n
hnt: vel hns nō desiderat. C Ideterea aliq desiderant
ignozatiā ergo nō oēs nālīter desiderant sciam: psequen-
tia est euidēs: sed aūs pbat: quia est aliqua ignozatiā af-
fectata. C Contra est aristō. hic in littera.

Respondeo In ista questione sic procedam: primo p
mittam vnam distinctionē. secūdo osten-
dam triplicem conclusionem. tertio qdam dubia ptracta-
bo. C Quātū ad primū notādū q triplex ē appetit? vlt
desideriū in reb? Quidā. n. ē appetit? nālīs. Quidā sen-
sitū? siue aialis. Quidā intellectūal? siue rōnal. Dicit ap-
petit? nālīs inclinatio vlt? tēdētia qdā q vnaqueq? res tēdit
r inclināt: ad finē suū r pfectionē. Appetit? āt aialis dicit-
ur q psequit? sensū fm quē qlibet sensus tēdit r inclināt
ad obiectū pueniēs r fugit discōueniēs. Sed appetitus

rōnalis dicit? ipsa volūtas pns ipsum intellectū: i sicut ap-
petitus sensitūus sequit? ipm sensum. C Et notū q vlt
appetit? differūt adinuicē. pmo qd appetit? rōnal. is ē for-
malit? liber. nō sic appetit? aialis vel nālīs. Secūdo qd ap-
petitus rōnalis r sensitūus aliqū noiant potētiā. al? iqua-
do actū elicitū: appetit? aut nālīs nec noiat potētiā r nec
actū elicitū. sed ē qdā tēdētia pns nāz rei nō differēs realit?
ab ipsa nā rei. nā quēcūq? res scilicet inclinatur ad suū finē
r perfectionē. Tercio appetit? sensitū? se h3 i plus q? intel-
lectūus. nā vbiqūq? reperit? intellectū? reperit? r sen sitū?
r nō cōuerso. r hoc in mortalib? vt dī scdo de aia. Ter.
cō. xv. sūt appetit? nālīs se h3 in pl? q3 sensitū? vel i intel-
lectū? nā vbiqūq? illi reperiantur. r ipse r hō cōm rso.
pū ē ipsemet appetitus sensitū? r intellectū? vt sunt qdā
nāz hābēt appetitū nālē r inclinationē quādā r tēdētia q
tēdūt in suū finē r pfectionē. Cū appetit? rōnalis i m oia
libus: est inferior r in pauciorib? simplr. r post ipm appē-
titus aialis. simplr aut prior prioritate cōtatis r in pl? se
hns ē appetitus nālīs. Quarto differunt. qd appetit? aia-
lis r rōnalis in suis actib? semp psumponūt actū prior em
alterius potētie cognitīue. puta voluntas actū intellēct?
r appetitus sensitū? actū sensus. Appetitus aut natura lis
vultū actū alicui? potētie psumponit. C. g. graue appē-
tit? centzū appetitū naturali. Quē aliū actū psumpō-
nit. videtur q nullum.

Quantum ad secūdū sit ista prima conclusio. Oēs hoies
sc. nō est intelligēda de appetitū vel desiderio rōnali. hāc
sic oīdo. oīs talis appetitus rōnalis psumponit actū in-
tellectū. sed appetit? quo oēs hoies nālī scire desiderāt n
psumponit actū intellectū. g. r. maior p3 ex pcedentib?
minor: pbat. q appetit? r si ē aliqū resū hnt: nō tū necē-
rio ē resū hnt. dca āt ppō psumponit cē vltis r necēria. si
āt iste appetit? psumperet necio actū intellēct? cū act? itelle-
ct? sit scire. iste appetit? cēt necario s respectū hnt. Ideterea
oīs appetit? rōnal ē formalit? liber: h3 appetit? q oēs hoies
nā scire desiderāt nō est formalit? liber: g. r. pbatio minoris
qd si sic. g. possent nō desiderare scire. r sic dca ppō nō cēt
necia h3 pūgēs. C z. pmo sit ista. qd ppō ista. Oēs hoies
sc. nō ē intelligēda de appetitū vlt? desiderio aiali. Hāc oī-
do sic. oīs appetit? aialis ē tū respectū sensibilib? h3 appetit?
qd oēs hoies scire desiderāt nō ē hmoi. g. r. maior ē euidēs
qd appetit? aialis r sensitū? sequit? adeqte sp3 sensū. minor
p3. q nō tū appetit? scire sensibilia. imo ē insensibilia.
r pl? Cōfirmat. q tūc bruta appeterent scire. cū appē-
titū sensitūū hēant. C z. pmo. ista ppō. Oēs hoies. sc. intel-
ligēda ē de appetitū naturali. Idco p3 p locū a diuifidē.
qd nō restat ali? appetit? g. oēs hoies scire desiderāt nālī.
i. nālī appetitū. q vnaq3 res tēdit r inclināt ad suū finē
r perfectionē. nā Aristō. scdo phicor. Ter. r cō. 75. pbat
nāz agere pp finem. alr. n. nō accideret vlt? error nec fru-
stratio. nā g. itēdit finē. g. h3 appetit? r tū nō cognoscit.
g. est aliqū appetit? sine cognitiōe. r cū pfectio sit aliqū mō
finis pfectibil: ex scdo phicor Ter. r cō. 81. qd ē finis
mor? p pōit appetit? siue desideriū nālē in oib? ordinatis
ad finē aliū a se r pfectibilib? pfectionē differēte ab eētia
sua. qd dico ad excludēdū primū ens. r isto mō dī graue
appetere cētū: r mā formā. r sic de alijs.

Quantum Ad tertū principale est primū dubiū. Vlt?
illa ppō. quā infra Aristō. probat a posteriori r a signo:
possit etiā a cā r a priori declarari. C Vbi sciendū qd q
dam expositio: nitit? eam a cā declarari tripliciter. C Pmo
sic ē imperfectus: nālī appetit? suā pfectionē. ex pmo phi-
cor caplo vltimo. Ter. r cō. 81. aia aut hois de se ē ipse-
ctā fm intellectūal? potētiā. cū sit sic tabula rasa i q nūllū
depingit. ex tertio de aia. Ter. r cō. 14. ergo nālī desi-
derat scire. qd est pfectio eius fm potētiā intellectūam.
C Secūdo sic. vniq3 q3 inclināt ad suā ppriā operatio-
nē. sic calidū ad calefaciendū. opatio aut hois inquitū hō
ē intelligere: p b. n. distinguit? ab oib? alijs. g. hō nālī de-
siderat.

siderat et inclinatur ad intelligere. ergo et ad scire. **T**ertio sic videtur quod naturalis appetitus principii sui principio. hoc autem coniungitur substantiis separatis per intelligere. sic patet Aristoteli. decio tibi cor. quod in speculatio videtur. hoc maxime assimilatur substantiis separatis. et ibi videtur et patet beatitudinem nostram consistere. ergo hoc naturalis appetitus scire. Sed iste probationes eo modo quod valent videtur coincidere. et ab invicem non colliguntur. **A**d cuiusmodi tamen notandum quod sic est duplex actus. Primus et secundus. ex secunda de anima. textus. cor. 2. et 3. ita est duplex perfectio. scilicet prima et secunda. prima est forma vel habitus. secunda ipsa operatio animae formae. videtur quod naturalis appetitus videtur perfectionem. cui operatio sit finis habitus. Ista ergo primo. videtur quod appetitus suam perfectionem ostendit per positionem de se de qua procedit prima ratio quod de intelligere de qua procedit secunda ratio. et sic secunda coincidit in idem cum prima. **C**ontra reat tertia ratio non videtur distincta a secunda. quod hoc non est natum. cor. iungi suo principio nisi per operationem. nec videtur esse alia ratio deinde ratione nisi per tale perfectionem et idem eodem appetitus appetit per illud. cui ergo secunda coincidat cum prima: tertia cum secunda. prima erit eadem cum secunda et tertia. et sic sunt reat una. **E**t istis quod tribus rationibus potest colligi vna ratio. videtur quod naturalis appetitus suam perfectionem in prima quod est forma. et per operationem per quam et potest iungi suo principio. ergo hoc naturalis appetitus scire quod est prima perfectio. et intelligitur quod est secunda perfectio: per quam iungitur suo principio. **S**ecundo dubium est circa predicta. cum hoc naturalis appetitus videtur perfectionem. scilicet prima et secunda: videtur quod de appetitu vel videtur dicto: appetit videtur: vel appetit equivoce dicto. **E**t videtur quod equivoce. nam sic potentia dicitur equivoce de potentia essentiali quod est ad formam. et de accidentalibus quod est ad operationem videtur formam. et secundo de anima. textus. cor. 55. ita videtur equivoce esse desiderium illud quod est ad formam. et illud quod est ad operationem videtur formam. **A**d quod potest dici quod potest esse videtur equivoce. aliter aliter scriptus. sic et ipsa potentia. videtur quod quod est eodem desiderio vel saltem videtur dicto appetit scire immediate. intelligitur autem immediate. quod immediate scia. quod quidem desiderium considerat potentiam essentiali. quod non habet formam est in potest essentiali ad actum primum et secundum. et est eadem potest respectu utriusque actus. **S**ed eodem appetitu et desiderio essentiali potest appetit forma et operatio. licet diversimode. scilicet ad medietatem et immediate appetit. et per quod habet. scilicet videtur desiderit. forte et eodem appetitu et desiderio essentiali potest appetit i medietate operatio ut finis. et ipsa forma propter finem. non curo siue sic. siue econverso. **C**ontra et videtur quod desiderio equivoce dicto appetit videtur perfectio. quod per se potest separari. nam habita forma est appetit. ad operationem non ad formam. et si sic: tunc scia appetit immediate et intelligitur immediate: quodlibet suo principio appetit. **P**rimus appetit. considerat potentiam essentiali. et potest dici appetitus ad formam. et appetit essentialis. **S**ecundus appetit. considerat potentiam accidentalibus. et potest dici appetitus animae formae: et appetitus accidentalibus. **U**traque via est probabilis sed prima magis: quod pluralitas non videtur ponenda esse sine necessitate. Et sic patet ad questionem.

Ad argumenta. **A**d primum cum dicitur. ergo omnes sciunt se scire. nego. nam. anima. n. teneret si illud desiderium sciendi esset actus elicitus voluntatis de quo loquitur Augustinus. ubi allegat. talis. n. desiderium nihil desideratur nisi cognitum. si non est ita hic. **I**llud. n. desiderium sciendi est quodam inclinatione naturalis ipsius intellectus ad sciendum. sic quilibet potentia habet naturalem inclinationem ad suam perfectionem. et tale desiderium non pergitur nullo cognitione in ipso desiderato. graue. n. desiderans certum quod non habet de centro. **A**d secundum cum dicitur. ergo amoto impedimento omnes sciunt. nego. nam. **A**d tertium notandum quod ut dictum est in corpore quod duplex est appetitus. essentialis et accidentalibus. essentialis procedit formam et perfectionem primam. accidentalibus est animae formam. De primo appetitu videtur. quod non est verum quod amoto impedimento nullo illud habeat. ad quod est inclinatio. quod erigitur agens extrinsecum inducens formam. De secundo appetitu videtur quod saltem potest habere. n. formam et habitum amoto impedimento potest erigere in actu habitum. sine etiam aliquo extrinsecum agente. de primo appetitu intelligenda est primo. non de secundo. **A**d creplum quod ponitur de igne. dico quod ignis appetit

intra appetitum accidentalibus. quod habet primum actus. scilicet formam levis potest erigere in actu amoto impedimento. non. n. appetit appetitum essentialibus. ut per se id nihil mali sequitur. **A**d tertium cum arguitur. quod omnes non habent scientiam. vel habet non desiderat. nego. nam. quod ad utrumque animae. ad probationem cum dicitur. quod desiderium non est nisi respectu non haberi. dico quod falsum est. imo potest esse et respectu haberi ut patet per quodam glossam supra secundam canonice. **I**dem super illud. In quo desiderat angelus percipere. non. n. de desiderium respectu haberi. ne scilicet in igne. glossa tamen illa loquitur de desiderio quod est actus elicitus voluntatis. et illud forte in maius desiderato habet. **I**uxta illud Augustini. nono de trinitate. appetitus habitus sit amor scientis vel scientis. quod quod tamen sit de isto desiderio desiderium naturale de quo est finis non corruptum hito ipso desiderato. quod tamen est principium appropinquandi suae corruptione: sic de probatione arguitur per philosophum. unde idem videtur omnino desiderium naturale. et dilectio naturalis. quod ex per se per Aristoteles patet videtur per probationem per dilectionem naturalem scilicet quos appetimus tamen videtur habitus: scilicet habitus amari. **A**lii dicunt quod propositio intelligitur de omni habet finem se desiderato. sic anima de se per se nuda ab omni cognitione. et sic animae est verum. quod omnes habet non sciunt finem se desiderati: scilicet prima solutio verior est. **A**d quartum cum dicitur quod aliqui desiderant. dico: simul stat quod hoc naturalis desiderat scire desiderium naturale: et tamen accidentalibus et voluntarie vel sit voluntas. voluntas enim in nobis ex sua libertate potest moveri contra naturalem inclinationem: nam quod tamen per se vult non scire per se accidens putat: quod aliquid aliud vult magis actu elicitur: ut per se vel non habere remotionem per se. scilicet: re ad quod est inclinatio naturalis: equivoce ergo in argumento de appetere naturali et appetere voluntario seu libero: aliquid. n. appetit naturaliter: quod voluntarie oditur.

Contra maxime sensuum cognoscere nos facit: et multas differentias demonstrat. **N**o. ij.

Veritur. **U**triusque iter omnes sensus: visus facit nos magis scire. **E**t videtur quod non. quod dicit philosophus in libro de sensu et sensato quod ceci nati habentes auditum sunt magis sapientes quam surdi nati habentes visum ergo si sensus magis diligitur quod magis cognoscitur finem quod cognitio ordinat ad scientiam. sequitur quod auditus sit magis diligendus. **C**ontra. **L**eo in sermone. **I**saie per tactum thome visui quo ad certitudinem cognitionis. vni palpas clamavit. omnis meus: et deus meus. **E**t sic per se quod dicit visus plures differentias demonstrat. nam tactus plures demonstrat: quod sensus qui est duarum proprietatum plures differentias demonstrat quod ille quod est vnius trini. sed sensus tactus est duarum proprietatum. scilicet calidit: et frigidit. humidit: et siccit. visus autem est vnius trini. scilicet albi et nigri ex secundo de anima. textus. cor. 8. ergo videtur. **C**ontra. **P**roterea Aristoteli. secundo de generatione. prime qualitates sunt per se tangibiles. sed posterius non inveniuntur sine prioribus. ergo ubi cumque inveniuntur qualitas visibiles inveniuntur et alitas tangibiles et non econverso. ergo plures vias nobis demonstrat tactus quod visus. **C**ontra. **P**roterea per hoc videtur quod sensus visus magis diligitur. per hoc quod non. nam illud sensus magis diligitur cui oppositum magis oditur. et per hoc per capitulo illo. quod autem extremitates pervertit. in ultima regula dicitur quod magis eligendus: magis fugiendus oppositum. scilicet magis oditur oppositum tactus quod oppositum visus. quod oppositum tactus destruit aliam. non autem oppositum visus. ergo tactum magis diligitur quod visum. **R**espondeo. **I**ste rationes non cogunt. **A**d primum dicendum quod visus magis facit ad cognitionem siue ad scientiam quod est per probationem. sic vult Aristoteli. in de sensu et sensato. ubi supra. **A**d primum dicendum sic ipse ibidem vult. auditus solus per actus magis facit ad cognitionem siue ad scientiam quod est per doctrinam. et hoc quod vox audibilis quod movet auditum est significatio acceptum mentis: et per accidens voci finem quod imutat auditum. n. eedem voces formantur: quod modo. et non essent signa ista conceptibus auditus earum nihil inuaret ad disciplinam. et si signa visibilia imposita essent ad significandum eodem.

salte nō ipfecti? g. re. C. p. d. r. e. r. e. a. h. i. e. r. e. p. i. m. e. t. i. s. f. i. t. a. r. s.
opz q. ly. er. dicat circūstātia alicui? cāc. q. r. o. c. u. i. ? nō f. i. n. a.
lis. p. z. q. z. f. i. n. i. s. ē. p. o. s. t. e. r. i. o. r. i. n. ē. c. o. c. u. i. ? e. s. t. f. i. n. i. s. e. r. p. i. m. e. t. i.
a. u. t. p. e. c. c. i. t. a. r. t. e. n. e. c. f. o. r. m. a. l. i. s. v. l. m. a. l. i. s. q. z. f. o. r. m. a. ? m. a. s. i. t.
p. t. e. s. r. e. i. ? i. e. s. t. i. t. u. t. r. e. i. c. o. g. n. i. t. i. o. a. u. t. e. r. p. i. m. e. t. a. l. i. s. ē. s. i. n. g. u. l. a.
r. i. u. q. d. nō ē. p. s. c. o. g. n. i. t. i. o. i. s. v. l. i. s. q. h. a. b. e. t. p. a. r. t. e. n. e. c. d. i. c. i. t. h. a.
b. i. t. u. d. i. n. e. e. f. f. i. c. i. e. n. t. i. s. q. z. v. e. l. v. i. n. u. o. c. i. ? v. e. l. e. q. u. o. c. i. nō p. m. o. s. d. o.
m. o. ? q. z. t. u. c. c. ā. e. f. f. i. c. i. e. n. t. i. s. e. e. t. n. o. b. i. l. i. o. r. s. u. o. e. f. f. e. c. t. u. q. d. ē. f. a. l. s. u. i. n.
p. p. o. s. i. t. o. ? q. z. a. r. s. n. o. b. i. l. i. o. r. e. s. t. e. r. p. i. m. e. t. o. C. p. d. r. e. r. e. a. a. r. s. ?
f. i. c. i. a. s. i. t. n. o. b. i. s. a. n. ā. g. nō g. e. n. e. r. a. t. e. r. e. r. p. i. m. e. t. o. ? p. i. t. i. a. e. s. t.
e. u. i. d. e. s. a. n. s. p. b. a. t. a. p. l. a. t. o. n. e. i. p. e. n. p. l. a. t. o. q. s. u. i. t. a. b. v. n. o.
p. u. e. r. o. d. e. g. e. o. m. e. t. r. i. a. d. i. r. e. c. t. e. q. n. u. n. q. d. i. d. i. c. i. t. e. ā. q. r. e. c. t. e. i. n.
t. e. r. r. o. g. a. t. ? d. e. p. r. i. c. i. p. i. s. g. e. o. m. e. t. r. i. c. i. s. ? p. e. l. o. n. i. b. ? r. e. c. t. e. r. i. d. i. t.
a. d. o. i. a. t. u. c. s. i. c. n. u. l. l. ? r. e. c. t. e. i. t. e. r. r. o. g. a. t. ? r. e. c. t. e. r. i. d. i. t. a. d. e. ā. q. i. s.
r. a. t. ? s. i. f. t. e. p. u. e. r. r. e. c. t. e. i. t. e. r. r. o. g. a. t. ? r. e. c. t. e. r. i. d. i. t. ? t. n. n. u. q. z. d. i. d. i.
c. i. t. ? g. a. n. ā. h. u. i. t. C. p. d. r. e. r. e. a. h. i. e. r. e. p. i. m. e. t. o. n. o. g. n. ā.
t. u. r. v. n. ā. e. r. p. i. m. e. t. u. n. e. c. e. r. v. n. o. e. r. p. i. m. e. t. o. a. r. s. v. t. p. z. i. n. l. i. f. a.
e. r. g. o. n. e. c. e. s. s. a. r. i. o. e. r. m. u. l. t. i. s. s. e. d. m. u. l. t. a. e. r. p. i. m. e. t. a. s. i. t. m. u. l. t.
t. e. c. o. g. n. i. t. i. o. e. s. u. i. d. e. s. p. e. i. ? q. z. m. u. l. t. o. r. u. s. i. n. g. u. l. a. r. i. u. i. n. v. n. ā. s. p. e.
s. e. d. m. u. l. t. a. a. c. c. e. s. s. i. a. e. u. i. d. e. s. p. e. i. nō p. t. i. t. e. i. n. c. o. d. e. s. u. b. i. e. c. t. o. e. r.
q. n. t. o. h. u. i. ? T. e. r. r. c. o. x. v. E. r. g. o. n. e. c. m. u. l. t. e. t. a. l. e. s. c. o. g. n. i. t. i. o.
n. e. s. i. n. e. a. d. e. m. p. o. t. e. t. i. a. e. r. p. i. m. e. t. a. t. i. u. s. i. u. e. i. l. l. a. f. i. t. c. o. g. i. t. a.
t. i. u. a. s. i. u. e. a. l. i. a. q. u. i. q. z. e. r. g. o. n. u. q. z. g. e. n. e. r. a. t. e. r. a. r. s. e. r. p. i. m. e. t.
t. i. s. ? q. z. nō p. t. i. t. e. e. p. l. u. r. a. s. u. m. u. l. p. d. r. e. r. e. a. A. u. g. u. s. t. i. i. n. l. i. b. r. o.
8. 3. q. s. t. i. o. n. i. c. a. p. l. o. v. l. t. i. m. o. d. i. c. i. t. q. a. s. e. n. s. i. b. i. l. i. b. ? nō e. s. t. e. x. p. e.
c. i. a. d. a. s. i. n. c. e. r. a. v. i. t. a. s. q. d. p. b. a. t. ? q. o. e. s. e. n. s. i. b. i. l. e. ē. p. t. i. n. u. e. m. u.
t. a. b. i. l. e. s. e. d. d. e. t. a. l. i. b. ? nō ē. c. e. r. t. a. a. p. p. h. e. d. e. r. e. s. e. n. s. i. t. i. u. a. ? p. p. h. i. s.
e. r. t. a. l. i. b. u. s. nō h. a. b. e. t. a. r. s. q. u. e. e. s. t. c. e. r. t. a. n. o. t. i. t. i. a. C. L. o. u. t. r. a.
p. b. s. h. i. c. i. n. l. i. t. t. e. r. a. ? s. e. c. u. n. d. o. p. o. s. t. e. r. i. o. r. u. m.

Respondeo In ista questione primo premittaz aliqua necessaria. Secundo dicam ad qonem.

Quoniam ad primū pmitto vñ. l. q. ars vel scia dupli
citer habet in nobis vel p inuentionē: vel per
doctrinā. oē. n. qd qd nouit: aut discens: aut inueniens no
uit. primo posterior. C. Circa qd dico tria p ordine. p. i.
mo dico q. scia habita p inuentionē est simplr p. i. d. i. c. i. t. p. i. d. i. c. i. t.
batio huius nullus. n. docet nisi qd didicit p doctrinam
ab alio vel p inuentionē. si p inuentionē: habet p. p. o. s. i. t. u. m.
si p doctrinā ab alio. qñt dē illo alio: q. z. vel habuit p do
ctrinā: vel p inuentionē: ? tūc v. t. p. i. ? vel ergo erit p. e. c. e. s. s. u. s.
i. n. i. n. i. t. u. m. v. e. l. s. t. a. b. i. l. i. t. a. d. h. a. b. e. n. t. e. s. c. i. a. m. p. i. n. u. e. n. t. i. o. n. e. C. S. e.
c. i. u. d. i. c. i. t. e. s. t. q. d. v. e. l. i. s. t. m. o. d. i. s. s. c. i. e. n. t. i. ē. s. i. c. d. s. a. n. a. t. o. e. q. n. z.
e. n. t. n. ā. e. s. t. i. t. a. p. o. t. e. s. q. s. i. n. e. a. d. i. u. l. t. o. r. i. o. e. n. t. i. n. i. t. e. d. i. n. d. u. c. i. t. s. a.
n. i. t. a. t. e. q. n. i. q. z. a. u. t. p. p. t. e. r. s. u. i. d. e. b. i. l. i. t. a. t. e. i. n. d. i. g. e. t. a. d. i. u. t. o. r. i. o. e. r.
t. r. i. n. s. e. c. o. ? a. s. e. n. s. i. t. u. m. t. u. n. c. ē. i. l. l. u. d. r. e.
q. s. i. t. u. m. e. r. r. i. n. t. e. c. u. m. e. s. t. t. a. n. q. z. i. n. s. t. r. u. m. e. n. t. u. i. p. s. a. a. u. t. n. ā. a. d.
i. u. t. a. e. s. t. p. r. i. c. i. p. a. l. i. s. a. n. ā. s. i. l. i. r. i. n. p. p. o. s. i. t. o. n. ā. i. n. q. u. i. d. ā. n. ā.
l. e. l. u. m. e. n. i. n. t. e. l. l. e. c. t. ? e. s. t. i. t. a. p. o. t. e. s. q. e. r. l. e. s. u. f. f. i. c. i. t. q. a. p. p. l. i. c. i. t.
p. r. i. c. i. p. i. a. a. d. p. e. l. o. n. e. s. ? t. u. c. d. i. s. c. i. a. g. e. n. e. r. a. r. i. v. e. l. a. c. q. u. i. p. i. n. u. e.
t. i. o. n. e. q. n. z. a. u. t. a. s. e. n. s. i. t. u. m. p. t. i. n. u. e. r. i. t. e. r. q. u. i. d. ā. s. i. g. n. i. s. s. e. n.
s. i. b. i. l. i. b. ? s. i. b. i. a. d. o. c. e. t. e. p. p. o. s. i. t. i. s. p. q. d. o. c. e. s. e. r. p. i. m. i. t. a. p. p. l. i. c. a.
t. i. o. n. e. p. r. i. c. i. p. i. o. r. a. d. p. e. l. o. n. e. s. q. s. a. p. d. s. e. h. z. ? a. d. d. i. s. c. i. t. e. s. p. i. c. i. t.
z. i. n. v. i. t. u. t. e. l. u. m. i. n. i. s. p. p. r. i. i. n. t. e. l. l. e. c. t. ? p. e. l. o. n. i. a. s. e. n. t. i. t. q. u. i. d. i. d. e. t.
e. d. e. d. u. c. t. a. e. r. p. r. i. n. c. i. p. i. s. s. i. b. i. p. r. i. u. s. n. o. t. i. s. i. t. a. q. i. l. l. a. s. i. g. n. a.
s. e. h. n. t. v. t. i. n. s. t. r. u. m. e. n. t. u. i. s. e. d. l. u. m. e. n. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. s. s. e. h. z. v. t. a. g. e. s.
p. r. i. c. i. p. a. l. e. i. d. u. c. e. s. s. c. i. a. m. ? t. u. c. s. c. i. a. d. a. g. r. i. p. e. r. d. o. c. t. r. i. n. a. m.

C. Tertiu dictū est qd legē ex scdo q. scia hita p inuentionē
ne assimilāe prime sanatio: q. nō dīget extrinseco adiuto
rio hita aut p doctrinā scde sanatio: p. z. de se. C. Scdm
qd pmitto est. q. ois nra cognitio siue pūnet ad sentitua
teriorē puta imaginatiua. memoriā. sensum cōem. r. c. siue
ad intellectiua: oñt a sensu. C. De sentitua itiori quomō
depēdet z oñt a sensu pōt colligi ex dictis Aui. scdo nā
naturalū: z i. n. l. i. b. r. o. d. e. o. i. a. s. p. u. s. ? a. l. e. C. A. d. c. u. i. ? c. u. i. d. e. t. i. a. m.
n. o. t. ā. d. u. q. s. i. c. c. o. l. l. i. g. i. t. e. r. d. i. c. t. i. s. l. i. b. r. i. s. c. e. r. e. b. r. i. a. i. a. l. i. s. d. i. u. i.
d. i. t. i. n. d. u. a. s. p. t. e. s. a. n. t. e. r. i. o. r. e. ? q. m. a. i. o. r. ē. ? a. p. o. s. t. e. r. i. o. r. ē. q. m. i.
n. o. r. ē. E. t. i. n. p. t. e. a. n. t. e. r. i. o. r. i. s. s. i. t. d. u. o. v. e. t. r. i. c. u. l. i. v. n. ? a. l. t. i. o. r. a. l. i. o.
z. a. n. t. e. a. l. i. u. i. i. n. p. o. s. t. e. r. i. o. r. e. p. t. e. ē. v. n. u. s. t. u. i. t. ? q. u. a. s. i. i. t. e. r. i. t. a. s. a.
d. u. a. s. p. a. r. t. e. s. e. s. t. v. n. u. s. v. e. n. t. r. i. c. u. l. u. s. m. e. d. i. u. s. h. n. s. d. u. a. s. p. a. r. t. e. s.

tes. vñā supiorē: z aliā inferiorē: ita q. ē vñā sita sup aliā
z inter illū mediū vetriculū z partē posteriorē est qdā
corpus ad modū vermis: z claudīt z apit cū opus fuerit
memorari: z vergit versus partē posteriorē. C. De illis er
go per ordinem dicam. A. p. r. i. m. o. e. r. g. o. v. e. n. t. r. i. c. u. l. o. p. r. i. m. e.
p. a. r. t. i. s. p. e. c. c. i. d. i. t. s. e. p. t. e. p. a. r. t. i. a. h. e. r. u. o. r. u. i. q. u. o. z. v. n. u. i. d. e. f. u. i. t. v. t. u.
i. v. i. s. u. e. ? o. i. t. v. n. u. s. n. e. r. u. u. s. a. d. d. e. r. t. e. r. a. p. a. r. t. e. i. l. l. i. ? p. r. i. m. i. v. e.
t. r. i. c. u. l. i. a. l. i. u. s. a. s. i. n. i. s. t. r. a. ? q. o. i. t. a. s. i. n. i. s. t. r. a. t. e. d. i. t. a. d. d. e. r. t. e. r. a.
z q. a. d. e. r. t. e. r. a. a. d. s. i. n. i. s. t. r. a. i. t. a. q. z. c. u. r. r. u. t. z. i. n. t. e. r. s. e. c. a. n. t. s. e. a. d.
m. o. d. u. m. c. r. u. c. i. s. p. r. e. n. d. u. n. t. a. u. t. i. s. t. i. n. e. r. u. i. z. e. l. o. n. g. a. n. t. q. u. o.
z. u. s. q. z. r. e. c. i. p. i. u. t. i. n. s. u. i. s. d. i. a. c. t. i. s. i. p. s. o. s. o. c. h. l. o. s. C. I. d. e. a. t. e. r. q. u. i.
i. n. i. l. l. o. c. u. r. r. u. t. e. s. t. q. d. ā. p. e. a. u. i. t. a. s. p. q. u. ā. p. o. t. e. s. t. t. r. ā. s. i. t. u. s. i. p. s. i.
s. p. i. r. i. t. u. s. a. b. o. c. u. l. i. s. v. l. q. z. a. d. i. l. l. u. p. r. i. m. u. v. e. n. t. r. i. c. u. l. u. m. p. r. i. m. e.
p. a. r. t. i. s. c. e. r. e. b. r. i. ? a. b. i. l. l. o. e. s. t. v. i. a. v. l. q. z. a. d. v. e. n. t. r. i. c. u. l. u. m. m. e. d. i. u.
z a. b. i. l. l. o. v. l. q. z. a. d. p. o. s. t. e. r. i. o. r. e. C. I. d. e. s. p. r. e. m. i. s. s. i. s. n. o. t. ā. d. u. z. q.
i. n. i. l. l. o. c. o. n. c. u. r. s. u. n. e. r. u. o. z. p. u. o. z. ē. o. r. g. a. n. u. i. p. u. t. i. s. v. i. s. u. e. c. u.
i. u. s. ē. c. o. l. o. r. e. s. a. p. p. h. e. d. e. r. e. ? q. i. n. a. t. i. b. i. v. i. l. u. s. i. n. d. i. c. a. r. e. t. d. e. o. b.
i. e. c. t. o. e. u. r. e. c. i. p. i. a. t. d. u. a. s. s. p. e. s. i. n. d. u. o. b. ? o. c. u. l. i. s. s. e. m. p. i. n. d. i. c. a.
r. e. t. v. n. u. i. e. s. s. e. d. u. o. C. U. l. t. i. m. u. s. a. u. t. s. e. n. s. i. t. i. u. a. i. n. t. e. r. i. o. r. p. p. i. n. g. o. r.
v. i. r. t. u. t. i. v. i. s. u. e. e. s. t. s. e. n. s. u. s. c. o. i. s. c. u. i. u. s. o. r. g. a. n. u. i. e. s. t. i. n. p. r. i. m. o. v. e.
t. r. i. c. u. l. o. a. n. t. e. r. i. o. r. i. s. p. t. i. s. c. e. r. e. b. r. i. c. u. i. ? o. f. f. i. n. i. ē. a. p. p. h. e. d. e. r. e. o. i. a.
s. e. n. s. i. b. i. l. i. a. s. e. n. s. u. p. r. i. c. u. l. a. r. i. u. i. ? i. n. d. i. c. a. r. e. o. i. a. s. e. n. s. u. i. v. t. h. a. t. s. e. d. o.
d. e. a. i. a. T. e. r. r. c. o. i. 4. 5. z. a. d. h. u. i. c. s. e. n. s. u. v. i. d. e. n. t. p. e. c. u. r. r. e. o. r.
g. a. n. a. s. e. n. s. u. i. p. r. i. c. u. l. a. r. i. u. i. s. i. c. u. t. a. d. c. e. n. t. r. ? v. e. l. a. d. p. u. n. c. t. u. z. ? v. t.
a. i. t. A. r. i. s. t. o. i. b. i. d. e. h. e. c. ē. v. i. r. t. u. t. v. o. c. a. t. f. a. n. t. a. s. i. a. v. n. i. d. e. m. e. s. t.
d. i. c. e. r. e. f. a. n. t. a. s. i. a. m. ? s. e. n. s. u. m. c. o. e. z. d. e. h. o. c. s. e. n. s. u. l. o. q. u. i. t. A. u. i.
v. i. n. ā. l. i. u. m. l. i. b. r. o. i. i. i. c. a. p. i. t. u. l. o. p. r. i. m. o. C. I. d. e. s. e. n. s. u. m. a. u.
t. e. m. c. o. e. m. e. s. t. i. m. a. g. i. n. a. t. i. o. c. u. i. u. s. o. r. g. a. n. u. i. e. s. t. p. o. s. t. e. r. i. o. r. v. e. n.
t. r. i. c. u. l. u. s. a. n. t. e. r. i. o. r. i. s. p. a. r. t. i. s. c. e. r. e. b. r. i. c. u. i. u. s. o. f. f. i. c. i. u. m. ē. r. e. t. i. n. e.
r. e. i. l. l. u. d. q. d. s. i. b. i. t. r. a. d. i. t. a. s. e. n. s. u. c. o. i. r. e. t. i. n. e. t. e. n. i. m. s. p. e. c. i. e. s. i. l. l. o.
r. u. m. q. u. e. a. p. p. r. e. h. e. d. u. n. t. t. a. m. a. s. e. n. s. i. b. i. l. i. b. u. s. p. a. r. t. i. c. u. l. a. r. i. b. ? q. z. a.
s. e. n. s. u. c. o. m. u. n. i. ? nō t. i. d. i. s. c. e. r. n. i. t. v. t. d. i. c. i. t. A. u. i. c. e. v. i. n. a. t. u. r. a.
l. i. u. m. l. i. b. r. o. i. i. i. c. a. p. i. t. u. l. o. p. r. i. m. o. d. i. s. c. e. r. n. e. r. e. a. u. t. p. u. e. n. i. t. i. p. s. i.
s. e. n. s. u. i. c. o. m. u. n. i. ? p. r. i. c. u. l. a. r. i. ? c. u. i. l. i. b. e. t. s. u. o. m. o. d. o. C. I. d. e. s. t.
i. m. a. g. i. n. a. t. i. u. a. e. s. t. v. i. s. u. s. c. o. g. i. t. a. t. i. u. a. c. u. i. ? o. r. g. a. n. u. i. e. s. t. i. n. i. f. e. r. i. o.
r. i. p. t. e. v. e. t. r. i. c. u. l. i. m. e. d. i. i. o. f. f. i. n. i. ē. e. s. t. f. a. c. e. r. e. c. o. p. o. s. i. t. i. o. n. e. i. n. t. e. r.
c. a. q. p. u. a. n. t. i. n. i. m. a. g. i. n. a. t. i. o. n. e. v. t. v. u. l. t. A. u. i. c. e. l. i. b. r. o. e. o. d. e. c. a.
p. i. t. u. l. o. p. r. i. o. p. h. ā. c. p. o. t. e. t. i. a. p. o. s. s. i. c. o. g. i. t. a. r. e. v. l. c. o. g. n. o. s. c. e. r. e. s. o.
l. e. v. i. r. i. d. e. v. e. l. m. o. t. e. a. u. r. i. i. s. i. z. nō v. i. d. e. r. i. c. a. p. u. n. c. t. a. t. i. s. p. e. c. i. e. m.
s. o. l. i. s. z. v. i. r. i. d. i. s. h. a. b. e. o. s. e. o. r. s. u. m. i. n. i. m. a. g. i. n. a. t. i. o. n. e. f. o. r. t. e. b. e.
h. i. s. e. r. p. i. m. e. n. t. a. t. i. u. a. d. e. q. n. u. n. c. e. s. t. s. i. m. o. i. n. p. e. l. o. n. e. C. I. d. e. s. t.
c. o. g. i. t. a. t. i. u. a. e. s. t. e. s. t. i. m. a. t. i. u. a. c. u. i. ? o. r. g. a. n. u. i. e. s. t. i. n. s. u. p. i. o. r. i. p. t. e. v. e.
t. r. i. c. u. l. i. m. e. d. i. i. o. f. f. i. n. i. ē. e. s. t. a. p. p. h. e. d. e. r. e. i. n. t. e. r. i. o. r. e. s. nō s. e. n. s. a. t. a.
q. i. s. n. u. n. q. z. c. e. c. i. d. e. r. u. t. s. u. b. a. p. p. h. e. d. i. o. n. e. a. l. i. q. u. i. u. s. s. e. n. s. u. s. p. r. i.
c. u. l. a. r. i. s. t. i. n. a. p. p. h. e. d. i. t. e. a. s. s. u. b. i. n. t. e. r. i. o. r. i. b. u. s. s. e. n. s. a. t. i. s. q. i. c. e. c. i.
d. e. r. u. t. s. u. b. p. r. i. c. u. l. a. r. i. s. s. e. n. s. u. i. p. e. r. h. ā. c. v. i. r. t. u. t. e. a. p. p. r. e. h. e. n. d. i. t.
o. i. u. s. i. n. i. m. i. c. i. t. i. l. u. p. i. v. i. d. e. n. s. l. u. p. i. s. i. c. nō a. p. p. h. e. d. e. r. i. t. s. p. e. s.
i. n. i. m. i. c. i. t. i. p. s. e. n. s. u. i. p. a. r. t. i. c. u. l. a. r. i. e. i. d. e. o. v. i. d. e. n. s. l. u. p. i. f. u. g. i. t.
e. s. t. i. m. a. s. c. u. i. e. s. s. e. i. n. i. m. i. c. i. t. i. C. I. d. e. s. v. u. l. t. A. u. i. c. e. v. i. b. i. l. i. p. r. i. o. c. a. p. l. o.
e. o. d. e. s. i. m. e. u. z. i. b. i. d. e. a. p. p. h. e. d. u. n. t. u. r. a. l. i. q. u. i. i. n. t. e. r. i. o. r. e. s. s. e. n. s. a. t.
q. i. s. s. e. n. s. u. s. p. r. i. c. u. l. a. r. i. s. n. t. u. s. ē. a. p. p. h. e. d. e. r. e. l. i. c. z. nō a. p. p. h. e.
d. a. t. p. u. t. a. c. u. i. v. i. d. e. m. ? a. l. i. q. d. c. e. r. u. e. l. l. u. i. n. d. i. c. a. m. u. s. ? e. x. i. s. t. i. m. a.
m. u. s. i. l. l. u. d. e. s. t. m. e. l. ? d. u. l. c. e. h. o. c. e. n. i. nō o. f. f. i. d. i. t. n. o. b. i. s. s. e. n. s. u. s.
C. U. l. t. i. m. o. e. s. t. v. i. s. m. e. m. o. r. a. t. i. u. a. c. u. i. u. s. o. r. g. a. n. u. i. e. s. t. i. n. v. e. t. r. i.
c. u. l. i. s. p. o. s. t. e. r. i. o. r. i. s. p. a. r. t. i. s. c. e. r. e. b. r. i. o. f. f. i. c. i. u. i. c. u. i. u. s. e. s. t. r. e. t. i. n. e. r. e. e. a.
q. u. e. a. p. p. r. e. h. e. n. s. a. s. u. n. t. p. e. s. t. i. m. a. t. i. o. n. e. m. v. n. s. i. c. s. e. h. z. a. d. e. s. t. i. m. a.
t. i. u. a. s. i. c. u. t. i. m. a. g. i. n. a. t. i. o. a. d. s. e. n. s. u. m. c. o. e. m. s. i. c. u. t. e. n. i. s. e. n. s. u. s. c. o.
m. u. n. i. s. a. p. p. h. e. d. i. t. q. i. s. i. b. i. r. e. d. d. u. n. t. a. s. e. n. s. i. b. i. l. i. b. u. s. p. a. r. t. i. c. u. l. a.
r. i. b. u. s. ? z. nō r. e. t. i. n. e. t. a. l. i. q. d. n. i. s. i. f. o. r. t. e. p. m. o. d. i. c. u. t. t. p. s. v. e. l. q. d. i. u.
e. s. t. i. n. a. c. t. u. s. e. n. t. i. e. n. d. i. i. m. a. g. i. n. a. t. i. o. a. u. t. i. l. l. a. r. e. t. i. n. e. t. z. p. s. e. r. u. a. t.
s. i. l. r. v. i. s. m. e. m. o. r. a. t. i. u. a. r. e. t. i. n. e. t. z. p. s. e. r. u. a. t. e. a. q. i. n. e. s. t. i. m. a. t. i. u. a. n.
i. r. e. m. a. n. e. n. t. n. i. s. i. q. d. i. u. e. s. t. i. n. a. c. t. u. a. p. p. h. e. d. e. d. i. t. z. v. i. d. i. c. i. t. A. u. i.
c. i. d. e. s. f. e. r. t. o. n. ā. l. i. u. c. a. p. l. o. s. e. r. t. o. l. i. b. r. o. p. r. i. o. C. E. r. p. d. i. c. t. i. s. p. a. t. e. t.
e. u. i. d. e. t. e. r. q. o. i. s. c. o. g. n. i. t. i. o. s. e. n. s. i. t. i. u. a. i. t. e. r. i. o. r. o. i. t. a. s. e. n. s. u. i. e. r. t.
r. i. o. r. i. C. S. e. d. c. i. r. c. a. p. r. e. d. i. c. a. t. a. e. s. t. v. n. u. i. d. u. b. i. u. i. n. ā. A. r. i. s. t. o. l. i. b.
d. e. s. o. m. n. o. z. v. i. g. i. l. i. a. v. u. l. t. q. p. r. i. m. u. s. s. e. n. s. i. t. i. u. u. q. d. v. o. c. a. t. s. e. l. u. z.
e. o. d. e. m. e. s. t. s. i. t. u. i. n. c. o. r. d. e. e. o. d. e. e. t. i. ā. l. i. b. r. o. o. n. d. i. t. q. o. e. s. s. e. n. s. u. s.
r. a. d. i. c. a. n. t. i. n. c. o. r. d. e. p. r. o. b. a. t. n. i. b. i. q. m. o. t. u. s. z. s. e. n. s. u. s. i. a. i. a. l. i.
h. a. b. e. t. p. r. i. c. i. p. i. u. a. c. o. r. d. e. ? t. n. o. r. g. a. n. a. o. i. u. m. s. e. n. s. u. i. a. s. s. i. g. n. a.
t. i. s. i. t. m. o. d. o. e. ē. i. n. c. e. r. e. b. r. o. A. i. c. z. d. e. h. o. c. s. u. n. t. m. u. l. t. e. o. p. i. n. i. o.

Handwritten marginal notes in Latin, including phrases like "ad huc", "et", "z", "q", "p", "a", "b", "c", "d", "e", "f", "g", "h", "i", "k", "l", "m", "n", "o", "p", "q", "r", "s", "t", "u", "v", "w", "x", "y", "z", "aa", "ab", "ac", "ad", "ae", "af", "ag", "ah", "ai", "aj", "ak", "al", "am", "an", "ao", "ap", "aq", "ar", "as", "at", "au", "av", "aw", "ax", "ay", "az", "ba", "bb", "bc", "bd", "be", "bf", "bg", "bh", "bi", "bj", "bk", "bl", "bm", "bn", "bo", "bp", "bq", "br", "bs", "bt", "bu", "bv", "bw", "bx", "by", "bz", "ca", "cb", "cc", "cd", "ce", "cf", "cg", "ch", "ci", "cj", "ck", "cl", "cm", "cn", "co", "cp", "cq", "cr", "cs", "ct", "cu", "cv", "cw", "cx", "cy", "cz", "da", "db", "dc", "dd", "de", "df", "dg", "dh", "di", "dj", "dk", "dl", "dm", "dn", "do", "dp", "dq", "dr", "ds", "dt", "du", "dv", "dw", "dx", "dy", "dz", "ea", "eb", "ec", "ed", "ee", "ef", "eg", "eh", "ei", "ej", "ek", "el", "em", "en", "eo", "ep", "eq", "er", "es", "et", "eu", "ev", "ew", "ex", "ey", "ez", "fa", "fb", "fc", "fd", "fe", "ff", "fg", "fh", "fi", "fj", "fk", "fl", "fm", "fn", "fo", "fp", "fq", "fr", "fs", "ft", "fu", "fv", "fw", "fx", "fy", "fz", "ga", "gb", "gc", "gd", "ge",

anes tñ possunt pcorari. Jecirco dicēdū q oēs sensus sūt a corde radicaliter ⁊ originali vt dicit Aristo. tñ formalitē ⁊ qñ subiectiue sunt in organis situatis iuxta cerebrū mō pēposito. sicut et ipse Aristoteles pcedit de visu: auditu: odoratu: de sensu ⁊ sensatō: libro p. caplo 2. licz de tactu gustu asserat hōe organū circa cor. C De cognitōe intellectiua patet etiā q oñ a sensu: siue sit habita p inuentionē: siue p doctrinā. De habita p inuentionē patet. de habita etiā p doctrinā patet idē. licz aliq dicat qñ nā addit scens nō pōt cognoscere nisi cognoscat ad qd ista sūt signa q pponit docēs: ⁊ illa apphēdit p aliquē sensu: vñ si cecus a natiuitate doceret ab aliquo de colorib: nūqz hēret de eis habitū sciētificū: sed tñ habitū faci vel credulitatis: qz posset credere docēt q color est tale ens: vel forte nō hēret nisi pceptū nōis: vel habitū vocale: ⁊ iō dicit Aristo. p. postē. qz deficiente sensu deficit scia q hētur de sensibilib: illi sensus quā impossibilē ē accipere. oīs ergo scia oñ a sensu: nā si illa scibilia sūt sensibilia patet. si ar nō sint sensibilia: puta sube finales ⁊ intētiōes nō sensate. ⁊ hñdī. tūc et talia pēpiū ē ab intellectu p actu intellectus nō sine apphensionē sensibilib: ex qbus cognoscunt: vel p discursum: vt forte substantia: vel qz multiplicat spēm suā cū spēs sensibilib: vt itētiōes nō sensate ⁊ suba fm ali am opitiōe: ergo nullo actu intellect? cognoscat aliquid a nobis: nisi pcecesserit cognitio sensitiua in sensu.

Quantū ad scēdū principale notādū q oēs cognitio intellectiua: vel est pncipiū: vel est pclusionū ⁊ vtroqz mō diuidit: qz vel est notitia incōpleta puta de terminis pncipiū vel conclusionis: vel est notitia cōpleta de complexione: scilz huius vel illius.

His dictis Rādeo ad qōnem: ⁊ sic ista prima cōclusio qz ad habendā notitiā incōpleta de pncipiis q est de terminis simplicibus necessaria est cognitio sensitiua seu expimētalis: b p ex pdictis. nā experitē cognitōe pncipali sensitiua gnāt pter cognitōes posteriores i sensu cōi. q sātalia dī: ⁊ sic vltē: ⁊ q illud qd existit vte fātistica: vt ibi existit: ē ipōpōitiōnā ad mō uedū intellectū possibilib: fm qdā. iō attribuit sibi aliā forma ab intellectu agētē abstractētē qdā sit illa forma vte cuius pōt mouere intellectū possibilib: ⁊ sic itelligit terminos incōpleros. C Scēda pclusio sit ista: ad hñdū de pncipiis notitiā cōpleta: nō est nēcia simplr cognitio sensitiua seu expimētalis: bñ tñ ē vñlis ⁊ cōadiuās vt cōplexioni pncipiū citi assentiāt. Pncipa ps pconis declarat sic nā ipē intellect? pceptis mō pēposito terminis simplicibus pōt vte ppa ipos cōponere vel diuidere: ita q pceptus tales pñli si sint pncipiū pñmō cognoscunt ēē veri lumine nāli intellect? qz pncipia cognoscim? in qñtū terminos cognoscim? p. postē. ⁊ iō cognitio sensitiua vel expimētalis nō est simplr nēcia p tali cōpleta cognitōe de pncipiis hñda. ⁊ ps declarat sic: qz tales pcept? cōpleti pñt cognoscit: qz veri sūt ex frequētī cognitōe sensitiua ⁊ memoratiua ⁊ expimētali: qñtū p eas cognoscim? terminos talis pncipiū i suis singularib: ⁊ re ē pñctos: sicut sensus frequētē vider hāc totalitatē ⁊ hāc maioritatē pñgi. ⁊ ex b intellect? citi assentiāt huic pncipiū. oē totū mai? ē sua pte sic g? p ex pdictis qñ cognitio expimētalis valet ad cognoscēdū illd qd ē pncipiū artīs ⁊ scie: de q hētur. ⁊ posterior: qz ⁊ pñt cognitōe simpliciu q cognitōe sensitiua apphēdunt: ⁊ ppter cognitōe vitatis i pōne mō pēposito. C Notādū tñ ad maiorē declarationē vitatis duar pconū dictar q qñtū ad cognitōe terminū de pncipiis nō est cognitio expimētalis seu frequēs acceptio sensibilib: nēcia: s; aliq apphēsiō sensibilib: est ita nēcia q sine illa ipōle est ab intellectu pncipi vel apphēdi qd est termin? pncipiū vel ipm cōpositū qd ita verū ē de pcone sic de pncipiū: vt dicet. qñtū aut ad cognitōe cōplexionis pncipiū inuāt cognitio expimētalis vt citi assentiāt pncipiū affirmatiū si p sensū cognoscat pñctio extremor in singularib: ⁊ negatiū: si i sensu sit dīstinctio: s; nō ē sim

plēt nēcia nec ipsa: nec aliq sensitiua: s; n. nūqz p aliq quē sensum videat pñctio vel separatio i re s; tñ ex sensib? apphēdunt terminū: ⁊ intellect? cōponat vel diuidat ipē pñcia vte assentiāt imo vbi sensus pncipiū pñctioem singulariū terminor in re: adhuc certū adhereret pncipiū p lūmē nāle intellect? qz ppter aliq apphēsiōe sensus si n. i apphēsiōe sensus est error: adhuc intellect? circa illud pncipiū nō erraret: qñtū ad vitatē pōnis: ⁊ iudicaret et sensū errare circa b: nō obstatē q a sensu erratē accipiet notitiā simpliciu: ⁊ illa cōponeret ex sua vte. C Tertia pclusio sit ista: ad hñdā notitiā incōpleta de pcone q est notitiā terminor nēcia est cognitio sensitiua: seu expimētalis. Ista declarat sicut p. ⁊ eius pbatio p ex pcedētibus: qz nihil est in intellectu q pñt fuerit in sensu aliquo mō: qz vel p se vt color: vel p partes suas vt mōs aureus vel in suo remissio vt albedo intēti: vel in suo fili: vt alius xps: vel in suo effectu: vt intelligētia: vel attqz aliō mō.

Quarta pclusio sit ista: ad hñdā de pcone notitiā cōpleta inuāt cognitio sensitiua ⁊ expimētalis: nō tñ est nēcia simplr. Hoc sic pñt: nā cognitio expimētalis inuāt ex frequētī memoria genita q. s; pōle ista vera est: qz p sensum videt pñctio pconis in terminis singularib: vltērius cū intellect? assentiāt pconi: qz vera est ex frequētī cognitōe sensibilib: ⁊ cognoscat illud cui assentiāt nō esse per se nō tñ: nec esse pñmū pncipiū: cognoscat illud esse verū: qz bz cam: ⁊ sic icitat ad ingredū pñt qd illi pñt: vñt expri de pcone qz est: videt se hēre circa illā sicut admirantes adhuc cās eius: qd cognoscat qz verū est: ⁊ ex b incipiūt philosophari ⁊ cam ingre: pñt in lra: sed dñā est lter ad mirationē ⁊ expimētū: qz admiratio minus est qz cognitio expimētalis: qz admiratio pōt esse ex vñco actu sentiendi: ⁊ expimētū nō. C Ex pdictis pñt vitas qōnis: qz ex expimētis gnātur ars. siue q ad pncipia: siue quo ad pcones: qz cognitio expimētalis: seu notitiā sensitiua qñtū ad notitiā pñlā nō est totalis cā: nec nēcia simplr. vñtū est vñlis ⁊ cōadiuās mō pñcto: ē tñ necessaria simpliciter qñtū ad notitiā incōpleta. Sic ad questionem.

Ad argumenta Ad pñmū cū dī q ex multis non pñt concludi oia: dī vno mō q fm Aristo. 8. topicor. inductū in multis singularibus oportet vñ cōcedere: vel inferre istātiā: aliqñ pteruit rñdes expus aut bz notitiā de multis: ⁊ in nullo infertur istātiā: ergo pōt accipere q sic est de oibus. C Sed pñt qñtis pcludat rñdē dīstinctē fm aridm nūc dictā tñ scia nō gātur per b: nam lz ita sit in multis: nō tñ necesse ē ita ēē i oib: lz nēciat qz inferre istātiā: ⁊ qñdū nō ē necesse ita ēē in oib: nō ē firma adhesio q sit ita in oib: C Aliē ergo dicendū q argumentū bñ pbat q cognitio expimētalis qñtis frequēs nō infert nēcio ita esse in oib: sed tñ pbat bñ: ⁊ ex b seqt q nō est sufficiēs cā ad cāndū artē vel sciētiā: sed tñ cōadiuās ⁊ occasionalis: qd pcellū est i cor pore qōnis. C Ad scēdū cū dī q ex cognitōe: qz nō infert cognitio ppter qd dicēdū vt pñt q ex expimētō nō seqt ppter qd notitiā sciētifica: s; ex expimētō cognoscēt: qz ē dat occasio ingredī cam: ⁊ sic inuestigādū pñt qd: ⁊ p pñs q ita sit in oib: nā exp? p singularia arguit pñt q sicut est de vno singulari. ita est de plurib: ⁊ sicut ē de multis ita ⁊ de oib: ex multis. n. singularib: cū hac pōne: nā agit vniformiter vt in plurib: nisi ipediāt. seqt vñlis: ⁊ si sit cā ipediēs seqt simplr q sit sit in oib: C Ad tertiū dicendū q ly ex pñt ibi notare cam efficiētē nō pncipales: sed istrumētale: nec talē qñlis ē notitiā pncipiū respectu pconis: sed miorē qz occasionalē: mō pēposito. efficiēs aut pncipale in oī acqñtōe sciētē tam b qz et pconū ex pncipiis est istē: intellectus vte lūminis nālis. ppō vo al legata de efficiētē q vel est pñct? effectus: vel non minus pñctus: vera est de cā pncipali: ⁊ totali: fm cōmēta. ri. me tha. C Ad qñtū nego añs: qz scia nō ict nobis a nā. Ad pbatōne platonis dico q plato docuit pñt in illa itērogatiōe: sicut ⁊ cēs aliq docētēs. nihil. n. pñt docēs facere

Handwritten marginal notes on the right side of the page, including various philosophical and linguistic observations.

Handwritten marginal notes on the bottom left side of the page, continuing the philosophical discussion.

quo ad assensum pbandu copleris: nisi debito ordine ppo-
nere principia nota discipulo: 7 alia sequena ex illis illo
ordine quo sequitur: 7 ipse discipul' ppra vntu itellect'
accescit illis sic ordiate ppositis q' syllogismi pfect' nul-
li idiget. ex p' p'ior. C Ad qntu de plurib' expmētis re-
dictu est i corpe qdntis quo cognitio scilicet sufficit ad no-
ticia p'cipiū vltra itellect' abstrahat 7 cōponat. Ad no-
ticia ad cōlonis pl' valēt multe memorie: 7 plura expmēta
et vt facietes cognoscere q: 7 ingere pp qd. aut dī q'
multa accētia eiusdē spēi nō pnt eē simul i eodē: dico q' nō
est vcz vlr nec in pposito. Ad Aristo. dicet in qnto quo i
telligēdus sit. C Ad vltimū augmētū. dicēdū q' nō oia sen-
sibilia sūt p'prie mutabilia nec i fieri vt dicet i q'arto hui'
7 heraclitū. Sed ad auctatē Augu. saluādū p' dici q' sin-
cera vitas nō cognoscit a sensu. ita q' sensus cognoscit
immutabilitatē vitas: nec obm i q'ntū sic imobile nūi p'is
7 dū ē p'is. nō at sp' ē p'is pposito et q' sp' p'nuaret vltio
mea circa obm aliqd qd sit. a. sicut in primo istāi nō p'ci-
pio immutabilitatē. a. p' sēu: q' p' tūc nō p'cipio nisi quo. a.
se h'z vt tūc q' nō p'cipio ipz nūi vt ē tūc p'is. ita ē i tota vi-
sione q'ntūqz p'nuia nūqz p'cipiā immutabilitatē. a. s. p'
oī nūc p'cipiā quo se h'z p' tūc: nō sic ē d' itellectu: q' possū
telligere rē fm q' ipz immutabilis est: 7 ipz rei immutabili-
tatē. Alr dī q' a sensib' nō ē expectāda sincera vitas tāqz
a cā p'cipiali effectiua: tūc a cognitōe scilicet tāqz ab occa-
siōe acqrit sincera vitas 7 immutabilis q' ois nra cognitio
icipit a sēu l'z ab eo nō hēat totalē cālitatē. C Alr dī q' au-
gustū. loq' d' qdā cognitōe supiori i diuina v' regul' cēnis
i q' solū v' p'fec vcz: 7 ad istā nō attingit cognitio scilicet.

Ad agere quidē igit expmēta nihil ab arte dif-
ferre videt. s. 7 expmēta magis p'ficere videm' si-
ne expmēta rōnez habentibus.

Aritur vcz v' sit q' expmēta nō h'nt
artē certius opet artifice iner-
pto. v' q' nō q' sicut p'udētia ē h'it' co-
gnitū' circa agibilia. ita ars circa scibi-
lia. ex. 6. ethi. s. null' cert' agit circa agi-
bilia q' p'udēs. s. nec circa scibilia q'
artifer. C P'eterea agēs p' cognitōem
h'nt cert' cognoscit: tāto cert' opat: s. artifer cert' co-
gnoscit q' expmēta ex l'ra: q' cognoscit cāz 7 pp qd: expmēta
q' s. p'cc. C P'eterea q' p'fecti' scit qd itatē alicui' p'fecti'
scit illud: sed artifer p'fecti' scit qd ē sanare q' expmēta. s. p'
fecti' scit sanare. p'batō mioris: q' qd itas sanationis est
vle 7 p' se etiā respicit obm vle. vle aut magis scit ab arti-
fice q' ab expmēto. ergo. C Cōtra Aristo. in littera.

Respondeo planū ē q' expmēta certius opat artifice iner-
pto. cuius rō est quā pōit p'is q' cog-
nitio expmētalē ē p' se singl'is circa qd p' se ē opatio. co-
gnitio at artis ē v'is p' 7 p' se: q' h' singularis ē ex p'nti
7 p' accēs: q' expmēta p'fecti' cognoscit opabile q' artifer:
7 p'fecti' opat: 7 h' ē qd ait Aristo. b in l'ra. si igit sine ex-
p'mēto q's rōnē hēat: 7 vle qd cognoscit. i h' at singulare
ignorat: multotiens qdē in duratiōe peccabit.

Ad argumenta ad primū dicēdū q' i aliq' ē silitudo. i.
q' h' p'udētia est h'it' cognitū' circa
agibilia. ita ars circa scibilia: sed ē dissimilitudo in alio:
q' p'udētia nō gnātū in nobis nisi ex actib' nris: iō mul-
tus ē p'udēs qn fuerit expmēta. ars at nō gnātū solū p' expi-
mētū: sed et p' doctrinā sine expmētis: p'z. 7 iō pōt aliqd
h'it' artē q' nō est expmēta: q're minus certe cognoscit opabi-
le p' se q' expmēta: 7 iō cert' opabit q' expmēta. C Cōtra h'
dicit Aristo. q' ars gnātū ex expmēto. nō g' pōt gnāri p'
doctrinā sine expmēto. C R'ndeo. dcm p'bi nō ē v'ltvex.
sic. n. est vcz q' ex expmēto gnātū ars: sed non ois ars.
C Alr pōt dici q' expmēta dupli pōt sumi. vno mō p' co-
gnitōe expmētalē adhibito ope exteriori. alio mō nō ad-
hibito ope exteriori exercitatio. scdo mō ois ars gnātū ex
expmēto. p' modo nō ois. nō sic de p'udētia: q' ois exer-

core actus p'udētie si hō debeat ēē p'udēs: sic aut loq' in
pposito. C Ad scdm de agēte p' cognitōne dicēdū q' ar-
gumentū pcederet si artifer certius cognosceret singula-
re circa qd est opatio p' se q' expmēta: qd fallum est: q' ar-
tifer certius cognoscit vle. expmēta at certius singulare cir-
ca qd est opatio p' se. C Cōtra q' tūc videt seq' q' artifer
nō cognoscit p' articulare qd est i multos: vel si sic nō h'it'
argumētū pcedit: q' tūc cognoscit p' articulare p'pter qd
sicut vle. qd nō facit expmēta: 7 p' p'is cert' cognoscit opa-
bile: 7 tūc illud qd p'ius. C R'ndeo: qd sit de cognitōe
particularis v'z p' se possit intelligi 7 cognoscit: forte dice-
tur septimo huius. tūc cōcedatur p' tūc: tūc ad formā rō-
nis v' vno mō q' artifer ex h' solo ē artifer p'fectus: q'
habet habitū p'fectum in vniuersali quē h'it' pōt nō ap-
plicando ad p'ticulare. p'uenit enī scire in vniuersali igno-
rando in particulari scdm p'ior. possibile est igit artifi-
cem esse p'fectum 7 tūc nō per se cognoscere p'ticulare cir-
ca qd est opatio. Exp'm aut ē ipte ēē p'fecte expmēta nisi p'fe-
cte cognoscit singulare: q' cognitio expmētalē p' se ē ipi'
singularis: artifer ergo ex eo q' artifer nō ois q' ita cog-
scat opabile: sicut p' tūc ex h' nō seq' qn p'le sit artifice ita
p' se 7 p'fecte cognoscere singulare sicut expmēta: si applicet
cognitōne vlem quā h'z a i ipm singulare. Est ergo intel-
ligendū dictū Aristo. de his habitibus p'ccē consideratis in
respectu ad illa q' d' sūt p'cipia cognoscit et se. nō aut
d' his q' p'nt cognoscit p' applicationē hōz habitū ad alia
C Alr dī q' in singulari circa qd est opatio p' se sūt multa
p'ter nām cōem q' multū diuersificāt actionē: ita aliter ois
agere circa hūc infirmū in h' loco: 7 h' tpe. q' circa illū
infirmū eadē infirmitatē in spē laboratē in alio loco 7 in
alio tpe. Ita aut animatā cognoscit expmēta ex multis frequen-
tatiōe 7 cognitōe singulariū 7 quāntū ad se 7 quāntū ad ane-
ra q' nō ois cognoscere artifice vt artifer est: q' l'z in singu-
lari possit cognoscere p' se p'pter qd si applicet. non tū co-
gnoscit anneta p' habitū artis: ideo expmēta certius opat.
C Alr dī qd sit de cognitōe artis 7 expmēta: q' expmēta
cuius est frequēter agere h'z habitū in pōtētia motiua
qua erequr operationē: vel forte in mēbro quo agit: illū
ab habitū pōtētie expmētatiue interioris sensique vt ei
tharedus h'z quēdaz habitū in mānu qualē nō h'z artifer
inexpertus: 7 q' iste habitus multū facit ad expectatē agē-
dum: ideo expmēta habet talem habitū expmētatiū 7 cert'
operat. C Ad tertium cū dī q' p'fectius scit. c. dicēdū q'
maior est vera de scire speculatiuo: 7 mī. sū: sed p'lo nō
p' sumi nisi p' scire p'actico: q' li scire p'struit cū infirmū
sanare: qd ex cōi mō loquēdi significat operationē. iō rō nō
valet q' p'lo p'actica nō seq' ex p'missis speculatiuis.
C Sed p'ra q' artifer in q'ntū talis nihil cognoscit specu-
latiue: cū q' sit habitus p'acticus. s. minor est vā de co-
gnitōe p'actica. maior aut de v'ra q'z: q' q'ntū cognitōe
siue p'actica siue speculatiua p'fectius cognoscit qd ē ali-
qd: eadē p'fectius cognoscit illud. s. p'lo ē vera de cog-
nitione p'actica. C P'eterea. scia p'actica: cū sit habitus i
tellectus est circa obm vle qd ē obm itellect'. s. magis ē
circa obm vle q' circa p'ticulare: 7 tūc seq' p'positū. q' p'
sectionē scias p'actica h'z q' p' se cognoscit vle cuiusmōdī est
artifer 7 p' p'is p'fecti' opat. C R'ndeo: ad primū dico q'
scire p'actici ē duplex. s. scire opari. 7 scire ordinatiū ad
opari. primū p'prie ē p'actici. 7 stricto mō. scdm vō mīn'
p'prie 7 cōiter dī p'actici: primū scire ē expmēta q' imēdiate
opat. scdm ē artificis cui' est ordinare pōtētia erequtē
operationē: 7 iō artifer mēdiate 7 remote opat: h'ō imēdia-
te: ois ergo artifer scit p'actice. nō primū mō: s. scdo mō.
Scire aut scdo mō pōt dici speculatiū respectu primi. cū
aliqlit recedat a p'prie scire p'actico: 7 sic accedit ad
speculatiū. qn. n. sūt duo extrema opposita: qn aliqd re-
cedit ab vno v' accedere ad aliud. Sic ergo itelligeda est
solutio p'ra: q' p'lo rōis est p'prie p'actica. minor
aut est p'actica: sed nō p'prie: 7 iō est speculatiua respectu
p'lonis. p'lo at p'actica nō seq' ex quibz p'missis spe-

Handwritten marginal notes in the right margin, including various abbreviations and references to other parts of the text.

Handwritten marginal notes in the left margin, including various abbreviations and references to other parts of the text.

Primus

Octava

petere. nā de vni vnitare sibi propria hec est vnitatis minor vnitare numerale: aut pot vnitare vltis in actu vt pdictus est. C Ad qm principale qd ē argumētū logicū rñdet q accepit duas singulares ex qb' nihil seqt sicut ex duabus ideis. C Alter dī q argumētū ē in tertia figura: vbi sp est pclusio particularis: cū qd cōcludit. ergo hō p se sanat: li hō hz suppoere p pulari sic nihil ptra ppositū imo magis p. C Cōtra li hō eodē mō supponit i pclusionē quo p dīcat in minori: sed ibi p dīcat vt vniuersale cū bī sōtes p se est hō. ergo sūt in conclusionē. C Rñdeo nego maiore. nā aliter ex vltis nō posset pcludi pularē in tertia figura. qd ē falsus p3 p i in scdo mō. nō q3 q eodē mō supponat i p dīcat q p dīcat in pmissa. C Alter dī q licet ex necessariis nunq3 seqtur nisi necessariū. sicut ex pīs nō nisi vēr: in ex p se pōt seqnō p se. C Rñd pmi est: q3 aīis nō pōt esse necessariū nec vēr: nisi ē tale sit psequens. alioqn posset esse vēr sūt illo. pmissa aut se habet vt aīis: pclusio: vt oīs. C Rñd scđi est: q3 aīis ē sepabile a pte qm ad callitē: q3 aīis pōt ēē a pte: nō eodē mō. ista aut causalitas ē in pponib' vis p se: q3 subiectū p bīe cām in se qre p dīcat sibi insit. non aut eodē mō: q3 iō p pō p se nō pōt ēē in per se ex pmo. poste. als vltis affirmatiua per se est simplr pueritabilis: q3 p pō p se q3 pōt vniuersale argumēto: ergo est fallacia agētis: q3 nō valet si duo pueniūt in vna cā. ergo vni est cā alterius sic in pposito. ista ergo p dīcat seqtur que est per accūs. ergo hō sanat. C Ad vltimū dico q3 bī actus est circa bī singulare: act' singularis in cōi ē circa singulare in cōi: actus fm nām circa obm fm nām. actus vltis circa obiectum vniuersale: p panto est vēr illud scđi poste. sensus ē vltis sentire singularis: q3 qlibet vnus actus sentiendi est circa vni singulare tm: multi aut circa multa: q3 oīs illi actus sūt ab eadē potētia: ex quo pcludit q3 nullū vni singulare est pmiū obm potētiē: sed aliqd vni in multis qd ē qd daz vlt mō exposito: licet aut quodlibet sentire sit tm circa singulare nō tm vt circa pmiū obm: sed ē circa illd vni reat le qd ē i singulari: de q apli' in septimo i in qdne sequēte.

Amplius aut sensus neq3 vni sapiam ēē poni m' cū his singulor cognitiōes marie pprie sint: sed ppter qd de nullo dicunt. Rñ. viij.

Veritur Utz obm p se sēsus sit aliqd sub rōne singularitatis ita q singularitas sit formalis rō obiectiua sēsus. vī q sic. nā dicit pbs p' meth. q3 cognitiōes singulariū sūt marie pprie sēsus. C p dīcat. 2. de aia. l. c. r. cō. 60. singulare dū sentit: vlt dū itell gīt. C Cōfirmat: q3 alr idē fm eadē rōne erit obm sēsus i itellct'. nā si singularitas nō ē rō obia sēsus erit ipa nā subiecta singularitati: s3 nā tal' ē obm itellct': qūo s pōt ēē oīa sēsus i itellct': cū diuersay potētiay diuersa sint oba nō vī. C p dīcat cui' est act' eius ē potētia. s3 Ari. p' d' sono i vigilia iur pncipiū. s3 sētur ē ipi' singla ris vt singla ē. s' i pē sēsus. pbatio mioris s3 p3 scdo poste. sentire ē singla. C S3 Ari. scdo poste. sēsus est vltis vt hoīs. sētur vō singla. C p dīcat sic se hz potētia receptia mae respectu formay. sic pō cognitiua sēstia respectu obor: s3 potētia receptia mae ē eadē respectu oīum formay eiusdē gnis pbs. q3 iter oīs formas tales ē transmutatio. ex nono metha. transmutatio aut nō ē nisi iur for mas q hnt idē susceptibile i idē gen' pbsi. qd idē ē. s' idē titas potētiē sēstie iudicabit respectu vnitatis obiecti s3 gēsus. C p dīcat: singularitas vt sic est eiusdē rōnis in colore i sono rē. ergo singularitas nō ē formalis rō obiectiua: pbatio pte: q3 p formalē rōnē obiectiua distinguūtur potētiē vel oīdunt esse distinde. ergo si sic eadē potētia ēē respectu soni i coloris: quōd est manifeste falsum. C p dīcat: vel hec singularitas ē formalis rō subiectiua vel abstracta ab hac i ab illa: non pmo modo: q3 tūc

aliqd singulare nō sentiret. si scdo mō illa singularitas ē cōmunis i vniuersalis.

Respondēdo i vico q3 singulare sub rōne singularitatis nō est obiectū p se ipsius sēsus: s3 obiectū p se ipsius sēsus est aliqd reale vni p' vnitare vni uersalis i min' vni q3 vni numero. vt p dīcat iam. C Cūbi notādū q3 in singulari ē duo p dīcat. s. ipam singularitatem q3 pōt vocari hebeitas: i nām sibi cā singularitatis q3 de se ē idifferēs ad cē b: i vt sic idifferēs pcedit ipaz singularitatis: i in illo suo piori quo pcedit hz illa idifferētia i vnitare reale minorē vnitare numerale. cū ergo sēntē singularē ipa nā subiecta singularitati est formalis rō obiectiua. s3 totū singulare sentiat vt qd. C Si qras quō se habeat ipsa singularitas vel hebeitas ad obiectū cū nō sit rō formalis obiecti. Dico q3 se hz ad modū quo cā sine q nō. Sic itelligēdo q3 ipa pprietās idiuidualis nō ē rō agēdi: s3 hī est p dīcat agētis. ipa. n. nā est rō mouēdi i agēdi i sēntē: sed nō sine singularitate obm: ergo sēntē ē ipa nā idifferēs: nō tm sēntē sine singularitate: vt p3 in fili q3 color nō videt nisi sub qstitate: licet qstitas nō sit formalis ratio ipsius obiecti: est tm ratio sine qua nō.

Ad argumenta Ad pmiū dīcēdū q3 p rāto cognitiōes singulariū dñr pprie sēntē: q3 rō singularitatis ē requisita ad actū sēntē: nō vt rō formalis obiecti: sed vt cā sine qua non. C Ad illud scđi de anima p idē. C Ad confirmationē de distinctione sēntē i itellctus p obiecta. dico q3 si fm vīam opiniōē vniuersale in actu ēst p se obiectū itellctus possiblis: i carct ab itellctū agētē: tūc nō seqrēt in cōueniēs: q3 nā q est obiectus sēntē nō ē actu vlt. Si vō dicat fm aliā opiniōē q3 itellct' agēs nō causat vlt: s3 itellct' possiblis p dīcat ista q dīcat illimitata causat in eam vlt: ita q vlt actu nō est per se obiectū itellctus: sed psequit ē actionē pmiā in itellctus possiblis. ita q3 q dīcat hī se sicut est obiectū sēntē vt p dīcat est. ita i itellctus: si sic dicat: tūc argumentū hēret appētū. Si potētiē distinguat p oba: tūc rñ deo q3 potētiay qdā sūt dispate. qdā subordinatē. Si dispate tūc dico q3 ē hnt obiecta disperata. exemplū. potētiē sēntē p dīcat: iō vnus sēntē puta vltis non pōt in obiectū alterius puta auditus. si sūt subordinate vlt sunt eiusdē generis. puta si ambe sūt cognitiue: vel alteri generis. puta si vna est cognitiua altera appetitiua. si sunt subordinate eiusdē generis hnt obiecta ēē distincta subordinate fm cōiūs i minus cōē i tm potētia superior potēst in oē in qd pōt i fēndi. C Exemplū sēntē cōiūs i sēntē singularis: q3 sēntē cōiūs est potētia supior i habz obiectum cōiūs vī pōt in oē illud in qd pōt vltis i adhuc plus p3 scdo de aia. Silr de potētiay subordinate alteri generis. nā si potētia cognitiua ē color q3 appetitiua habebit obiectū cōiūs: si sint cōiūs ambibz vt in qdēq3 pōt vna pōt i reliqua: tūc habet idē obiectū ambe i sub eadē rōne qstū est ē parte obiecti sicut hnt se vt credo itellctus i volūtas de quo als. C Ad ppositū. itellct' i sēntē sūt potētiē subordinate i eiusdē generis: q3 ambe cognitiue distinguūt. ergo penes obiectū cōi' i min' cōē: vī i qdēq3 pōt sēntē pōt i itellct': sed nō conuertit. eadēz s' nā idifferēs i nōdum actuali vltis poterit cognosci ab vtray: i nihil mali seqtur. C Ad illud de somno i vigilia cuius est act' eius est potētia. dī vniū mō q3 vēr est subiectiue nō obiectiue. ita q3 cui' subiectiue est potētia ei' subiectiue est act'. ex hoc. n. pbat Aristo. ibi q3 sicut act' sēntēdi est ppositū. ita i potētia: i nō aīe tm. C p dīcat etiam dīci in pposito q3 eiusdē est act' i potētia ēē obiectiue. ita q3 sicut potētia sēntēia hz p obiecto illā nām sic idifferētē: sic i actus. qd pbat. tum q3 alr nō effect idē obiectū potētiē i actus. tm q3 als potētia sēntēia hnt aliqd p se obiectū fm aliquā rōnē fm quā ipossibile ēst illa potētiā cognoscere actu obiectū illud. qd est absurdum. i q3 sēntē cognoscit obiectū fm nām cōem i nō fm singularitātē pbat sic: q3 oīs potētia cognitiua cognoscit ob

Handwritten marginal notes in a cursive script, likely a later hand or a different dialect, providing commentary or corrections to the main text. The notes are dense and cover the right margin from top to bottom.

sectu sub illa unitate q̄ distinguit ipm ab oi alio. qd̄ nō est
vniū ista unitate: sed sensus puta visus actū vidēs obiectū
nō distinguit ipm ab oi alio qd̄ nō est vniū unitate nume-
rali et singulari: ergo nō cognoscit ipm sub unitate nume-
rali vel singulari. ergo sub aliq̄ alia. illa est unitas nature
realis minor unitate numerali. pbatio nūq̄is: qz licz ra-
dius in medio cōtinuo mouet: et sit alius et alius numero.
visus tñ nō distinguit sed iudicat ipm quasi vniū ptinge per
manente. Sili si p diuinā potētā fieret duo corpa simul
in eodē loco eiusdē q̄ntitatis et coloris: nūq̄ sensus disti-
gueret inter illa sed iudicaret vniū corpus nūero se sentire.
hec est vna rō ad pbādū illā unitatē inter illas potētias
7ª metha. C Sicut ergo negādū est de potētā sensitua qz
sit p se et pmo circa singulāre: ita negādū ē de actu. Cum
v. ij. postē. sentire ē singulare. et q̄cūqz filia aduocatur eā
dem hnt unitatē q̄tenus singularitas est rō sine qua non.

Itaqz pmiū existimamus sapientem oia ma-
rime scire vt contingit etc.

Aeritur vtrū ad metha. inquantū talis
per se p̄tiet cognoscere oēs
gdditates rez in pticulari. et v. qz sic. nā
fm p̄m seruo huius. T. ex. et cō. i. iuxta
pncipiū. nulla alia scia facit p̄sideratōez
de ipo qd̄ qd̄ ē. ḡ ista hz cognoscere oēs
gdditates. p̄ntia pbat. qz gdditates rez
sūt more. ḡ in nulla alia scia segt qd̄ ista. C p̄dretēa co-
gnitio tñ i vli ē ip̄fecta eo qz oīa et iudicāta. ḡ si metha.
nō cognoscit gdditates rez i pticulari: sed tñ in vli: esset i
p̄fecte scies et alij p̄fecte. qd̄ est p̄m b i p̄logo. C p̄dretēa
a fili: sicut est in potētis ordinatis sic est in hntibz.
sic est in potētis ordinatis qz potētā supior pot̄ dem rōne
app̄hendere quā pot̄ iferior. ḡ hntis supior cognoscit oia q̄
cognoscunt in hntibus inferioribus: sed hntis inferiores
cognoscunt in particulari: ergo et supremus metha. est ha-
bitus supremus: ergo etc. C Lōtra. si sic. ergo oēs alie su-
p̄fluerent. qd̄ est absurdum dicere.

Respondeo dī qz sic: sed sūt duo modi dicēdi. vn^o mo-
dus est qz ad metha. p̄tiet cognoscere quā
libet gdditatē fm qz gdditas ē et fm qz h gdditas. nō tñ hz
oēm rōne cuiusqz accētis hnt gdditatē. sed h p̄tinet ad
alias scias. C p̄dretēa isto mō arguit p̄ sic: gdditas b ē por
cognitōe diffōne et tpe. motu et q̄ntitate. et q̄cūqz alio accē-
te. ex. vij. hnt. T. ex. et cō. 4. ḡ p̄t p̄siderari absqz illi accē-
tibz: qz p̄ in suo por si depēdet a suo posteriori: nec q̄ntū
ad esse nec q̄ntū ad cognoscē: alī ita nō ēet p̄t: hz gdditas
vt sic nō p̄siderat in scia nālī: qz illa nō abstrahit a motu.
nec in mathēatica: qz illa nō abstrahit a q̄nto. ḡ relinq̄t qz
in metha. C p̄dretēa. si h gdditas pticularis nō p̄siderat
a metha. ḡ ab aliq̄ alio. p̄ntis ē falsū. pbatio. qz illa scia q̄
cūqz sit erit subalterna metha. qz cū methaphica p̄sideret
gdditatē in cōi. si illa p̄sideret i pticulari: hz subz sub subo.
qd̄ ē diffōne subalterne. C p̄dretēa. si nō. ḡ supior i se
ri^o p̄ se ad eādē sciaz nō ptinebūt. p̄ntis ē falsū: qz eiusdē scie
ē p̄siderare nūez et biariū: triagulū et iohēle etc. p̄ntia p̄z.
qz h gdditas ē iferior ad gdditatē i cōi. C p̄dretēa p̄ co-
gnitio de re p̄tiet ad methaphicū: qz ē p̄m scies: hz p̄ co-
gnitōe de re cognoscit sua gdditas. ḡ etc. mior pbat. qz il-
lud qd̄ ē dīe oīno iōstēbili: cognoscit de re p̄ cognitōe
hntōi ē gdditas p̄ntia q̄ hntur p̄ diffōne. fm illd. vij. me-
tha. ca. T. ex. et cō. 59. vltio. q̄rere. n. q̄rere hō ē hō. nihil ē q̄
rere. Cū ibi oīdūt Aristo. qz qd̄ ē rei hz rōne cāe et p̄cipij
idēstrabilis: nec p̄t de eo formari qd̄ pp̄ qd̄. C Ali^o mo-
dus dicēdi tenēs eādē p̄lōne: qz gdditas h et p̄ticularis
ē prior accētibz: et accētia p̄ se respectu illi^o gdditatis sunt
p̄ntia accētibz p̄ accēs: hz ḡ gdditas fm qz h pticularis:
et q̄ntū ad p̄ se accētia p̄tinet ad metha. tñ in q̄ntū mo-
bile vel hntōi q̄ sūt accētia p̄ accēs. i. vt formalr itellecta
et aliq̄ accēte p̄ accēs p̄tinet ad aliā sciam: qz sic ē poste-
rior scia itellecta sine illis accētibz q̄ sūt accētia p̄ accēs.

Ambo isti mōi pueniūt in h qz alie scie nō p̄siderant gddi-
tatē: nec hāc gdditatē in se sed tñ accētia sibi. Sed disse-
rūt: qz p̄m^o modus dicit qz methaphica p̄siderat gddita-
tem: et hanc gdditatem tñ vt gdditas est. Secūda^o modus
dicit qz methaphica p̄siderat gdditatē: et hāc gdditatē: nō
tñ vt gdditas est: sed et q̄ntū ad p̄ se accētia. C Sed cō-
tra illud in quo pueniūt arguit: qz si sic: ergo oēs alie scie
p̄siderat de ente p̄ accēs. p̄ntis est falsū: et p̄tra Aristo. vi.
metha. T. ex. et cō. 4. ergo et ans: p̄ntia est eundēs: qz gddi-
tas cū accēte p̄ accēs cōstituit ens p̄ accēs: fm p̄b. v. me-
tha. ca. de ente: et vno. T. ex. et cō. vij. Laucant ergo illi q̄
dicūt qz de corpe mobili in q̄ntū mobile est scia nālī: et qz
mobilitas sit formalis rō subiectua: ne hēant p̄cedere qz
nālī scia sit de ente per accēs de quo alī. i. in prima q̄-
stione libri p̄bico: p̄tius recolo me dixisse. C Lōfirma-
tur rō: qz necesse est cognoscere de subiecto qd̄ est. ex p̄m-
mo posteriori: sed ens p̄ accēs nō hz qd̄: qz de hnt qd̄ vel
est genus: vel in genere: sed ens p̄ accēs nō in ḡne. imo di-
stinguit oia ḡna. vi. metha. T. ex. et cō. 4. C Lōtra illud
in q̄ scēs mod^o distinguit a p̄ arguit sic: qz si sic: ḡ oēs alie
scie erūt scie methaphice subalterne. p̄ntis ē falsū. vt et ipsi
dicūt. ḡ et ans. pbatio p̄ntie: qz tñ nulla p̄ntia remanet
p̄siderada i alijs scietijs: qz sola methaphica p̄siderat p̄-
p̄ntas et p̄ntas p̄nties. alie q̄t accētia p̄ accēs: et p̄ p̄ntis
nulla alia dīmōstrat p̄ntā p̄ntiōne i esse. hz p̄suppōit dīmō-
strari i alia: hz p̄lō vbi dīmōstrat p̄ p̄ntiōne ē p̄cipiū i se-
riōi scia: vbi dīmōstrat posterior p̄ntiōne: vel aliq̄ aliā. hz
b ē p̄ntiō scie subalternatis et subalternatis ḡ oēs alie scie sūt
subalterne scie methaphice. C Ali^o ḡ dicēdū qz ad me-
thaphicā i q̄ntū tal nō p̄tiet p̄siderare oēs gdditates in p̄-
ticulari: hz vli tñ et sub rōne p̄ntis: hz pbat rō facta: qz alī
oēs alie sup̄flueret. Cū et Aristo. mltū tēp̄te dicit sic: decet
et p̄t puenit: qz sapientis nō ē scire oia q̄cūqz nō: hz vt p̄tigit
i. cōi et vli: nec rōnes alteri^o opionis cogūt. C Ad p̄mū
dico qz qd̄ gdditas nō ē por oī accēte: hz solū gdditas sūt
nō aut gdditas q̄ntitatis vel q̄ntitatis. qz si sic esset p̄nt^o se-
ip̄o. C Lōtra. adhuc stat argumētū: qz gdditas ignis ē por
oī motu et q̄ntitate: ḡ vt sic nō p̄siderat a nālī: nec a mathē-
tica: ḡ a methaphica: et hz p̄positum. C Rideo mobi-
litas nō ē formalr rō subiectua sub nālī. vt alī dixi. Cū vna
ē rō p̄ntis: qz subm sub rōne sub p̄ntiōne ē nālī p̄ntiōne. ḡ
in suo p̄ntiō p̄ntiō nō ē formalr rō cognoscēdi ip̄z et qz po-
tēte ē. mobilitas at ē p̄ntiō i scia nālī. C Dicēdū ḡ qz gddi-
tas ignis cū illo qd̄ appropiat ip̄z qd̄ sit illd vt p̄ntiō
subz mot^o p̄siderat i scia nālī: ḡ tal gdditas vt gdditas p̄-
derabit a p̄ntiō nālī. illud vō qd̄ appropiat ip̄m vt sit subz
mot^o nō ē mot^o: qz p̄ntiō nālī hz rōne illa: qz sit subm mo-
tus. C Ad secūdū cū ifert qz illa est subalternata methaphi-
ce. dico qz p̄ntiō reduci^o ē eos. nā fm eos illa alia hz subm
sub subiecto: et vltia adderet vtiā accētale ad subiectum
methaphice. nā gdditas fm te q̄ntū ad accētia p̄ accēs cō-
siderat ab alia scia. b ē aut vna de p̄ntiōibz scie subalter-
ne: qz addat vtiā accidentale. C Ad formā p̄cedit ab i-
sufficiēti. Ad cuius evidētiā notandū: qz vna p̄ntiō scie
subalterne est: qz subz subm sit sub subo scie subalternan-
tis. Alia q̄ sciat qz vbi supior scit p̄pter qd̄: et a superiori
accipit sua p̄cipia ad pbādū p̄lōnes. Alia qz subiectū
addat vtiā accētale. sicut son^o addit numero: et visuāle
lineā. Ad p̄positū. hz nālī et mathematice habeant subie-
ctū sub subiecto methaphisico: qz illa p̄siderat gdditatem
in cōi. iste gdditatem in particulari. i. in spālī: nō tñ addit
vtiā accētalem: sed cēntialem: puta hanc gdditatem: su-
p̄ gdditatem. C Ad tertiū dicēdū. qz ad eādē sciam p̄ntet
p̄siderare supior i feri^o. gen^o et spēm fm rōnem supioris: si
cut p̄t i exēplo qd̄ adducit: qz arithmeticus p̄siderat dī nu-
mero et binario fm rōnem numeri: et sic methaphica hz rō-
ne entis in cōi p̄siderat de oī ente. tñ de supiori et inferiori
pōt esse alia et alia scia fm alia et alia rōne p̄ntia. vñ si bi-
nari^o hnt aliq̄ p̄nties p̄ntas dīmōstrabiles dī ipo hz p̄-
rōne hnti: et p̄ntiō p̄nteret ad aliā sciaz ab arithme-
tica. sic

tica. sic dicendum i pposito. C Ad vltimū dicendum q pila co
gnitio de re vel ē vltis vel ē pccillaris. pila vlti cognoscit
illud qd p. test sibi i vlti. sic ens ē hmoi. pila vlti pccillari
cognoscit p. qd sibi test i pccillari. l. lya pppia additas.
methaphica at nō ē pila scia pccillaris de hoie in pccu
lari. s. pila vltis de ipso in qtu ens vel substantia
Ad primum principale de 6. metha. dico q solutū
ait q nlla alia scia considerat qd i cōi nifi
metha. C Ad secundū qn dī q cognitio in vlti ē iperfectior
rē. dī vno mō q l pfectior sit cognitio scie i pccillari vt
pccillare includit vlti. vlti nō ē iperfectior. C Aliq dī q l
aliquo mō cognitio pccillaris sit pfectior i se supra pccu
tū cognitio vltis de pccu cognoscibile ē certior fm ppor
tione. qz cognitio pccillaris de suo cognoscibili. qz plus
dat cognoscē vlti qtu cognoscibile ē qz pccillare. C Ad
tertū de sili de potētis ordiatīs dico q nō ē sile de potē
tis r hmoi qz. ex q supior po. hz maiore virtute r vim si
spēs pluriū hz. pōt illa pla cognoscere. s. habir. nō ē rō
cognoscēdi nifi representādo rē. hī. aut vltis nō ē represen
tatiū illoz pccillariū. pbatio. qz pccu scire i vlti ignorā
do i pccillari hmoi ergo vlti nō cognoscit q l hī. igitur
po. at supior r hz virtute maiore r pōt recipe alias spēs.
C Fere at r difficilima sūt hoibus ad cognoscē
dū q marie sūt vltia: nā a scilb. sūt remotissima.

Quod r. Veritur Tūz magis vltia sint difficilio
ra ad cognoscēdū. r vt q non.
nā inata ē nobis via pcedere ex notionib.
nob ex p. phisi. ter. r. cō. z. r. itēdit ibi. vt
p3 p l f az r vltiora sint nob magis nō. r sin
gularia min. nō. C Cōfirmat qz p fusa r idērmata sūt
nob magis nō vt dī ibide. C Itē totū est magis notū qz
pres. s. vltia sūt magis p fusa r idērmata qz singularia
vlti ē tē totū. ergo vltia sūt nob magis nō. C Dīctea. illa
citius occurrūt intellectui qz singularia occurrūt citi. s. fin
s. singularia magis vltis qz. s. fin. ergo vltia p r itelli
gūt. pbatio mioris. qz pueri p. oēs hoies appellat pres
r oēs semias mres r. p3 ē in erpimēto Aui. qz si aliqd
videat a remotis p r cognoscit q sit corp. qz aial. r p r
aial qz hō. r hō qz lozes. C Dīctea. s. Aui. p. metha.
ca. 5. cōfissa vt ē ens r res pila ipfide iprimūt i aia. er
go p r cognoscit. C Dīctea q min. vltia magis cogno
scant r sint magis nota nāe. arguit sic vlti qz ē magis
notū qd est magis pfectū r magis ens. qz sicut res se hnt
ad entitatē. ita r ad cognoscibilitatē. s. minus vlti est pfe
cti. ens qz magis vlti qd addit supra magis vlti aliqz p
fectionem. ergo est magis notum. C Contra ari. in textu
Rīdeo. p rimo p rima vltia distinctionē. scdo ostēdas
multiplicē conclusionē. C Q uatū ad p rīmū dī
co q qz tū p nūc sufficit. duplex ē vlti. s. i causādo r i p dīca
do. vlti aut i cādo attēdit penes ambiri r extēdōz vir
tutis vt illud dicat vltis isto mō cui. vltis ad plures effe
ctus se extēdit. sicut cā pila q tū i se ē singularis vt oppo
nit vlti i p dīcādo cū nō p dīcet de plibus singularib. vlti
q i p dīcādo ē illud qd diffinit p. pōte. qd ē vlti i multis
r de multis. qd. l. est aptū nati de pluribus p dīcari.

Quantum Ad scdo. si querat de vlti fm causalitatem sit
ista pila pccillio. magis vlti fm calitatē ē nō
bis minus notū qz minus vniuersale. hāc oñdo sic. qz to
aliqd ē minus sensibile tāto ē min. notū nobis. s. magis
vlti fm causalitatē ē min. sensibile. ergo rē. maior p3 de
itelligētis sepatis a mā qz sint minus sensibilia minus
nota sūt nobis. pbatio mioris. qz vltiora i cādo sunt pfe
ctiora. sed pfectiora sunt minus sensibilia. C Notandū
tū q ista pccillio nō ē itelligēda de p ricipiis cōpleris. nā
cāe vel p ricipia pplea qzto vniuersalia ē i cādo tāta
sūt notiora. C Itē r pila p ricipia simplr sunt sicut locus la
nue ex scdo metha. ter. r. cōj. Si at qrat de vlti fm p rēdi

cationē aut magis vlti pparatur ad singulare simplr aut
ad min. vniuersale sicut genus pparat ad spēm. si p rimo
mō distinguēdū ē de cognitōe. qz cognitio pōt sumi du
pli. vno mō vt ē cōiūs ad scitiuā r itellectuā q dī cogni
tio i genere. alio mō sumit dēterminatē p cognitōe vel
sensitiua scōrū vel itellectiua scōrū. si ergo cōparet vlti
magis ad singulare simplr penes cognitōe cōmūne in
genere sit ista scda pccillio. Singulare simplr ē nob notū
qz vlti. hāc oñdo sic. Illud ē notū nob simplr qd ē notū
in cognitōe pila i nobis. s. singulare simplr ē hmoi ergo
qz. pbatio mioris. cognitio pila i nob ē scitiua. singulare
aut notū ē nobis cognitōe scitiua qz vlti. p3. C Si aut
magis vlti nō cōparet ad pccillare vel singulare simplr
quātū ad cognitōe in genere. s. quātū ad hāc vel illā se
cōiū. Si quātū ad scitiuā. sit ista tertia conclusio. singu
lare ē nobis notū qz vniuersale. hāc oñdo sic. illud ē no
tius cognitōe scitiua qd scitiū p se qz qd scitiū p accēs
sed singulare p r se scitiū. vniuersale aut p accēs qz iquā
tū ē in singulari. p3 ergo qz singulare est notius qz vlti co
gnitōe scitiua. C Si at magis vlti pparet ad singulare
quātū ad cognitōe itellectuā vel singulare nō est itelli
gibile p r se sed p accēs s. vlti opmōnē. vel pōt p se
itelligi fm aliam opmōnē. Si p rima opmōnē teneat
tur: sit ista conclusio 4. vniuersale ē prius notū qz sin
gulare. hāc oñdo sic. oē p accēs est pōteri. eo qz ē p r
se. z. phisi. caplo de fortuna. ter. r. cō. 66. s. s. p rima opl
nionē vlti p se itelligit. singulare at p accēs. ergo. C Si
at scda opmōnē teneat. sit ista quita cōclusio. singulare est
notius qz vniuersale. hāc declaro sic. cōclusio nō cogno
scit nisi p p ricipia que sūt magis nota fm Aristo. p rimo po
ste. p ricipia aut fm eum sumunt per inductōes. inductio
aut ē ex singularibus. ergo totus iste pcciliū incipit a
cognitōe singulariū. r p rīs ista sūt nota p rima. C Si
at cōparet magis vlti ad minus vniuersale vt qn p rīs
est simplr vniuersale. hoc pōt esse dupli. quia aut ambo
pparant ad itellectū aut singularia cōz cōmparātur ad
inueniē. C Si scdo mōdo sit ista. 6. pccillio. Singulare
magis vltis est nobis notū qz singulare minus vltis. hoc
apparet. tū qz illud ē pcciliū iō prius notū. tū a signo qz
pueri prius vocāt oēs hoies pres. tū a remotis qz p r
aliqd ē aial qz hō rē. vt lupi dicebat. C Si at vltiora
p rī p rī dīctat vt ē qd i dīctatū plura p rīnes cōfite. vt
ē qdā dīctatū diffinit. C Si p rimo mō sit ista 7. cōclū
sio. Ad magis vlti ē p rī nobis notū. hanc probant p rime qz
tuor. rōnes p rī facte i opponēdo. C Cōtra. qz p rī p rī
simplr tali est magis tale. 3. thopi. sed singulare est nobis
simplr magis notū ex scda cōclūsiōe r min. vniuersale
ē p rī p rī singulare qz magis vlti. p3. ergo ē magis no
tū. Rīdeo. regula ista de tertio thopi. est sic itelligēda. si
sit p rī p rī illi i eo qz tale. singulare aut est nobis ma
gis notū qz scilicet. illud ergo qd ē p rī p rī singulare vt
sensibile est nobis notius. sed s. magis vlti est p rī p rī
qz minus vniuersale. nō qz vniuersale vt sic sit scilicet s. vt
existit i suppositis. qz singulare magis vltis ē nobis notū
qz singulare minus vniuersale vt dictum est. C Si scdo
mō sit ista octaua pccillio. Diffinitū ē nob magis notū co
gnitōe itē diffinita. qz p rī cognoscit diffinitū itē diffi
cē diffinit. hāc oñdo sic. pposita sūt nob magis nō qz sim
plicia ex p. phisi. ter. r. cō. 3. qd itelligēdū ē cognitōe idi
dicta. ibi. n. dī q totū qd ē ppositū ē notū qz pres. s. mi
n. vniuersale pponit ex magis vlti. ergo ē nob magis no
tū cognitōe itē diffinita. Cōtra. sexto thopicoz dī q diffini
tū est minus notū qz diffinita. s. diffinita sunt magis
vltia qz diffinita. ergo rē. Cōfirmat qz diffinitio ē p sim
pliciter p riora ex sero thopicoz. s. p rē tāta sūt min. no
ta nob. ergo p riora sūt nob min. nō. qd vt absurdū. C Rī
deo q diffinita in qtu diffinitia sunt nobis magis no
ta r p riora qz diffinita. s. qz ad diffinita cognitōes diffi
niti qz ē cognitio diffinita. s. tali loqē aris. 6. thopicoz

Ad argumenta Ad prima quattuor patet ex precedenti
bus. nam arguunt de cognitione con-
fusa magis vltis parati ad minus vniuersale & faciunt p-
7 pclusionem. C Ad vltimū qd pbat minus vniuersale
eē magis notū nobis. dicēdū qd vix ē de cognitiōe pfusa
& idistincta. C Ad illud i oppositū dico qd Arist. hic i lra
logtur de magis vltibus fm calitate. & tale vniuersale est
minus & difficulter nobis notum vt pz ex pta pclusionem.
C Ex hoc pz itentio huius textus de qbus hic i parte ista
intendit Arist. qd de primis causis & principijs incomple-
tis cuiusmodi sunt substantie separate.

oportet enim hanc primo: um principiorum
& causarum esse speculatiuam. R. d. n.

Meritur Titru metha. sit scia practica
vel speculatiua. & vt q pra-
ctica. nam ois scia q ordinat ad bonū
monis ē vere practica. metha. eni hmoi
qz est vt bonū huius. ordinat eni ime-
diatē ad felicitatē q ē sumū bonū in m-
ergo ē de practica. C Ideterea ordia-

re ē act' scie practice. h metha. ordinat alias vt pz hic in
lra pcedēti caplo. Sapiētis ē ordinare. ex sexta cōditōe
sapiētis. ergo methaphica ē practica. C Ideterea. sicut se-
bz theologia ad pñciū nōs i esse iugali: sic methaphi-
ca ad pñciū nōs i esse nālī. h illa pñt practica. qz pñ-
cit nōs p amorē caritatis q ē ēē supnālē. ergo methaphi-
ca ē practica q nōs pñt i ēē nālī. C Ideterea. metha-
pbica ē cōis ad practica & speculatiua. qz vltis rēpēū oīuz
ergo nec ē speculatiua. nec practica. C Lōra Ari. hic i lra

Indeo In ulla qōne suppono vnu qd ab oib' gnālī cō-
cedit. i. qz huius scia practica aliquo mō cō-
dit ad praxim. sicut & ipse intellectus. iux illud terty de aia
ter. & cō. 49. intellectus extēsiōe sit practicus. hoc supponē
do sic pcedā. Ideterea declarabo qd sit praxis ad quā vi-
citur extēsiōe scia scientia practica. & a qua dicitur practica.
Secundo qualiter cognitio seu scientia practica exten-
ditur ad praxi. Terty dicef ad qōnē. C Quātū ad pri-
mū pono talē rōnem. Praxis ad quā dicitur extēsiōe scia
practica ē act' alteri' potētiē qz intellect' naturaliter po-
sterior itellectione iatus elici cōfōmīter intellectui recto:
ad hoc q sit rectus actus. Quātū ad pñtū in dēclā-
patione. Praxis cōditio ē qz est actus alterius potētiē qz
intellectus. hoc pz. quia stando fēle in actū intellect' nō
est extēsiō intellectus qz extēdere est ēē se tendere. sic at
intellectus nō extra se tendit. actus. n. intellectus vt ē ei
nō respicit actum alterius potētiē. Ideterea vñ actū
intellectus extēdi ad alium quem dirigit sicut actus co-
gnitiōis logice dirigitur in actibus discernendi & argu-
mentandi: qui etiā sunt actus intellectus. dico qz nō pp
hoc secundus actus est praxis. vt modo loquimur de pra-
xi. a qua. i. dicit scia practica. nec per pñs pñmū est co-
gnitiō practica: C Ex his pcludo correlariū qz logica vt
rethorica nō est scia practica. C Sed i istud correlariū
arguit Aureolus per sē ratiōnes qz logica sit scia practi-
ca. Praxis sic. ois habitus actiuus est practicus. sed tā lo-
gica qz rethorica sunt habitus actiui. ergo practici. ma-
ior videt vera. sed minor pbat. pñō de rethorica. qz pñō
ethicoz vocat eā pñs quandā virtutē. vbi cōmē. eustachi-
us dicit. qz est quedā virtutis & quedā potētiē. Et de logi-
ca pbat. quia rethorica ē asscutiua dyalectica. si ergo re-
thorica ē habitus actiuus: multo plus logica & dyalecti-
ca. C Ideterea secūdo sic. habitus qui nō caret respectu
prioritatis & cōfōmitatis actiuitatis & directiuitatis nō
est simplr speculatiuus. qz iste videt pñtiones habit'
practici. sed logica ē hmoi. ergo nō est speculatiua. minor
pz de prioritare. qz icōueniens est sū querere sciam. & mo-
dū sciendi. i. logica. & iō logica pcedit notitiā oīum aliaz
sciaz. De pñtione & alijs pz. & qz oēs alie vntur & re-

gulant per logicā. C Ideterea terty sic. habitus cuius
finis pñmū nō ē actus pñmū ē habit' practicus. lo-
gica ē hmoi. ergo nō. minor pz. qz ordinat ad alias scias.
C Ideterea quarto. habit' qz extēdit ad act' alteri' habi-
tus ē practicus. h logica est hmoi. ergo nō. maior pbat.
qz intellectus extēsiōe sit practicus. C Ideterea quinto.
habitus qui diuidit in docētē & pñtē est practicus.
exemplum de medicina. logica est huiusmodi. ergo nō.
C Ideterea nullus habitus speculatiuus facit obiectū
sūū. h logica facit. ergo nō. maior pbat ex differentia q ē
iter huius speculatiuus & actiuus positos. c. metha. ter. &
cō. 9. minor pbat. qz logica facit of oīes pñtētiū expñs
& syllogismos & hmoi q sūt subiectū i logica. C Ex his oī-
bus ifert regulā talē. ois ille habitus ē practicus q nō solum
h3 p fine actū quē elicit: sed etiā actū quē dirigit i pñtētiū
potētiā. C Sed iste rōnes que oēs ex vna radice pcedūt
nihil pcludūt. sicut patebit rēdēdo & reducēdo eas. C Ad
primā reducō eā sic. ois huius actiuus ē practicus. h est
maior. sed ois huius itellectualis est actiu' ergo ois talis
ē practicus. qd est falsū euident. qz tūc nulla scia cōlū spe-
culatiua. minor pbat sicut tua. qz ois tal habitus ē faci-
litas & qdā virtus h3 Arist. sexto ethico. q sapiam & sciaz
enumerat iter virtutes itellectuales. C Ad formā dico q
maior est vera si sit habit' directiu' i praxi: & tūc minor
falsa: qz nec logica nec rethorica dirigit i praxim. sed so-
lū actū itellect' vel speculatiōis qd idē ē. C Ideterea. quia
videt fallacia pñtis. est virtus ergo practica. sunt. n. vir-
tutes multe speculatiue vt pñtū est. C Ad secūdū dicēdū
q maior vera ē. h ille habitus sit directiu' i opatiōez que
est praxis & alteri' generis a speculatiōe. & sic minor est fal-
sa. qz logica nō ē hmoi: nō. n. dirigit nisi in actū rōnis. q
nō est vera praxis de q loquimur. C Ad tertium per idēz
q maior est vera si hēat p fine actū alteri' generis a spe-
culatiōe & sic minor est falsa. C Aliter dicitur qz minor
est falsa simplr qz qquid sit de logica vtēte: tū logica do-
cens vt sic videt haberet actū pñmū p fine. C Ad quartū
p idē qz si logica extēdat ad actū alteri' habitus nō tū
ad actum qui est praxis. de quo nunc loquimur: & sic rō nō
valet. C Ad quintū reducūt allūptā maiori addo minore.
sed metha. diuidit i docētē & vtēte. ergo est practica. con-
clusio est euident falsa ergo maior qz minor etiā conce-
dit ad ipso. pbatur etiā qz oēs alie scie vtunt' metha. spī-
ritualiter quātū ad pñtētiā coia q sūt dignitates qz ac-
cipiūt oēs scie a metha. fm pñs & hui'. & caplo. Ad ser-
tū. mi. est falsa. qz qquid sit de logica vtēte. tū logica do-
cens pñsupponit obiectum suum. puta dicibile icōplexū
i libro predicamētoz. & sic de alijs. C Aliter. data maio-
re & minore pcedit ab insufficienti quia illud nō sufficit
ad scientiam practiciam nisi sit directiua vere praxis. nā i
hoc apparet scientiam esse practica. vt dicitur. qd de lo-
gica nō pñt dici. C Ad illam regulam quā ifert dico qz
ē falsa. tū qz insufficienti docet cognoscere praxim. pz tū
qz i quolibet talis extēsiō sufficeret ad habitū practici:
pñtū in speculatiuis esset practici cū extēdat ad hui'
pclusionē. qd absurdus. stat ergo pñt pñtū qz praxis
sit actus alterius potētiē qz intellectus vel qd idē ē alteri'
generis a speculatiōe. & pñs nec logica nec rethorica est
scia practica. vadant ergo ifer rōnes pñs suas qz pñt p
positū nō faciūt. Scda pñtū est qz ē nālī posterior itel-
lectiōe. hoc pz. nā actus nō hñtes ordinē ad intellectū vt
ordinabiles & regulabiles. cuiusmodi sūt actus vegetati-
ui. vel etiā nālī pcedentes itellectionem. vt actus sen-
sitiui nō dicuntur praxes: nec ad eos extēdiuntur practi-
ca cognitio vt sunt pñores itellectione. Similiter actus
potētiē appetitiue sensitiue quātēus pcedit actum in-
tellectus nō est praxis nec respectū ipsoz actūū est co-
gnitiō practica nisi p quanto est aliquo mō moderatiua
ipsoz actūū. i. isti actus sequunt itellectionē moderatiua
vt per ipsā sūt moderati. C Ex duabus conditionibus su-
predictis segtur

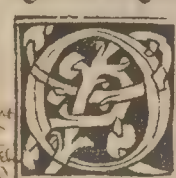
prædictis sequi correlari quod praxis ad quam extenditur habitus practicus non est nisi actus voluntatis elicitus vel imperatus. nam nullus alius actus a voluntate elicitus posterior esse naturaliter intellectus. quia actus alius actus vel actus elicitus rationis cum isto posset esse prior licet per se discurrendo per actum voluntatis. Et contra. quod alius intellectus est actus voluntatis a voluntate. ergo erit praxis. quod est contra. prima conditione. anis patet. quod voluntas imperat cum intellectu. Et si deo argumentum peccat per fallaciam. hoc non. verum est quod ois praxis est actus voluntatis elicitus vel imperatus. si non puerit. licet ergo alius intellectus sit imperatus a voluntate. et si non sequitur quod sit praxis. Tertia conditione est quod praxis est actus aptus natus conformiter elici intellectum se. hoc. per naturam et sexto ethico. ubi dicitur quod electio recta necessario regit rationem rectam. si hoc est verum de electioe que est actus elicitus voluntatis pari ratione de actu imperato. Et per hoc Augustinus de trinitate capitulo primo. quod intellectus intelligit sibi aliis. sic ergo potest iudicare de actu suo ita de actibus aliis. non potentia que sit posteriorior. et per hoc si recte iudicat ois ipsum actum qui est praxis per se iudicat elici si debeat esse rectus. Et quod per additionibus ultimis ipsius praxis sequitur quod actus imperatus a voluntate non est prior praxis. si quali per accidens. quod per hoc quod non est prior posterior intellectio ne nec primo natus elici per se iudicat recte. oportet ergo alium actum esse primo praxis. ut non est nisi actus elicitus voluntatis qui est volitio qui per voluntatem habet dictas conditiones actus imperatus. et ipsa non per aliud. Et hoc est ratio eius quod est esse prior ex prior posteriorum capitulo de vii. Et tunc ultra quod aliquid est primo tale coniunctum cum aliquo posteriori adhuc esset tale si posset ab illo separari. ergo si actus voluntatis posset separari ab actu alterius potentie erit praxis etiam ab illo separatus. separatus autem circa quod cuius obiectum circa quod potest esse actus voluntatis et non actus alterius potentie inferioris. cuiusmodi sunt oia immaterialia. ergo circa de tale solus actus elicitus voluntatis est praxis. Quarta ratio est talis. quod praxis est actus qui potest recte et non recte elici. hoc significat cum dicitur ad hoc quod sit rectus nam si non posset recte et non recte elici frusta poneret respectum eius scia practica directiva. non enim idigeret directiva. Quantum ad secundum principale dico. quod ita est ratio scie practice ad praxi ut regit ad regulam. cum sit in duplici respectu vel relatione aptitudinali. scilicet. conformitatis et prioritatis naturalis. de prioritate patet per illud sexto ethico. quod electio recta regit rationem rectam. non autem necessitas ratio ad regerem nisi esset prior. Et de conformitate habet etiam ibidem quod veritas considerans de practice est. scilicet. se habens appetitum rectum. Et de aptitudinali. quod neutra relatio regitur actualis. quod in praxis actuali sequatur consideratio cui sit conformis. hoc oino accidit considerationi. nam si ab actuali extensione diceret practica nulla scia esset necessario practica. sed eandem quoadque practica quoadque speculative. quod est impossibile. sufficit ergo duplex extensio aptitudinalis. Ex his deludo correlari. quod nulla scia est vere practica nisi sit directiva aliquid de praxis modo perposito.

Quantum Ad tertium dico quod methaphisica et scia speculativa non practica. Probatur. tum ex auctore Aristotele. hic in I. 2. 6. methaph. 1. 2. 2. Probatur et per rationem. ois scia practica est directiva aliquid de praxis in duplici respectu predicto. scilicet methaphisica non est huiusmodi. ergo ratio maior per se procedens. minor probatur. quod cognitio entis in quantum ens non est nata dirigere aliquid vere praxi. per se scilicet per actum voluntatis qui potest esse praxi per se descriptionem positam in primo articulo questionis.

Ad argumenta Ad primum data maior: ad minorem dico quod per opinionem Aristotelem. scilicet. licet sit intellectus speculatioe dei quod non est praxis. verum per se prior articulo. et ideo licet methaphisica ordinat ad felicitatem. et hoc non est felicitas practica quod ex hoc non extenditur ad praxi. Et si dicas quod et methaphisica ordinat ad amorem ultimi finis. Dico quod non ordinat ad aliquem amorem qui sit actus elicitus voluntatis. maxime in

per se respectu ultimi finis non posuit aliquam praxi. si ille amor est quod dilectio naturalis vel amor naturalis qui per necessarium est rectus. et per hoc non est praxis. quod methaphisica. quod ad tale amorem ordinat. non per hoc erit practica. Et ad secundum concedo quod ordinare in ratione directiva vel regulati scie practice. si sic minor est falsa. cum dicitur quod methaphisica ordinat. et sapientius est ordinare. dico quod verum est in ratione finis. et sic intelligit Aristo. quod si non sufficit ad practica scias. scia. n. practica non solum ordinat in ratione finis. sed etiam in ratione efficientis. Et aliter dicitur quod si dirigat etiam effectus. non tamen in praxi. quod actus alius sciarum in quibus dirigat non sunt alterius generis a speculatione. ergo nec praxis. Et ad tertium quod est a simili dico quod non currit quod tuor pedibus. quod licet sit ille in hoc quod sicut theologia supernalis perficit nos in esse supernali. ita methaphisica. et est pugnans. quod theologia divina perficit nos in amore caritatis qui est actus elicitus voluntatis. et per hoc vera praxis. methaphisica autem perficit nos in actu amorem naturalis qui non est praxis cum sit necessarius actus rectus. et non potest recte et non recte elici. quod reliquum est illa sit practica. ita vero non. Et ad quartum dicendum quod licet methaphisica sit cois ois scie ratione subiecti quod est ens cois ois. in modo considerandi abstracti ab utraque. sed solum quod ad subiectum.

Ad maxime vero principalis sciarum et magis principalis sub seruiente est quod cognoscit cuius causa sunt agenda signa etc.

Veritur Dicitur speculativa scia sit nobilior practica. Unde quod non. nam cuius finis nobilior est. illa scia est nobilior. si finis practice est bonus est finis speculative verum scire. primum autem nobilior est. per se. ergo practica est nobilior speculativa. Et contra. scia ordinativa alteri est nobilior ordinativa. si scia cuius est practica ordinat speculativam. ut de prior ethico. ergo ratio. Et contra. Ari. b. i. littera. sed expressius 2. 6. 2. xi. methaph. 1. 2. 2. h. Rideo Sed via philosophi. ois practica est aliquid speculativa nobilior. et ideo speculativa est simpliciter nobilior practica. per se. quod practica est gratia. Speculativa autem gratia speculandi verum. sed est nobilior per se. per se. illud est nobilior quod iucimur cum nobilissimo si per intellectus veritatis iucimur cum substantiis separatis qui sunt entia nobilissima. non. factum sicut nos. nec agitur aliquid contra nobilium. ergo et speculativa est nobilior. hoc autem intelligo: nisi practica excedat speculativa in nobilitate obiecti. quod dico per veram theologia: tenedo quod sit practica. Et contra. theologia supernalis est nobilior meta. et tamen illa est vere practica. ut suppono tamen verum. Et Rideo. verum est. quod ergo dicitur ad aristotelem. dicitur quod methaphisica est nobilior omnibus scientiis humanis ad intelligentiam. de talibus enim loquitur.

Ad argumenta Ad primum ergo dicendum quod bonum simpliciter non est finis practice. de qua aristoteles loquitur. sed bonum operis. nobilior autem est bonum speculativum. quod bonum operis. scilicet enim practica est ut bonum simpliciter non simpliciter sed finis virtutes. et illud non est bonum simpliciter. quia si per se ordinat ad magis bonum nostrum. ut speculemur substantias separatas et quietemur in speculatione earum. ita autem speculatio est finis boni nostri. quod est felicitas si aristoteles. decio ethico. Et ad secundum nego minorem. ad probationem dico quod aliud est ordinare scias in se aliud ordinare quod ea legem debeat vel docere vel audire. cuius autem ordinat non ista. sed quod audiat aut doceat ista. primum prius ad practicum. secundum non. Unde aliud est ordinare vultu aliquid. et quis debet legere et exercere. quod facit civilis aliud est ordinare ipsam sciam in se. quod non facit practicum. Exercitium ergo civilis sic ordinantis est melius non simpliciter. si aliquid sentit et si quod modo perposito. quod ratio non concludit. Et hoc de primo methaphisice.

Quare sic videtur habere: ut proverbiale dicimus. in foribus quis delinquit etc. R. s.

cap. ppositio ita facili est de eis q̄tū ē ex pte sui sicut de q̄buscūq; alijs q̄tū ex pte ipor. nec plus cōcludit ratio. C. Ad secūdu dicit q̄ minor ē falsa. cū dicit q̄ intellectus nō ē sūme dispositio ad intellectū dei. Ad p̄bationē dicit dū. q̄ ista dispositio nō ē p̄ cōtrariū. sicut oculus nō ē p̄ cōtrariū lūmīnī solis. sed ē p̄ p̄ debilitatem virtutis sue ē p̄bationē. Ad tertiū de dīa iter sensū ē intellectū dīcēdu q̄ difficultas ista nō ē intellectū q̄ debilitatur p̄ organū. s̄ q̄ virtus intellectus debilis ē cognoscēdo sensus autem habet virtutis impedimentū. s̄ tam ex parte organi ad cuius corruptionem debilitat: q̄ ex parte debilitati in virtute cognitiua.

Sicut enim nicticoracū oculi ad lūces diei se habent: sic et anime nostre intellectus ad ea que sunt omnium nature manifestissima. Q. iij.

Veritur. Utz substantie immateriales possunt cognosci s̄ suas gdditates ab intellectu viatoris. C. Uidet q̄ sic p̄io p̄ p̄metatorē. q̄ loco illō. i. cō. i. secū di meta. dicit sic q̄ h̄ grēplū arist. nō de mōstrat res abstractas intelligere ē iposibile nobis. sicut ē iposibile vesp̄itioni aspicere solē. q̄ si ita ēēt nā ociose egisset. q̄ fecisset illud q̄d se nālī ē intelligibile nō ē intelligibile ab aliquo intellectu. sicut si fecisset solē nō apphēsum ab aliquo visu. P̄terea intellectus nō intelligit nisi sub rōe mālīs. ex tertiō de aia ter. cō. 18. ergo marie intelligit simplr mālīa. p̄ia p̄. q̄ ubi marie ē rō formalis obiecti illud ē marie apphēnsibile a potētia. p̄batio antecedētis. q̄ p̄ p̄ actio intellectus agētis ponit vt obm mālē fiat aliquo mō imālē vt sic fiat nātū ad mōuēdu intellectū possibīle. Cōfirmat q̄ cōmētator tertiō de aia recitat opinionē. Aūp̄a. q̄ vult q̄ intellectus pōt abstrahere formale a mālī. s̄ sic gdditate sube mālīs a singularibus q̄d si i gdditate sic abstracta adhuc remanet aliquid mālē adhuc pōt vltius abstrahere formale a mālī quousq; tādē deveniat ad gdditate simplr imālē s̄ hāc cognoscit: q̄ hāc abstrahit a singularibz. C. P̄terea. de subiecto demōstratōis oī ē notū q̄d ē. ex p̄io posse. s̄ de substantiis abstractis multa a p̄bis demōstrat sicut p̄ quodēcūq; huius de intelligentia p̄ia. i. q̄ sit sempiterna. q̄ moueat sicut apphēnsibile ē intelligibile nō mōta. q̄ ē vita. q̄ ip̄ actu intelligit. q̄ seipsa intelligit sicut obm primū ita etiā p̄bat nūerū intelligentiāz iuxta nūc oībz celestīū mobilīū ergo gdditates oīum istoz p̄bi cognouerūt. C. Cōtra Aristō. hic i lfa. Sicut se h̄z oculus nicticoracis ad lūcē diei: sic intellectus noster ad ea q̄ sūt manifestissima i nā. cuiusmodi sunt substantie separate. s̄ p̄mū ē ip̄ possibile. ergo ē secundūz. C. P̄terea. plus distat intelligibile creatū ab intellectu creato: q̄ intelligibile creatū a sensu. s̄ intelligibile creatū nō pōt apphēdi a sensu. ergo multo minus intelligibile creatū ab intellectu creato. C. P̄terea nō plus se extēdit potētia passiua q̄ potētia actiua sibi cōrēdēs s̄ potētia actiua intellectus q̄ ē intellectus agēs nō se extēdit vltra fātasmatā s̄ sensibilia. ergo nec intellectus possibilis: q̄ ē potētia passiua. C. P̄terea. si sic ergo nō posset nālī ad beatitudinē attingere. p̄is ē salūm ergo ē aīis. p̄ia p̄bat ex decimo ethicorū vbi dicit p̄bis q̄ felicitas cōsistit in speculatiōe itarū substantiarum. In ista qōne sic pcedā. P̄io p̄mittā vnam opinionē. scdo subiūgā eius iprobationē. Tertiō dicā alī ad qōnē. C. Q̄ nātū ad p̄mū ē opinio q̄ aīa p̄iuncta corpori nō pōt intelligere sub bz abstractay gdditates. Cuius motiua sūt duo. P̄mū ē. q̄ aīa p̄iuncta corpori nihil intelligit nisi abstrahēdo a fātasmatibz. sed sube separate nō faciūt fātasmatā nec p̄nt cognosci ex his q̄ faciūt fātasmatā. ergo rē. p̄batur maior. q̄ lēso organo fātasie: i intellectus ipedit ab addiscēdo lēcōgnitā: a speculando cōgnita. q̄d nō ēēt: nisi in vtraz opatiōe fātasmatibz i diaceret. tū q̄ cū volum aliquid intelligere formam nobis

idolū quo id aspiciū. vñ tertiō de aīa ter. cō. 30. dicitur q̄ sic se hāt fātasmatā ad intellectū: sicut sensibilia ad sensū. minor h̄z duas p̄tes. p̄ia p̄bat sic q̄ fātasmatā est motus scūs a sensu s̄m actū. ex scdo de aīa ter. cō. 121. sed sube separate nō sūt sensibiles. ergo nec fātasmatibiles. secūda p̄s p̄bat. Iū q̄ effectus q̄ nō adēq̄t potētiā cāe nō laucit i cognitiōez gdditatis cāe. q̄ gdditas talis cāe excedit effectū illū. s̄ substantie separate si cognoscāt p̄ illa q̄ faciūt fātasmatā i nobis tū cognoscūt p̄ effectus h̄mōi q̄. i. nō adēq̄t potētiā sue cāe. ergo rē. Iū q̄ finitū ad infinitū nulla ē p̄portio ergo nec alicuius effectus sensibilis ē p̄portio ad gdditātē dei. si ergo gdditas dei q̄ ē p̄ia cā effectus si pōt cognosci p̄ effectū. multo min⁹ gdditas alteri sube separate cū q̄libet alia minus cāt q̄ p̄ia. s̄m primā p̄positiōnē de cāis. C. Secūdu motiū ē. q̄ q̄ gdditas sube mālīs ē p̄p̄m obm intellectus nri possibilis. ergo nihil poterit p̄ se intelligi a nobis. q̄d nec ē mālīs gdditas. nec cognoscibi le p̄ talē gdditātē. s̄ sube separate sūt h̄mōi. ergo rē. primū manifestū ē de gdditate. sub bz imālīū. secūdu p̄bat. vt p̄ius p̄ h̄ adēq̄tione ē ip̄portione. maior ostēdit. q̄ obm p̄portioat potētiē cui ē. intellectus ē potētia exā in mā: nō tū opat mediāte organo. ergo obm eius erit eris in mā. nō at p̄siderat inq̄zū eris in mā. talis at ē gdditas sube mālīs abstracta p̄ intellectu agētē. Cōfirmat q̄ nūli gdditas mālīs cēt obz intellectus possibilis nō videret necē pōnere actionez intellectus agētis circa obm intellectus possibilis.

Quantum ad p̄secūdu istā opinionē arguit p̄ q̄nq; rōnes. C. P̄io sic. oēs hoīes scire desiderāt. ex p̄io metha. ergo maximā scīs marie desiderabūt. sic ē p̄logo arguit p̄bis. maria at scia ē circa marie scibilia. cuiusmodi sūt p̄ie cāe q̄ sūt sube separate. ergo scia p̄iari cāz marie desiderat ab hoīe nālī. s̄ desiderū nālē nō est ad ip̄ possibile. ex p̄io metha. nā alī ēēt frustra. ergo possibile ē hoī h̄re scīaz de primis causis: q̄ sūt sube abstracte vel separate. C. P̄terea scdo q̄ p̄bis. io. ethico. p̄bat. q̄ felicitas hoīs p̄sistit i speculatiōe vitatis. s̄ cludit i fine capiti q̄ sapiēs erit vtiq; felicissimus. s̄ h̄z ip̄z i. 6. ethico. sapia ē circa altissimas cās. ergo i speculatiōe altissimarū cāz p̄sistit felicitas hoīs. ad felicitatē at hoīs cū sit finis p̄p̄i hoīs nō ē ip̄ole hoī p̄rigere. nā vt dī scdo hui⁹ ter. cō. 18. null⁹ conat ad terminū nō futurū p̄ire. q̄. i. nā dedit hoī neciā q̄d attingēdu hūc finē. sic p̄bat aīa sūt de stellis sic pōt scdo p̄ dīlo p̄mudo ter. cō. 30. q̄ si stat le p̄ se mōueri pōtēt motū p̄gressiū: nā dedit eis istū mēia ē organa ad motū. C. R̄ndet ad istas duas rōnes q̄ possibile ē hoī scire sciam marie scibilia. q̄tū ad primā rōnē. i speculari altissimas cās q̄tū ad scdam. vñ tū i hac vita sic oēs desiderāt i hac vita beatitudinē. s̄m aīa q̄tū. i. de trinitate ad quā nō possum p̄tingere i hac vita. C. Contra: felicitas de q̄ loquit Ari. x. ethicorū h̄rī pōt i hac vita. dicit enī sic q̄re erit vtiq; felicitas speculatio q̄dā. op̄ at erit exteriori p̄p̄eritate. nō. n. per se sufficiens nā ad speculari: s̄ oī corp⁹ sanū esse ē cibum ē reliquū famulātū existere rē. s̄ certū ē q̄ illa nō habet nisi i hac vita. Cōfirmat. q̄ nō ē certū. atq; itētiō p̄bi q̄ pōt nat alia vitā ēē. q̄ i diuersis locis: vt i scdo de aīa. r. iij. huius videt loq̄ dubitatiue. s̄ certū ē s̄m ip̄m felicitatem ēē finē hoīs. a p̄ p̄is possibile attingi. ergo hoc dī pōt i aliquo statu quē certū sit illum certitudinaliter posuisse. C. P̄terea p̄ia rēspōsiones i se arguit primo sic: potētia ip̄portionabilis alicui obiecto nō pōt p̄ aliquē habitū adueniēte sibi cognoscere p̄ se illud obiectū. ergo si potētia intellectus aīe p̄iuncta corpori sit ip̄portionabilis gdditati substantie separate: per nullum habitū quē recipiet cū eadē remācibit separat potēti fieri ip̄portionabilis: ergo intellectus separat nō cognoscet illas s̄bas separatas. sic nec p̄iunctus. p̄batio maioris. q̄ oīs habitus receptibilis i aliq̄ potētiā vel respicit p̄ obiecto p̄p̄io obiecti istius potētiē. p̄iūta i sufficit ad eliciēdu oēs actū illi potētiē i rōne p̄imi principij formalis eliciui. vel respicit

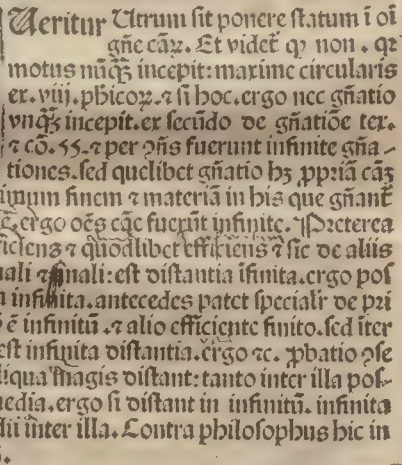
p obiecto pprio aliquod particulare cōtētū sub obiecto
potētiē. sicut patet de diversis habitibus potētiē intellecti
ue. Exēplū primi. habitus mēthaphic⁹ foris. exēplū scđi.
habitus gēometricus vel arithmeticus. nūq̄ tñ habit⁹
respicit pro obiecto aliqd iproportionabile potētiē po-
terit recipi in tali potētiā. C. p̄terea. si intellectus sepa-
ratus cog. osceret aliqd obiectū p se qđ modo nō potest
cognoscere puta. quiditatē tallum substantiā. ergo nō
esset eadem potētiā tūc. qđ. qđ eundem potētiē est idē
obiectū. ex secūdo de aia. C. p̄terea tertio ad p̄cipale
sic. pbs scđo hui⁹ ter. r. cō. xi. arguit sic. si fines eēnt infini-
tū. cēt agēs p intellectū. p̄ia illa nō valz nisi agēs p intel-
ctū itēderet nō solū finē primū. sed oēs fines eēntialr. or-
diatos. nullū aut agēs p intellectū itēdit agē p finē que
nō cognoscit. ergo agēs p intellectū cognoscit nō solū finē
primū s; et oēs eēntialr ordinatos in vltimū. si ergo nō
posset illū vltimū cognoscē nō ē agēs p intellectū. qđ pbs
negaret. C. p̄terea q̄rto sic i scđo hui⁹ ter. r. cō. xi. arguit
pbs sic. si cāc eēnt infinte. nihil p̄tigit et cognosci illa. p̄ia
nō valz nisi ad cognitiōes dūlibet oporteat cognoscere
oēs cās. si ergo nō p̄tigit intelligere primā cām qđ ē maria
cā cuiuslibet effect⁹. nullū effectū p̄tigit intelligē. C. p̄ter-
erea q̄nto sic veritas rei aut ē p̄formitas rei ad p̄p̄iam
mēsurā. aut nō ē sine illa p̄formitate. ergo si p̄tigit intelli-
gere veritatē alicuius rei nālis pole erit intelligere p̄formi-
tatē illius rei ad p̄p̄iā mēsurā. illa mēsurā ē p̄p̄ie idea
in mēte diuina. s; p̄formitatē ad ideā nō p̄tigit intelligere
nō intellecta idea. cū respectus nō intelligit sine termino.
ergo nō ē aliqua veritas a nobis intelligibilis. p̄ p̄is r idea
C. R̄ndet ad oēs istas q̄nq; rōnes qđ nō concludunt nisi
qđ cognoscimus de substantiis separatis qđ sūt vel in q̄ntū
sunt cause oium istoz iserioz. nō aut p̄pter qđ cū effect⁹
deficiēs nō sufficiat ad causandū notitiā de qđ est cause.
C. Alii r̄ndet qđ cognoscimus de illis substantiis qđ nō sūt
qđ. s. non sunt aliqd istoz iserioz. p. hoc. n. cognoscimus
ipsas eē cās excedētes respectu hoz. non aut cognoscim⁹
qd sunt. r. hoc cōcludunt dicte rōnes. r. nō plus. C. Sz cō-
tra. primo cōtra virāq; solutiōes simul. nam fm p̄bm
q̄rto hui⁹ ter. r. cō. xviii. rō quā facit nomē ē diffinitio.
diffinitio at̄ exprimit qđ rei. ergo vbiq; intelligim⁹ rōnē
quā significat nomē. ibi possumus intelligere qđ ē res. s;
vbiq; iponimus nomē ad significādū ibi possumus in-
telligere rōnē quā significat nomē. nullus. n. significat p
vocē. qđ nō intelligit. substantiis at̄ abstractis vel separat⁹
iponimus noia. p̄p̄ia significatiua ipsaz. qđ p̄. quia de
nullo sūt vera illa qđ de deo affirmant. nisi de illa substā-
tia separata cui hoc nomē iponimus. ergo possumus in-
telligere qđ sūt. C. Scđo p̄tra primā r̄sionē specialr ar-
guīt sic. nā fm p̄bm secundo postērio. capi. illo. itez
at̄ speculandū. vbi tr̄ctat de cognitiōe si ē qđ ē. vult ex-
p̄re qđ qñ cognoscit si ē p se. tunc cognoscit qđ ē. qñ aut
cognoscit si ē p accēs. nec cognoscimus si ē. nec qđ ē. cū
ergo de substantiis separat⁹ cognoscimus si ē fm se. nō
tñ p accēs. qđ hoc nō ē cognoscere si ē. sequit qđ de ipsis
possumus cognoscere qđ ē. marie de deo vbi idē ē si ē. r.
qd ē. C. p̄terea ipolē ē cognoscere cōpositiōes aliquoz
nisi cognitis terminis vel eēntiis. qđ fm p̄bm p̄rio pe-
riemētiā. caplo de verbo cē significat quādā cōposi-
tiōē. quā sine p̄positis nō ē intelligere. s; eē imēdiatē iest
qđitati illaz sustatiarū. ergo si cognoscimus substantiās
eē r p̄is cē qđitati eaz in esse segtur de necessitate qđ co-
gnoscimus qđitates eaz. C. Tertio p̄tra respōsiōes scđaz
arguit specialr sic. qđ in oī p̄pōne negatiua ē aliq̄ p̄posi-
tiō affirmatiua p̄rior. ergo si cognoscit de substantia sepa-
rata qđ nō ē. oportet cognoscere qđ ē. a. s. ex scđo p̄-
p̄riemētiā. caplo vltimo. vbi dicit pbs qđ illa p̄positio. bo-
nū nō ē malū. ē vera. qđ hec affirmatiua p̄rior ē vera. bo-
nū est bonum. r. quarto hui⁹ dicit pbs. notioz itaq; est
dictio qđ opposita negatio. stant ergo dicte rationes i-
probantes dictam opinionem.

Quantum Ad tertū est dicēdū ad qđnē qđ substantie
separate p̄nt intelligi fm quidditates p̄p̄ias
ab intellectu viatoris fm modū qđ dicit. Cōclusio ista p̄-
tū ex iprobatide dicte op̄inōis. tū ex nono hui⁹ caplo vl-
timo. vbi dicit. qđ ignorātia de illis nō est in nobis sicut
cecitas. s; talis ē in nō hātibz intellectu. tū qđ si effectus
ducit i cognitiōē cāc. ergo magis i cognitiōē cāc effi-
ciētis. qđ magis depēdet ab illa. magis. n. ducit i cognitiō-
nē efficiētis qđ materic. qđ deus posset facere illū sine mā-
nō at̄ posset facere sine efficiēte. magis etiā ducit i cogni-
tiōē efficiētis rēmon. qđ minus pōt fieri sine illa. C. Ad
vidēdū aut quomō iste substantie a nobis cognoscantur.
notādū ē qđ sex sūt gradus cognitiōis scđitue qbus corā-
dēt aliq̄ ser gradus cognitiōis intellective. p̄ia cognitiō
ē intuitiua qđ respicit obij vt p̄is ē. Scđunda ē abij actiua
qđ. ēst p̄ spēm non intuitiua. s; pōt ēst i absentia obiecti.
Tertia ē p̄ accidens corādes p̄rie cognitiōis. s. p̄ priua-
tiōē p se cognoscibilis. puta cognitiō obiecti p̄tis op-
positū obiecto p̄rio mō. Quarta est cognitiō p accēs. s. p̄
priuationē cognoscibilis p se scđo. mō p̄ta cognitiō ali-
cuius obiecti oppositi obiecto secūde cognitiōis. qđ i cī
absentia cognoscit per spēm tñ genitā ab opposito. Quin-
ta ē cognitiō p cōpositiōē spēm dīferiōz. scđitū. Ser-
ta ē cognitiō alicuius p accēs. puta alicuius cui accidit
obiectū p se. Exēplū primi. visus videt colorē. Exēplū
scđi fantasia imaginat colorē vīsi. Exēplū tertij. visus
videt tēnēbrā. Exēplū quartij. fantasia imaginat tēnēbrā.
Exēplū q̄ntij. fantasia imaginat mōtē aureū. Exēplū ser-
tij. hō videtur p figurā r colorē r cetera aliā qđc sibi acci-
dūt. C. Silt etiā correspōdēter dicunt sex gradus cog-
nitiōis intellective. p̄ima cognitiō ē intuitiua qđ dī notitiā
visionis que est de obiecto p̄tis. vt p̄is ē in sua existētia.
Scđunda cognitiō ē abstractiua qđ ēst obiecti p̄tis in sua
spē genitā ab obiecto qđ pōt ēē abfēs i sua existētia. Ter-
tia ē cognitiō obiecti oppositi obiecto p̄m mōi. Quar-
ta ē cognitiō obiecti oppositi obiecto scđi modi. Quinta
est cognitiō alicuius ex cōceptibus aggregatis. Sexta est
p accēs. cū aliqd cognoscit p spēm illius qđ sibi accidit
Exēplū primi. cognitiō beatorū i p̄ia r illa cognitiō visio-
nis est nobis forte ip̄sibilis pro statu isto. de quo als.
Exēplū scđi. cū intelligo rosam absentē. Exēplū tertij.
cū intelligo aliqd oppositū p̄trarie vt forte. priuatiue obie-
cto intuitiue visio. vt cū intelligo nō visum obiectū intuitiue
Exēplū quartij. cū intelligit oppositū p̄trarie vel priuatiue
obiecto abstractiue cognito. puta cū intelligo nō rosaz ab-
tractiue cognitā. Exēplū q̄ntij. cū intelligo aliquid esse
ens infinitū. necessariū. sempiternū. Exēplū sextij. substā-
tia intelligit per spēm accētis. fm vñā op̄inōē. C. Ad
p̄positū dico qđ qđitas substantiāz separatā nō intelligi-
tur nec p̄rio nec secūdo nec tertio nec quarto. sed q̄nto
modo. fm p̄ceptū aggregato. r. aliquāter sermo mō. s.
p effectus suos. substantie enim separate cognoscūt p b;
q multa ap̄ bēsa simul cōcipiunt. que oia nūq̄ alibi i-
ueniunt. r. nulli alij p̄ueniunt. r. iste ē p̄ceptus aggregat⁹
puta de deo. qđ est ens infinitū. necessarium r p̄mū rē. qđ
oia nulli p̄ueniunt simul accepta nisi deo. r. sic de aliis in-
telligentiis. C. Et sic patet ad questionem.

Ad argumenta. Ad primū fūdamētū cū dicit qđ ni-
hil intelligimus nisi abstrahendo a
fantasmatibus. aut intelligit qđ nihil intelligimus nisi cu-
ius cognitiōes accipimus a fantasmatibus aut intelligit
qđ nihil intelligimus nisi cuius spēs fm se p̄is fuit in
fantasia. p̄rio mō dēt maior. s; minor est falsa. sic. n. de
substantiis separat⁹ possumus intelligere qđ sunt. sicut
patet ex p̄cedētibz. si intelligit scđo mō sic illa maior ē
falsa. quia tunc nihil ēst per se intelligibile nisi p se sensi-
bile. quia nihil aliud facit p̄p̄iam spēm in fantasia. qđ
est falsum. r. contra oēs. nā aia multas rez qđitates intel-
ligit que non faciunt propriam speciem in fantasia. vt in
corporea. Item anima seipsam cognoscit. Unde anima
diffinitur

Ad primum principale: de illa similitudine ad vespertilionē p3 quid dicendū sit fm̄ expōitio nē cōmētatoris polita in opponēdo .q3 illud crepū Ari. nō demōstrat res abstractas intelligere esse possibile nobis. sic inspicere solū ēē possibile vespertilioni. q3 si ita esset nō ociose egisset. q3 fecisset illud quod de se nāl̄r est intelligibile: nō esse ab aliquo intellectu intelligibile. ¶ S3 contra rōnē cōmētatoris dicitur satis p̄babil̄r q3 in suo argumēto est fallacia p̄sequentis. nō enim seq̄r. si nā fecisset intelligētis nō intelligibiles a nobis. ergo nec ab aliquo. Est etiā alius defectus in argumēto: q3 frustra d̄r: qd ad finem ordinat ad quē nō pōt p̄tingere. sicut habet secūdo p̄bicoz. caplo de casu ⁊ fortuna ter: 2. cō. 62. s. substantie septe fm̄ suam intelligibilitatē nō ordinant ad intelligētiōnē n̄as vt ad finē. ergo nō sunt frustra intelligibiles. 13 nō possit intelligi a nobis. Exemplū sol. nō est frustra. 13 nō possit videri a vespertilionē: 3o d̄r aliter q3 similitudo illa intelligitur de potētia recipiendi p̄p̄iā specie obiecti genitā ab obiecto p̄ quā fit scō. notitia que dicit̄ abstractiua: ⁊ tūc est impōtē vtriq3. sed in vespertilionē est ipolitās simpl̄r. in nobis aut̄ nō simpl̄r. sed fm̄ istum statū in quo t̄m recipimus spēs a sensibilibus. ¶ Ali. d̄r q3 similitudo intelligenda est de q̄nto gradū notitiæ intellectus: q̄ntū ad difficultates. nō q̄ntum ad ipolitātē fm̄ cōmēta. ¶ Ad secūdū cū dicit̄ q3 plus d̄ stat intelligibile i creatū ⁊c. dicēdū est q̄vex est in esse. nō t̄m in cognoscibilitate nec in p̄p̄tione obiecti. ¶ Ad tertiā d̄r vno modo q3 maior est falsa de illa potētia actiua q̄ t̄m est vni⁹ passi⁹.

Et manifestū est q̄ res habent principiu: ⁊ q̄
cause rerū entiu nō sunt infinite &c. Qd. iiii.

Respondeo In ista qōne primo aliq̃ distinctiōes pre-
mittent. scdo p̃elones aliquē adducentur.

¶ Quartū ad primū sit ista prima distinctio. q̄ cāz qdā sunt per se. quedā per accidens. Cūcō cām per se q̄ h̄m p̄o priam naturam causat. nō h̄m aliqd sibi accidens. s; cāz p̄ accēs voco q̄ nō h̄m naturam p̄p̄iam sed h̄m aliqd sibi accēs causat. exēplū primi edificatōr edificat. ē homo hōiēm ḡnat. exēplū secūdi mūsicūm edificat. ē albū gēnerat. ¶ Secūda distinctio sit ista. q̄ causarum quedā sunt essentialit̄ ordinate. ⁊ quedam accidentalit̄. Exēplum primi. ut homo ⁊ sol sunt cāc essentialit̄ ordinate hominis generati. Exēplū secūdi. p̄r ⁊ auus sunt cause filiī. Dif fert aut̄ ista distinctio causarum a prima. nam aliud est lo qui de causis per se. ⁊ per accidens. ⁊ aliud est loqui de causis essentialit̄ ordinatis. ⁊ accidentalit̄ ordinatis. nam i p̄o est t̄m comparatio vnius ad vnum. s. cause ad causatum. in secūdo est comparatio duarum vel plurim causarum inter se. inq̄ratū ab eis est causatum. Notan dum autēz q̄ cause essentialit̄ ordinate differunt a cau sis accidentalit̄ ordinatis tripliciter. ¶ Prima differētia

est qz in causis essentialiter ordinatis: secunda inquam cā dependet a priā. lz nō in esse. vnde cā secunda nō agit nisi in vīte prie sed in accidentaliter ordinatis: secunda dependet a prima inquam cā. lz dependet in esse suo. vl' in aliquo alio. p3 de filio q pot generare pfe in mortuo. Secda vīa ē qz in causis essentialiter ordinatis est cālitās alteri? ordinis? alteri? rōnis. qz superior semp est perfectior. sed in accidentaliter ordinatis nō est sic. Ista differentia sequit ex prima. nā nulla cā dependet essentialiter in causando a cā eiusdem rōnis. qz in cāitōe alicuius sufficit vñ vñ? rōnis. Et ista differentia sequit manifeste qz cāe essentialiter ordinate sunt alterius ordinis? species: cāe autē accidentaliter ordinate eiusdē spēi. Tertia differentia est qz oēs cause essentialiter ordinate sūt necessario cōcurrunt? requirūt ad causandū. Alioquin aliqua per se causa litas deesset effectui. sed in accidentaliter ordinatis nō necessario requiritur simultas oīum in cādo. et hec tertia differentia ex prima? secunda sequit si bene attendat.

Quantum ad scdm ostendā tres conclusiōes. C' Priā conclusio sit ista. In causis essentialiter ordinatis est impossibilis simplr infinitas. Hanc probō sic. Cā vt cā h3 rōnem pūm. si ergo cāe sūt infinite: nō est dare primā. et per pns nec vltimā. et sic oēs erunt medie: tota ergo vniuersalitas causator essentialiter ordinatoz est cāta vel ergo ab aliqua sui ordinis? vniuersitatis: vel ab aliq cā que nō est aliquid sui ordinis? vniuersitatis. nō primo modo. qz tunc illa esset cā sui. cū tota illa vniuersitas ponat cāta. ergo est secundo mō. nam tota vniuersitas dependēt dependet nō ab aliquo illius vniuersitatis. illa ergo cā a qua dependet erit prima? et cā essentialiter ordinata? et sic habeo ppositū. C' p' terea si in causis essentialiter ordinatis est pcessus in infinitū. ergo dabitur infinitum in actu. pns est falsus quod nullus ponit. p'ia p3 ex tertia differentia supradicta. qz oēs cāe essentialiter ordinate sūt sūt? cōcurrunt ad effectū. C' p' terea. p' est qd est p'ia quī? primo ex. v. metha. caplo de priori ter. et cō. 17. ergo vbi nullū est p'ia: ibi nihil ē essentialiter p'ia? si ergo cāe essentialiter ordinate essent infinite nulla esset p'ia? et essentialiter ordinata. qd est dīe oppositum in adiecto. C' p' terea. in essentialiter ordinatis semper superior ē perfectior in cādo. ex secunda differentia supra dicta. ergo si i infinitum est superior in infinitū est perfectior. et per consequens infinite perfectiōis in cādo: ergo non cāns vīte alterius qz qdlibet cāns virtute alterius est depēdēs ab alio? i imperfecte cāns. illa ergo que est infinite perfectiōis est simplr prima. et habet ppositū. C' Secunda p'lo sit ista. i causis accidentaliter ordinatis est impolīs infinitas. nisi ponatur stat? in essentialiter ordinatis. Hanc ostēdo sic. qz accidentaliter infinitas si ponit? b' erit nō sūt sed successiue mī. vt alter post alter. Tunc sic oīs infinitas successiua h3 cā p' p'iantē nō potest esse aliquid illius successiōis. qz oīs successiua sūt eiusdē rōnis. ergo est aliquid prius essentialiter. et alterius ordinis a quo dependet onelibet cā illius successiōis. Et tūc illa cā erit prima? et essentialiter ordinata. et habetur ppositū. Maior probat. qz nulla diffinitas p'p'uat nisi in virtute alicui? permanentis ad nihil est illius diffinitatis vel illius successiōis. C' Tertia cōclusio sit ista. qz si necet in causis essentialis ordo: adhuc infinitas in causis est simplr ipolīs. Hanc ostēdo sic. certus est qz in entibus aliqd est effectū. ergo a se vel ab alio. vel a nullo. nō a se. qz fm Augu. primo de trinita. nihil ē qd seorsum gignat vt sit. nec erit a nullo. qz a nullo nihil est effectiue. ergo ab alio. illud aliud erit prima cā. et p' pns in illa erit status. Si dicatur qz illa agit in virtute alteri? prioris. Contra: qz erit essentialiter ordinata. quod negabatur. Sic ergo p3 ad questionē qz infinitas in causis essentialiter ordinatis est impossibilis simpliciter.

Ad argumenta Ad primū cōcedit qz posita gñatioe infinita qz cāe sūt infinite. sed iste sūt accidentaliter ordinate. vt predictum est. C' Sed est

dubium de cā mālī. vtrum materie sūt infinite. R'sponi deo. posito qz materie essent plures: forsā nō esset incōueniens ipsas cē infinitas successiue. sicut pcedit? et aliis causis accidentaliter ordinatis. tenendo tamē cū pbo qz tū vna est mā oīum formarum. vt p3 primo p'bi cor. ter. et cō. 67. et primo de gñatioe. Dico tūc qz nō sūt infinite. sed magis vna mā numero in gñato? corrupto. qz gñatio vniū est corruptio alterius? et cōuerio. C' Contra septimo huius ter. et cō. 28. dī qz generans generat aliud ppter materias. C' Respondeo qz intelligit qz alia est mā generante? et genito. tū cum b' pot stare qz sic eadem succedat in gñato? et in corrupto. et b' in infinitū. C' Ad scdm dicendum qz duplex est distantia. quedam dimensiuā. et quedam perfectiua. si loquamur de distantia perfectiua: sic concedo antecedens. qz inter p'ia efficiens? et quodlibet aliud est infinita distantia. sed tūc nego consequens. sicut p3 de contrariis que maxime distant tali distantia. et tamē aliqua sūt contraria nō habentia medium: ad probatio nem consequentie p3 qz pcedit de distantia dimensiuā. de qua antecedens est negatiū. sic p3 de se. qz p' p'ia et creaturā nō est distantia dimensiuā. sed perfectiua.

C' Sed si infinite essent pluralitate species causarum nō esset ita cognoscere.

Rō. v.

Queritur Utrum infinitū possit cognosci a nobis. C' Et videtur qz sic. nā deus est infinitus. sed deus possumus cognoscere. sicut probatum est superius. et ergo infinitum cognoscitur a nobis. Contrafirmatur qz cognitio rei est per oēs cās. fm p'bm hic in secundo ter. et cō. 13. ergo per primam cā sed prima causa est infinita. ergo infinitum cognoscitur a nobis. C' p' terea. illud cuius diffinitio? et passionēs affiguntur a nobis? et ei nomē imponimus intelligitur a nobis: sed infinitū est huiusmodi. sicut p3. iiii. p'bi cor. capitulo de infinito. ergo et c. C' p' terea. oēs spēs quozuicūqz generis sūt intelligibiles a nobis. quia diffinibiles. h3 species numeri? et figure sūt infinite qz vltra vnam spēs datam pot accipi alia. et sic in infinitis. ergo possunt cognosci. Si dicas qz iste nō sūt vere species qz nō existunt. Contra. spēs rose est vere species lz rosa nō existat. C' p' terea: Aristō. quarto p'bi cor. caplo de vacuo. Ter. et cō. 72. arguit sic. si duo corpōra possunt cōsimul? et ergo infinita. ergo a simili si due species possunt cōsimul in intellectu. et clā est qz sic. ergo infinita. et quilibet est principii cognoscēdi. ergo infinita possunt cognosci a nobis. C' Contra. secundo hui? ter. et cō. 11. si cause formales eēt infinite nihil contingeret scire. Idem dicitur primo p'bi cor. contra anaxagoram ponētē principia infinita. qz tūc nihil esset cognoscibile. ratio p'bi non valet si infinitum possit cognosci.

In ista qōne primo premitam vnam opūionē. secundo dicā aliter ad qōnem. C' Quantū ad primū dī qz infinitū nō potest intelligi a nobis fm intentionem p'bi in littera. C' p' terea qua opūioe arguitur sic. obiectū propriū intellectus nostri est qd ditas rei materialis. ergo nihil est a nobis cognoscibile nisi sub ratione quidditatis rei materialis. sed infinitum nō est aliquid materialis nec contentū sub qd ditate materialis. ergo nō ē a nobis cognoscibile. C' p' terea si infinitum posset intelligi a nobis. vel hoc eēt vīca intellectiōne. vl' plurib? h3 neutro modo est a nobis cognoscibile. vt ostendam. ergo et maior p3 sufficēti diuīsiōe. minor p'bat. qz nō vna. qz te cognosceret per spēs vna genitā ab obo. Tūc sic. oē agēs agit fm qz est ens. ergo qd cāt vna spēs ē vñ in actu. et aut tale h3 vna formā. infinitū aut nō h3 formā. qz forme est terminare. infinitū aut nō terminat. C' Secdo p'bat qz infinitū nō posset pluribus intellectibus cognosci. qz si sic tūc eēt in intellectu plures spēs sūt. sed plures spēs intelligibiles sūt plures forme eiusdē rōnis? et p' pns sūt i cōpossibiles in eodem. ex quo hui? ter. et cō. 13. nō ergo possunt

possunt simul plicere intellectum. ergo etc. Preterea. obz
 2 potētia pportioat. sed iter finitū 2 infinitū nō est ppor
 tio ergo intellectus noster cū sit finitū. 2 pns in
 operando nō poterit intelligere infinitū. Hīs pmissis tñ
 det fm istam opūtionē ad rōnes i oppositū. C Ad primū
 de deo dī q vtiqz de est infinitū. 2 pōt cognosci a nobis
 nō tñ sub rōe infiniti. qd pbat. qz de nō cognoscit nisi
 p effectū. nullū at effectū adequatū ei. 2 per pns nō pōt du
 cere in cognitiōe ei fm q infinitū. C Ad 2m rationem
 per idē. qz l3 prima cā sit infinita. nō tñ cognoscit a nob
 fm q infinita. C Ad aliud dī q multis iponim' noia q
 tñ nō sunt intelligibilia. Exemplū significatū. n. nihil. 2
 tñ nihil nō est intelligibile. Lū etiam dī q infinitū diffi
 nim' 2c. dī q diffinitio est duplex. quedā ē diffinitio qd
 rei. quedā vō qd nois. p3a bñ arguit diffinitū esse cogno
 scibile. sed secūda nō. qz pōt ē tā entis qz nō entis. 2 tñ
 nō ens nō est intelligibile. talitū. diffō infinitū est posita ter
 tio pbiqz. C Ad aliud cū dī de spēs numeri 2 figure.
 Rndet qz sole ille spēs que in suis singularib' pnt per se
 su appēdū sunt a nobis cognoscibiles. tales aut sunt fini
 te. C Ad vltimū cū arguit a fili. dī q nō est filē hic 2 ibi.
 qz loc' ē termin' corpis. 2 bz rōne forme inqz tū terminat
 ipz corp' corp' at locatū ē sic mā. forme enim est teriare.
 2 mae terminari. spēs vō intelligibiles hnt respēu intellē
 2c' modū forme informatis 2 pcientis. intellect' vō mo
 dū mae 2 perfectibilis. nūc aut si vna forma pōt teriare 2
 iforare dū. pari rōe infinita. qz teriatio 2 iforatio ē a par
 te ei'. nō sequit' qz si vñ loc' pōt teriare 2 recipere duo cor
 pora pari rōe infinita. ppter b illud qns est ipole. sed si
 mā pōt pfiat a duob' formis nō oppositis. nō ppter b sed
 qur qz ab infinitis. qz argueret ipi' mae infinita capaci
 tatē. 2 ergo intellect' possit informari a duab' spēs' siml'
 nō ppter hoc seqt' qz ab infinitis. C Alii dicunt qz pna
 pbi est intelligenda qñ est tanta repugnantia respēu pau
 cor. qzta est respēu plurū sic est in pposito pbi. qz est tā
 ta repugnantia ex pte loci qz in eodē loco sunt duo corpo
 ra. qzta si sunt plura. nō seqt' qz si duo corpora possint ē
 fil. ergo infinita. nō aut sic est de spēs'. qz non est tanta
 repugnantia ē fil' duas spēs in intellectu. sic plures vel
 infinitas. C Lōra istas solutiones arguit. 2 primo 3 pri
 mā. cū dī qz de nō pōt cognosci a nobis fm q infinitū.
 Lōra qz nos intelligim' deū vt creatorē. sed vt est crea
 tor est finit'. qz potētia creatura est infinita. ergo intelli
 mus eū vt infinitū. C Preterea. de intelligit a nobis vt
 est finitū vltim'. sed vt sic est finitū. ergo intelligim' eū
 vt finitū. pbatio maioris. qz vt in b l3o. ter. 2 cō. 2. di
 cit'. oē agēs p intellectu cognoscit vltimū finē. vt vltim'
 est. arguit. n. ibi sic. si fines eēt infiniti. ergo nullū agēs
 p intellectu est. qz oē tale cognoscit finē vltimū ppter quez
 agit pbatio maioris. qz oim bono finito ptingit intelli
 gere aliud magis bonū. si ergo dī fm q vltim' finis nō
 sit bonū infinitū. ergo possum' intelligere mai' bonū deo
 fm q vltim' finis. ergo aliqd aliud preter deū erit vlti
 mior finis. qd est hereticū 2 absurdū. C Preterea. ois
 cognitio pplera pūpōnit cognitiōe terminor. sed infi
 nitū attribuit' deo 2 remouet' a creatura. dicendo qz
 de est infinitū 2 creatura nō. ergo cognoscim' ipsum infi
 nitū fm q est alter extrēmū illi' ppter dōis. 2 vt sic attri
 buit' deo 2 remouet' a creatura. C Lōra scdm cū dicit
 ad argumētū qz nihil significat. 2 tñ nō est intelligibile.
 Arguit. qz voces sunt signa rez mediantib' pceptib'. er
 go nihil significat qn pū pceptiāt 2 pntelligat. aīs p3
 p3io ppermemas. voces sūt signa passionū que sunt i aīa.
 2 ibidē dī qz sicut voces sunt signa passionū. sic passioēs
 sunt signa rez. Cōfirmat. qz quarto hui' dī. qz si nihil i
 telligit' nihil significat. C Preterea. ipossibile est intelli
 gere dīaz extrēmōz. nisi ipa extrēmā intelligatur. sed
 nos intelligim' dīaz inter ens 2 nihil. ergo cognoscimus
 ens 2 nihil. Cōfirmat. qz priuationes 2 negationes sunt
 intelligibiles. cū de ipis formēt aliq ppositiōes. 2 tñ pri

uationes 2 negationes sunt formalr nihil. C Lōra tertia so
 lutiōe de spēs' numeri. vt qz possumus intelligere nu
 meros infinitos. qz per spēm vñ vnitatis pnt intelligi
 alia vnitates. sic vult Augu. qz per spēs vñ solis possum'
 intelligere quot volum' soles. per spēs ergo vñ vnitatis
 pnt intelligi numeri infiniti per replicatiōe vnitatis. nō
 dico fil sed lū. cessatū 2 hoc sufficit. C Lōra solutiōe qz
 tā l3 enim similitudo nā valeat oīno. tñ nō vt ē aliq re
 pugnantia ex pte intellect' qz possum' infinitas spēs ē in in
 tellectu ut actū p3io. sic cōtra pōt terminare infinitas line
 as. pōt enim intellect' vt vt scire infinita in habitu si cēt
 qui ipumeret infinitas spēs in ipso. vñ est tñ qz intellect'
 nō pōt nālī infinitas spēs acquirere. Lū rō est. qz o3 qz ac
 quirit illas spēs ex actib' suis. 2 per pns qz pcederet act'
 infiniti. qd ē ipole. tñ qz intellect' beat infinitas spēs p i
 fusione. nō videt' incoueniens. sic forte habuit aīa xpi. de
 quo alas. qz magis est alteri' negotij. nec rōnes facti. p
 opūione cogit. Et iō ad primā cū dī qz ppriti obm in
 tellect' nri est quidditas rei mālīs. dico qz fallū est. sic oī
 sum est supra qdē. de cognitiōe subay sepatay. pōt tñ p
 nūc oādī vnica rōne sic. nullus habitus potētic pōt aliqd
 hēre p obo cōr' obo illi potētic. qz nūqz bñ excedit potē
 tiā qz ē. sed bñ mēta. bz p obo ens inqz tū ens. vt ipe
 mer pcedit qz est alteri' opūiois. ens at inqz tū ens est cōi'
 qd dicit' mālī. ergo qd dicit' mālīs nō ē oīm adequatū in
 tellect'. C Ad secundum respondeo qz infinitū potest tel
 ligi vnica intellectiōe. Ad pbatōe cū dī qz hēret cogno
 sci per vnam spēs. concedo qz potest cognosci per vnam
 spēm. sed tñ tamen genitā ab eō. hēret pbatio procedit
 vel dādī qz gigneret vñā spēm. nō seqt' ex b qz infinitum
 ē terminatū. qz forma teriat illud in quo est. illa aut spe
 cies genitā ab infinito nō cēt in infinito. sed in ipso itelle
 ctu finito cognoscēte. Lōra illud ē qd dī qz nihil intelli
 git a nobis vnica intellectiōe vñā per vñā spēm. arguit
 sic. oē qd pōt ē vñā extrēmū vñā pōis apud intellectu
 pōt intelligi vnica intellectiōe simplici. sed pole est aliqua
 duo quoz due spēs sunt in intellectu cēvū extrēmū vñā
 pōis apud intellectu. ergo etc. maior pbat. qz intellectus
 tñ illud apphēdit simplici apphēsiōe. p3io qd pōit cū
 alio. pbatio minoris. qz mons aureus nō intelligit vna
 spēs. cū nihil vñā tale sit in re ei'. quod vñā spēs facit in se
 su 2 pns nec in intellectu. 2 tñ pbat qz mons aureus est
 extrēmū vñā pōis. vt si dicat qz mons aureus ē h.
 ginetū. vel aliqd tale. C Preterea. multa possumus fil
 scire. ergo fil intelligere. p3a p3. qz cuiuslibet sciti in actu
 est spēs in intellectu in actu. aīs pbat. qz si considero vñā
 pclusiōe. p spēm in actu. 2 cognosco p pole aliqz duas
 pclones in bñ. si nō hēo spēs illaz duarum in actu. o3
 ergo me inqz tū spēs illaz pclōnū. sed pono p pole qz
 singularē nō sit extra in re qd possit facere spēm in sensu.
 2 pns nec in intellectu. vel tunc nūqz intelligit illā pclō
 nē. vel hēo illaz spēs in actu. sic de p3ia pclōne. nec ex
 tate fantastica pōt abstrahi spēs illius pclōis. qz ibi nō
 pnt ē simul due spēs fm te. sicut in intellectu. nec est in
 cōueniens plura acētia 2 plures spēs eiusdē rōis 2 gnis
 fm esse intentionale esse in eodē suba. sicut duo
 lumina sunt in eadē parte mediū. de quo dicitur ampli'
 qnto hui'. C Ad tertiā de pportione obi ad potētiā dicē
 dū sicut prius. 2 pēt sic argui contra eum. quero de qz p
 portione loqris. qz vel de pportioe numerali. vel de pro
 portioe pfectiōis. vel de pportioe finiti ad finitū. primo
 modo nō pōt. qz cadē potētia numero pōt in plura oba
 numero. secundo modo non vt intelligitur pportio pfe
 ctiōis qd aliqtiēs supū reddit aliqd. vñā em infinitas sū
 ptus non reddit solē qz ē alteri' rōis. tertio mō nō. qz p
 portio potētie 2 obiecti est pportio mouentis 2 moti. 2
 tñ si aliqd mouet a finito pōt ēt moueri ab infinito. sicut
 celū pōt moueri a deo qz nūc mouet ab angelo. C Ad for
 mā iam superius dictum fuit qz illa pportio cū sit mo
 uenti ad mobile magis regit dissimilitudinē qz similitudinē.

Opinio ergo predicta non cogit quantum ad rationes nec valet quantum ad rationes.

Quantum ad secundum principale prius premissa quidam distinctiones. Secundo ostendit aliquas conclusiones. **Quantum** ad primum sic ista prius distinctio quod infinitum potest triplici accipi. scilicet negative: privative: et positive. primo modo dicitur infinitum quod non est aptum naturae finiri sed repugnat sibi eo modo quo dicitur tertio philosophi. ter. et co. 34. quod prout est infinitum sic vox est inaudibilis. In infinitum privative dicitur quod privatur fine vel finalitate in apto naturae finiri. et hoc sonat vocabulum. Infinitum positive dicitur quod negatur finalitate ponendo eius oppositum. et istud modo loquitur Aristoteles. et hoc est super predicamenta. capitulo de quantitate. ubi dicit sic philosophus. quantitas inest huius contrarii sic in iustitia contrariatur iustitie. in iustitia enim contrariatur dicitur eo quod habet huius contrarium ex actibus generatus sic infinitum positive negatur finalitate cum ponitur contrarium putatur infinitum extensum sine terminis. et sic loquitur philosophus prius philosophi. contra premeditationem et melius. Istud infinitum positive dicitur potest duplici intelligi: uno modo quod sit actus entis sine terminis alio modo quod sit in potentia. quod diffinit philosophus tertio philosophi. ter. et co. 63. scilicet infinitum est cuius quantitas accipitur per se est aliquid et accipere. ita quod quantumcumque accipitur semper est aliquid extra. si tamen est privative vel negative non semper est aliquid et accipere. ergo infinitum duobus modis videtur. scilicet privative et contrarie semper est in quantitate molis vel virtutis. quantumcumque autem ois dicta proprie vel metaphorice est magnitudo vel multitudo dicta proprie vel metaphorice. ergo ois infinitas talis est in magnitudine vel multitudine propria vel metaphorice. **Secunda distinctio** sit ista quod infinitum potest duplici accipi. uno modo pro ratione infinitatis in se. alio modo pro substrato rationi infinitatis. et pro eo quod subest tali rationi. aliud est enim querere de ratione infinitatis in se. et aliud de eo quod subest tali rationi infinitatis sicut aliud est querere de ente per actus et aliud est querere de eo quod subest vel est sub ente per actus. philosophus non fecit huius probationem ad rationem per actus. et quo loquitur quod de ente per actus potest esse scia. et tamen ibi probat quod de ente per actus sit esse scia. primum intelligit de ratione in se. secundum de illo cuius est oppositum dicitur infinitum. **De secundo** declarabo. viii. conclusiones. prius dictum sit ista. Infinitum positive in magnitudine virtutis vel perfectionis a nobis est intelligibile. hanc ostendit sic. deus est infinitus positive in magnitudine perfectionis. sed deus est a nobis intelligibilis. ergo et maior pars quod deus est infinitus et si negativative nec privative. ergo positive. minor est deus superius. **Secunda conclusio** sit ista. Infinitum positive in multitudine non potest cognosci a nobis si tantum unum obiectum habet. ostendit sic. intellectus est qui includit contradictionem est impossibile. sed intellectus intelligens infinitum positive in multitudine est huiusmodi. ergo et maior pars est evidens. sed minor pars ex precedentibus. tamen quia non est dare infinitum in se in actu. tamen quia infinita in multitudine sunt intelligibilia infinitis actibus: quod repugnat intellectui nostro. **Tertia conclusio** sit ista. Infinitum contrarie in multitudine non potest intelligi a nobis si fuerit. puta intelligendo unum post aliud. hanc ostendit sic. Si infinitum in multitudine potest intelligi successive. ergo contingit infinitum pertransire. quod est evidenter falsum. ergo et maior pars probatio patet. quia si contingeret intelligere infinitum in multitudine successive. oportet tota ista multitudine pertransire. **Quarta conclusio** autem est quod ista conclusio videtur ad metem philosophi: et certum est quod de actibus intellectus actu infinitis siue sit siue successive. quod virtus non sufficit ad tot actiones habendas simul siue successive et hoc modo loquitur philosophus. habitualiter autem intelligi infinita per species proprias non quidem naturaliter acquiras sed a deo ipse hanc forte non est impossibile. de quo alias. **Quarta conclusio** sit ista. Infinitum contrarie in magnitudine quantitatis molis non potest intelligi a nobis. hanc ostendit sic. intellectus qui includit contradictionem est impossibile sibi. sed intelligere infinitum in tali magnitudine includit contradictionem pro quantum non est dare tale infinitum in re. ergo et. **Quinta conclusio** sit ista. Infinitum privative in magnitudine molis non potest intelligi a nobis. ista probatur sic procedens. quod non est dare aliquam talem magnitudinem quod sit apta nata finiri

et non sit actu finita. et idem intellectus intelligens tale infinitum repugnat rei. **Sexta conclusio** sit ista. Infinitum privative in multitudine non potest intelligi a nobis hoc pars sic procedens. quia nulla est multitudo que sit apta nata finiri. et non actu finita. quod intellectus intelligens multitudinem infinitam repugnat rei. **Advertendum** quod oes predictae conclusiones accipiunt infinitum per se substrata et que subiacent rationi infinitatis. **Si autem** queratur de infinito accepto pro ratione infinitatis in se. sit ista se prima conclusio. scilicet quod infinitum istud modo potest intelligi a nobis: quod sic ostendo. ipse est aliquid intelligere siue vel non inesse alteri nisi ipsum prius apprehendat ab intellectu simpliciter. sed infinitum ois modo dictum possumus cognoscere alicui in se vel non in se. ergo necessario ipsum infinitum ut sic prius est apprehensum ab intellectu. Ex oibus predictis conclusionibus do correlative quod infinitum acceptum pro se substrata sic est impossibile intelligi vel non intelligi sicut est possibile esse vel non esse ex parte rei. unde infinitum perfecte sic est deus est intelligibile a nobis. Infinitum autem in magnitudine molis vel in multitudine finem actu non. Item infinitum in essentiali ordinatis vel in actu vel in potentia seu privative seu contrarie non potest intelligi a nobis. cuius ratio est quod repugnat rei infinitum autem siue in multitudine siue in magnitudine: siue in abusuque accidentaliter ordinatis si in potentia accipiat potest intelligi a nobis. et b. potentialiter acceptum. et sic semper intellectus contrarie formet rei. **Octava conclusio** sit ista. Infinitum negativative potest intelligi a nobis. b. pars. quod punctus vel unitas potest intelligi a nobis. sed ipsa sunt infinita negativative. ergo infinita negativative potest a nobis cognosci. Ex predictis patet quid sit dicendum ad questionem.

Ad argumenta ad primum et ad confirmationem pars quod verum concludunt. quod arguit de infinito in magnitudine perfectionis. quod est deus. unde Damascenus quarto sententiarum dicit quod hoc solum possumus scire de deo quod est infinitus et incomprehensibilis. **Ad aliud** cum arguitur quod infinitum potest diffiniri et passiones de eo demonstrari. dicitur quod probat de infinito accepto non per se substrata sed pro ratione infinitatis in se. **Ad aliud** de infinitate species numeri et figure. dico quod oes sunt intelligibiles a nobis non simul sed successive. tamen contingit pertransire. **Ad ultimum** cum arguitur quod si deus compositus. dicitur est quod infinite species potest esse sit intellectus actu primo. non naturaliter. sed si a deo fundantur. sicut superius tactum est. et tamen si sequitur quod intellectus in actu secundo possit intelligere infinita. **Ad autem** philosophi in oppositum dico quod intelligit quod infinitas in multitudine que intelligit per diversitas species non potest intelligi a nobis esto quod intellectus habet infinitas species apud se. quod non posset elicere sit infinitos actus et operationes. nec posset intelligere unum post aliud quod non posset pertransire. **Et b. de secundo** metaphorice.

Ampli autem multis rationibus non sunt ois oia: quoniam namque modo possibile est unum principium esse in immobilibus: aut boni naturam etc.

D. j.

Ira tertium librum meth.

Queritur verum in immobilibus sit causa efficiens et finalis. et videtur quod sic. nam medium demonstrationis reducitur ad genus cause efficientis. sed scilicet mathe. que sunt de immobilibus. de. demonstratur ergo in immobilibus esse vere invenire rationem efficientis. maior est nota ex secundo philosopho. Ter. et co. 3. ubi philosophus prius de

monstrationis enumerat inter causas efficientes rationem medium. Item primo posteriorum dicit quod principia demonstrationis sunt cause conclusionis. medium autem non est causa

nō necessariū. Dicit autē nō est p̄prie accidens gñis. nisi ac-
 cipiendo accidens alicui? qđ est ex p̄ceptū additamentū? for-
 male. et iō talis p̄dicatio per accidens pot̄ fil stare cū nocio.
 ¶ Ad tertiu dicens qđ p̄uenisse sunt falsē. scilicet humanitas ē
 aialitas. et filr humanitas est rōnalitas. Ad p̄bationē est
 sciendū qđ duplex ē cōcretio. 1. duplex est abstractio. ma-
 gis cōcretio est ad subm. puta qñ aliqd dēnotat aliud qđ est ex
 hā essentia. alia ē ad suppositū. puta qñ aliqd significat
 aliquid per modū denominantis aliquid p̄prie nāc. ex-
 emplū primi. albū quod dēnotat subm. cōcrētū secūdi. ut
 hec albedo est albedo. Silr ē duplex abstractio corrdēs
 vna a subo. alia a supposito p̄prio. cōcrētū primi. cū albedo abstrahi-
 tur ab hac albedine. hō ab hoc hoīe. ¶ Ad formā ergo
 rōnis dico qđ dictum p̄bi septimo hui? ē de cōcretis et ab-
 stractis scđo mō. sed nō primo mō. vñ si hec est vā. hic hō
 ē hō: hec est vā. hec hūanitas est humanitas. nō tñ sic se-
 bz in p̄cretis et abstractis primo modo. nō enī valet. si hō
 est alb? ergo hūanitas est albedo. Ratio hui? est. qđ in p̄-
 dicationē per se primo mō est p̄dicatio rōnē additans. qñ
 aut p̄dicatū est intra additatē subiecti: p̄ciso quocūqz
 alio adhuc est de intellectu subī. sed si sit cōcretū ad subz:
 subm est extra. nec p̄dicatū est idē subo. Ad p̄positū dico
 qđ rōnale in cōcreto iō p̄dicatā de hoīe. qđ rōne suppositi
 si significat per modū totū? i. abstracto at̄ aufert̄ iste mo-
 d? significat per modū p̄tis. pars autē nō p̄dicat de to-
 to. quare iste ambe sunt falsē. humanitas ē animalitas.
 humanitas est rōnalitas. ¶ Ad quartū nego p̄ntiam. ad
 p̄bationē dicendū qđ ista maior est vā: si illud dat intelli-
 gere et facit vñū per accēs cū alio. differentia autē cum ge-
 nere et facit vñū per accidens. sed vnū per se. ¶ Aliter dī-
 citur est idē qđ si gen? p̄dicat̄ de differentia per accēs. p̄-
 prie nō ē p̄dicatio per accidens. qđ nō ē in aliquo istorū
 trū modoz qđ ponitur primo posse. sed est p̄ accēs largo
 mō. eo qđ p̄dicatū est extra rōnē subī: et sic per accēs diui-
 ditur cōtra per se primo vel secūdo modo.

Sicut autem circa nunc in tempore nostro hoc contingit fieri et corrumpi: ut autem videtur aliqd semper esse non substantia aliqua existens etc. 20. iij.

Accurritur. Virū idē nūc vel instās sit i to
to tpe. Et est vna opinio satis
cōis que orit̃ ex hoc tertio. et etiam ex. iij.
pbicoz. caplo de tpe. q. et idē fm subaz
in toto tpe: lz sit aliud. et aliud fm cē. Q. d.
ostendit sic. substantia ipsi nūc consider
substantie ipsius mobilis. variatio aut ipsi nūc fm cē cor
rūdet variationi mot. vñ fm eadem mētē variat nūc h̄
esse. lz maneat idem fm substantiam propter identitatem
mobilis in toto motu. C. Sed cōtra istā opinionē inq̄suz
vba vidētur sonare arguit̃ per duas rōnes pbi q̄to pbi
coz. primo sic. illa dñr sit̃ que sunt in eodē nūc induisibi
li. si ergo idē est nūc in toto tpe. ergo illa q. fuerūt in mil
lesimo āno: et que sunt hodie erūt simul quod est falsum
evidenter. C. R. fideat q. oia pñt cē in eodē nūc realit̃. sicut
vñū mobile realit̃ per suū motū h̄z esse in oibz partibz spa
cij. nō tñ oia sunt in eodē nūc fm rōnē sicut nec ē idē mo
bile fm rōnē. vñ h̄z ēē in diversis partibz spaciij. C. Cōtra
vñiformitas sitat̃is accipiendā est cōrādēt identitatē ip
sius nūc. vt que sunt in eodē nūc realit̃er sunt sit̃ realit̃. et q.
sūt in eodē nūc h̄z rōnē: sunt sit̃ h̄z rōnē: si ergo i toto tpe
idē nūc realit̃. et alterū fm rōnē. sequit̃ q. illa que fuerunt
in millesimo anno et que sunt hodie erūt sit̃ realit̃ et fm vñ
tatē. lz nō sunt sit̃ fm rōnem. qd nulli sūt mētis diceret.
C. Sed cōtra cuiuslibet cōtinuū sunt duo termini distincti. lz
t̄ps est quoddā cōtinuū cuius terminū sunt ip̄a nūc. g. ip̄a
nūc sūt distincta. ista rō declaratur. q. ip̄s nūc fm lūl az
est aliquod induisibile de genere quantitatis. tñc quero
cuius continuū sit terminū vñ cuī diceret̃ sit t̄ps: q. cē in
induisibile qd est per se de gñe q̄tutatis vci est terminū cōn

Quartus librum
philosophice queritur utrum
ens uniuoce predicetur
de omnibus entibus. Si
quod non: per philosophum
quis inquit oia entia vo
cet equiuoce nuncupa
bit. C. L. firmat. q. ni
hil uniu predicat uniuo
ce de oibus pp infinita
te entiu in na. C. Contra
philos b in littera. I. ex.
r. co. z. dicit q. ens ml
tipliciter dicitur. non tñ eq

uoce. ergo uniuoce: si uniuocum et equiuocum sunt immediata.

Respondeo. In ista qone pmo recitabo vna opione. scdo
dicā ali ad qone. C. Q. uatū ad primū sciē
dū est q. vna opinio antiq. quā et sequit aliq. moderni te
netes pte negatiua. p. q. arguit multipli. pmo auctoritati
bus. nā. iij. huius. I. ex. r. co. z. dicit pbs q. ens dicit de
entibus sic sanū de sanis. r. q. metha. ē vna scia nō q. oia
illa de qbus est dicant fm vnu s. ad vnu. i. nō uniuoce s.
analogice. ergo sub m metha. qd est ens nō est uniuocū s.
analogū. C. I. d. terea. vij. hui. I. ex. r. co. i. z. dicit q. qli
tates r. accē. a. lū. entia sicut legic dicit nō ens ē ens r.
nō scibile ē scibile. sicut vas dicit salubre r. corpus: s. in
oibus istis vō est uniuocatio ei? qd dicit de plurib. p. ex
go r. C. I. d. terea pmo pbi. I. ex. r. co. i. z. dicit pbs q. p
cipiū pcedēdi ptra pārmēdē r. meliū est. qm ens dicit
multipli. Arguit et p rōnes r. pmo sic. si ens est uniuocum
ad oia entia. ergo ens est gen? pbs est falsū. r. p pbi ter
tio metha. I. ex. r. co. i. o. Ergo r. a. s. p. b. i. o. p. h. i. o. q. tūc
ens dicit in qd de plurib. differētib. spēs. qd est p p m
generi. C. L. firmat. r. q. si ens est hmoi. ergo p dicit de
entibus fm rōne alicui? vlis nō differētiē. q. nō p dicit in
qle. nec p p m. nec accē. q. b. sūt extra essētiā ei? de quo
dicunt: nō sicut ens. nec ē p dicit vt spēs vt p. s. ergo relin
quit q. p dicit vt gen? C. I. d. terea s. ens est uniuocū ad
decē gna. ergo dēcēdē in illa p aliquas differētiās. sūt
a. a. b. aut ergo. a. a. b. i. n. d. u. d. u. t. ens aut nō. si sic. ergo in
cōceptu cuiuslibet generis gñalissimū icluderē bis ens. r.
p pbs nugatio. Si nō. ergo. a. a. b. nō sūt entia. r. tūc nō ens
erit de intellectu entis. nā. a. a. b. i. n. d. u. d. u. t. in pceptib. dēcē
genēz. C. I. d. terea. illa q. sūt totaliter r. imēdiate sub ex
tremis p dictionis nihil est cōe uniuocū. s. de r. creatura.
suba r. accē. sūt hmoi. nā sūt sub istis extremis p dictionis
depēdere r. nō depēdere. cātū r. nō cātū. ē ab alio r. nō ē
ab alio. p. ergo. q. nihil est eis cōe uniuocū. pbat maior
q. ois cōcept? cōis est neuter respectu illor. q. b. est cōis. s.
nullus cōceptus respectu p dictionis est neuter. s. est neces
sario alter illor. aliqñ p dictionis hēret mediū. C. I. d. tere
rea q. sūt pmo diuersa in nullo pueniūt. s. de r. est pmo di
uersus a creatura r. vnu p dicationē ab a. i. o. ergo nec de
us r. creatura nec dēcē gna pueniūt in aliquo. nec p pbs
aliqu pceptu cōiunūco. maior ē euidēs. s. p. ps minoris
de deo r. creatura pbat. q. aliqñ de r. hēret q. pueniret r. q.
differet creatura. r. ita nō ēt simplr. simplr. scda ps de dē
cē gñib. pbat. q. alr nō ēt negatiua imēdiate qñ negat
vnu gen? gñalissimū ab alio. pbs est falsū. r. p pbs pmo po
ste. pbatio pntie. q. tūc extrema illi? negatiue pueniūt in
aliquo toto. puta in ente. qd nō pōt ē in ppōne imēdiate
negatiua: sūt d. pmo pōte. vbi supra. ista ergo negatiua.
quātitas non est suba. nō ēt imēdiate. I. d. terea vbi tñ ē
vnitas attributiōis nō pōt ē vnitas uniuocatiōis. s. oia
entia attribuunt ad subam in rōne entis. vt dicit in hoc
quarto. I. ex. r. co. z. Itē creature ad deū in rōne entis o
ponē vnitatē attributiōis. ergo ens nō ē uniuocū p dicitis.

Quartus Ad scdā alia ē opio quā tēco tāq. verā. q. ens
est uniuocū deo r. creature. sube r. accē. r. gñā

liter oib. entib. de q. p dicit. C. Ad cui? euidētiā p. p m
tā vna diffinitionē. scdo cōdā triplicē p ditionē. C. De p. scie
dū ē q. uniuocatio ē triplex. qdā ē uniuocatio p bica. qdā
logica. r. qdā metha. uniuocatio p bica ē vnitas nāe er. nā
rei circūscripto oib. p dicit. de illa uniuocatiōe loquit
pbs. vij. pbi. I. ex. r. co. i. z. qñ dicit. q. i spēs spālissima ē p
prie ppatio r. nō in qñ. qñ spēs dicit vna nāz r. uniuoca.
nō at gen? s. latet egūdatiōes i gñib. gen? n. d. r. equo
cū equocatiōe oppositā uniuocatiōi p bice eo q. n. cori fidet
sibi vna nā v. l. p dicitis extrā. s. ples s. q. dicit cōmē. r. the
misti? sup. primū de aia. cō. s. uniuocatio ista solū est i spēs
spālissima q. vere dicit vna nāz vnitate reali. minore tñ q.
sit vnitas inuēral: sūt declarabiē i. vii. C. Uniuocatio logi
ca ē vnitas alicui? realitatis v. l. itēdis pte sub vna itēti
ne logica pcepte. C. I. g. sub itētiōe gñis v. l. dicit vel alicui?
alteri? scdo itētiōis. Logic? n. p dicitur hmoi itētiōes se
cūdas adiectas p mīs. Er q. pcludo correlariē p? q. ali
qd trāscēdēs ē p p m. uniuocatiōe logica: q. s. nul
la scda itētiō i gñē p m. gen? r. d. f. a. ppetit alicui trāscēdē
ti r. cōtū ē gen? sūt p. z. aliq. tñ ppetit sibi p m. itētiō vlti
tis q. ē logica r. scda itētiō. C. Scdo pcludo q. aliqd ē
uniuocū uniuocatiōe logica r. equocū equocatiōe p bica n
repugnat. p. n. ex. p dicitis q. gen? est equocū equocatiōe
p bica. r. tñ ē uniuocū uniuocatiōe logica. C. Uniuocatio
metha. ē vnitas alicui? pte itētiōis abstrahibil. p intellectu
a p b. ex. nā rei circūscripta qñq. itētiōe. z. vel logica: r. b.
mō trāscēdētib. n. repugnat uniuocatiōi. vt dicit ex q. cō
cludit correlariē q. aliqd ē uniuocū metha. qd nō ē vnu
ex p pte p bice loquēdo. C. De. z. sit ista p m. pclusio. Ens
cōiter sūptū nō ē uniuocū oib. entib. uniuocatiōe p bica.
h. ē cōdā sic pceptu entis cōiter sūptū nō rādet vna nā ite
er. ergo pcept? entis nō ē uniuocū uniuocatiōe p bica. a. s. ē
euidēs. q. pceptū entia i cōi sūt oia entia de ab? certū ē
q. nō dnt aliqū vna nāz. p m. ē p p m. p dicitis. C. Scda
pclusio sit ista. ens cōiter sūptū ē vere uniuocū oib. entib.
uniuocatiōe logica. h. ē cōdā sic. illud qd dicit aliqū vna
realitātē vel p m. itētiōne pceptū sub aliq. itētiōe logica
ē uniuocū uniuocatiōe logica: s. ens cōiter sūptū ē hmoi.
ergo r. maior p. ex. d. f. n. uniuocatiōis logice pōte
sūptū. minor ē ē euidēs. q. s. ens cōiter sūptū nō pceptiāt
sub itētiōe gñis vel d. f. e. vel alicui? alteri? scdo itētiōis i
gñē. pceptū tñ vel pōt pcepti sub itētiōe vlis q. vtiq. ē itētiō
scda vel logica. C. I. terea p m. sit ista. ens cōiter sūptū
est vere uniuocū oib. entib. uniuocatiōe metha. s. itētiōe
do q. ens dicit aliqū vnu pceptū reale abstrahibilē ab oib.
bus entib. pceptiātib. ens g d dicitur. fm quē pceptū ens
ē p dicitur de o. ente uniuoce r. reali. r. inq. h. ē cōdā sic
ois intellect? cert? r. de vno pceptu r. dubi? de duob. in q.
bus ille cert? g d dicitur icludit: h. pceptū illū de q. ē cert?
aliū a pceptib. de q. b. ē dubi? r. uniuocū illis. s. intellectus
hois pōt ē cert? de aliq. q. sit ens dubitādo vtrū sit deus
vel creatura. suba vel accē. r. sic de alijs in q. b. pcept? en
tis g d dicitur icludit sūt p. s. ergo pcept? gñis ē ali? a rōce
p m. dubijs r. uniuoc? eis ita q. ex se ē hēret r. icludit in
vtrorq. istor. maior pbat. q. i pōssibile ē cōdā pceptū cōdē
intellectui simul ē certū r. dubiū. ergo vel ē ali? a p m. ppo
siti. vel nullus. r. tñ nō ē certū pceptū de aliq. pceptū. ē ergo
ali? a: r. s. g d dicitur icludit in illis: scq. q. nō tñ ē ali? s. ē
uniuoc? minor declarat. p. d. deo r. creatura: q. q. libz pbs
ātiq. fuit cert? illud qd pōbat vnu pceptū ē ens. pu
ta vñ q. pōnit ignē pceptū: ali? aquā. q. libet. n. erat cert?
ignē vel aquā ē ens. erat tñ dubiū vtrū ēt ens creatū v.
l. creatū. p m. vnu: vel n. p m. vnu: n. n. erat cert? q. ēt ens
p m. vnu: q. tūc fuit cert? de falso. falsū ē nō pōt ē cert?
nec erat cert? q. ēt nō p m. vnu: q. tñ nō pōt ē cert? p m. vnu.
C. Scdo pbat de suba r. accē. Itā pbi diuersi diuer
simode opinati sūt de lumie duor. vnu pōnit q. sit acci
dens. alijs q. sit corp? r. substātiā: r. ille quidē q. pōnit q.
est suba ē cert? q. sit ens: s. nō est cert? q. sit suba: q. tūc
ē cert? de falso. nec q. nō est substātiā: q. oppositū pōnit
q. sit suba ē cert? q. sit ens: s. nō est cert? q. sit suba: q. tūc
ē cert? de falso. nec q. nō est substātiā: q. oppositū pōnit

Handwritten marginal notes in a cursive script, likely a commentary or continuation of the main text, discussing philosophical concepts related to the main text's treatment of univocity and equivocity.

Handwritten marginal notes at the bottom of the page, continuing the philosophical discussion.

Ad argumenta alterius opiniōis. ¶ Ad illud quartū
meth. de sano 2c. dico q^d pl^us q^uto mē-
tha. cōcedit ordinē cēntale iter spēs eiusdē g^{en}is: nam ibi
vult q^d in quolz genere est vnu p^{ri}muū qd est mēsurā sum-
alioz: mēsurata āt h^{ab}it ordinē cēntale ad mēsurā: 2 tū nō
obstāte tali attributōe nullus negat p^{re}ceptū generis esse
vnu cū p^{re}dicat in q^ud de plurib^{us} differētib^{us} spēs. Si. n. ge-
nus nō haberet vnu p^{re}ceptū aliū a p^{re}ceptū spēs: nullus
cōceptus diceret in q^ud de plurib^{us}: s^{ed} q^ul^{is} d^{icitur} sēpō: 2 sic idē
p^{re}dicaret de eodē: 2 nō gen^{us} de spēs. D^{emon}strat. q^ud pl^us. vii.
philicor^{um} vt iā allegatū ē dicit: q^ud in g^{en}ib^{us} latēt equocatio

nes pp qd n pot ee ppario fm gen? : n tn e ibi equuocatio
gñe quāti ad logicū. hz qñti ad reale phi. qñ n e ibi vnitas
nāc: oēs ergo auctoritates q cēt d illa mā. siue i metha. si
ue in pbica possent exponi pp diuersitatē reale illoz in q
bus ē attributio. cū q diuersitate stat vnitas pceptus ab
inhabilibis ab eis sic pz de gñe. pcedo ergo q accñs hz at
tributioē eēntiale ad subam: 7 p pñs q ens ē analogum
ad ea. 7 tn ab b 7 ab illo pōt abstrahi vn? cōcept? cōis vni
uocus. nā analogia real? vninuocatio methaphisical? reali
nō repugnāt in eodē conceptu. C Ad illud qd adducit de
vñ. metha. dicēdū q argumētū de fili nō cōcludit: p tā
to ergo ē vez q accñtia sūt entia sic logici dicūt nō ens ē
ens 7c. qñen? iter subam 7 accñs ē analogia hz pfecti? 7 in
pfectius: cū q tn stat vera vninuocatio: vt dcm ē: vñ ibidez
dicit Aristo. q talia nō dicunt equoce. sed ad vñū. C Ad
aliud de prio phisico: ptra paryenydē 7 inclutūz dicēdū
q pbs loqutur de multitudine supposito: q nō repugnat
vninuocationi: vt ē dcm in exponēdo litterā. pñcipiū. n.
ptra cos ē accipe q ens multipliciter dicit? nō equoce: hz
multipli? id est de multis: ad iqredū de quo itelligūt: sic
si diceret oia ēē vñū aial: cōtra cos cēt distinguatū d aia
li: 7 quereret de quo aiali itelligit id est qñeret: vñū oia
cēt vnus hō: vel vn? aīnus. C Ad primā rōnē. nego cō
sequētū q ens eēt gen? Ad pbatōnē dicēdū q procedit
ab insufficiēti. nam aliquod deficiū eñti rōne cui? nō pōt ee
gen? . i. q ens ēē aliq? cōib? differētis pdicat. d illis. i.
q sumuntur ab alia re qz sit res a qua sumit? genus. tales
enī differētie sic est forte rōnale includūt ens qddatiue. hz
b est cōtra nāz gñis pdicati. i. qddatiue d oia. C Ad cō
firmationē de illis qnqz vlib? positis a porphirio. dicēdū
q porphiri? ordiat libzū suū ad pdicamēta Aristo. sic ipe
met? pmittit in pēgio: loq? ergo de illis vlib? q aliq
nō inueniūt in linea pdicamēti: hz pter illa est aliq? vlc qd
est trāscendens. qd nō pñet ad aliq? pdicamētū: ergo
ens est vlc trāscendens pdicatū in qd: nec tn est gen? : nec
species: nec pñū 7c. C Ad aliud pcedo q ens defcēdit in
vccē gñā p aliq? pñetiā q pñē nō sūt dñe. cū qñ gñē. aut
includūt ens. aut nō. pīco q nō includūt ens formali? sicut
nec passioēs entis. nec vltie dñe: vt i fēi? oñdā: 7 tn nō sūt
nihil: cū ergo arguit q nō sūt entia. dicēdū q nō sūt en
tia formali? sūt tn entia reali? 7 essentiali? qz āt illud qd nō
est ens formali? dñmō sit ens reali? sit de intellectu entis
nullū est incōueniens. sic rōnale qd nō est aial formali? ē
tn de intellectu hoīs: q est vere aial. C Ad aliud de extrēis
pditionis 7c. aut itelligit q illa sūt sub extrēis pditionis to
totali. hz est. q illa pñse sūt extrēā pditionis: 7 tñ minor
est falsa: qz de? vel suba nō ē pñse b qd est qñ non ab alio
accipias m. qz qbuscūqz pñeniūt extrēā pditionis: ipa
non vninuocāt i aliq? cōi: illa maior est falsa. nā oia diui
dentia p se aliq? cōe sūt talia q de ipsis dñr extrēā pdi
ctionis: 7 tn vninuocāt in ipso cōi diuiso. Silī i pposito
de? 7 creatura. sba 7 accñs pñt recipere pditionēz pdictio
nis. 7 tn hñt aliq? subtracū cōe illis extrēis pditionis
ratione nō? possūt hñre aliq? cōe. C Ad aliud dcm fuit in
prima ratione principali hui? scripti de deo 7 creatura. hz
sint p? diuersa i realitatē qz i nulla realitatē pñeniūt: n tn
sūt primo diuersa i pceptū reali? quomō āt possint esse cō
uenientia in conceptu reali? 7 non in realitate. dcm fuit ibi
Quod āt de q negatiua in q negat vñū gen? gnālissimū
ab alio nō esset imediata. nego cōsequētū. Ad pbatōnē
cū qz q extrēma cēt in aliquo toto dico q nō sūt in ali
quo toto quod possit. sic medium in aliqua figura syllo
gistica remouendo vñū ab alio. cū de vtroqz affirmatiue
ipsum ens pñdicatur. patet hoc cuilibet scienti artem syl
logizandi. C Ad vltimum de attributione dico q attribu
tio sola non ponit vnitatem vninuocationis: quia vni
tas attributionis

tas at
vmita
cut q
tate s
nō a
nis s
plū s
nē ad
r cō. 2
neris
tas at
C Ad
q ip
fm in
cū fic
diciē
C Cō
C Re
fēdo n
b cōfī
C
dā c
qz sū
quia t

Itellectus
ens en
terfug
tio nō e
qz priu
fm doc
C I
diū: cū
qō o3 c
tioni r
C I
lectus nō
qz nō e
nō hab
stictas
altero n
hō nō e
nō man
oppositi
C Resp
rōnē f
jectallē
amp n
re. Q
lectus n
re: sicut
ne dpcō
intellect
rōnē h
fili neg
nō sūt e
tellectu
q hab
remou
pter ter
in diui
ctus ter
ptione

secunda

h intellectū hnt distinctas formalitates ex nā rei. ¶ Sed
cōtra vltimū posuit in descriptiōe. s. qd aliquid posset termi
nare actū intellectū: qd nō pōt mouere intellectū istat: nā
visus videt moueri a relatiōe quā dicit nō posse mouere
intellectū: nā ex alio ⁊ alio ordine obiectō: sit alia ⁊ alia
visiō: qd nō esset: nisi ille ordo moueret visū. ordo at est re
latiō. si ergo relatiō pōt mouere visū. pari rōne ⁊ intellectu
¶ Preterea vni⁹ potētie ⁊ actus vnius rōnis: est vna rō
obiectalis ⁊ vni⁹ rōnis: sed oēs actus intellectus sit vni⁹
potētie: ⁊ sit actus vni⁹ rōnis in rōne talis actus. ergo eo
rum est vna rō in obiecto: s. h nō pōt esse rō terminatiua
distincta a motiua: q. sic eēt alie ⁊ alie rōnes obiectales
ergo ille rōnes nō sit sic distincte qn oē obin terminās in
intellectū moueat et intellectu. ¶ Preterea si rō immūdi sit
fuit ad obiectū intellectū: ergo vbi aliquid terminabit actū
intellectus ex nā rei: illud erit obiectū reale intellectus: sed
secūde itētiones termināt actū intellectū ⁊ tñ nullus diceret
q. sit obiectū reale intellectū. ¶ Rñdeo ad p̄mum q. ille
ordo nō mouet visū s. extrema illius ordinis q. hnt rōne ab
soluti: s. ille ordo sit qdā rō p̄nera ⁊ fine q. nō. vñ ordo ille
cū nō sit obiectū p̄p̄riū nec cōe sensus: nō nō solū nō mo
uet sensū: s. nec ēt terminat: vñ cognitio ei⁹ p̄p̄inet ad altio
re potētia quecūq. sit illa: siue sensus ⁊ oīs siue intellectus:
vel dato q. ille ordo aliquo modo percipiat a sensu di
cō q. ex h nō sequitur q. moueat sensū: s. sufficit q. termi

ner actū ei? ¶ Ad secundū dico qđ rō obi nō est p̄se in-
dicere: sed accidit: sicut p3 in potētia nutritiua ⁊ augmētati-
ua: ⁊ in alijs potētīs mēre actiūs: hnt enī obiectū non
mōtiū potētē: s; terminatiū tñ act⁹ potētē: cū ergo in
oī obiecto sit rō terminatiua: sequit̄ qđ obiectū vī obiecti
h̄yrōnē terminādī nō mouēdi cui alludit nomen obiecti:
nā obiectū vī significare illud qđ obijciť potētē: ⁊ circa
qđ terminat̄ actus alicuius. ¶ Ad aliud de secūdis in-
tentionibus dico qđ secūde intentiones nō termināt ex nā rei:
nā ipse fabricant̄ p actus intellect⁹ negotiū: nō nō fru-
stra posui qđ formalitas sit rō repta in re ex nā rei. ¶ Se-
cūdū qđ p̄mitto est h; qđ distinctio formalis siue p forma-
litates iporat nō idētitate aliquorū quorū vniū excludit ali-
ud a suo cōceptu formali in primō mō dicēdi p se vt oī il-
lud dicīt distingui ab alio formaliter qđ nō est idē sibi in
p̄cipio dicēdi p se. ¶ Tertiu qđ p̄mitto est h; qđ negatio
cōpat̄ ad duas affirmatiōes: quar vñā includit ⁊ sup-
ponit: aliā vō destruit⁹ ⁊ excludit. ¶ 1. g. hō nō est asin⁹ ⁊
reipicīt affirmatiua istā: hō est asin⁹. ⁊ ista hō ē hō: primas
destruit: sic p3. secūda supponit ⁊ includit vtrūq; in suo sub-
iecto: nā p tato ista est vera: hō nō est asin⁹ p quāto hō ē
hō: negatio at̄ distinguit ⁊ plurificat h̄z distinctionē ⁊ pluri-
ficationē affirmatiōis quā destruit: ⁊ sic evīnam⁹ h̄z. phi. j.
pvar. qz vñā affirmatiōis vñā negatio opponit̄: nō at̄ sic h̄z
affirmatiōē quā includit quāno vñā affirmatiōis sit plu-

res negatiōes: vñ illius hō est hō sunt ille negatiō. homo
non est asinus: homo nō est lapis: & sic de alijs qbuscuq;
in quibus negat aliquid vere de homine
Quantum Ad secundū rñdeo ad qōnē fm̄ duas conclō-
nes. C. **Prima** conclusio est ista. negatio non
h̄z distinctā formalitatē ab affirmatiōe quā includit & sup-
ponit. Hāc ōndō sic: qđ nō h̄z distinctā conceptibilitatē
et natura rei a cōceptibilitate aliterius nō habet distinctā
formalitātē a formalitate illius: sed negatio est h̄mōi re-
spectu affirmatiōis quā includit & supponit. ergo &c. ma-
gis ex preceđtib; : p̄batio minoris. nihil ē distincte cōcepti-
bile ab eo qđ includit i rōne sua intrinseca: s; negatio includit i
sua rōne affirmatiōē quā supponit: nā d̄ rōne negatiōis
ē nō tñ p̄dicatū negatū : s; ēt subiectū v̄tuali ip̄a affir-
matione supposita. C. **Confirmat** qz impossibile ē intelligē ne-
gatiuā hāc: hō nō ē asin? nisi intelligat hō q subijciē in il-
la ppōne negatiā: intelligēdo at̄ hoīem: intelligi v̄tuali q;
homo est hō: quare negatio illa nō pōt intelligi sine illa af-
firmatiua quā supponit. C. **Scda** cōclō sit ista: negatio h̄z
p̄dictā formalitatē ab affirmatiōe quā d̄struit & excludit

[illegible]

hac oñdo sic: illa quoy vñu dicit pfectionē simplr: 7 ali
ud ipfectionē ex nā rei hñt pñtinetas conceptibilitates
7 formalitates: sed in dōdō eē alinū dicit pfectionē sim
pliciter: 7 sua affirmatio qñā excludit dicit ipfectionem
ex nā rei. f. dñi esse alinū: 7 hoc ex nā rei sicut p3. ergo ne
gatio 7 affirmatio hñt dñtinetas formalitates. Sili po
test poni exēplum in creaturis. nā ista negatiua hō nō est
afinus. dicit pfectionē in hoie. affirmatiua aut opposita
dicit ipfectionē. f. hō est afinus. C. pñterea illud qñ n
est idē alteri in pñmo mō dñstinguit ab eo formali: 7 per
cōsequēs h3 dñtincta formalitate. sed negatio est hñt
modi respectu affirmationis quā excludit. ergo 7c. maior
ex pñcedētibz: minor ēt patet q: nulla negatio icludi
tur in pceptu affirmationis: nec est sibi idē in pñmo mō.

Ad argumenta pbatōne dico q: ens est obiectū adeq
tum intellectus fm totū ambitum analogie sue quam ha
bet fm ordinē entium ad pñmū ens: 7 hec est intētio pñi
in hoc quarto. Ex. 7 cō. 1. Tñ ponit subiectum metha
phifice: ens vt ens. 7 oñdit hoc debere intelligi fm analo
giam entium ad pñmū ens. inter q̄ enumerat negatio
nes 7 priuationes: q̄ dicunt entia fm aliquā reductionē
ad pñmū ens. C. Ex quo p3 q: scia methaphifice extendit
nō tñ ad entia positia: sed etiam ad negatiua 7 priuati
ua. q: ens qd est eius subm extendit se ad vtrqz. Quod
si inferius pñs dñstinguit. ens a nō ente: vbi loquitur de
pño principio: q: ipossibile ē idē eē 7 nō eē: intelligēdū ē q
loquit de ente vt determinat ad ens positium: sic enī ens
7 nō ens se excludūt. C. Ad pñmationē dicendū q: si pñs
dicit negatiōē cognosci p affirmatiōē: 7 priuationē p
habitu: hoc est vez p quāto p speciem habitus cognosci
tur priuatiō. 7 p specie affirmationis cognoscit negatio
nihilominus tamē nō sequit quin possint dñstincte cogno
sci. De negatiōe vō possit dici spāliter q: ipsa cognoscit
p affirmatiōē quā icludit 7 ab illa nō cognoscit scōrū.
C. Ad aliud dico q: iter contradictoria realiter nō est me
diū fēale: s; est eis aliq̄ rō cōis 7 itētiō rōnis q̄ dici po
test de vtroqz. f. posse cōcipi ex pte obiecti: nec hoc est in
cōueniens: cū necesse sit cōcedere cōtradictoria posse itel
ligi: quocūqz mō ponant. C. Ad aliud dicit vno modo q
nō oportet si actus intellectus sit positius q̄ illud qd ter
minat sit positium. C. Contra q: actus specificant ab obiectis.
Rēspōdeo s; actus arguant. dñstinguit ex obiectis: tñ
nō specificant: q: nñl pñtificantur formaliter p illud qd
est sibi extrinsecū: vel dicā q: specificant ex obiectis moti
uis solū. C. Alii dicūt: q: formalitas attendit penes ipm
cōcipi abstracte sūptū: 7 illud est qd positium: s; ipz abstr
ctū huic qd est cōcipi sit positium vel negatiū. ita q: in re
gēd cōcipit: vel est positium vel negatiū: s; hoc q: dicit
cōcipi penes qd attendit formalitas abstrahit ab vtroqz:
sicut ens cōsideratū a methaphifico est ens positium: 7 tñ
est eōe salte3 cōitate analogie enti positio 7 negatiū: q:
vt habet hic in littera. methaphificus cōsiderat negatio
nes 7 priuationes: qd nō esset vez: nisi contineretur sub
ente qd est subiectū methaphifice: als obm nō esset ade
quātū scientie. C. Ex quo cōcludo correlariē: q: q: ob3 ha
bitus nūqz excedit obm potētē: iccirco obm intellectus
extēdit se ad ens positium 7 negatiū: qre negationes 7 pri
uationes poterunt vtrqz dñstincte cōcipi ab intellectu: cū
nō subterfugiant obm eius. cōcedo ergo q: ois formali
tas est aliqd positium: 7 tamē negatio est itelligibilis non
itellēcta affirmatiōe: q: cū ex nā rei ab ea dñstinguat: id
cogit intellectus ad eā dñstincte pñpiēdū. Ex oibus dictis
patet q: subiectū methaphifice: 7 obm intellectus: 7 for
malitas sunt equales ambitus 7 extēdētia se ad omne
ens tam positium qz negatiū.

Si igitur ens 7 vñu idē 7 vna natura: eo q: se ad
inūicē cōsequunt: sicut principū 7 causa: sed non
vt vna ratione ostēsa. nil autē differt nec si simi

liter suspiciamus sed 7 pē opere magis. idē enī
7 vnus hō 7 hō 7 ens hō. 7 nō diuersum aliquid
oñdit fm dictionē repetitā. hō 7 ens hō 7 vñu hō.

Questio

iii.

Queritur vñu 7 ens significet eā
dem nām. C. Et videt q: nō
q: si sic: ista erit vera: tñ vñu est ens. 7 se
quēs est falsū. ergo 7 añs. falsitas pñtis
p3: ex pño phico3. Ex. 7 cō. 13. Tñ im
probat pñtēdes q: posuit tñ vñu esse:
pbatio pñtis. qñ aliqd pñcat de aliquo
puertibile: pñcat d co cū dñtēde excludit: sic si hō 7 rñi
bile puertunt: vez est q: hō tñ ē rñibilis. C. pñterea dñ
uidēs nō significat eādē nām cū diuiso: s; vñu diuidit ens
ergo nō significat eādē nām cum ente. pbat maior: q: va
oppositū: tñ vñu diuidēs ex quo opponit cōdiuidēt nō
pñciparet diuisū. si enī rōnale diceret eādē nām cū alia: ir
rōnale nō pñciparet alia. Sili in pposito: cū vñu 7 multa
diuidāt ens: si vñu significaret eādē nām quā ens: ergo m
tudo eēt nō ens: 7 sic vñu 7 multa nō eēt differētē entis.
C. pñterea vñu est determinati gñis: ens at nō est de
terminati gñis: ergo nō significat eādē nām: pbatio ma
ioris: q: cui spēs oēs sit determinati gñis: ipm est deter
minati gñis: s; oēs spēs vñi? f. file 7 dñsile: cōle 7 incōle:
sūt determinati gñis: q: de gñe relatiōis. C. Cōtra pñs in
littera. Ex. 7 cō. 3. Q: ui dicit q: ens hō: 7 vñu hō idē signi
ficat. Uod pbat duplr: tñ q: nō sepanē in gñatione 7
corruptione: tñ q: ens 7 vñu pñcat eādē nām 7 cōitū. cu
iuslibet p se: 7 nō p accēs: ergo significat eādē naturam.
In ista Questione sic pcedā: pño qdā opinio pñtēt.
s; dō ei pñbatio apponēt. tertio ad qñē alr dñ
cet. C. Uñtū ad pñmā scidū ē q: ē vna opinio. Auic.
cui cōdō ē q: ens 7 vñu significat aliā nām. C. In sua aut
pōne dicit tria. pñmū dicit est q: ens 7 vñu pñcant d
omnibus entibus. Scidū q: nō sit idē fm nām: s; sint
idē subiecto: sicut passio 7 sub3 q̄ sunt idem subiecto.
Tertium dicit est q: vñu ē determinati gñis. f. de gñe quā
titatis: 7 p pñs nō cōuertit cum ente. C. pñmū dictum
supponit tāqz vez. scidū dictū pbat triplr: tum q: si
vñu 7 ens significat eādē nām: ergo multitudo nō est ens.
qñā pbat sicut pñi in opponēdo: tñ q: sedo 7 dicēdo
ens vñi: esset negatiō: qd est falsū. qñā p3. q: tñ idē bis
diceret: tñ tertio: q: qd significat idē aliam pñcat de eo
in qd: s; vñum nō pñcat in qd de ente: sed tñ denotiā
tē. ergo 7c. C. Tertū dictū pbat sic: ois vñitas ē de gene
re quantitatis: ergo vñu nō ē puertibile cū ente: nec dicit
eādē nām cū eo. añs pbat: q: ois vñitas q̄ cū alia pñtu
it nūmē3 ex de genere quantitatis: sicut 7 ipse nūmē3 pñti
tus. nā si pñtūm est in genere quantitatis: sequit q: pñti
mēta sūt in genere quantitatis: s; qñqz vñitas est hñmō.
ergo 7c. qñā patet. q: ens est trāscēdēs: q: nñl qd est de
terminati gñis: est cōuertibile cum ente.

Quantum ad scidū scidū ē q: 3. Auic. arguit su 7 enu
lus pñtator cōmēto tertio. Si vñu nō dic
eādē nām cū ente: s; aliqd additū: accipio istā q: hō ē vnus
vñqz qz at ē vñu sua vñitate: tñ sic aut hō ē vñu? p se: aut
p accēs. si p se hñtur pñtūm: q: hō ē qdā ens ē vñu? n
p aliqd additū. si hō ē vñu? p accēs: ergo p aliqd additū: 7
tñ qñā de illo additū: q: vel ē vñu p se: vel p aliud. si p se:
pari rōne scidū ē i pño. si p aliud: qñā de illo alio sic pñ
tus: 7 sic vñu erit pñtūm i pñtūm: vñu stabit i aliq̄ qd ē vñu p
se: 7 nō p aliqd additū. s; qdā sit de hñtione: istā rō tñ n
pcludit: s; peccat duplr. pño p fallaciā figure dictionis
mutādo quo in qd: sicut hō est alb? p se vel p accēs. si p
accēs. ergo p aliud. 7 tñ qñā de illo alio: vñum sit al
bum p se vel p accēs. si per accēs: ergo per aliud:
7 tunc qñā de illo alio: 7 sic procedēdo vt prius: quare se
quitur q: homo sit albus per se. Iste modus arguēdi non
valet: q: pcludit euidenter falsū: mutat. n. quo in quod: nā
albedo est

albedo est principium quo hō est albus: nō tñ hz rōne qd: qz albedo nō est alba ppe loquēdo: iō dato qz hō sit albus p aliud: qz p albedine: nō tñ dī vltimus qri: vtrū albedo sit alba p se: vel p accēs. nisi mutet quo in qd. Sili in pposito ipm vnu dato qz sit aliud ab ente: nō pōt qri: vtrū sit vnu p se vel p aliud: hz mutat quo in qd: nā ipm vnu sic habet rōne quo ens est vnu: qz nō pōt hēre rōne qd vntas eni nō ē vna ppe loquēdo. Secūdo peccat rō p equocationē: nā sicut per se dicitur dupliciter. s. primo mō: 7 secūdo: ita ēt per accēs dicit dupliciter: vno mō vt opponit p se primo mō: alio mō vt opponit p se scdo mō ens ergo denotat ab vno est vnu p accēs: vt opponitur pmo mō p se: nō tñ vt opponit scdo mō. nā vnu cū sit passio entis predicat de ente p se scdo mō. C Si ergo vltra inferas si p accēs: ergo p aliud. Respondet qz p aliud dicitur dupliciter: vno mō p aliud ab vtroqz extremo. alio mō p aliud ab altero extremo tñ: ens ergo ē ens p aliud nō primo mō. s. scdo mō: sicut hō est risibilis: nō p aliud ab ipso hōie: s. p aliud a risibili: qz p formā ppiā que est aliud a risibili: 7 nō aliud ab ipso hōie: ita dicit in pposito. C Dimissa ergo ipugnatice cōmēta. Alr arguo cōtra Auicēnā 7 primo cōtra primū dictū: cū eni dicit qz ens 7 vnu predicant de oibus: qro an predicant de oibus vniūformiter: aut difformiter: nō vniūformiter: qz vnu semp predicat denotatiue: cū sit passio. ens aut predicat additatiue: s. forsan al qn possit denotatiue predicari. Si dicas qz predicat difformiter sic intelligēdo qz ens predicat additatiue de oibus. vnu vō de oibz denotatiue. Cōtra primū instat 7 arguit: qz ens nō predicat additatiue de vltimis differētis: qd pbat dupl pmo sic. Sint due differētē. a. 7. b. tūc vlt. a. 7. b. includit ipsū ens additatiue. vel nō. si nō habet ppositū: qz ens nō predicat de eis in qd. Si vō includit ipz ens: cū nō sint oīno idē itē se hnt quo veniunt 7 quo differūt. ergo a. 7. b. erūt primū diuersa nec vltimē differētē: s. differētēs: ergo differūt alijs differētis sint ille alie. c. 7. d. tūc arguit de istis: sicut de prioribz: qz vel includit ens additatiue: vel nō: 7 sic pcedēdo: vel erit in infinitū in differētis: vt stabit ad aliquas oīno nō includētēs ens additatiue: qd est ppositū: qz sole ille erūt vltimē. C Dicitur scdo pbat idē a simili sicut est in compositione reali: ita est in compositione conceptū qz sic ens cōponit ex actu 7 potētia in re: ita cōceptus cōpositus p se vñ pponit ex pceptū pōtētiāli 7 actuali: seu determinabili 7 determinate. Sicut ergo resolo entis cōpositi stat vltimo ad simplr simplicit. s. ad actū vltimū 7 potētiā vltimā q sunt primo diuersa: ita qz nihil vñ? icludit aliqd alteri? alioqui nec h cēt pmo actus: nec illud cēt pmo potētiā: nā qd includit aliqd potētiālitatis: nec ē pmo act? nec cōuerso. Sili opz ēt in conceptibus qz oīs cōceptus ppositus p se vñ? resoluūt in cōceptū determinabile 7 determinate: ita qz illa resolutio stat ad pceptus simplr simplices. s. ad cōceptū determinabile tñ q nihil determinans icludit. 7 ad cōceptū determinatē tñ q nihil determinabile icludit: cōceptus ille determinabilis est cōceptus entis: cōceptus aut determinatē ē cōceptus vltimē differētē: isti ergo pcept? erūt primo diuersi: ita qz vnus nihil icludit alteri? 7 sic ens nō poterit predicari in qd de vltimis differētis. C Si aut loquit Auicēna de predicatione a pte entis siue sit additatiua siue denotatiua forte vix dicit. Cōtra scdm dictū arguit sic: quēcūqz sit idē realiter dicit eadē nā: s. ens 7 vnu subiectū 7 passio sunt idē realr: ergo re. pbatio minoris: illa quoz sepatio icludit dictionē sit idē realr: s. ens vt vnu sit: 7 passio sit hmoi: qz eoz sepatio icludit dictionē: ergo re. maior pz qz sicut ex sepatione aliquoz arguit distinctio realis: alioquin ptingeret idē simul ēē 7 nō ēē: qd ē oppositū primū principij: ita cōtrario ex impossibili sepatione aliquoz siue dictione pbat eoz idētitas realis: pbat minor ex qri qd hui? Ter. 7 cō. 3. de vno 7 ente: q se sequunt in gnatione 7 corruptione. C Dicitur et gñalr de oī passionē:

nā si ppiā passio est separabilis a subo: tūc inēt sibi ptinger 7 p pñs cū scia sit de necessarijs: syllogismus pcludēs passionē de subiecto nō esset scientificus: qd ē manifeste falsū. Cōtra tertium dictū arguit multipli. Primo sic. Si vntas cēt de gñe quātitatē: ergo quātitas erit posterior oibus alijs predicamētis. pñs est falsū: tñ qz quātitas pñt prior oibz predicamētis accitilibz: tñ qz immediatus inēt substantie qz aliqd aliud predicamētū: consequentia pbat: qz qdā est prius prior est pñ? posteriori: s. cum vnu sit passio oīum predicamētōz: 7 passio sit nāl posterior quocūqz subiecto: sequit qz oīa alia sūt priora ipso vno: vnu aut ponit pñ? ipsa quātitate: cū sit principij i genere quātitatē: qre seqt qz alia pdicamēta sūt priora quātitate. C Dicitur scda suba prior est oī accēte: ex. vij. huius Ter. 7 cō. 4. S. pñ? in suo prior est cognoscibile sine posteriori: ergo suba in suo prior est intelligibilis sine quātitate: 7 intelligit vt vñ? qz idē vñ? a se: 7 diuisa a quocūqz alio: ergo talis vntas est sine quātitate. C Dicitur scda nūcū trāscēdēs est determinati generis: s. vñ? est trāscēdēs qz conuertit cū trāscēdētē. s. cū ente: ergo vñ? non erit alicuius determinati generis. C Dicitur scda nihil vñ? predicat est passio alteri? extra illud predicamētū: s. vntas est passio oīs entis ergo nō est alicui? determinati pdicamēti. maior pz: qz passio est eadē realr cū subiecto. pdicamēta aut sunt realr distincta 7 ipermitta. ergo re.

Ad tertium principale sic pcedā: primo p Quantum mittā aliquas distinctiōes. scdo oīdā aliqz conclones. C De pmo sit h prima distinctio: qz vñ? dupli ceter dicit: quoddam est eni vñ? qd est principij numeri 7 quoddā qd cōuertit cū ente: primū vñ? est in gñe quātitatē. Secūdū vñ? est trāscēdēs 7 passio entis. Et qz qd libet vñ? est principij alicui? numeri: id sit ista scda distinctio. qz numerus est duplex: vñ? de genere quātitatē: alius trāscēdēs. primus numerus quātē ex diuisione pñt nūcū. scdus numerus causat ex diuisione seu distinctio ne essentia. principij primū nūcū ē vñ? de genere quātitatē. principij scdū est trāscēdēs: qd puerit cū ente: 7 ideo primus numerus est quātitatē. scdus est additatum. C Tertia distinctio sit ista: qz vñ? qd conuertit cū ente pōt accipi dupliciter: vno mō cōmuniter large 7 simpliciter: 7 sic est passio vnica entis pueribilis cū ente simpliciter. Alio mō potest accipi stricte: determinate 7 hz qd 7 hoc mō opponit multitudini: 7 est passio entis nō vnica: s. diuincta: 7 est passio conuertibilis cū ente: nō simpliciter: s. cum diuinctione. C De secundo sit ista prima conclusio: ens 7 vñ? nō dicunt eadē nām pueribiliter: si vñ? accipiat proprie stricte: 7 pñ? quid. si aut accipiat vñ? cōmuniter 7 simpliciter: sic vnum 7 ens dicūt eandē naturam conuertibiliter. Prima pars conclusionis pbat sic: qz si ens 7 vñ? sit acceptum diceret eandē naturam conuertibiliter: de quocūqz predicaret vnum 7 alterum: sed ens predicat de multitudine: ergo 7 vñ? qd est falsū de vno sit accepto. Secūda pars conclusionis sit pz qz de quocūqz predicatur ens: de illo predicat vñ? large 7 cōmuniter sumptū: 7 hoc modo multitudo est vnum sicut ens. C Secūda conclusio sit ista: ens 7 vñ? nō dicunt eandē naturā quidditatiue 7 formaliter. Idē ostendō sic: tñ primo: quia esset nugatio dicendo ens vnum: si cur quando dicimus homo animal: vel econtra: tūc secundo: qz predicarentur de se in abstracto: 7 sic ista esset vera cūtas est vntas: quod est falsū: consequentia patet: quia que sunt idē quidditatiue videntur de se in abstracto predicari adinuicem: vt forte vix est dicere: humanitas est animalitas: non curo de exemplo: exempla enī ponimus re. primo priorum: tñ tertio: qz ens 7 vnum nō predicantur de se inuicem in quid: ergo nec dicunt eandē naturam additatiue 7 formaliter: consequentia pz. s. hñs pbat: qz cum vñ? sit passio entis pdicatur de ente p se in secūdo mō. ens aut de vno p se nullo mō: sed per accidens predicat: qz pñ? pñm primo posteriori predicationē

p se nō cōuertunt: tū quarto: qz illud qd nō continet in aliquo cor que diuidit ens sufficiēter et includit ipm qd dicitur: nō includit ens qd dicitur: s; vñ et alie passiōes entis sunt hñōi: ergo vñ et alie passiōes entis nō includunt ens qd dicitur: talior p; s; minor pbat: qz ens sufficiēter videt diuidi tanq; in illa q includit ipm qd dicitur: ut in ens increatū: et in deē gñā: et in ptes essenciales de ce gñē: s; vñ et passiōes entis nō est aliqd deē gñē: n; nt p; nec et est ens ex se increatū: qz puenit entib; creatis: nec est spēs in aliquo gñē: vel principiū essenciale cuius generis: qz oē tale includit limitationē: nullū autē trāscēdēs de se est limitatū: aliqñ repugnaret enti infini to: nec posset de ipso dici formalr: qd est falsū: qz oīa trā scēdētia dicūt pfectionē simplr: et pueniūt deo in summo. tū quinto: qz si vñ includit ens qd dicitur: vel includit ipm pēse: vel addit aliqd aliud: nō pñō mō: qz tūc illud ens eēt passio supflus. si scđo mō illud aliud qd addit sit. a. ergo. a. includit ens: vel non. si includit: ergo vñ inclu dit ens bis: et sic eēt pcellus in infinitū: vel vbiq; stetur illud: erit vltimū qd erit de rōne vñ: si nō icludit ens vo cetur. a. tūc sic vñ rōne entis nō est passio: qz idē nō est passio sui: ergo illud aliud inclusū qd est. a. est passio en tis pñō: et est tale qd nō icludit ens qd dicitur: p; ergo ex p dictis qz ens et vñ nō significāt eandē nāz formalr et qd dicitur: sili est de alijs passiōib; entis. C Tercia pōlo sit ista: ens et vñ dicunt eandē nām: realiter: s; distinguuntur formalr: vt oñsū est in pcedēti pōlone: ista pōlo p; per pñm i lra: tū qz nō sepanē qñtū ad gñationē et corruptionē: tū qz sūt idē reali in tertio de quo pñcant p se: nō per accidēs: ergo iter se sūt idē reali. C Quarta pōlo sit ista: vñ qd est passio entis dicit formalr aliqd positū. C Ad cuius euidentia sciendū qz qdā doctor tenet oppositū: di cēs qz vñ vt distinctū formalr ab ente: nō dicit formalr aliqd positū: s; dicit formalr duplicē negationē. C Dicit negatio ē supfl; seu a seipso iduū: et h negatio fūdatū sup idēitātē euidentē: s; q. i. ipm est ipm. Scđa negatio ē diuisio a quocūq; alio qd nō est ipm: et h negatio pōt di ci nō idēitatis alteri: ita qz prima negatio est negatio di uersitatis: et scđa idēitatis. C Pro ista pōlutione sua argui tur pñō sic: illud positū qd dicit formalr ipm vñ fm te vt distinguūt ab ente: vel est vñ: vel nō vñ. nō ē dicēdū qz nō vñ: ergo vñ tūc sic: vel est vñ positū seipso: vel aliquo alio: si aliquo alio de illo qñat: et sic in infinitū. si se ipso: ergo sua vñtas nō addit aliqd supra seipm: ergo si militer dicā de ente. s. qz seipso positū ē vñ: et p; pñs vñ vt formalr distinguūt ab ente si dic aliqd positū. C Dicit tercia: ens vt fm suā rōnē formale distinguūt ab vno: vel est vñ: vel nō: et opz dicere qz est vñ: aliqñ fm suā rō nē formale nō distinguēt ab altero: tūc vt prius si illa vñtas dicit aliqd positū: qro de illo: et sic in infinitū: vt stādū ē i b; qz ens positū seipso ē vñ: ergo vñtas nō addit supra ens aliqd positū. C Dicit tercia: quocūq; in creatu ris formalr distinguūt et quolibet est positū distinguūt tur reali: ergo si vñ et ens formalr distinguūt et quolibz est positū: distinguūt et reali: s; b; est falsū: ergo illud ex quo sequit: maior p; qz cuz neutriū istoz positūoz sit infinitū intēsiue: nō includit p idēitātē realitātē alterius. Et cōfirmat: qz alr hō nō eēt vñ fm substantiā: vt dicit b in littera. C Scđa cōtra hāc opinionē arguit. et primo cōtra cōclusionē in se: scđo reduco rōnes in cōtrariū. Cōtra con clusionē sic: nulla negatio ē idē reali alicui p se positū: s; vñ p te est idē reali ipm entis: ergo vñ nō est negatio formalr: maior pbat: qz alr idē esset reali positū et rea liter negatiū: qd videt plicare dictionē. Scđo reduco rōnes cōtra eam: primo sic: fm te vñtas supra ens addit duplicem negationem accipio eam: tūc sic: vel illa vñ tas sine duplicer negatio est vna seipsa: vel alio. si seipsa: pari rōne stādum erit in primo. s. qz ens sit vñ sine dupli ci negatione: et sic aliqd eēt formalr vñ sine vñtate: qd videtur absurdū. si est vñ aliquo alio: qñā de illo: et sic vt

proceditur in infinitum: vel stabitur in aliquo alio qd est vñtas seipso sine illa duplici negatione: qd est manifeste falsū. C Dicit tercia illa rō peccat p fallaciā figure dictōis mutādo quo in qd. C Tūc rōdeo ad formā: et dico qz vñtas addit supra ens aliqd positū: qñ dicit illud vel ē vñ se ipso: vel aliquo alio: dico qz vñtas cū sit principiū quo nō d; dici pñā vñ qz sic hēret rōnē: qd sic albedo nō ē al ba: s; illud sit q aliqd est albū. qñ ergo dicis qz eodē mō erit de ente: nō valet ille modus arguēdi: mutādo quo in qd: dicā enī qz illud positū qd dicit vñ formalr nō est vñ formalr: nec formalr nō vñ: s; est illud quo ens est vñ. C Scđa rōnē reduco sic: qz querā de illo negati uo sicut pñ et pcludet ptra te. C Ad formā rōdeo qz ens vt distinctū formalr ab vno nō est vñ formalr: nec non vñ: s; abstrahit ab vtroq; si tñ nō vñ accipiat positi ue vel rōnē: nō priuatiue solū vel negatiue: nā vñq; ens: vt sic formalr acceptū est nō vñ: sicut conceptus entis nō dicit ēē finitū vel infinitū formalr positū: s; est nec finitus nec infinitū. C Aliter pōt dici qz ens si accipiat vt distin guitur ab vno et qñat vñ sit vñ vel nō vñ: pōt dici qz ly vt: vel accipit reduplicatiue: vel specificatiue. si primo mō sic ly ens vt distinguūt ab vno: nec est vñ vel nō vñ cōtrariē vt dictū est. si specificatiue: sic ens vt distinguūt dicit ēē vñ: et est sensus qz ens qd distinguūt formalr ab vno est vere vñ: s; ex h nihil habet. C Tercia rōnē redu cō sic: fm te ens et illa duplicer negatio differūt formalr: er go et reali: qd est ptra te: qñā pbat fm te: qz cū neutriū sit infinitū intēsiue nō includit p idēitātē realitātē alterius: nec refert dicere vñ sit ambo positiua vel nō: s; b; acci dit oñmō neutriū extremoz sit infinitū intēsiue: qz p te illa est cā pñā: qz qñq; differūt formalr: differūt et reali. C Ad formā: dicit maior si intelligat reali. i. ex nā rei: non tñ sic reali distinguunt sicut res et res: et tūc cōcedo argu mētū: et sic esset in pposito. C Alr posset dici qz rō nō est ad ppositum: qz arguit de his q sūt in creaturis: ens autē et vñ cū sint trāscēdētia abstrahūt a creato et increato et reperiunt in vtroq; C Dimissa ergo hac opinione: pbatū quarta cōclō pposita. pñō sic: qz vñ dicit pfectionē sim pliciter: s; negatio nō dicit pfectionē simplr de se forma liter: ergo ipz vñ nō est pura negatio. maior p; qz i quo libet melius est ipm qz nō ipm: et b; est descriptio pfectio nis simplr: quā ponit ansel. monologion tertio: et ppter b; summa vñtas attribuit pñō enti: cui nulla cōpetit ipse ctio. minor p; qz priuatio h; rōnē mali: vt sic: a silr nega tio. C Dicit tercia nūq; in priuationib; aliq; reducunt ad vñtas tale: qz nō est dare sumū malū: s; sicut oīa bona re ducuntur ad sumū bonū: ita oīa vna ad primū vñ: ergo vñ nō h; formalr rōnē priuationis. C Dicit tercia nulla priuatio suscipit magis et minus: s; vñ suscipit magis et minus: qz simpliciter est magis vñ qz cōpositū: ergo vñtas nō dicit solā priuationē. C Dicit tercia negatio nō h; rōnem mēsurā: s; opz mēsurā ē aliqd positū. vñ at h; rōnem mēsurā: in quolibet gñē: ex decio hui. C Et. et cō. z. ergo et. C Dicit tercia impossibile est aliqd positū cōponi in in trinsece et priuationib;: s; nūcrus est aliqd positū qd pponit in trinsece et vñtatib;: ergo vñtas nō sūt formalr priua tiones. S; doctor qz ē alteri? optimōis rōdit ad istas rōnes dicendo. qz vñ: et per cōsequēs numerus duo dicit scili cet aliqd positū qd est ipm ens vel plures entitates: et dicit aliqd negatiuum. s. ipam vñtatem vel plures vñtas tes: quaz quolibet dicit formalr duplicem negationē: ita qz vñ h; formalr dicat negationē: tñ dicē fūdamētū positi uum. s. ipsū ens: cui est idem realiter. C Dicitur ergo qz vñtas est perfectio formaliter: nō simpliciter: sed ratione fundamētū quātū ad primā rationē: et dicit qz plura re ducuntur ad sumū vñtas nō formaliter: sed ratione fun damentū quātū ad scđā rōnem: et qz vñ suscipit ma gis et minus: nō formaliter: s; ratione fundamētū: quātū ad tertiam rationē. et qz vñ habet rationē mēsurā: nō for maliter: s; rōne fundamētū: quātū ad quartā rationem: et qz numerus

q numerus qñtū ad illud quod dicit positūū cōponitur ex unitatibus ratione fundamenti. in qñtū vō dicit aliqd negatiūū pponit ex unitatibus vt dicit formaliter aliqd negatiūū qñtū ad quā rōne. C S3 i ista rōne licz videat apparet. arguit. nā vñtū est vera passio entis vel ratione fundamenti. vel rōne alicuius additi supra ens. nō p mō qz idē foret passio suimet. si scūdo mō. vel illud additū est positūū. sic habeo ppositūū. vel est negatiūū. tūc cōtra. tū qz nulla negatio vel priuatio est idē reali cū positūū. qz vt supra argutū est idē esset realiter negatiūū z positūū. sed passio q est vñtū est idē reali cū subiecto qd est ens. tūm qz negatio est realiter z formaliter nihil. si ergo vñtū est negatio sequitur qz nihil z non ens est realiter passio entis. sic qz idē est realiter ens z realiter non ens z nihil. que videntur absurda. stat ergo conclusio qz vñm addit aliqd formaliter positūū supra ens. C Ad rationes Auctōne in oppositū. Ad primā nego pñam. cuius falsitas patet ex tertia distinctione. z primā conclusio. nā equocat de vno sumpto simpliciter vel fm qd. C Ad secundā nego pñam. ad pbationē dicēdū qz nō repetitur oīno idē bis. qz cū identitate reali stat diuersitas formalis vel distinctio formalis ex natura rei. q tollit negationē. z idē dicendo ens vñm non est negatio. C Ad tertiā negatur maior. dūmodo sit inter illa distinctio formalis z ex nā rei p p quā distinctionē passio nō p dicit in qd de subiecto. z hīc dico in pposito. C Ad qñtū nego añs. Ad pbationē dicēdū qz duplex est numerus. sicut patet ex secunda diuisione. vñtas ergo que est principū multū causa ti ex diuisione cōtinui. vñtas est de genere quātitatis. sed de tali vno non loquimur nunc. sed de vno quod est principū numeri causati ex diuisione essentiali. Si inferas. ergo omnis vñtas est de genere quātitatis ē falsa pñtis. Ad argumenta principalia. cū inferē. ergo tñ vñm ē ens. pcedo accipiedo vñū pportionabiliter cū ente. s. si cōter. cōter. si pñtū. pñtū. nā cū vñm sit passio entis vñiformiter accipit sicut ipsum ens. Cū vñ qz hoc isertur ptra parmenidē pño pbicoz. dicēdū qz parmenides posuit oīa entia vñm significatū z particulare simpli z fm rem cōtra que bñ valet iprobatio pbi. sed ego nō pono sic. C Ad secundū dicēdū qz vñū diuidens ipsum ens est vñm sumptū fm qd z determinate. z de hoc arguit nō de quo pñtū est i pñā conclusio qz nō dicit eādē nām pñtū cū ente. sed hoc non obstat vñū sumptū simpli qd est passio cū ē dicit eādē nām pñtū cū ente. C Ad tertiū dicēdū qz vñū nō ē de terminati generis. cū sit transcendens. Ad pbationē dicēdū qz minor est falsa. quia licz idē sile z egle dicant res rationes z videant esse de genere relatiōis: tñ possūt accipi pñtū. quatenus omne ens omni enti cōparatū: vel est idem: vel diuersum. vel simile vel dissimile equale vel inaequale. C Et sic patet ad questionem.

Hoc autem omnium firmissimum est principiorum. Tex. cōmen. noni. Rō. iiii.

Veritur Utrū istud principū. Impossibile est idē sile ē z nō esse: sit firmissimū z notissimū. C Et arguit qz nō triplici via. tū qz ē falsū. tū qz ē aliud eo notū. tū qz pñtū dubitare de eo. z pñs errare. C Ex prima via arguit sic. qz aliqz opposita pñt eādē esse. ergo z cōtradictoria. pñā patet qz pñtū includit in qñbet spē oppōnis. cū sit p oppo: ex qñtū pñtis. añs pñtū dupli. primo de contrariis q pñt eādē inesse. qz cuiusqz iest genus inest aliqua species eius. sed scutum cui? vñā medietas est alba z alia medietas est nigra ē coloratū: ergo de nominat ab aliqua specie coloris. quā autem ratione de nominat ab albedine: pari rōne a nigredine. ergo siml erit albu z nigrū. q sunt cōtraria. scdo pñtū idē añs de relatiue oppositis. qz idē ē duplū z dimidiū. sequitur. n. si al

qd ē duplū ad b. ergo ē duplū. qz oppositū pñtis nō stat cū antecedēte. sili seqt. si ē dimidiū ad b. ergo ē dimidiū ergo ē duplū z dimidiū. C Ex secunda via arguit sic. ppositio affirmatiua ē notior negatiua. qz notior est affirmatio qz opposita negatio. vt dicit i b qñtū ista. s. istud principū ē ppositio negatiua. vt patet. ergo aliqd ē notius isto principio. pñtū terea i syllogismo ex oppositis cōclusio d3 esse notior pñtū i falsitate. s. pñtū accipiunt opposita cōtradictorie. i conclusio aut negat idē a se. Ere plū. hō ē al. hō nō ē al. ergo al nō ē al. ergo aliqd in falsitate est notū qz sit oppositū pñtū principii. z pñs aliqd ē nō. ius in veritate primo principio. s. oppositū illius falsi notioris. C Ex tertia via arguit sic oīs nra cognitio scipit a sensu. sed circa oīm cognitionē sensitiua cōtingit errare. ergo circa intellectiua. s. illud principium cognoscit cognitione intellectiua. pñ. ergo zc. C pñtū terea. cōtingit scire in vñuersali z ignorare i particulari. ex scdo pñtū. illa pñtū opinari i pñtū oppositū vñuersali. s. illud pñtū ē pñtū cōtradietōriū vñuersali sili. vt oīs mulā ē sterile z hāc nō. ergo pñtū cōtradietōria opinari. C Contra. philosophus hic in littera. ter. z cō. 9.

Rñsio Dicēdū ē cū pñtū qz hoc primū principium est firmissimū. ex eo qz pñtū sibi pñtiones principii firmissimū. tū qz circa ipsū nō cōtingit errare nec dubitare. tū qz nō est pñtū. tūm qz necesse ē venire i mētē hñtū terminos ipsius. Iste autē sunt tres pñtiones principii firmissimū. C pñtū cōditio pñtū. s. qz nō contingit circa ipsū dubitare. qz si sic tunc possit opinari cōtraria iesse ei dē. vt qz idē sit calidū z frigidū. sic. n. arguit pñtū. z pñs i tertio. C Sed cōtra istā rōne arguit z videt qz peccat. nā oīs rō ad impossibile cuius conclusio nō ē i falsitate notior qz pñtū iterum dē. peccat. z sic ē i pñtū. qz pñs nō ē magis cōueniens qz añs. nā si aliqz opinat cōtradietōria ē simul. multo magis cōtraria. C Rñdē dupliciter. primo qz pñs ē magis impossibile fm sensū. nā pñs dicit i fine huius qñtū. ter. z cō. 25. q nullus sensus dicit idē simul ē se z nō ē. C Alter rñdē qz pñs hic nō arguit z negat pñtū principium. s. ad recipiētes ipsū pñtū qz sit firmissimū. notius ē autē i falsitate qz cōtrarie opinōes de pñtis sunt simul in aīa: qz qz primū principū fm intellectū est notius. notū ē. n. mibi pñtū intellectū qz pñtū opinōes nō pñt si mul ē in aīa mea qz qz istud principū sit firmissimū. qre nō oīs fugere ad aliqd notū fm sensum. Cñ notādū qz pñs z cōmētor nō vñtū ad b cōueniens qz aliqz opinet pñtū opposita. sed qz pñtū opinōes sili aīa ei. sicut opinōes pñtū. licz pñtū magis videat ire ad ipsa opposita. C Secunda cōditio pñtū. ex hoc qz oīs pñtū reducunt ad istā. qre nō ē pñtū pñtū. C Tertia pñtū. ex hoc qz pñtū dignitatū. qre nō pñtū pñtū. ergo stat cognoscit notis terminis. sicut dictum est in exponendo litteram.

Ad argumenta in oppositum. C Ad primum de pñtū via negādo antecedens. cum vñ qz ali qua opposita possunt eidem inesse. C Ad primā pbationē de cōtrariis dicēdū qz illa cōtraria nō sunt scuto simpliciter. sed fm qd. cum enim dicitur qz cuiusqz iest genus z aliqua species. dico qz vñtū est qz iest aliqua ei? species vel simpliciter. vel fm quid. sic ē in pñtū. quia sicut vñtū albedo z nigredo fm aliam z aliam partem. istō modo etiā scilicet fm quid inesse eidem cōtradietoria nō est impossibile. sicut dicit inferius in hoc codē qñtū. sic enim non insunt fm idem. C Ad secundā pbationē de relatiuis dicēdū per idem qz non est fm idem. nam mons dicit magnus z parvus. z idem duplū z dimidiū. non ad idem sed ad diuersa. inferre ergo idē esse simpliciter magnum z paruum. duplū z dimidiū est ignorātia clēchi. Cōsequentiē tamen ille que sūt Arist. in predicamentis. s. qz si aliquid est duplū ad hoc. ergo duplū zc. sunt bone. per hoc enim probat philosophus magnum z paruum nō ē pñtū. qz dicuntur de eodem

nō tñ simplr. sed hz qd. qz i cōparatiōe ad diuersa. C Ad
primū de secūda via dico q illud p̄cipiū est reali & for
maliter affirmatiuū. Quis fm vocē lē negatiuū. sicut &
ista p̄pō. nō possibile est hōiem currere. vñ valet istam.
possible ē hōiez currere. qd etiā illud p̄cipiū. ip̄sibili
le ē idē s̄l ē & nō esse. idē valet qd ista. necesse ē idē nō si
mul ēē & nō esse. & q est affirmatiua de mō. & tali negati
ua nō ē necessariū aliqz affirmatiua esse notiorē. C Ad
aliud de eadē via dicēdū q pbs in libro priorz docet mul
tos syllogismos ex p̄pōitibz p quos nō p̄tingit aliqd p̄o
bare. docet. n. syllogizare ex falsis. fm quē modum nūqz
aliquid pbat. s̄l de syllogismo circulari. fm quē nihil
p̄git. p̄bati. imo eo ip̄so q ē circularis nihil pbat. s̄l di
cet in p̄posito. de syllogismis ex oppositis. C Aliter dici
tur q notius est ip̄sibile ēē aliquid simul esse & non esse
qz negatio eiusdē de se q̄cludit in syllogismo ex opposi
tis. vnde lz forsan aliquis negaret q idē sit ip̄s. tñ nūqz
cōcederet q idē sit ipsum & nō ipsum. vnde notius ē in
falsitate q idē sit ip̄s & non ip̄s. qz q idē nō sit ip̄s. p̄
ma. n̄sio ē melior. C Ad aliud de tertia via dicendū q
ois deceptio q p̄t fieri extra p̄ s̄sū nō falsificaret primū
p̄cipiū. nūqz. n. aliquis sensus iudicat q hoc sensibile
sit & nō sit in eodē instāti. vel dato q sensus erraret circa
ip̄sū. tñ p̄ intellectū tanqz p̄ potentia nobiliore. corrigere
tur error sensus. C Ad vltimū dicēdū q vey est q p̄git
scire in vli ignorando in p̄culari. cui cā est. qz nō p̄tra
ctat minor cū maiori. vnde fm p̄bm p̄. posteriorz maior
p̄t sciri p̄ tpe qz minor vel p̄clusio qn. l. minor nō ap
plicat cum maiori. si tñ applicet eodē tpe scit & minor &
maior & p̄clusio. C Ad formā cū d̄r q p̄tingit ignorare in
p̄culari & scire i vli. dico q vey ē p̄p̄ hz q nescit illud p̄
culare p̄meri sub illo vli. hz p̄p̄ hz nō sciunt p̄dictoria. nō
n. opinor contradiciōez n̄s opinor hāc mulā ēē p̄ctam
sub mulā. & hz nō facio vt supponitur. q si opinaret hāc
mulā p̄meri sub mulā ip̄sibile ē ignorare. hāc mulā ēē
sterile. nā applicata maiori cū minori statū scit vt dictū est

**Natura nāqz principium & aliarum dignita
tum hec omnium. &c.**

Queritur. Utz hoc p̄cipiū. ip̄sibile est
idē simul esse & nō ēē simplr sit
primū & vñ qz nō ēē resolubile in alia
p̄cipia priora. l. in terminos p̄p̄os qui
sunt p̄cipia icōpleta. vñ qd qz. n. resolui
tur i ea ex qb? cōponit. C Qd̄a. pbs hic
in littera ter. & cō. 9. g dicit ip̄m ēē primū oīz dignitatū.
Rūdeo p̄rio p̄mitta qdā vilia. secūdo dicā ad qōnem.
C Quātū ad primū sit istud primū dēsi. qz que
dā p̄positiones sūt affirmatiue & qdā negatiue. p̄positio
affirmatiua vocat̄ idētica. i. dicēs & notans identitatem
p̄dicati ad subiectum siue sit identitas accidentalis siue
essentialis. Exēplū primi. hō ē albus. Exēplū secūdi. hō
est aial. p̄positio negatiua vocatur diuersificatiua. i. dicēs vñ
notans diuersitatem p̄dicati ad subiectum. Exēplū. hō
non est alinus. C Secūdū dictum sit istud. qz i p̄positio
nibus istis siue sūt affirmatiue siue negatiue ē ordo i p̄
mitate. nā qdā est p̄. p̄ia. & qdā scdo prima. quedā tertio
prima: & sic p̄ ordine. fm qz plus vel minus accedunt vel
recedunt ad p̄pōnē primo primā. Exēplū i affirmatiuis.
hō ē hō. est primo p̄ia. hō est aial rōnale ē scdo p̄ia. hō
ē aial est tertio prima. hō ē risibilis est ip̄ q̄to gradu. hō
est albus est in quinto gradu. &c. p̄. n. qz iste h̄nt ordinē in
p̄mitate. si p̄sideret idētitas extremoz. s̄l est dare ordi
nem in negatiuis. nā prior est ista. hō nō ē equus. qz ista
hō nō ē h̄mibilis. C Tertū dictū est q idem in p̄p̄atio
ne ad diuersa esse prius & posterū nō ē icōueniēs. sicut p̄
i linea p̄dicamētalī: nā genus subalternū est prius respe
ctu sp̄ci sp̄alissime. & posterius genere generalissimo. Si
militer in p̄posito p̄positio secūdo prima ē prior respectu
p̄positiōis q ē tertio p̄ia. & posterior p̄pōnē q ē p̄. p̄ia

Quātū ad secūdū dico q istud p̄cipiū ip̄sibile ē &c.
nō ē primū simplr. i. p̄rio primū hz p̄bo sic. qz il
lud p̄cipiū cui? termini nō sunt p̄. primi nec vltio vlti
mū nō est simplr p̄rio primū. hz hz p̄cipiū ē h̄mōi. ergo
&c. maior p̄z. qz ista duo sūt de rōne p̄cipiū simplr primi
qz sit p̄. primū in cēndo. & vltimo vltimū i resoluciōe. mi
nor pbat & p̄rio de termino subiecto qd est idē. p̄cept? n.
ille nō est p̄rio primū cū sit resolubilis i duos alios cōce
ptus. qz vñ? ē absolut? alter respectū? p̄ceptus at filis
includēs absolutū & respectū nō est cā prius sicut cōnce
pt? iclusi i qz resoluit. iste aut p̄cept? idē ē h̄mōi qz li idē
dicit p̄ceptū respectū. li ens dicit p̄ceptū absolutū vel sal
tē neutri & indifferētē ad absolutū & respectū. pbat ē
miore de termino p̄dicato q ē ēē & nō ēē. ille at p̄cept? est ag
gregat? ex affirmatiuo & negatiuo. ergo ē resolubilis. er
go nō est p̄. primū nec vltio vltimū. C p̄cepta nulla p
positio modalis est p̄rio p̄ia. qz ē resolubilis i aliā de i
esse. hz istud p̄cipiū ip̄sibile ē &c. est p̄pō modalis. er
go nō ē p̄rio p̄ia. C Si ergo q̄rat qd ē primū cōplexum
simplr. & p̄rio primū. dico q istud ens ē ens: istud. n. p̄
cipiū hz terminos primo primos: & vltimo vltimos: & p
p̄is q nō sunt resolubiles i aliquos p̄iores. imo ois resō
lutiō p̄ceptū stat ad cōceptū entis. vt ad simplr primū i
ter p̄ceptus qd̄itatis. C Ad argumētū i oppositū dicē
dū q pbs vocat istud p̄cipiū primū nō q sit simplr
primū. hz qz ē primū respectu istoz. l. de quolibz affir
matio vel negatio. oē totum &c. & si ab equalibz &c. respecū
istoz. hz ē primū & p̄ dignitas dignitatis. sicut. n. totus
& p̄. egle & egle nō intelligūt nisi intellecto ente. ita nec
hoc p̄cipiū. oē totus &c. de quolibz &c. & sic de alijs nō
intelliguntur nisi intellecto hoc p̄cipio cuius intellectus
dependet ex intellectu entis. ex quo componitur.

**Ad vñ nec contradiciōis medium nihil ēē
cōtingit. sed necessarium. aut dicere. aut negare
vñ de vñquoqz**

Queritur. Utz inter p̄dictoria sit dare
mediū: & vñ qz sic. nā ēē & nō
esse sunt p̄dictoria. hz iter esse & nō ēē est
mediū ipsa generatio. vt d̄r. hui? ter.
& cō. 7. ergo &c. C p̄cepta quāto ma
gis extrēa distāt tāto sūt plura media i
ter ipsa. ergo si infinita distāt infinita crūt
media iter ipsa. hz p̄dictoria distāt infinita. ergo &c. p̄batio
minoris. qz oī finito p̄git intelligere maius. hz non p̄git
intelligere maiore distātiā qz q est iter cōtradictoria. quia
q̄nqz daret illa caderet sub p̄dictiōe. ergo &c. C p̄re
terea iter oia relatiua mediū est relatio. sed p̄radictoria
ad inice referunt. nā opponunt. & oppō ē qdā relatio. er
go iter p̄radictoria ē media relatio. C p̄reterea iter p̄di
ctoria ē mediū p̄ abnegationē vñusqz extremi. nā scūtū
cui? medietas ē alba & medietas nigra. nec ē albus nec nō
albus. C p̄reterea si iter contradictoria nō ē mediū. er
go de quolibz est vera affirmatio vel negatio. p̄is vñ fal
suz. nā ambe iste vidēt false. ois hō ē alb? & ois hō nō est
albus. ergo antecedens est falsus ex quo sequitur. C Lon
t̄r pbs hic in littera ter. & cō. 27.
C p̄lio i ista qōne p̄mittā duplicē distinctionē. C Secū
do dicā ad qōnē. C Quātū ad primū sit ista p̄ia disti
ctio qz mediū iter aliq p̄t ēē duplex. l. vel fm formā vel
fm subiectum. Exemplum primi i contrarijs mediatis.
croceus. n. est quedā media forma inter albus & nigrum
Exēplū secūdi. i priuatiue oppositis. lapis. n. non ē vi
dens neqz cecus. C Secūda distinctio listita qz mediū
p̄tēst ēt alio mō accipi duplici: vt habet i textu hui? capli
l. p̄positiue & negatiue. Exēplū primi. rubedo est mediū
inter albus & nigrus. & hz mediū ē eiusdē generis cū extre
mis. Exēplū secūdi. mediū fm qz accipit p̄ abnegatio
nē vñusqz extrēi. vt quod nec est egrum nec sanum. fm
medicos. n. ponit aliq forma siue: dispō q est media iter
egritudinē &

egritudine et sanitate. q. dicit neutralitas. Tertia disti-
ctio sic ista. q. aliq. mō accipit mediū dupli. q. qdā ē me-
diū iterponis. qdā p̄supponit. Exēplū primi. clau. p̄u-
gēs duos postes. et viscus seu gluten. Exēplū scđi. q. n-
tas isto mō mediat iter formā subalē et mās. forma. n. sub-
stantialis requirit et p̄supponit mās q. t̄a et dispositam. nō q.
quantitas mediet inter formā et materiam. quasi qdaz cla-
u et viscus. cum forma substantialis attingat immediate
materiam. sed solum dicitur medium pro quanto p̄erigis
et p̄supponit ad introductionem forme in materiā.

Quantum ad secundū dico istā conclusionē. q. iter dictio-
ria nō ē mediū quocūq. mō sumptū. Hoc p-
bo sic. quicūq. aliqd ict alicui p se eius oppositum nullo
mō inesse pōt. nec p se nec p accis. p̄ iducendo. sed care-
re medijs ict cōtradictorijs p se. fm̄ illud p̄bi p̄io p̄ste-
rior. dictio est oppositio cuius nō ē dare mediū f̄z se. er-
go p̄radictio nullo mō h̄z mediū. C Sed p̄ diffinitionē
illā primi posterior arguit. q. nō videt p̄p̄ta. q. p̄u-
nit cōtrarijs immediatis. q. nō h̄t mediū fm̄ se. saltē fm̄
formā. C Rñso. dicēdū ē q. diffinitio data ē multiplex.
eo q. negatio pōt cadere sup ly fm̄ se. vel p se. ut sit nega-
tio p̄radictoria. vel pōt esse ecōtrario. ut ly per se cadat su-
per negationē. ut sit p̄fectas negationis. p̄io mō nō acci-
pit in illa diffinitione. sed scđo mō. et est sensus q. p̄radic-
tas affirmat et cadit sup negationē. ut sic cōtradictio sit
oppositio cui p se non est mediū. ex quo sequit q. nullo
mō h̄t mediū. ex quo carere medio p se ict sibi. sed p̄io
mō put p̄radictas negatur. et est negatio p̄radictoria. sic ca-
rere medio pōt quēre cōtrarijs immediatis. et etiā p̄radic-
tione oppositis. q. t̄nus carēt medio fm̄ formā. t̄n hoc non
obstare h̄t mediū per accis. f. fm̄ subiectum. h̄t mediū ca-
rere medio nō inest eis p se. ut ly p se cadit super ly nō ha-
bere mediū. et est p̄radictas negatur. et ideo nō repugnat
eis habere mediū. saltē per accidens. modo p̄p̄posito.
C Ad primū in oppositū. cum dicitur q. esse et nō esse sūt
p̄radictoria. dicēdū q. esse potest dupli. accipi. vno mō
ēē simplr. alio mō f̄z qd. s̄l̄r et nō ēē potest accipi dupli.
vno mō simplr. alio mō fm̄ qd. mō iter ēē simplr et nō ēē
simpliciter bene est mediū. q. ēē f̄z qd. et generat. dico
esse simplr esse p̄fectum. esse fm̄ quid esse in fieri. vel
sic. esse accipit vno mō p̄io esse generalr. put icludit esse
simplr. et fm̄ quid et nō ēē p nō esse simplr. et isto mō sunt
p̄radictoria nec est mediū iter ipsa. scđo mō modo non
sūt cōtradictoria. sed h̄t mediū. f. ipsū fieri vel ēē imper-
fectum. nam iter nō ēē simplr. et ēē in actu. et p̄fectū
esse. est mediū ens sicut esse ip̄fectū. et hoc scđo mō lo-
quitur p̄bus scđo metha. vñ dicit sic. q. sicut semp est me-
diū inter esse et nō esse. f. generatio. ita erit et nō erit
f. entis et nō entis est mediū qd sit. et p̄z p̄ exēpla sua q. po-
nit ibi. f. q. ex addiscere fit sciens. et ex puero vir. isto ergo
mō nō p̄radictū esse et nō ēē. C Sed p̄ra. ois per se muta-
tio mediat iter p se terminos. sed termini generatōis sūt
cōtradictorijs. f. ēē et nō esse. ergo iter esse et non esse q. sunt
p̄radictoria verē est mediū. p̄batio minoris. nā generatio ē
a non subiecto i subiectū. et corruptio ecōtra. ut d̄r q̄nto
p̄bicoz ter. et cō. 7. ibidē etiā d̄r q. generatio et corruptio
sūt cōtradictoria. C Cōfirmat. q. hic i tertū vt apparuit
p̄az añ p̄bs p̄bas q. nō sit mediū iter p̄radictoria. f. iter
ens. et nō ens arguit sic. q. si sic. ergo est aliq. mutatio me-
dia iter generatōis et corruptionē. f. illa p̄na nulla ēēt ni-
si termini generatōis p̄radicerēt. C Rñdeo. q. termini
generatōis nō sunt cōtradictorijs. f. se h̄t sicut habet et
p̄uatio. i isti sunt termini primi nō solū i generatōis. f. et
et i q̄cūq. alia mutatione. C Ad illud qd d̄r de q̄nto p̄bi-
coz dicēdū q. p̄bs accipit p non subm p̄uatiōis forme.
p subiectūz bituz vel formā. C Ad illud qd addit. q. gene-
ratio et corruptio sunt p̄radictoria. p cōtradictoria itelli-
gunt p̄uatiue opposita. nā p̄uatiue opposita sunt sicut
p̄radictoria circa subiectū aptū natū qd ē subm mutatiōis.
Ad p̄firmationē de q̄nto hui. dicēdū q. argumētus est a

minori. f. q. si est mediū inter p̄radictoria. multo magis iter
q̄cūq. alia opposita. et ita inter p̄uatiōis et formas. et id
est mutatio aliqua media inter illa que terminant ad for-
mam que est generatio. et illa q. terminant ad p̄uatiōis
que est corruptio. C Sed contra istā rñsionē arguit. pri-
mo. q. videt concedere p̄positū. nam fm̄ te p̄uatio et for-
ma sunt termini generatōis. sed p̄uatio et forma sunt cō-
tradictoria circa susceptibilt. etiā p se. si ergo iter p̄uatiō-
is et forma sit mediū. seq̄t q. inter cōtradictoria sit me-
diū. C Rñdeat. cōtraria immediata sūt cōtradictoria cir-
ca subm. pari rōne sic p̄uatiue opposita. ergo sicut inter
p̄uatiōis et formas est generatio et corruptio fm̄ te. ita
posset esse iter contraria immediata. C Rñdeo ad primū.
q. termini generatōis p̄nt cōparari vel ad subm. vel ad
ipsā generatōis. Si p̄ mō. sic h̄t rñsionē cōtradictionis
nec h̄t mediū isto modo. nam subm vel necessario est
sub forma. vel sub p̄uatiōis. si scđo mō. sic non h̄t ra-
tionē cōtradictōis. et id h̄t generatōis mediā. sicut vi-
ctuz est. C Ad scđū dicēdū. q. de ratione cōtradictio-
nis sūt duo. f. q. alterz necessario ist. et q. alterz nihil po-
nat. p̄na autē immediata circa subm aptū natū h̄t vñ cō-
ditionē. f. q. alterz necessario ict. f. deficit secunda cōdi-
tio. q. vtrūq. est aliqd p̄positū. et illa duo regunt ad
generatōis et corruptionē. vtrāq. autē conditio est i p̄-
uatiue oppositis. p̄z. q. non est simile de his et contrarijs
immediatis. C Ad secundū p̄cipale dicēdū. q. distantia ē
duplex qdā est dimensia. et illa est p̄p̄ie distantia q. est de
genere quātitatīs. et qdā ē distantia p̄fectiua seu p̄fectionis
et illa ē trāsumptiue dicta. et trāssert ad alia. ut ad opposi-
ta. euz ergo d̄r q. quāto magis distāt extrema. tāto sunt
plura media. dicēdū q. illa maior ē vera de distantia
dimensia. et tunc minor est falsa. q. cōtradictoria nō h̄t
distantia. maior at ē falsa de distantia p̄fectiua et trāsumpti-
ue dicta. qd p̄z. q. contraria immediata maxie distant isto
modo. et in nulluz h̄t mediū cōtradictoria ergo h̄t di-
stantiā p̄uatiua. p quāto vñ cōtradictorijs est p̄uati-
tio alteri. non at h̄t distantia dimensia. de q. p̄cedit rō.
Ad illud qd addit in minori q. cōtradictoria distant in
infinitū. dicēdū q. ibi nō regit distantia infinita. qd p̄bat
q. q̄cūq. aliq. p̄az distant. potest ēē dictio iter ipsa
q. de q̄libet ē vtrūq. alterz cōtradictorijs. q̄cūq. er-
go distāt modicuz aliqd ab vno cōtradictorio. de eo pre-
dicat aliud cōtradictoriū. euz ergo d̄r distantia cōtradi-
ctionis ē infinita. glosanda ē p̄p̄o infinita. i. determinata
q. q̄cūq. minima distantia sufficit. et maria ē i infinitū pōt
ēē. Cū p̄radictio minimā distantia ponit. et p̄mittit mari-
mā. primā dicit p̄positiue. scđaz vō p̄missiue. vñ nō seq̄t q.
ibi sit infinita distantia p̄positiua. pōt t̄n ibi ēē ḡra mās alicu-
ius. puta si alterz extremuz sit infinituz p̄positiue. ut d̄r nō
d̄r. vñ sicut dictuz ē cōtradictio minimā distantia requirit
et maximā p̄mittit. ita q. idifferenter quātes ē de se saluā
in q̄cūq. C Ad tertius euz d̄r. q. iter oia relativa ē mediū
relatio. dicēdū q. vtrūq. ē de itētibz. sic enī ē media re-
latio. et h̄t mō oia opposita sunt in genere relatiōis. q̄te-
nus oppositio ē ē genus eoz et i genere relatiōis. et sic cō-
tradictoria fm̄ istā itēntionē h̄t vtrūq. mediū relatiōem
ipsam. loquēdo t̄n de rebz subiectis itēntionē nō ē vtrūq.
q. referant. nec p̄z q. habeant mediū relationē. nam
h̄t. et nō h̄t. non referunt aduicem. C Ad quartū de illo
scuto dicitur vno modo q. non ē incōueniēs illud scutum
ēē albus. et non albus. hoc non est fm̄ idē. nam vñ cō-
tradictoriū ict p vna parte. et alterz p altera ideo neutz in
est simplr. sed vtrūq. fm̄ qd. C Cōtra. q. tunc medium
ita est inter cōtradictoria. sicut est inter contraria imme-
diata. C Rñso in contrarijs immediatis et subiectū me-
diū cui neutz inest neqz simplr. neqz fm̄ quid. lapis. n.
neqz est sanus. neqz est eger. neqz cecus. neqz vidēs. sed
inter cōtradictoria nō potest dari aliqd mediū vel subie-
ctuz cui neutz inest vel simplr. vel fm̄ quid. quia de quo-
cūq. dicitur alterz cōtradictorijs. vel simpliciter. vel

fm quid. ut in pposito de scuto. In contrarijs autem in-
dianis et i priuatiuis est dare aliqd subiectu. cui neutru
test nec simplr. nec fm qd. ut p in creplo predicto de lapi
de C aliter rñdet. q. cu qrit vtz tale scutu sit album vel
fi albu. neutz e dñu. qz nihil denotat ab accñte. nisi sim
plr sit. unde scutu illud nō ē albu simplr. neqz ē nigr sim
plr. Contra. si hoc scutu nō est simplr albu. nec simplr ni
grum. et sic de alijs. ergo nō est coloratu. pñs ē euidenter
falsu. ergo et añs. pñtia pbat quia quicquid denotat a
genere denotat ab aliq eius spē. ex 2° topicor. C Rñ
fio. pñia non valer. Ad pñtionē dicēdu q. ad destructio
nē cumlibz infectōis nō seqt destructio supioris. in p
dicatōne denominatiua. nisi destruat qdlibet inferius.
non solū in se. sed etiā in cōiunctiōne cū alio oppo. ut di
cēdo sic. non ē albu. neqz nigrū. neqz albu et nigrū simul
ergo nec coloratu. sic exponit illa pñdiciō. sed in ppo
sito non ē sic. q. licet qdlibet inferius destruat in se non
tñ cōiunctiōne ad aliud oppositu. tale enī scutu ē albu et
nigrū sibi. in utru scōi. Ciel pōt exponi ali sic. denota
tum a genere qz denotari a specie aliq. vñ est aliq illa
tñ denominatiōnē de qbus est sermo ibi. sic q. ē albu vel
bz albedinē. vel hūic test albedo. primus mod⁹ ē nō ver⁹
i pposito. ut scutu illud dicat albu vel nigrum. sed duo
aliq modi sunt veri in pposito. nam vtz ē dicere q illud
scutum bz albedinē et sibi test albedo. sibi est de nigredi
ne. C aliter dicitur q. hec est simpliciter va. q. scutu nō ē
coloratu. qz nullo colore. nō. n. est albu vel nigrum. sicut
duo habētes vineam. neuter bz vineā. sicut dī sexto to
picor. C Ad vltimū principale dicit q. contradictiō non
est in terminis scōpñs. et id neutru predicatur de quolz
in talibus. C Cōtra quia quinto hui⁹ dicit q. alterz pñ
diciōr dicitur de quolz. sed ppositiō pñtera de nullo p
dicatur ergo contradictiō bz accipi fm terminos incom
pleros. C pñterea hō et nō hō. sūt opposita non cōtra
rie. tñ q. alterz nihil dicit positue. tñ q. in suba non est p
prie pñteret. ut dicit i pñdicamētis. nec opposita priuati
ue. qz non hō dicit de eo quod non est natum esse homo.
puta de lapide. priuatio at non sic. nec opposita relatiue.
patet. ergo relinqt q. contradictiōne opponat. C aliter
ergo dicēdu. q. pñdiciōr hō alterū dī de vnoquoqz
in cōpñs. vñ dñm terminus de q dicitur non accipiat dī
tributue. Rñ dñm hō ē. qz vñ supposito pōt esse vñ. et al
teri alterz. vñ neutra istaz est vera. ois hō ē alb⁹. ois hō
est non albus. C Scēdū etiā q. pñdiciōr hō nō ē necesse
predicari de quolibet cum reduplicatiōe. vñ vñaz istaz
est falsa. hō iquātū hō ē alb⁹. hō inquātū hō ē nō alb⁹.
quia tunc de necessitate vel omnis homo esset albus vel
nullus hō esset alb⁹. Et hec de quarto methaphisice.
C Accidit aut multoties dictis causis et multas
eiusdem esse causas: non fm accidens. ut statuc:
re. Textu cōmenti scōi. Rñ. j.

Irea quintum libru
metha
phisice. Queritur pri
mo. Utrum eiusdem ef
fectus sint plures per se
cause. C Videtur q. nō
quia si vna sufficit alia
superfluit. h. qdlibet per
se causa videt sufficere
i suo gñe sine alia. ergo
re. C Cōtra. pñs hic in
littera. ter. et cō. 2.

Rñdeo In ista qñtio
ne primo pre
mittam aliquas distin
ctiōes. secundo ostendam aliquas cōclusiones. Quā
tum ad primum sit ista pñma distinctiō. q. causalium q
dam sunt eiusdē ordinis quedā sunt alterius ordinis. Il

le dicunt esse eiusdē ordinis q sunt in eodē gñe eā primo
et eiusdē spē. Sed dicuntur alterius ordinis que i eodem
genere sunt essentialiter ordinate fm prius et posterius. et
sunt alterius speciei. Exemplū prīmū. duo hoies eā pñ
trahentes nauim. exemplum secūdu. hō et sol i generatiōe
hoies. C Scōda distinctiō sit ista. q. cāz eiusdē ordinis q
dam sunt totales. quedam partiales. Dicit aut cā total
que in illo gñe cāc non indiget ad suam causalitātē aliq cā
eiusdē ordinis secū cōcausante. h. sola per se sufficit. Sed
vñ cā partiales que in illo gñe cāc non sufficit ad causan
dū effectū. sed indiget alia cā eiusdē ordinis secū cōcausa
te. exemplū prīmū. ignis generas ignē. exemplū secūdu. duo
hoies trahētes nauē. quoz alter de se nō sufficeret ad tra
ctiōnē. C Tertia distinctiō sit ista. q. causalz qdā sūt eius
dē gñis. et qdā alteri⁹ generis. exemplū prīmū. oēs cāc effi
ciētes. et formales. et huiusmodi. exemplum secūdu. si acci
pianē cāc diuei se. vna materialis. altera efficiēt re.

Quantum Ad secūdu sit ista pñia. q. eiusdē effect⁹
possūt esse plēs cause alterius et alterius ge
neris. et totales. Hec patet per pñm in littera. q. dñs et pñ
ma statue et fact⁹ dñphus. sunt cause statue. qz quilibet i
suo ordine est causa total⁹ huius statue. hoc et habet ex
pñte tertio huius ter. et cō. 3. secūda qñc. vbi dicit pñ
losofphus. q. pñgit eadē inesse oēs modos cāz. ut dom⁹.
vñ qdē in motus. i. cā efficiēs. est ars et edificator. cui⁹ vñ
cā. i. cā finalis. est opatio. i. vñs. puta habitatio. et mā. i.
cā mālīs sunt terra lapis et ligna. spēs. i. forma est ratio.
i. pñtio sūt pñtio domus. Scōda pñ sit ista eiusdē
effect⁹ pñt cē plures cāc eiusdē gñis et totales. si sint alte
rius ordinis. hoc pñ per exemplū. quia deus sol et hō pdu
cunt hoies qz quodlibet est cā total⁹ et sufficiens i suo or
dine. et quodlibet est de gñe cāc efficiēs. Tertia pñclūsiō
sit h. q. eiusdē effectus possunt esse plures cause eiusdē
generis et eiusdē ordinis. si sint cāc partiales. Hec pñ per
exemplū. sic enī plures trahētes nauem sunt causa tractus
nauis. Itē pater et mater sūt isto mō cāc prolis. C Auar
ta conclusiō sit ista. impossibile ē plures causas esse eiusdē
generis et eiusdē ordinis et total⁹ eiusdē effectus. Hāc pro
bō sic. q. si sic. ergo effectus non dependet essentialiter ab
aliq hāz causalz. pñs est falsu. ergo et añs. pñtio pñtic.
Sint. a. et b. totales eāc ipsius. c. patet. q. c. non depēdet
ab. a. q. pōt cē sūte. a. nā sufficienter bz esse. p. b. qd po
nēt total⁹ cā eius. et per idē poter haberi c. non dependet
essentialiter ab ipso. b. q. habet esse sufficienter per ipsū
a. quod ponēt totaliter cā eius. ergo ipsum. c. non depē
det nec ab. h. nec ab. b. essentialiter. Sed hec ratio nihil
valēt pñclūsiōne. qz cāc alteri⁹ ordinis et totales
nō supfluit. qñtus rōne ordinis efficiēs oēs simul req
runt et sūt alteri⁹ rōnis. qd nō ē i pposito. C Ad argumē
tū in oppositu patet q. seipsum soluit. arguit enī de cau
sis totalibus eiusdē generis et ordinis. aliter non conclu
dit. C Ad illud in oppositu. patet ex dictis

Quapropter et natura pñcipiū. et elemētum. et
mēs. et volūtas. et suba. et qd cui⁹ cā. multoz enim
et cognitiōis et mor⁹ pñcipiū est bonum et malū.
Textu cōmenti prīmū. Rñ. ij.

Queritur Utr finis sit pñcipiū. C Arguit
q. nō. qz de rōne pñcipiū ē eē
prīmum. ut patet i. c. pñcedenti ter. et cō. j.
h. de rōne finis ē eē vltimū. ut hñ i cā. de
perfecto ter. et cō. 21. ergo finis non ē pñ
cipiū. qz prīmū et vltimū opponūt. C Cō
tra. pñs hñ i lra i fine capli pñcedētis ter. et cō. j. C Iur B
qro 2. vtz finis sit cā. Et vñ q. nō. qz vel eēt cā fm qz cñs
aut fm qz nō cñs. nō secūdo mō. qz nō cñs null⁹ ē cā. si
nis aut ponēt cā enti. nec pñio mō. qz finis non est cā nisi
fm qz mouet efficiētē ad agēdu. sed qñ finis ē hō moue
tur efficiēs. h. cessat ab actiōe. qz habitibus pñtibz cel
sat motus

sat mot' p' de generatōe ter. cō. 33. Cōtra p'bus hīc l littera. C' Juxta hoc q'rit 3' vtrū finis sit cā efficiētis. v' q' nō. q' si sic seq'rent tria icōueniētia. 1' p'rimū q' idē respectu cuiusdē erit cā cātū: 2' p' p'ns p'ri' 7' p'osteri' nāl'r qd p'z ex hoc q'z ēt ipm efficiēns ē cā finis sicut econuerso vt d'r hic i textu. C' Scdm icōueniēs ē. q' idē ēēt cā sui 7' prius seipō. qd p'z sic. q' q'qd ē cā cāc ē cā cātū. 7' q'qd est prius p'iori ē p'ri' p'osteriori. si ergo finis ē cā efficiētis. 7' efficiēs ē cā finis. seq't q' finis ē cā. finis sūt pōt argui de p'ori sicut p'z. C' Tercio icōueniēs ē q' i demōstratiōe cēt circūl'. qd p'z sic. nā demōstratio p'p qd ē p' cāz. ergo cui efficiēs sit cā finis poterit demōstrare finē. ergo etiā si finis sit cā efficiētis. ergo p' finē poterit demōstrari efficiēs 7' sic erit circūlus. C' Cōtra: p'bus hīc in l'fa. C' Juxta b' q'ritur 4'. vtrū finis sit marie cā. 7' v' q' nō. nā finis ē cā extrinseca. ergo nō ē marie cā. p'na p'z q' mā 7' forma sūt cāc in trisece. it'isecū āt v' magis cōferre ad eē rei q'z extrinsecū ergo mā 7' forma crūt magis cāc q'z finis. C' p'eterea si finis ēēt marie cā: tūc nobilissima cāta hērent illā cām. p'ns ē fallū. q' imobilia sūt nobilissima cāta: 7' tūc nō habēt cāz finalē: v' p'icit p'bus. 3'. hui' ter. cō. 3. vbi assignat cāz er b' q' finis ē efficiēs actiōis. actiō āt ē i motu. h' imobilia nō hūt motū. C' p'eterea si finis ēēt marie cā: tunc marie certa cognitiō esset p' finē. p'ns est fallū. nam marie cognoscimus qd ipm ē per formā. nam p'bus vbiq'z circūloq't qd p' formā. C' Cōtra: p'metator capitulo d' p'icipio 7' fine cō. j. dicit expresse hoc.

R'ndeo circa istas qōnes sic p'cedā. p' distinctiōes aliq' p'mittit. 2'. ad qōnes dicet. C' Q'ntū ad p'ri mū sit ista p'ima distinctiō q' finis ē duplex vt habet 2'. de alia ter. cō. 33. l. finis g'ra cuius 7' finis quo. dicit autē finis gratia cuius: ipm obiectū qd p' opatiōēz attingit' vt deus q' attingit' a b'is p' actū intellect' 7' volūtatis. sed finis quo d' ipa opatiō q' obm attingit' puta ipa volūtiō seu intellect' C' Scda distinctiō sit ista q' finis g'ra cuius aliq' p' opatiōēz iesse p'roducit. aliq' nō s' p'p'ponit'ur. exēplū p'imi de forma nāl'i q' p' motū vel generatiōēz p'ducit. vnde q'nto huius. caplo de nā ter. cō. 3. d' q' finis generatiōis ē forma. 7' ille finis ē obm qd attingit' actiōe ne sine opatiōē trāseūte. p' quā p'ducit in eē. exēplū scdū deus 7' iste finis ē obm qd attingit' opatiōē seu actiōē imā nēte. puta p' actū intellect' 7' volūtatis. b' ēt scdo mō se h'z obm sensus ad sensum. C' Tercia distinctiō sit ista que p'notat ab Aue. q'nto metha. caplo q'nto. q' res d'r cāta duplici. nā res d'r aliq' cāta i sua cālitate. aliq' i suo esse. p' mō cā final' p'cedit oēs alias i cālitate. q' mouet agētē: 7' agēs ex appetitu finis mouet ad agēdū: vt attingat finē. efficiēs āt h'z rōnē cātū respectu finis nō q'ntū ad finē ēē p'z. s'z quātū ad cālitatē. secundo q'nt mō ipse finis est cāus latus. sicut forma cāusari dicit q'ntū ad suum esse patet.

Quantum p'te affirmatiua q' pbat p'rio auctoritatib' nā Aue. vbi. s. caplo eodē circa finē. dicit q' si de vnaq'z cāz esset scia: de cā finali esset nobilior. 7' ipsa esset sapiētia 7' nobilior alijs p'ribus illius scie. vñ fm cū cā finalis ēēt cā cāz. Itē p'metator i fine capitulī de p'icipio cō. j. dicit q' illud p'icipiū. s. finale itē d'it ad sciēdū i hac scia. 7' il lud ē cā final'. oēs āt cāc nō sūt p'icipia nisi p' illud. Itē Arist. scdo p'phico. ter. cō. 74. dicit q' sic ē p'icipiū i specu labilib' sic finis i agibilib'. vñ oēs cālitates reducunt' ad cālitatē finis vt ad p'rimū. nā cātrifeca prius cānt. q'z. n. extrifeca cānt. iō 7' trifeca cānt 7' nō econuerso. extrifecoz āt prius cāusat finis. q'z. n. ille mouet efficiētē in rōe amati iō agēs agit 7' nō econuerso. C' Si vō q'ras q' cālitatē ista r'ū. s. māe 7' forme sit p'rior. dicēdū q' cāusalitas forme. qd. n. p'p'ius ē p' p'rius. sed cālitās forme est huiusmōi q'tenus ē p'p'ior efficiētē 7' finē. ē ergo iste ordo q' p'ia cālitās ex nā rei est finis. scda ē efficiētis. tertia ē forme quarta materiē. C' Arguitur ēt rōnē ad p'p'ositiū sic de p'le agēs agit p'p' finem. g' finis h'z rōnē p'icipij. sic itelli

gēdo q' finis ē cā cāz vt p'dictū ē. nam. p'. venit in mente agentis sub rōnē boni appetibil'. nā ē bonū 7' optimū aliorū vt p' i l'fa. agēs āt motū a fine p'dat' formā qua p'ducta cōicat materiē: 7' vltro seq't q' mā sūstinet formā. ex quibus p'z q' i toto isto processu finis h'z rōnē p'icipij. aīis rōis p'bat sic. q'z oēs agēs i cuius actiōe pōt accidere error agit p'p finē. s'z oēs agēs p' se ē h'mōi. ergo oēs agēs p' se agit p'p finē. 7' dico agēs p' se ad remouēdū cāz 7' formā nā cū oēs agēs p' se finē agāt nāl'r hūc a p'oposito agit p'p finē vt p'bat scdo p'phico. ter. cō. 75. p'batō maioris nā scdo p'phico. d'r illa actiō frustra ē q' nō p'legit finē itēdū. si ergo nullus finis sit intentus nullum agēs age re frustra nec erraret. ergo omne agēs quod pōt errare agit p'p finē. tale autē est agēs naturale quod pōt errare: 7' hoc etiā est vcrum de agente per intellectū.

Sed est dubium cū finis p'duct' ab efficiētē hēat nobilius esse exis c' i re q'z exis ē i intellectu t'm. nā p'rimū ē cē reale. scdū itēdiale. v' q' magis sit cā p'rio mō q'z scdo mō. nā nobili' ē ēē cāc in quātū cā q'z cāc in q'ntū cātū. C' Dicēdū q' ē nobilius pōt itelligi. s. v' simplr vel fm qd. p' mō ēē rei factibilis nobili' est i mēte artificis q'z in se. sicut lapis nobilius h'z ēē i mente dei simplr q'z i p'pria nā: s'lt archa i mēte artificis. nā p'rimū ēē i māl'e i corporeale rōnē eius i q' ē. s'z scdūm ē materiale 7' corpale. sicut p'z. Si vō loq'mur de ēē fm qd sic lapis vel archa h'z nobili' ēē i se 7' i sua nā q'z i mēte cuius. cūq'z artificis q'z vt i se h'z reali' 7' verius esse lapidis vel arche q'z i mēte dei vel artificis. Ad p'opositiū. finis vt h'z ēē i intellectu 7' i mēte agētis h'z nobili' ēē simplr q'z i re extra 7' vt i se. nō tū ēē fm qd: vt arguit rō fm ergo p'rimū ēē h'z rōnēz cāc: 7' sic nobilius ēē simplr r'ndet finē vt ēē cā q'z finē vt ēē cātū 7' p'ductū. C' Et p'dictis colligit' pars affirmatiua cuiuslibet illarum questionum licet mixtim sit posita quodammodo veritas illarum.

Ad argumenta Ad p'rimū p'z ex p'dictis. nā finis ē p'ri mū fm q' ē i mēte artificis. 7' vltimum fm q' est in re extra. p' mō ē p'rimū p'icipij. scdo mō nō. sed magis ē p'incipiū. C' Ad scdūm p' scda qōne d' cō q' finis est causa fm q' est ens p'sentati i mēte siue itētiōe agentis. sic. n. mouet agēs sub rōnē diligibilis. C' Ad illud p'imi de generatiōe dico q' p'bus loq't de termino motus quādo ē reali' p'ns 7' p'ductus iā p' motū. tunc. n. cessat mot'. nō tū vt ē p'ns i itētiōe. finis autē vt ē cā h'z ēē i mēte. 7' nō i re ex. C' Ad tertiū p' tertia qōne nego p'iaz ad qdlibet illoz triū icōueniētiū q' iferunt. cū. n. iferē p'ri mo q' idē respectu cuiusdē esset cā cātū prius 7' p'osterius dicēdū q' ille q'ntuor cāc sūt cā p'rio i suo g'ne. 7' tū vna p' test ēē p'rior alia sicut licet g'nalissima sunt p'ima g'na sim pl'r: 7' tū vñ p'dicamētū est prius alio: vñ p'rioritas i cāis ē equoca sicut cālitās. tūc ad formā dico q' nō ē icōueniēs idē esse p'ri' 7' p'osteri' cā 7' cātū p'rioritate 7' p'osterioritate 7' cālitate diuersimode d'cā. In eodē t'm genere cālitatis 7' p'rioritatis ē impossib'le. finis efficiēs ē cā finis. 7' p'ns p'rimū i rōne cāc efficiētis. finis āt ē cā efficiētis: 7' p'ns p'rior itatione finis 7' desiderabil'. C' Lū vō iferē secundo q' idē ēēt causa sūp'ius. dicēdū q' cū dicit' q' q'qd ē cā cāc 7' in illa p'pōne accipiuntur tres cāc s'z tū variat' cā p'ia respectu mediē: 7' media respectu vltimē. q're cōmittit' fallacia accētis. p'rio. n. cā accipitur i g'ne cāc efficiētis. cū d' c'it' q' q'qd ē cā cāc. sed secundo sumit' i g'ne cāc final' est cū d' q' est cā cāusati. vñ i talibus sic variatis nō ē p'p'ositiō vera. Si vō vna cā sit p'ima resp'cū secunde i genere cause efficiētis 7' illa scda respectu tertiē i eodē genere cause tunc est p'p' vera. Ad illud de p'rioritate dicēdū p' idē. cū. n. d'r q' idē cēt prius seipso. nō valet. q'z mutatur p'rioritas sicut prius cū iferē tertiū q' esset circūlus in demōstratione. nego p'iam. Ad p'batōēz dicēdū q' non est circūlus in demōstratiōe nisi qñ est vtrōbiq'z idem genus demōstratiōis qd nō ē i p'p'osito. nā sicut cā est equoca sic 7' demōstrationes. o'z ergo ad circūlū demōstra

tionis qd idē gen^o pp qd sit i vtraq^{ue} demonstratiōe. nā alr
non erit circulus. C Aliter pōt dici ad argumētū qd finis
non est cā finalis efficiētis s; effectus. vñ cū dicitur qd
agens agit pp finēz: nō est itelligēduz pp finē suū: s; pp
finē sui effectus: tūc p; qd tūc nihil mali seq^r ex p^rdictis
C S; cōtra pbs ic i littera dicit qd efficiēns i finis sunt
sibi iuicem cause: Rñdeo vey est in causādo vel fm cālita
tē non fm id qd sunt. qd. n. efficiēs amat finē id efficit effe
ctū: illud tñ qd est finis nō est cā eius qd est efficiēs. nec
etiā efficiēs est sp cā ipsius finis saltē respectu finis gra
tia cuius qd ille p^rsupponit nec p^rducit ab efficiēte. C Ad
primū qrtē questionis cū d^r qd cāe irisece sūt magis cāe
dicēdu qd falsuz ē. qd illa qd est p^ria cālitas omniuz ē veri
or. talis est causalitas finis. nā oēs alie cālitates depen
dēt a fine vt postensū ē vñ vey ē qd effect^{us} ē a cāis in se
lūc i mediatiōe p^rimis. tñ nō magis simplr. C Ad secūdu
pcedo qd nobilissima cāta hñt finalez cāz. cū āt adducit
pbs tertio huius dicēdu qd illa auctoritas nō multuz co
git qd ibi i tertio pcedit modo disputatiō vt ibi declara
tū fuit in scripto i determinatū quali i mobilib^{us} inueniat
rō finis i efficiētis i cū pbat qd oīs finis ē finis alicuius
actiōis dicēdu qd duplex ē actio. s. imanes i trāsies. lēz s
negēt ab imobilibus rō finis q attigitur actiōe trāsunte
q p^rie habet rationēz motus sicut loq^r pbs. nō tñ nega
tur finis qui attingit actione imanente. C Ad tertiu cūz
isēf qd maxime certa cognitio est p finē: dicit vno mō
qd vey est. vnde oēs cāe possunt per finē demonstrari. ideo
potissima demonstratiō certissima est per finem. qd sicut
principiū in speculatiōib^{us} ita finis i agibilibus. ergo si
cūc p^rincipia sunt certissima. sic i finis. cūz ergo dicitur qd
maxime cognoscimus per formā ipsuz qd qd est: dico qd
falsum est. nā qd quid est rei i diffinitio potest accipi ab
oi cā. C Aliter d^r qd cognitio rei pōt accipi dupli. s. im
pli i fm p^rportionēz: vt dicitur fuit in scdo i in primo. di
co ergo qd aliq certius cognoscit fm p^rportionē cogno
scētis. i tamē nō sunt notiora simplr. sicut mālia sūt no
tiora nobis s; p^rportionē qz mālia: i tñ mālia sūt notio
ra simplr. C Sili i p^ro cognitio p finē ē simplr notior. tñ
cognitiō de illa re fm p^rportionē suam est notior per
formam qd forma ē p^rimior cā qz finis. vnde p^rio poste
rior dicit qd cognitio per cām p^rināz est pp qd. sed per
remotā qd. C Et oibus p^rdictis patet vnum correlariū.
s. qd finis est causa causarum quantum ad causare. i vt
habet esse in mente. sed efficiēs quantū ad esse reale ē.

**Differūt āt i tātū q agētia qdē i singlaria sūt
sūt i nō sunt: i ipsa i quoz cāe. 7c.**

Veritur Utū cā particularis i actu
simul sit i nō sit cū effectū p
ticulari: i videt qd non. qd si sic. ergo in
principio motus cessat motus. pñs est
enidēter falsū. ergo i antecedens. pba
tio pñtē. habilit^{ur} pñtibus cessat mo
tus. p^r de gñatide ter. cō. 55. accipiat
ergo aliquod efficiēs p motū. certuz ē qd in p^rincipio mo
tus ē efficiēs i actu. ergo i effectus erit in actu. sed exis
te effectū in actu cessat motus. ergo cessat in p^rincipio.
C p^reterea mouens naturaliter pñs est moto. i si ad
uicem referantur nihil minuz vt dicitur quarto huius. er
go mouēs potest esse sine moto sicut pñs sine posteriori
ergo causa in actu sine effectū in actu. C p^reterea scituz
in actu est causa scientie in actu. sed scitum in actu po
test esse sine scientia. ergo causa in actu sine effectū in
actu. probatio minoris. quia referuntur tertio modo
relatiuoz vbi non est essentialis. ordo nec mutua depen
dētia quia scientia dependet a scito vel scibili. i non eō
uerso. C p^reterea deus est semper causa in actu. si ergo
causa in actu i effectus in actu simul sunt. sequitur qd effe
ctus dei semper fuisset in actu. i sic mundus ab eterno ē.
quod est hereticum. qd autēz deus sit semper causa i actu

patet. qd si pñs fuisset causa in potentia i postea in actu
per pñs mutaret. Cōtra: pñs hic i secūdo pñsicoz ter.
cō. 3. C Iuxta hoc qñt^{ur} 2° vey cā in potentia sit simul cūz
effectū in potentia. vñ qd sic. nā relatiua simul sūt i non
sunt. sed causa in potentia i effectus in potentia referunt^r
secūdo mō relatiuoz vt calefactiū i calefactibile i quo
mō est mutua depēdētia: essentialis sicut i pñs i p hoc
distinguntur a tertio modo. ergo causa i potentia i effe
ctus in potentia simul sunt i non sunt. Cōtra: philoso
phus hic in littera ter. cō. 3.

circā istas duas qñes. primo quandā opiniō
Rñdeonem pertractabo. secūdo aliter rñdebo. C Q uā
tum ad pñmū est vna opiniō q videtur egidiū sup scdo
pñsicoz. qd cā efficiēs per motū hz duplicē effectū.
vnum immediatū. s. ipsum fieri. aliu mediātū. s. factuz esse
C Et hoc dicit ad questionē duo. pñmū dictum est qd
ista p^rpositiō est vera de cā in actu i de effectū immediato.
s. ipso fieri. hoc probat. quia quando causa ē in actu tūc
mouet. i quando mouet ipsum fieri tūc est imobilis. i
ideo simul sunt causa mouens i ipsum fieri siue moueri.
C Scd dictum est qd ista p^rpositiō non est vera de causa
in actu. i effectū mediato. qd probatur sic. quia si sic oīa
euenirent de necessitate. supposito illo qd oīa haberēt cās
per se. pñs est falsum. vt patet sexto huius ter. cō. 7. conse
quentia pbat sic. Sit aliquid faciendum tertia die i vo
cēt. a. si. a. fiet ab aliqua p se cā sit illa cā. b. si. b. habet
aliā causam sit. c. i sic reducendo ad aliquid. quod nūc
est. sit. d. quod est causa ipsius. c. tūc sic. si. d. est causa in
actu. i est necē. i ipsum. c. est necessario in actu ex y^rote
si. i sic. ergo. b. i. si. b. ergo. a. ergo oīa necessario eueni
rēt. Sic enī arguit pbs sexto hui^{us} caplo tertio ter. cō. 7.
vnde iste due p^rpositiones non sunt simul vere. s. qd cu
libet fieri sit dare aliqz per se causam: i qd posita cau
sa in actu necessariū sit ponere effectū in actu. nam ex his
duabus p^rpositionibus sequitur conclusiō impossibilis mō
predicto. s. qd oīa erunt de necessitate. nō pp primā p^rposi
tiōē qd concessa illa tanq^{ue} vera adhuc solutio sequit^r p
pter secūda. ergo ē impossibilis. C De scda qñtione dicitur
ab istis qd cā in potentia non oportet qd sit simul cum effe
ctu. ratio est qd causa in potentia est pñor effectū qd pōt
esse sine eo. Sed cōtra istam opiniōnem arguit^r reducē
do rationem primā p^rtra eos de fieri quod ponit effectum
immediatū. nā posita pñā. pñne quā cōcedūt i hanc quā
ipsi dicunt qd posita cā in actu necessariū sit ipsuz fieri in
actu: arguo vt pñs. qd. d. existente i actu necesse ē. c. fie
ri: i er. c. b. i. er. b. a. fieri. ergo oīa futura fierēt de neces
sitate. C p^reterea p ipsi dictū i se vt pñt^{ur} nō vñ vey. s.
qd causa p^ricularis i effect^{us} immediatus sint sili. qd pñma
mus qd sint multe cāe agentes non per motum. si cā exi
stente in actu necesse ē immediatum effectū esse i actu. er
go oīa p^rducibilia a talib^{us} causis de necessitate eueniret.
quod falsum ē: quia possūt illa pñgēter cāre sicut cāe agē
tes per motum. i magis etiam vt patet de imobilitate per
voluntatem. Ad formam rationis dicendum qd ibi est fal
lacia fm quid i simplr. cōcedo. n qd qñ cā in actu causat
necessario sequitur qd effectus est in actu. Si autē infera
mus. ergo necessario est effectus: nō valet. qd cā ē in actu
contingenter: vnde pñtia non valet effectus necessario ne
cessitate pñe est in actu. si causa sit in actu. ergo effect^{us} ne
cessario est. nisi poneret qd esset cā necessario i actu. nūqz
n. ex necessitate cōditionalis sequit^r necessitas pñtis: nisi
nā sit necessarium. sed non est ita i p^rposito si sit causa in
actu contingenter. C Contra illud quod dicit^r quātū ad
secundam questionē de causa in potentia i effectū i po
tentia. videt. n. qd simul sint i non sint. qd referuntur secū
do modo relatiuoz que mutuo dependent.

Quantum ad secūdu dico tria. pñmū est qd illa dīa i
ter cās in actu i in potētia respectu effectū
proportionabil^{iter} acceptoz non est accipiēda quantū ad
ipsas relationes causē ad effectum. quia sic simul est cā in
potentia i effectus in potentia sicut causa in actu. i effe
ctus in

etiam in actu. nam omnia hec referuntur vno genere relationum. scilicet secundo modo. Sed veritas huius dicti accipienda est in fundamentis relationum ut sit sensus et relatio causa in actu et effectus in actu non potest fundari nisi in ente in actu et id sicut relationes simul sunt et non sunt: ita et fundamenta eorum. sed relationes causa in potentia et effectus in potentia non regunt fundamenta in actu. et id non ideo fundamenta eorum simul esse: licet relationes simul sint: nam si relatio causa in potentia fundaretur in ente in actu sicut iste edificator est non ideo relatione effectus in potentia sibi correspondentem fundari in aliquo ente in actu. non enim ideo simul existere edificatore et edificabile: quia edificabile potest fundari in ente in potentia. Secundum dictum est quod illa dicta non est intelligenda de fundamentis relationum in quantum fundamenta sunt: quia sicut utique relationes simul sunt ita et fundamenta simul sunt. id est in actu sunt in quantum fundamenta. hoc est actu sunt sub illis relationibus. Sed est intelligenda de fundamentis copatis ad contrarium: quia in causa et effectus in actu si vnum fundamentum existit in actu: et aliud non sic de causa et effectus in potentia. Tertium dictum est. quod illa dicta non est intelligenda de fundamentis absolute acceptis: sed sub relationibus. non enim. sequitur quod si vnum fundamentum existat. scilicet causa in actu: quod fundamentum effectus in actu existat: quod fundamentum absolute existere potest in actu sine relatione. sed si fundamentum causa in actu est sub relatione in actu fundamentum relationis effectus existit sub relatione in actu. Est ergo in summa dicta sic accipienda. non quod iter relationes: quia sic utique necio si sit: nec iter fundamenta relationum in quantum fundamenta: quia et illa utique necessario sunt. cum sine illis ut sic non sunt relationes. nec iter ea que sunt fundamenta secundum se considerata. quia sic neutrobique necio sunt simul in actu: nec necio simul in potentia. Sed intelligit dicta de fundamentis actu existentibus sub relationibus: propter ad existentia absolute: sed ad existenz sub relationibus: ut sit sensus. quod si est causa in actu: illa relatio est in actu. ergo necesse est aliquid existere in quo fundatur relatio causa in actu et effectus in actu. sed si est causa in potentia. sic edificator: non ideo aliquid ens in actu esse in quo fundatur illa relatio in potentia. sed sufficit hoc aliquid fundamentum ens in potentia.

Ad primum dicendum quod dicta non tenet. **Ad argumenta** **Ad probationem dico.** quod eo modo quo agens per motum est in actu: effectus est in actu. scilicet modo preposito. Sed dum motus est ipse agens non est causa in actu ipsi facti esse usque ad ultimum istas accipiendo tunc effectus respectu cuius est motus actu ille effectus est in actu. si ipse fieri. quia dum movetur non est causa in actu: nisi ipse fieri. sed in ultimo ista est causa in actu facti esse. et tunc causa et effectus sunt simul in actu. vnde si causa est in actu in fieri: si erit effectus in fieri. si est actu in facto esse: erit si effectus in facto esse. quia ergo dicitur quod habetibus per se cessat motus. dicendum quod per se huius effectus in facto esse cessat motus. non aliter. scilicet autem est tunc per se in fine motus. Ad secundum de quarto huius dicendum quod movetur est simul nam cum effectus accipiendo ista ut sunt sub relationibus modo predicto. tunc res subiecta moventi est prior re in qua fundatur relatio effectus. per se autem loquitur de fundamentis. non de relationibus. vnde ibidem dicitur quod sensibilia potest esse non existentibus sensibus. quia sensibilia et sensus dicuntur relative tertio modo. dictum est autem quod dicta illa intelligenda est: non de fundamentis absolute: sed ut sunt sub relationibus. Ad tertium dicendum. quod scitum in actu. et scientia in actu si sunt. et non sunt. tunc dicitur. quod referuntur tertio modo. dico quod falsum est. nisi accipiendo sciam in actu. et scibile non scitum. vnde sciendum quod scibile secundum se et essentialiter referuntur ad sciam in potentia. et scia in potentia et scibile simul sunt et non sunt nec accidit sibi quod sciatur in potentia. accidit tamen lapidi. sicut accidit Joanni quod sit pater. non tamen accidit patri quod sit pater. vnde scire scia in potentia essentialiter dependet a scibili: ita converso et scientia in actu dependet a scito in actu. et converso. quia ergo dicitur quod accidit scibili quod sciat: est intelligendum de re subiecta. scilicet lapide vel ligno. probatio huius quod scibile non est scibile: nisi quod eius potest esse scia. nam si esset scibile et eius non esset scientia in potentia. esset scibile et non scibile. ergo in ratione scibilis ut scibile est: includit scia

in potentia sicut suum per se correlativum. De hoc amplius in capitulo de ad aliquid. Ad quartum de deo. negatur autem quia deus semper fuit. non tamen semper fuit causa in actu. quia dicitur quod deus mutatus. dico quod non valet. quia agens voluntarium cum modo est deus: voluntate antiqua non mutata potest causa re quam sibi placet sine mutatione sui. Exemplum. sicut si ego vellem modo sedere cras: sine mutatione voluntatis meae possem sedere cras. Sicut de deo: quia quicquid facit vel facitur est: et scitum et voluit se facitur voluntate antiqua et ab eterno. et ideo facit quicquid facit sine mutatione sui: facta solus mutatio ne ex parte effectus. hoc autem determinare quomodo se habeat magis pertinet ad negotium theologicum. sed hoc per nunc sufficiat: quia effectus novus potest esse causa non mutata. Ad argumentum per secundam rationem: patet quid dicendum sit ex his que dicta sunt in corpore questionis.

Horum quidem utique altera causa essendi necessaria. horum autem nulla: sed propter hec alia sunt ex necessitate etc. **Quod. iij.**

Queritur Utrum necessaria habeant causam sui esse. **Respondetur** quod non per Avicennam. per metaphysicam capitulo. vi. cuius ratio est ista. de his causam amota vel circumscripta causa potest non esse. ergo sequitur quod nullus effectus sit necessarius. quia posse non esse repugnat necessario. Causa efficiens est principium vni motus. sed in immobilibus non est motus. ergo imobilia que sunt necessaria non habent causam efficientem. et per consequens nec aliquam aliam causam. Confirmatur quia tertio huius. Textus. co. 3. dicitur quod in immobilibus non est efficiens neque finis. Contra. secundo huius dicitur quod necessario et sempiternorum sunt cause. Idem dicitur hic in littera. Textus. co. 6.

Respondetur In ista questione primo quasdam distinctiones premittam et declarabo. secundo quoddam dubium tangam et remouebo. tertio dicam ad questionem. **Quantum ad primum sit ista prima distinctio.** quod necessaria sunt in duplici genere. quedam sunt completa. quedam incompleta. Exemplum primi. propositio necessaria siue sit principium. siue conclusio. exemplum secundi. deus et intelligentie secundum viam philosophorum qui posuerunt ea necessaria esse. Secunda distinctio sit ista quod necessitas est duplex. quedam est necessitas simpliciter. quedam secundum quid. prima dicitur necessitas per se: puta quia tam antecedens quam consequens sunt in se necessaria. exemplum. si homo est animal. necessario est sensibilis. secunda vocatur necessitas per accidens. puta quia per se non est necessarium: nisi posito antea. sic tamen quod tam antea quam per se sunt in se contingentia. exemplum. si homo currit. homo movetur. **Tertia distinctio sit ista.** quod ad hoc quod effectus sit necessarius. ideo est necessaria in essendo et in causando: quod altero istorum deficiente: potest effectus non esse. Exemplum. sit. a. causa. b. si. a. non est necessarium in causando: nec. b. eius effectus erit necessarius. non cante. a. non erit. b. similiter si. a. non est necessarium in causando: nec ipsum. b. quod non existit. a. non erit. b. vtrumque istorum est in completis. principia. nam in se sunt necessaria. et necessario causant conclusiones: quia ratio cause necessario cantis est quod destructo effectu illa destruat. sic est de principijs respectu conclusionis. quia ad falsitatem conclusionis arguitur falsitas premissarum.

Quantum ad secundum est vnum dubium. Utrum in rebus sit aliquis effectus necessarius? **Respondetur** quod dicitur quod sic secundum viam philosophorum. nam secundum eos agente secunda causa: prima causa necessario agit. posuerunt. nam ordinem et conseruacionem carum esse necessariam. Tunc sic in causis essentialiter ordinatis vna necessario cantet: alia necessario cantet. sed cause reze sunt essentialiter ordinate. et aliquando in rebus necessario cantet. ergo et oes alie. et per consequens prima causa. maior pars. quia b. est vna dicta iter causas essentialiter ordinate. et accidentaliter ordinate: ut dictum fuit. et huius. quia cause essentialiter ordinate sunt per se ad causandum. et non sic accidentaliter ordinate. minor pars. quia dicitur ad primam partem ex hypothese philosophorum. secundum verum est. quia multe sunt cause essentialiter ordinate. et per se minoris probatur ex prima inter

Handwritten notes in the right margin, including 'p. 1. u.' and other illegible scribbles.

Handwritten notes in the right margin, including 'p. 1. u.' and other illegible scribbles.

Handwritten notes in the right margin, including 'p. 1. u.' and other illegible scribbles.

Extensive handwritten notes in the left margin, including 'p. 1. u.' and other illegible scribbles.

cās nāles. et a pposito. qz cā nālis necessario causat. hz cā a pposito. ppter. C. S. tenēdo viā theologoz dī qz in icēplis de qbus nūc est fmo null' effect' est simplr necessarius. pbatō hūi'. qz in cās cēntialr ordinatis pzia causa causante contingenter: omnes alie causant contingenter: sed pzia cā que est de' cāt ptingēter: qz ois actio dei ad cē est ptingens. g' oēs alie cāt ptingenter. maior pz. sed minor pbat. nam effect' necessarius regit cās necessariā. et qz ad cālitate et qz ad esse: vt dictū ē. sic qz destructo effectu cā destruit. si g' p' cā cāret aliqū effectu necessariū ad destructionē effect' necessario arguit destructio cāe pūme. et ita q' cāntas nō ēēt oīno independens et absoluta. qd est abstrūctū. C. Pro ista pēlone sunt multe alie rōnes: et p opione pboz. que cā breuitatis p nūc dimittāt. sunt. n. plurioris et altioris negotij: nec rō posita a pbis cogit. nam secūda pū minoris est falsa. cuz dī q' aliqua cā causat necessario cū pbat ex dīa cāe nālis ad cās a pposito. C. Dicendū q' necessitas ē duplex. s. necessitas simplr. et necessitas fm qd. cā ergo nālis necessio cāt necessitate fm qd et subiecto. ditione. puta si cā sit. pro eo q' cā pūma nālis ex nāli colligātia ad effectū necessario dum est causat illum: sed illa cāno est cōtingens simplr. sicut et illa cā ptingenter est. ignis ergo dum ē necessario calefacit. tñ q' ignis ptingēter est: id simplr ptingenter cāt. sed nec sic est necessitas in pūma cā. qz tūc ēēt simplr necessitas. cum illa pūto sit simplr necessaria. s. q' deus sit. qd. n. necessariū est ex suppositione necessaria est simplr necessariū. hoc. n. est necessitas pūtis. illud autē suppositum in alijs causis nālibus nō est simplr necessariū. p illā ergo necessitate pditionatā et fm qd differt cā nālis a cā a pposito. qz agens a pposito supposito q' sit non sequitur q' necessario agat. sed pōt non agere. ex eo q' agit ex libertate voluntatis.

Quantum ad tertius dico q' necessaria plera puta conclusiones hnt cām sui esse. vt dictum est. fm ēt pbo multa necessaria icōplera. puta corpora celestia et intelligentie. et alia a pūma forsan fm eoz mentem hnt cām sui esse. hz fm viam veroz theologoz aliter sit dicendum. vt patet ex predictis aliquantulū.

Ad rationes in oppositū. C. Ad primū dicendū: q' duplex est necessariū. s. necessariū effectiue et necessariū formali. et p se necessariū. Effectiue dī qd per se excludit oēm aliam pūorē cām efficiētē a qua pducit: et sic solus deus est necessariū effectiue: seu in gñe cāe efficientis. hz necessariū p se et formali nō excludit qn ab alia possit esse effectiue seu principiatiue. sicut dicit de personis pductis in diuinis. nam verbū diuinū: hz sit quoddā necessariū formali. nō tñ excludit qn sit ab alio. puta a patre principiatiue. C. Ad Auicē. ergo dicendū est q' logitur de necessario effectiue. cū ergo arguit q' a mota vl circū scripta cā: causatū ē effect' necessariū ex se. verus est in gñe cāe efficientis: tñ quid effectus necessari' regit cām necessariā. nō tñ in cādo: sed ēt in cēdo. id posito tali effectū nūq' possit eius esse reali' circūscribi. talis ergo effect' esset necessariū de se formali: hz depēderet ab alio efficienter vel effectiue. C. Ad secūdū dico. q' non est simplr de rōne efficientis q' sit principij vñ mot' : qz accidit efficienti fm q' hñdī q' agat p motū: qz efficiens pōt agere sine motu. tñ q' in nālibus cōiter est vez q' efficiēs agit p se motuz. id dī q' illa descriptio efficientis qua dī principij vñ motus est a posteriori et a notiori quo ad nos in imobilibus. ergo est principij efficiens nō tñ vñ motus. et p hz idē pōt rīderi ad pfirmationē q' adducit. C. Ad argumētū in oppositū qd vñ facere p opionē theologoz. dī vñ modo. q' pbs et huius loqitur de necessarijs ppteris de qbus pcessum est q' pnt hēre cām sui ēē. sed ista rāio nō est tenēda: qz nūc fuit ibi dictū. C. Dico g' aliter q' loqē via pboz q' nō est mō recipiēda in pposito. cū repugnat veritati theologic. C. Aduertendū tñ q' hz in cōplexis non sit aliq' effectus simplr necessarius. nec p pns necessaria

cā simplr: tñ sicut est effectus necessarius fm qd: ita sunt cause necessarie fm qd: vt dictum fuit. et hoc mō dici potest q' in cōplexis necessaria hnt cām sui esse. eo mō quo sunt necessaria. s. non simpliciter. sed fm quid.

Numero qdē quoz materia vna. Rō. v.

Veritur Utroz mā q' est altera ps cōpositi sit cā indiuiduationis.

C. Et arguit q' sic. nam. v. methaphisice. Ter. cō. xij. dī. illa sūt vñum numero: quoz mā est vna. C. Sed illa opionem arguit: q' si mā est cā indiuiduationis: vbi eadem est mā ibidē est indiuiduū. sed eadē est mā in gnāto et corruptō. g' gnātuz et corruptū erūt idē indiuiduū. qd est falsum. C. Cōfirmatur. si primo ex aq' generet ignis. et ex igne generet aq: pz q' aqua p' gnāta. et corrupta hnt eandē mām et sunt eiusdē spēi: ergo aq' p' corrupta et secūdo gnāta erūt vna numero. qd est falsum: q' tūc p nām corruptū pōt ēē dire eadē numero qd est Ari. vbiqz. C. P. qd est cā indiuiduationis est cā distinctiōis: sed mā nō est cā distinctiōis qz actus est q' distinguit. et. huius. Ter. cō. xlij. mā āt nō est actus. g' rē. C. P. mā est de essentia spēi: vt pbat septimo. Ter. cō. xxvij. et octauo huius. sed qd est causa spēi nō est cā indiuiduationis: qz tūc spēs ēēt indiuidua. ergo nō est cā indiuiduationis. C. Cōfirmat. q' ptiū est et nām illius qd hnt: sed mā est de rōne spēi. ergo spēs seu nā specifica nō pōt p mām hñ ad hanc indiuiduationem seu hecheitate: nec auctoritas hic posita cogit. nam equocat de mā. C. Ad cuius euidentia est sciendū. q' mā et forma opponunt relatiue ex. h. pboz. Ter. cō. xxvi. quot aut modis dī vñū correlatiuoz: tot modis dī et reliquū ex p' topicaz. forma aut quantū spectat ad ppositū dupli' accipit. s. vel p forma ptiis. vel p forma toti'. que est ipsa qdditas. Sili' mā corndet dī dupli': q' qdam est mā q' opponit forme ptiis. et hz est mā q' est principij essentialis rei cōstituens rem cū forma et vñū ens per se. qdā est mā q' opponit forme totius et ipsi qdditati: et p pns est et rōnem qdditatis formali. et hz est mā q' est dīa seu pprietas indiuidualis. q' est cā ppria hecheitatis et indiuiduationis q' dicit pōt hecheitas. C. Cum ergo dicit pbs. q' illa sunt idē numero quoz mā est vna. loqē de mā non primo mō dicta. sed secūdo mō q' pprie et ague vocat mā: qten' cōstituit rem in cē vltimo subiectibili et mālī. nō aut in cē fer mali: qz vt dictū est nō pntet formali ad formale qdditatem rei. et ista ergo psonat lfe pbi. Subdit. n. q' illa sunt vñū spē quoz rō est vna. rō gdem sumit p qdditate q' dī forma totius respectu esse indiuidualis.

Amplius autem alia fm numerum sunt vna. alia fm speciem. alia fm genus. alia fm analogiam. Rō. vij.

Veritur Utroz secūda diuisio vñi q' dī logica q' tangit in lra sit pueniēs. C. Ut q' nō. qz vel est eadē cū pti' vel nō. nō eadē: q' ēēt insufficiens cū pti' hēat quoz mēbra: et illa qtuor tñ. nec est alia: qz duo mēbra illi' diuisionis cōcidūt cū duob' alteri' diuisionis.

nis. s. vñū gñe: et vñū spē. C. P. illa diuisio vñi vel ē diuisio vñi vñuoci vel equoci. nō est diuisio vñuoci: qz tūc multū qd sibi opponit nō diceret tot modis q' ipm vñū cui' oppositū pz et inuit in lra. pñia pbat: q' qñ aliquid vñuoci dī multis modis: nō o3 sūū oppositū tot modis et cālib' dicit. pz de rōnali et irrōnali q' nō diuidūt in cālia qz de plib' dī irrōnale qz rōnale. nec ē diuisio equoci. tñ qz ois ppo l q' poneret vñū vel multa ēēt distiguēda. tñ qz ad vñū mēbz nō possit seq aliud. cuius oppositū dī in lra. s. q' vñū mēbz diuisionis puenit oibus mēbris. nā in eodē caplo dī q' vñū esse est principij numeri esse. et qd vñū esse est principij numeri. et quo pz. q' vñū numero

numero qd est vnu mēbrū illius diuisionis: est eōe oibus mēbris. C' p' terea p'ra p'tes diuisionis arguit. nam dī vnus numero esse cuius mā est vna numero. qd si sic. nūlū īmāle cēt vnu numero. qns est falsum: q' sicut vnitas p'ior infert vnitate posteriorē: vt dī in littera. ita p' oppo- situm de multitudine: q' multitudo posterior infert p'io- rem. sed in mālibus est multitudo specifica. ergo et multi- tudo numeralis: et p' p'sequens vnum numero. C' p' terea sequetur q' contraria essent vnum numero: q' co- rum materiam est vna numero ex p'imo de generatione. L. ex. cō. 54. C' Contra. pbs hic in littera. L. ex. cō. 12.

Respondeo In ista qōne duo dico. C' p' dīmū dictum est. q' illa secūda diuīso est fm intēiones logicas et fundamēta intēionalia. p' aut diuīso est fm fundamēta realia. iō modū secūde diuisionis fūdant super- modos p'ime: co mō quo intēiones fūdant in rebus. iō p'ma diuīso dī realis. et secūda logica. C' Secūdū dictū p'inet ad sufficientiā secūde diuisionis declarādā. q' sic h'ri pōt: q' intellectus intelligēs aliqd sub rōne vnus: aut itel- lig' illud sub rōne incōdicabilis: aut sub rōne cōdicabilis p'dicabilis de plurib'. si p'mo mō. sic est p'īm' modus. i. vnu numero. S' secūdo. aut est cōdicabilis plurib' us diffe- rentib' nūcō: et tūc est vnitas sp'ei: aut plurib' differētib' sp'ei. et tūc est vnitas generis: vltia aut illā vnitate v' l'imi- lem. qd dico p'p' cōitate entis. qd nō est p'p'ie spēs nec genus. nō est lucere aliqd p'p'ū vnu p'dicabilē de plu- ribus p'dicatioe q'ditātina. in cōpando vnu p'p'ū cōiū- mū alijs cōiūmīs si s'it se h'ant respectu inoz īferiorum in p'dicando in qd de eis inueniūt vnitas p'portionis sūe analogie: et sic diuīso est sufficiēs. C' Sed p' p'īmū dictū īstāt sic: q' si secūda diuīso dat fm intēiones seu fun- damēta intēionalia: tot cēt vnitates quot fundamēta: et eōe cōf'io: sed h' est falsum: q' plura sunt fundamēta intēio- nalia q' illa q'tuor. i. genus dīa p'p'ū et accēs. C' p' si sic. ergo ille vnitates erūt nūlū. qd v' falsum. probatio p'p'ie. q' oē mīn' ens ente intēionis est oīno nō ens. sed passio fundata in ente rōnis est minus ens ipso ente rōnis. q' oīs passio est minoris entitatis q' sit subim. ergo il- le vnitas s' fūdante sup fundamēta intēionalia erunt non ens et nūlū. C' Cōtra secūdū dictū arguit q' repugnat p' dicto. nam duo mēbra nō sūt accepta fm fundamēta in- tēionalia. vnu est q'tum ad p'īmū modum fm q' dī q' vnu numero est cuius mā est vna. sed mā nō est in p'ide- rōne intellect': sed est ens reale. secūdū mēbrū est q'tū ad q'tū modū: q' aliq' est p'p'io nō erūt intellectū. nā tūc s'it se h'erent octo ad q'tū h'ent sex ad tria. g' vnitas p' p'portionis nō causatur ab intellectu. Sed ille instantie non co- gunt. C' Ad p'īmā dīcedū vno mō q' illa diuīso vnus dat fm q' vnitas intēionalis fundat in q'cūq' p'siderato vt qd. sed p'dicata in qd nō sūt nisi q'tuor: enumerata. illa aut alia de q'b' īstāt p' icant in q'le. C' Aliter dī q' illa diuīso assignat fm q' vnitas cuiusq' intelligit in se. nō vt cōpat ad alia: et fm diuersos gradus vnitatis. p' p'mū ex- cludit p'p'ū et accēs. q' si in se p'siderat. reducit ad vnu sp'ei vel g'ne. q' oē p'p'ū vt s'it est idē g'ne vel sp'ei. S'it est de accēs. p' p' secūdū excludit vnitas diffinitōis et dīe q' v'v' fm diuersos gradus cōpant ad illa de q'bus dīr. p' p'ima tū r'isio melior v'. C' Ad secūda īstātā dīcedū q' sicut est dare gradus in entib' realib'. ita in entib' rō- nis: iō maior est falsa. nō. nō. q' q'qd est mīn' ens en- te rōnis sit nō ens. nā l' illa res rōnis q' subijcit alteri rei rōnis sit magis res aliq' mō. nō tū seq' q' res fundata sit nūlū. C' Ad aliud p' secūdū dīmū expōit mēbrū p'īmū de quo īstāt sic. qd dī vnu numero nō p'dicat de pluribus: et b' est vnitas singularis et sic fundamētū eius est singulare qd est fundamētū intēionale. p'batio hui'. q' v'le et singu- lare referūt ad inuicē. sed v'le est intēionale. g' et singula- re: q' sūt s'it nā. res aut p'p'ie intēionis et secūde nō sūt s'it. C' Cōfirmat ista expō p' illud qd h' tertio hui'. q'ne ter- tia: l' vnu numero dicat aut singulare: nūlū differt dice-

re. C' Ad illud de p'p'io dīcedū. q' dupl' accipit p'p'io- no. vno mō s'z h'nd mēta realia. sicut in nūgris. Alio mō fm fundamēta intēionalia. sicut p'dicati et s'ubi. p' p'ot esse sine intellectu. et de illa arguit rō. secūda nō pōt esse sine i- ntellectu. cū p'dicari et s'ubijci p'tineant ad actū intellectus. et de illa loq' hic pbs q' p'dicata h'nt hāc p'p'ionē in p' dicando in quid de contentis sub se.

C' Ad p'īmū p'ncipale dicitur q' secūda diuīso est alia a p'. nec cōincidunt. q' nec secūda diuī- sio: nec p' diuīdit vnu fm rōnem vni'. i. fm rōnem indi- uisionis. sed fm fundamēta sup q' pōt vnitas fūdari. et tūc b' diuīso differt a p' fm fundamēta diuersa: q' p' fundamē- ta sunt realia. et aut sūt intēionalia. C' Cōtra. nā res p' intēionis nō fundant in reb' secūde intēionis: sed vnitas q' est in g'ne q'titatis. puta vnu p'p'ū vnitate est vnitas p' intēionis. et sic de alijs vnitatib'. g' talis vnitas nō p' fū- dari sup fundamētū intēionale. vt v' dīcedū r'isio suppo- nes vt v' rōne vni'. vt vnu est eē reale et p'me intēionis. sū- damēta aut pōt esse eē mēta realia. nūc intēionalia. C' Alii g' dī q' vnitas diuīsa p' est realis. sed et diuīsa est rōnis. et s'it se h'nt fundamēta eaz cōr'ndent. tunc p' q' duo mē- bra. i. vnu g'ne: et vnu sp'ei nō cōcīdūt nec pueniūt b' et ibi.

C' Ad cui' euidētā notādū. q' sicut iā dīmū ē in p' libro et in septimo apli' dīcedū. oīs vnitas cāta ab intellectu h'z vni- tatē in re a q' originat. sic ignis g'nāt ignē sibi silem in sp'e nullo et intellectu crūt. et p' tātō illa g'natio p'cedit vniuo- ca: et ex illa vnitate in re mouet intelligēs ad inuēdiū vni- tatē intēionale q' in illa vnitate reali fundat. et b' vnitas realis ē in p'mis mēbris p'me diuisionis. vnitas at rōnis fundat in tali vnitate est in secūda diuisione. C' Ad secū- dū pōt dici q' vnu b' diuīsum equoq' dī ab vno p'p'ū dī- uiso. tū istud vnu in se: et illud in se nō sūt equoq' dī ad- uos modos: l'z vnitas b' in suis modis et ibi in suis diffe- rat fm magis et minus. cū g' arguit q' multuz non sic de- dico q' falsū est: q' sic vnu dī fm magis et mīn' de aliq'b' sic et sūū oppositū qd est multū dī tot modis. nō tū o'z op- positū dīdī i tot īferiora sic aliis oppositū sic tu arguis de rōnali et irrōnali. q' dī p' r'hopi. q' q't modis dīvniū op- positū et. nō ē intelligēdū de mltitudine suppositūz s'z si- gnificatōz. cū g' dicebat q' tunc p'p' in q' ponit vnu esse multiplex et distinguēda: p'cedo accipiēdo vnus qd ē cōe- vtriusq' dīoni: nō aut vt accipit seorsum in hac dīone vel il- la. C' Ad aliud p'ncipale qd vno mō a cōmētatore q' ē dīa- inē vnu numero et vnu qd est p'ncipū numerorū q'vnu nu- mero ē in mā. et iō tale vnu nō est in reb' īmālīb'. sed vnu qd est p'ncipū mīcroz nō ē in mā. et iō tale vnu ē in im- materialib'. Sed s' b' qd dī q' vnu qd ē p'ncipū numero- rū nō est in mā: q' illud dīctū vel eq'pōllet vli negatiue v' p'iculari negatiue. si p' mō: g' nulla vnu p'ncipū nume- rorū erit in mā qd est falsum. p'batio: q' aliq's numer' est in mā: q' l' causat et diuisione p'imi. g' et aliqd p'ncipū numeri est in mā. q' quodlibet diuīsum est vnu numero: si aut nūlūz vnu p'ncipūz numeri ē in mā. g' null' nu- merus ē in mā. Sed si eq'pōllet p'iculari negatiue. ita q' loquat de vno qd p'uerit cū ente qd ponit esse aliud ab vno qd est p'ncipū numeri. Contra: q' illud vnu nō tū p' prie est in rebus immaterialibus: sed et in mālibus: q' p- batum est vno numero esse in mālibus. ergo in oib' pōt esse p'ncipū numerorū. C' p' arguit de secūdo mēbro. q' aut dīa quā ponit mā est: aut h'z itelligi q' oē vnu nu- mero est in mā: sed est falsum: nā ī mālīb' est aliq' vnitas maior vnitate sp'ei. sed nulla alia est maior q' vnitas nu- meralis. ergo vnum numero est in rebus īmālīb'. ma- ior p'z. q' aliq's angelus est ita vnus q' nō p'dicat de plu- ribus. puta Bābriel. ergo est magis vnum q' vnus sp'ei.

C' Alii expōit qdā expōitōz q' vnitas numeralis causat et vna mā fm q' substat dīmensionibus terminatis. et iō negat i. īmālīb' pluralitate indiuiduorū sub vna specie. Simil' p' hoc r'idet ad aliud de p'p'is: q' dīa nō habent vnu mām talē īmāl'. C' Sed p'ra p'īmū. arguit. q' nō

soluit: qz in materialibus et in eum est vnum numero: et in ibi non est talis materia que substat talibus dimensionibus terminatis. Contra secundum: quod si similitudo habens unam materiam requiritur: illa erit similitudo temporis: tunc abstracta a tempore non poterunt habere illam unitatem: sed per se non est falsum: quod mathematica sunt abstracta a tempore: et tamen in mathematicis sunt multa numero eiusdem speciei ut dictum fuit primo et secundo huius. Aliiter dicitur quod unitas numeralis non diffinit per se quod dicat quod est illa cuius materia est una numero. quod probatur: quod ens secundum intentionem qualis est ista unitas ut dictum est non diffinit per ens prime intentionis cuiusmodi est materia: et accepta per omnia individualia que est propria causa unitatis numeralis individuationis: nec est circumlocutio per queribilia: accipiendo materiam quod est altera per compositi et entitatis. nam multa sunt vnum numero quod caret tali materia puta immalia: sed accipiendo de hoc materiam erit quiddam exemplificatio per exemplum magis manifestum: quod manifestior est nobis unitas materialium quam immalium: non tamen excludit quoniam unitas numeralis sit et in immalibus. Sed tamen iuxta mentem philosophi per dicta accipiendo materiam per illa hec unitate seu omnia individualia. dicendum quod licet illa notificatio non sit propria diffinitio: est tamen descriptio quiddam seu circumlocutio et per queribilia. nam omne vnum numero habet tale materiam et compositum. Ad illud et de his dicendum est quod licet habent eandem materiam successively accipiendo materiam per subiectum motus vel mutationis. non tamen habent eandem hec unitate seu omnia individualia semel: nec per se erunt vnum numero ut per predictis.

Secundum se vō dicuntur esse quecuq; si-
gnificāt figuras predicationis: quotiens. n. dicit
totiens esse significat &c. *vide p. 4.* **Q. vij.**

Aseritur. Utñ ens distinguat in de-
cem pdicamēta fm̄ diuersos
modos pdicandi. videt̄ q̄ sic. nam ens
nō pōt p̄bi ad aliq̄ dēterminatū p̄ dif-
ferentias sicut genus p̄bi ad spēs. nā
vt arguit̄ tertio huius. I. cr. 7 cō. 10. il-
le dñe essent non ens 7 nihil: cuz nulla
genus vel cuius est dñia diuina seu cō-
ns nō p̄bi ad diuersa gnā per dñias: re-
m diuersum modū pdicādi q̄ psequit̄
cēdendi. Cōfirmat̄ p̄ p̄bm in littera. I. cr.
q̄ quotiens diuidit̄ ens totiens esse si-
ca in que diuidit̄ primo ens dicunt̄ p̄-
inguunt̄ fm̄ diuersum modū pdicandi.
p̄dicādi seq̄ modū cēdendi. ergo distin-
icādi nō est prima de qua querit̄ q̄stio.

Respondeo. Hic est vna opinio tenens præ affirmati-
uā ppter rōnes positās in pēde. dicit enīz
qđ pđicatū pōt ēe hīc triplē ad subiectū. vno mō vt testidē
qđ est subiectū vt dicendo sortes est alīal. 2 hoc pđicatū
significat subām. secūdo mōvt pđicatū sumat ab eo qđ
est in sobo qđ gdem vel inest ei absolute vt pñs mām ⁊ sic
est qñtitas. vl vt pñs formā: ⁊ sic est qualitas. vel inest ei
nō absolute: sed in respectu ad aliud: ⁊ sic est relatio. tertio
modo. vt pđicatū sumat ab eo qđ est extra subiectū
qđ ē dupliciter. Vno mō vt sit extra subiectū oīnō. qđ g-
dem si non sit mensura subiecti pđicatā pcr modū habi-
tus: vt sortes est calculus. si autē sit mensura eius extrinse-
ca vel est tps vel est locus. ex parte tps est qñ ex pte. lo-
ci est ipsū vbi. non cōsiderando ordinē partū in loco. quod
cōsiderato erit pđicamentū situs. Alio mō vt illud a quo
sumit pđicatio fm aliqd sit in subiecto de quo pđicatā
⁊ si gdem fm principiū sic est agere. nam principiū actio-
nis in subiecto est agere. si autē hz terminū. sic pđicabit:
vt pati. nam passio terminat in subiectum patiens. ⁊ hoc
mō assignat pđicamentoz distinctionē. ¶ Sed ptra illā
opinionē arguit. nā primi modi pđicandi simplr nō sunt
nisi duo. s. in qđ ⁊ in quale. nec sunt nisi qñtuor pđicatio-
es primo thepicoz. nec sunt nisi quinqs vltā. fm porphir-
ium ergo penes modum pđicandi nō possunt distin-

quibus predicamenta: ponendo q̄ sunt decem. ¶ C. si sic. cū
 esse qd̄ significat predicationem alicuius de aliquo s̄m te
 significat totiens quotiens sunt predicta essentialiter: se-
 quitur q̄ in omni predicatione est nugatio: q̄ cōpositio tē-
 net se ex parte predicati. ⁊ sic idem bis diceret. scilz ipsum
 predicatum qd̄ significat esse aliqd̄ ⁊ ipsum esse cōposi-
 tionis: qd̄ est ex parte predicati. ¶ C. esse significat quan-
 dam cōpositionem quā siue extremis nō est intelligere: ex
 primo pyrrhō. sed illa cōpositio causat ab intellectu. ergo
 ⁊ illud esse. ⁊ per p̄ns esse significat aliqd̄ secūde intentio-
 nis. sed ens secūde intētionis non diuersificat̄ ppter di-
 stinctionem rerum prime intētionis. nec eōuerso. ergo
 predicamenta que sunt prime intētionis nō distinguunt̄
 s̄m distinctionem talis esse vel modi predicādi. q̄ est res se-
 cūde intētionis. p̄batio assumpti: q̄ genus qd̄ est secū-
 da intētio s̄m eandem rōnem dī de substantiā: ⁊ de q̄litate
 que sunt res prime intētionis: ergo secūda intētio non va-
 riat ad variationē rerum prime intētionis. Similiter aial
 qd̄ s̄m se est res prime intētionis: nō variat ad variatōez
 generis vel sp̄ei que sibi attribuunt̄ ab intellectu. p̄nt po-
 nt̄ genus subalternum: q̄ est genus respectu inferiorum
 ⁊ sp̄es respectu supior. ⁊ sic p̄ res prime intētionis nō
 variant̄ ppter variationem rez secūde intētionis. ¶ C. R̄
 dicitur q̄ modus pdicandi est duplex. qdam intentionalis
 ⁊ qdam qui se tenet ex pte rei. Dicit̄ ergo q̄ nō glibet mo-
 dus intētionalis pdicādi distinguī pdicamēta. sed illi so-
 li q̄ sunt modi ipsay rez pdicamentoy: q̄ alii modū pdi-
 candi habent quantitas ⁊ q̄litas ex nā rei. puta q̄ qua-
 litas predicat̄ per modū informātis. ⁊ q̄ntitas per mo-
 dum mensurantis. tu aut̄ arguis de mō intentionalī. pu-
 ta de ipso esse siue cōpositione p̄positionis. que est secun-
 da intētio. ¶ C. Lōtra. si diuersus modus pdicandi ex nā rei
 ponit distinctionē pdicamentoy. ergo in quolibet genere
 vno erūt duo genera ḡnālissima. p̄batio p̄ntic. q̄ ali' mo-
 dus pdicādi s̄m istū modū est abstracti. ali' p̄creti. qd̄ p̄z.
 q̄ modi intētionales pdicādi quos excludit n̄ causant fal-
 sitatē in p̄pōne. sed isti modi abstracti ⁊ p̄creti faciūt fal-
 sitatē in p̄p̄ne vicēdo: albi est albedo. illa aut̄ est vera. gl-
 bedo est albedo. ergo isti modi duo sūt ex parte rei. ¶ C. P.
 diuersus modus pdicandi realis est in diuersis generalis-
 simis accidentium. ⁊ tñ non cōpetit sibi nisi in cōparatio-
 ne ad substantiam: q̄ cōparatio cas ad p̄prias species
 ⁊ ad p̄pria inferiora: vniformē modum habent pdicandi
 .s. in quid. si ergo predicamenta distinguuntur penes mo-
 dos predicādi: illa que diuersimode predicant̄ de substā-
 tia erunt predicamenta diuersa: sed huiusmodi sunt acci-
 dentia in p̄creti. q̄ accidens in abstracto nō predicat̄
 de substantia. ergo ipsum quāle erit predicamentum ⁊ no-
 qualitas. qd̄ est falsum. ⁊ contra Auicē. iij. phisice suc-
 capitulo secūdo. vbi pbat q̄ si aliquid h̄z rationem gene-
 ris in q̄: tum predicat̄ in quid. ergo qd̄ verius predicatur
 in quid verius est genus. sed talia sunt abstracta. ¶ C. P. si
 diuersi modi pdicandi distinguēnt̄ genera. aut illa di-
 stinctio sola sufficit: aut cūz hoc requiritur diuersitas co-
 rum que predicantur. si prima sufficit. ¶ C. Contra. tum q̄
 pdicamēta non erunt diuersa entia realiter: ⁊ p̄ se. tñ q̄
 negatiua in qua negabit̄ vnum pdicamentum de alio nō
 erit prima negatiua. p̄ns est falsum. ⁊ p̄tra p̄bm p̄mo po-
 sterior capitulo. figuray aut̄. p̄batio p̄ntic. veritas nega-
 tiue est ex diuersitate extremorum. sicut veritas affirma-
 tiue ex identitate. vbi ergo maior diuersitas: ibi verior
 negatio. sed diuersitas que est in re est maior q̄ diuersi-
 tas in modo predicandi solum: sed ista: homo non est ani-
 mus: est diuersitas in re. ergo ipsa erit verior prior ⁊ im-
 mediatioz q̄ ista. substantia non est quantitas. vbi s̄m te
 est tantum diuersitas in modo predicandi. ¶ C. Si detur
 aliud membrum. scilicet q̄ cum diuersitate in modo pre-
 dicandi requiritur diuersitas rerum que predicantur. se-
 quitur q̄ distinctio pdicamentorum secundum di-
 uersos modos predicandi non erit prima: quod ē contra

extra animā. C. R. nōdō qdā sit entia pure realia: vt sit
entia nature: qdā pure rōnis vt scde intentionis. qdā parti
fic 7 ptim sic: 7 vlia q includit aliqd rei 7 aliqd rōnis: tale
est tps: nā tps malis est ens reale: cū sit idē q mot? malis
q est ens reale. formalis tñ 7 vt h3 rōnē nūeri fm pri? 7 po
sterius: ex qto pbi. h3 ēē ab aia. Si ergo accipit tps ma
liser: sic vtiqz est in genere qz tps sicut 7 mor? scdm vō
q dicit cōpōnē ex malis 7 formalis nō est in gñe cū sit quod
dā ens cōpōsitū p accēs ex re 7 itēdic. C. Sic ergo est tel
ligēdū. q in tpe est aliqd principii nō tñ sine aia: nō qdē
simplr primū. s3 respectu alicui? prius 7 posterioris: pu
ta ista dies icipit a mane: 7 p3a hora dicit prope mane: 7
alia hora est scda: 7 sic deinceps cōpado vñā pte tps ad
aliā. C. Lōtra si in tpe fm se nō est principii sed in aliq pre
ei? respectu alterius p3is: tñc tps nō h3 fm se pri? 7 poste
rius. s3 solū respectu aliquo? p3is. s3 hoc est inēdūciēs:
q diffinitio puenit p se totū: pñb? at p accēs. s3 diffini
tio tps est q tps est nūerus mot? fm prius 7 posterior.
C. Ideterea tēpus est p3inuū: ergo nō est ibi aliqd nūc in
actu de se qd est pri? respectu cuius dicat alia ps posteri
or: s3 solū in potētia quātū est ex pte tps. pbatio cōsequē
tis. qz si sic ēēt de se discontinuū. C. R. nōdō ad primū q si
ly fm se accipiat p toto tpe vez est q fm se nō h3 prius 7
posteri? s3 ex hoc nō sequit qn tpi insit prius 7 posteri?
q fm pte h3 pri? 7 posteri? ex assignatōe nra. C. Ad aliud
bñ cōcludit q in tpe nō sit aliqd nūc in actu quātū est de
se 7 sine cōsideratōe nra. Sic. n. est idē qd mot? 7 p cōse
quēs cōtinuū. tñ in cōsideratōe aie h3 rōnē nūeri p p3is
discontinū: 7 discretū. 7 h3 mō est ibi dare aliqd tñ in actu
fm nram cōsideratōe: 7 sic prius 7 posteri? mō p3icto.
C. Ad cōfirmatōe nō plus pcludit nisi q nō ēēt ibi p3ici
piū simplr: cēt tñ fm qd 7 in respectu: nā tres generātes
accidentaliter ordinatū hnt quātū p principio respectu cu
ius dicunt inter se priores 7 posteriores. C. Ad aliud vñ
mō cōcedit cōsequēs. s3 q principii nō est prius s3 est pri
mū absolute. diffinitio at dicta dat de priore nō de prio
re. C. Ali? dicit q illa rō seu descriptio seu diffinitio ponitur
de illis q sūt post principii 7 nō p3ie de principio. C. Ad
vltimū dicēdū q h3 nūc p3is nō est principii respectu cui?
dicat pri? 7 posteri? in p3erito nisi mediāte aliquo nūc p3e
rito priore: qz est aliqd nūc pri? respectu cui? illa in p3erito
dicant priore vel posteriora: vt qd est p3ingus illi dicat
prius: 7 qd est remoti? dicat posterioris. nō est ergo simplr
prius: 7 posteri? i p3erito respectu p3is nisi vt respicit nūc
pcedēs: 7 sic intelligēda est littera pbi.

Quātū vō dicit qd est diuisibile in ea q insūt
quoz vtrūqz aut singulū vñū aliqd. 7 hoc aliqd
natum est esse 7c.

Veritur qdā p3ia rō quātū sit fm
q est gñāissimū sit diuisibili
tas. videt q nō. qz si sic ergo ptes post
diuisiones differēt iter se. p3is est falsū:
qz qro q3r. aut enī differēt formaliter.
aut p accēs. nō p accēs: qz quātū cēt
diuisibilis p accēs. id. n. est principii
diuisionis 7 distinctiōis p3iū diuersay. nō. n. formalis. qz
d3ia formalis est specifica. ergo ptes diuise differēt specifi
ce: qd est falsū inquantū sūt ptes quātūtiue. C. Ideterea
p3ia rō generis eq3r est in oib? sp3ibus: sicut gen? eq3liter
p3icat de oib? s3 diuisibilitas nō est h3mōi in p3posito. er
go. 7c. pbatio minoris. qz quātū cōtinua est diuisibilis
in potētia. discreta autē diuisa in actu. nā si est actu senari?
duo ternarij sūt actu ptes: 7 p3is ipse senari? est diuisus
actu. vñ ēt infra in caplo de colobon. T. ex. 7 cō. 32. of q
nūerus h3 ptes aliquo mō diuisibiles sicut qnari? binari
um 7 ternariū. ex quo p3. vt vñ q nūerus nō sit tñ ex vñ
tanib? 7 iō idē qd pri? 7 h3 idē hētur. vii. ciuclidis p3opōne
qnta. vbi of q ois nūerus minor est ps maioris. C. Idet
erea cui? est potētia q est act? libro de sono 7 vigilia. si

ergo diuisibilitas ē p3ia rō quātūtiue cōuenit oī quātū
ti ergo actu diuidi puenit oī quātūtiue qd falsū est: qz diui
di in actu repugnat cōtinuo. nā qd diuidit nō est in actu
cōtinuū. C. Ideterea si sic. ergo diuisibilitas cōuenit oī
quātū: p3is est falsū. qz est dare minimū. gñātū in quā
titibus. nālib? s3 minimū carne 7 minimū os. ex p3io pbi
cop. T. ex. 7 cō. 38. Ergo aūs ē falsū ex quo seq3. C. Idet
erea si sic ergo cuiusqz incēt diuisibilitas illud esset p se
spēs quātūtiue. cōsequens est falsū. ergo 7 aūs. p3ia p3. s3
falsitas p3is appet. tñ qz loc? nō nūerat b inter spēs quā
titatis. tñ qz tps 7 motus sūt quedā diuisibilia: 7 tñ ponit
tur hic inter species quātūtiue per accidens. p3is dicit cu q3tū 7 d3
In ista quōnē ali? dicit. C. Quātū ad primū est vna op3io
q diuisibilitas non est p3ia rō quātūtiue s3 magis ra
tio mēsure. nam sicut qualitas est dispositio substantie.
ita quātūtiue est mensura substantie. C. Ideterea ista op3io
ne arguit. qz dicit in p3dicamentis q oratio est quātūtiue
mēsurat. n. sillabas ergo mēsurare ē p3ia rō quātūtiue.
C. Ideterea pbat q sit magis p3ia rō qz diuisibilitas
nā illud ex cui? distinctiōe assignat distinctiō i sp3ib? quātū
tis est magis p3ia rō quātūtiue. s3 rō mēsure est h3mōi: 7
nō diuisibilitas. ergo 7c. pbatio minoris qz sup3icies 7 lo
cus sūt distincte spēs quātūtiue quaten? distinguunt in rō
ne mēsure. qz locus est mēsurā extrinseca: sup3icies intrinse
ca. nō tñ distinguunt in rōne diuisibilitatis sicut o3. Lō
tra ista op3ionē arguit. nā rō generis eque p3io inest oī
bus sp3ibus. nā gen? eq3r de oib? of. s3 rō mēsure nō inest
eq3r p3inuū 7 discretis: s3 discretis magis p3inuū at nī nī
si quātūtiue p3icipāt rōnē discreti vel nūeri. sic of in. x. hui?
caplo scdo. T. ex. 7 cō. 3. ergo rō mēsure nō est p3ia ratio
generis quātūtiue. C. Ideterea si sic. qd maxie hēbit rō
nem mēsure p se maxie erit quātūtiue: s3 vñitas maxie h3
rōnē mēsure ex. x. hui? caplo eodē. T. ex. 7 cō. 3. Ergo vñ
tas p se maxie erit spēs quātūtiue. qd est euidenter falsū
qz nō est in gñe nisi p reductionē. C. Ideterea rō mēsure
cōuenit oī gñāissimū. qz in oī gñe est vñū p3imū qd ē mē
sura oīus illi? gñis. ex. x. hui? T. ex. 7 cō. 3. Ergo nō est p
3ia rō quātūtiue. Dicēs duplex est mēsurā qdā mēsurā
mēsurās p replicationē q aliquoties ducta reddit sui to
tū. qdā est mēsurā fm pfectionē 7 cognitiōes. quō albedo
mēsurat colozes 7 illud qd ducit in cognitiōe alteri?
mēsurat illud p3ia mēsurā est p3ie quātūtiue. scda vō
nō. s3 cōpetit alijs gñib? C. Lōtra. qz qd huc stat p3ia rō
qz mēsurā p replicationē nī eq3r cōuenit p3inuū 7 discre
tis. nā in discretis est simplr minimū reddens p replicatōes
totū. nō sic i p3inuū. vt habet. x. hui? T. ex. 7 cō. 3. Q2 nī
hil ē ibi minimū nisi p3ictū: qd nūqz reddit totū p p3licatio
nem. ergo mēsurā nō erit rō p3ia quātūtiue: cū nī pueni
at equali oib? sp3ib? Nec rōnes p3ia op3iōe cogit: so
lū. i. pbat rationes mēsure cōpetere quātūtiue. non tñ qz
sit p3ia ratio dicta equaliter de oībus speciebus.

Quantum ad secundū declaro tres p3elones. p3ia sit ista
diuisibilitas in ptes eiusdē rōnis non ē cē
ntialis rō quātūtiue. h3c oñdō sic: nullus respect? formalis
est cēntialis rō alicui? absoluti. s3 diuisibilitas ē formalis
respect? qz dicit quādā aptitudinē ad diuisiones. ergo nō
erit essentialis rō quātūtiue qd ē cēs absoluti. maior p3.
ex qto hui? T. ex. 7 cō. 26. Vbi p3is ponens oīa apparē
tia vera ducit ad h3 cōueniens q oīa tñc cēt formalis ad
aliqd. C. Ideterea potētia 7 act? sūt eiusdē gñis 7 eiusdē
essentie: qz diuidit oē ens. s3 actu diuidi non est essentialē
quātūtiue. qz oīs quātūtiue cēt actu diuisa. ergo nec poten
tia ad diuidi est de ei? essentia. esse at diuisibile dicit poten
tia ad diuidi. C. Lōtra h3c cōclōnē istat. nā illa rō h3 quā
ē distinctiō specifica vñ cēntialis generi. s3 diuisibilitas ē
h3mōi vt p3 in littera. T. ex. 7 cō. 18. Vbi fm diuersis mo
dū diuisibilitatis. puta fm vñā diuisionem vel fm duas
7c. ponit p3is diuersas spēs quātūtiue. C. Ideterea in p3
dicamentis of q quātūtiue p3inuū ē cui? ptes copulant ad

unum terminum eodem. discreta vero cuius partes non copulantur. ergo de ratione utriusque est habere partes. sed omne habens partes est divisibile. ergo. etc.

Respondeo ad primum divisio generis aliqui fit per divisiones proprias dictas. aliqui per passionem circuloquentes divisiones essentielles que sunt ignote nobis. exemplum primum aial dividit per rationale et irrationale. exemplum secundum ens dividit per potentiam et actum. numerus per par et impar que non sunt divisiones sed magis rationes: sic est in proposito. nam divisibilitas est passio quantitatis et sic secundum diversum modum divisibilitatis distinguitur pars diversarum species quantitatis. Ad secundum bene concludit quod essentialis est quantitati habere partes: nam si divisibilitas que per se habet partes ut quidam passio que non est essentialis rationi quantitatis. Secunda ratio sit ista. quod divisibilitas in partes eiusdem rationis est propria passio quantitatis. hanc ostendo sic. illud quod igitur alicui per se primo et secundum ipsum vel esse propria est passio. si divisibilitas igitur quantitati isto modo. ergo etc. minor pars. quod divisibile esse igitur quantitati: ipsi quidem quantitati igitur per se primo: si species per se non primo. cuiusque igitur igitur divisibilitas in partes eiusdem rationis habet per quantitatem. unde si sub corpore habeat proprias partes eiusdem rationis: habet eas de se et essentialiter divisibiles in potentia: tunc actu extensas et divisibiles habet per quantitatem. Ex hoc concludo correlarie quod ista propria quantitas est divisibilis. est per se secundo modo: sicut ista color est visibilis unde sicut visibilitas est respectus quidam in colore per comparationem ad visum. sic divisibilitas est respectus in quantitate: et dicitur habitudine ad divisionem. unde notificatio per se de quantitate posita in principio huius capituli est notificatio per propria et primam passionem eius. et non est propria diffinitio. Tertia ratio sit ista. divisibilitas in partes eiusdem rationis est prima passio quantitatis. Ad cuius evidentiā est sciendum quod quantitates a primo assignantur quatuor passionibus. prima est divisibilitas in partes eiusdem rationis. secunda est esse finitum vel infinitum: et hec supponit primam. nam quod est finitum supponit aliquid quod est finiri et illud necessario intelligitur divisibile. tertia est eque et ineque quod consequitur et supponit secundam. si finitum et infinitum. sicut pars. quarta est mensura quod et supponit tertiam nam omnis mensura intelligitur eque vel ineque mensuratur. et non e converso. Cuius ex his pars ordo istarum passionum quantitatis quod divisibilitas est prima passio simpliciter. per se due spectant quantitati in se. si alicuius in respectu ad aliud. pars de se. de propria passione habet in littera. et tertio per hoc capitulo de infinito. de secunda habet per primo per hoc. Ex. co. 13. ubi dicitur quod finitum et infinitum soli quantitati congruit. de tertia habet in predicamentis ubi dicitur quod per primum est quantitati secundum eam equale vel inequale esse. de quarta habet plane. x. huius capitulo secundo. Ex. co. 2. sic ergo ad questionem **Ad primum** in oppositum dicitur quod partes quantitatis divisibilis differunt per accens. quod. si per partes sube in quibus sunt. Contra: quod quid de partibus sube. vel differunt per se vel per accens. si per se et formaliter. ergo specificiter. quod falsum est. si per accens. ergo per aliud. et sic in infinitum. quod illud aliud non potest esse quantitas. quod sic est circulus. Dicitur etiam ratio stat. quod si partes divisibilis differunt per accens. ergo totum fuit divisibile per accens. ut arguebatur. Dicitur ergo aliter quod partes quantitatis divisibilis differunt seipsis formaliter per propria individuationem de genere quantitatis. ergo illa pars est hec. et similiter illa est illi per suam primam individuationem. et tunc non sequitur quod differant specificiter. nam non omnis forma formalis est specifica nisi esse per differentias specificas et essentielles. Ad secundum dicitur quod minor est falsa. Ad probationem dicitur quod quantitas discreta non est divisibilis actu sicut nec continua si sola in potentia. nec actu duo ternarii sunt partes senarii. si sola in potentia. aliter ex distinctis speciebus actum distinctis speciebus heret unum species. quod est falsum. nam eadem ratio binarius et ternarius cent partes quaternarii. dico ergo quod partes numeri sunt unitates. cum ergo adducit euclides et philosophus. infra capitulo de colobon sit sic glossandi quod numerus minor est pars maioris. id est unitates in numero minori sunt partes maiores in numero maiori. ut sic partes numeri dicantur divisibiles per quanto potest accipi pars maior et minor in numero. puta quod habet duas unitates: et quod habet tres unitates. Ad tertium cum dicitur quod cuius est

potentia eius est actus. dicitur quod duplex est potentia. quidam abiciens actum. quidam simul stans cum actu. Exemplum primum. corruptibile est in potentia ad corruptionem. et tunc nunquam illa potentia simul est cum actu. quod adveniēte actu subiectum est in corrupto esse: et non in potentia ad corruptionem. Exemplum secundum. habet est risibilis. nam si actu ridet nihilominus est aptus ad ridendum quod illa aptitudo que est risibilitas est propria passio hominis et passio nunquam desinit subiectum. Ad propositum continuum est divisibile in propria. primo modo. quod actu dividit id non est continuum cuius ergo est potentia eius est actus. successivus quidem primo modo. simul aut secundum modo. Ad quartum dicitur congeri quod quantum dupliciter potest intelligi. quod vel in quantum mathematicum vel in quantum naturale. primo modo est divisibile in infinitum nec est dare minimum. secundo modo est dare minimum quatenus forma naturalis regit subiectum determinatum. quod si ulterius dividatur. non potest ibi referuari forma naturalis. si corripit et terminat. hoc modo loquitur pars primo philosophorum. habet autem loquitur de quanto ut quantus est. Ad quintum dicitur quod locus non est in genere quantitatis per se. tunc quod non est divisibilis per se. si per accens. scilicet ad divisionem superficiali. nam locus naturalis est ipsa superficies. tunc quod est ens per accens compositum et superficialiter: quodam respectu imobilitatis. Sic. n. diffinitur quodam philosophorum quod locus est terminus ultimus imobile primum. Contra in predicamentis ponitur species quantitatis. **Respondeo** illa que pars dicit in predicamentis non sunt oino vera. nec loquitur secundum intentionem propriam: si famose secundum opinionem aliorum. De motu vero de tempore dicitur aliquid quod sunt quatuor et divisibilia per accens. quod motus est formaliter quatuor per magnitudinem. et tempus per motum. ut videtur dicere pars hic in littera. tunc sic sunt quatuor per aliud ergo per accens. Contra. quod illud quod habet partes eiusdem rationis distinctas realiter a partibus alterius habet propria divisibilitatem aliam a divisibilitate alterius. si motus et tempus et magnitudo sunt homini inter se. ergo etc. probatio minoris. tunc quod partes temporis et motus sunt partes que non possunt esse simul cum sint de genere successivorum. partes autem magnitudinis in omni instanti simul sunt: cum magnitudo sit de genere permanentium. tunc quod partes temporis et motus sunt prius et posterius. si partes magnitudinis sunt omnes simul. ergo divisibilitas hec et illa non erit eadem. Dicitur etiam hic in littera dicitur quod propria passio quantitatis est maius et minus tunc sic quod habet propria maius et minus aliud a maiori et minori alterius: habet propria divisibilitatem et distinctam a divisibilitate alterius. si motus est homini respectu magnitudinis. ergo etc. probatio minoris quod magnitudine existente tanta potest motus esse maior si transit mobile tardius: et minor si transit mobile velocius. Dicitur etiam continuum est cuius partes copulantur ad aliquem terminum eodem. tunc sic cuius partes copulantur ad alium terminum eodem est finitum. si ad aliud idivisibile copulantur partes motus. scilicet ad mutatum esse. partes autem magnitudinis ad punctum. ergo alia est continuitas huius et illius. Dicitur etiam arguitur sic contra rationem eorum. cum dicitur sunt quatuor per aliud. ergo per accens. primo contra antecedens sic. quod si sunt quatuor per aliud aut illud aliud est ipsum mobile. vel terminus motus vel spatium non est ipsum mobile. ut dicitur plane in littera. nec est terminus motus. quod tunc alteratio non esset continua. cum forma que est terminus alterationis non sit quatuor vel divisibilis nisi per accens. ex. vii. philosophus. nec est spatium quod ut dicitur. quinto philosophus. super spatium discontinuum potest esse motus continuus. sicut pars ex motu facto super chordeas citrare pulsate. Secundo contra consequens quod non valet. arguo enim sic: musca est musca per aliud quod est subiectum ab alio effectivum. ergo musca est per accens in genere substantie. pars est evidenter falsum. Dicitur ergo quod si musca sit ab alio effectivum substantia. est tunc formaliter subiectum finis. Si est in proposito motus est effectivus quatuor a magnitudine et formaliter de se. secundo ergo propter tres rationes supradictas quod motus est formaliter quatuor non quantitate magnitudinis et quod motus et tempus sunt formaliter quatuor a seipsis. Sed si eorum ratio non valeat oportet tamen salvare animam per philosophum quod habet dicitur quod motus et tempus sunt quatuor per aliud. ad aliud. quod arguitur contra animam. dicitur quod de ratione primi sit duo. unum est divinum in semper divisibilia. aliud est quod habet unitatem ex hoc quod partes copulantur

tes copulant ad terminum communem. quo ad primum potest cōcedi qd motus cōsequit magnitudinem ita qd motus diuidit ad diuisionem magnitudinis. et tps ad diuisionem motus. et sic intelligit pbs. sed quo ad unitatem nō opz qd non regit tūta unitas in magnitudine sicut in motu. qd motus potest esse cōtinuus et vnus: licet magnitudo sit discontinua vt arguebat. qd ergo motus non est diuisibilis de se sed per aliud: ideo ponit quātitas per accidens.

¶ Nec autem vt motus et tēpus. etenim huiusmodi quāta quedā dicuntur et cōtinua: eo qd illa diuisibilia sunt quoz hē passionēs. Dico autē non qd mouetur sed quod motum est. nam per esse quātum illud et motus est quantus. tempus vō per ipsum motum et c. **¶** Q. d. xij.

¶ Cūso qd motus hz aliquā quantitatem et diuisibilitatem formaliter a quātitate magnitudinis restat dubium cōparando tempus ad motum.

¶ Veritur ergo. vtrū tēpus sit idē cum motu reali: sic qd quātitas qd motus est quātus formalis sit ipm tps.

¶ Dicendum qd tēpus est idē mali qd motus: distinctū tñ formalit et p pns quantitatis qua motus est quātus formalis est ipm mali: nō tñ formalit. **¶** Cōtra. nā cuius ptes copulant ad alium terminū hz formalit aliam cōtinuitatē et quātitatem. sed ad alium terminū copulant partes tēporis et partes motus. qd partes tēporis ad nūc. ptes aut motus ad mutari cē. **¶** Dicitur qd hz pprim maius et minus aliud a maiori et minori alterius hz distinctam cōtinuitatē et quātitatē ab alia. sed tps est hmoi respectu motus qd in minori tpe est maior motus si mobile sit velox et in maiori minori si sit tardum mobile. **¶** Dicitur etia relatiua realia differit realiter. hz tēpus et motus sit hmoi. ergo et c. pbatio minoris. qd mēsurā et mēsuratū referitur realiter. sed tēpus est mēsurā motus. ergo quātitas motus nō est tps realit. **¶** Dicitur etia ois motus est de se formalit successiuus. hz nō ois motus hz in se tps hz solum primus motus ergo successio cuiuslibet motus nō ē tēpus. **¶** Videt ergo ppter istas rōnes qd quātitas qua motus est quātus est alia nō solū a magnitudine hz et a tēpo re. ita qd tres sūt spēs quātitatis pmanētis. scilicet corp⁹. supficies. et linea. et due successiue. scilicet motus et tps. hz ille rōnes nō cogit. **¶** Ad cui⁹ euidentia pmitto tres distinctiones. prima est qd duplex est motus. scilicet cōis et prim⁹. scilicet mot⁹ pprim mobilis. alius ē mot⁹ spāl et secundarius. puta oēs alij a pmo. Secūda distinctio sit ista. qd tps est duplex. scilicet cōis et spāl. de primo tractat quarto phicoz caplo de tpe. **¶** Terco. 130. vbi dicit qd idē est tēpus oium in celo et in terra: et in mari. illud rōdet motui pmo p mēsurā. de secōdo pōt intelligi qd ibidē dicit qd tēpus ē nūerus mot⁹: hz sit cōis vtriqz tēpori. et tale tps spāl est ppria mēsurā mot⁹ inferioris. ita qd quot sūt mot⁹ pncipales tot sūt tpa hmoi spāl. **¶** Tertia distinctio sit ista. qd duplex est mēsurā. qdā intrinseca qdā extrinseca. Exēplū pimi qd duratiō rei et vltima superficies corporis. Exēplum secūdi locus.

¶ Ad primum dico qd minor est falsa. si idē dīcēdū qd hz aut tempus est idem realiter cum motu ita et nūc cū mutato cē. tñ cū illa idēitate reali stat aliq⁹ distinctio ex nā rei. vel saltē fm rōne ppter quā diuersa nōia fortūnt. **¶** Ad secūdū dico qd minor est falsa. si mot⁹ et tps vniformiter accipiant. scilicet motus pprim⁹ et tēpus cōis. motus inferior et tēpus spāl. vērū tñ accipiēdo tēpus cōis. et motū aliquē inferiorē. sic enī vērū est qd fm velocitatē et tarditatē mobilis in maiori tēpoze erit minor mot⁹: et in minori maiore: et sic nō plus pcludit nisi qd tēpus cōis qd est passio pimi motus distinguat realit a motu inferiori qd pcedo. tñ hz nō obstat quodlibet tps est idē realit cū pmo motu cui⁹ est passio ppria et mēsurā. **¶** Ad tertiū cū dī qd mēsurā et mē-

suratum differūt realiter. dico qd vērū est de mēsurā extrinseca: et sic cōparādo tempus cōis ad motus inferiores quoz est mēsurā extrinseca differit vtriqz ab eis realit. nō si tps cōis cōparet ad motū pimum cui⁹ est mēsurā intrinseca nō differit ab eo realit nec sic referē realit ad ipm. Similiter est de tpe in spāl si cōpat ad motū inferiorē cuius est intrinseca mēsurā. **¶** Ad quartū dīcēdū qd hz nō ois motus beat in se tēpus cōis hz solū pprim⁹ motus: nihilominus qlibet motus hz suū tps pprim⁹ qd est ppria et intrinseca mēsurā. Ex his pz ad qntū argumentū qd mot⁹ et tēpus nō ponunt quātitates p se qñ hnt diuisibilitates p aliq⁹ qd mot⁹ p magnitudinē et tps p motū mō ppositio. **¶** Ad aliq⁹ dicuntur alia per se vt duplum ad dimidium. et triplum ad tertiā ptem. et totāl multiplicitatē ad multiplicatē pte. et cōtines ad cōtēctū. Alia vt calefactū ad calefactibile et sectiū ad secabile et oīno actiū et passiū. Alia vō vt mēsurā bile ad mēsuram. et scibile ad scientiam: et sensibile ad sensum. **¶** Q. d. xij.

¶ Veritur Utrum pbs pueniēter assignet et sufficiēter tres in odos relatiōz. et videt qd nō. nā sūt tres modi fundant sup diuersa gnālissima. ergo nō sunt relatiōes vni⁹ generis. sed i diuersis gnālissimis sūt. qd videt abstradū. pbatio pntie. qd relatiō est idē cum fundamēto vel aliud. si idēz hz ppositū. qd sic fundamēta sunt i diuersis pdicamētis ita relatiōes: si relatiōes sūt aliud a fundamēto tñ cum accipient spēs et distinctiōes a fundamētis tāta erit distinctio in relatiōib⁹ quāta est in fundamētis distinguētib⁹. hz fundamēta distinguunt genere ergo et relatiōes. **¶** Dicitur etia aliq⁹ sit p se relatiua que nō pntent sub aliquo istoz modoz. ergo isti modi nō sufficiēter sūt assignati. pna est euident. hz pbat aīs. qd multa sunt relatiua fm gen⁹: sicut medicina referē qd scia. et sunt relatiua p se. qd qd est de intellectu generis est de intellectu speciei. Si ergo gen⁹ depēdet ad ali quod sequit qd similiter et species. hmoi autē relatiua fm genus non continent sub aliquo istoz trium modoz. Contra pbs hic in littera. **¶** Ex. cō. 20.

¶ Respōdeo qd isti tres modi sūt bñ et sufficiēter assignati. vbi sīc dīcēdū ē qd quāuis relatiōes pnt oī distinctiōes specificas fm prias differētiās: sicut et alia tñ qd latent nos et sūt ignote nobis accipim⁹ distinctiōes earum p fundamēta p que circūloquimur ear⁹ oīas specificas que forte ppter ear⁹ modicā entitatē latent nos: ita qd ex fundamētis inotescit nobis distinctio ear⁹ relatiō nū siue effectiue siue mali: ita qd illa distinctio sit extrinseca.

¶ Ad primum in oppositū. nego pnam. Ad pbatōnem. dīcēdū qd relatiō nō est idēz cū fundamēto realiter. hz sit vērū de qbusdā de quo alis. cum ergo arguit qd tāta est distinctio in relatiōibus quāta in fundamētis. dico qd falsū est ex eo qd fundamēta sūt distincta extrinseca in qd nō est vērū qd ēqlis sit distinctio in distincto sicut in distinguente. exēplū aia et vermis distinguunt iter se. nō tñ sicut sol pducens vermem effectiue. et deus creās aiam. Similiter etiā nec est necessariū loquendo de distinguētib⁹ intrinsecis. nā due species specialisime distinguunt. nō tñ se totis. qd pueniunt in genere: et tñ oīe specificē distinguunt se totis. Sili in pposito fundamēta pnt distinguī gñc. relatiōes tñ erunt eiusdē generis. vñ sicut vltimas pōt fūdari in re cuiuslibet gñis. ita h relatiōes qn sup duo distincta gnālissima possit fundari relatiō eiusdē gñis imo eiusdē spēi. **¶** Ad secūdū dīcēdū qd aīs est falsum. Ad pbatōnem dico qd relatiua hz genus hz nō pntatur dīcēre sub istis modis: tñ reducuntur ad aliquem istoz. Aliter dī qd est qñ idēz qd pbs loq⁹ de relatiōib⁹ p se pmo. illa vō que referunt rōne gñis non

referunt primo. sed solum per se. ipm aut genus quod re-
fertur p se primo continet sub aliquo istorum trium modorum
sicut patet de scientia que refertur tertio modo. unde ad ipsius
genus commune q sic refertur reducuntur ipsa relatiua fm
genus. sic possunt pertinere ad eundem modum. h non eque pri-
mo. qualiter aut tertius modus distinguat a primo et se-
cundo. et secundus a primo. dicitur infra.

Dicunt aut prima quidem fm numerum. aut
simpliciter. aut determinate ad ipsos. aut ad unum
ut duplum quidem ad unum ut numerus determina-
tus. Multiplex vero fm numerum ad unum non deter-
minatum. aut ut huc aut huc. emolium aut ad sub-
emolium fm numerum ad numerum determinatum. su-
perpericulare aut ad superpericulare fm indeter-
minatos. ut multiplex ad unum. alio ad numerum etc.

No.

xiii.

Veritur. Utrum primus modus relati-
onis fuerit bene assignatus. vi-
detur q non. nam idem non refertur p se ad di-
uersa q alio idem diceretur bis: ut dicitur
infra. h idem continens refertur ad mul-
ta contenta. p ergo etc. **P**reterea oia
relatiua sunt opposita ut p in predica-

mentis: et sicut in hoc eodem quinto. sed continens et contentum non
sunt opposita. ergo etc. pbatio minoris. q in predicamentis
capitulum de quantitate. dicitur q paruum et magnus respectu vi-
neris non opponuntur. Similiter duplum et dimidium. q idem
est duplum ad hoc. et dimidium ad aliud. **P**reterea idem
tas est relatio rationis. ergo non est vera relatio. an. p. quia
fm pbatio capitulum quarto. idemtas est una quando intel-
lectus vult uno ex duobus. ergo est relatio rationis. nec p co-
sequens e in eodem genere cu relatione reali. **P**reterea idem
simile et equale fundatur sup unum et super pres unius. ut
dicitur b in littera. h in omni genere est unum. ergo idem si-
mile et equale est in omni genere. male ergo dicitur q unum
in substantia determinate est idem. sic de alijs. **C**ontra
pbatio hic in littera. Ter. co. 20.

Respondeo. ad questionem et dico q primus modus bene
est assignatus ubi notandum est q sicut fuit di-
ctum relationes primi modi fundantur super rem de genere
quantitatis et principaliter super numerum. et inde fundantur sup
continua inquantum habet aliquam rationem numeri inter se.

Ad primum argumentum posset negari maior. q idem pot
referrur ad diuersa p se h non p se primo. ut
dicitur in littera. pcessa tamen illa maiori dicens est ad mi-
noris q continens pot accipi dupliciter. scilicet malum vel subiecti-
ue. alio modo formaliter et sub ratione formalis pntis. primo modo
idem continens pot referrur ad diuersa contenta: sicut idem pa-
ter subiectiue ad multos filios. tunc continetia formaliter di-
cuntur multipliciter quoties multipliciter dicitur aliud extre-
mum. et sic idem pntis formaliter non refertur per se primo nisi
ad unum contentum. **A**d secundum dicens q relatiua considerantur
dupliciter. vno modo ut copata ad seinuicem. alio modo ut idem
coparat ad diuersa. primo modo sunt opposita. secundo modo non.
nam idem est generas et genitum. ut pater habet filium et pater
pater non refertur ad seipsos patres. sed ad patres eius. et illo modo
pater et filius sunt opposita. ut. scilicet ad seinuicem referuntur et non
aliter sic in proposito de duplo et dimidio. pbatio aut in pdi-
camentis vult pbatio q magnus et paruum non sunt contraria ab-
soluta. sed solum in respectu. alioquin opposita essent vera de
eodem. pro quanto idem mons e magnus respectu huius: et par-
uus respectu illius. **A**d tertium pot dici q sicut unum est
multiplex. scilicet unum numero spe genere et pportione. sicut et idem
itas. h ergo idemtas numeralis sit relatio rationis eo q re-
latiua esse est ad aliud se habere. idem aut numero non pot ad
aliud esse nisi ad aliud ratione inquantum intellectus vult uno
simplici ut duobus. tunc idemtas genere spe et pportione est

relatio realis et vere est in genere relationis p quanto ha-
bet additiones relationis realis. **C**ad quartum dicens q si
cuius ens dicitur multipliciter. ita unum concedo. ergo q unum
inuenit in omni genere sicut ens. cui ergo dicitur q relatio
identitatis non erit precise in genere substantie. et sic de alijs
duobus. dico q substantia pot sumi duplici. vno modo. ut est
res determinati generis. alio modo p essentia rei q est com-
muni generi. Similiter quantitas pot sumi duplici. vel put
est res determinati generis q pot dici quantitas molis. vel
pro quantitate perfectionis et gradus essentialis rei. et sic co-
uenit omni generi. Sicut qualitas pot sumi ut est res deter-
minati generis. vel p qualitate essentiali eo modo quo dicitur
specifica dicitur qualitas. accipiendo ergo illa primo modo. put
dicitur res determinati generis sic identitas fundatur sup unum
in substantia et non sup unum in alijs generibus. **C** Sicut intel-
ligendum est de equalitate et similitudine. Sed accipiendo se-
cundo modo. vique idemtas pot fundari sup unum in substan-
tia cuiuslibet generis. et sicut equalitas et similitudo. hoc enim
modo omne ens omni enti comparatum est idem vel diuersum. simi-
le vel dissimile: equale vel inaequale.

Actiua vero et passiva fm potentia actiuam et pas-
siuam sunt et actiones potentiarum. ut calefactiuum
et calefactibile. q potest et iterum calefaciens ad
id quod calefit. et secans ad id quod secatur tam
agentia.

No. xv.

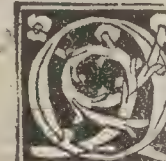
Veritur. Utrum secundus modus rela-
tionis sit bene assignatus vide-
tur q non. nam relatiua non e fundameta
relationis. h potentia actiua et passiva re-
feruntur. ergo relatio non fundatur sup po-
tentia actiuam et passiuam. pbatio maior
q cum relatiua sit relatiua in reale est

et pcessus in infinitum in relationibus si relatio sup relati-
ua fundatur. mi. p. q. potentia actiua refertur ad passiuas.
Preterea idem non potest referrur p se ad diuersa. h si fm
potentia actiua aliquid dicat relative b erit ad dictum h po-
tentia passiuam. cui ergo potentia actiua p se referat ad age-
re. sequitur q idem per se dicitur ad duo. scilicet ad ipsum agere et ad
potentia passiuam. **C**ontra pbatio b in littera. Ter. co. 20.

Respondeo. q modus est bene assignatus. **C**ad primum in
oppositum dico q ma. est dubia. q relationi
datur posse fundari sup alia relatione. et per consequens su-
per relatiua. sicut pportionalitas sup pportione. nec tunc
esset tunc pcessus in infinitum. q erit deuenire ad aliquam pri-
mam relationem. cuius fundamentum non erit alia relatio nec p-
pria relatiua. Alii pot dici data maiori q potentia actiua
et passiva duplici possunt accipi. vno modo circumscrip-
ta relatione potentialitatis. alio modo includendo ipas. primo modo
non sunt actu relatiua. et ut sic fundant relationes secundi mo-
di. secundo modo sunt relatiua actu et tunc non fundant sed sunt
quid compositum ex fundamento et relatione. **C**ad secundum di-
citur q sicut fuit dictum idem referrur ad plura p se primo
impossibile est. sed p se non primo non est inconueniens. Sic e
in proposito. q potentia actiua refertur p se primo ad potentia
passiuam tunc. h ad ipsas agere p se: sed non primo.

Alia vero ut mensurabile ad mensuram. et scibile
ad sciendum: et scibile ad sensum.

No. xvj.

Veritur. Utrum tertius modus sit bene assi-
gnatus. videtur q non. nam am-
bo relatiua sunt eiusdem generis. alioquin re-
latio esset duo generalissima h relatiua
dicta tertio modo non sunt in eodem genere
ergo nihil refertur fm istum modum. mi. p-
batur er. r. huius capitulum. Ter. co. 22.

ubi dicitur q inter relatiua non est medium. q non sunt in eo-
dem genere et ponit exemplum de scia et scibili q sunt relatiua. ter-
tio modo. sicut p. **P**reterea dicitur quod h esset in genere rela-
tionis proprium illius esse est ad aliud se habere siue sit contentum
denotatum

denominatiui sine sit forma. sed esse scibile nō est ad aliud se habere. qz non depēdet ad sciam. ergo scibile nō est in genere relationis. Cōtra pbs hic in littera.

Respondeo dicendo qz modus est bñ assignatus. Cā primū in oppositū dicēdū qz mī. ē falsa. Ad pbationē dicēdū qz pbs in .io. hui? logē de gñe pbi. qz le est idē iter oppōsitū qz hñt ad inuicē trāsmutationē ubi pzi aliqd mutat ad mediū qz ad extremū. et iō talia oppōsitā hñt mediū. relatiua aut nō sūt talia oppōsitā qz adinuicē hñt trāsmutationē. et iō carēt medio. nec sūt in eodē gñe pbi. s; nō obstatē sūt in eodē gñe logico de quo nūc est sermo. Cā dī secūdu dicēdū ad mīno. qz scibile et scia pñt accipi dupli. s. vniformiter vt ambo in actu. vel ambo in potētia. pñt scdo mō accipi diffōmīter. puta vñū in actu. aliter i potētia. pñt mō hñt mutuā depēdētā sicut relatiua aliorū modorū. s. sic ē scibile est ad aliud se hēre et cōuerso nā scibile vt scibile est fm se. et essentiali refert ad sciam in potētia. nec accipit scibili qz sciat i potētia. nā scibile nō ē scibile nisi qz ei? pōt ēē scia. qz si ēē scibile. et ei? nō ēē scia i potētia. ēē scibile et nō scibile. et iō in rōne ei? scilicet scia i potētia sicut suū p se corporeū. vt nō solū scia depēdet. a scibili. s; et cōuerso. Sili est de scia in actu et scibili in actu. secūdo aut mō accipiēdo ipz nō hz mutuā depēdētā nā scibile in potētia nō depēdet a scia in actu. qz pōt ēē scibile in potētia cui? nō erit scia in actu. Cōtra quō ergo ille modus distīguīt ab aliis duob? supradictis. nā pbs p b distīguīt istū modū ab ill. qz i ill ē mutua depēdētā. sicut āt nō. Rñdeo qz i illo tertio mō ē sic in aliis mutua depēdētā. s; nō ē mutua depēdētā real s; i vno extrēo ē re al et i alio rōnis. scia. n. realī refert ad scibile. scibile āt ad sciam fm rōnē. est igit dīa qz in primis duob? est oīno mutua depēdētā real. in tertio nō. et p b dicit qz relatiua inter deū et creaturā ē in tertio mō qñt creatura ad deū realī refert. deus aut ad creaturā nō nisi fm rationem.

Secūm nūc qdē igit et potētia dicta ad aliqd oia sūt ad aliqd: eo qz ipm qd est alteri? dicit ipm qdē. s; nō eo qz aliud ad id. mēsurabile vō et scibile et intellectuale eo qz aliud ad ipsum dicitur ad aliqd dicuntur et.

De. xvij.

Veritur tñtū tertius modus distīguīt a duob? primis. arguit pñt qz nō. et spāliter a pñt mō. nā mēsurā et mēsuratū referunt tertio mō. refertur ē pñt mō. ergo tertio nō distīguīt a pñt. pbatio minoris qz cōtines ē mēsurā pñt et dupli mēsurat dūmīdio qz sūt relatiua primi modi. ergo et. Cā dīcterea. qz nō distīguāt a scdo arguit sic. nā sensus et sensibile ponunt relatiua tertij modi. s; sensus et sensibile referunt fm potētia actiua et passiua. qz le hñt sicut mouēs et motū. et qz to hui? ubi dicit qz sensibile ē motiui sensus et mouens est pñt moto. ergo sensus et sensibile referunt scdo mō et pñt tertio nō distīguīt a scdo. Cā dīcterea. qz sensus est in potētia passiua. scdo de aia. ergo fūdat relationē secūdi modi. sensus et pñt relatiuum tertij modi. ergo et. Cā dīcterea. scia ē p se in gñe qñtatis. ergo nō refert ad scibile. vt dicit b in lra. pñt p. qz qñtas cū sit absolutū nō depēdet fm se ad aliud. Cōtra pbs b lra. Ter. cō. 20.

Respondeo hīc est vñ? modus dicēdi qz fuit tractatus supra exponēdo lram. qz ille tertius modus sic distīguīt a pñt. nā mēsurā ē duplex. qdā quātitatiua. et illa pñt ad primū modū. qdā pfectionis et illa pñt ad tertij modū. als nō differret a pñt: sic itelli gēdo qz in pñt mō relatiua se hñt sicut excedēs et excessus ita qz excessū aliquoties supit reddit ipz correlatiuū qd ē excedēs. Addit ē qz mēsurā pfectionis qz pñt ad tertij modū fūdat sup essentiā oēm. quaten? oīs essentiā est sensibilib? et scibilis potēs actiue mēsurare sensū vel sciaz. s; mēsurari passiue fūdat sup ipm habitū sciētificū qz est de

gñe qualitatis. Cōtra primū dictū arguit sic. tñ qz nō oē cōtētū mēsurat pñtēs quātitatiue. ans p; de quibsdam nūeris nā qñtati? nō mēsurat qñternario. s; pñtcat ipz. ergo excedēs et excessū nō se hñt pñt mō vt dicebat. Cā pñt pus mēsurat motū mēsurā quātitatiua pñtēte ad primū modū. tñ ipz nō excedit motū nec aliquoties supit reddit ipm. si mot? sit infinit? fm vñā pñt. Cōtra illud qd addit tur appropriādo istū modū obo? et habitui cognitio arguitur. nā in oī gñe est aliqd primū qd est mēsurā oīz in illo gñe. ex. r. hui? Ter. cō. 2. ergo circūscriptio oī alio bitū de gñe qñtatis est aliqd in gñe substantie qd mēsurat essentiā oīum illius gñis. sili ē in aliis gñib? Cā dīctū ergo alr. qz tertio modus distīguīt sic a pñt. qz relationes primi modi fundant pñtē supā rē de gñe quātitati. relationes vō secūdi modi fundant sup rē de gñe actionis et passionis. et sup pñtētia agēdi et patiēdi que pñt esse in multis gñib? et nō solū de gñe substantie. nā oēs forme pñt ēē actiue pñtēs quātitas et forme relatiua. relatiōes āt tertij modi fundant in oī rē cōmūicāz gñis. et sup ideā in mēte diuina p quāto est mēsurā et pfectio ideati. pñt et fūdari sup res diuersorū generū. p quāto oīs res cuiuscūqz gñis ē intelligibilis et scibilis et pōt mēsurare habitū cognitīuū qz est de gñe qñtatis. Ipz ergo ex dictis quō tertius modus distīguīt a duob? primis. nā nō distīguīt ab eis p mutuā depēdētā vel nō mutuā. vt dictū est. s; p fūdamētā. qz primus modus fūdat pñtē sup rē de genere quātitati. Secūdus āt sup rē de genere actionis et passionis. vel sup pñtētia agēdi vel patiēdi qz sit potētia actiua vel passiua. tertius vō sup rē cuiuscūqz gñis p quāto in oī gñe est dare vñū primū qd est mēsurā oīz aliorū. pñt et fūdari sup res diuersorū generū. modo pñtēposito.

Sed est vñū dubiū. qñter scia mēsurat a scibili. Cūbi est sciedū qz scia est duplex. qdā speculatiua. qdā practica. practica ē est duplex. vt dictū fuit in pñt libro et etiam habet tertio de aia. ca. de mouēte. qdā ordinatiua ipm opari. et b est practica vñis. qdā est opatiua imēdiatē. et b est practica pñtularis. puta scia artificialis loquēdo de scia practica et speculatiua pñt mō ipm scibile mēsurat scientia p quāto talis scia catur a rebus. s; loquēdo de scia opatiua ibi ipm scibile hz rōnē mēsurabilis. et ipa scia rōnē mēsurat. ex eo qz artificialia causant a scia practica qz ars. vt dictū fuit tertio hui? et supra in eodē quinto capitulo. de cā hoc mō se hñt oia nālia ad sciaz dei sic artificialia ad sciaz nostrā. qz scia dei est cā rex sic mēsurā.

Ad primū in oppositū. pñt ex dictis qz mēsurā et mēsuratū alr se hñt in pñt mō. qz in tertio Cā dīctū dicēdū qz sensus est equocus ad ipz potētiam nāle sensitiua. et ad ipm actū sensitiuū. scilicet pñt mō fūdat relationē secūdi modi et sic pcedit rō ad oppositū et sua pñtatio. sic enī est potētia passiua. sensus āt secūdo mō fūdat relationē tertij modi. sili intelligēdū est de intellectu et sic sensus mēsurat a sensibili et intellectu ab intellectu. Cā aliqd pcedo qz scia est in gñe qñtatis et nō p se in gñe relationis. qz diuersorū generū et nō et. nihilominus tñ scia que est hitus est primū fūdamētū relatiōis. tertij modi. et sic est in gñe relatiōis depōitue. sic qñternario qz de gñe qñtatis fūdat duplicatē qz ē in gñe relatiōis.

Nō est āt intellectio ad hec cui? ē intellect? bis enī idē dictū vtiqz erit. sili āt et alicui? visus est visus et non cui? est visus. qñis hoc vñ sit dicere sed ad colorē aut ad aliqd tale. illo vō modo bis dem diceretur et.

De. xvij.

Veritur tñtū idē refert ad duo vel ad plura p se. Cū dīct qz sic. nā idē cōmēs or ad multa pñtā. sic vñ nūc? pñt net multos. sili vñ potētia actiua refert p te ad ipm agere et ad potētiam passiua. sili idē pater dicit p se ad plēs filios. Cā dīcterea. ad qñqd dependet vel refert gen? ad idē depēdet

ut refert spēs. g. spēs refert ad suū ppiū correlatiū. et ad
relatiū generis. et ad vtrūq. p se. Exēplū. duplū qd est
spēs multiplicis refert ad suū submultiplex quod ē cor-
relatiū multiplicis. et ad dimidiū qd est ppiū correlati-
ū. C. p. d. t. e. r. e. a. spēs p se refert ad genus. s. m. p. o. r. p. h. i. u.
sed spēs p se refert ad individua. ergo idē p se refertur ad
plura. p. b. a. t. i. o. m. i. n. o. r. i. s. spēs p individua diffinit cū dici-
tur spēs est qd p. d. i. c. a. t. de plurib. differētib. nū. i. d. e.
individuis. q. r. o. v. e. l. i. n. d. i. v. i. d. u. a. p. o. n. u. n. t. i. n. d. i. f. f. i. n. i. t. i. o. n. e. s. p. e. i.
sicut genus. vel sicut subiectū. vel sicut correlatiū. nō vt
genus del. sub. p. z. ergo sicut correlatiū. C. l. o. t. r. a. q. tūc
idē bis dicit. qd p. b. s. h. z. p. i. c. o. n. u. e. n. i. e. t. i. b. i. n. l. f. a. T. e. r. c. o. z.
R. e. s. p. o. d. e. o. i. n. i. s. t. a. q. o. n. e. p. r. i. o. p. m. i. t. t. a. v. n. a. d. i. f. f. i. c. t. i. o. n. e. s. e.
cūdo o. n. d. a. t. r. i. p. l. i. c. e. p. l. o. n. e. C. Q. u. a. n. t. u. m. a. d. p. r. i.
mū sciendū q. a. l. i. q. d. v. e. n. i. r. e. a. l. i. c. u. i. v. e. n. i. t. d. u. p. l. i. r. v. n. o. m. o.
p. s. e. p. r. i. o. a. l. i. o. m. o. p. s. e. n. o. p. r. i. o. I. l. l. u. d. p. p. e. t. i. t. a. l. i. c. u. i. p. s. e. p. r. i.
m. o. qd p. p. e. t. i. t. e. i. p. s. u. a. s. p. e. s. z. p. p. i. a. r. o. n. e. s. p. e. c. i. f. i. c. a. S. z. i. l. l. u. d.
cōp. e. t. i. t. a. l. i. c. u. i. p. s. e. n. o. p. r. i. o. qd cōp. e. t. i. t. s. i. b. i. p. c. a. s. i. n. l. e. n. o. t. a.
m. e. p. p. i. a. r. o. n. e. s. p. e. c. i. f. i. c. a. z. h. i. n. c. e. s. t. q. i. l. l. u. d. qd i. n. e. s. t. p. s. e. z.
p. r. i. m. o. i. n. e. s. t. a. d. e. q. u. a. t. e. z. v. n. i. q. i. p. m. n. o. a. u. t. qd i. n. e. s. t. p. s. e. n. o.
p. r. i. m. o. Exēplū p. r. i. m. i. h. e. r. e. t. r. e. s. i. n. e. s. t. s. i. c. t. r. i. a. n. g. u. l. o. e. x. e. p. l. u.
e. c. c. i. a. d. i. h. a. b. e. r. e. t. r. e. s. i. n. e. s. t. s. i. c. s. y. o. c. e. l. i.

Quantum ad secundū sit ista p. r. i. a. p. e. l. o. I. m. p. o. s. s. i. b. i. l. e. e. s. t.
idē referri ad p. l. a. p. s. e. p. r. i. o. H. a. c. o. n. d. o. s. i. c. q. z.
s. i. s. i. c. e. r. g. o. v. n. a. r. e. l. a. t. i. o. ē. e. s. s. e. n. t. i. a. l. i. r. p. l. e. s. q. n. s. e. s. t. f. a. l. s. u. e. r. g. o.
z. a. n. s. p. b. a. t. i. o. p. n. t. i. e. q. z. n. o. e. s. t. e. a. d. ē. b. i. t. u. d. o. p. s. e. p. r. i. o. a. d. p. l. a.
s. z. r. e. l. a. t. i. o. e. s. t. b. i. t. u. d. o. s. i. m. l. e. e. r. g. o. r. e. l. a. t. i. o. q. e. s. s. e. t. r. o. r. e. f. e. r. e. d. i.
v. n. i. a. d. p. l. a. p. s. e. p. r. i. o. : e. e. t. n. e. c. e. s. s. a. r. i. o. p. l. e. s. e. e. n. t. i. a. l. i. r. C. D. i. c. e. s. q. z.
e. e. n. t. p. l. e. s. r. e. l. a. t. i. o. n. e. s. i. t. a. q. z. r. e. f. e. r. e. t. a. d. p. l. a. d. i. f. f. i. c. t. i. s. z. p. p. r. i. s.
r. e. l. a. t. i. o. n. i. b. u. s. : z. a. d. q. u. o. d. l. i. b. e. t. p. e. r. s. e. p. r. i. m. o. C. o. n. t. r. a. q. u. i. a.
v. n. u. m. r. e. l. a. t. i. u. m. e. s. t. v. n. i. c. a. r. e. l. a. t. i. o. n. e. r. e. l. a. t. i. u. m. s. i. c. u. t. v. n. u. z.
a. l. b. u. m. e. s. t. v. n. i. c. a. a. l. b. e. d. i. n. e. a. l. b. u. m. e. r. g. o. s. i. p. e. n. e. s. t. a. l. e. s. r. e. l. a.
t. i. o. n. e. s. i. a. n. o. e. r. i. t. i. dē r. e. l. a. t. i. u. m. n. i. s. i. m. a. l. i. r. z. s. u. b. i. u. e. C. p. d. t. e. r. e. a.
a. d. p. r. i. c. i. p. a. l. e. q. z. s. i. s. i. c. tūc i. dē h. e. r. e. t. p. l. e. s. d. i. f. f. i. n. i. t. i. o. n. e. s. p.
p. r. i. a. s. q. n. s. e. s. t. f. a. l. s. u. e. g. z. a. n. s. p. b. a. t. i. o. p. n. t. i. e. q. z. e. t. p. v. t. r. u. q. z.
c. o. r. r. e. l. a. t. i. u. m. e. q. p. r. i. o. d. i. f. f. i. n. i. r. e. t. n. a. s. i. m. p. o. r. p. h. i. i. n. r. e. l. a. t. i. s. o. z.
i. n. v. t. r. o. r. u. q. z. r. o. n. i. b. v. t. r. i. s. q. z. v. n. i. f. a. l. s. i. t. a. s. p. n. t. i. s. e. s. t. e. u. i. d. e. s. z.
p. b. a. t. u. r. q. z. tūc p. o. s. s. e. t. c. o. g. n. o. s. c. i. p. v. n. a. d. i. f. f. i. n. i. t. i. o. n. e. z. n. o. p.
a. l. i. a. C. p. d. t. e. r. e. a. s. i. s. i. c. v. e. l. i. dē r. e. l. a. t. i. u. m. e. s. t. p. l. a. r. e. l. a. t. i. a. v. e. l.
i. dē s. i. m. i. l. i. t. e. r. z. n. o. e. r. i. t. q. n. s. e. e. u. i. d. e. t. e. r. f. a. l. s. u. q. u. a. n. t. u. a. d. v. t. r. a. q. z.
p. t. e. m. p. b. a. t. i. o. p. n. t. i. e. d. e. t. q. z. r. e. f. e. r. a. t. u. r. a. d. a. z. a. d. b. a. d.
v. t. r. u. q. z. p. s. e. p. r. i. o. tūc d. e. s. t. r. u. c. t. o. a. p. o. t. r. e. f. e. r. r. i. a. d. b. z. d. e. s. t. r. u.
c. t. o. b. a. d. a. q. z. e. r. g. o. c. o. r. r. e. l. a. t. i. u. a. s. i. l. s. i. t. z. n. o. s. i. t. v. e. l. p. a. b. i. s.
q. i. p. z. c. e. s. t. d. u. o. r. e. l. a. t. i. a. v. e. l. q. z. d. e. s. t. r. u. c. t. o. a. s. i. l. z. n. o. ē. n. a.
d. e. s. t. r. u. c. t. u. e. t. d. e. s. t. r. u. c. t. o. a. z. i. n. a. n. e. b. i. t. m. a. n. e. t. e. b. C. S. e. c. d. a. c. o.
e. l. o. s. i. t. i. s. t. a. n. o. ē. i. p. o. s. s. i. b. i. l. e. i. dē r. e. f. e. r. r. i. a. d. p. l. a. p. s. e. n. o. p. r. i. m. o.
H. o. c. a. p. p. e. t. p. d. u. o. v. l. t. i. a. a. r. g. u. m. e. n. t. a. p. o. s. i. t. a. i. n. p. e. d. e. n. a. a. d. v. i.
m. i. d. i. u. r. e. f. e. r. e. t. d. u. p. l. u. p. s. e. p. r. i. o. v. t. p. p. i. u. c. o. r. r. e. l. a. t. i. u. m. s. e. d. a. d.
c. o. r. r. e. l. a. t. i. u. m. s. u. i. g. n. i. s. i. a. d. s. b. m. u. l. t. i. p. l. e. x. r. e. f. e. r. e. t. p. s. e. n. o. p. r. i. o.
s. i. l. i. r. s. p. e. s. r. e. f. e. r. e. t. p. r. i. o. a. d. g. e. n. v. t. a. d. p. r. i. m. u. c. o. r. r. e. l. a. t. i. u. m. s. z. a. d.
i. d. i. v. i. d. u. a. p. s. e. n. o. p. r. i. o. s. i. c. e. r. g. o. i. t. e. l. l. i. g. e. d. a. ē. i. s. t. a. p. e. l. o. q. i. dē.
p. o. t. r. e. f. e. r. r. i. a. d. d. i. v. e. r. s. a. : n. i. p. r. i. o. q. z. p. r. i. o. z. p. s. e. a. d. c. o. r. r. e. l. a. t. i. u. m.
p. p. i. u. z. p. s. e. n. o. p. r. i. o. a. d. c. o. r. r. e. l. a. t. i. u. m. s. u. i. g. n. i. s. v. e. l. a. d. a. l. i. u. d.
C. T. e. r. t. i. a. p. e. l. o. s. i. t. i. s. t. a. q. n. i. r. e. f. e. r. e. t. i. dē a. d. d. u. o. a. d. v. n. i. p. s. e. p.
a. d. a. l. i. u. d. p. s. e. n. o. p. r. i. o. p. o. s. i. t. o. i. l. l. o. a. d. qd r. e. f. e. r. e. t. p. s. e. p. r. i. o. n. e.
c. e. s. s. a. r. i. o. p. o. n. i. t. c. o. r. r. e. l. a. t. i. u. m. p. s. e. n. o. p. r. i. o. n. o. t. i. ē. n. e. c. e. s. s. a. r. i. u.
e. c. c. u. r. s. o. s. z. p. o. t. e. e. p. s. e. c. o. r. r. e. l. a. t. i. u. m. s. i. n. e. p. c. o. r. r. e. l. a. t. i. o. H. a. c.
o. n. d. o. s. i. c. q. z. s. i. n. o. e. r. g. o. v. n. u. e. x. t. r. e. m. u. c. o. r. r. e. l. a. t. i. u. m. s. i. l. ē. z. n. o. ē.
q. n. s. e. s. t. f. a. l. s. u. e. r. g. o. z. a. n. s. p. b. a. t. i. o. p. n. t. i. e. c. o. r. r. e. l. a. t. i. a. s. i. l. s. i. t. z.
n. i. s. i. t. r. e. f. e. r. a. t. e. r. g. o. a. a. d. b. p. s. e. p. r. i. o. p. u. t. a. d. u. p. l. u. a. d. v. i. m.
d. i. u. z. a. d. c. p. s. e. n. o. p. r. i. o. p. u. t. a. a. d. s. b. m. u. l. t. i. p. l. e. x. tūc e. r. i. t. e. b. i.
i. d. i. m. i. d. i. o. n. e. c. e. s. s. a. r. i. o. ē. a. i. d. u. p. l. u. : c. u. i. ē. p. s. e. p. r. i. o. c. o. r. r. e. l. a. t.
i. u. s. z. d. e. s. t. r. u. c. t. o. c. i. s. u. b. m. u. l. t. i. p. l. i. c. i. qd ē. p. s. e. c. o. r. r. e. l. a. t. i. u. m. d. u.
p. l. i. : z. n. o. p. r. i. m. u. d. e. s. t. r. u. i. t. a. i. d. u. p. l. u. s. i. e. r. g. o. b. i. d. i. m. i. d. i. u.
p. o. s. s. e. t. e. e. n. o. e. r. i. t. e. c. i. s. u. b. m. u. l. t. i. p. l. i. c. i. s. i. l. ē. t. z. n. o. ē. t. i. p. s. a.
i. d. u. p. l. u. q. z. e. e. t. a. d. e. d. i. m. i. d. i. u. z. d. e. s. t. r. u. i. t. p. s. e. a. d. d. e. s. t. r. u. c. t. i. o.
n. ē. p. s. e. c. o. r. r. e. l. a. t. i. u. m. qd e. s. t. s. u. b. m. u. l. t. i. p. l. e. x. z. i. o. n. o. p. o. t. e. e. b. d. e.
s. t. r. u. c. t. o. c. v. e. r. u. m. q. z. i. p. z. c. i. s. u. b. m. u. l. t. i. p. l. e. x. qd ē. p. s. e. c. o. r. r. e. l. a.
t. i. u. m. p. o. n. i. t. tūc e. e. g. n. i. s. z. n. o. p. o. n. i. t. n. e. c. e. s. s. a. r. i. o. a. l. i. q. d. p. o. s. t. e. r. i.
i. p. o. g. n. e. i. o. i. p. z. c. i. s. u. b. m. u. l. t. i. p. l. e. x. qd e. s. t. p. s. e. c. o. r. r. e. l. a. t. i. u. m. p. r.

esse nō existente. b. i. d. i. m. i. d. i. o. qd e. s. t. p. r. i. m. u. c. o. r. r. e. l. a. t. i. u. m. s.
Ad primum in oppositū de p. n. t. i. e. z. p. r. e. t. o. z. d. p. o. t. e. n. t. i. a.
a. c. t. i. u. a. i. n. o. p. a. t. i. d. e. a. d. p. a. s. s. i. u. a. z. a. g. e. d. e. p. r. e.
d. i. c. t. o. a. d. p. l. e. s. f. i. l. i. o. s. p. z. e. r. b. i. s. q. d. i. c. t. a. s. u. t. s. u. p. i. n. a. p. r. i. n. c. i. s.
s. i. t. i. dē m. a. l. i. r. z. s. u. b. i. u. e. a. d. p. l. a. p. r. e. t. a. a. d. q. r. e. f. e. r. e. t. p. s. e. p. r. i. o. ē.
tū p. l. a. p. r. i. n. c. i. t. i. a. f. o. r. m. a. l. i. n. a. p. p. r. i. s. z. d. i. f. f. i. n. c. t. i. s. r. e. l. a. t. i. o. n. i. b. z.
p. r. i. n. c. i. e. r. e. f. e. r. e. t. a. d. q. d. l. i. b. e. t. i. l. l. o. z. S. i. m. i. l. i. t. e. r. d. i. c. e. d. u. z. e. s. t. d. e.
p. r. e. d. i. c. t. o. a. d. p. l. e. s. f. i. l. i. o. s. d. e. p. o. t. e. n. t. i. a. a. t. a. c. t. i. u. a. d. i. c. t. u. e. s. t. q.
r. e. f. e. r. t. u. r. a. d. p. o. t. e. n. t. i. a. p. a. s. s. i. u. a. p. s. e. p. r. i. o. s. z. a. d. a. g. e. p. s. e. s. i. p. r. i. o.
z. b. n. o. ē. i. c. o. n. u. e. n. i. e. s. v. t. p. z. e. r. s. e. d. a. p. e. l. o. n. e. C. A. d. a. l. i. u. d. p. i. dē.
n. a. v. t. p. z. e. r. p. d. i. c. t. i. s. s. p. e. s. r. e. f. e. r. e. t. p. s. e. p. r. i. o. a. d. s. u. u. p. p. i. u. c. o. r.
r. e. l. a. t. i. u. m. v. t. d. u. p. l. u. a. d. d. i. m. i. d. i. u. s. z. r. e. f. e. r. e. t. a. d. c. o. r. r. e. l. a. t. i. u. m.
s. u. i. g. n. i. s. p. s. e. n. o. p. r. i. o. s. i. a. d. s. b. m. u. l. t. i. p. l. e. x. C. A. d. t. e. r. t. i. u. d. i. c. e. d. u. z.
p. i. dē. q. z. s. p. e. s. r. e. f. e. r. e. t. p. s. e. p. r. i. o. a. d. g. e. n. z. s. z. a. d. i. d. i. v. i. d. u. a. p. s. e.
n. o. p. r. i. o. C. A. d. a. l. i. u. d. i. n. o. p. p. o. s. i. t. u. d. e. p. b. o. d. i. c. e. d. u. z. q. z. s. i. i. t. e. l.
l. e. c. t. p. s. e. e. q. p. r. i. o. d. i. c. e. t. a. d. i. t. e. l. l. i. g. e. t. e. z. z. a. d. i. t. e. l. l. i. g. i. b. i. l. e. i. d. e. m.
b. i. s. d. i. c. e. r. e. t. v. e. l. d. a. t. o. q. z. r. e. f. e. r. a. t. a. d. v. t. r. u. q. z. n. o. t. i. e. q. p. r. i. o.
v. e. l. n. o. r. e. l. a. t. i. o. n. e. c. i. u. s. dē g. n. i. s. n. a. r. e. s. p. e. c. t. q. u. o. a. c. c. i. s. d. e. p. e. d. e. t.
a. d. s. u. b. i. e. c. t. u. e. s. t. r. e. s. p. e. c. t. e. r. r. i. s. e. c. u. s. a. d. u. e. n. i. e. n. s. v. t. d. i. c. i. t. i. n.
s. e. p. t. i. m. o. h. u. i. u. s. n. e. c. e. s. t. r. e. s. p. e. c. t. u. s. d. e. g. e. n. e. r. e. r. e. l. a. t. i. o. n. i. s. s. i. m.
l. e. C. E. t. h. e. c. e. s. t. d. e. q. u. i. n. t. o. m. e. t. a. p. h. i. s. i. c. e.

Quoniam vō p. h. i. s. i. c. a. s. c. i. a. ē. c. i. r. c. a. g. e. n. q. d. d. a. e. n. t. i. s.
n. a. c. i. r. c. a. t. a. l. e. ē. s. u. b. s. t. a. t. i. a. i. n. q. u. a. e. s. t. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m.
m. o. t. u. s. z. s. t. a. t. i. n. e. a. p. a. l. a. q. z. n. e. c. a. c. t. i. a. n. e. c. f. a. c. t. i. u. a. ē.
f. a. c. t. i. u. a. z. e. n. i. i. n. f. a. c. i. e. t. e. p. r. i. n. c. i. p. i. u. : a. u. t. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. s. :
a. u. t. a. r. s. : a. u. t. p. o. t. e. n. t. i. a. q. u. e. d. a. a. c. t. i. u. a. z. vō q. u. e. i. n. a. g. e.
t. e. p. r. o. h. e. r. e. s. i. s. i. d. e. m. e. n. i. m. a. g. i. b. i. l. e. z. c. l. i. g. i. b. i. l. e. z. c.

Ad. Q. u. e. r. i. t. u. r. p. r. i. m. o. v. t. r. u. m. s. c. i. a. p. r. a. c. t. i. c. a. s. o. r. t. i. a. t. s. u. m. e. s. s. e. p. r. a. c. t. i. c. u. i. e. r. o. z. d. i. n. e. a. d. s. i. n. e. q. u. e. e. s. t. p. r. a. r. i. s. : v. l. e. r. o. b. o. C. U. t. q. z. e. r. s. i. n. c. n. a. i. i. j. d. e. a. i. a. t. e. r. c. o. 49. d. i. q. i. n. t. e. l. l. e. c. t. e. r. t. e. n. s. i. o. n. e. s. i. t. p. r. a. c. t. i. c. u. s. z. d. i. f. f. e. r. t. a. s. p. e. c. u. l. a. t. i. u. s. f. i. n. e. C. p. d. t. e. r. e. a. p. r. i. m. o. h. u. i. u. s. d. i. c. i. t. q. z. p. r. a. c. t. i. c. a. ē. m. i. n. u. s. n. o. b. i. l. i. s. q. z. s. p. e. c. u. l. a. t. i. u. a. q. z. e. s. t. g. r. a. t. i. a. v. l. u. s. h. o. c. a. u. t. a. r. g. u. m. e. n. t. u. m. n. o. v. a. l. e. r. e. t. n. i. s. i. v. l. u. s. e. s. s. e. t. p. s. e. f. i. n. i. s. p. r. a. c. t. i. c. i. h. a. b. i. t. u. s. C. p. d. t. e. r. e. a. s. e. d. o. h. u. i. T. e. r. c. o. z. d. i. c. i. t. q. z. f. i. n. i. s. s. p. e. c. u. l. a. t. i. u. e. e. s. t. v. e. r. i. t. a. s. p. r. a. c. t. i. c. e. vō o. p. u. s. C. C. o. n. t. r. a. p. b. s. h. i. c. i. n. l. i. t. t. e. r. a. T. e. r. c. o. j. q. u. i. d. i. s. t. i. n. g. u. i. t. s. c. i. e. n. t. i. a. p. r. a. c. t. i. c. a. m. t. a. a. c. t. i. u. a. q. z. f. a. c. t. i. u. a. a. s. p. e. c. u. l. a. t. i. u. a. p. e. n. e. s. o. b. i. m. v. e. l. s. u. i. m.

I. n. t. e. r. a. l. i. b. r. u. m. s. e. c. t. u. m. m. e. t. h. a. p. h. i. s. i. c. e. Q. u. e. r. i. t. u. r. p. r. i. m. o. v. t. r. u. m. s. c. i. a. p. r. a. c. t. i. c. a. s. o. r. t. i. a. t. s. u. m. e. s. s. e. p. r. a. c. t. i. c. u. i. e. r. o. z. d. i. n. e. a. d. s. i. n. e. q. u. e. e. s. t. p. r. a. r. i. s. : v. l. e. r. o. b. o. C. U. t. q. z. e. r. s. i. n. c. n. a. i. i. j. d. e. a. i. a. t. e. r. c. o. 49. d. i. q. i. n. t. e. l. l. e. c. t. e. r. t. e. n. s. i. o. n. e. s. i. t. p. r. a. c. t. i. c. u. s. z. d. i. f. f. e. r. t. a. s. p. e. c. u. l. a. t. i. u. s. f. i. n. e. C. p. d. t. e. r. e. a. p. r. i. m. o. h. u. i. u. s. d. i. c. i. t. q. z. p. r. a. c. t. i. c. a. ē. m. i. n. u. s. n. o. b. i. l. i. s. q. z. s. p. e. c. u. l. a. t. i. u. a. q. z. e. s. t. g. r. a. t. i. a. v. l. u. s. h. o. c. a. u. t. a. r. g. u. m. e. n. t. u. m. n. o. v. a. l. e. r. e. t. n. i. s. i. v. l. u. s. e. s. s. e. t. p. s. e. f. i. n. i. s. p. r. a. c. t. i. c. i. h. a. b. i. t. u. s. C. p. d. t. e. r. e. a. s. e. d. o. h. u. i. T. e. r. c. o. z. d. i. c. i. t. q. z. f. i. n. i. s. s. p. e. c. u. l. a. t. i. u. e. e. s. t. v. e. r. i. t. a. s. p. r. a. c. t. i. c. e. vō o. p. u. s. C. C. o. n. t. r. a. p. b. s. h. i. c. i. n. l. i. t. t. e. r. a. T. e. r. c. o. j. q. u. i. d. i. s. t. i. n. g. u. i. t. s. c. i. e. n. t. i. a. p. r. a. c. t. i. c. a. m. t. a. a. c. t. i. u. a. q. z. f. a. c. t. i. u. a. a. s. p. e. c. u. l. a. t. i. u. a. p. e. n. e. s. o. b. i. m. v. e. l. s. u. i. m.

R. e. s. p. o. d. e. o. i. n. i. s. t. a. q. o. n. e. p. r. i. o. a. l. i. q. s. u. p. p. o. n. e. t. z. a. d. q. o. n. e. z. d. i. c. e. t. C. Q. u. a. n. t. u. m. a. d. p. r. i. m. u. o. z. b. s. u. p. p. o. n. e. r. e. a. l. i. q. u. a. q. i. n. p. r. i. o. s. u. t. o. n. s. a. i. n. p. l. o. g. o. h. u. i. : z. c. i. t. i. i. n. q. u. i. n. t. o. C. P. r. i. m. u. e. s. t. q. u. i. d. s. i. t. p. r. a. r. i. s. s. e. c. u. d. u. e. s. t. q. z. d. u. p. l. e. x. e. s. t. f. i. n. i. s. i. f. i. n. i. s. g. r. a. t. i. a. c. u. i. u. s. z. f. i. n. i. s. q. u. o. d. d. e. q. u. o. d. i. c. t. u. m. e. s. t. i. n. q. u. i. n. t. o. l. i. b. r. o. C. S. i. l. i. t. e. r. t. i. o. q. z. e. r. t. e. n. s. i. o. q. u. a. s. c. i. a. p. r. a. c. t. i. c. a. e. r. t. e. n. d. i. t. a. d. p. r. a. r. i. s. s. t. a. t. i. n. d. u. p. l. i. c. i. r. e. l. a. t. i. o. n. e. v. e. l. r. e. s. p. e. c. t. u. a. p. t. i. t. u. d. i. n. a. l. i. i. n. r. e. s. p. e. c. t. u. p. r. i. o. r. i. t. a. t. i. s. n. a. l. i. s. z. i. n. r. e. s. p. e. c. t. u. p. o. r. m. i. t. a. t. i. s. C. Q. u. a. r. t. o. o. z. p. r. e. s. u. p. p. o. n. e. r. e. q. z. s. c. i. a. c. a. t. u. r. a. b. o. b. i. o. z. a. p. o. t. e. n. t. i. a. m. e. d. i. a. t. e. a. c. t. u. v. t. a. d. u. a. b. u. s. c. a. u. s. i. s. p. a. r. t. i. a. l. i. b. u. s. i. n. t. e. g. r. a. t. i. b. u. s. v. n. a. z. t. o. t. a. l. e. m. c. a. u. s. a. m. e. f. f. e. c. t. i. u. a.

Quantum ad secundū est vna opinio que dicit q. illud
a quo scientia dicitur practica est finis: qui
est ipsa p. r. a. r. i. s. p. r. o. q. u. a. o. p. i. n. i. o. n. e. a. r. g. u. i. t. u. r. p. e. r. a. u. c. t. o. r. i.
t. a. t. e. s. p. o. s. i. t. a. s. i. n. p. e. d. e. C. p. d. t. e. r. e. a. p. e. r. r. a. t. i. o. n. e. m. s. i. c. s. c. i. e. n. t. i. a.
n. o. n. d. i. c. i. t. u. r. p. r. a. c. t. i. c. a. e. r. o. b. i. e. c. t. o. e. r. g. o. e. r. f. i. n. e. p. r. i. a. ē. c. u. i.
d. e. l. i. s. p. r. o. b. a. t. i. s. a. n. t. e. c. e. d. e. n. t. i. s. d. u. p. l. i. r. p. r. i. m. o. q. z. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. s. z.
t. e. n. s. i. o. n. e. s. i. t. p. r. a. c. t. i. c. u. s. t. e. r. t. i. o. d. e. a. i. a. qd n. o. n. e. s. t. v. e. r. u. m. n. i. s. i.
d. e. e. o. d. e. m. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. p. r. i. u. s. s. p. e. c. u. l. a. t. i. u. o. z. p. o. s. t. e. a. e. r. t. e. n. s. i. o.
a. d. o. p. u. s. e. r. g. o. c. i. r. c. a. i. dē o. b. i. e. c. t. u. p. o. t. e. s. t. e. s. s. e. c. o. n. s. i. d. e. r. a. t. i. o. s. p. e.
c. o. l. a. t. i. u. a.

I. n. t. e. r. a. l. i. b. r. u. m. s. e. c. t. u. m. m. e. t. h. a. p. h. i. s. i. c. e. Q. u. e. r. i. t. u. r. p. r. i. m. o. v. t. r. u. m. s. c. i. a. p. r. a. c. t. i. c. a. s. o. r. t. i. a. t. s. u. m. e. s. s. e. p. r. a. c. t. i. c. u. i. e. r. o. z. d. i. n. e. a. d. s. i. n. e. q. u. e. e. s. t. p. r. a. r. i. s. : v. l. e. r. o. b. o. C. U. t. q. z. e. r. s. i. n.

culativa et practica. et per hunc non erit practica ex ob. Sc
cudo sic: qz medicina dividit in practica et speculativa. et
tñ ipsa est de aliquo eode subo sic vel sic accepto. s. de sa
nitate vel corpore sanabili. Cuius doctor pro eade opti
mide arguit sic. rō qd dicitur rei accipit a p se causis ei
ex quibz hz ē per se et essentiali. sed finis per se notitie pra
ctice ē per se cā ei. ergo rō qd dicitur notitie practice ac
cipitur a p se fine ei. qui est op? seu praxis. ex scdo hui?
C. s. notitia practica ē illa qz cōformiter se hz appetitui re
cto. ex. vi. ethicoz. ergo rō notitie practice accipitur ex ap
petitu recto. sicut ex regula. appetit? rect? est appetitus fi
nis ut intenti et amati. C. Lōtra istam opinionē arguit sic
si scia dī practica ppter extēsiōē ad finē querō. aut pro
pter extēsiōē actualē. aut aptitudinalē. nō ppter actualē
qz tūc eadē scia aliqñ cēt practica. aliqñ nō. cū aliqñ extē
dat. aliqñ nō. tū qz faber nō intendens opari vel nō ope
rās actu nō hñet cognit? onē practica. qd est falsū. ergo
erit practica ppter extēsiōē aptitudinalē. tūc sic. nūqz
aptitudo pvenit vni nature et repugnat alteri nisi ppter
aliqd absolutū in tali natura intrinsecū. qz enim h nā est
talis. id pvenit sibi talis aptitudo. ergo sūppōit in ipsa
scia aliqñ pditio intrinseca ppter quā cōvenit sibi aptitu
do talis. ita at pditio scie est ab aliqñ cā ei? priore. eadē autē
priorē et sunt intellect? et oī m. ergo practicu ē pvenit
scie ab oīo et ab intellectu. nō ergo a fine. C. Lōtra qz fi
nis est cā pñā. sūm. vii. mēba. ergo a fine potest scie
tia esse tal nāc vt ei cōveniat talis aptitudo. C. Respon
deo. finis nō est cā nisi inqz tū amat? et cōsiderat? mouet
efficientis ad agendū. aptitudo autē dēc ēc nēnt scie. siue fi
nis sit amatus siue nō. nā potest ēc in intellectu dēc scia
qñterit? volūtas se hēat. etiam si volūtas per impos
sibile nō esset pñuncta intellectui. et pñā. scia scribēdi ad
huc est practica. siue volūtas amet op? siue nō. tal? cō
aptitudo nō cōvenit scie a fine tanqz a finali cā. qz nihil
est ab aliqñ cā illa cā nō cānt. C. Lōtra qz finis est apus
amari anteqz aptitudo ipsa inist scie practice. ita qz illa
practicabilitas est a fine. nō vt amatus. sed vt amabilis.
C. Lōtra. effectus nō hz a cā aliqd in qz tū ipsi est apta
nata cāre nisi actu cāt. sed finis vt amabil? tñ est i aptitu
dine cāndi. ergo nō cāt aliqd nisi vt actu amatus mouet
efficientis ad agendū. C. s. ad principale sic si finis facit scie
tiā ēc practica. vel h est vt elicit? et hñt? et extra. vel vt ē
cognit? vel vt est intē? nō vt elicit? et hñt? in re extra
et sic est posterior? scia et effectus ei? aliquo mō. effect? autē
si distinguit nec specificat suā cā. si vt cognit? et cōsiderat?
hñt? ppositū. qz sic hz rōnē obī. Si autē vt intentus? hñt
iprobatiū est. qz nālī anteqz finis intēdat. ita scia est talis
i. practica. nec rōnes hui? opinionis cōgūt. C. Ad aucto
ritatē tertii de aia dicēdi. qz loquitur de fine vt cognitō.
nā intellectus rōcinans ppter aliqd. rōcinat? ppter finē
cognitū a quo sumit principii dēmonstratiōis practice.
sic aut finis hz rōnē obī. C. Ad aliud de primo meth. di
cēdi. qz practica nō est qñā vltus vt per se finis. hz tñ ali
quā aptitudinē ad vltū. sūm qz vltus est per se oī m. ei? vel
aliqd virtualit? includens vltū. quale pñs nō posuit ēc ali
qd cñs? nisi cñs ad finē. oē aut tale obī ē ignobilius obō
speculabili. et id tal? ordo ad praxi arguit ignobilitatē pra
ctice respectu speculatiue. C. Ad aliud de scdo metha. dicē
di. qz speculativa et practica hñt diuersos fines. loqñdo
et de re se fine intra gen? cognitionis. tñ illi fines nō pri
mo distinguit ipsas. sed prior distinctio sciaz ē ab obī.
C. Ad primā rōnē nego añs. cū pbat? qz intellectus exten
siōē fit practice? dico qz intellect? speculatiu? et practice? nō
sūt circa idē oī m. nec intellect? speculatiu? qz qz extēsiō
ne fit practice? et ist. at pōit tres gradus intellect?. qz pri
mus est cōsiderare tñ speculabilia scds ē cōsiderare agibi
lia in vlti nō dictādo pñeq vlt fugere. tert? ē. ita pñeq vlt fu
gere vlt dictare pñeq vlt fugere in quo ē imperfecte practi
cus extēdit se ad tertium et fit perfecte practicus. dicēdo

se velle pñeq vlt fugere. ita qz illa extēsiō est intelle
ctus imperfecte practici ad considerationē perfecte pra
ctice. puta ab apprehensione terribilium ad dictamē cō
plem? de eis: precipiendo fugam vel pñeq vlt fugere. do
to qz etiam intellectus speculatiu? fit practicus. nō est
ad pñeq vlt fugere. sed speculatiu? et practicu sunt differen
tie accidentales intellectus. sed sunt essentialis scie in cō
muni. sic dicet? i sequēti qōne. et id scia speculatiu? nō extē
ditur nec fit practica. ita qz impossibile est circa idē obī
esse sciam practica et speculatiua. C. Ad aliam pba
tionem de medicina dicēdi. qz quando accipitur aliqd
medium inter duō extrema quanto plus recedit ab vno
extremo: tanto plus accedit ad aliud extremū. tūc scietia
pure speculatiua et scia pure practica qz immediate nata ē
ēc conformis praxi eliciēde que est practica particularis
sunt quedam extrema inter qz est media. scietia practica
vltis que. s. non est nata ēc immediate cōformis praxi eli
ciēde. et id pōt dici aliquo mō speculatiua respectu scie pra
ctice particularis que immediate dirigit in praxim eliciē
dā. ita in pposito potest distingui medicina in theoricam
scu speculatiua. que. s. est de vltibus causis et curis. et in
practica: qz est de particularibus propinquoibz praxi. tñ
sūm veritatē illa vltis quō respectu dī speculatiua ē pra
ctica simpli? qz virtualit? includit particularē et est directi
ua praxis: l3 mediate. C. Ad primā rōnem alteri? docto
ris reducit cōtra eū. nā assumpta maiori addaz minores
sic. sed finis per se notitie speculatiue est scire. ergo rō qd
dicitur notitie speculatiue accipit a per se fine. qz ē scire
et nō ab obō. qd nullus sane mentis diceret. et ipse t3. op
positū. C. Ad formā dico qz finis quo. nō ē cā finalis. sed fi
nis qñā cui? qd est ipz obī est cā finalis. et ipse est qz causat
notitiā practica. nō at finis quō nisi quatenus hz rōnem
obiecti et vt est cognitus. C. Ad aliud nō valet. nō enim ē
intelligēdiū sic videtur accipere argumentū qz scia practi
ca se habeat ad appetitum rectum cōformiter passiue. h3
se habet cōformiter actiue. nā hz rōnē directiui et regu
latiui. id nō valet. C. Sed est alia opinio quaz tenco. s.
qz scia practica sit practica ex obō. Quod pbat? aucte
pbi. vi. ethicoz. vbi distinguit rōcinatiū a scientifico pe
nes obiectum necessarium et contingens. C. s. tertio de
anima assignat pñs obiectus practicum bonū: nō quod
cūqz: sed agibile et contingens: ergo scietia est per se pra
ctica ex obō. nō ergo ex praxi vt ex fine. C. s. arguitur rō
ne sic. illud a quo scietia practica habet duplicem respec
tum. s. prioritatis naturalis et cōformitatis est illud a
quo est scietia practica. obiectus est huiusmodi. ergo et.
maior est evidens. nam esse practicum stat in duplici re
spectu. vt ostensum fuit in primo huius. minor patet pri
mo de cōformitate. nam ipsam habet ab obiecto. qz ob
iectum vel est rectitudo praxis. vel aliquid virtualit? in
cludens ipsam rectitudinem. ideo enim ipsi scietie pra
ctice est praxis cōformabilis vt sit recta. quia scietia pra
ctica est talis obiecti. Secundo declaratur minor de re
spectu prioritatis. hunc enim respectum habet scietia pra
ctica. non solum ex ratione potentialium ordinatarum na
turalit? quatenus intellect? est prior volūtatē. et praxis ē
actus volūtatē elicitus vel imparatus. sed hoc h3 ab ob
iecto. eo qz non semper illa scietia et intellect? prior est
practica. nisi sit determinatiua rectitudinis ipsius praxis
formali? vt virtualit? et hoc habet ex obiecto. C. Lōfirma
tur. qz a quo res habet esse effectiue ab illo h3 tale ē pro
priū. sed scia habet esse effectiue ab obō. ergo ab obō h3
ēc qz sit practica vel speculatiua. non dico formalit? sed ef
fectiue. prima enim diuisio scientiarū est ex obiectis. Sic
ad questionem.

Ad auctoritates in oppositū. responsum est respondendo
ad argumenta prime opinionis.

Quare si ois scia aut actiua: aut factiua: aut the
orica: phisica theorica quedam est et. Lō. ii.

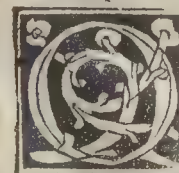
Queritur Utrum practicum et speculativum sunt esse essentiales scie in coi. **C**luidet q. nō. q. affirmatio et negatio nō sunt dñe essentiales alicui? potestini. s. practicum et speculativum se habet sicut affirmatio et negatio. nam practicum dicitur extēsiōes ad prari. s. speculativum negat illas. ergo etc. **C**ōtra pbs h in lra ter. cō. j. vbi dicitur sciaz prima diuisione p practicum et speculativum. sed prima diuisione videtur ēē per differentias essentiales.

Respondeo. Prio pmittit vna distinctionē. scdo ostēdā duplicē pōlōnē. **C**ōtāntū ad primū dico q. practicum et speculativum duplī pnt accipi. vno mō vt practicum accipiat p ēē aptitudinali directio seu p illo duplici respectu aptitudinali de quo dñi est supra. et speculativum accipiat p negatione illi? duplicis respectu? seu extēsiōis ad prari. Alio mō pnt accipi practicum siue prariabilitas p rōnē qdā sine pōtētiē in rōnē ipsi notitiae. q. dē est sibi rō fudandi tale respectu et aptitudinē. speculativum at vel speculabilitas p ista rōnē intrinseca p q repugnat tali notitiae aptitudo seu respectus aptitudinalis pdictus. im possibile enī ē aliquā aptitudinē puenire vni nāc et repugnare alteri nisi rōnē alicui? pōtētiē intrinsece.

Quantum Ad scdm sit ista prima conclusio speculativum et practicum prio mō nō sūt dñe essentiales scie in coi. **H**ac ostēdo sic null? respectus foialiter vel negatio respect? est dñe cēntialis alicui? absoluti. sed scia ē quoddā ens absolutū. q. qualitas. practicum at primo mō dicit foialiter respectu. speculativum vō negationē ei? ergo practicum et speculativum prio mō nō sunt dñe cēntiales scie in coi. **S**i queras. qd ergo erūt. Dicēdū q sūt qdā pās fides distincte scie in coi. cō mō q dicim? par et ipar ēē pās fides distinctas nūeri. Sic enī numer? ē par vt ipar. sic scia entia est practica vel speculativa. **C**ōtra pōlō sit ista. practicum et speculativum scdo mō dēa sūt dñe cēntiales in coi. hāc pūadeo sic. illa q faciūt differre cēntialē spēs pōtētas sub gñe sunt dñe cēntiales ei? sed speculativum et practicum sunt hmoi respectu scie i coi. ergo etc. minor pz. q. ex q practica et speculativa sunt due spēs pōtēte sub scia in coi. vt sub gñe oī dare dñas cēntiales qb? distinguūt. illas voco pōtētiē seu rōnēs intrinsecas eaz p q vni puenit duplex respectus pdictus. et alteri repugnat.

Ad rationes in oppositū dicēdū. q. practicum et speculativum primo modo dēa se hnt sic affirmatio et negatio. et hoc mō nō sunt dñe cēntiales. et tūc ad argumentū pceditur. et facit pro prima pōlōne. Si aut practicum et speculativum sumātur scdo mō. vtrūqz ē aliqd positivum. et tūc argumentū nihil facit q. accipit minore fallaz.

Quare tres erūt philosophie theorice mathematica: phisica: theologia. **N**ō. iij.

Queritur Utrum trinebris diuisione speculativae scie. que est i phi. mathematica: et diuina: sit cōueniens. **C**luidet q. nō. tū q. diminuta et insufficiens. tū q. supflua. **P**ro pria via arguit sic Logica est scientia speculativa et tū nō cōtinetur sub aliqua istarū. pz. ergo q. ista diuisione sit diminuta. pñtia est euidēs. añs pōbat. q. logica non est circa factibilia. nec circa agibilia. et per pñs non est practica. ergo speculativa. **C**ōtra ens cōliter diuiditur in decē gñas. ex quinto hui? ter. cō. 14. ergo cūvni diuidēs. s. qñitas facit sciaz spālē. puta mathematica. eadē rōnē et quodlibz aliorū. et sic erūt plures qz tres. **C**ōtra suba corporea facit sciaz spālē. ergo et icorporea. ergo erunt plures qz tres. añs pz. q. de suba corporea est scia spālīs. s. pbica et nālis: in q. pñderant pñcie pās fides eius. pñatio pñquētiē. q. suba incorporea hz pñciates et pās fides alias a pñciōib? entis. sicut et corporea. hz ē pñciōres pās fides. qñen? ē ens pñcti? ergo si de suba corporea et scia spālīs pñter metha. multo magis de suba in

corporea. **C**ōtra scda via arguit sic. metha. pñderat qd dñitas oīz entū. ergo et oīz pās fides. et pñs nulla ē alia scia ab illa. q. supflueret. pñtia ē euidēs. pñatio pñt pz per pñs in lra hic in principio fēti. nulla inq. alia scia rōnē facit de quod quid est sub i. s. pñsupponit qd qd ē sui sub i. vel. l. et fēti. vel accipit aliunde. **C**ōtra de qñitate nō tñ tractat mathematica. sed et metha. et nālis. vt pz et scclūdo phicoz. ergo metha. nō distinguūt ab eis. et pñs su pñt. **C**ōtra Arist. h i lra ter. cō. 2. et Arist. i. meth. sue.

Respondeo. In ista qōne prio inquirā de sciaz distinctione. scdo de Arist. intētiōe. 3. de que-

stōis solutiōe. **C**ōtāntū ad primū ē vna opinio. q. cum scia sit hī? pōlōnis et prio possit. tot erūt scie distincte specifice q. sūt pōlōnes pñmōstrabiles. **C**ōtra qua opinione arguit sic. hī? inotescūt p act? sed respectu diuersarū pōlōnū sunt diuersi act? sciendi distincti specifice. ergo hī? sūt diuersi spēs. minor pñat. q. act? sciendi circa diuersas pōlōnes sunt distincti plus qz numero. ergo specifice. pñtia pz. q. dñia maior qz dñia nūeralē ē specifica. pñatio antecede tñs. q. si nō. ergo tales act? circa diuersas pōlōnes nō plus distinguūt: qz act? sciendi circa eadē pōlōnē frequētē elicit? nā oīs dñia nūeralē ē cōlis. **C**ōtra q. si sic. ergo ipa geometria vel quēcūqz alia scia nō ē vna nisi vnitatē aggregationis ex multis sciētijs. pñs est falsū. et Arist. prio et scclūdo possit. pñtia pz. q. geometria pñtēt multas conclusiones specifice differentes. **C**ōtra q. si sic. scia mathe. et nālis possent dici vna scia aggregationē. sed hī? ē icōueniēs. s. q. tāta vnitatē hēant inter se scie q. ponūt tur simplr diuerse. quātā hz vna earum in se.

Alia est opinio que dicit q. scia est vna specifice q. est circa subiectū vni ad qd oīa attribuitur: hñs vnam rōnē formālē cōsiderandi oīa que considerat. et tñ scia ē vna numero in vna alia ex multis actib? intelligendi generata: cō modo quo in vno appetitu est vna temperantia ex multis actibus generata. differunt tñ hz i. ibi. q. forma recipiens magis et min? aliqñ inducūt vno actū vel pluribus pñmōstrabiles: vt temperantia. aliqñ inducūt pluribus diffōrmibus: vt scientie. in quarum generatione talem pñtētū ponunt. s. fm ordinem acquirendi scientiam. ipsa enim generatur primo ex actibus cognoscendi primū pñcipiū vniū scie. et tūc hī? tōtū ē illius habitus scientifici. hī? in gradu infimo. et tūc ille habitus dñ ē intellectus illius principij. vltērius cognoscēdo alia principia augetur ille hī? et dñ intellect? plurij principioz. **A**ltēri? ex principijs deducendo pōlōnes apñ? auget. et dñ ē sciētia istarum cōclusionū: semper tamen idem habitus manēs nō hñs differentia nisi tñ rōnis. **H**oc pñat sic. q. principij pñcti? cognoscitur qñ ex ipso cōclūsiō deducitur. qd non esset nisi habitus principij intenderet. ergo nō gñat ali? sed auget pñciēs. **C**ōtra pñtia hñc opinionē arguitur. nā fm ipsos act? nāli sunt gñatiui habitus: pñs q. nāli relinquit suā similitudinē in passio. sed agentij differētij specifice fm proprias pās fides sunt reales similitudines specifice distincte. ergo act? distincti specifice. cūvni mō di sunt intellectiones diuersorū principioz et diuersarū cōclusionū nō generabūt eundē hī? spēs. **C**ōtra q. vbi est eadē cā: ē idē effectus. sed actus differentes morales vt temperantia et iustitia gñant diuersos hī? spēs: et eo q. fm proprias rōnes specificeas imprimūt pōtētiē similitudines naturales differentes specifice. ergo sūt erit in proposito: videt. n. et tñ rōnē. q. quidā hī? gñat ex actibus vniūformibus. et quidā ē diffōrmibus. poterit enī dici eadem ratione q. non sit nisi vna virtus moralis qui generatur ex quocūqz actū. et deinde augetur non tñ p actus similes. sed etiam per diffōrmiores. **C**ōtra Arist. vi. ethicorū distinguūt intellectus a scia sic habitū alius spēs. s. sit eiusdem generis propinquioris qz sit alter corū enī opinōe et prudētia. **C**ōtra ista rō: q. vix in quātū euidēs ē aptū natū cāre in intellectu habitū cognitiuum sui. sed simplr alia est ratio euidētiē in principio et in cōclūsiōe s

In p[ro]p[ri]e. q[ui] in p[ri]ncipio p[ro]p[ri]e se et ex t[er]minis in c[on]cl[us]io[n]e
ant[er] p[ro]pter aliud et p[ro]p[ri]e sum. ergo ali[us] erit b[er] i[n]tel
lectu q[ui] est p[ro]p[ri]e: ab illo qui est p[ri]ncipij. nec r[ati]o oppo
ta cogit. Cui[us] eni[m] d[icitu]r q[ui] p[ri]ncipij magis cognoscit q[ui] c[on]
cl[us]io q[ui] ex ip[s]o deducit: hoc si v[er]u[m] est n[on] p[ro]cludit quin sit
alius habitus c[on]cl[us]io[n]is. n[on] i[n] sit ali[us]: b[er]us t[ame]n p[ri]nci
cipij intenditur p[ro]pter speculatio[n]e p[ri]ncipij in se. Alia
est opinio inter istas medias qu[am] teneo. Dicit eni[m] q[ui] cu[m]
habet i[n]tellectu[m] sit qu[od]da[m] q[ui]ntas g[ra]ta et frequen[ter] p[ro]fide
ratione vel ex v[er]ba p[er]fecta inclinans i[n]tellectu[m] ad c[on]si
m[er]e respectu p[ro]p[ri]e speculatio[n]e p[ro]fide p[ro]p[ri]e duplex h[ab]et.
Unus p[ro]p[ri]e qui formalit[er] inclinatur ad speculatio[n]e et
magis n[on]ali similitudo ex el[us] p[ro]fide ratione derelicta. Ali
c[on]s qui virtualit[er] inclinatur ad speculatio[n]e alteri[us] quo
tale p[ro]fide alter[us] virtualit[er] continet. p[ri]o m[od]o p[ro]fide c[on]cedi p[ri]
ma opinio q[ui] tot sint scie quot sunt scibilia i[n]to m[od]o. hoc
m[od]o p[ro]bat r[ati]o adducta p[ro] ista opinione. sc[ilicet] aut m[od]o
p[ro]t e[st] v[er]us habitus respectu p[ro]fide multo[rum]. cu[m] enim
c[on]cl[us]io[n]e sint in p[ri]ncipij virtualit[er] et p[ri]ncipia sunt vir
tualit[er] in subiecto. n[on] terminus qui est subiectu[m] includit
p[ro]dicatu[m] in p[ri]ncipij p[ri]ncipij. et hoc vel essentialit[er] si sunt p[ro]
p[ri]o m[od]o vel virtualit[er] si sunt p[er] se secundo m[od]o. q[ui] inq[ui]
tu sic est: sequit[ur] q[ui] in sub[ie]cto inc[on]pleto additatur cognitio
virtualit[er] p[ro]neant p[ri]ncipia et p[ro]p[ri]e de tali sub[ie]cto. et sic
nota notitia que de tali subiecto nata est haberi. et et v[er]te
rius que nata est haberi de alijs p[er] ratione et sic sunt
inferiora p[ro]p[ri]e sub illo. sine sint aliqua attributa ad ip[s]u[m]
ut ad p[ri]mu[m]. oia virtualit[er] p[ro]tinentur in ip[s]o subiecto. ita q[ui]
habitus qui inclinatur formalit[er] ad speculandum tale sub
iectu[m] s[un]t rationem quidditativam: inclinatur ex p[ri]o virtua
litate ad oia complera p[ro]dicta. sed p[ri]mo ad c[on]siderandu[m]
de subiecto ip[s]o. p[er] se aut[em]: sed n[on] p[ri]mo: ad p[ro]fide adu[m] de
alijs p[er] r[ati]o[n]e et. ita respectu o[rum] istoz est v[er]us habi
tus virtualit[er]. p[ri]ma ergo distinctio scien[ti]az s[un]t c[on]clu
siones scitas potest esse s[un]t sp[eci]alissimas. sed illa que
est s[un]t virtualit[er] p[ro]tinentiam potest poni distinctio s[un]t ge
nera p[ro]xima. sic intelligendo q[ui] in v[er]ba notitia subiecti o[rum]
scien[ti]e p[ri]mo m[od]o p[ro]fide virtualit[er] p[ro]tente sunt v[er]ba ge
neris t[ame]n. sed notitia continens est vna specie. sicut et subie
ctum cui[us] est. hoc m[od]o potest intelligi illud p[ri]mu[m] p[ro]
fide. q[ui] vna scien[ti]a que est v[er]us generis subiecti. sit v[er]ba
vel v[er]itate specifica. vel v[er]itate generis p[ro]ximi. m[od]o p[ro]
exposito. C[on]tra scien[ti]az s[un]t m[od]o d[icitu]r est m[od]o p[ro]
v[er]itas scien[ti]e que est respectu multoz v[er]oz c[on]pleto[rum]
ad que n[on] inclinatur virtualit[er] v[er]us habitus subiecti nec
p[ri]mo nec p[er] se ut dicebatur in secundo m[od]o. sed t[ame]n in
potentia et in v[er]niversali. sicut habitus inclinans formalit[er]
ad c[on]siderandu[m] aliquod sub[ie]cto in c[on]cl[us]io[n]e inclinatur ad c[on]
siderandu[m] p[ro]p[ri]a inferiora de ip[s]is t[ame]n in v[er]niversali. q[ui]
v[er]ba scien[ti]a sunt p[er] p[ro]p[ri]as rationes inferiorum et n[on] p[ro]
naturam c[on]s. et ista v[er]itas minima potest dici v[er]itas ge
neris remoti. intelligendo simili m[od]o ut expositum est in
secundo m[od]o de scia virtualit[er] que in se est vna sp[eci]e. sed
scien[ti]e omnes formalit[er] in ista virtualit[er] c[on]t[ine]nt sunt
vna genere remoti.

Quantum ad s[un]t p[ri]ncipale dico tria. C[on]p[ri]mu[m] e[st].
q[ui] p[ro]p[ri]e loquit[ur] de scia speculativa reali q[ui]
p[ro]fideat i[n]tellect[us] p[ri]mas abstractas a singularib[us] reali
bus et d[icitu]r de illis in q[ui] p[ro]p[ri]e excludit logica: q[ui] est de
secundis i[n]tellectib[us] q[ui] de nulla re p[ri]me i[n]tellectib[us] p[ro]dicat
tur in q[ui]. C[on]secundu[m] p[ri]mu[m] est. q[ui] loquit[ur] de scia speculati
va stricto m[od]o d[icitu]r. q[ui] s[un]t n[on] sui et sui subiecti ordinat[ur]
tanq[ui] ad finem ad scire t[ame]n: et n[on] que ordinatur ad sci
re directu[m] in aliquam operatione q[ui] n[on] est essentialit[er]
speculativa. p[er] quod excluditur practica v[er]ba. que largo
modo d[icitu]r speculativa: co m[od]o quo medicina v[er]ba theo
rica vocatur. C[on]tert[er]iu[m] den[ic] est. q[ui] Ari. loquit[ur] de scia spe
culativa possibili acq[ui] ab hoie ex lumine n[on]ali i[n]tellectus
s[un]t ex p[ri]ncipij cognitis via sensus. q[ui] cognitio n[on]a orit[ur] a
sensu. p[ri]mo p[ro]fide. q[ui] excludit speculativa cognitio de

substantia separatis qu[am] ad p[ro]p[ri]a ip[s]az. ut dicit i[n]fra.
Quantum ad tertiu[m] p[ri]ncipale dico ista p[ro]p[ri]e q[ui] scia
speculativa cu[m] triplici determinatio[n]e p[ro]di
cta si m[od]o: sufficien[ter] dividit hic a p[ro]p[ri]e in tres p[ar]tes. s[un]t
sic intelligendo q[ui] illa divisio sit p[ri]maria q[ui] s[un]t p[ro]tenta i
mediate sub divisio. q[ui] sic p[ro]p[ri]e n[on] talis divisio n[on] potest e[st]
in scien[ti]as h[ab]ites v[er]itates p[ri]mo m[od]o. q[ui] ille sunt sp[eci]es sp[eci]
alissime et remotissime a divisio. q[ui]re o[rum] q[ui] sit in h[ab]ites v[er]
itate s[un]t vel tertio m[od]o. sed istaz v[er]itatu[m] v[er]baq[ue] c[on]fide
v[er]itati sub[ie]cto virtualit[er] p[ro]tinentis tota scia. ut d[icitu]r s[un]t su
p[ri]a. ergo sequit[ur] q[ui] s[un]t distinctio[n]e talis sub[ie]cto est divisio
talis scia. Istaz p[ro]p[ri]e sic exposita p[ro]p[ri]e sic s[un]t sub[ie]cto p[ro]
p[ri]a p[ri]ma et speculabilia et realia de quibus p[ro]fide aliq[ui] sciri
via sensus sunt t[ame]n tria. ergo t[ame]n sunt tres scien[ti]e specula
tive p[ro]p[ri]e reales et scibiles n[on]ali via sensus. p[ro]fide est cui
dens ex p[ro]dictis. a[n]s p[ro]batur sic. n[on] ab oib[us] speculabili
bus realib[us] p[ro]t abstrahi v[er]ba c[on]c[re]t[us] q[ui] est ens h[ab]es p[ro]p[ri]as
passiones. ex quarto h[ab]et[ur] ter. co. j. ut sunt oia transcenden
tia denotativa. puta v[er]ba bonu[m] actus pot[en]tia et. ergo de
ente est aliq[ui] scia possibil[is] q[ui]ntu[m] ad tales passiones. et et ne[ce]s
q[ui] cognitio n[on]a p[ro]cedit a c[on]s[ue]t[ud]ine ad p[ro]p[ri]a. ex p[ri]mo p[ro]fide
ter. co. 4. ens est et sub[ie]cto reale. n[on] p[ro]dicat de reb[us] in q[ui] et
sub[ie]cto p[ro]p[ri]e speculabile. q[ui] circa ens inq[ui]ntu[m] ens n[on] est na
ta et speculatio directiva in aliq[ui] operatione que sit v[er]ba
p[ro]p[ri]e et alteri[us] g[ra]tis a speculatio[n]e. It[er] passiones ei[us] possunt
p[ro]fide de ip[s]o ex p[ri]ncipij cognitis via sensus. habem[us] er
go v[er]ba sub[ie]cto p[ri]mu[m] q[ui] h[ab]es o[rum] p[ro]fide p[ro]dictas. et sic p[ro]
vna p[ro]p[ri]e a[n]cedentis: C[on]tert[er]iu[m] q[ui] h[ab]et[ur] in v[er]ba n[on] est respe
ctu p[ro]p[ri]e n[on] in pot[en]tia t[ame]n et s[un]t quid: ad hoc q[ui] i[n]tel
leget[ur] circa alia speculabilia p[ro]fide: o[rum] descendere inferior[um] et q[ui]
rere sub[ie]cto sp[eci]alia. C[on]notand[um] ergo q[ui] sub ente occurrunt
p[ri]mo de[st] generalissima de q[ui] ex p[ri]ncipij notis via
sensus n[on] sunt demonstrabiles alie passiones q[ui] transcende
tes. et n[on] nullu[m] istoz est sub[ie]cto alteri[us] scie a metha. C[on]tert[er]
rius si o[rum] dividere ad invenendu[m] sub[ie]cto alicui[us] scie: n[on] o[rum]
p[ro]cedere dividendo aliq[ui] gen[us] accipit. n[on] q[ui]libet illo[rum] et
quolibet sp[eci]es cuiuslibet illo[rum] in aliqua sp[eci]e sub[ie]cto media
te vel immediate virtualit[er] continet. et ita quod[est] q[ui]sto
rum ponet[ur] p[ro] sub[ie]cto s[un]t forte h[ab]et aliam passionem scibiles
de se: n[on] t[ame]n e[st] p[ri]mu[m] sub[ie]cto. quare n[on] accipit p[ri]a distin
ctio sciarum p[er] aliquid istoz. o[rum] ergo dividere sub[ie]cto
p[ro]fide: ut sub[ie]cto p[ri]mu[m] habeatur alteri[us] scie: aliud a sub
iecto metha. divisio aut[em] substantia p[er] corpoream et incor
poream. alter[us] m[od]o. s[un]t incorporea: d[icitu]r ad metha. p[ro]fide
p[ro]fide. L[ui]us ratio est hec. quia et si substantia incorporea ha
beat passiones sibi p[ri]mo inherentes: n[on] tamen nobis
scibiles via sensus. sed sic sunt note de ip[s]a sole passiones
entis. vnde verum est q[ui] illa substantia est subiectum sci
entie speculative possibilis i[n]tellectu[m] pot[en]ti cognoscere
ip[s]az sub p[ro]p[ri]a ratione. sed n[on] nobis. C[on]tert[er]iu[m] Restat ergo
substantia corporea: cui absolute considerate inest p[ri]mo
quantitas continua. et secundo quantitas discreta. et median
te quantitate omnia que consequuntur quantitatem. et
sunt relatio[n]es fundate super quantitatem. et et qualitates de
te speciei. et ille passiones sunt de ip[s]a cognoscibiles ex
p[ri]ncipij cognitis via sensus. ergo ipsa potest e[st] et sub
iectu[m] scie speculative possibilis nobis et alteri[us] a metha. et
hec nominatur mathematica. q[ui] p[ro]fide d[icitu]r esse de quan
to vel de quantitate ideo est: quia mathematica non mul
tum comparat q[ui]ntitatem ad substantiam corpoream. sed
posteriores passiones ad quantitatem que est p[ri]ma pas
sio. et q[ui] ipsa nota est inesse subiecto ideo quasi supponit
ut formalis ratio sub[ie]cto. t[ame]n s[un]t v[er]itatem p[ri]mu[m] sub[ie]cto vir
tute p[ro]tens oia est sub[ie]cto corporea. et sic p[ro]p[ri]e secunda pars an
tecedetis. C[on]tert[er]iu[m] eadem substantia corporea n[on] c[on]tra
cta ad inferiora. sed alio m[od]o p[ro]fide. inq[ui]ntu[m]. s[un]t h[ab]es for
ma que est p[ri]ncipij determinat[ur] op[er]atio[n]is et mot[us] et actis
habet multas passiones sic sibi inherentes et scibiles s[un]t
viam sensus. ergo quo ad istas passiones et alia tertia spe
culativa. q[ui] d[icitu]r p[ro]fide. seu n[on]ali. et sic patet tertia pars

Handwritten marginal notes in the right margin, including phrases like "p[ro]p[ri]e", "scia", "p[ro]fide", and "scibiles".

Handwritten marginal notes in the bottom left margin, including phrases like "p[ro]p[ri]e", "scia", "p[ro]fide", and "scibiles".

antecedens. **C**ontra istas tres non potest inueniri aliquid alia
scilicet speculativa: quod non continetur sub istis vel sub aliquo ista-
rum. puta si sit de aliqua subiecta inferiori. vel si aliquo istarum scilicet
datur. puta si sit de aliquo accidente. ergo tamen sunt ille tres
diuidentes scilicet speculativa penes tria subiecta: habita codi-
tiones superius expressas. et sic per totum antecedens. **C**ontra sic pa-
tet ad questionem.

Ad primum In oppositum per se de articulo. quod logi-
ca est speculativa. non tamen est realis. et ideo ni-
hil ad propositum de ea. **C**ontra secundum dicendum quod supponit
falsum. scilicet quod istas sit subiecta mathematice. sic dicitur in tertio
articulo. **C**ontra tertium dicitur in tertio articulo. quod de subiecta
corporea sit possibile aliquid scilicet speculativa. non tamen est nobis
cognoscibilis nisi via sensus. et ideo nihil facit ad propositum.
Contra quartum dicitur in primo libro. et in uno notabi-
li exponendo istas. antecedens enim est falsum. nam metha-
ma non considerat eius additantes. nisi tamen in vi. et modo per se.
Contra vltimum dicitur. quod de metha. mathematica. et physica
tractat de quantitate. differenter tamen. quod metha. et physica
est pars entis. et habet rationem entis. physica autem ut
potest esse subiectum motus. mathematica vero sub ratione
propria quantitatis.

**Quoniam itaque multipliciter dicitur ens: primum de eo quod
est accidentis et dicitur quod nulla est circa illud speculatio.
signum autem: nulla scilicet. n. neque activa neque factiva stu-
diosa est de eo: neque theoria etc.**

Veritur Utrum de ente per accens pri-
mo modo possit esse scia. **C**ontra quod sic.
nam de quocumque potest esse demonstratio per
esse scia. quod demonstratio est syllogismus faciens
scire prius postea. sed de ente per accens pri-
mo modo demonstrat Aristoteles. aliqua sicut
per. ergo etc. **C**ontra scilicet subalternata est de
ente per accens prius modo. ergo de tali ente per accens potest esse
scia. prout est evidens. et antecedens probatur. tunc inducitur in spe-
ctiva. musica. et astrologia. nam de linea virtuali multa probatur
perspectiva: quod per solam rationem linee non sunt. alioquin perspecti-
ua esset pure geometria. sicut ostendit multa quod per solam rationem vi-
sualitatis non sunt. alii enim sunt pure naturales. ergo quod quod est subiectum
ei claudit ambo. quod quod non constituit nisi unum per accens. tunc quod
quodlibet talis scia subalternatur duabus. quod virtutes per se
continentur in ea per principia. quod non est: nisi subiectum inclu-
deret sub ambabus. **C**ontra per se in ista text. co. 4.

Respondeo In ista questione prius mittitur aliquid distinctionis.
secundo ostenditur aliquid conclusionis. **Quia**
tunc ad primum sit illa prius distinctio. quod ens per accens dicitur
uno modo. ut per accidens prius paritate in entitate rei
per se accepta. Alio modo dicitur ut per accidens prius par-
tialitate in entitate rei non in se sed in comparatione ad aliquid casus.
prout cuius intentione evenit modo per deo in exponendo istam.
Contra distinctio sit ista. quod est scia de aliquo dicitur
duplex. scilicet proprie et stricte. et large sive coite. **C**ontra proprie quidem
de illo dicitur esse scia de quo aliquid scit. sic est subiectum de quo
scit passio. **C**ontra autem et coite dicitur de scia de illo quod scit. ut
de ratione scilicet de passionis scia de subiecto. tunc enim magis per
proprie diceretur scientia eius quod de ipso. **C**ontra distinctio
sit ista. quod scia potest distinguere vel per unitatem speciei spiritualis
me. vel generis intermedii et propinqui. vel etiam generis remo-
ti. sicut dictum fuit in questione precedenti.

Quantum ad secundum prima dicitur sit ista. de ente per ac-
cens primo modo accipiendo de quo per
prie non potest esse scia per se una unitate speciei. hac ratione ostenditur
sic unum scibilis isto modo est una causa per se. sed talis entis per
accens non potest esse una causa per se. probatio minoris. quod cum
totum illud non sit aliquod unum ens. non poterit esse per se causa
alicuius unius passionis. et ideo de tali nihil demonstrat nisi
per alterum conceptum quem includit: et ideo illi conceptui per se inest
tale demonstratum. non autem totum proposito nisi per accens. ergo scia
una specie quod est conclusionis demonstrata non est per se nisi de alio conceptu

in tali ente plero. **C**ontra dicitur sit ista. de ente per accens
primo modo accipiendo non proprie sed coite: non sit esse scia una
unitate speciei per se. sed apparet sibi ratione. quod de tali non potest ac-
cipi proprium medium ad ipsum demonstrandum nisi per conceptum alte-
rius: et ita non scit nisi per accidentis. **C**ontra dicitur sit ista
quod de ente per accens primo modo accipiendo proprie potest esse
scia una unitate generis primi vel remoti. hac ratione ostenditur. unum
intelligibilis plures passiones continentis potest esse scia una uni-
tate generis primi vel remoti. sed ens per accens primo modo est
homo. ergo etc. probatio minoris. nam tale ens est aliquo modo
unum intelligibile unico actu intelligendi. non tamen ita simpliciter
et per se uno actu accipiendo conceptus homo habet se habet. tali ge-
neri nam est considerare huius plures ex talibus actibus generis. sed
ille huius non sit ita unum sic ille qui est alteri generis tamen. tale quod
totum potest multas passiones includere quod sit neutra per se
includit. nisi ratione alteri prius vel dicitur est supra. ergo huius
proprie ista ratione inclinat ad omnes istas passiones scien-
das de illo toto. quod omnes iste scie virtualiter continentur in huius
est per se considerans entem per accens: et ita habet unitatem in gene-
re primo. sed non tamen sic illi quod includit in huius considerante unum
conceptum additativo. **C**ontra dicitur quod linea virtualis non est intelligi-
bilis aliquo uno actu sed diversis. ex quo diversis huius reli-
quuntur alie linee alie virtualitatis. quod uterque virtualiter in-
cludit ad speculandum illa de suo proprio obiecto quod in illo obiecto nullo
clauditur. ut sic. sic nec una scia est de toto nisi per accens. sic nec
unum huius virtualiter includit illas scias quod sunt de una parte et alia.
Contra dicitur: quod si sic dicatur non video quid unitas per se assigna-
ri scie subalterne. ut in ista vel per se scie nisi unitas as-
gregationis. quod per incommensurabilem et potest cauere si via supra
posita de scientia una genere teneatur.

Ad primum in oppositum dicitur quod ens per accidens
per uno modo accipit per conceptum quem per se ipso
tar. quod est ens per accens. alio modo per illa re subalternata cui
est et de qua demonstratur probatur. secundo modo accipiendo utel-
ligendum est dicitur Aristoteles. non prius modo. argumentum autem non pro-
cedit nisi prius modo accipiendo. exemplum a simili. si ostendat quod de
infinito et de vacuo non est scia. sed non intelligitur de conceptu
proposito. nam de infinito et de vacuo multa demonstrat Ari-
stoteles. et in. physica. sed intelligitur potest de illo subalternato quod intel-
ligitur demonstrari a tali conceptu. **C**ontra dicitur per se solutio quod
nisi quod de ente per accens prius modo potest esse scia eo modo quo
ibi expositum est. et alii nequaquam auctas Aristoteles. ad propositum
facit. nam intelligitur secundum primam et secundam conclusionem.

**Quod autem scia non est accens palam. scia namque omnis: aut
est ei quod sit: aut ei quod scilicet magis etc.**

Veritur Utrum possit esse scia de ente
per accens. secundo modo
de eo. ut per se. nam de quocumque potest esse de-
monstratio et scia. quod demonstratio facit scire. ex
primo postea. sed de ente per accens secundo
modo. demonstrat Aristoteles. hic. text. co. 3. ali-
quod sit per. ergo etc. **C**ontra dicitur per se dicitur
minuta per se illa sciri. sed ens per accidens secundo modo est
homo. ergo etc. probatio minoris. quod si per se hic in ista ta-
le ens per accidens pervenit a causa naturali quod est in pluribus et non
a causa quod est ad virtutem. sed causa naturalis est determinata cui per
ducatur ex necessitate. et per hoc distinguitur a voluntate. ergo
ens per accens habet causam determinatam. **C**ontra dicitur quod quod venit a
causa invariabili est necessarium. et per hunc scibilis. sed ens per
accens est homo. ergo etc. probatur. quod non per effectus quod
evenire et quod non nisi quod causa quod sit sic vel alii ad ipsius
quod non per posse esse sine mutabilitate causae. si ergo causa sit in-
variabilis. et effectus crit invariabilis et necessarius. et per hunc sci-
bile. probatio minoris. quia a primo ente provenit quilibet effe-
ctus positivus et per consequens ens per accidens sed respec-
tu eius non sit ens per accidens. primum autem ens est immu-
tabile ex. v. physica. text. co. 83. **C**ontra Aristoteles. hic in ista text. co. 6.
In ista questione prius mittitur aliquid distinctionis.
secundo ostenditur aliquid conclusionis. **Quantum** ad
primum

primū supponēdo tres distinctiōes positas i pcedenti q. scilicet. Sit ista q̄ta distinctio. scia pōt dupli accipi. vno mō p habitu p̄cōm p̄t. ē notitia habita p cās necessariā. alio mō accipit p quacūq; determinatā notitiā per cās p se h̄ nō neciāz. Cūq; distinctio sit ista. q̄ aliquid p̄t sciri dupliciter vel absolute vel reduplicatiue.

Quantum ad scdm sit ista prima p̄cō. de ente p accis. scdm mō accepto. s. reduplicatiue. s. in q̄tuz ens p accis nō pōt esse scia. h̄ apparet p rōnē Arist. q̄ oē illud de q̄ est scia est semp̄ v̄t v̄t frequē. sed ens p accis in q̄tuz p accis nō est h̄mōi. ergo r̄c. maior p̄z. q̄ ens p accis scdm mō. q̄ in cōparatiōe ad aliā cās p̄ter cuius intentionē cūenit q̄q; nō tñ semp̄ nec frequē. r̄ iō v̄t sic tale ens p accis nō est scibile. Cūq; scdm sit ista. p̄cō te p accis scdm mō nō reduplicatiue sup̄to h̄ absolute p̄t esse scia. h̄c ostēdo sic. oē illd q̄ h̄z cām determinatā a q̄ cūenit semp̄ vel frequēter est scibile p illā cās. sed ens p accidens scdm mō. nō in q̄tuz ens p̄ter accis. sed absolute sumptū est h̄mōi. ergo r̄c. p̄batio minoris. h̄z enī cōparatiōe solis ad zodiacū nō possit sciri q̄ pluuit sub cane. q̄ sic nō habet cā pluuiē. tñ er pparatiōe alteri? planete ad solē vel ad aliū planetā vel ad stellas fixas. vel respectū lune sic eleuate in pparatiōe multoz fil. p̄t sciri hec q̄ se pcurrētia r̄ sunt cāe pluuiē vt i plurib? r̄ sic gñali i alijs nullū. n. est ens p accis respectū alicui? q̄d si sit p se effect? respectū alicui? alteri? vel alioz pcurrētium.

Ad primum in oppositū r̄sum fuit in pcedenti q̄one distinguendo de ente per accis h̄z q̄ pōt accipi p p̄ceptū quē importat h̄z q̄ ens p accis. vel p re sciat de qua ille p̄cept? denotatiue p̄dicatur. scdm nō est scia de ente per accidens in q̄tuz per accis. sed pōt esse primo mōdo de ente per accis. ergo scdm mō. q̄d est ens casuale r̄ fortuitū si aliqd hic demonstrat ab Arist. p rōnē casualis sciet de illo p̄ceptū importato. Cūq; scdm dico q̄ mi. est falsa. Ad p̄bationē dicēdū q̄ h̄z tale ens pueniat a cā nālī tñ q̄ cūenit p̄ter ei? intentionē iō talis cā nō est determinatā nec vt in plurib? respectū tal effect? h̄z sit determinatā vt frequēter respectū effect? p̄prij quē intēdit. Cūq; tertiu dicēdū q̄ ma. est vā de cā prima. mi. vō de cā remota. iō argumētū nō pcludit q̄ equiuocat. Cūq; q̄ ma. est vā de cā rēota. q̄d p̄bo sic. nā si p̄ia cā necio cāt mediātē. a. necio mouet ip̄z. a. r̄ a. necio motū necio mouet. b. r̄ sic vsq; ad primā cās. cū posterior nūq; moueat nisi mota a priori. Si g. sola p̄ia cā cōcedat monēs necio. seq̄t q̄ oēs necio mouebūt. r̄ sic statib argumētū. Cūq; aliter ergo dicēdū q̄ ma. est falsa ad p̄bationē vico q̄ cā voluntaria sine sui mutatiōe pōt alr se h̄re ad effectū p solā mutatiōe alr? a q̄ effect? depēdet. ita q̄ solū ex p̄te effect? sit mutatio. agēs aut volūtariū p volūtate antiq; est cā effect? noui. creplū. si volo nūc me ledere cras. tali volūtate existēte iniformi ledebo cras. ita q̄ est effectus nou? a volūtate antiqua nō mutata. sic dicēdū est de primo ente q̄ ipsum volūtate antiq; r̄ eterna vult q̄cqd vult. ita q̄ ab ei? volūtate inmutabili cūenit effect? noui quoti die. Arist. ad oppositū intellexit fin primā cōclusionem.

Qm at cōplexio: r̄ diuisio ē in mēte r̄ nō i reb?

Qd at ita ens alterz ens a proprijs. r̄c. Qd. vj.

Veritur Utrū ens vez debeat separari a consideratiōe metha. videtur q̄ nō. nā metha. est scientia r̄ cōfūsa. ergo marie videt cē circa primum obm scibile r̄ intelligibile. sed primum obm scibile r̄ intelligibile videt cē verum. ergo r̄c. minor p̄z. q̄ nō videtur aliquid posse poni nisi vez q̄d conueniat oib? intelligibilibus si sit distinctū obz contra oba aliaz potentiaz. Cūq; scdm sit ista h̄z. r̄ logtur ibi de metha. ergo ipsa erit de vero. Cūq; p̄terea vniq; h̄z sic se h̄z ad eē sic se h̄z ad

vitātē ex secūdo hui? ter. cō. 4. ergo vez p̄uertit cū ente. sed meth. ē de ente. ergo r̄ de vero. Cūq; si vez excludit a p̄sideratiōe metha. h̄ nō est vt v̄t nisi q̄ dicit aliquid diuinitū. h̄z h̄ est falsū. nā que diuinitū de p̄fectiōe entis nō attribuit primo enti. vt p̄z de cāto r̄ finito r̄ h̄mōi. sed vez attribuit deo in sumo. vnde d̄f secūdo huius ter. cō. 4. q̄ principia sempiternoz necesse est semp̄ esse verissima. ergo verum non debet excludi a consideratiōe metha.

Cōtra. p̄b hic in littera. ter. cō. 8.

In ista q̄one primo p̄tractabo op̄inōnē vna. scdm r̄nde bo alr ad q̄onēz. Cūq; uatū ad primum est vna op̄inō q̄ pōnit duo. primum est q̄ vez est primum obm intellect? q̄d p̄bat sic. obz potētiē p̄prij determinat ad potentia cū? est obm. sed vez est h̄mōi respectū intellect? ergo verū ē obz primum intellectus. maior p̄z. q̄ obm appetit? vt bonū determinat ens ad appetitū. ergo a fili v̄t in alijs potētijs. puta de intellectu q̄ obm intellect? determinat ens ad intellectū. minor declarat q̄ p̄ter ens nō videt aliud determinans ipsū ad intellectū nisi vez. q̄ ens vt ens de se est idifferens ad sensibile r̄ intelligibile. Cūq; scdm est q̄ ens vez nō est de cōsideratiōe metha. quod p̄bat vno d̄f sic. nullū distrahēs r̄ diuinitū est de cōsideratiōe metha. cū metha. sit maxima scia. sed ens veruz est h̄mōi ergo r̄c. p̄batio minoris. q̄ cū intellectus tēdat in obm in q̄tuz in intellectu est segtur q̄ vez cū sit obm intellectus dicit rōnē entis in intellectu: r̄ iō rōnē entis diuinitū r̄ distracti. nā cē in intellectu diuinitū ab ente r̄ abstrahit. Cūq; contra primum dictum arguit sic. primum obz potētiē fin suā rōnē formale est prius simplr ipa potētia vel saltē actu potētiē. sed vez cū fin te dicat rōnē entis i intellectu nō est nālī pri? ipso actu. nā nō cōtingit cogno scere seu intelligere rōnē entis in intellectu vt cogniti. nisi intelligēdo actū intelligēdi per quē sic est in intellectu. ergo ens vez fin te nō est primum obm intellect? Cūq; illud nō est primum obz intellectus q̄d nō intelligit actu directo sed reflecto tñ. sed verum fin te est h̄mōi. ergo r̄c. maior p̄z. q̄ act? dicit? p̄cedit nālī actū reflectū. cū ergo in quolibet actu inueniat formalis rō obī. impole est illud q̄d cognoscit tñ actu reflecto cē primum obm potētiē. minor p̄z. q̄ fin te vez intelligit sicut p̄ intelligibilis q̄ h̄z intelligi plus obz. puta si lapis fuerit intellect? reflectēdo super rōnē obī. Cūq; et d̄f cōtra scdm ipole ē obz habet? excedē obz potētiē cū? ē h̄mōi. h̄z obz metha. est ens. ergo cū rō entis sit p̄bō rōnē veri. ipole ē q̄ vez sit primum obz intellect? alioq; aliqd ēet intellectus q̄d nō h̄z rōnē intelligibilis in q̄tuz tale. Cūq; illud q̄d fin p̄prij rōnē p̄t intelligi in q̄tuz includit aliud ita ē per se intelligibile sic illud aliud r̄ p̄prij cā erit primum obz intellect? sed bonū in q̄tuz diuinitū contra vez r̄ vt nō includit ei? rōnē. ita ē p se intelligibile fin suā p̄prij rōnē. sic cōuerso vez in q̄tuz veruz nō includit bonū. ergo bonūz eque erit primum obm intellectus sic vez. q̄d est contra te r̄ cōtra vitātē. q̄z tūc vni? potētiē essent duo oba. prima p̄batio mi. tū q̄ intellect? intelligēs d̄ias boni in q̄tuz bonūz r̄ veri in q̄tuz vez cognoscit cā p̄fecte et vtrazq; pte. ergo et cognoscit extrema cū h̄z nō cōueniat bono nisi fin p̄prij rōnē r̄ vt p̄f. fert a vero. tū q̄ si nō intelligeret bonū nec aliqd aliud nisi vt includeret vez: segtur q̄ nec bonū. nec q̄d d̄itas rei intelligeret nisi p accis. cū p accis includit vez. Et ita intelligitur per accidens r̄ non simpliciter. sicut corpus nō cognoscitur simpliciter si cognoscitur inquantum veniens. Cūq; p̄pter istas rationes concedendum est. q̄ primum obiectum intellectus non potest esse aliquid nisi formaliter vel saltē realiter r̄ essentialiter includatur in quocunq; per se intelligibili. sicut obiectūz visus non est nisi q̄ essentialiter includitur in quolibet p se visibili. puta lux v̄t color. cū at vniq; q̄d ens sit p se intelligibile. r̄ nihil possit in quocunq; ente sic includi nisi ens. sequitur q̄ primum obm intellect? est ens. v̄t Auicē. p̄io metha. capto. quinto dicit q̄ ens prima impressione imprimatur in ani

ma. oēs autem rōnes trāscēdētes q̄ sūt passiōes entis. pu-
ta vix. bonū &c. sūt posteriōres primo obo: & q̄libz eaz ē
eq̄ per se intelligibilis. nec vna h̄z magis rōnē obi intellect̄
q̄s alia. C Improbatio scđi dicti p̄z ex iprobatiōe primi.
q̄ ex eo sequitur q̄ supponit illud. C Acc rō p̄rio dco co-
git. nā sic fuit dcm̄ in p̄rio libro. potētiāz aīe qdā sūt vi-
spate: & taliū sunt oba simplr diuersa. qdā sūt subordina-
te quēdamodū se h̄nt oēs potētie sensitiue respcū intellect̄
& taliū sunt filr oba subordinata. s̄ sic potētia est sub po-
tētia: ita obm̄ sub obo. obm̄ ergo intellect̄ est cōfissimū &
abstractissimū & ista abstractio & cōitas est determinatio
talis obi. nec oēs q̄ determinēt p̄ aliqd posteriōrē. sup-
ponit ē rō vt credo vnu falsum. s̄ q̄ bonū determinet ob-
iectum appetitus quia sicut ens sub ratione entis est pri-
mum obiectum intellectus: ita & voluntatis de quo alā.

Quantum ad scđdū primo p̄mittā aliq̄s distinctiōes.
scđo addā aliq̄s p̄ones. C Ad p̄mū sit ista
prima distinctiō. q̄ vitas est duplex. qdā est in reb̄. qdā
in intellectu. C Secūda distinctiō sit ista. q̄ vitas in reb̄
sumit duplr. vno mō absolute fm̄ rez. alio mō p̄ para-
tione ad intelligētē & cognoscētē. primo mō sumit triplr.
vno mō vt dicit absolute p̄formitates p̄ducti ad pducēs.
alio mō vt dicit determinate p̄formitates p̄ducti ad pduc-
tēs. fm̄ imitationē. tertio mō. vt supra istā imitationē
addit adēptionē. prim' mod' istoz triū lz videat̄ ēē cōis se-
cūdo & tertio mō si nomē iponat̄ ad significandū quod-
cūq̄ istoz triū fm̄ p̄piaz rōnē ēēt equocū. Secūda' mo-
d' inuenit̄ i creatura q̄ imitat̄ exēplar diuinū v̄ creatur.
q̄ illi a quo pducit̄ assimilāt̄ aliquo mō. Tertio inuenit̄
in filio dei qui est veritas in qua est sūma similitudo ad pri-
mū pducēs fm̄ Aug. hec est p̄formitas cū adēptionē. Se-
cūdo aut̄ mō p̄cipali. s̄ vt est vitas in reb̄ p̄ p̄parationem
ad intellectū dī res vā triplr. vno mō. inq̄tū ē de se ma-
nifestina sui cuiusq̄ intellectui potēti manifestatiōe cogno-
scere. alio mō. q̄ est assimilatiua intellect̄ sibi assimilabil: pu-
ta mediāte actu vel aliq̄ spē. q̄lis nō est nisi intellect̄ crea-
tus. alio mō. q̄ scđ manifestatiōe vel assimilatiōe. res est i
intellectu sic cognitū in cognoscētē. C Et est sciendū q̄ iste
scđs ternari' distinguīt a p̄rio. q̄ hūdo ad pducētē & ad
ad intelligētē alia & alia est. s̄ q̄q̄z idē sit intelligēs & p-
ducēs. p̄nt enī separi. nā si p̄ ipole de' ēēt pducēs alicui
p̄sitis & cōlis fm̄ imitationē & nō ēēt intelligēs. est p̄m'
mod' triptus sine scđo. filr cōuerso: si ēēt ali' de' intelli-
gēs creaturas & nō pducēs. quō ēō distinguantur partes
vtriusq̄z ternarij inter se p̄z intueti. C Tertia distinctiō sit
ista. q̄ vitas in intellectu est duplex fm̄ cū duplicē opatio-
ne q̄z vtrāq̄z nat' ē intellect̄ p̄formari obo vt mēsuratum
mēsure ex. v. hui'. caplo de ad aliqd ter. & cō. zo. vna vi-
tas dī icōplera. alia p̄plera. ēāt inter istas vitas ignozātia
vna. q̄ vitatē incōplere nō opponit falsitas. s̄ ignorātia
triū. & sic intelligit̄ illud tertij de aia q̄ intellect̄ circa qd
qd est semp̄ est ver'. sic sensus circa p̄pziū obm̄. & intelligē-
dū est p̄cise circa cōceptū simplr simplicē. q̄ circa cōceptū
nō simplr simplicē. lz nō possit ēē formalr falsus. tñ pōt ēē
vtrūlr falsus. apprehendēdo aliqd sub determinatione si
bi nō pueniente. vñ q̄nto hui' caplo de falso ter. & cō. 34.
dī. q̄ est aliq̄ rō i se falsa nō solū de aliquo falsa. & tñ ista
rō in se falsa ē intelligibilis simpliciter apprehēsiōe. lz ipa nō
exp̄imat aliquod qd nisi forte qd nois. secūde aut̄ vitati.
s̄ p̄plere opponit̄ ignorantia priuatiue & falsitas contra-
rie. q̄n. s̄. vñūtur q̄ in re nō sunt vnita. C Secūda differē-
tia est i mō cēndi vitatis in hac opatiōe & illa. lz enim in
vtrāq̄z operatione in intellectu sit p̄prie vitas p̄ia tñ nō ē
ibi obiue: sed formalr. scđa aut̄ ē ibi formalr & obiue. neu-
tra. n. est in intellectu obiue nisi reflectēte se sup̄ actū suū
cōparādo illū ad obm̄. q̄ reflectio. s̄ in cognoscēdo q̄ act'
talis est filis vel dissilis obo nō est nisi in icōpositiōe & di-
uisiōe. C Ad cuius maiore euidētiā est notādū q̄ veritas
in cōplera est hūdo conformitatis & similitudinis actus
simplicis ad obm̄ simplr intelligibile. veritas aut̄ com-

plexa ad obm̄ p̄pleri. veritas prima subieue & formalr
actu simplici. scđa vō in actu p̄plero q̄ est p̄positio & vñal-
tio. neutra aut̄ est in intellectu obiue nisi in intellectu se re-
flectente sup̄ actū suū: & cōparāte ipm̄ ad obz: vtrū sit sibi
filis & p̄formis vel nō. & tūc cognoscit̄ istā p̄formitatem &
similitudinē q̄ ē formalr ipsa veritas. s̄ h̄t reflectio & p̄patio
nō est sine p̄positiōe & diuisiōe. quare sequit̄ q̄ i sola opa-
tione complera est veritas obiectiue.

Dubium tñ est vtr' hec vitas & illa sit relatio real' v̄ rō-
nis. C De vitate incōplera dicēdū q̄ cum sit
de tertio mō relatiuoz q̄ sit realr p̄tē opatiōisq̄ opatiō
ista essentialr dependet ex obo vt mēsuratū ad mēsurā.
sed est rōnis ex pte obi. tñ q̄ obm̄ vt sic h̄z ē diminitut.
nā esse cognitū distrabit ab ente. tñ q̄ obm̄ est mēsurā q̄
re nō dependet essentialr ab opatiōe mēsurata. C De vi-
tate p̄plera dicēdū est eodē mō. si ipsa sit illa p̄formitas
operatiōis ad obm̄ vt p̄dictū est. si h̄t vt qdā dnt vitas cō-
plexa sit cōformitas inter p̄tes obi. puta inter predicatū
& subz tūc vtrūq̄z erit relatio rōnis. q̄ extrema vt sic sunt
entia rōnis super quoz hūduz fundat̄ ista p̄formitas
q̄ est vitas formalr. C Si aut̄ datur vtrāq̄z opinio. rñden-
dū est sicut patet ex p̄dictis.

De scđo p̄cipali sit ista p̄. p̄cō. vitas i intellectu s̄z opa-
tione p̄plera nō est de p̄sideratiōe metha. rō hui'
est. q̄ talis vitas vel est relatio realis vel solū rōnis fm̄
duas opiniones. si est realis p̄tinet ad p̄sideratiōē libri
de aia. vbi agit̄ de potentis aīe: ex nā. n. actus intellect̄
cognoscit̄ quō est fūdamētū tal' relatiōis. C Si ē relatio
rōnis fm̄ alia opinione. tūc p̄tinet ad p̄sideratiōē logici.
cui' est p̄siderare vtr' & falsū. pole & ipole. & oēs alios mō-
dos p̄positiōis. filr dicēdū est de vitate incōplera intellect̄
C Scđa p̄cō sit ista vitas in reb̄ p̄rio mō supra. s̄ p̄ p̄pa-
tione ad pducētē p̄tinet ad p̄sideratiōē metha. h̄c oīdo
sic. illud reale vtr' qd nō h̄bit ens ad q̄ntū nec ad mōm:
p̄tinet ad p̄sideratiōē metha. sed vtr' reale dcm̄ isto mō
est hūmōi. ergo &c. p̄batio minoris. q̄ vt p̄z ex p̄dictis tale
vtr' inuenit̄ in diuinis vbi nec ē mot' nec q̄ntitas. C T er-
tia p̄cō sit ista. vtr' reale sumptū p̄parationē ad cogno-
scētē p̄rio mō illoz triū p̄tinet ad p̄sideratiōē metha. p-
batio hui'. nā tale vtr' quertit̄ cū ente. ergo p̄tinet ad
metha. sicut & ens cū quo quertit̄. aīis p̄z. q̄ oēs ens q̄ntū
est de se est manifestatiua sui cuiusq̄z intellectui potēti
cognoscere ipsū. C Quarta p̄cō sit ista. vtr' reale sum-
ptū p̄parationē ad cognoscētē secūdo & tertio modo
istoz triū nō p̄tinet ad p̄sideratiōē metha. rō pro se-
cūdo mō est. q̄ tale vtr' nō quertit̄ cū ente p̄z h̄bit ad
actū determinatū vt p̄z. ergo nō p̄tinet ad metha. q̄ de-
terminat de ente. C Rñso p̄ tertio mō est q̄ tale ens est
vtr' diminitutū & cōtractū ad ens logicū vnde oēs scđe in-
tentiōes de tali ente p̄dicant̄. & iō p̄prie vt sic excludit̄ a
metha. conuertit̄ tñ cū ente aliq̄. q̄ logic' cōsiderat oia
aliqualr vt metha. sed modus consideratiōis est ali'. s̄.
p̄ quid reale & per intentionem scđas sicut ēt ex cōuertibi-
litas entis simplr & diminitutū. q̄ neutri altz excedit̄ i cōi-
pate. nā q̄cqd est simplr ens pōt esse ens diminitutū. q̄ten'
ē ens potest esse cognitum aut̄ intellectum.

Ad argumenta in oppositū lz primum supponit falsū
in minori vt p̄z ex primo articulo: pōt
tñ rñderi ad oia fil' q̄ nullum est cōtra dicta. arguit̄ enīz
de vō reali modo p̄p̄posito. dictum autem p̄bi p̄cise ex-
cludit a consideratione metha. vtrū in intellectu com-
plero quod est in compositione & diuisione. sicut exp̄esse
patet in littera eius. C Contra. a quo non excluditur con-
sideratio cause nec effectus. sed illa veritas in intellectu
est effectus entitatis realis. iurta illud in predicamentis
in eo q̄ res est vel non est dicitur oratio vera vel falsa.
C Respondeo. maior est vera de causa totali. non sic est
in proposito. nam veritas tripler excludit op̄m̄ino a me-
tha. dependet ab intellectu. ita q̄ res ex se non est suffi-
ciens causa alicuius istarum. lz ad illam requiritur vt p-
bat

bat auctoritas allegata: ita qd li in eo: non dicit eam pē-
sam veritatis in intellectu: sed regit intellectus cōponēs
predicatu cū subo. C Et b de sexto metaphisice.

Nihil eni ipsorū est. nec fm se aptum natū.
nec separi possibile a substantia **Qd. j.**

Intra librum septimū.

Querit vtrū inherē-
tia sit de eētia accētis
vtrū nō. nam eētia pas-
sionis pōgnoscit in de-
monstratione cū sit me-
diū in demonstratione
vt dī. ij. postē. sed inhe-
rētia eius nō pōgnos-
cit h pcludit in demō-
stratione. ergo inheren-
tia nō est de eētia pas-
sionis. C **P.** si sic. g. di-
cendo accēs inherēs. pu-
ta albedo inherēs: eēt nu-

gatio. pns est falluz. g. 7 aūs. pbatio pntie. qz addere ali-
qd ei de cuius essentia est: est nugatio. C **Lōtra.** qz si non
g. inherētia alia differēs ab accēte vel eēt substantia vel
accēs. nō suba. pz. nec accēs vt vtrū qz tūc inhereret. 7 sic ei?
esset aliq inherētia differēs. 7 sic in infinitū. C **Lōfirmatur.**

In ista qōne p. pmitit aliq distinctiones. scdo oñdā ali-
quas pōlones. C **Q**uantū ad primū sit ista pri. distinctio
qz cū b nomē accēs sit nomen pcretū. pōt duplr sumi sic
qōlibet nomē pcretū. ppo mō. p p se significato nois q
pceptus qui accēs hāter iporiat q est ipsa accētalitas si
ue ipsa accētia. qd vtrūq nomē cū b qd dī inherētia. alio
mō pē sumi p illo substrato qd denoiat b pcretū accēs.
qd est aliqd ens deē pācamētoz: siue sit absolutum siue
respectiū. puta qzitas vel qualitas vel relatio 7c. C **S**e-
cūda distinctio sit ista. qz inherētia est duplex. scilicet
7 aptitudinalis. actualis est ipsa vno accētis cētis i ipo-
subo exite vt qdā actus 7 pfectio. cū pōtentiali pfectibili.
Inherētia aut aptitudinalis est ipsa depēdētia siue cē-
ntialis ordo accētis fm suam qdātātē ad subm fm suam
qdātātē. differēt aut b inherētia 7 illa. nā q est actualis
circūscribit a demōstratione. demōstratio. n. abstrahit ab
eritā 7 pntibus rem in qzūm existit. aliq nō eēt necio-
rū. secūda aut inherētia. scilicet aptitudinalis q est passionis ad
subm demonstrat. ex quo pz qz illa secūda est alia a pri.
nam ista prima est eritā vel pōitio ppric eritā. vtrū pri.
nō semp inest accētis. secūda vō semp inest siue subo exite
siue nō exite. C **T**ertia distinctio sit ista. qz aliud est aliqd
esse de eētia alicuius puta. a. 7 eē cēntialr vel reali idēz
ipsi. a. primū qdem infert secūdum: sed nō cōuerso. qz de
essentia pēse est illud qd icludit in pceptu qdātatiuo. a.
7 id pōit in rōne eius qdātatiua nō vt additū sicut alal
est de eētia hoīs. pōt aut aliqd esse idē reali 7 cēntialr
alicui: lz sit ex eius pceptū formalem 7 qdātatiuū. puta
vnitas 7 vitas 7c. que sūt passionēs entis: hec. n. sūt extra
pceptum formalem entis. 7 tñ nō dicit aliam rez ab ente
vt pbatū fuit quarto huius. prima est idētitas formalis.
secūda est idētitas realis 7 essentialis.

Quantū ad secūdū sit ista pri. pōlo. neutra inherētia est
de eētia accētis secūdo mō sūpti. scilicet accipiēdo
accēs p eo qd b noie denoiat. 7 si siue sit accēs absolutū
siue respectiū. hāc oñdo. p. qz ad primā ptem specia-
liter sic. nullus respectus est de eētia absoluti. sz vtrāqz
inherētia est formalr respectus. ergo 7c. ma. pz. qz aliter
oia eēt formalr ad aliqd. qd tanqz inconueniēs pcludit
pbs. 4. huius. C **E**x. cō. vtrū. 7 opponētes de vitare appa-
rentiū. C **P.** qz tū ad secūda pte arguit sic. qz fundamētū
respectus est aliqd pter respectū: qz nihil fundat scipm
vtrū fm Augu. li. de tri. oē qd relatiue dī est aliqd pter re-

lationē. g. inherētia nō est de eētia accētis 2. mō sūpti in
quo fundat. C **P.** qz si sic. g. qzitas qzitas 7 relatio. 7 sic
de alijs: nō erūt gnālissima. pns est falluz. g. 7 aūs. pba-
tio pntie. qz inherētia vtrūqz eē eēndē rōnis i qzitate qzitate 7
alijs accētis. g. si est de esse vtriusqz pōt ab vtroqz ab-
strahi pceptus cōis dicit in qd de eis. inferior qdē. pceptu
entis 7 supior eis. oīs talis est pceptus gntis: 7 ita qzitas
7 qzitas 7c. nō erūt gnālissima: qz hēnt aliqd supra se ve-
niēs gen. pri. rō pbat p accēte absoluto. 7 due alie pro
vtrōqz. C **S**ecūda pōlo sit ista. inherētia secūda. scilicet aptitu-
dinalis est idē reali vel cēntialr accētis secūdo mō sūpti
siue sit absolutū siue respectiū. hāc oñdo. sic: qz nulla ap-
tudo nālis alicui? distinguit reali ab illo ente cui? ē apti-
tudo. sed inherētia aptitudinalis est qdā aptitudo nālis ta-
lis accētis. g. 7c. C **P.** passionēs entis dicit de inferiorib?
non dicit aliud reali ab ente in eis: sed eē in se ens 7 esse
inherēs sūt qdā passionēs entis dicit de inferiorib? 7 de
suba 7 accēte. g. nec esse in se ens dicit aliud a suba: nec eē
inherēs aliud ab accēte. pbat minor qz eē in se ens: 7 eē
inherēs p eodē accipio sicut esse prius 7 posteri. pri? aut
7 posteri dīdūt ens vt passiōes. C **T**ertia pōlo sit ista
inherētia actualis non est idē reali accētis secūdo mōdo
sūpti qd est absolutū: nec per pns est de eētia ei? hanc
oñdo sic. ipossibile est qz idē reali maneat 7 corūpat. als
esset 7 nō eēt fil qd est oppositū primo pncipio. sed manē-
te 7 exite accidēte absoluto nō manet inherētia actualis.
g. 7c. minor pz in sacramēto eucharistie. vbi accētia sepa-
ta erūt siue inherētia actuali. als si illa maneret: mane-
ret substantia panis. quod est fallum. C **S**ed ista ter-
tia pōlone spāliter instat multipl. p. sic. illud quo accēs
est formalr ens: est sibi reali idē. sed accēs est formalr
ens p inherētia ad subm. ergo talis inherētia est sibi idēz
reali 7 cēntialr. pbatio mī: qz hic in ista. C **E**x. cō. ij. dī qz
accētia sunt entia in eo qz sūt talr entis. ergo formalis rō-
entitatis in accēte est inherere reali enti. i. sube. C **L**onfir-
mat. qz qto huius. C **E**x. cō. ij. dī qz ens dī de suba 7 ac-
cidēte sicut sanū de sanitate in aiali 7 in vtrāq. sz nihil for-
malr dicit sanū de vtrāq nisi hūiditē ad aial sanū. ergo
nec ens dicit de accēte dī aliqd nisi hūiditē ad subm.
ergo accēs nō erit ens formalr: nisi p inherētia ad subm.
C **P.** si inherētia nō est de essentia accētis est aliud 7 inhe-
ret ipsi accētis: qz accēs dī inherēs formalr. qrit ergo de
illa inherētia secūda q pri? inherētia inheret accētis. aut ipa
est eadē ipsi accētis. vel pri? inherētie. aut est aliud. Si eē
eadē pari rōne stādū fuit in p. si est aliud erit pcessus in
infinitū. C **P.** respectus accētis ad subm nō est minus idē
accētis qz respectus creature ad deū est idē creature. sed
ille est idē creature put nūc suppono. ergo respect? accē-
tis ad subm q est inherētia est idē reali accētis. maior pz.
qz creatura nō diffinit p ipam essentia diuināz additā in
sua diffōne: qz tūc nihil hiet diffōne in suo gntē cū de? sit
ex genus. accēs tñ pp suū respectū ad subiectū necio diffi-
nit p subm: vt dī ista in b eodē septimo. g. ille respectus
accētis ad subm nō minus est idē sibi qz respect? creatu-
re ad deū. C **P.** si iste respect? accētis ad subm eēt aliud
ab accēte. g. erit posterior accēte. pns est falluz. g. 7 aūs.
pntia pz. qz respect? est posterior fūdamēto. fallitas pntis
pbat. tū. qz accēs nō regit subm nisi pp ipm respectum
quē bz ad ipm. sed si ille respectus est posterior pōt accēs
manere illo respectu circūscripto. 7 p pns pōt nō depēdē
ad subm. qd est falluz. tū qz accēs est pri? illo respectu
g. pōt pplere pceptū sine illo respectu. 7 p pns pplete diffi-
niri sicut pri? sine posteriori. sed nō regit subm nisi pp
respectū quē bz ad ipm. ergo pōt diffiniri sine subo. qd ē
p bīm. in b septimo. C **P.** si inherētia ē aliud 7 posterior
accēte saltē vtrūqz ppria ei? passio: qz nihil vtrūqz immediatē in-
herere accidēti qz hūiditē ad subm. sed subm p se eē siue
ppria passione icludat pditionē. ergo ipossibile est accēs
eē siue ppria inherētia. 7 p pns nō differunt reali. pbatio
minor qz aliq nō nulla pōlo eēt simplr scibilis: qz qcuqz

qdo pbat passionē de subo. si aut pri^o passio posset separari a subiecto nulla talis pbat ēē simplr necia: sed ptingens nec p pns scibilis. C^o R^odeo tenēdo dictas pones dicēdo q neutra inherētia q accns inheret subo ē ēēntia accntis. puta albedis: q inherētia aptitudinalis sit idē realiter accnti. tñ inherētia actualis distinguit realiter.

Ad primū dāta maiori dico q minor est falsa cū pbat p Arist. b in lra dico q pbatio peccat ex eq uocatione huius vocabuli in eo q. nō. n. kmp in eo q est nota cāc formalis illi qd pcedit. nārt dī. s^o hui^o Ter. cō. 24. cap lo de secūdu q. vel in eo q. quoties dī cā toties dī in eo q. vel fm q. ipm. ergo in eo q. pōt ēē nota cuius cūqz cāc illius qd pcedit. q id cū suba vt pdictū est erponēdo lram sit aliq cā accntis. l3 nō de cēntia ei^o. id accns est ens in eo q. est tal^o entis. i. talis cāc q in tali ordine cāndi: nec tñ illa hūdo ad qd cūqz cām est ens formale: vel cēntiale in cāto: q tunc nullū cātum ēēt formalr absolu tū. C^o Ad pfirmationē de qro huius. dicēdu q sicut iam dcm fuit ibidē q illud silē nō currit sup qttuor pedes. dīctū. n. est q in erēplis est pñdere silē q diffilē. nā qd in oib^o est silē idē vtiqz est q nō. exēplū. vt ait Damascen^o. ē g^o silē in pposito: q sicut est ordo cēntialis vrine ad aial in eo qd sanū. ita est hūdo cēntialis iter subm q accns i hūdo entitatē: sed est dissimile: q ille ordo essentialis ad subm nō est de cēntia accntis. sicut rō signi est essentialit^o sanū: vt dī de vrina. in vrina. n. nō est aliq forma^o absoluta a q dicat sana. in accnte aut est aliqd absolutū pp qd formalr dī ens. l3 sup illud absolutū fundet^o qdo ad aliq^o subm. C^o Ad aliud pcedo q inherētia inheret accnti. puta albedini. atqñ albedo nō ēēt formalr inherens: q cū qris de illa secūda inherētia dico q illa est realr eadē pme. q ita est ibi stat^o: q illa relatio est eadēz fundamētū sine q fundamētū ēēcludit dīctionē. hūoi est illa inherētia inherētie. q dīctio est inherētia albedinis ad supficiē esse in actu vel aptitudie q nō inherere actu vel aptitudi ne. sed pp rōnem oppositā nulla inherētia forme absolute est sibi eadē. q nō est simplr repugnātia formā absolutā simplr ēē: q tñ nō inesse. C^o Ad aliud. nego ma. q cū pbat p relationē creature ad deū: dico q nō est silē. cū arguit de diffinitōe. dicēdu q idēntitas respect^o ad fundamētū: vel nō idēntitas. nec depēdētia cēntialis q nō cēntialis nō est rō q terminus talis respect^o vel dependentie cadat in diffēne fundamētū depēdētis: q tūc de^o magis poneret in diffinitōe cuiusqz creature qz suba in diffēne accntis. sed cā est: q nulla forma pōt hīc pceptū pfectū actatiū q qditiū nisi cointelligat illud cui^o est forma. diffinitio aut erpūit pceptū p cētū diffinitū. q id qditiūqz cēntialia forme expmērent sine illo cuius est. q qditiū eius idēntit^o. nō tñ ēēt pceptus pfectus qdās itellectum id nec diffō. sed creatū qd est in se qdā ppositū subsistēs si pēcipiat in se itellect^o qdēit ibi pō regrens aliud cointelligere. C^o Ad aliud pcedo q ille respectus est posterior accidēte. q cū dicis p q tunc accns nō necio regrit terminū respectus. nego pñtiā. bñ. n. pōt aliqd depēdere a termino respectus: q tñ nō depēdere a respectu: si respectus sit posterior eo. q cū dī q nō regrit terminū nisi pp istum respectū dico: q vez est pp istū respectum vt pñtes necio nām fundamētū: sed nō tñ vt regrit ad nām fundamētū tan qz pus ipso. qd aut sic est pp aliud nō oz q in eodem ordine regrat in quo terminus respectus. C^o Lūz dicis secūdo q possz pēcipi sine illo respectu q. dicēdu q accns posset vtiqz intelligi qdā ad qdlibet qd p se pmo ēcludit in pceptū formali accntis. nihil oīno nō itelligēdo de illo respectu. C^o Sed dicis ergo pōt diffiniri p sua cēntialia. dico q bñ pōt assignari aliqua rō indicēs totā cēntiam accntis. sed illa nō ēēt diffinitio: q nō ēēt expūsa pfectū pceptus. itellectus. n. hñs illū pceptū semp dependet ad aliqd aliud terminās depēdētia illi^o. q cū p si respectus ille nō necessario cointelligit. ergo nec terminus respectus regrit ad pceptū accntis. nego pñtiā loquen

do de pceptū qdātē itellectū. ad illū. n. regrit cointelligētia terminū. nō tñ respectus ad terminū talis respectus siue depēdētē. C^o Ad aliud dicēdu q illa inherētia actualis nō est p se passio accntis: sed est accns p accns q respectus ēē extrinsecus adueniēs saltem cuiusqz absolutū. Et cū dī q immediate inheret dico q est fallum: imo si accns puta albedo h3 aliquā pnam passionē. illa immediatius inheret sibi qz illa inherētia. illa. n. passio sit. a. n. necio inest albedini siue pñte subiecto siue separe. inherētia aut inest ptingenter q nō ēē hā albedis: qz a cā extrinseca. albedo. n. nō facit seipsam inherere sed ipm agēs albificans. C^o Ad dīctū addi quarta pēlo q illa inherētia actualis est eadē realr accnti relatiuo secūdo nō sumptō. hanc dīdo sic. illa relatio est eadē fundamētū sine qua fundamētum esse includit dīctionē. sed inherētia actualis accntis relatiui ē hūoi. g^o q. pbatio mino. q respect^o ē realit^o habituudo iter duo extrema. q id sicut tollere terminū ad quē ipsius respectus ē destruere respectū. ita tollere illud cuius est respectus est destruere respectum q rōnem respectus: q p pns dīctio est respectū nō inherere. qz cū respectus est respectus id regrit necessario subm vel fundamētum cui actualiter inheret. Sic ad qōnem.

Ad primum in oppositū dicēdu q esto q inherētia aptitudinalis sit eadēz realr vel cēntialit^o accidenti iuxta secūdam pōnem: tñ q nō est de cēntia eius iuxta primā pōnem alius q alius pceptus formalis q qditiūqz sufficit ad pēgnoscēti q pēludi. C^o Ad secūdu facit pro pma pōne. nā cū inherētia diffīguat ab accntē ex nā rei. nō est mrgatio dicēdo accns inherens. sicut nec dicēdo ens vñū. q sic pcedo q inherētia nō est de cēntia accntis. C^o Alii forte pēstet dīci. q cēntia passionis pēgnoscit^o qdā ad qd nois. sed dēmonst^oat qdā ad qd rei. q id nō obstat dī secūdam pōnem. C^o Ad primum ppe opposita rñsum est in cepe qōnem. nam inherētia illa diffērens ab accidēte vtiqz inheret: nō qdē alia inherētia sed eadē sibi realr. ita q standū est in secūdo. C^o Ad aliud de pectio dico q intelligit q accns h3 de nā sua q insit saltē in aptitudie. nō tñ q inherētia talis sit de pceptū eius intrinsecū q formalr.

Quare primū ens q non aliquid ens. sed ens simpliciter substantia vtiqz erit. multipliciter q dēn igitur dicitur ipsum primū. Sed substantia oīum primum rēne q notitia q tpe. Qd. ij.

Acritur Ut sit verū q substantia sit primū oīum accntiū tpe vti q nō. nam eterno nihil est pri^o tempe. sed aliqua accntia sunt eterna sicut mo us ex. viij. pbi. ergo tali accntie non est substantia prior tēpore. C^o p si sic. ergo substantia pcedit tps tpe. pns est fallum qz esset tps ante tps i infinitū. pñtiā p3. qz tps est accns qd dā. C^o Lōtra. pbs hic in littera. Ter. cō. 4.

In ista qōne primo ercludā multiplicē opionē. secūdo dicā aliter ad qōnem. C^o Quamū ad primū est vna opinio cēntia. cōmēto quarto hui^o. cuius inia stat in hoc q si accns aduenit cor^o pōt pñt qz est cor^o. vt accidens separabile. tunc est prius tpe oī tali accntie adueniente. si vō non est accns adueniens. sed inseparabile q sem p simul cum eo. tunc suba pposita non pcedit accns tpe: sed pcedit a mā substantie ppositē. C^o Sed h3 arguit. tum qz bec opinio nō est ad mēntē pbi. tum qz in se est falsa. ex pma via arguit. nā pbs sup^o eodē libro. Ter. cō. ij. pbat q substantia est primū ens q quali sit primū ens. puta tpe. sed primū nō est vez de mā. pbat. n. subam ēē pma: qz pdicat simplr in qd. qz qz sunt entia: qz sunt taliter entis. sed neutriū est vez de mā. primū nō. qz. 9. mētha. dī q mā pdicat de oīatiue de mātō q nō in qd. secū dum ēē nō est vez de mā. nā accntia nō dicuntur entia: qz materia

materie. qz nō sunt in mā vt in subo saltē accētia pfecta. qd ergo dī de accētibz inseparabilibz. qz. l. mā pcedit ea nō est de intēione pbi. C. p. de eodē pbat pbs primitia tēp tps r cognitiōis r diffinitiois. sed mā nō pcedit cognitiōne. qz est scibilis p analogiā ad formā. ex p. pbi cor. Ter. cō. 69. r qz actus est pōr cognitiōe qz potētia. ex. 9. metha. Ter. cō. 13. mā aut est in potētia respectu accētis sili nec pcedit diffōne: qz suba pposita cadit in diffōne ac cēditis. r nō mā. nam. 7. metha. Ter. cō. 17. dī qz accētia copulata hnt diffōne p ppiū subm. C. Er. z. via qz aut sic. Si mā pcedit accētis tpe aut b ē vey de mā fm se: aut vt est sub aliq forma. nō p. mō: qz vt sic nō est sub tpe cū sit insignabilis r incorruptibilis. ex p. pbi. Ter. cō. 82. nec z. mō. qz vt sic aut est sub forma accēntali: r sic nō est pōr tpe. qz vt est sub forma nō est pōr forma. aut vt ē sub for. ma subaltē: tūc habet ppositū. qz suba cōposita ē prior.

C. p. si sic. legē qz hnt accēntalia q non pcederent ab aliq suba. saccētia ppiā cōpōr supēstētiū. qd est p. pbi. pbatio pntie. qz in celo vel est mā vel nō. si nō vt dicit cō mē. in de suba orbis. tūc talia accētia nō pcedunt. qz mā nō pcedit. nec pōt dici qz pcedant a suba cōposita: qz illa ac cidentia sunt inseparabilia. si aut sit ibi mā illa nō pcedit tē pōr subam cōpositā cūz suba celi sit gñalis r eterna fm pbi. r p. pbs non pcedit accidentia.

Alia est opinio q dicit qz suba dupli cōsiderat. vno mō inqstū b. r sic nō pcedit necio accētis tpe. alio mō inqstū suba cōiderat. r sic est prior accidente tpe. pbat sic. nā illud qd puenit spēi nō repugnat generi nec alicui ipe riori rōne generis. nā si hie alas puenit aut nō repugnat aiali hie alas. nec alicui inqstū aial. sed aliqua suba pcedit tpe oē accētis. f. p. cā. ergo substantie inqstū substantia non repugnat pcedere oē accētis tpe r duratione. r per pbs non repugnat alicui substantie inqstū suba est. C. Lō. tra istam opinionē sunt rōnes pbatēs cōmenta expōnuz nō est ad mentē pbi. p. tū qz non legē: deus q est sim pliciter pcedit. ergo suba q est posterior pcedit. mō vt peccare fm pbs. tūm qz deus non est in aliq genere vt vī rō opinionis supponere in mi. Itē saltē deus nō pcedit tē pōre tempus vt superius arguebatur.

Alia est opinio que dicit qz ppo pbi est vera p se r falsa p accētis. r pbs pponēs inueniunt a pbo frequen ter. vt in. 2. pbi. supponit pbs qz in mobili sit accētie mō tū velociorē r tardiorē tū infinitū. r tū in octauo dicit qz aliqz motus ita velox est qz nullus sit velocior. sicut mo tus primus. illa. n. ppo vera est p se. f. rōne motus in se accipiēdo mouētia pportionalia motui. est tū falsa per accētis: vt. f. bñt ad tale motū vel tale sit in ppositio sub stantie inqstū est de se non repugnat pcedere oē accētis tpe ex quo non depēdet ab aliqz accētie: nam pceptus cōple tus r qd dicitur pōt de suba hīz circūscripto oī accētie repugnat tū alicui sube. sed b accidit. r iō ppo pbi est ve ra p se r falsa p accētis. C. Lōtra. qz si sic. qz pō de mon strationis nō est p se necessaria. pbs est falsum ex p. po ste. qz demonstratio est necioz r eoz tū q sunt p se. pba tio pntie: qz necessariū est qd nō ptingit alr se hie ex. 5. metha. caplo de pēcio. Ter. cō. 6. sed p te subm pōt ēē si ne passionē. quare ptingit alr se hie qz p passio inist sub iecto. C. Lōnfirmat. qz qro vñ sit illa accēntalis. nō ex p te passionis: qz semp inest subiecto. nec ex pte subiecti qz p m est cā necessaria passionis. quō ergo est falsa p accētis illa propositio.

Quanto ad secūdu dicto tria. primū est qz qñ suba dicit prior tpe nō accipit b tps vt diffinit. 4. pbi. nam prioritas tps est ipsius sube inqstū suba est. sed tē pus nō est mēlura nisi motus r actis r eoz q sunt in mo tu r gēte. suba autem fm se nō est aliqd tale. sed abstra hit a motu r gēte. ergo r. C. Secūdu dē m est. qz nō acci pīt hic tps p qctūz durationē vel mēlura extrinseca sub cēntia alia ab cēntia reī. nam de illa est qd: qz tunc suba pōt illā pcedere cū sit ei accētis. r sic pcederet illā dura

tionē. r tunc qrat. de illa duratiōe. r sic in infinitū. C. Ter tium dē m est. qz prius tpe b diffinit sicut p3 in lra. qd pē separati ēnt sine alio. r aliud nō sine ipso: r isto mō suba est prior oī accētie vno mō. r alio mō nō. C. Tū sciēdu est qz pū tpe vt dē m est. ē pōtē hie sine aliq: cēntia actuale r priorē qstū est de se. ita. f. qz sibi nō repugnat. qd qz in nihilo dependet ab eo. r tale pū satis pōt dici pū. nā. nī hil. n. est prius nā qd nō sit et illo mō prius tpe. qz aut ali qd possit pē dēre aliud illo mō pōt esse dupli. vno mō. qz nō dependet ab illo. alio mō: qz nō est cā pēcia illius. qd probatur p cōpositū. qz si nō pōt ab illo separari. b ē. vel qz dependet ab illo. vel qz est pēcia cā illius. C. Ad pposi tū dico qz suba pata ad accētia separabilia ē pōr tempore ptoz mō. pata aut ad accētis inseparabile puta ad ppat passionē: ē pōr vno mō: qz. f. nō depēdet. sed nō alio mō qz. f. est cā. mō h3 cām neciam respectu passiois. iō nō ē prior isto mō. p. ergo mō est separabilis mō pēpōsto. r vt sic nō repugnat sube existere sine quocūqz accētie.

Ad primū pūncipale r3 ex dictis. nā equocat de tpe h. n. nihil sit prius motu eterno. accipien do tps p. mō. tū tali motu pōt ēē suba prior tpe. puta sub stantia mobilis. qz nō depēdet qz co. qzuis forsan nō pos sit separari inqstū cāt necessario. C. Ad secūdu dī qz tps cō sideratur dupli. vno mō vt est passio primi mobilis. alio mō vt est mēlura. p. mō pcedit tpe a p. mobili: sed non secūdo mō. C. Lōtra. qz oē qd pcedit tpe ab alio nō ē sic qñ pcedit. si qz tps vt passio pcedit tpe r nō vt est mēlu ra: legatur qz illud tps reali simul erit r nō erit: qz tēpus vt passio nō est qñ pcedit: r tps vt mēlura est. qz nō pcedit sed tps passio: r tps mēlura sit idē reali. ergo idē realit est r nō est sit. C. Alii ergo dicēdu sicut pū. qz nō accipit b tps ppe vt ē mēlura. suba q pcedit tps ppe dē m tpe ipropie dicto quatenus non dependet a tempore.

C. Sed suba oium primū rōne. C. Rō. iij.

Veritur Utū su ba sit primus oium accētia dīffōne. ita qz suba tia cad in diffōne cuiuslibz a lterius. C. Uidet qz nō. nā diffinitio ppiā r suffi cienst pntiū ex gñe ppiō r dñā. sed oē accētis h3 genus ppiū r ppiā dñāz ergo diffō ppiā r sufficiens pōt habe ri de accētie sine suba. maior p3. ex. 8. metha. Ter. cō. 2. vbi dī: qz in diffōne est qd r qle. f. pceptus generis q est qd dicitur pceptus dñe q est qñficatiū. minor p3. qz diuersoz genēz r non subalternatim ppositoz sunt diuer si spēs r dñe. suba autem r accētis sunt in diuerso genere. C. Rō quā significat nomē est diffō. ex. 4. metha. Ter. cō. 28. sed nomē accētis non significat subam. ergo suba non o3 poni in eius diffōne. C. p. si sic. ergo erit nugatio dicēdo. natus simus. pbs est falsum. ergo r anis. pba tio pntie. qz ad vidēdu nugationē ponēda est rō p noie. sed pposita rōne simi q est fm te natus canus: p3 qz dicēdo natus simus. est dicere natus natus canus. C. p. accētis pōt esse sine subo. ergo subm nō o3 poni in diffōne accē tis. pntia est euident. pbatio anis. tū qz deus est cā pfe ctua simpli. pfectū simpli est qd nō h3 excedentiā. vt p3. 4. huius. Ter. cō. 21. caplo de pfecto. sed si prima cā cū se cūda pōt facere. qd nō pōt p se: hie excedētā. qz ipsa cū secūda excederet seipaz solā. qz si p. cā pōt facē accētis pcurrēte subo vt cā secūda poterit ipm facere p seipm sine subo. r de facto facit i sacro altaris. tū qz aliq accētia di cūnt separabilia. pnt ergo separari. r p pbs sine subo diffiniri

C. Rōtra. Aristo. in littera. Ter. cō. 4. ad qñē. r dico cū pbo istaz pōne. f. qz suba est primū oium cūm diffinitio ne. ita qz necio cadit in diffōne cuiuslibz alterius. hāc p bo sic. ois diffō pfecta erpmit pfectū pceptū r qctatiū itellectus. sed multa diffō accētis sine suba ē hmoī. qz ne cessario suba cadit in diffōne cuiuslibz alterius. saccētis

Handwritten marginal notes in the top right corner, including phrases like "p. pbi" and "p. pbi" with various symbols and abbreviations.

Handwritten marginal notes in the middle right margin, continuing the philosophical discussion with references to "p. pbi" and "p. pbi".

Handwritten marginal notes in the bottom right margin, including a large, stylized initial 'Q' and various abbreviations.

Handwritten marginal notes in the bottom right corner, including a large, stylized initial 'Q' and various abbreviations.

maior p3. et rōne diffōis. pbatō minoris. qz qd accēs
h3 rōne forme inherētis. talis aut non pōt hēri pfectus
pceptus qctās intellectū sine illo cū inheret. pcept? autē
pfectus forme inherētis nō pōt hēri qctās intellectus: nisi
cointelligat id cuius est. et cū inheret. C. p. et redit i idē
sicut puenit aliqbus qd: sic et diffō. sed accētia nō hnt qd
nec sunt entia. nisi qz cūis mō ppositio in lra. ergo nec
habēt diffinitionem: nisi qz cūis. i. substantia. et p pns in
eorum diffinitione debet poni substantia.

Ad primū p3. qz pbatō dīa ē pfecta diffō: metha-
loquēdo. et iō in pposito talē aggregans genus et dīa. Im-
accētis nō erit diffō pp cām dictā. qz non exprimit qddita-
tem oīno et pfecte pmitteō habituē ad subām. qz
ergo diffō dat cā inotescēdi notitia et pceptu qdditatio i
lectus: qd non sit in pposito. nisi subā addat. iō d3 ad
dere subm. C. Contra. qz qd pbatō de alio. pprie pā-
cat fm rōnem alicui? pbatōz ppositōz p thopicoz. vel
sub rōne alicuius de qn3 vltibus. sed dicēdo sic. albedo ē
color. a. intelligēdo p. a. ppriā dīam: non est pbatō ni
si vt diffinitio: vt p3 inductiue. et qz pbs describēs diffōne
dicat. qz diffō est oīo indicās qd est ei rei. sed color. a. est
hmōi indicās rōnem et qdditātē albedinis et. C. Rūdo
vno mō qz logice loquēdo color. a. pbatō de albedine: vt
diffō: qz logice extēdit diffōne ad illā qd est ex gne et dīa
solū. non aut methaphice loquēdo: qz non exprimit pce-
ptū pfectū illius cui? est. si illud sit dependēs. C. Alii pōt
dici qz reducit ad aliqd illōz. sicut hō est subā aiata sensi-
bilis: nec est gen? nec dīa et. Reducit tñ ad pbatōz de dif-
finitione: i3 non sit vā diffō hōis: qtenus non exprimit cō-
plete totā rōnem et cētā hōis. qd tñ d3 facere diffō. Si
miliē dico in pposito. C. Ad aliud dī. qz accēs in pcepto
dat intelligere subm in suo significatiōe. pp qd d3 poni i ei?
diffōne. C. Contra. qz tūc accēs abstractū non diffinitur
p subm cū nullo mō detelligē subm. et cū accēs abstra-
ctū sit verius in gne accētis: h3 ppositū qz in diffōne ac-
cidētis qd est maxime accēs non ponit subm. Alii qd
dicēdū qz non est pp modū significatiōis pceptū qz ponitur
subm in diffōne accētis: sed qd est: qz accēs fm se depen-
det saltē aptitudinalit: et non est ens nisi dependēs sit. et pp
h3 ponit subm ad h3 qz pplete diffinitur pp ipsam rē signi-
ficatā. et vt habeat pceptus pfectus quietas intellectum.
C. Ad aliud dicēdū qz non ē nugatio dicēdo natus sim?
Ad pbatōne dicēdū sicut dicit pbs ista. qz rōnes tales
scu diffōnes non sūt certe: qz natus non est p se de intelle-
ctu simi. sed est additū. C. Contra: qz tūc non differt di-
cere natus simus. et natus cauus. et p pns idē erit sim?
cauus. pns est falsum. pbatō pntie. qz tolle eqūa ab eq-
libus: et qz relinquunt sūt eqūa. si ergo tollas ly natus hic
inde remanet ly simus et cauus. ergo simus et cauus erūt
idem. C. Rūdo. qz si simū nō h3 p seipm natum intra in-
tellectū suū vt dēst est. nihilominus tñ non est idem simū
et cauu: qz simū non dicit tñ cavitātē: sed aliquā certā ha-
bitudinē ad natus. rōne cuius differt. C. Ad aliud de
prima cā. pcedo aīis: sed nego pntiā: qz dato qz aīis est se-
patū: tñ depēdet saltē aptitudinalit ad subām: rōne
cuius sine subā non possit pfecte diffiniri: et cū dī: accēs
est sepabile. dicēdū qz nō est sepabile qz possit separi: et
esse p se sine subō: nisi p potentiā diuinā. sed dī sepabile:
qz corripit p sepatōz et manēte subō. sic et alia pte dīr
accētia isepabilia: qz nō pnt nō esse subō existente.

Sed substantia omnium primum ratione et no-
titia et. No. iij.

Veritur enim cognitio dicitur a sensu. Et videtur
qz nō. nam qis cognitio dicitur a sensu. Et videtur
accētia sine sensibilia. nō subā. ergo acc-
cidens prius cognoscitur qz substantia.
C. p. primo de aia. et ex. cō. ij. dī. qz ac-

identi a magnā pte pferūt ad cognoscendū qd qd est. qz
accētia cognoscunt ipi qd qd est et sube. C. Contra. pbs

Respondet. In ista qōne p pmitit vā distinctionē.
et oīdam duplicem psonem. C. Q. nātum ad primū: sit
ista prima distinctio: qdam est primitas gnationis. qdaz
primitas pfectionis. q aut sūt priora gnāde sūt ipsectio-
ra. et eōuerso q sūt priora pfectione: sūt posteriora gnatio-
ne. vt p3 ex. 9. methaphice. et ex. cō. v.

Quantum ad secundū sit ista p pcelo. subā nō est primū
oium entū cognitione: primitate gnationis
hanc oīdāt due rōnes facit ad oppositi. p3. C. Secūda
pcelo sit ista. subā est pntiā oīz entū cognitio: primitate
pfectionis. s. hanc oīdo. nā cognitio ipi? qd qd ē ē pfectissi-
ma. vt dicitur in eodem septimo. et ex. com. 4. quod ergo
marime habet quod qd est: est pfectius cognoscibile. sed
subā pfectissime h3 qd qd est. ergo est cognoscibile pfectis-
simū. maior p3. qz et in his qd nō hnt simplr qd qd est vt
sūt accētia ipsectissima est eoz cognitio: qm cognoscit qd
eoz eo mō quo hnt qd. et hec est rō pbi in littera.

Argumentū in oppositi dicēdū qz arguit de priori-
tate gnationis. vt dēst est. C. Contra. qz accētia sūt
priora cognitione et prioritate pfectionis. nā cognoscibile
nō cognoscit: nisi qz cūis spēs est in cognoscēte. sed in i-
tellectu est spēs accētis. non sube. ergo accēs pfectius co-
gnoscit. maior p3. sed secūda ps minoris astutia. p-
bat. qz intellectus agēs est abstractus illoz. q sūt in fa-
talia. sed spēs accētis sūt in virtute fantastica. ergo et. se-
cūda ps negatiua pbat. qz nihil est in intellectu qz prius
fuerit in sensu. ex p. pōte. si ergo spēs sube est in intelle-
ctu prius esset i sensu. et sic posset spēs cognosci substantia
a sensu. qd ē falsū. qz oīa sensibilia sūt accētia. puta qnā-
titas. qūitas et. C. Rūdet negatiua minor. eo qz spēs sub-
stātie est in sensu inuoluta cū spēs accētis. nō tñ facit sen-
sum nec est principū sentiendi. sed apphēnsa spēs accētis
a sensu: virtus supior. puta intellectus: suffodiēdo sub spēs
accētis spēm substantie: cognoscit subām p. ppriā spēm.
eo mō quo estimatiua in agno p spēm inimicitie quā suf-
fodit p spēm apphēnsam p sensum: cognoscit inimicitiaz
lupi. i3 spēm inimicitie non cōpēdat p sensum. C. Contra.
qz illud qd pns imutat intellectū eius absentia potest
cognosci qm nō imutat. sicut vltus cognoscit tenebrā qm nō
imutat a lumine. ex secūdo de aīa. et ex. cō. iō. si ergo in-
tellectus pōt cognoscere nālit pntiā sube panis: ita et
abntia in sacro altaris posset cognoscere. qd est euidenter
falsum. C. Aliter dī. qz in intellectu nō est nisi spēs accidē-
tis: que imediate catur ab accēte et mediate a substantia. et
iō p repntat accēs. secūdo subām. C. Contra. nulla spēs
pōt distincte repntare illud qd est pfectius eo cuius ē spe-
cies. sed subā est prior qz accēs. et cognitione. vt dī. ergo
spēs accētis nō pōt distincte repntare substantiā. maior
p3. qz als silitudo alicuius albi remissi repntaret album
intensum. et tūc qicūqz videret albū remissum videretur
albū intensum. qd est falsum. C. Confirmat. qz cū aliqñ
accēs sit p se. vt in sacro: quo mō spēs accētis repntabit
secūdario subām. cū ibi sint sola accētia. C. Alii dī. qz sub-
stantia cognoscit p discursū ab accētibus arguēdo ad
substantiam. C. Contra. qz cū oīs cognitio discursiua sit i
pfecta: seqt qz subā ipsectius cognoscere qz accēs. qd ē
p pbi h. C. Alii ergo dicēdū qz subā est pfectius cogno-
scibile simplr. tñ aliqd aliud pōt pfecti? cognosci a nobis
fm pportione cognoscibilitatis sue. nec illa repugnant.
Exemplū. spēs alicuius albi remissi pfectius mihi repn-
tat ipm albū cuius ē spēs qz spēs solis repntet oculo ag-
le ipm solem. et magis video albū fm pportione visibili-
tatis sue: qz agla solē fm pportione visibilitatis sue: licz
simplr sol sit pfectius visibilis qz tale albū. C. Ad formā.
tū dī qz illud pfecti? cognoscit cui? spēs ē in intellectu. di-
co qz ver est fm pportione sue cognoscibilitatis. et tñ b si
obstāt substantia de se est pfectius cognoscibile in se: et
in nobis

in nobis si possemus ad illā ptingere: sed nō possumus i ista vita. ppō g. pbi est sic intelligēda q. suba est in primū cogoscibile. pmitate pfectōis simplr i in se. l3 nō nobis. vt sic dcm pbi intelligat metaphisice. i nō aīstice. q. distictio patebit inferius in hoc eodem septimo.

Quare si species materia est prior et magis ens. et ipso quod ex vtriusq. prior erit propter eandem rationem etc.

Q. v.

Veritur posito. et magis ens vtroq. **Uideat** q. nō sit prior pposito. naz oē p accis est posterius eo qd est p se. ex p bico. caplo de casu i fortuna. Ter. cō. 66. sed forma est p accis respectu ppositi. ergo etc. pbatio minoris: q. fieri i gnari est p se via ad esse. ergo illud qd fit per se. i qd fit p accis ē p accis: i3 ppositi fit p se. forma at p accis. vt bētur in h eodē septimo. Ter. cō. 26. g. 2c. **Uideat** q. nō sit magis ens q. ppositi: nā illud dī pfecti? ens alio qd includit totū illud i aliquid vltra. sed ppositi ē hmoi respectu forme. nā pter entitate forme includit et aliā entitate. i entitate mae. **Uideat** q. nō sit magis ens q. mā. nā qd pbi? substat est magis suba. vt dī in pīcamētis. i p pns magis ens. **Uideat** q. nō sit pōr q. mā. nā pōteri? cēntiati nō pōt ēē sine pōri. sed ecōuerso. si ergo forma est prior q. mā vī q. mā nō possit esse sine forma: sed ecōuerso. qd est a blurdum. **Uideat** q. pbi hic in littera. Ter. cō. vii.

Respondeo **Uideat** q. prima pōlo sit ista. forma ē pōr mā. i magis ens. **Uideat** q. oīdo oīs act? ē prior potētia simplr i pōritate pfectōis. er. 9. metha. Ter. cō. 13. sed forma ē act? i pfectio mae: mā aut est pfectibilis vt potētia. g. forma ē prior mā i magis ens. **Uideat** q. secūda pōlo sit ista. forma ē pōr pposito. **Uideat** q. oīdo sic. mā est prior pposito sicut pīci pīi pīncipiatio. sed forma est prior mā. ex p pōlone. ergo forma est prior pposito. nā qd est pī? pīore est pī? pōsteriore. **Uideat** q. rōne tangit Aristō. in lra. **Uideat** q. pīci pīi est pīus pīncipiatio. sed nō tñ mā sed ē forma est pīci pīi ppositi. ergo etc. **Uideat** q. tertia pōlo sit ista. forma nō est magis ens pposito. h p p sedam rōnem in pede. nā illud vī pfecti? ens alio qd includit illud i plus. sed sic ē cōpositi respectu forme. q. icludat formā i mām. ergo est magis ens i pfecti? etc. **Uideat** q. act? est pfectio simplr alr nō attribueret primo enti. g. cuius verius iest rō act? illud vī simplr pfecti? sed forma est p pīci pīi act? cōpositi aut nō nisi p formā est in actu. ergo forma est pfectior simplr ipso pposito. **Uideat** q. rōne. cui iest verius ratio actus illud pfectius ē simplr etc. dico q. verū ē ceteris pōib. sed in pposito nō sūt cetera paria. nā ipm cōpositi icludat ipsam formā. i p pns qd pfectionis est i formā. i ad huc aliqd aliqd addit ad pfectionē ei. **Uideat** q. ad Aristō. q. dicit q. forma est prior i magis ens q. ppositi. **Uideat** q. rōne. q. pī? i magis intelligit nō fm pfectionem. sed fm pīncipalitē i indepēdētiā: q. entitas pīncipi pīncipalioris qd est forma est idēdēs respectu pīncipia ti qd est cōpositi. i respectu pīncipi i minus pīncipalis qd est ipa mā. pīncipiatū enim dependet a pīncipio pōtissime pīncipalior. i non ecōuerso.

Ad primum to h3 duplex esse. s. esse pīci pīi. i ēē cōica tū sibi a pposito. p illud ēē pīci pīi qd est ens p se est prior cōposito. illud tñ esse pīci pīi nō est ēē cōica quo cōpositi est p se ens: q. tali ēē forma ipa est p accis. sicut ps p ēē totū? sed est ēē pīci pīi forme tā qd iatiū q. ēēntie. i fm illud esse pcedit ppositi nālri. cū g. dī q. forma ē ens i fit p accis: vey ē de entitate q. est p se cōpositi. i de tali ēē p cedit pbatio: q. ad talē ēē p se gnatio terminat tñ nihilo minus forma est ens p se fm esse pīci pīi. **Uideat** q. ad secūdu dī cēdu q. pcludit p tertia pōlone. i nō pcedat. **Uideat** q. ad tertiū

dīcēdu q. p se rō sube nō est substat in potētia receptiua sicut substat mā. sed rō p se sube est p se crīstere sepabilis q. alijs nō depēdēs. sed illud nō pnt mae nisi p formā. **Uideat** q. pbi in pīcamētis. dīcēdu q. pīna suba nō dīcī maxime suba. ex h solū q. substat alijs. sed q. crīstī in se nō depēdēs. i ita in pposito intelligit respectu subay scēd dārū i accitū. i nō respectu forme p quā pī? suba subfi sit. **Uideat** q. tñ forte dīci posset. q. nō solū mā pōt crīstere sine forma: sed forma sine mā p potētiā diuinā. sed nōbīl h ad mīnōrē. **Uideat** q. dīcēdu q. duplex est ordo prioritat is nāe. vī. i. cū cālitate. alr sine cālitate. l3 ergo vbi ē or do prioritat is nāe cū cālitate pōteri? nō possit esse sine pōri. pōt tñ esse sine cālitate. sic est in pposito: q. forma pīor est mā. sic q. tñ nō est cā eius. i nō mā pōt ēē sine forma vbi ē cālitas pōteri? pōt esse sine pīori. dū tñ cālita tem illi? pīoris pōt i supplere alia cā pīor. Exēplū. accidens pōt esse sine subiecto. nō obstante q. subm sit pī? nālter. i cā accitū. q. cālitas subī pōt suppleri a cā pīa sicut p3 de facto in sacramento altaris.

Uideat q. autem materiam que est fm se nullatenus: neq. quid: neq. quātitas: neq. ad aliqd dīcitur: qbus ens est terminatū. est enī quoddā de quo pīcat hōz qdlibet: cui est esse alter: i carbe gōriaz vnicuiq. etc. **Q. vi.**

Veritur nā. 7. metha. Ter. cō. 8. dī mā nec ē qd: nec qle: nec q. tū: nec aliqd aliorum q. ens determinatur. ergo nō ens. **Uideat** q. pbi. Ter. cō. 8. ad pīci pīi q. gnatio nō est motus arguit sic. qd mouet est. qd gnatur nō est. ergo gnatio nō est mot? quere quō intelligit in mīnōr: qd gnatur nō est: nō pōt dīci q. intel ligit p termino: q. sic ē terminus motus nō est: nec pōt dīci q. in mīnōr i qd generatur accipiat pōr termino i in maiori i quod mouet p subo: q. tū argueretur in q. tū terminis. ergo cū dī qd gnatur nō est. accipit pōr subo: sed subm gnationis est mā. g. mā nō est ens. **Uideat** q. mā est pīncipiū p se. ex p pbi. i cā per se. ex secūdo methaphisice. ergo est aliqd ens. pītiā p3. q. qd nō est: nō pōt esse pīncipiū per se. nec per se causa.

Respondeo **Uideat** q. pīci pīi dīcī q. mā est ens. pbatio hui? illud qd manet idē sub vtrōq. termino mutationis est ens i nō nōbīl. sed mā est hmoi. ergo etc. pbatio minoris. q. fm cōmē. trāsmutatio facit scire mām. oē. n. agēs hāle regit pāllū i qd agat. sicut g. in trāsmutatioe accitū trāsmutat aliqd qd manēs idē q. vno termino ad aliū terminum. nā sicut albedo nō fit nigredo: sed aliqd cōē qd pīus fuit albu fit postea nigr: sic in trāsmutatioe subali. pītiā in gnatione generās trāsmutat aliqd a forma in formā i illud est mā. i h est rō pbi in pīdo de gnatione. **Uideat** q. dīcēs. illud qd gnatio subīci nō est mā nec aliqd cōē gnatio i coru pto: sed est ipm corrupendum qd nō manet in fine gnatio nis. **Uideat** q. rōne. q. in gnatioe simplr totū trāsmutat in totū. p de gnatioe. Ter. cō. 10. g. nōbīl remāet cōē gēnto i corrupto. **Uideat** q. pī? hālter corrupēdu nō ē aīd q. gnatio fiat. ergo si nōbīl corrupēdi manet in pīn stātū i quo gnans gnāt: nōbīl sibi pīsupponit in qd agat ergo gnāt de nihilo. i p pns gnatio erit creatio. qd ē falsum. **Uideat** q. dīcēs q. pducere de nihilo: vī nō aliquo: pōt ēē duplr. vno mō subīctiue. alio mō initiatiue. agēs nāle p ducit de nō aliq subīctiue. sed nō initiatiue. q. pducit ex ter mīno a quo. deus aut vtrōq. mō pducit ex nihilo. i talis pductio ē creatio. nō sic in pposito. cū illa pductio nālīs sit de aliq saltē initiatiue. l3 nō subīctiue. **Uideat** q. agēs habens in suauirtute actiua totū effectū nō minus illum pducit: l3 nō opponat aliqd p cuius pītiā magis debīlet virtus eius q. fortificet. q. agēs nāle agēdo re-

patit. ergo si p te ignis gnans h3 in sua virtute actiua to-
tum effectui cu nihil eius suppoat. segtur q ignis gnans
igne ex aqua no minus pducat ipm sine aqua q3 cu aqua
p pns talis pductio erit de nihilo tam subine q3 initiati-
ue. p pns erit creatio. C. Confirmit. q3 agens nale po-
tens in aliquo totu erit. ita pect. ita q3 ipm faciet no
ipeditu. et. p. metba. ca. 2. l. ex. co. 10. sed p amotionem
huius siue corrupendi amouet ipeditu agens. q3 ex actio-
ne. in contrarium impeditur in sua actione. ergo no posi-
to ipso corrupendo in quod agat necessario producit
totum effectus illu ex nihilo utroq3 mo ergo creabit. Itac
cogit illud q3 adducit de pbo. q3 totu mutat in totu. illa
eni pbatio Arist. vera est. si totu accipiat cathego. cum a-
trice. est eni sensus q3 totu pstituit. puta aer: mutat in to-
tum aliud. puta in aqua. no aut est vera si totu accipitur
sine cathegoreumatice. q3 est sensus. q3 qlibet ps mutatur
i quilibet prem. q3 est falsus: q3 manet ma cois. C. Ad cu-
ius euidencia est notandū q3 ille pditiones pcutit cath-
goreumatice q3 significat re vel dispoit rei q3 subijcit vbi p
dicat i eniciatoc. v. g. h3 alb3 currit. h3 n. significat re q3
subijcit. alb3 vo dispoit subij. ly currit significat re q3 pdi-
cat. Dictioes at sine cathegoreumatice pcutit q3 no signifi-
cant rem nec dispoit rei. sed determinat ipsam rem: pu-
ta hoicm accipi distributiue p suis ptib3 subiuvis. C. Ad
ppositu. totu acceptu cathegoreumatice significat ipsam
rez pstituta ex ptibus: et sic cu in gnatione simplr fiat mu-
tatio in forma subali a qua principali est esse rei: sic tuc
totu d3 transire in totu. q3 totu esse actus in totu esse aqua
vel conuerfo. totu aut acceptu sine cathegoreumatice de-
terminat ipsam rem accipi p qlibet sui pre. et sic accipien-
do est sensus: q3 res fm qlibet sui prem: transiret in qlib-
bet prem alteri totu: et ille sensus est falsus. vt pz ex pdi-
ctis. C. p. ad principale. ma est fundamentu receptaculu
oium formaz naliu. vbi pbs 2. de gnatione. Ter. co. 4.
vocat ea pdalesos. i. receptaculu formaz. ma. n. p se est
pars rei. vt infra i hoc septimo Ter. co. 34. materia est p
se subiectu gnationis vbi Ari. p. de gnatione Ter. co. 24. au-
q3 ma prima qua ibi vocat yle: e marime subm gnationis
corruptionis. ma e et p se terminus et catolita. fm Aug.
12. pfectionu. e et ignabilis et corruptibilis. p. phi. Ter.
co. 82. est etia p se ea et principiu: vt predictu est. sed certu
est q3 oia predicta no possunt copetere no eunt. ergo mate-
ria no est no ens. sed vere est ens. C. Secundu dictu est. q3
materia e ens in potentia. C. Ad cuius euidencia est notan-
du. q3 sicut de m fuit i quarto et i quto huius. ens i potentia
d3 dupli. vno mo vt d3 potentie in quod e potentia. Alio
mo sicut terminus potentie ad que e potentia. Exemplum pri-
mi. superficies dealbauda. Exemplu secundi. albedo genera-
da. prima potentia d3 subina. secunda d3 obina. nec sunt
eade ille due potentie. pnt. n. separi. q3 enim est creabile.
puta angelus est in potentia obina no subina. q3q3 tñ sunt
in eode. q3 eade potentia vt est in subo d3 subina. et illa ca-
dem vt est illius qd qd est d3 obina. et sic rosa no eris com-
parata ad subm: est in potentia subina. comparata ad agens
d3 esse in potentia obina. C. Ad ppositu. ma d3 ens in po-
tentia no obina: sicut albedo an3 sit. tu q3 est simplr no
ens. tu q3 talis potentia obina numeratur fm numerum
actuū. ma aut est vna respectu oium formaru. tu q3 ens
in potentia obina non est subm transmutationis: sed ter-
minus. ma aut ponit subm. sed materia ponitur ens i po-
tentia subina eo mo quo superficies est in potentia ad al-
bedinez. ita q3 ma est ens receptiuu actus subalis primo.
et actus accidentalis secundario. ma ergo licet sit ens actu-
entitatio q3 est aliquid distinctum extra cam suam. tame-
distinguitur contra actum distinguendum formalem i spe-
cificum. et ita describitur p ens in po. quia marime est re-
ceptiua actus. est ergo ens in potentia subina et magis q3
subm accidentia. q3 ipius h3 actualitatis est magis ca-
par actualitatis vt patet de se.

Ad primu In oppositu d3 vno mo. q3 pbs loq3 h3 op i

monem aliorum. quod patet ex duobus. primo ex epi-
logo. Et his ergo speculantibus. 2. q3 statim arguit ad
oppositu. Sed impossibile est. et. C. Alii d3 q3 loq3 de vi-
duentibus ens per se. vñ seq3. nec aliqd h3 q3 ens de-
terminat. Sic etia forma no est nec qd. nec quare. quare
nec materia nec forma sunt p se in genere. sed p reductio-
nem. C. Ad secundu pcedo q3 in argumento Arist. vnifor-
miter negat e3 a subo generationis et affirmitur de subo
motus. et loquit de esse formali et specifico et pfecto. nam
subm mot3 e aliqd ens in e3 pfecto et formali. materia vo
non. sed ex hoc non seq3 q3 sit nihil. sed e aliqd ens distin-
ctu extra sua cam. C. Contra. q3 motus est actus entis i po-
tentia. ex tertio phi. Ter. co. 6. ergo non vñ q3 subm mo-
tus sit ens in actu. C. Rñdeo. de rone subm motus vt sic
est q3 sit actu: sed potentia. tñ est qd3 pditio necessario con-
comitans. sicut. n. e3 q3 tñ e pditio pcomitis sentiente. sic
entitas actualis est pditio mobilis. et hoc sufficit pbo ad
distinguedu generationem a motu. unde dico q3 subie-
cto motus vt sic: accidit q3 sit ens in actu pfecto. l3 hoc
sit quoddam necessario concomitans.

C. Singulu eni no aliud vt e3 a suimet suba: et qd
qd erat e3 dicit singuli substantia. et. Rñ. vij.

Veritur Vtrū qd quid est sit idē cum
eo cuius e qd quid e. C. Vi-
det q3 no. nā tertio d3 alia. Ter. a. co. 9.
d3 q3 aliud e magnitudo: et magnitudi-
nis e3. et caro: et carnis e3. sed p magni-
tudinis e3 intelligit qd qd est magnitu-
dinis. silt de carne et. C. Preterea pbs
in hoc septimo capitulo de partibus diffinitionis dicit. q3
in pceptis cu ma no e idē qd qd est cu eo cuius est. sed oia
nalia pceptit cu ma. ex primo pbicoz. et sexto hui3. Ter.
co. 2. ergo in talib3 no e idē qd qd e cu eo cui3 e. C. Dre-
terea. si sic. ergo qd qd e3 e3 gnabile et corruptibile sicut il-
lud cuius est. pns est falsum. ergo et ans. pna pz. q3 si idē
sunt: seq3 q3 silt gnant et corruptant. falsitas pntis patz. ex
capitulo sequenti. Ter. com. 27. vbi dicitur q3 nec speci-
es generatur. nec qd quid e. C. Contra. philosophus hic
et in septimo. Ter. com. 20.

Rñdeo In ista qdne sic pcedā. primo vna opinionez p-
tractabo. 2. alr ad qdne rñdeo. C. Quatu ad
primu e vna opinio. Qui3 primu pnt e. q3 ip3 qd qd e est
illud qd colligit ex pditionis i qd. vt de m fuit. i ca illo. et
p. dicem. Ter. co. 11. C. Secdu opinio e cu illa pditione i qd
sint formali talia p rone seq3 q3 qd e sit suba p rone deas
p se. illa. i. q3 hnt intellectū plectu p aliq3 dñaz. p pñz gñis
C. Tertiu opinio e. q3 seq3 ex pcedenti. q3 talia simplr loquedo
n sunt nisi sube. nā accidentia l3 hant dñaz p pñz gñis: tñ
sp depēdet ad subz. id seq3 q3 solū sube hnt qd qd e. et no
accntia. cu includat subz. C. Et his deis pcludunt tres co-
clones. C. Prima e. qd qd e3 e idē cu subo eo cui3 e i h3
statis. qd pz p pñz ex his dñis. nā qd qd e3 e i nisi corz q
hnt pditione in qd. et talia vt dicunt sit sube spēs. C. Secū-
da pō e. q3 i dictis p accns qd q3 e3 e idē cu eo cui3 e
qd pbat p argumentu phi. q3 si sic. qd qd e3 e h3 albi. e3
idē cu hoic. q3 h3 alb3 no subijcit nisi rone alteri. pñs q3 e
suba. C. 3. pō e. q3 picularia n hnt qd qd e idē sibi. qd
sic pz. q3 singularia no hnt pditione in qd nisi pditione spēs.
et id no hnt qd qd e p pñz. s3 solū hnt qd spēs. q3 tñ iclu-
dit aliqd in se qd e3 e rone spēs. id no sit idē cu qd qd e3
spēs. nec hnt aliud qd qd e. C. Contra ista opinio. et p3 il-
la dicta arguit sic. q3 nihil est formali ens nisi suu qd qd
est sibi insit. si ergo qd qd e3 e3 ex pditionis in qd collectu
fm rone nihil e3 formali ens nisi p pñz dñatione intellect-
qui facit pditione in quid. quod e3 e3 conueniens. q3 tñ nulluz
e3 ens reale: s3 rōnis tñ. maior pz in quinto caplo. Ter.
co. 22. vbi d3. q3 cui no est bonu e3 e3 no e bonu et silt cui no
est ens formali no est ens. C. P. hic in ista d3. Singulum
eni no aliud vñ a suimet suba: et quod quid erat esse d3
sint guli suba. si ergo quid est esset suba fm rōnez. vt ip3 di-
cunt

Quedā enī ⁊ illic eadē ⁊ ex spermate fiunt ⁊ sine spermate. Terty omēti vigesimiseptimi:

110. viii.
Queritur Cū gñata p putrefactionē
 sine sp̄mate, 7 gñata p propa-
 gatorem cum sp̄mate: distinguant
 specie in natura. ¶ Videt̃ q̄ sic. nam a-
 terius matricē ē altera forma. alioquin
 non esset forma propria hui⁹ materie
 7 tunc quolibet ex quolibet generaret̃. sed altera est mate-
 ria si generatorum. q̄ propagata generant̃ ex sp̄mate.
 putrefacta autem non sed aliquo corpore putrefacto: er-
 go habent alteras formas. 7 per p̄is specie distinguunt̃
 C̄ ¶ Preterea generata a natura 7 a casu non sunt eiusdē
 speciei. alis homo vt videtur posset generari ex sp̄mate
 alius: 7 infinitis materijs. sed propagata sunt generata a
 natura: putrefacta a casu: vt dicit̃ hic in septimo ter. cō.
 31. ergo 7c. C̄ Contra. p̄bus septimo metaphisice ter. cō.
 23. q̄ dicit̃. q̄ eadē sit que sunt ex sp̄mate 7 sine sp̄mate
 R̄ideo. ¶ Una ē opinio Auzēne vt sibi ip̄onit commenta-
 tor octauo phisico 7 mento 46. q̄ omnia que
 generant̃ ex semine eadē specie possūt p putrefactionē sine
 semine generari. q̄ opinio cōiter nō tenet̃. q̄ tūc aialia p-

secta: puta hō equ⁹ & hōi possent p putrefactionē gñari
sine ppagatiōe: qd est absurdū: & de homine cōtra fidē.
Alia est opinio in extremo q est cōmentatoris in octauo
philicor. cōmē. 46. q eadem fm spēs nō gñantur
ex spmate & sine spmate. Lūius pbatio est. qz vnus natu
re vn⁹ dō est modus cōicādi. q ergo hēnt diuersos modos
cōicādi sunt alterius nāe. & p pñs alteri⁹ spēi. s. ppagata
& putrefacta sūt hōi. ergo & c. maiorē ipse pbat p rōnes
positas i pede. C Sed illa opinio arguit p Augusti
num tertio de trinitate. caplo. 9. dicente oppositū. Cui⁹
rorio est ibidē. qz generati p putrefactionē ppagati alia
sūt. ppagatiā. & sic sunt vniuoca gñans & gñantū a se: er
go ppagata & gñata p putrefactionē sūt vniuoca & eiusdē
spēi. aūs pz in apib⁹: & in murib⁹: & hōi. & euidenter pz
de plātis. qz plantē equoqz gñat. i. non de semine postea
pducunt semē vniuoce ex quo generant alie plāte eiusdē
spēi. C Ideterea ipse cōmentator videtur sibi alibi p̄di
cere. nā secūdo de celo & mūdo. p̄mē. 14. p̄cedit q in accē
tibus non est scmp gñatio ab vniuoce. & ponit exēplum
de calore. nā calor gñat equoqz ex motu & cōcursu radio
ri. gñat & vniuoce a calore i substantijs. C Dicit etiā secū
do celi & mūdi. cō. 11. qz exitus ignis a lapide nō est de ca
trāslationis. sed de ca. alterationis. B & nō gñat p trās
tatiōes: s. p alterationē. gñat & ignis p motu locale: vt ipse
dicit scdo metba. p̄mēto. 36. & pz p metbau. de gñatiōe i
pressionū ignitar. sed oīa p̄dicta gñata equoqz sūt eiusdē
spēi cū generatis vniuoce. ergo. & c. pbatio assūpti. qz hnt
eisdē opatiōes & circa eadē oba. ab eisdē etiā p̄uāt & ab
eisdē corrupit. cōsēqz mot⁹ hēnt siue qstū ad surū. siue
qstū ad p̄orū. siue qstū ad motū p̄gressiū. & eadē hnt
organā mot⁹ p̄gressiū. ex vnitatē aut mot⁹ pcludit pbs
prio de celo & mūdo vnitatē nāe. & idē p̄mē. p̄mento q̄to
dicit. qz mot⁹ vñ nō puenit nisi ex vnitatē nature. C Cō
firmat. qz dicit p̄rio de aīa. mēbra. Iconis nō differūt
a mēbris cerui: nisi qz aīa differt ab aīa. & aliq sic & sic ge
nerata habēt mēbra eiusdē spēi. pz de murib⁹. & apibus.
& hōi. ergo hnt aīam eiusdē speciei. & p pñs eadē nām.
& generaliter q̄cuqz possunt pcludere vnitatē specificā si
ue sūptā ex actibus siue opatiōibus cōcludunt ppositūz
de vnitatē specificā sic & sic gñatoz. C Ideterea sibi p̄di
cit magister su⁹ Arist. hic i septimo. & p̄az iseri⁹: vbi vult
qz sicut aliq sunt ab arte & a casu. qñ. i. p̄cipiū est in mā
siue arte: qd est p̄cipiū motus factionis i idem fieret ab
arte ita vult qz qdā nālia sūt a natura & a casu. qdā nō.
Ibidē vult cōmē. qz illa possūt gñari siue semine. & p pñs
fm ipm equiuoce. i. quoz mā pōt iduci virtute celesti ali
q vnus silis vñ i ppagatis. C Ad ei⁹ rōnē dicēdū. qz al
sumit maiorē falsam. i. eiusdē nature nō pōt ēē nisi vnus
modus cōicādi. Ad pbatōes eius p̄dicetur statim.
Est ergo tertia opinio quā tenco. qz ppagata & putrefa
cta sūt eiusdē spēi: ppter rōnes cōtra cōmentatōrē ad
ductas. nec tenco cū Aūcēna. qz oīa aīalia pnt troqz mō
generari. nihil. n. vniuoce generabile est generabile equi
uoce. nisi sit ita imperfectum qz tā cā vniuoce qz equiuo
ca sufficiant ad eius generationem. & iō imperfecta entia vt
sunt plante & quedam aīa possunt vtroqz modo generari
scilicet vniuoce & equiuoce. perfecta autem non.
Ad primum i oppositū cuz dō. qz alterius materie & al
tera forma. dicēdū qz vt pz 5. hui⁹. capitu
lo de ca. ter. cō. 2. mā est ex q fit aliqd. cū ist. & addit cuz
insit: ad pñam oppositi ex quo trāsmutato & corrupto fit
res. non tñ ieristit rei scē. Si ergo itelligas qz forma eius
dem rōnis est materie eiusdem rationis loquēdo proprie
de materia q est illius rei. concedo. sed si accipis mām p
opposito ex quo corrupto generat⁹ oppositū: tunc nego
ignis. n. eiusdem spēi generat⁹ siue ex aere corrupto siue
ex aqua corrupta seu ex quocūqz alio corrupto. in pro
pagatis autē & putrefactis est materia eiusdem rōnis p̄
mo mdo. sed non secundo modo. C Ad aliud. nego. ma
iorem quia sicut patet ex textu philolophi eadem possunt

fieri vtroqz modo scilicet a natura & a casu.

Et generationes autē naturales he sūt quarū
generatio ex natura ē. hoc autē ex quo fit quā dici
mus materiā. hoc autē a quo eorū q natura aliqd
sunt. hoc autē aliquid hō: vel plante: vel aliquid
aliud taliū q maxime substantias dicimus ēē. Ter
tu cōmēti vigesimiscūdi. Itē textu cōmēti vige
simiseptimi. Valā igitur ex dictis: qz q quidem
vt spēs: aut vt suba dicit non sit. synodus autem
fm hanc dicta sit &c.

Qd. ix.

Veritur Utz tñ cōpositū ex mā & for
ma generetur p se primo. vi
detur p̄rio qz nō. nā illud nō ict alicui
p̄rio. qd tñ ict sibi fm vñā partem
ex q̄to ter. cō. 23. & sexto huius. sed ge
neratio ict cōpositū fm vñā p̄t tñ
scilicet rōne forme. nihil. n. p̄positū rea
liter hz esse post nō esse nisi forma. ergo p̄positū nō gene
rat p se p̄rio. C Ideterea. qz non tñ p̄positū arguit sic.
forma p se gñat. ergo non tñ cōpositū. p̄na pz. pbatio
antis. tñ p̄rio qz mutatio nō denotat nisi a p se termino:
alioq denotaret a re cuiuslibet gñis cū. possit ēē ad rem
cuiuslibz gñis p accēs. s. gñatiō nālis denotat a forma.
nā forma est nā. ex secūdo phi. ter. cō. 12. Et ibidē ter. cō.
14. dō qz gñatio ē nālis qz ē via i nām s. nō i nāz q ē mate
ria: qz mā p̄eristit. nec i cōpositū qz cōpositū nō ē na
tura s. hnt nāz vt ibidē dicit. ergo dō nālis qz ē i nāz que
est forma. ergo forma ē p se terminus eius. I tū secūdo
qz qd de nōuo hz ēē post nō esse: illud p se gñat: sed for
ma sola ē hōi. qz tota mā p̄supponit: & cōposito nihil
ē nisi mā & forma. ergo forma p se gñat. C Ideterea mā
p se gñat. non ergo tñ cōpositū. p̄na ē euīdēs. probatio
antis. tñ p̄rio qz octauo hui⁹. capitulo p̄rio. ter. cō. 4. pbs
vocat mām generabilē & corruptibilē i istis iseribz.
I tū secūdo qz tertio phi. post datā diffōnez motus ex
plicat de generatiōe & corruptiōe dicens p generatio ē
actus generabilis inquantū generabile. & corruptio act⁹
corruptibilis inq̄tū corruptibile. illud at cuius est actus
est ipsa mā. ergo mā est generabilis & corruptibilis. C In
opposito est pbs in littera. ter. cō. 26.

In ista q̄ne p̄rio pmittā aliqz distinctiōes. secūdo oīdā
aliqz cōclusiones. C Quātū ad primum sit ista
p̄ria distinctiō. qz cū gñatio sit qdā mutatio pōt cōparari
ad duo. i. ad subm in quo ē & qd trāsmutat. & ad terminū
ad quē ē & q p̄ducit. C Secūda distinctiō sit ista. qz termi
nare aliqd pōt ēē dupl. sicut & agere. i. vel in rōne quo.
vel i rōne qd. Exēplū de agere. hō itelligit vt qd. s. itelle
ct⁹ hōis vt q. exēplū de terminare. fili⁹ determinat dēpēdē
tū p̄is vt qd. s. filiatio vt q. Sili⁹ p̄posito. termin⁹ gñā
tiōis potest itelligi vel de termino formali q. vel de termino
nō qd. dō at termin⁹ qd ipz p̄positū. s. dō termin⁹ q illud
quo p̄positū ē formali. siue sicut siue accētalr. iste termi
nus ē forma. i. terminus formalis quo. C Tertia distin
ctiō sit ista. qz hō qd dō p accipit ab Arist. dupl. vno mō
accipit p vt distiguit p̄tē. vt sic illud dicat alicui ictē
p̄rio. qd sibi nō ict hz p̄tē. s. hz totū. h mō loqz Ari. quin
to phi. caplo p̄rio ter. cō. j. vbi distiguit moueri i p se p̄rio
& fm p̄tē & p accēs. pz ibi. Itē 6. phi. ter. cō. 37. eodē mō
accipit p̄rio. vbi dicit qz si aliqd mouet p̄rio i aliquo tpe.
mouet i q̄libz p̄tē t̄pis illi. qd si nō. nō mouet p̄rio i illo
tpe. C Alio mō accipit p̄rio vt dīc cālitatē p̄scīa. Exēplū
triāgul⁹ hz tres p̄. qz hz i se cāz p̄scīa & adēqz passionis
tal. h mō loqz Arist. de p̄ i p̄ p̄scīa. de vli. vbi disti
nit vlt. qd ē p se p̄ & de oī & fm qz ipz p̄mū p̄rio dicatur
quantitatiūz & sit. a. scd p̄mo dicatur quidditatiūm
& sit. b. C Differunt autē hēc duo p̄mo tripliciter. p̄ia
differentia ē qz ictē aliqd alicui solū p p̄tē repugnat & nō
repugnat

Quantum ad secundū sit ista p^{ri}a p^{ro}lo. mā gñat^{ur} 7 corrūpitur sub^{ie}c^{ti}o. hanc p^{ro}bo sic. ois forma alicui formalit^{er} icris p^{er} necessitate^m denotat ipm cui ierustit. ipos^{si}ibile. n. ē albedine iesse alicui formalit^{er} nisi illud formalit^{er} sit albu. s^{ed} gñatio formalit^{er} iest māe q^{ui} mā ē subim gñatio. nis. ergo nec^{esse}ario gñatio denotat māz. 7 p^{er} p^{ri}is mā gñatur sub^{ie}c^{ti}o. C^{on}tr^o p^{ro}bo sic. ois mutatio ē actus entis in pō vt sub^{ie}c^{ti}o. ex tertio p^{ro}bi. ter. cō. 6. s^{ed} gñatio ē q^{ui}dā mutatio. ergo gñatio ē act^{us} entis i pō vt sub^{ie}c^{ti}o. sub^{ie}c^{ti}ū at^{que} gñatiois ē mā. ergo gñatio ē act^{us} materic. 7 p^{er} p^{ri}is mā gñat^{ur} vt sub^{ie}c^{ti}ū. C^{on}tr^o p^{ro}bo sic. gñatio ē de nō sub^{ie}c^{ti}o i sub^{ie}c^{ti}ū ex. 5° p^{ro}bi. ter. cō. 7. tunc sic. q^{ui}dā mutat^{ur} a nō sub^{ie}c^{ti}o i subim gñat^{ur} s^{ed} mā mutat^{ur} de nō sub^{ie}c^{ti}o ad subim. puta a nō igne ad igne. ergo mā generat^{ur}. C^{on}tr^o p^{ro}bo argui de corrūptioe q^{ui} ē mutatio a sub^{ie}c^{ti}o i nō subim. nā mā sic mutat^{ur} 7 p^{er} p^{ri}is corrūpitur vt subim. C^{on}tr^o p^{ro}bo Ari. 5° p^{ro}bi. ter. cō. 8. probās q^{ui} gñatio nō sit mot^{us}. arguit sic. q^{ui}dā gñat^{ur} nō ē. q^{ui}d mouet^{ur} est ergo gñatio nō est motus. 7 p^{ro} p^{ro} quo accipit^{ur} i maioris ly q^{ui}d gñat^{ur}. nō p^{er} termino q^{ui} minor cēt falsa. nā in b^o disti^{ng}uit^{ur} gñatio a motu. q^{ui} sicut terminus gñatiois nō ē. sic nec terminus motu. ergo accipit^{ur} p^{ro} sub^{ie}c^{ti}o. s^{ed} subim gñatio nis ē mā. ergo mā gñat^{ur}. C^{on}tr^o p^{ro}bo p^{ro}clusio sit ista. q^{ui} mā nec gñat^{ur} nec corrūpit^{ur} terminatiue. hāc p^{ro}bo sic. q^{ui} q^{ui}d nā^{que} liter gñat^{ur} 7 corrūpit^{ur} vt terminus h^{ab}et māz p^{re}ter^{it}ū. ergo ē maior p^{ro} h^{ab}et i l^{ib}ra ter. cō. 27. 7 ex p^{ro}bi. nā mā ē ex q^{ui} fit res cū sit. p^{ro}bat^{ur} ē rōne q^{ui} oē q^{ui}d generat^{ur} aut corrūpitur vt terminus ē possibile ēē vel nō ēē de potētia in^{tr}inseca. vt p^{ro} ex scdo de gñatioe ter. cō. 31. ergo q^{ui}d p^{ro} se generat^{ur} aut corrūpit^{ur} h^{ab}et p^{ro} se p^{ri}ncipiu^m quo pōt ēē 7 nō ēē. 7 illud ē mā vt dcm ē supra 7 dicet^{ur} ista i b^o codē septio. mi. p^{ri}ncipalis p^{ro}bi. q^{ui} alit^{er} cēt p^{ro}cessus infinitus i materijs. C^{on}tr^o p^{ro}bo. de gñabile 7 corrūptibile vt termin^{us} ē in potētia alicui sub^{ie}c^{ti}o. sed mā non est hmōi q^{ui} p^{ri}mu^m potētiāle i nulli ē pōtētia. q^{ui} iā nō ēē p^{ri}mu^m potētiāle. s^{ed} mā ē p^{ri}mu^m p^{ri}ncipiu^m potētiāle. 7 p^{ri}mu^m subim ex p^{ri}o p^{ro}bi. ter. cō. 82. 7 p^{ri}o de gñatioe. C^{on}tr^o p^{ro}bo. q^{ui} illud q^{ui}d sup^{er}ponit^{ur} i oī actioe nā li. 7 illud ad q^{ui}d fiat r^{es}olutio ois gñationis 7 corrūptiois ipos^{si}ibile ē gñari vel corrūpi. s^{ed} mā ē hmōi. nā ipsa sup^{er}ponit^{ur} in oī actioe nāli. ex p^{ri}o p^{ro}bi. ter. cō. 82. 7 ad ipsam r^{es}olutiōē ois corrūptio 7 gñatio ex p^{ri}o de gñatione. ergo ipos^{si}ibile ē ipsa gñari vel corrūpi. C^{on}tr^o p^{ro}bo. Tertia p^{ro}lo sit ista. forma nullo mō ē terminus gñatiois p^{ro} se p^{ri}o. hāc p^{ro}bo sic. ex q^{ui}d p^{ro} se gñat^{ur} vt terminus. gñat^{ur} ex mā q^{ui} ē p^{ro} sui vt p^{ro}datū ē i p^{ro}bo p^{ro}clōne. s^{ed} forma si h^{ab}et materiā p^{re}ter^{it}ū. alio q^{ui}n cēt p^{ro}cessus i infinitū i formis. 7 i materijs ergo forma nō ē p^{ro} se p^{ri}o termin^{us} gñatiois. C^{on}tr^o p^{ro}bo. Tertia p^{ro}lo sit ista. forma nō ē terminus formalis quo gñatiois. p^{ro}bat^{ur} huius

Ad primum dicendum qd pcedit de pmitate. a. hic 7 co
cessus est i qnta conclusionē qd cōpositum
nō generat p se pzo. C Ad secundū nego añs. Ad pbatio
nē primā dicendum qd generatio dī naturalis pzo qd ē via
i ens naturalē qd est cōpositum. secundario vō qd ē via
i formā que ē natura. qñ ergo dī qd generatio dī natural
qd est via i naturā qd est forma: li qd nō dicit cām i media
tā sed remota. C Ad secundam pbatōnē dicendum qd ma
ior est vera de esse cōposito ex potenciali 7 actuali. tunc
ad mi. dico qd totus cōpositus h3 cē post nou cē. cē āt for
me non acqrit p generatōnē inqzū formā qd inqzū cōpo
siti: 7 iō p accēs: vt p3 i lra hic. C Ad tertū pncipale ne
go añs si intelligas qd inā p se generet vt terminus. ad p
batōnem p3 qd ostendunt materiā generari vt subiectū
7 hoc concessum est in primā conclusionē: non tamen sic
querit questio: nec Arist. hic in littera.

Ceteru igitur est quedam spera preter has: aut domus preter lateres: aut nunq̃ facta est. si sic erat hoc aliquid. sed q̃ tale significat. hoc autē z determinatum non est. Rō. r.

Accurrit Platonē. l. q. si ydea vel for
me separate sunt cause generātes q. ge
niti non erit hoc aliqd. videt q. nō: nā
forma in composito ē p̄cipiūz genera
di composituz qd est b̄ aliquid. ergo si
per se esset idē ageret. q̄ia patet a fili
na calor calefaceret filii separat⁹ sicut cōiunctus. C. ¶ Pre
terea. nullū agens particulare agit nisi mediātibus q̄li
tātibus actiuis ⁊ passiuīs. ergo nulluz tale agēis inducit
formā substantiālē. ⁊ per consequēs iducit ab aliq̄ forma
separata. consequētia pbat. q. nullū agens inducit aliqd
pfectius ⁊ nobilius q̄ sit forma per quā agit. oīs aut for
ma substantiālē ē nobilior q̄cūq̄ q̄litate actiua ⁊ passiuā.
C. ¶ Preterea. oīs que generātur. generātur ab vniuocho v̄
p̄s hic in littera ter. cō. 78. ⁊ 30. s. i. putrefactis nō est ge
nerās vniuocho nisi sit aliqd vniuocho separātū. C. ¶ Pre
terea cōsequētia Ari. nō valz. nā aia intellectiua nō ē a ge
neratē sed a creatiua qui est pura forma separata: ⁊ tamen
genitum est hoc aliquid: non ergo valet cōsequētia cō
mēta. ⁊ Aristo. C. Contra p̄s hic in littera. ter. cō. 28.
Respondetur hic a commen. cum in q̄lro suo q. ra
tio valet. quod pbat tripliciter. primo sic
agens immateriale non dependet a materia in agendo.
sed ydea separata si ponitur est pura forma. ergo agens
immaterialē non dependet a materia in agendo. tunc sic.
vel productū sibi filie. vel non. si sic. habetur propofitum.
q. sicut ydea nō ē aliqd sic nec generatū ē b̄ aliqd. Si nō
hoc b̄ ē propter defectū ex parte materic. q. idē sp̄ facit
idē. secūdo de generatione ter. cō. 36. sed materia circum

scribitur a tali agente. si ergo generas e forma tñ. ergo
genitū: nō erit hoc aliqd sicut nec generas. ppter qd si
genitū ē aliqd: ergo gñat p trāsmutationem māt. ergo
gñans erit ppositū nō for. m. pbatio pñe: qz pura for
ma non pōt trāsmutare māt. si ergo generas nō ē hoc ali
qd p ppositū. g nec genitū. C Dicit ad b q ydea i gñatio
ne nō hz rōez disponētis s iroductis formā. ita qz i ge
neratōe o3 dare duplex agēs ppositū disponens mām
aliud iuducēs formā qd ē pura for. nā sola for. pōt iuducē
re formā. C hāc rñsione excludit cō. dupli. tñ qz se qret
qz genitū eēt dō i actu. qz qz rēspū ipsi pōtū duo agētia
vñ. s. disponens māt aliud iuducēs formā. tñ qz vñ ē
fectus s3 qz vñus gñatē a duobus agētibz. nō hēc tertia
ratio commenta. que procedit ex vnitāte compositi exclu
dendo predictam rñsione. sed iste rationes nō concludūt.
C pñia non concludūt. quia assumit falsū in maiori. s. qz
agēs qd nō ē in māt non depēdet i agendo a māt. qz omne
agēs citā primūz requit māt i quā agit nō ē aliqd agēs
imateriale pter primū. C Scda ē rō assumit pñones fal
sā. s. qz māt nō pōt trāsmutare materiā. Cū pñio. qz si sic
pñia cā nō pōt trāsmutare materiā. pñs ē falsū. qz qd
qd pōt cā scda effectū pōt pñia. pñia p3. qz pñia cā ē ma
rie imaterialis nō nullū imāt ē ita sepatū sicut pñia cāp. se
cundo qz ipōssibile ē aliqd trāsmutare aliud p mediū nisi
trāsmutet mediū. sicut cō. i fine isti commēt cō. 31. d. qz
for. sepatā pōt trāsmutare māt mediāte corpe celesti. er
go pōt trāsmutare illud corp. mediū: als pcederet i fñ
niti. nō illud corp. mediū ē māt ut nūc suppono. Cū ter
tio qz ex dictis pñis dicit sibi. dicit. n. qz corpa celestia
i illis qz generāt p putrefactionez dāt eis aliqd loco seis.
s3 corpa celestia sunt forma ita qz nō ē ibi māt receptiua
forme substantialis s3 ipsūz i de substantia orbis. ergo so
la forma pōt trāsmutare māt. Cū qrtō qz trāsmutās trā
smutat iuductū ē i actu. ex qz huius i iuductum tale accidit
sibi hñe pñipius potētiāle. ergo accidit trāsmutanti hñe
māt nō esse cōpositūz. C Tertia ratio assumpta ex ipugnatō
ne rñsione nō valet. vnde p primūz arguitur sic. māt est a
deo. qz ingñabilis nō icorruptibilis. forma autē a gñante p
ticulari. ergo cōpositū seu māt nō forma erūt dñd i actu nō
valz qz sint duo i actu. qz tota māt ē i pō nō actus seu forma
adueniēs facit vñū i actu. C Lōtra. secūduz arguit sic. in
cā s3 cēntialit ordiatil o3 oēs s3 pcurrere ad effectū. vt oñi
fuit scdo huius. s3 aliqz vñus effect? ē ab agente pñicula
ri ergo idē qz effectus ab oñibz cāis vñū cēntialit. qz
dinatis. vñū ē qz ab illo pñicula. non ergo ē cōue
nientis aliquem vñū effectum actu esse a duobus agēti
bz. imo hoc ē necessariūz. s3 forte diceret plato qz agēs
disponens materiā nō agens includēs formāz sint agē
tia essentialit ordinata.

Dicendum aliter ergo ad qñē qz pñs pbat ydeas nō
ē necessarias ad gñationē nō qz sint possi
biles. sed qz nō sunt necessarie. hoc sufficit pbo. qz aut
non sunt necessarie pbat qz nūqz ponenda sūt plura vbi
vñū sufficit. ex p. pñi. ter. cō. 41. p Anaxagorā. s3 gñatio
vñuoca pōt saluari sine ydeis. ergo nō o3 ydeas ponere
propter generationē. nō tñ pbat. p. qz ydee non sint. nō
sonat littera. dicit. n. s3 si sint ydee pter singularia nihil
vtilit cēnt ad gñationē. vñ nō vult eas simplr non esse. s3
qz ppter generationē vñuocā nō est necesse eas ponere.
Ad primū in oppositū posset negari pñia. s. qz si for
ma i cōposito ē pñipiu gñandi cōpositū
ergo filr i p se cēt. non sequit qz si ē p se sepatā qz possit
ēē pñipiu. qñ. n. est i cōposito est tñ pñipiu quo. nō
ē pñipiu quod. forma. n. sic ē pñipiu quo qz nō quod
C Aliter posset dici qz pñ pbatōne q adducitur de calo
re sepatō. s. qz nō est ipōssibile formā sepatam esse pñel
piū gñandi pñipiu. tñ nō ē necessariū. hoc probat rō. nō
hoc sufficit pbo pñatōne vt dictū est. C Ad secūduz s3
nullum particulare agens agit nisi mediātibz qualita
tibz actiuis nō passivis: non tñ est intelligendūz qz qñtā

tes actiue sunt immediatū pñipiu agendi formā substantia
lē. nulla. n. qualitas attingit terminū pñationis substantis s3
solū alterationē nō disponēs materiē pñentes forme indu
ctionem. nō p tanto agens generas dñ agens mediātibz
qñtātibz talibz. C Ad tertiū dictū est i sententiādo lit
teraz. qz qñ aliqñt sunt ex vñuoco. quia agēs vel h3 for
mā quā pñitū formāle. qñ ē gñatio simplr vñuoca.
vñ h3 cā tñ virtualit. nō ē vñuoca vñ qd. s3 vñuoca
s3 generationis pōt saluari etiā in putrefactis sine pñe
ydeaz. C Ad quartū pcedo argumētū qz nō pbat aliud
nisi qz genitū. nō hoc aliqd pōt ēē a pura forma. pñia tamē
pñi ē bōa mō pōt pñitū. qz sufficit pñio qz si genitū ē hoc
aliqd nō cōpositūz. non o3 generas esse formā sepatam
sed sufficit ipsū generans esse compositum.

Dubitat aut aliqz quare alia sunt arte nā
casu: vt sanitas. alia non: vt domus &c. sic tamen
vñqz i ignis ppter hoc &c.

Veritur tñ in māt rex nāli sit aliq
pñs forme generatōe cōagēs
ad cōpositū generationē. vñ aliqd qd
sit trāsmutabile i formāz. videt qz sic
nam cō. 8. metha. cō. 15. d. qz ex actu nō
pō nō sit vñū nisi p agens cōbens ad
actum. qd nō largit ei multitudinē sed
pfectionez. dicit et i cōde octauo. qz illud quod est i actu
nō ē aliud ab eo qd ē ipō. sed illud qd fuit i pō ē i actu
nō sūt duo diuersa. sed si nihil forme pñerit i māt agēs
extrahens vel educens pñam ad actum non tñ largiret
pfectionē sed multitudinē. C Itē illud qd est i pō. nō illud
quod ē i actu cēnt aliqz duo diuersa cui pñipiu ait com
men. C Lōtra pñs. hic i lra ter. cō. 29. d. qz sicut dom?
sit tñ ab extra sic tñ vñqz i ignis. ergo rēspū ignis nul
lum ponitur actiūm intra passum. sed solum sufficit ipa
materia. ergo nihil aliud pñerit.

Rñdeo circa istā qñē qd pñit qz sic qdā pñon.
pñio ergo pars affirmatiua pñtractabit. secundo
pars negatiua declarabitur. C Quantum ergo ad pri
mū dicit qz in māt aliqd tale pñerit. qd pbat duplici
via. pñia sumit ex pte vñade creationis i gñatiōe nāli. se
cundo ex pte saluade nālitatis. Ad hoc enī qz forma non
fiat de nihilo nec creat ponitur aliqd in māt pñerit. qz
fiat forma. Ad hoc etiā vt gñatio sit nālis nō violenta
ponitur illud ēē actiūm coagēs extrinsecō agentī. C Ex pri
ma via ar. sic. si nihil pñerit i māt qd formā nāle trā
mutet ergo pductio forme nālis nō erit gñatio s3 creatio
pñs ē falsū. ergo nō añs. pñia probat. qz creatio ē de nihilo
factio. legē ē eadē rōne qz qñ forma nālis corripit qz
anibiletur. qz vñde res icipit i idē redit nō resoluitur. ergo
agens nāle posset creare nō anibilet qd falsū ē. C Ex secū
da via ar. sic. si nihil i māt pñerit. ergo generatio forme
naturalis non erit naturalis pñs est falsum. ergo nō añs
pñia arguit. tñ primo. qz hic i lra ter. cō. 29. dicit qz a nā
fiat i qñqz māt ē aliqz pars forme qz sic mouet māt sicut
mouetur ab extrinsecō auctoritas ē expñsa. nō secūdo qz
oñs māt naturalis h3 pñipiu intrinsecō actiūm nāle. qz nā ē
pñipiu mot? nō actis ei? i qz. ex secō pñi. ter. cō. 3. pter
h3 pñt naturalia ab artificialibz. vt ibiqz pñ. s3 pñt
māt nō ē forma iuducēda. qz nōdūz ē. nec māt. qz ei? non est
agere. ergo aliqd trāsmutabile i formā. tñz qz violentū est
chius pñipiu ē ab extra nō pñerit vñm passio. ex tertio
etbi. si ergo nihil ē i materia coactiūm gñatiōis forme.
nullā vim cōfert passūz. qz ergo qz gñatio ista ēē violē
ta non nālis. tale at pñactūm vñt qz ē i māt a create non
a gñante. nō ē cocū materiē ex quo posseat sit forma nālis
nō illud quidam eorum vocant inchoationem forme. qui
dā partes forme generat. quidam formā imperfectā. qz
dā ratiōne seminat. quidā potētiām actiūam materiē
s3 pñentes illud cogere extrinsecō agentī quidam vō
cant illud purum potētiāle. C Unde hec opinio tenens

Partem

Optimus

partem affirmatiua h3 qnz modos dicendi. prim^o mod^o di-
cedi est. q^o i ma est vna forma gñalis pfecta ipsi mae. q^o
est rō seminali respectu gñis pñit^o vlt^o alioz sequen-
tiū vsqz ad formā spēi spālissime. vñ pñen. p^o pñi. dicit
q^o materia p^o recipit formas vles r^o sic deiceps. C Sed p^o.
q^o forma gñis prioris vel ē pars forme gñis posterioris
vel nō. puta q^o forma sube sit pars forme corpis. r^o sic de
inceps. si nō ē pars. ergo nō euaderet creationē. q^o forma
corpis erit nō de aliq^o sui. si sic. ergo for^o prior eadē micro-
reali. ē ps formariū dñaz sibi mutuo p^o gñationē succē-
dentiū. qd vñ ipossibile. pñia ps. q^o illa forma prior māt^o
p te. r^o ē vna i vna māt^o. pñeterea p^o generationē nālē vel
aliqd. noui pducit^o. vel nihil. si aliqd. ergo nō euades crea-
tionē. q^o illud qz tūcūqz modicu fiet de nō aliq^o. Si nihil
ergo erit nulla gñatio. h3 erit qdlibet i quolibet. dñs erit p^o
ductio noua h3 terminū nouū. Secūdu mod^o dicēdi
ē q^o pōit respectu cuiuslibet forme pñiā inchoationē. r^o iō
tor quot sunt forme educibiles de pō māt^o. r^o illā inchoa-
tionē pñt cē a creatē r^o eā vocat pñe forme vel formā incho-
pletā q^o pñit a gñante. C Lōtra. qro quōd ex pñe pcedēte
pñe sequēte fiat vñ q^o vel sicut ex pñe r^o actu. vel sicut ex
pñibus hōgñicis eiusdē rōnis. nō pño. tū q^o forma est
actus. tū secūdo. q^o forma pñetia ex illis pñibus compo-
ta nō ē simplex. nec secūdo modo. q^o vel pars adueniēs
imēdiate educerē de potētia māt^o vel mediātē pñia. i. de
potētia pñe. si pñiū. frustra ponit^o pp vitādū creationē.
q^o sine illa cō imēdiate educerē. si secūdu. pño q^o ipos-
sibile ē duas ptes forme eiusdē rōnis sic se hōe q^o vna sit
terminus r^o alia subm trāsmutandis. tū scō qz qñqz potē-
tia actiua ēq respicit qdlibet in q^o saluā rō dñi pñit. er-
go potētia gñatiua ēq potētiā pñe pñit sicut in pñe sub
sequēte ergo ponit^o eiusdē rōnis. imo plus cū pars pñe
eris sit iperfectior sequēte. ergo pñi pars nō erit igenera-
bilis nēc eōuā. C pñeterea illud inchoatiū intrinse-
cū r^o actiū vel est efficiēs pñe actiū ad gñationē vel
nō. si sic. pño. q^o nihil iperfectius est sufficiēs actiū
respectu pñetioris. tū q^o sp agerē cū sit agens nālē hñs
sp passum appropinuatū ergo forme sil educerent sp. vel
salte illa cui pō actiua vel inchoatio ēet fortior. q^o qñ
euidēter falsum. Si nō. ergo agēs extrinsecum pñis a-
git qz intrinsecū. alr intrinsecū sp egisset. licz iperfecte. in-
illo ergo prior ex quo pñit nō agit. erit actio violen-
ta p te. non ergo euiles inālitatē gñationis. C Tertius
modus dicēdi ponit cuiuslibet forme pñiā inchoationē
sicut r^o secūdu. h3 illā dicit cē totā formā. ita q^o idā for-
ma pñit in māt^o nō tñ vnita māt^o nec iformans eā. sed post
p gñans sit vno forme cū māt^o vt eā actu informet. C Lō-
tra. tū pño. q^o ponit accēs sine subo. q^o formā accidētālē
nō informātē māt^o. tū scō. q^o ponit formā materialē se-
parātā r^o nō informātē materiā. tū tertio. q^o ponit materiā
sine forma iformātē. q^o oīa sūt ipossibilia p nāz. C pñete-
rea nulla actio realis naturalr p se terminat ad relatio-
nē. q^o i ad aliqd nō est mor^o. ex s^o pñi. ter. cō. iō. sed vñ
est relatio. ergo actio nāl agētis q^o vtqz ē realis non ter-
minat ad illā vñionē forme cū māt^o vt tu dicis. C Quart^o
modus dicēdi ponit q^o tota forma pñit et vnita māt^o
h3 pñt fm esse incolectū accipiēs pñetiū esse p gñationē.
ita q^o totū pñitū pñit sub alio nō eēndi. i. sub eē iō
pleto. C Lōtra. q^o oīs actio realis h3 terminū realē. sed
gñatio ē actus realis. ergo rē. Jste terminus p te est mo-
dus eēndi pñetis r^o nouus. tūc sic. vel ille modus eēndi ē
accēs. r^o tūc generatio erit alteratio. vel erit suba. r^o tūc
vel erit materiā vel forma vel pñitū. qz qd des. seq^o q^o
nō totū pñitū pñit. h3 ipus vel aliqd eius nouer
pducit^o. Cōfirmat^o sic. q^o oīs productio subalis noua h3
terminū subalē nouū. sed gñatio simplr ē hñdī. ergo rē.
r^o tūc idē qd prius. q^o tūc totū pñitū nō pñit. C pñete-
rea. seq^o q^o māt^o sil iformet oībz formis dñis r^o qbus
cūqz specificis distinctis qd ē abstrādū fm pñiā. tūc. n. redi-
ret opinio Anar. q^o qdlibet esse in quolibet. C Quitus mo-

Andecima

aus dicēdi ponit i māt^o nāz quādā pure potētiā quā vo-
cat pñitū pñe. q^o pñt i māt^o disticta tñ a māt^o. trāsmutabi-
lis tñ i formā p actiōz agētis nālīs. r^o ista ē pō māt^o de q^o
educit^o forme corpales. C Lōtra. q^o pñitū potētiā
vel accipit^o. p pō obiectiua vñ subiectiua. si subiectiua. tūc
nō ē aliqd aliud a māt^o se. māt^o. n. ponit sicut pō subiecti-
ua. Si accipit^o. p pō obiectiua ista nihil ponit. sic. qñ ē in
pō antechristus r^o albedo futura nō dñ ens. ergo pñe pō
tētiā ēet nihil. si ergo ipus ē trāsmutabile i formā tūc for-
ma fiet de nihilo. r^o sic nō vitabis creationē. C pñeterea il-
lud purū potētiāle si est aliqd ex nihilo ē creator vel crea-
tura. non creator. pñ. si creatura. pñ. q^o oīs creatura h3 res
pectu reale r^o actiāle ad creatōrē. euilidet respectus rea-
lis actualis est fundamentum reale actiāle. q^o nō mmo-
ris entitatis ē fundamentū qz respēct^o fundatū. ergo pñi-
cipiū potētiāle ē aliqd ens actiāle reale. C pñeterea. il-
lud purū potētiāle vel erit pñitū vel ē ps forme gñan-
de vel non vt pñi^o. Lōtra alios modos ponēdi argutum
ē. ita q^o vel nō creatio vitabit^o. vel pp generationē nālē
nihil nouū pducit^o. quoz vtqz ipus reputāt ipossibile.

Quantum ad secūdu pñiale ē opinio negatiua q^o di-
cit q^o vtqz i māt^o ponēdi ē rō seminalis. nō tñ
eōuā māt^o vel trāsmutabilis i formā. ita q^o aliqd forme
perigat in māt^o de quo fiet forma. C Ad cui^o euidētiā sup-
pono qd sit rō scialis r^o qbus sit ex hñs q^o dicta sunt i sen-
tentia dñi circa primū huius lectionis. Et vlt^o pñio
declarabit^o de se. q^o semē sit. secūdo ad quid sit semē.
r^o tertio ad quid sit rō scialis. C Vno ad primū pono ta-
le rōnes de semē. Semē ē qdā corp^o pñe pñitū
a gñante cuius forma nō ē in pñe a hā pp scil. sed pñet
alter vt ex ipso gñet aliqd sile gñanti. C Ad cui^o euidē-
tiā est sciendū q^o i nā ē duplex pñetis. vnus ascēdit^o
r^o gñatiū. vñi gñ. a. pñetēdo a forma semis vsqz ad
formam sanguinis. vñtra ad formam mēbrionis. r^o vñtra
ad formā pñetam i spē. puta afini vel bouis. r^o iste pñet-
is ē ab iperfecto ad pñetum. Alius ē discēdit^o r^o re-
solutorius. vñ. a. resolūdo anial in cadauer. r^o cadauer
i elemēta. vsqz ad māt^o pñiam. r^o iste pñetis ē a pñe
cto ad iperfectum. illud aut a quo incipit natura i pñio
pñetis ē semē. r^o pñ. q^o ibi nō sūt h3 pñet vñtra vsqz ad
formā vñimā pñetā. cēuerso est i scō pñetis. ex q^o pñ
q^o semē ē qdā corp^o iperfectus pñetūz a gñante vt sit
via ascēdendi ad formā vñiorē r^o pñetā. C Vnanus
ad secūduz dico q^o semē nō ponit^o vt sit pñitū actiū
gñationis attingens terminūz formales gñatiōis q^o ē ipsa
forma. h3 pño duplr. pño sic. qd non ē nō est pñitūz p
ductum sube. agere. n. pñsuppōit esse. h3 semē i istā ge-
neratiōis nō ē. q^o gñatio vñi^o est corruptio alteri^o. ergo
rē. C Dices q^o ē pñitūz dus est. Lōtra. q^o semē ē aliqd
de proximo cōuertibile i illud qd dñ gñari. sed de tale h3
rōnes passui magis qz actiū. C pñeterea. scō sic. nul-
lū iperfectus ē pñitūz efficiēs pducēdi pñet^o. h3 se-
mē ē qd iperfect^o for^o gñanda. maior pñ. q^o oē pñitūz
pñitūz vel ē vñiūz vel equocuz. qz qd dñ. vel ē eq
pñetū vel pñetū terminū pñetū r^o nullo mōdo iper-
fectus. C Dices q^o semē agit i virtute decedentis. r^o nō in
virtute pñiā. r^o sic pñt pducere subam r^o formā geniti.
C Lōtra. i vñte nō entis eo mō q^o nō ē: nihil agit. h3 deci-
dēs cū nō sit i rēz nā. puta pñ mortu^o. vel ēt si sit. tñ q^o n
ē pñs corp^o qd dñ semē agere. iō ē non ens vel habens
rōnē nō entis. ibi ergo in virtute illius nihil agit. Si ergo
agit semē vel agit virtute pñiā vel alicuius subelactiū
liter cōeistentis. C Cōfirmat^o. q^o i cñis ordinatis accēta
liter nō dñ sil cōeuerē omnes ad effectum vt ostensum ē
secūdo huius. h3 decedens r^o ipsum semē sunt accētalr or-
dinata. ergo rē. semē ergo nō agit in virtute decedentis.

Sed occurrit dubiū. a quo illa forma pducit^o si non a
semē nec a pñe. C Rñō i gñatis mediātē semē
r^o marie p pñationē vt sūt aīalia oz recurrere ad virtu-
tē diuinā. p dico q^o imēdiate a deo pducit^o. pñatio. q^o nō

a semine ut pbatur est nec a pte. qz eo mortuo pot filius gñari: nec a forma vel virtute celi. qz ipsa est ipse celi qz forma alati. nā sūm Aug. xj. de tri. caplo deccimoseptio. oē viues ē pñtati nō viuetē. pponit enī viuetia nō viuetibz. Itēc pducit ab itelligētia vel ab angelo. tū qz sūm cōm scōlā nō pñt inducere vel educere formā de pō materie. tū qz agūt mediāte motu celi. si ergo celū nō pōt. nec angelus mediāte motu celi pōt. reliqz ergo qz de? rē. C Lō tra: ergo oēs iste forme nāles creant. Rñ ad illud si de tur dñs nō videt aliqd ipōssibile. vel alr negēt dñā. falsitas huius pñe patebit infra. C De gñatis aut imediate sine seic. puta cū ignis gñat ignē. nō pñt sic dicere. de his n. nō pcludit rōnes facte sic pñt. semē ergo nō pñt ut sit pñcipiū actiū respectu termini iformalis gñatiōis. s; magis pñcipiū passiū et mālē. C Sed nūqd semē agit ad alteratiōē pñā vel pcedētē terminū gñatiōis. C Dicēdū qz nō agit ut sufficiens actiū. nā virt? actiua agētis vni formis: nō pōt cāre effectū diffōrmē i passio vni formis. s; virt? semis ē vni formis ut pñt. et mālē. ergo virtus semis nō pōt efficere tātā diffōrmitatē quantā appet i organis aliatū. nec p pñt pōt alterare ad tātā diffōrmitatē. ma. pñt qz diffōrmitas in effectū vel accidit ex diffōrmitate agentis vel passi. Quid ergo dico qz virt? qz facit tātā diffōrmitatē organoz i corpe aialis qz qz sit agēs diffōrme et illud est actio diffōrmitis influentie siue caloris celestis que quantum ad hoc psona est virtuti diuine. nec puto i conueniens si ad istam actionem diffōrme aliquo modo concurrat semen ut concausa.

Quantum ad tertiū dico qz rō semialis nō pōt ut sit pñcipiū pductiū forme subalis sic nec semen. et pñt casdē rōnes. C Itē hūc semen nō ē sufficiens alteras siue influentia celi: ut ostēdū ē. sic nec rō semialis que ē aliqz forma siue virtus actiua seminis. Sūt tñ et semē et ratio semialis nō sufficienter: sed aliqñ cōcausa tua et coactiua nō ad formam subalē sed ad alteratiōem pñā. Ex predictis oibus pcludit qz nihil pñst i mālē ut inchoatio forme vel actiū forme qd in ipsaz formam nālī gñatā naturalr transmutatur. et sic ad gñē. C Ad argumēta alteri? opiniōis. ad primū de creatiōe nego cōle quētiā. et ad pñationē cū dñt qz creatiō ē de nihilo factiō. C Rñdeo qz li de nihilo pōt dicere bitudinē terminū vel subī. Si dicit bitudinē terminū sic nō distinguit creatiō a gñationē nālī. vtraz. n. est productio de nihilo. si dicat bitudinē subī sic ē tñ creatiō. et non generatiō naturalis. creatiō. n. ē pductio de nihilo: et nullo pñsupposito. ita qz excludit cālitatē cuiuscūqz cāe: tam mālīs qz formal: qz et efficiētis creati pcausantis ipsi creati qz aliqñ pcurrat ut postcrius. vtrū si res creata suscipiat in aliqz susceptibili: oppositū hui? semp accidit i actiōe nālī. qz ibi pñgitur subī et mālē pñans qz est in potentia naturali ad formā hñs inclinationē ad cā tāqz carens et apta nata nālī suscipe cāvnde si p ipōssibile forma naturalis pducere et a natura nō concurrēt materia nec trāsmutata p natura. talis pductio ēē creatiō. C Unde notandū qz creatiō ē productio inter ens et nihil simplr. gñatio vō ē iter ens et pñuationē. qz pñuatiō et si nihil sit formalr tñ pñsupponit aptitudinem et inclinationem nālēz in subiecto aliquo cōcāntē. nō sic creatiō. C Et hoc cessat instantia de gñatiā et aia intellectiua: qz ad istoz pductionē nō pcurrit aliqz cā cōcāns ipsi pducētī: cū iste forme nō educant de potētia materie. vnde et deus posset eas pducere sine suscepti uo et tunc patet qz nihil sibi coageret. nūc ēt prius ex natura rei pducunt a deo nulla alia cā cōcāntē. et in scdo si gñatio nature vniunt qñlibet suo susceptiūo. s. gñā aie: et aia intellectiua corpori. patet ergo qz agēs naturale nō creat et eadem ratione nō annihilat: esto qz nō pducāt formā nō pñsupposito aliquo in materia quod in formam nālīter transmutetur. C Ad secundū cum inferitur ergo generatiō forme nālīs nō est nālīs. nego pñas. Ad cui? euidētiā pñsupponēdū ē qz nālitas gñationis et mot? nālīs

accipiēda ē ex pte passi ad formā nālī inclinati: et nō ex parte pñcipij actiū inēntis ipsi mobili ut probatū fuit p rationes tres quinto hui? caplo de nā. Hoc pñsupposito respōdet ad pñationes pñe. Ad primā dico sicut dicit in sententiando qz pñs h i lra loqz de pte forme nō formati sed virtualr: eo mō qz dicit calorem ēē pte sanitatis. et hoc mō rō semialis pōt dici pñs forme gñande s; sit formati nihil illius forme. C Ad scdaz pñationē cū dñt qz oīs gñatio nālīs h pñcipiū actiū dñt qz falsū ē. Tu dicis qz natura ē pñcipiū mot? et i quo ē. dico qz ē pñcipiū passiū nō actiū: et pñt hōc nālīa dñt ab artificialibz. qz in nālībuz pñcipiū passiū hz determinatā inclinationē ad formā artificialibz nō. s; ibi vel inductio forme ē i inclinationē mālē. ut pñt i edificij et erectionibz. nā i inclinationē gñatiū ē qz ponāt sursum. vel saltē mālē ē i potētia neutra ad formas artificiales. C Lōtra qz natura vō magis de forma qz de materia ex secūdo phi. ter. cō. 12. C Rñdeo. nā ut pñcipiū passiū vō de materia: et de forma. nam pñ forma per quā res est talis per eandē est receptiua passiōis pñtis forme. cremplū. p eandē formā qz hō est hō est receptiū risibilitatis. et qz graue ē graue vel leue est leue cōpetit sibi talis vel talis motus. C Ad tertiā pñationē qz gñatiū ē. dicēdū qz li nō pñferēte vi: oīs cōstrui cū li passio et nō cū li pñcipiū ē: ut sit sensus qz gñatiū est cuius pñcipiū ē ab eī ipso passio nō conferēte vñm. pñfert aut vñ passum nō actiue sed inclinatiue et dispositiue. qñ. s. hz nālē et determinatā inclinationē ad formā iudicēda. qd nō ē vñ de violēto ut cū lapis ferē sursum. s; ex h nihil hēs. sufficit. n. qz materia naturaliter sit inclinata ad formam naturalem ad saluandam naturalitatem generationis. esto qz nihil actiū sit ex parte materie.

Ad pñm. i oppositū dicēdū qz i illis duabz auctoritatibz loqz de potētia obiectiua. sic. n. agēs nō largit multitudinē s; pñfectionē. et illud qd ē i actu et i pñt nō sunt duo diuersa. qz albedo i actu ē et alia nec ē pñfictioz seipsa ut est i pñ obiectiua. s; ē pñfictioz. s; loqñdo de pñ obiectiua sic agēs multitudinē largit pducendo formā aliqz de no uo. Itē ens in pñ. s. materia. et ens in actu. s. forma sunt duo diuersa et realiter distincta. et sic nihil mali sequitur.

Et hic quidē pñmittat: ex quib? vō suba est ut pñtib? pñscrutādū ē. Si igit ē hoc quidē materia: illud vō spēs aliud ex his et sba est materia et spēs: et quod ex his ē qdē ut materia pars alicui? dicitur

Q. dñiij.
Queritur Utz i hēbus nālībuz mā sit pñs qdāitatis rei specificē. vñ deē qz nō: nā quito h? caplo de cā ter. cō. 2. dñt qz oēs pñtes diffōnis sūt forme. ergo mā nō pñnet ad diffōnē nec pñs ad quidditātē rei. C Pñ. ibidē et de aia et alibi frequēter Arist. nominat formā qz qd ē rei. ergo mā nō pñnet ad qd qd ē rei. C Pñ. dñterea h i 7. ter. cō. 35. parum post dicitur qz aia est suba aniatī et spēs. et qd qd erat eē nō mā. C Contra octauo hui? ter. cō. 9. dñt pñ. Plato. qz oīs diffinitio hz qd et quale. et oportet h esse ut materia. illud vō ut forma.

Rñdeo hic ē opinio tenēs pñt negatiua pp auctores ad ductas i oppositū pñles pñles. Pñ. dñterea. ar. rā tionibz et pño sic. qz qd hz māz ē gñabile et corruptibile. s; qz qd est nō pōt gñari et corripī. ergo qz qd ē rei nō iclu dit mām. maior pñbat ex h? caplo 5. ter. cō. 22. mā ē qz res pōt ēē et nō ēē. iō sūm pñm ibidē i oibz gñatis siue ab arte siue a nā ē mā. qz qñlibet tale est possibile esse et non esse. minor habet i lra ter. cō. 14. vbi dñt qz qñqz nō cōcipiūt cū mā sed sine mā ut rōnes. i. quidditates spēs: solū hēc nō corripuntur. C Pñ. dñterea qz qd ē est pñcipiū cognoscēdū illud cuius ē ut dicitū fuit supra i h eo de septimo. caplo quarto ter. cō. 21. s; materia nō ē pñcipiū cognoscēdū rem. quia ut dñt pñt post mā ē de se ignota

ignota. et ibidem ter. co. 35. pme. ait q. m. siue sensibili siue
intelligibili. fm se est ignota. ergo m. n. p. t. ad qd qd e
rei. C. p. nihil p. t. ad qd d. t. rei qd. p. b. i. b. e. q. qd e id e
e. cu co cu. e. sed m. e. i. b. m. o. i. ergo m. n. p. t. u. i. e. r. ad rei
q. d. d. t. e. i. m. a. i. o. r. e. s. t. q. s. i. e. u. i. d. e. s. e. r. t. e. r. m. i. s. n. a. n. i. b. i. l. p. t. p. h. i.
b. e. r. e. i. d. e. n. t. i. t. e. i. t. e. r. r. e. z. s. u. a. q. d. d. t. e. i. n. i. l. i. t. e. c. e. n. e. a. r. e. i. q. d.
d. i. t. e. v. n. i. s. u. p. r. a. c. a. p. l. o. i. i. j. p. o. a. t. q. i. n. d. i. c. i. s. f. m. s. e. q. d. q. d.
e. s. t. i. d. e. e. s. t. c. u. c. o. c. u. i. e. m. i. b. r. i. n. l. f. a. i. b. e. c. o. d. e. v. i. j. q. m. a. e. s. t.
o. i. s. e. i. q. d. n. e. i. d. e. c. u. s. u. o. q. d. e. i. f. e. r. i. e. t. d. r. q. p. e. c. e. p. t. a. c. u.
m. a. n. i. s. i. d. e. g. r. e. C. s. i. t. a. o. p. i. o. n. i. p. l. a. c. e. t. p. p. r. o. d. e. s. i. f. e. r. i.
p. o. n. e. d. a. s. p. r. o. d. a. o. p. i. o. n. e. n. e. c. r. o. d. e. s. i. s. t. i. o. p. i. n. i. o. i. s. p. e. l. u. d. i. t.

Ad primum i. oppositum cu. d. r. o. e. q. d. h. z. m. a. z. r. e. d. i. c. e. d. u. t.
q. c. o. r. r. u. p. t. i. b. i. l. e. d. i. c. i. t. p. o. t. e. n. t. i. a. p. p. i. n. q. u. a. v. e. l.
r. e. m. o. t. i. o. c. o. r. r. u. p. t. i. b. i. l. e. i. n. p. o. t. e. n. t. i. a. r. e. m. o. t. a. d. r. i. l. l. u. d. q. d. h. z. v. n.
p. o. s. s. i. t. c. o. r. r. u. p. t. i. b. i. l. e. n. o. t. i. p. o. t. e. r. e. i. n. a. c. t. u. n. i. l. i. p. r. i. u. s. s. i. t. i. n. p. o.
t. e. n. t. i. a. p. p. i. n. q. u. a. s. i. c. c. a. l. e. f. a. c. t. i. u. i. n. p. o. t. e. n. t. i. a. r. e. m. o. t. a. d. r. i. q. h. z.
v. n. p. o. s. s. i. t. c. a. l. e. f. a. c. e. r. e. s. e. d. n. o. p. o. t. a. c. t. u. c. a. l. e. f. a. c. e. r. e. n. i. l. i. s. i. t. i. n.
p. o. t. e. n. t. i. a. p. p. i. n. q. u. a. s. i. c. p. a. s. s. i. s. i. t. s. i. b. i. p. h. s. a. d.
p. p. o. s. i. t. u. i. g. n. i. s. e. s. t. c. o. r. r. u. p. t. i. b. i. l. e. i. n. s. e. d. o. m. o. d. i. c. e. d. i. p. s. e. s. i. c.
c. o. l. o. r. e. s. t. v. i. s. i. b. i. l. i. s. e. r. s. e. d. o. d. e. a. i. a. t. n. i. g. n. i. s. n. o. e. s. t. i. n. p. o. t. e. n. t. i. a.
p. p. i. n. q. u. a. v. t. c. o. r. r. u. p. t. i. b. i. l. e. n. i. l. i. s. i. t. i. n. e. e. r. r. i. t. e. q. d. s. e. s. t. g. n. a. b. i. l. e. z.
c. o. r. r. u. p. t. i. b. i. l. e. p. r. i. m. o. h. z. m. a. z. d. e. t. a. d. e. r. r. i. t. a. s. i. c. a. t. q. q. d. e. s. t.
n. e. c. e. s. t. g. n. a. b. i. l. e. n. e. c. c. o. r. r. u. p. t. i. b. i. l. e. v. t. d. i. c. i. t. p. h. s. n. e. c. p. l. u. s. p. e. l. u.
d. i. t. r. o. s. e. d. h. n. o. o. b. s. t. a. n. t. e. q. d. e. s. t. i. p. e. i. h. z. m. a. z. n. o. p. r. a. c. t. a. t. a.
C. a. d. s. e. c. u. n. d. u. m. d. r. i. q. q. u. i. d. e. s. t. e. s. t. p. r. i. n. c. i. p. i. u. c. o. g. n. o. s. c. e. d. i. r. e.
i. l. l. a. r. o. r. e. d. u. c. i. t. s. i. c. n. i. b. i. l. p. o. t. p. f. e. c. t. e. c. o. g. n. o. s. c. i. n. i. l. i. c. o. g. n. i. t. i. s.
o. i. u. s. u. i. s. c. a. i. s. v. n. s. e. d. o. h. u. i. p. o. n. i. t. q. c. a. e. n. o. s. u. n. t. i. f. i. n. i. t. e. l. o.
q. u. e. d. o. t. a. d. e. c. a. i. s. m. a. l. i. b. z. q. d. e. a. l. i. s. t. u. e. s. i. c. n. i. b. i. l. e. s. t. n. e. c. e. s. s.
s. a. r. i. a. a. d. c. o. g. n. i. t. i. o. n. e. r. e. i. n. i. l. i. q. u. i. d. e. s. t. f. m. t. e. s. e. d. m. a. e. s. t. n. e.
c. e. s. s. a. r. i. a. e. r. s. e. d. o. h. u. i. g. m. a. i. n. c. l. u. d. i. t. i. n. i. p. s. o. q. d. q. d. e. C. a. d.
f. o. r. m. a. d. i. c. e. d. u. t. q. l. z. c. o. g. n. i. t. i. o. m. a. e. r. e. q. u. i. r. i. t. a. d. c. o. g. n. i. t. i. o. n. e. m.
r. e. i. m. a. i. s. t. n. a. l. i. r. o. c. o. g. n. o. s. c. e. d. i. f. o. r. m. a. a. l. i. m. a. i. s. q. u. a. s. i. c. u. t.
c. a. e. d. s. t. e. r. i. t. i. p. f. e. c. t. i. o. n. e. z. e. n. t. i. t. a. t. e. z. c. a. l. i. t. a. t. e. i. n. c. a. n. d. o. i. t. a. z. i.
c. a. n. d. o. c. o. g. n. i. t. i. o. n. e. r. e. i. c. u. i. s. s. u. n. t. s. i. c. e. r. g. o. f. o. r. m. a. m. a. g. i. s. e. s. t. e. n. t.
q. z. m. a. i. t. a. m. a. g. i. s. c. a. r. e. n. t. i. t. a. t. e. z. c. o. g. n. o. s. c. i. b. i. l. i. t. a. t. e. r. e. i. q. z. e. t.
m. a. n. o. h. z. e. s. t. e. n. t. i. t. a. t. e. n. i. l. i. p. e. r. f. o. r. m. a. c. a. n. t. e. q. e. i. n. e. f. f. e. c. t. u. z.
i. d. e. t. f. o. r. m. a. f. a. c. i. t. c. o. g. n. o. s. c. e. r. e. m. a. s. i. n. v. i. a. q. z. p. o. s. t. e. a. e. c. a. d. o.
g. n. o. s. c. e. d. i. p. p. o. s. i. t. u. t. e. r. g. o. m. a. i. g. n. o. t. a. q. z. n. o. e. p. r. o. d. e. s. i. f. e. d. o. s. i. n. d.
s. e. c. u. n. d. u. m. c. u. i. d. r. e. c. n. e. c. p. o. s. s. i. b. i. l. i. t. a. t. e. C. a. l. i. d. r. i. q. z. A. r. i. s. t. l. o. g. i. t.
d. e. c. o. g. n. i. t. i. o. n. e. s. c. i. e. n. t. i. f. i. c. a. z. p. e. m. a. i. s. d. e. t. a. d. e. e. r. r. i. t. e. i. l. l. a. g. a. d. e.
e. i. g. n. o. t. a. s. c. i. e. n. t. i. f. i. c. a. z. c. a. c. o. r. r. u. p. t. i. b. i. l. e. r. e. i. l. l. o. n. o. f. a. c. i. t. c. o. g. n. i.
t. i. o. n. e. s. c. i. e. n. t. i. f. i. c. a. s. e. d. s. i. a. b. s. t. r. a. h. a. t. u. r. a. s. e. n. s. u. i. l. l. a. q. u. o. z. e. s. t. t. a. l.
m. a. n. o. e. p. e. c. i. a. n. i. l. i. o. p. i. n. i. o. C. a. d. t. e. r. t. i. u. m. c. u. d. r. i. n. i. l. i. p. r. i. n. c. i. p.
t. e. r. d. i. c. o. q. z. m. i. n. o. r. e. s. f. a. l. s. a. C. a. d. p. b. a. t. i. o. n. e. d. i. c. e. d. u. t. q. z. A. r. i.
l. o. g. i. t. i. b. i. d. e. m. a. c. o. n. t. r. a. c. t. a. p. e. r. s. i. s. t. e. r. e. v. e. l. d. e. m. a. i. s. q. e. s. t. p. r. o.
p. r. e. t. a. s. i. n. d. i. u. i. d. u. a. l. i. n. h. i. s. n. o. e. s. t. i. d. e. q. d. q. u. i. d. e. s. t. c. u. c. o. c. u. i.
u. s. e. s. t. p. e. r. s. e. p. r. i. m. o. s. i. c. A. r. i. s. t. o. i. n. t. e. n. d. i. t. l. z. s. i. t. i. d. e. m. e. o. m. o.
q. u. o. h. u. i. t. q. d. v. t. o. s. s. i. s. z. e. s. t. s. u. p. r. a. i. n. b. v. i. j. c. a. p. l. o. i. i. j.

Alia est opinio tenes pte affirmatiua. C. ad cui. v. i. d. e. t. a. t. i. a. s. u. p. p. o. s. i. t. i. s. t. r. i. b. u. s. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. i. b. u. s. p. o. s. i. t. i. s. i. n. s. e. n. t. e. n. t. i. a.
d. o. q. u. a. z. p. r. i. m. a. e. d. e. s. p. e. a. l. i. a. d. e. m. a. a. l. i. a. d. e. s. i. l. t. o. t. o. d. e. c. l. a.
r. a. b. o. g. n. q. z. p. e. l. o. n. e. s. C. s. p. r. i. a. p. l. o. s. i. t. i. s. t. a. m. a. n. o. p. r. a. c. t. a. t. a. q.
e. s. t. p. s. p. o. t. e. n. t. i. a. l. i. s. a. c. c. e. p. t. a. a. b. s. o. l. u. t. e. z. v. t. p. e. r. t. i. n. e. t. a. d. q. d. d. i. t. a.
t. e. s. p. e. c. i. f. i. c. a. h. a. c. o. s. t. e. d. o. s. i. c. A. r. i. s. t. v. i. j. h. c. a. p. l. o. i. j. t. e. r. c. o.
z. r. e. c. i. t. a. t. o. p. i. n. i. o. n. e. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. s. r. e. s. m. a. l. e. s. q. u. o. z. q. d. a. d. i. f. f. i. n.
i. e. h. a. t. p. m. a. s. s. o. l. u. q. d. a. p. a. c. t. u. s. q. d. a. z. p. v. t. r. u. q. z. i. s. t. i. v. l. t. i. m. i.
d. i. f. f. i. n. i. e. b. i. t. p. f. e. c. t. e. v. n. v. b. i. o. m. e. d. a. t. a. r. c. h. i. t. a. q. z. p. l. e. r. u. s. e. i. n.
d. i. f. f. o. n. e. m. a. z. f. o. r. m. a. C. s. i. b. i. d. e. c. a. p. i. j. t. e. r. c. o. 2. d. i. c. i. t.
q. o. z. t. e. r. m. i. n. u. e. o. i. o. n. e. l. o. g. a. z. i. d. i. f. f. o. n. e. e. e. h. g. d. e. v. t. m. a. i. l.
l. u. d. v. o. v. t. f. o. r. m. a. C. i. t. e. i. n. h. o. c. v. i. j. t. e. r. c. o. 32. i. n. f. e. r. i. d. i. c. i. t.
q. p. a. r. a. b. o. l. a. i. m. i. o. r. a. l. i. s. q. u. a. z. o. s. c. i. u. n. t. s. o. c. r. a. t. e. s. d. i. c. e. r. e. n. o.
v. n. s. e. h. z. s. u. p. e. r. f. l. u. i. u. e. n. i. e. s. t. a. u. f. e. r. r. e. m. a. z. a. q. d. d. i. t. a. t. i. b. z. r. e. z. q.
r. u. q. d. a. s. u. n. t. b. i. n. h. o. c. i. f. o. r. m. a. i. n. m. a. b. e. t. d. i. c. i. t. a. l. i. b. i. f. r. e. q. u.
t. e. r. i. n. b. v. i. j. z. i. n. v. i. j. C. s. a. r. g. u. i. t. p. e. r. r. o. n. e. s. p. r. i. o. s. i. c. c. e. n.
t. i. a. z. q. d. d. i. t. a. s. c. u. i. u. s. q. z. s. u. b. e. s. t. r. o. i. n. t. r. i. n. s. e. c. a. s. u. f. f. i. c. i. e. n. s. e. s.
f. e. n. d. i. r. e. i. c. u. i. u. s. e. s. t. c. i. r. c. u. s. c. r. i. p. t. a. q. u. i. q. z. a. l. i. a. r. e. a. l. i. d. i. f. f. e. r. e. n.
t. e. s. e. d. p. t. e. f. o. r. m. a. i. g. n. i. s. e. s. t. t. o. t. a. e. s. s. e. n. t. i. a. z. q. d. d. i. t. a. s. i. g. n. i. s. e. r.
g. o. i. g. n. i. s. e. s. t. i. g. n. i. s. s. i. n. e. m. a. z. p. e. r. p. h. s. m. a. e. s. t. s. u. p. e. r. f. l. u. i. a. i. n. a.
q. d. e. s. t. a. b. s. u. r. d. u. m. m. a. p. z. q. z. a. l. b. e. d. o. e. s. t. r. o. s. u. p. e. r. f. i. c. i. e. i. e. s. s. e. n. d. i.
a. l. b. a. m. e. r. g. o. m. u. l. t. o. m. a. g. i. s. i. g. n. i. t. a. s. e. s. s. e. n. d. i. i. g. n. e. C. s. c. u.

i. n. s. e. s. s. e. n. t. i. a. e. s. t. i. n. c. a. t. a. z. i. p. s. u. m. e. s. t. i. n. c. a. t. u. p. r. e. d. i. c. a. t. u. i. n. c. l. u.
d. i. t. i. n. s. u. b. o. q. z. c. u. e. n. t. i. a. r. e. i. z. i. p. s. a. r. e. s. s. i. n. t. i. d. e. r. e. a. l. i. p. f. e. c. t. a.
i. d. e. n. t. i. t. a. t. e. s. i. v. n. i. e. s. t. i. n. c. a. t. u. z. r. e. l. i. q. u. i. u. e. r. g. o. a. d. d. i. t. o. v. i. r. o. b. i. q. z.
i. l. l. u. d. c. u. i. u. s. e. s. t. e. s. s. e. n. t. i. a. i. n. c. a. u. s. a. t. a. a. c. a. u. s. i. s. i. n. t. r. i. n. s. e. c. i. s. i. p.
s. u. m. e. s. t. i. n. c. a. u. s. a. t. u. m. a. c. a. u. s. i. s. i. n. t. r. i. n. s. e. c. i. s. s. e. n. s. i. q. u. i. d. d. i.
t. a. s. r. e. z. m. a. l. i. b. n. o. i. n. c. l. u. d. i. t. m. a. z. n. e. c. e. r. i. t. c. a. t. a. m. a. l. i. r. e. r. g. o.
n. e. c. r. e. s. m. a. l. i. s. c. r. i. t. c. a. t. a. m. a. l. i. r. e. r. g. o. f. r. u. s. t. r. a. p. o. n. i. t. m. a. i. n. r. e.
b. u. s. m. a. l. i. b. n. e. c. m. a. e. r. i. t. c. a. q. z. n. o. p. o. t. e. e. c. a. n. i. l. i. i. n. t. r. i. n. s. e. c. a.
q. d. e. s. t. a. b. s. u. r. d. u. m. e. u. i. d. e. t. e. r. C. s. o. e. n. s. p. l. e. t. u. i. n. g. n. e. n. u. l. l. i.
a. l. t. e. r. i. v. i. n. i. t. u. r. a. d. f. a. c. i. e. n. d. u. m. v. n. i. p. e. r. s. e. s. i. v. n. i. e. f. a. c. v. n. i. p.
a. c. c. i. d. e. n. s. c. u. c. o. v. e. l. v. n. i. a. g. g. r. e. g. a. t. i. o. n. e. v. t. a. c. e. r. u. s. s. e. d. s. i. q. d.
d. i. t. a. s. i. g. n. i. s. e. s. t. i. p. s. a. f. o. r. m. a. i. g. n. i. s. s. i. n. e. m. a. f. o. r. m. a. i. g. n. i. s. e. s. t. e. n. s.
c. o. m. p. l. e. t. u. i. n. g. n. e. e. r. g. o. c. u. i. u. z. v. i. n. i. t. u. r. f. a. c. i. t. v. n. i. p. e. r. a. c. c. i. d. e. n. s. i. s.
i. n. a. e. v. n. i. e. e. r. g. o. h. i. g. n. i. s. c. u. m. a. n. o. e. s. t. v. n. i. p. e. r. s. e. s. e. d. p. a. c.
c. i. d. e. n. s. v. e. l. a. g. g. r. e. g. a. t. i. o. n. e. v. t. a. c. e. r. u. s. q. d. f. a. l. s. u. e. s. t. m. a. p. r. i. n.
c. i. p. a. l. i. p. r. o. b. a. t. u. r. q. z. q. f. a. c. i. u. t. v. n. i. p. e. r. s. e. n. o. s. u. n. t. p. l. e. t. e. g. e.
n. e. r. e. s. e. d. p. e. r. r. e. d. u. c. t. i. o. n. e. v. t. s. u. n. t. p. r. i. n. c. i. p. i. a. z. p. a. r. t. e. s. r. e. i. m. i.
n. o. z. p. z. i. g. n. i. s. e. s. t. p. l. e. t. e. i. n. g. n. e. e. r. g. o. z. f. o. r. m. a. i. g. n. i. s. h. i. s. i. t.
t. o. r. a. q. d. d. i. t. a. s. i. g. n. i. s. C. s. q. d. n. o. i. n. c. l. u. d. i. t. a. l. i. q. u. i. z. q. d. d. i. t. a. t. e. s.
i. n. g. n. e. n. e. c. a. l. i. q. u. a. q. u. i. d. d. i. t. a. s. i. n. g. n. e. i. n. c. l. u. d. i. t. i. p. s. u. m. n. e. c.
e. s. t. i. n. g. n. e. p. e. r. s. e. n. e. c. p. e. r. r. e. d. u. c. t. i. o. n. e. s. e. d. p. e. r. t. e. m. a. e. s. t. h. u. i. u. s.
m. o. i. v. t. o. n. d. a. e. r. g. o. m. a. n. o. e. s. t. p. e. r. s. e. i. n. g. n. e. n. e. c. p. r. e. d. u. c. t. i. o.
n. e. e. r. g. o. e. r. i. t. n. i. l. i. b. i. q. z. m. u. l. t. i. e. s. t. e. n. s. e. r. g. e. n. i. l. i. d. e. m. a. n. o.
e. s. t. d. e. u. s. e. r. g. o. n. i. b. i. l. m. a. i. o. r. p. z. q. z. q. e. q. d. e. s. t. i. n. g. n. e. p. s. e. e. q. d.
d. i. t. a. s. v. e. l. i. n. c. l. u. d. e. n. s. q. d. d. i. t. a. t. e. v. t. i. g. n. i. s. z. q. e. q. d. e. s. t. i. n. g. n. e.
p. e. r. r. e. d. u. c. t. i. o. n. e. i. n. c. l. u. d. i. t. i. q. d. d. i. t. a. t. e. a. l. i. c. u. i. b. u. s. q. d. d. i. t. a. t. e.
m. i. n. o. r. e. s. t. e. u. i. d. e. n. s. q. z. s. i. m. a. n. o. p. r. i. n. e. t. a. d. q. d. d. i. t. a. t. e. n. e. c. e. t. i.
c. l. u. d. i. t. q. u. i. d. d. i. t. a. t. e. s. n. e. c. i. n. c. l. u. d. i. t. v. t. d. i. c. i. s. C. s. q. u. i. c. u. i. q. z. a. l. i. q.
r. o. c. o. i. s. q. u. e. n. i. t. p. l. u. r. i. b. z. p. o. n. i. t. c. i. s. p. e. r. a. l. i. q. u. o. d. c. o. e. c. u. i. c. o.
u. e. n. i. t. p. r. i. m. o. i. l. l. a. r. o. v. t. p. z. e. r. p. r. i. o. p. o. s. t. z. s. e. d. o. d. e. a. i. a. s. e. d. f. a.
c. e. r. e. p. e. r. s. e. v. n. i. p. o. n. i. t. h. u. i. c. f. o. r. m. e. z. h. u. i. c. m. a. e. z. i. l. l. i. e. r. g. o.
z. i. l. l. u. d. c. o. e. s. t. i. p. a. m. a. t. e. r. i. a. z. f. o. r. m. a. c. o. s. t. e. r. a. c. c. e. p. t. e. q. u. e. p. r. i.
m. o. f. a. c. i. u. t. p. e. r. s. e. v. n. i. a. q. d. n. o. e. e. t. n. i. l. i. i. p. a. m. a. i. n. e. r. e. t. a. d. q. d.
d. i. t. a. t. e. r. e. i. c. o. s. t. e. r. a. c. c. e. p. t. e. C. s. q. u. i. c. u. i. q. u. i. d. p. o. n. i. t. i. n. d. i. f. f. i. n. e.
s. u. b. e. m. a. t. e. r. i. a. l. i. s. p. r. i. n. e. t. a. d. q. d. d. i. t. a. t. e. m. e. i. u. s. q. z. l. u. b. a. n. o. h. z.
d. i. f. f. o. n. e. z. p. e. r. a. d. d. i. t. a. m. e. n. t. a. s. e. d. m. a. p. o. n. i. t. i. n. d. i. f. f. i. n. i. t. i. o. n. e. s. b.
i. t. a. t. e. m. a. l. i. s. e. r. v. i. h. u. i. t. e. r. c. o. z. e. r. g. o. z. C. s. e. c. u. n. d. a. c. o.
c. l. u. s. i. o. s. i. t. i. s. t. a. m. a. t. e. r. i. a. c. o. n. t. r. a. c. t. a. p. e. r. i. n. d. i. u. i. d. u. a. t. i. o. n. e. p. r. i. n. e. t.
a. d. q. d. d. i. t. a. t. e. z. s. i. l. t. o. t. i. u. s. q. u. o. d. e. s. t. i. n. d. i. u. i. d. u. u. s. s. u. b. s. t. a. n. t. i. e. d. i.
s. t. i. n. c. t. u. m. c. o. t. r. a. v. n. i. u. e. r. s. a. l. e. h. a. n. c. o. s. t. e. n. d. o. s. i. c. s. i. n. g. u. l. a. r. u. m.
s. u. n. t. c. a. e. s. i. n. g. u. l. a. r. e. s. e. r. q. u. i. n. t. o. h. u. i. u. s. c. a. p. l. o. d. e. c. a. u. s. a. t. e. r.
c. o. z. m. a. t. e. r. i. a. a. u. t. e. m. z. f. o. r. m. a. s. u. n. t. c. a. u. s. e. i. n. t. r. i. n. s. e. c. e. r. e. i. e. r. g.
o. i. n. d. i. u. i. d. u. i. c. r. u. n. t. c. a. u. s. e. i. n. d. i. u. d. u. e. m. a. t. e. r. i. a. e. r. g. o. i. n. d. i. u. i.
d. u. a. e. r. i. t. c. a. u. s. a. i. n. t. r. i. n. s. e. c. a. z. q. d. d. i. t. a. t. i. u. s. z. i. n. d. i. u. i. d. u. u. s. s. u. b. s. t. a.
t. i. e. s. i. c. a. c. c. e. p. t. e. C. t. e. r. t. i. a. c. o. n. c. l. u. s. i. o. s. i. t. i. s. t. a. m. a. t. e. r. i. a. p. r. a. c. t. a.
p. e. r. e. s. i. s. t. e. n. t. i. a. m. p. r. i. n. e. t. a. d. q. u. i. d. d. i. t. a. t. e. m. s. i. m. u. l. t. o. t. i. u. s. e. r. i. s. t. e.
t. i. s. p. r. o. b. a. t. i. o. h. u. i. u. s. p. r. i. m. a. e. s. s. e. n. t. i. a. l. i. a. c. o. m. p. o. s. i. t. i. e. r. i. s. t. e. n. t. i. s.
s. u. n. t. e. r. i. s. t. e. n. t. i. a. n. o. n. e. n. i. m. e. s. t. i. n. t. e. l. l. i. g. i. b. i. l. e. q. z. e. r. n. o. e. r. i. s. t. e. n.
t. i. b. z. c. o. p. o. n. i. t. u. r. i. n. t. r. i. n. s. e. c. e. a. l. i. q. u. o. d. e. r. i. s. t. e. n. s. s. e. d. m. a. e. s. t. p. r. i.
c. i. p. i. u. e. s. s. e. n. t. i. a. l. e. r. e. i. e. r. g. o. c. o. m. p. o. s. i. t. i. e. r. i. s. t. e. n. t. i. s. e. r. i. t. m. a. t. e. r. i. a.
e. r. i. s. t. e. n. s. C. q. u. a. r. t. a. c. o. n. c. l. u. s. i. o. s. i. t. i. s. t. a. m. a. t. e. r. i. a. a. c. c. e. p. t. a. p.
p. a. r. t. e. i. n. t. e. g. r. a. l. i. r. e. m. o. t. a. p. e. r. t. i. n. e. t. a. d. q. u. i. d. d. i. t. a. t. e. z. r. e. i. n. o. p. r. o.
p. r. i. e. z. d. i. r. e. c. t. e. s. e. d. p. e. r. r. e. d. u. c. t. i. o. n. e. z. q. d. n. o. n. p. r. o. p. r. i. e. z. d. i. r. e.
c. t. e. o. s. t. e. n. d. o. s. i. c. i. l. l. u. d. q. u. o. d. n. o. n. i. n. t. r. a. t. d. i. f. f. i. n. i. t. i. o. n. e. z. r. e. i. n. o.
p. r. i. n. e. t. p. r. o. p. r. i. e. z. d. i. r. e. c. t. e. a. d. q. u. i. d. d. i. t. a. t. e. m. e. i. u. s. n. o. d. i. f. f. i. n. i. t. i. o.
e. s. t. r. e. s. i. n. c. l. u. d. e. n. s. q. u. i. c. u. i. d. e. s. t. d. e. q. u. i. d. d. i. t. a. t. e. r. e. i. s. e. d. m. a. a. c.
c. e. p. t. a. p. r. o. p. a. r. t. e. i. n. t. e. g. r. a. l. i. r. e. m. o. t. a. n. o. i. n. t. r. a. t. d. i. f. f. i. n. i. t. i. o. n. e. m.
r. e. i. q. z. s. e. m. i. c. i. r. c. u. l. u. s. n. o. e. s. t. d. e. d. i. f. f. i. n. i. t. i. o. n. e. c. i. r. c. u. l. i. v. t. d. r. b.
i. n. l. i. a. e. r. g. o. z. C. s. e. d. q. z. p. e. r. t. i. n. e. a. t. a. d. q. d. d. i. t. a. t. e. m. r. e. i. p. e. r. r. e.
d. u. c. t. i. o. n. e. o. n. d. o. s. i. c. n. a. q. e. q. d. p. r. i. c. i. p. i. a. t. p. r. i. n. c. i. p. i. u. p. r. i. n. c. i. p. i. a. t.
z. p. r. i. n. c. i. p. i. a. t. u. s. s. a. l. t. e. p. r. e. d. u. c. t. i. o. n. e. q. z. q. u. i. c. u. i. d. e. s. t. c. a. c. a. u. s. e. e.
c. a. c. a. u. s. a. t. i. s. e. d. m. a. s. i. c. a. c. c. e. p. t. a. e. s. t. p. r. i. n. c. i. p. i. u. p. r. i. n. c. i. p. i. u. i. n. c.
d. i. a. t. i. s. m. a. e. p. r. i. m. e. z. i. m. e. d. i. a. t. e. n. a. m. c. i. r. c. u. l. u. s. q.

Abeutes vo ex actu nō palā vtrū quidē sūt aut
nō sūt. s; sp dñr ⁊ cognoscūt vñs rōne. *Qō. xiiij.*

Queritur An singularare sit per se a nobis intelligibile. vñ qñ nō p̄ p̄b̄ hic in ista ter. cō. 33. qñ dicit qñ abentib⁹ a sensu nō est palā an sint aut nō sint. ¶ Tercio secūdo de aia : ter. cō. 60. dñ qñ sensus est singulariū. intellet⁹ vñ iuz. Et his sic arguit. sic se h3 sensus ad suū ob3 sic se h3 intellet⁹ ad suū. ergo pmutatim scilicet sensus ad intelletū sic obm sensus ad obm intelletus. sed sensus nō est intellet⁹. ergo nec ob3 sensus qđ est singularare est obm intelletus. ¶ 2o affirmat. qñ diuersarū potētiarū sunt diuersa oba. ergo singularare qđ est obm sensus nō erit ob3 itellet⁹. ¶ C. p. qđ est : ē obm intelletus. ex tertio de aia ter. cō. 9. 7. 10. sed singularare nō h3 pprie quod quid est ter. cō. pbatio mior⁹. tñ qñ als singularare cēt diffimbrē 7 de ipso cēt pprie scia. quorum vtrūq⁹ est p̄tra p̄bm in hoc septimo. tñ qñ infinite possent ēē scie cū infinitas nō repugnet singularibus. tñ qñ hñs noticiarū perfectam de spē spālissima hñet imperfectā 7 i potentia de quolibet singulari : sicut hñs perfectam noticiarū de gñe h3 imperfecte 7 in potētia noticiam de specie q̄libz ipsius. sed hoc cōsequens est falsum. naz agēs per cognitionē non potest perfectissime se dirigere in agendo nisi pfectissime cognoscat agibile qđ tñ sibi possibile est. sz artifex per artem de domo tñ vlt p̄fectissime se dirigit i faciendū hāc domū particulare ita perfecte sicut si eandē prius aut vidisset aut nouisset ergo dom⁹ facta nō ē apta perfect⁹ cognosci ab artifice qđ in vli. ¶ C. p. ad principale. si singularare per se intelligitur. ergo vniuersale nō p se intelligitur. pñs est falsum. ergo 7 añs. probatio pñe. qñ si vñ 7 singularare per se intelligant. aut ergo vñ intelligit p eadē spēm per quā singularare. aut per aliam. nō per eadē. tñ qñ idem representaret aliquid sub rōne distincti 7 indistincti. tñ qñ si sic. s. per eandē. aut vna spēs que est ipsius vñs cēt oīz singulariūz. aut quēcūq⁹ est alicu⁹ singularis ppria est ipsius vñs. nō primo qñ nulla spēs vnica ē ratio cognoscendi pluravt plura. non secūdo mō : qñ tunc quot essent intellectiones singulariū tot essent vñum. tūz qñ ambo. s. vniuersale 7 particulare semp intelligerentur sil : nisi intelletus vteretur specie nunc ad hoc nunc ad illud : 7 illū vñum oporteret qñ precederet cognitio huius 7 illius. tūm qñ illa eadem species aut cēt ipsius vñs prio 7 sic nō possz representare singularia. qñ cēt distincta 7 cōfusa. vel ipsius singularis primo 7 ex consequenti vniuersalis. 7 tunc quot essent species singularium tot cēt spēs vñum. 7 sic spēs multiplicarentur in infinitū si debeāt oīa singularia cognosci. Si vñ detur alia pars qñ per aliam

spem cognoscitur hoc non videtur. tñ qz vtrūqz spēs eēt
eque abstracta cū ab eodem fantasmate gignatur ⁊ vīte.
eiusdem intellect⁹ agētis. qre ergo vna erit magis vīs ⁊
alia particularis nō vī. tū qz si primo gignat spēs intelli
gibilis singularis cō fantasia. aut ergo gignet aliavīs
ex eodē vī et de illa spē ⁊ tūc tot erūt spēs vīs quot pri
culares. ⁊ sic eiusdē vīs essent infinite species. aut nō ne
cessario gignet spēs vīs. sed tñ voluntate. sed hoc est ir
rōnabile qm̃. tū gignitio spēs sit nātis. aut spēs secunda
vīs reddat in idē qz priā ⁊ auct eā. ⁊ sic cognitio vīs
poterit in infinitū intēdi. ⁊ et sequeret qz quāto plura sin
gularia viderē tāta cognoscā perfect⁹. ipluz vīs quozum
vtrūqz est manifeste falsum. C. Contra. intellect⁹ comple
rus presupponit incōplexā. sed intellectus componit vīe
cum singulari dicendo. sortēs est homo. ⁊ cognoscit vīe
positionem esse veram vel falsam ergo cognoscit vtrūqz
extremū incōplexum alīs componeret ignorans.

Respondeo. Ista qđ est meth. qđtū qrit de intellectu
ne simplr singulariū. 7 est etiam aīastica.
i. pertinens ad libz de aīa qrenus querit de intellectu
singulariū respē intellect' nri. pzo qđ ptractabit vt
metha. secūdo ēē aīastica. **C** Quāti ad pzmū pmo p
mittit tres distinctiones. secūdo oīdā tres cōclusiones.
C De pmo sit ista pma distinctio singularē ē triplex.
quoddā abstrahēs ab existentia. nō enim singulare de-
terminat qđtū est de se ad existētiā sīc necesse: 7 tale pūci-
lare est per se in gñe nihil includēs pter nām spēi 7 p
pūctatē idiūaliū per quā ē hoc. q̄libet aut coordinatio
predicamti abstrahit ab existentia. secūdo mō sumitur
in qđtū est etnā singulare 7 nō includēs aliqd deēns. 7 ta-
le singulare pōt dici huiusmodi vt dēns fuit supra: etnā
aut nō est de rōpe alienius nec in qđtū quid nec in qđtū p
cipiat quid: qđ existētia est oīno extra quidditatiū forma-
lem salte in creaturis. tertio sumitur singularē in qđtū in-
cludens non solū existentiam: sed alia accētia circūstātia
vt qđitates qualitātē locū tps 7 huiusmodi. 7 sic est ens ag-
gregatū 7 vnu per accēs. **C** Secūda distinctio est qđ intel-
lecto est duplex. quodā quo d' quidditatiua seu abstracti-
uā. 7 b abstrahit ab etnā respiciēs solū additatem ei'
vt additas est. alia est intellectio que d' intuitiua 7 visio.
7 hec respicit per se obm pās in sua existentia. ita qđ ē exi-
stentia vt existēs est. **C** Tertia distinctio sit ista. obm in-
tellect' quoddā est pmo intellectū. quoddā non pmo
d' obm pmo intellectum quod adequat actū intelligē-
di. nō pmo aut intellectū d' qđ nō adequat. exēplū i fili'
qñ vī. qđtū bipedale ipsum totū adequat visionē. l3 autē
pās eius per se videtur nō tñ adeq̄t visionē. Sīlī āt ē d'
intellectū cū intelligitur species puta homo iī sa species
tota intelligitur adequat intellectiōnem 7 est pmo in-
tellectum. sed ptes spēi. puta genus 7 differētia l3 vtrūq;
p se intelligit nō pzo. qđ neutz adeq̄t p se se intellectuā
talē. **C** De secūdo sit ista pma pōlo. Singulare quolibz
modo sumptū est per se intelligibile qđtū ē ex nā sua. hāc
oīdo sic singulare est vere ens. ergo vī per se intelligibile
qđta p3 qđ intelligibilitas absolute itētur entitatē cū ens
sit obm intellectus vt probatū fuit. vj. diuis. pbatio an-
tecedentis. singulare includit totā entitatē qđditatiuā su-
piorz: 7 includit vltra b pūctatē idiūaliū ē etnā vī al-
qd accēs qđ necit' dimittit. sed addit ad entitatē. ergo
ad intelligibilitatē. ergo 7c. **C** P. pbat' de singularib' pzo
mō spālī. nā tale singulare nihil includit aliud vltra vīe n-
si gradu vīe actualitatē: 7 vnitatis qđ ē ipa dīa idiūdu-
lis. sed a tali singulari nō excludit' intelligibilitas rōne al-
cui' iclusi in vī supiorz. qđ tūc vīe nō est p se intelligibilis.
nec rōne alienū addit. qđ tūc angel' pīcularis nō ēē intel-
ligibilis. nā si repugnaret singulari vt singulare ē posse in-
telligi. angel' nō posset seipz intelligere. nec de seipz cum
sit singularissimū. **C** Secda pōlo sit ista. Singulare quoli-
bet mō sumptū est pzmū intelligibile qđtū est de se. b si
pet ex significatio noīs. qđ est pzo. qđcūq; n. aliud a sin-
gulari

gulari intelligit nō includit singulare p̄p̄te q̄tū ad q̄d intelligibilitatis est in eo q̄ nō includit illi gradu seu diuiaz individualē q̄ singulare est singulare. sed ip̄s singulare includit p̄p̄te q̄d est intelligibilitatis in quocūq̄ superiori. cū includit in suo p̄ceptu oīa supiora 7 nō econuerso. singulare ergo nō est natū intelligit p̄s iclusa i p̄mo intellecto. sed t̄m̄ p̄mū in quo alia supiora p̄ se includuntur. C̄ Tertia p̄lo sit ista. Singulare p̄mo mō est intelligibile p̄ se respectu intellectōis: abstractiue t̄m̄ singulare secūdo 7 tertio mō est p̄mū intelligibile intellectōis intuitiua t̄m̄. hec p̄lo h̄z duas partes vt p̄z ex secūda distinctiōe. nā intellectio abstractiua abstrahit ab existētia obi. intuitiua autē existētis obi vt ē existēs. ergo singulare p̄mo mō q̄d abstrahit ab existētia est obi intellectōis abstractiue solū. 7 singulare secūdo mō 7 tertio mō q̄d icludit existētiā ē obi cognitionis intuitiue solū. cōsequētia est euidens de se et significato terminorū.

Quantum ad scdm̄ ostēda tres p̄clusiōes. P̄ria p̄clusio fit ista. Singulare quocūq̄ mō sumptū est per se intelligibile a nobis p̄o statu isto salte intellectio ne abstractiua. hanc ostēdo sic. nā cognoscēs per se diuiaz extremorū per se cognoscit illa extrema diuiaz. nā cū diuiaz sit per se quedam relatio nō pōt cognosci nō cognitis extremis. sed intellectus noster per se cognoscit diuiaz inter singulare 7 vniuersale. ergo per se cognoscit vtrūq̄ extremū. Sic enim arguit Aristot. secūdo de aīa. de sensu cōi. C̄ p̄. intellectus discūrit a singulari ad vlt̄ 7 econuerso. ergo cognoscit vtrūq̄ extremū discursus. p̄tia p̄z. q̄ aliter discurreret ignorans. p̄batio p̄ntie: q̄ sicut per syllogismū cognoscit m̄ cōclōnē. ita p̄ inductionē principia. ex p̄mo pōt. sed nulla potētia arguit discurredo inductiue nisi intellectus. ergo notiores sunt sibi p̄missē q̄ p̄lo nes ergo per se intelligit singularem a quib⁹ arguit discurredo. C̄ p̄. intellectus nō imponit noīa reb⁹ q̄s ignorat. 7 intellectus ip̄d 7 attribuit noīa singularib⁹ q̄b⁹ ē attribuit secūdas intentiones. puta singulare idiuuū 7 h̄mōi. de his facit ēt p̄p̄ones 7 opinionones que oīa p̄tinet ad intellectū. ergo intellectus noster nō ignorat singulare. C̄ p̄. cognita non possum⁹ diligere. s̄m̄ Augu. sed magis 7 plus diligim⁹ singulare q̄ vlt̄. q̄ p̄ceptū de dilectione magis est singularis q̄ vlt̄. vñ p̄mo Ioānis. q̄ nō diligit fratrem suū quē videt. deū quē nō videt quō poterit diligere. ergo intelligim⁹ singulare. C̄ p̄. confirmat. q̄ nisi intellectus per se intelligeret singulare: volūtas nō posset per se vel se actū singulare. nec per pōss pōss peccare. p̄ns est falsū. p̄tia p̄z. q̄ volūtas nō potest p̄se vel se: nisi quod est p̄ se actū ab intellectu cogniti. C̄ p̄. quicquid p̄fectiōis ē i potētia inferiori. i. sensitiua: est in potētia supiori q̄ ē intellectus. sed p̄fectionis est in sensitiua cognoscere singulare per se. ergo multo magis in intellectu. C̄ p̄. spēs p̄ se representat illud a quo gignit. sed q̄libz spēs intelligibilis gignit p̄t a singulari. p̄z. q̄ nō ab intellectu agēte. q̄ tūc cēt ei⁹ spēs 7 principii intelligendi ipsum intellectū agēte. ergo per se representat ipsum singulare. C̄ p̄. nullus est distincta memoria nisi cui⁹ p̄cessit distincta apphēsiō. sed intellectus h̄z distinctā memoriā actū suoz qui nō sunt sensibiles. ergo in q̄tū singulares. p̄z. ergo h̄z distinctā notitiā eoz q̄i insunt. C̄ p̄. Secūda p̄lo sit ista. intellectus noster p̄ statu isto nō p̄ se intelligit singulare sub rōne p̄p̄ia singularitatis. nec sensus sentit. Hoc p̄bat sic. oīs potētia cognoscēs aliā obm̄ sub p̄p̄ia rōne p̄t illud cognoscere 7 ab alijs distinguere oī alio circūscripto ipso solo manēte. s̄z nec intellectus n̄ nec sensus est h̄mōi resp̄u singularis. ergo nec intellectus n̄ nec sensus intelligit singulare sub rōne p̄p̄ia singularitatis. maior est euidēs. sed p̄ria p̄s minoris p̄bat. q̄ oīs potētia cognoscens suū obm̄ s̄z ali quā vnitatē pōt illud distinguere ab oī alio quod nō est vñ tali vnitatē: sed intellectus n̄ nō pōt hoc resp̄u singularis. probatio huius. q̄ p̄tinctissima cognitio singularis videt ēē alicui⁹ intētiōis quā intellectus distincte co-

gnoscit. sit illa a. sed posita illa sola amota diuiaz 7 spēs 7 loci. 7 amoto alio 7 alio gradu intētiōis. 7 sic de alijs p̄tētib⁹ illi intētiōis. nō videtur q̄ intellectus sciāt distinguere si ostendat sibi a q̄cūq̄ alia re eiusdē intētiōis 7 eiusdē speciei. ergo intellectus nō cognoscit singulare s̄z rōnes seu vnitatem singularitatis. secūda pars minoris p̄z per idē. q̄ si hec albedo ponit in eodē loco cū hac albedine: manet quidem hec hec. 7 illa illa. q̄ hec nō est b̄ nec distinguitur ab illa per eē in loco: nūq̄ t̄m̄ sensus discernit duas eē numero has albedines si sint eque intenses. s̄z non distingueret intellectus inter duo singularem circūscripta distinctiōe accidentali que est per locū: magnitudinē 7 figurā. 7 h̄mōi. puta si eēt simul tempore 7 habērent eandē figurā. 7 magnitudinē. 7 eūdē colorem. talia enim tā intellectus q̄ sensus iudicaret eē vñ. p̄z ēt q̄ sensus non discernit diuersitatē radiorū solarū. 7 p̄ nātū cōiter p̄tinue variari. R̄d huius minoris principalis assignat. q̄ potētia cognitiua in nobis cognoscit rē nō s̄m̄ suam absolutam cognoscibilitatē. in q̄tū. i. in se ē manifestā. sed solū in q̄tū ē motiua potētiē. q̄ potētia cognitiua pro isto statu inuētur ab obis: sed nā singularis nō mouet s̄m̄ gradu singularitatis. tū q̄ ille grad⁹ nō est principii actionis sed limitatiuus p̄cipiorū actiōis. tū q̄ idē est principii agēdi 7 assimilandi. grad⁹ autē singularitatis nō est principii assimilandi. sed magis principii distinguendi. nullo autē mō est principii assimilandi. C̄ Si arguas contra. q̄ actiones sunt p̄mo singularem. R̄deco sicut deū fuit in p̄mo huius. q̄ si intelligitur de principio quo q̄ illud est nā. nō t̄m̄ sine singularitate. ita q̄ singularitas p̄tinet sicut cā sine qua nō eo mō quo color nō vñ nisi in q̄titate. ergo intellectus 7 sensus cognoscunt singulare s̄m̄ vnitatem nā. que vnitās ē minor vnitatē immateriali. p̄ior t̄m̄ vnitatē vlt̄. vt p̄batum fuit supra. nō t̄m̄ sine singularitate. C̄ Tertia p̄lo sit ista. intellectus n̄ p̄ statu isto intelligit singulare per lineaz reflexam reflectendo ad fantasmata. nā s̄m̄ Aristot. iij. de aīa ter. cō. 10. intellectus intelligit singulare per lineam reflexā. cōmē. vñ habet per lineā sp̄ralē. Exple sic expōit q̄ intellectū singularitatis quidditas abstrahitur a q̄d ditate donec restat quidditas a q̄ nō possit abstrahi vlt̄. rius. C̄ p̄. Cōtra. q̄ tūc cēt linea recta 7 non sp̄ralis neq̄z reflexa. C̄ p̄. Alii ergo expōit q̄ sicut nā in agēdo nō per se intelligit vlt̄: q̄ tūc corpore gñato q̄d est vniuersali⁹ q̄ animal 7 homo: non procederet vlt̄ ad generationē aīalis vel hoīs. nec intendit p̄mo indiuiduū signatum. tūc gñato vno tali. puta sorte. cessaret actio nature. q̄d est falsum. sed intendit p̄mo inducere nāz in aliquo supposito. 7 b̄ est indiuiduū vagū. S̄z in proposito. spēs in fantasia ad quā se conuertit intellectus p̄mo rep̄tat indiuiduū vagū in q̄d p̄mo fertur cognitio intellectus. q̄d p̄z. q̄ h̄z intelligitur singulare ignorando in qua specie sit: 7 in hoc p̄mo signo in ipsa fantasia est confusum subiectū cū accidentibus. vel multo accidentia se inuicē cōtrahentia. secūdo representat nām absolute. i. q̄ intellectus abstrahit vniuersale 7 fertur in naturā p̄cise non considerando eius singularitatem. tertio reflectendo considerationē nā ad circūstantias signatas. vt. i. intelligit singulare. i. nām q̄ est h̄mōi cōponi subm̄ cū accētib⁹ p̄ p̄ijs determinantibus talē nāz. 7 per tales circūstantias puta. q̄ est hic. 7 nunc. 7 cū tali figura. 7 cū tali colore. 7 h̄mōi. ita q̄ illius reflexiōis terminus a quo 7 termin⁹ ad quem est quid confusum 7 in medio est distinctum. nā ergo intelligitur determinata istis. 7 est ibi conceptus nō simplr̄ simplr̄. vt ens nec etiam conceptus simplr̄. additatus. vt h̄o. sed t̄m̄ concept⁹ per accēs. 7 ille est determinatio conceptus ad quē deuenim⁹ in vita ista. nāz ad nullum conceptum singularis deuenim⁹ in vita ista cui contradictorie repugnat inesse alteri: conceptus at singularis s̄m̄ rōnes singularitatis repugnat contradictorie inesse alteri. sed illum non habemus: ille ergo p̄ceptus p̄

accidit est q magis distincte possumus intelligere singulare.
Ad argumenta In oppositum ad Arist. in 1^a p^a q^a lo-
quitur de singulari ut exis est. et de tali
verz est q^a nō est scia p^arie dicta. als scia fieret nō scia.
q^a mutato obio mutat^r et h^{ic} idē manēs. Ad aliud d^{ic} se
cūdo de aia. et ad oēs ap^{er}tes p^{er}iles. dicēdū q^a sensus est
singulariū cū p^{er}fectōe. q^a nō ē vliuz. intellect^{us} aut^{em} vtriusq^{ue}.
Ad rōnē de mutata p^{ro}portionē. dicēdū q^a ille modus
arguendū nō valet in terminis se h^{ab}itib^{us} fⁱⁿ superi^{or} et inferi^{or}
creplū arguere sic. sic se h^{ab}et ad nō hoies. sic aial ad nō
aial. ergo p^{er}mutari. sic h^{ab}et ad aial. sic nō h^{ab}et ad nō aial. s^{ed}
oīs h^{ab}et ē aial. ergo oīs nō h^{ab}et ē nō aial. q^a est falsū. q^a aī
nus est nō h^{ab}et. nō t^um nō est nō aial. id est fallā p^{er}itis argu
endo a destructiōe aītis ad destructiōnē p^{er}itis. nā nō h^{ab}et i
pl^{ur} se h^{ab}et q^a nō aial. Silr in p^{ro}posito. q^a obm intellect^{us} est
cōius q^a obm sensus cōitate vltatis et p^{er}dicandis. q^a oba
sunt subordinata sic et potētie. id nō pōt inferri q^a sic se ha
beat obm ad obm sic potētie iter se. sic nec in alijs subor
dinatis fⁱⁿ sub et supra. nā obm p^{er}inet sub obo. Ad cō
firmationē dicēdū sic fuit dēi in p^{ro} hui^{us}. et in. v. cap.
de vno. q^a potētiay disperatay sūt oio oba dispersa. ut p^{er}
de sono et colore. respēctū. s. visus et audit^{us}. s^{ed} potētijs subor
dinatis o^{mn} q^a sic potētie sunt subordinate: ita et oba. ita q^a
obm potētie inferioris est et obz potētie superioris. sic se ha
bēt sensus et intellect^{us}. Ad secūdū principale dicēdū q^a
singulare nō h^{ab}et quod q^a est p^{ro}p^{ri}ū distinctū a q^a q^a ē spe
cici. q^a nō h^{ab}et q^a quid est per se p^{ro}io: s^{ed} nō h^{ab}et p^{ro}io: h^{ab}et t^um
per se. ut v^{er}ū est. rō ergo nō pl^{ur} p^{ro}bat nisi q^a singulare nō
intelligit a nob^{is} sub rōne p^{ro}p^{ri}a singularitatis. q^a nō h^{ab}et
aliud quid a q^a spēi. illud aut^{em} q^a addit vltra spēm magis
pertinet ad hecchitātē q^a quidditatem. et sic p^{ro}cedo q^a sin
gulare nō est difficile nec scibile alia diffōne vel scia q^a
spēi. et sic nō sequit^{ur} infinitas esse scias singulariū infinito
rū. q^a vna est oīuz cōis. Cū etiam arguit^{ur} de notitia ip
secta et in p^{ro}. dicēdū q^a artifer p^{ro}mo intelligit domū in
supposito vago. et ex cōsequenti et per accidens intelligit
domū hāc. q^a nāz voin^{is} per se intellectā sequitur singu
laritas in eē. et iō facit domū singulare per accidēs q^a p^{er}
accidens facit q^a nō per se cognoscit. cognito enim vli p^{er}
accidens singulare intelligit. Ad tertiu^m nego p^{ro}ntiā. Ad p^{ro}ba
tionē d^{ic} q^a per eandē spēm cognoscit. v^{er}ū et particulare
alt^{er} t^um p^{ro}dicatay. q^a v^{er}ū dēi est illa spēs sic sit imp^{er}fecta
intellectui siue i fantasmatē p^{ro} oīas op^{er}imōes. p^{ro}mo rep
sentat nāz in aliquo supposito vago. secūdo nāz absolute.
tertio singulare signatū q^a est ipa nā circūstantionata ac
cidens. et tūc nō h^{ab}et p^{ro} incouenienti q^a eadē spēs sic et
sic accepta aliqd sub rōne distincti et idistincti representet
sic et eadē spēs q^a est vliis est oīuz singulariū ita q^a ē eadē
spēs et rō cognoscēdi plura fⁱⁿ aliam et aliā rōnē vel p^{ro} f
set dari alia ps: q^a quēcūq^{ue} spēs est alicui^{us} singularis sit
et vliis. nec sequit^{ur} tot eē intellectiōnes vliuz quot singula
riū. nā oēs spēs singulariū nō representāt nisi vnu^m v^{er}ū.
Ad ergo addit^{ur} q^a ambo v^{er}ū. s. et particulare simul sep
intelligunt^{ur}. dico q^a nō o^{mn}. sed per iperū volūtatis intel
lect^{us} pōt vti spē hūc ad hoc nūc ad illud. q^a intelligimus
cū volum^{us}. et. iij. de aia ter. cō. 8. et cū dicis q^a illū v^{er}ū
p^{ro}cedit cognitio huius et illi^{us}. dico q^a p^{ro}cedit ordine p^{ro}di
dicto. q^a illa spēs p^{ro}mo rep^{er}ntat nāz in supposito vago. s^{ed}
cūdo nāz absolute. etio singulare signatū. cū addit^{ur} q^a illa
spēs est ipsi^{us} vliis p^{ro}mo et. p^{er} idē quid sit dicēdū. nāz
p^{ro}mo est ipsius indiuidui vagi. nec ex hoc seq^uit^{ur} q^a quot sūt
spēs singulariū tot sūt vliā. q^a oīa singularia nō represen
tant nisi vnu^m v^{er}ū. nec o^{mn} spēs multiplicari i infinitū nisi for
san successiue. si oīa singularia debent cognosci et q^a d^{ic} itel
ligat^{ur} p^{ro}p^{ri}a spē. s^{ed}do illa eadē spēs rep^{er}ntat illā nāz vliem
absolute. et ex p^{ro}sequenti. et per accidens ipsum singulare
signatū mō p^{ro}erposito. Ad d^{ic} d^{ic} ad hāc tertiā rōnē q^a
v^{er}ū p^{ro}bare q^a p^{ro} nulla intellectiōnē quā mō habem^{us} abstra
hendo sit possibile dare modū quo v^{er}ū p^{er} se intelligitur. et
singulare per se. et facit p^{ro} secūda p^{ro}lone secūdi articu

li principalis.

Si ergo gen^{us} simpliciter nō ē p^{ro}ter eas ut q^a
generis spēs aut si ē quidē ut materia ē. T^{er}tu cō
mēti quadragesimū tertij.

Veritur vtrū p^{ro}ceptus g^{en}is sit alius
a cōceptu spēi. Cū q^a non.
nā hic in 1^a ter. cō. 4. d^{ic} q^a gen^{us} nūbil
est p^{ro}ter eas que sunt g^{en}is spēs. Cū si
sic. ergo gen^{us} nō p^{ro}dicaret^{ur} de spē. p^{ro}ns
est falsum. ergo et aīas. p^{ro}batio p^{ro}ntie. q^a
tūc genus eēt pars spēi. sed ps nō p^{ro}di
catur formalr de toto. ergo nec genus de spē. Cūtra. si
nō. aut p^{ro}ceptus g^{en}is est idē p^{ro}ceptui vni^{us} d^{ic} rē vel spēi tū
aut p^{ro}ceptui cuiuslibet differentie et spēi. si p^{ro}mo mō ergo
gen^{us} nō p^{ro}dicat^{ur} nisi de vna spē tū. q^a ē falsū. si s^{ed}do mō er
go tot eēt p^{ro}cept^{us} g^{en}is q^a d^{ic} rāri. vel si tū est vni^{us} p^{ro}cept^{us}
g^{en}is illi vni p^{ro}ceptui erūt oīno idē p^{ro}cept^{us} d^{ic} rāz. ergo inter
se erūt idē. quoz vtrūq^{ue} est falsū: ergo necessario p^{ro}cept^{us}
g^{en}is est alius a p^{ro}ceptu differentie. et per p^{ro}ns spēi.

Respondeo In ista qōne p^{ro}mo p^{ro}tractabo vna opi
nionē. secūdo alr d^{ic} ad qōnē. Cū nā
tū ad p^{ro}imū est vna opinio q^a d^{ic}it p^{ro}ter negatiuā p^{ro}pter rō
nes positas in pede qōnis. Ad d^{ic} p^{ro}nedi est ille. gen^{us} et
differentia nō sunt syonima. differūt. n. p^{ro}nes modos cō
cipiendi eūdē p^{ro}ceptū. qui sunt rōnes determinabilis et de
terminantis. ita q^a rō g^{en}is est rō determinabilis. rō dif
ferentie vel spēi est rō determinantis. Cūtra. q^a si sic.
ergo in diffōne est nugatio. p^{ro}ns est falsū. ergo et aīas. cō
sequentiā p^{ro}. nā fⁱⁿ te idē p^{ro}ceptus d^{ic} per gen^{us} et differē
tiam. ergo idem bis d^{ic}eret. Cūtra. q^a exculat nuga
tio p^{ro}pter diuersos modos p^{ro}cipiendi. Cūtra. q^a tūc est
nugatio q^a positis diffinitionibus p^{ro} nob^{is}. idē bis d^{ic}. ut
ait p^{ro}ns hic in 1^a ter. cō. ut supra p^{ro}z post. sed positus no
minib^{us} g^{en}is et d^{ic}ie idē p^{ro}cept^{us} bis d^{ic} d^{ic} rē nō vitat
mō p^{ro}cipiendi. ergo erit nugatio. Cūtra. q^a p^{ro} p^{ro}bm
hic in 1^a. p^{ro}z post. hic est nugatio. bipes pedes h^{ab}et. et
tū est alia rō p^{ro}cipiendi. ergo diuersa rō cōcipiendi nō ex
culat nugatiōnē. Cūtra. isti modi p^{ro}cipiendi aut sunt eēntia
liter intra cōceptū g^{en}is et differentie. aut nō sed sūt accide
tales p^{ro}p^{ri}etates sub q^a p^{ro}cipiunt^{ur}. si secūdo mō nō vitat
nugatio. ex quo ille rōnes sunt extra cōceptū que ponis
vnu^m. si p^{ro}mo mō. aut ergo vtrūq^{ue} rō est eēntialis itra cō
ceptū spēi. aut nō. si nō. ergo diffō essentialr includit q^a
non pertinet ad spēm eēntialr. si sic: ergo p^{ro}ceptus generis
et differentie sunt simplr alij. q^a p^{ro}cellas rōnes quas eēn
tialr includūt que sunt de per se per se cōceptu spēi. Cūtra. diffō
d^{ic} esse p^{ro}mo. i. adequate eādē cū diffinito. sed cōcept^{us}
iteratus non est p^{ro}mo idē. ergo alter cōceptus gene
ris vel differentie superfluit in diffinitione q^a alter suffi
ceret. ergo illa responsio non est bona. et stat ratio contra
opinionem.

Quantum Ad secūdū p^{ro}mo oīdā duas p^{ro}lones. se
cūdo duo dubia excludam. Cūtra. De p^{ro}mo
sit ista p^{ro}ma p^{ro}lō. cōcept^{us} g^{en}is est in se vnus. Ad d^{ic} osten
do sic. oīs intellect^{us} h^{ab}et in se certitudinē de aliquo: et dubi
tans de oib^{us} determinatib^{us} illud h^{ab}et de illo de quo est
certus cōceptus vnu^m: alij ab alijs de quib^{us} dubitat. aliogn
eēt certus de nūbilo. q^a de nullo p^{ro}ceptu. sed intellect^{us} pōt
eēt certus de inherētia p^{ro}cept^{us} g^{en}is alicui dubitando de
quocūq^{ue} p^{ro}ceptu spēi. v^{er}ū per p^{ro}p^{ri}etatem quertibile cūz
g^{en}is demonstraret ipsum gen^{us} de aliquo demonstratione
q^a putat si per mouere demonstraret de aliquo q^a sit aial
de quo nescit aliqua spēs g^{en}is. sed dubitatur. ergo intel
lectus h^{ab}et de illo g^{en}is aliqū vnu^m p^{ro}ceptū alij a p^{ro}ceptibus
spēz de q^a dubitat. Cūtra. d^{ic}ia sunt diuersa aliquid idēz
entia. er. v. huius post ter. cō. 15. et ex decimo. ita q^a ma
gis vni sunt d^{ic}ia in illo in quo conueniunt: q^a sunt in illo
in quo differunt. aliogn non essent differentia. sed p^{ro}mo
diuersa. ergo illud in quo sunt idē est in se magis vnu^m

Et illa

illa in quibus differunt. sed species generis proprie differunt dñis et sunt idē gñe. ergo gen' ē magis vñū qđ differētiis quib' dñt. qđ nō esset nisi gñis eēt vñ' pceptus: nā si ples. ita eēt illi diuersi sicut pceptus dñaz quo ad hoc qđ spēs nībil vñū eēt. C. D. genus pprie et in qđ predicat de spē. ergo fm aliqñe pceptū nō eūndē spēs. qđ eēt pñcatio eiūsdē de se. ergo fm aliū pceptum a pceptu spēs. et similiter est de quacūqz spē. s. illē ali' a quacūqz spēs est vñ' in se. als tot eēt gñā quot spēs qđ ē absurdū. C. Cōfirmat vltimo. qđ als nomē gñis nō eēt vñūcūqz nī si significaret vñū pceptū. C. Si queras. quō pcept' gñis est vñ'. Rñdeo. qđ genus dupl' cōcipit. vñō mō per se pñō vt oīs adēqz intellectū. Alio mō p se nō pñō qñ. s. pñcipit in aliqñō pceptō adēqz intellēctionē in qđ gen' includit. puta in spē vel idiuūdo. pñō mō pcept' gñis ē vñ' numero sicut intellectio est vñā numero. et gñāl' ita vñica intellēctione numero intelligit magis vñē sic nūm' vñē. secūdo mō pcept' gñis distinguit in diuersis. ita qđ lz in se sit vñ' numero. nō tñ vt sibi pñcipit. sed ē tot numero in quot includit. ita pcept' gñis nat' ē eē vñ' numero qñ pñcipit per se pñmo differēs ad oēs alios. et est distinctus numero vt inclusus in alijs et pñcipit per se nō pñō. Et fm hoc est vñē illud qđ dñ decimo hui'. qđ gen' ē se est diuersus in diuersis spēs. C. Secūda pñō sit ista concept' gñis est ali' a pceptu dñe. hoc statz pz. qđ dñā nō pñcipat gen' nec eōuerso. sed sunt oīno alteri' rōnis. vñ pcept' gñis est ita ali' a pceptu dñe. qđ est pñmo diuersus i nullo pñueniens est eo. vt patebit in sequēti qđe. et rē se quitur qđ est ali' pcept' a pceptu spēs sic partiale a totali. nā spēs essentiali' et formal' includit pceptū gñis et dñe. si ergo est ali' a cōceptu dñe. sequit' qđ est ali' a cōceptu spēcici. nō totaliter sed partialiter.

De secūdo est vñū dubiū ex pñmissis. s. qđ determinate cōcipit p gen' et quid p differentia. C. Rñdeo. per dñam pñcipit vltim' act' qđ spēs est illud qđ est et per gen' cōcipit pñtiale respectū illi' act' vltimi. b. declaro sic. nā p pñm caplo pñcedēti ter. cō. 33. sic rō. i. diffō se lz ad rē. sic pñes diffōnis ad pñes rei. et vñ. viij. hui'. ter. cō. 2. dñ. qđ terminū. i. diffinitionē oīs eē oīonē lōgā. et exprime qđ et qñle. in spē aut qđ pñprie dñfinit nō sunt nisi due pñes essentialēs. s. act' vltim' quo spēs est illud qđ est. et pñtiale respectū illi' actus vltimi. ergo differentia vltima specifi ca a qđ est vñitas rei et diffōnis includit pñcise de suo p se intellectu actum vltimum in re qui est cā vñitatis rei completua. genus autem pñximū pñcise includit per se p pñm pñtiale respectū illius actus.

Secundū dubiū occurrit quid istis cōceptib' gñis et differentie corrñdet in re. C. Rñspōdet quidam qđ in re sufficit dñā intētionis qđ quidē dñā nullā dñāz nec cōpōitionē actualē ponit in re. sed tñ pñtiale sic intelligēdo qđ ipsa res est nata facere diuersos cōcept' in intellectu. ita qđ ista dñā actu est solū in intellectu cōcipiente. nec vt dicūt sufficit ad hoc differentia rōnis qđ ē qñ res nō est nata facere nisi vñū cōceptū qui tñ cōcipit sub diuersis modis cōsiderandi. vñ fm istam opinionem dñā rōnis nō sufficit ad differentiam gñis et dñe vt argu tū est in pñmo articulo p pñmā opinionē. C. Sed cōtra. qđ nec ista dñā intētionis sufficit. nā cōcipiēdo gen' aut cōcipit aliquid rei in spē aut nībil. sibi de dñā. si nībil. ergo isti cōceptus vident' fictici nō reales nec per cōsequē dicūt de spē. Si aliquid. aut idē aliqd. aut aliud. si idē. tñ erit idē pcept' gñis et dñe. qđ est falsū. si aliud habeo pñpositū. qđ in re est aliqđ dñā pñor differentia cōceptū. C. Dices qđ aliquid rei cōcipit et idē nec sequit'. ergo idē cōceptus. qđ eadem res nata est facere diuersos cōceptus. C. Cōtra. vñā res nata est facere vñū cōceptū adēqz tñ. qđ als nō eēt cognof.ibile. nec vñico actu cognof.ibili le. sed fm illum cōceptū sibi adēqz formādo vñ im mutare intellectu qđ nā nātū est ipsum immutare. ergo nō formabit nisi vñū cōceptū. C. p. ad pñcipale. oīs dñā

pñor nāl' oī actu rōnis est differentia ex nā rei. sed obie cta nāl' pñcedūt actus et distinctio obor distinctiōne ac tuū: maxime qñ hēc illa cat. vi. hic ponitur. ergo differē tia intētionis que est in cōceptib' cōcludit dñā pñorē in obis que est realis. vel saltē aliqđ ex nā rei. C. Ali' ergo dicēdū qđ ne habeam' cōcedere conceptus simpliciter di uersos gñis et differentie eē ficticios. oīs qđ illis corrñdet aliqñm re reali diuersa vel distincta aliquo mō ex nā rei. sic qđ circūscripta oī opatione intellect' agētis vel possibi lis et oī actu intellectus pñsupposito vel cōcomitante ē in re dñā. sed talis differentia hz grad' fm qđ gen' et differē tia pñt sumi ab alia et alia se. puta. si sint diuersē forme in alia spē. sicut i boīe. ita qđ ab vñā sumat' genus et ab alia differentia. vel possunt sumi ab alia et alia realitate. puta si sit spēs simplex. vt albedo pñma dñ differentia realis. secūda dñ dñā formalis. vñqz tñ est ex nā rei.

Ad pñmū In oppositū. iam dñm est supra in intan do. qđ auctoritas allegata est trūcata. vñ additur. aut si est qđ vt mā. et hēc secūda pars disiuncti ue est vera. vt pñdictū est. C. Ad secūdū nego. consequen tiam. ad pñbationē cōcedo qđ conceptus generis est parti cialis. pars aut lz nō pñdicat de toto pñ modū pñis in signi ficata dñominatiue pñdicatur. gen' aut lz sit ps spēs. tñ pñominatiue pñdicat. et sic significat totū vel partē per modū totius vt ait Auicē. v. metha. in abstracto aut vñtia abstractiōe nō pñdicat. vñ ista est falsa. hō est aīalitas. vel humanitas est aīalitas. C. Cōtra. qđ pñcatio dñominatiue excludit pñcationē in qđ. sed gen' pñdicatur de spē in qđ. ergo rē. C. Rñspōdeo dupl' est dñominatio. vñā subiecti ab accitē. alia toti' a pñte essentiali. pñma impedit pñca tiōz in quid. et secūda nō excludit ipaz. et tal' est dñominatio spēs a gñe. gen' at est pars essentialis speciei.

Itē animalis habentis pedes differentiaz sci re oīs inquantum habens pedes: quare non est di cendū habentis pedes aliud alatum: aliud non alatum: si quid est: est bene dicit: sed propter nō posse facit hoc: sed si aliud habēs scissos pedes: aliud nō scissos pedes: hē nāqz sunt differentie pe dis: nā scissio pedis pedalitas qđā ē rē. Rō. xvj.

Veritur Utrūqz differentia diuisua ge neris inferioris includat for malit' dñā superiorē. C. Ut qđ sic. nā qđ pñdicat de alio per se pñmo mō. includit formalit' in illo. sed differentia superior ē hōmōi respectū inferioris. ergo rē. minor p batur hic in littera. ter. cō. 43. vbi dñ. qđ in diuisiōe gñis oīs pñcedere p dñas per se. et tunc secūda diuidit pñorē per se. nā hñsio pedū est pedalitas. qđ at pñdicat de alio in abstracto pñdicatur per se pñmo modo. C. p si nō. g. differentie specificē essent pñma pñdicata. dñs est falsū ergo et antecedens. probatio cōsequētie. qđ tñ nō habe rent genus aliquod dictū de eis per se. qđ genus superi' nō pñdicat de eis. nec dñā superior per se. illa aut sunt pñma pñdicata. et per pñsequens gñāl' sñma. de qđ nō p dicantur pñdicata pñora per se. et tunc sequit' qđ ppō nega tiua negans differentiam vñā ab alia. puta rōnale nō est irōnale. est immediatā. C. p. qđ si nō. ergo dñā inferior nō diuersificat ipsum gen' p se. pñsequens est falsum. quia al B ipsum qđ est: est diuersum per differentias diuer sas. vt dñ decimo hui'. pñbatio cōsequētie. qđ in genere diuiso si sit intermediū: nō est nisi genus superius. et diffe rentia constitutiua eius. sed gen' supi' nō includitur i dif ferentijs supiorib'. pz. nec differentia constitutiua. puta sensibile constituens animal non distinguitur per differē tias vñteriores. qđ ipsa non includitur in illis fm te. ergo genus intermediū se habet ad ipsas differentias infe riores sicut potentia ad actum. sed pñtiale nō distin guit fm suā essentia per actū qui est ex rōne ei'. et cōuer

so. ergo. *C. Lōtra.* q. si sic. ergo in differentiis erit p-
cellus in infinitū. pns est falluz. ergo. 7 ams: pbatio pñue
q. si dñe inferiores icluderet superiores. ergo cēt differē-
tes. nā dñe sūt diuersa aliqd idē cñtia. i. aliquo g. cōueni-
rēt. s. in dñe superiori 7 differēti dñis. 7 tunc qñ de illis
vtr. includant dñas superiores. vel nō. qñc vel pcedit i un-
finitū. vel stabit ad aliqs dñas que in nullo pueniūt nec
iccludit aliqd eōdē. *C. P.* si sic. ergo dñe inferior erit spēs.
pns est falluz. q. tūc essent plura gñā. q. decē. cū tal' dif-
ferentia non sit spēs alicui' illorū genēz. pbatio pñue. oē
quod h' pñue dñe dē dñe in qñ dñas dñam in qñc ē spe-
cies. q. pñue ex gñe 7 dñe. sed talis dñe inferior h' su-
periorē dñā de ea in quid fm te. 7 aliā q. differt ab oppo-
sita differentia que dñe de ea in quale. ergo est vñ spēs.

Respondeo Hic est vna opio q. dicit q. dñe superior i-
cludit in inferiori. qd pbat p ter. pñ. tū
q. b. dñe ter. cō. 43. q. vltia dñe seu final est suba rei. qd nō
cēt nisi includeret alias pñedētes. alit nō cēt suba rei. Tū
q. hic dñe q. in diffōne nō pñe alias dñas h' solūm
vltimā q. si alie apponant cū prima erit nugatio. vt dicē-
do. aial bipes hñs pedes transponendo dñōnes. nā dicto
bipede superfluum est ponere hñs pedes. Tū q. b. dñe q.
in suba nō est ordo. sed si inferior dñe nō iccludit supio-
rē erit ordo. q. vna prior: alia posterior. *C. Lōtra* ista op-
nionē arguit reducendo rōnes. 7 pñe primā. qñ dicit q.
vltimā dñe est suba rei. *C. Lōtra.* q. diffō indicat subam
totā rei. sed de suba diffinitū nō solū sit oēs dñe. sed et ge-
nus. ergo gen' vel est de per se intellectu dñe vltie vt ge-
nus. superfluit in diffōne. quod vñqz ē fallū. ergo illud
ex quo sequitur. q. final dñe sit tota suba rei. *C. P.* ois
diffō h' pñes. 7 si tota diffō totā re exprimit: sic ps pñes
sed differentia final est ps diffōnis ergo exprimit pñe rei
7 nō totā suba rei. *C. Lōtra* mat. q. eodē mō tractat h' pñs
de diffōne 7 in octauo hui' vbi dñe q. in diffōne duo po-
nuntur respectu: quoy vñū est vt mā: aliud vt forma. *C. Ad*
formā dico q. sicut dñe est exponendo l'az. pñs nō intelli-
git q. dñe sit tota suba rei nisi pñe dñe: qñt' ab illa dif-
ferentia est tota suba rei pñe dñe. *C. Secunda* rō reducit
l'q. ad oēā sua sequitur nugatio. 7 nō nob. nā ois diffō. vt
dat p gen' pñū 7 dñas intermediās vsqz ad vltimā
vel per gen' pñū 7 dñas vltimā specificā. si pñe mōle
quē pñe te nugatio. q. tūc dñe intermediā ponet i diffi-
nitōe. 7 dñe vltia iccludit oēs intermediās. vt tu dicis. er-
go dñe intermediā dñe bis. semel in se: 7 semel in vltia dif-
ferentia. si secūdo mō. seqt idē. nā gen' pñū iccludit dif-
ferentia suā pñe dñe. 7 vltimā iccludit eā sibi. vt tu dicis
g. bis dicet. puta dicēdo aial rōnale: q. scibile iccludit
in aiali qd constituit: 7 etia in rōnali fm te. ergo bis vi-
cet. *C. Dices* q. diffō nō sic dat. sed p gen' pñū 7 dñā
vltimā. *C. Lōtra.* tū q. est pñū h' in l'ra. q. ois diffō vel
dabit per gen' pñū 7 vltimā dñā vel per pñū gen'
cū alijs intermedijs. Tū q. b. vult boet' expresse libro dif-
finitionū. vbi dicit. q. primo in diffōne accipiēdū est ge-
nus cū dñe. 7 videndū ē de diffōne si sit pñe dñe cū spe-
diffiniēda. 7 si min' fuerit: accipiēda est alia dñe. 7 ge-
nus cū dñe prior erit loco gñis. 7 sic quousqz reddat spēs
diffiniēda. ergo nō solū pñū gen' ponendū est cū vlti-
ma dñe: sed et cū oib' intermedijs. *C. Ad* formā dicēdū
sicut dñe est exponendo l'az. q. nō ē intentio pñi qñ sine
nugatione posset dari diffō p gen' 7 dñas multas. h' q.
vltimā dñe est pñe dñe 7 pñe dñe sube rei. q. si nō. seqt
nugatio vt dñe est in exponendo l'az. *C. Tertia* rō redu-
cit pbando q. in suba est ordo. nā ois suba diffiniēbilis
pñe ex quid 7 quall' er. vñ. hui' ter. cō. ix. 7 forma est
prior materia 7 magis ens vt dñe est supra. 7 act' ē prior
potētia: tpe 7 perfectiōe. ex. ix. hui' .ter. cō. 13. sed in diffi-
nitione vñū est potētia vt mā. aliud act' vt forma. ergo
ibi est ordo. 7 pñs in suba diffiniēbilis est ordo. *C. Ad* for-
mā iā dñe est in exponendo l'az. l'q. pñs itelligit q. ali'
7 ali' ordo nō facit nec tollit nugationem qñ semp sequit

nugatio negādo h' q. ab vltima dñe sit vñitas 7 suba rei
completive. *C. Aliter* ergo dicendū ad qñc q. dñe i feri
or nō iccludit formali superiores. pñe rōnes tactas. tū
q. cēt pñe in infinitū in differentijs. tū q. dñe esset
vna spēs. tū q. semp nugatio esset in diffinitione.

Ad argumenta In oppositi. *C. Ad* primū dico q. mi-
nor est falsa. *Ad* probationē dico q.
auctoritas Arist. intelligenda est. nō pñe dñe. sed dñi-
ue. nō enim vult pñs nisi q. dñe superior diuidat p dif-
ferentias inferiores per se. q. filio pedis solū diuidit ha-
bens pedes. cū pedalitas pñe dñe de filio pedis per se
prio mō. *C. Ad* secūdū nego pñas. *Ad* pbationē dicēdū
q. hñe pñe dñe i qd pñe dñe dupliciter. formali 7 dñe dñe. vt
solū dñe dñe 7 indirecte. dñe at nō hñe pñe dñe in quid
formali: q. differentie nō habent eōdē pñe dñe de eis
in quid per se primo. intellige de differentia que solū est
differentia: nam ois talis est se tota diuersa. sed tñ dñe
hñe pñe dñe i quid: nō formali. sed dñe dñe. l'ipz
gen'. qñt' saltem indirecte est in genere. 7 pñe hñe nulla
dñe est gñalissimū. q. cē in gñe quocunqz mō repugnat
gñalissimū. *C. Ad* tertū nego cōsequētiā. ad pbationē vi-
cetū. q. gen' hñe i feri' hñe sup' i se hñe potētia. 7 dñi-
guē per dñas sic mā p foras. nec reputo inēueniēs imo
necessarium q. potētia diuidat per actuale 7 quod est
extra rōnem ei'. Et sic sit dictū ad qñc.

Primū eni substantia que vñus cuiusqz pro-
pria vñus cuiusqz q. nō est aliq. vñe dñe cōe est. Te-
rtu cōmēti qu. ad agesimū quinti. Ampli' substan-
tia dicitur que non de subiecto: 7 vñe de subiecto
aliquo dñe semp. T. xxi. com. xvi. *Q. d. xvij.*

Ueritur vñe sit aliq. in reb'. vñ
sic. nā oē quod est tale per par-
ticipationem reducitur ad aliquid tale p-
essentia. alioquin tale per participationē
erit primū tale per centia. sed singulare ē
tale per participationem. vt hic hñe p par-
ticipatiōes hois. alioqn hñe nō predicaret de singularib'
ergo hñe est hñe per essentia. 7 per sequens est i reb'.
C. P. suba est primū ens. vt dñe fuit supra. 7 est ens rea-
le. q. itellect' nñ nō cāt nisi accñs. sed secūda suba ē suba
7 ponitur vñs. ergo vñe est aliq. ens reale. *C. Lōtra.* pñs
hic in l'ra ter. cō. 45. Tū q. substantia vñus cuiusqz est pro-
pria sibi: 7 nō inest alteri. Tū q. suba nō dñe de subo. vñe
at sic. Tū q. als logica q. ē de vñi cēt scia real. qd ē fallū.

Respondeo In ista qñe primo quasdam opiniones p-
tractabo. sed ad qñc ali' rñebo. Quia
tū ad primū est vna opio platonis fm q. Arist. impōit
sibi. que pñe ideas pñe triplicē rōnes. Tū pñe entita-
tē formale rez. vt vt pbare prima rō de participatione
posita in pede. Tū pñe sciam que est tñ de necessarijs
singularia aut sunt corruptibilia. Tū pñe gñationē. nā
fm platonem gñans particulare nō sufficit. *C. Sed* ista
opinio si ponat ideam esse quādā subam separatā a motu
7 ab accidentibus per accñs nihil hñs in se vñi nām spe-
cificā perfectā qñtū pñe est pñe 7 pñe dñe forte per se
spēs: alioqn de ipsa nihil sciret. si in quā sic pñe: nō pñe
bene improbari. q. nō videtur repugnare absolute ratioi
entitatis tale singulare sic nām habens. nec absolute hoc
improbat Arist. sed quatenus ponitur incorruptibile 7
eiusdem rōnis cum corruptibilibus. vt arguit Arist. con-
tra hoc in fine hui'. ex b. q. corruptibile 7 incorruptibile
differunt plus qz genere. l'z in. vii. vt dñe fuit supra ar-
guatur nō impossibilitas. sed nō necessitas. q. enim nihil
nō manifestum ponendum est a philosophantib' nisi ne-
cessitate. id Ari. arguit 3 ideas oñdes q. nō sūt necēe p-
pñe illa pñe q. ponit. q. cñ nō ponit pñe entitatis: nec
ponit pñe sciaz. pbatio ē supra ca. iiii. Utz at idē ē. q. at
si pñe gñationē pñe. c. sequit. l'poy at q. sit. 7 ita simpli' si
sunt ponēde idē. Si aut vltius ponat plato vt sibi ipo-
nitur

intur qd dicta idea est formalr vlc. ita qd p idēitate p dca
tur de isto corruptibili p dicatione dicēte b ē b. statiz vide
tur includere p dictionē. s. qd idē nūero sit qd ditas multoz
diuersoz. s. sit extra ipsa. qd alr nō ēē corruptibile. s. sō
primū modū illa opio nō videt ipossibil. s. nō sit necessa
ria. s. secūdo mō ē ipossibilis. C Alia ē opio sequēdo de
vli fm itētiōne Aristo. qd ponit qd vlc ē in re. s. dō qd triplr
arguit. p rō sic: vlc est apū nati dici de p lib. s. res ē ap
ta nata dici de p lib. ergo vlc ē res. p batio minoris. qd si n
tūc tal' aptitudo repugnet rei nec posset sibi pferri ab in
tellectu. qd tūc intellect' posset dare forti hāc aptitudinē. qd
est falsū. C p dterea scdo sic. vlc p dcat de re. s. de singu
lari p dicatione dicēte b ē b. vt fortes ē hō. s. ipossibile est
aliqd p dcat de re nisi sit in re. ergo vlc est aliqd in re. C
tertio qd qd ē absolute supū ē vere res. qd ē p rō p rō p rō p rō
vt hō ifra ca. sequēt. Ter. cō. s. s. ipm qd qd ē absolute
supū ē vli. ergo vlc ē vere res. p batio minoris. qd qd ē ab
solute supū exprimit p diffinitionē. s. vlc nō ē nisi vli
vt dcm fuit sup. ergo re. C scdo ponēdi tal' ē qd i re ē gra
dus limitatiōis. ergo singulare ē b. qd ē ipa p rōtas seu
ofia idiuidual. ē ē ipa nā p ipz gradu limitata. s. illa nō
solū ē intelligibil sine illo gradu idiuiduali. s. ē nā ē prior
i re tali gradu. s. vt sic prior nō repugnat sibi cē i alio. qd vt
sic nō ē adhuc limitata ad b singulare. s. nā vt sic prior ē vli.
Sed p istā opionē arguit triplr. p rō sic. vlc ē vni obm
intellect' nūero s. vna itellectio nūero intelligit. vt oi
ctū fuit sup. ita qd intellect' attribuēdo ipm diuersis singu
larib' attribuit idē obm nūero ples pceptui vt p dcatū di
uersis substantijs. dicēdo b ē b. s. ipossibile vt qd aliqd in
re sit idē intelligibile nūero s. sic attribuat diuersis. s. vlc
nihil ē in re. C p dterea scdo cuiusqz ictū subm sub rō
ne qd est subm. ei inest s. passio. si ergo hō inest forti sub ea
rōne qd hō est vere vlc. vt tu dicis. ergo fortes erit vere vlc
qd est falsū. C p dterea tertio. si sic. seqt qd sensus bz p
p se obiecto vlc. qd ē falsū. p batio p rō. qd nā nō mouet
sensū iquātū bz nō nisi b vt dicit de itellectioe sin
gularis. vt ē qd intellect' agēs oīno supūnat. si oē vlc iam
est in actu in re ex se. C scdo modū ponēdi arguit dupli
citer. Tū qd seqt qd tot sūt vli quot singularia: qd qd qz
nā in quocūqz idiuiduali bz illā rōne vliis que assignatur
s. illā indifferētiā ad plura. Tū qd in p dicatione vliis de
singulari idem p dcat de seipso.

Alia est opinio in extrēo. qd vlc nō ē in intellectu. p rō q
arguit p p rō. qd intellect' ē qd facit vliatē in reb'
s. intellect' agēs nō ē potētia facta. s. acta. ergo nihil cāt
extra intellectū. C p dterea vlc est vni in multis s. de mul
tis. ex p rō posse. ergo includit cēntialr cōpationē ad sup
posita. vt p dcatē ad subijcibile. s. talis p p rō nō est in
re s. tū in intellectu cōparatē. ergo re. C s. p istā opionē
arguit. nā obm nūlter pcedit actū. s. vlc ē obiectū itelle
ctus. ergo vlc nālter pcedit itellectioē qd intelligit. s. nō
est actu in intellectu nisi per itellectionē. ergo vniuersale
nō est in intellectu nū. C p dterea subz scie iquātū subz
pcedit intellectū. s. subz scie vt subm ē vlc. ergo re. p batio
minoris. qd subz scie vt sic ē p rō tale p pando ad passionē
s. si p rō tale ergo de oi s. sic pōt cē scia de co.

Quātū ad scdū p rō p rōtā aliqz diffinitionē. scdo in
ferā aliqz p rōnes. C De p rō sit ista p rā disti
ctio. duplex ē itētiō. s. p. s. scda. Dico primā itētiōē ipam
re positā in eē intellectu s. cognitio. dī p rā. qd res dī itētiō
nō quocūqz mō res. s. vt itellecta s. cognita. Tūc itētiō
nē scda quādā rōne seu p pationē itellect'. qd itellect'
cōparat vna primā itētiōē ad alterā. seu vni itellectū al
teri. Exēplū itellect' itelligēs hoies s. itelligēs aīal. pparat
vni ad aliud fm rōne p dcatibilis s. subijcibilis. qd p p
tio ex pte aīalis dicit gen'. s. ex pte hoies dī spēs. s. sic fm
diuersas p pationē format diuersas itētiōes scdas. puta
generis s. p rōci s. idiuiduali s. hōi. ita qd oīs scda itē
tiō est formalr relatio rōnis. scda diffinctio sit ista. qd cui
vle sit quoddā p rōtū. pōt accipi dupli. vno mō p p se si

gnificatiuo. qd est vltas. s. scda itētiō que est qdā rela
tio rōnis in p dcatibili ad illud de quo ē p dcatibile. s. hūc re
spectū rōnis significat b nemē vlc in p rō. s. vltas i ab
stracto. Alio mō sumit vlc p rō illo qd dicitur ab illa in
tētiōne vltas qd ē aliqz res p rō itētiōis. nā scde itētiōes
applicant p rōtis. s. b scdo mō pōt adhuc accipi dupli
citer. vno mō p illo qd est qd subm remētū dēnotatū ab il
la scda itētiōne. s. sic nā absolute supū dī vlc qd nō de
se b. s. id nō repūgnat sibi ex se dīci s. multis. s. nā sic ac
cepta est indeterminata p rōtiue sive negatiue. Alio modo
pōt sumi p illo subiecto p p rō qd est ipa nā idetermi
nata dīci: vt. s. cōiuncta indeterminationi actuali qd habi
tū p rō. s. b mō nō est vlc nisi nā sit actu ideterminata. ita
q. sit vni itelligibile nūero dicibile de oi supposito. s. illud
est cōplete vlc. C Tertia diffinctio sit ista. esse in intellectu
cōtingit dupli. vno mō subiectiue. vt spēs s. hūis sunt in
aīa. Alio mō obiectiue. sicut nūc loquimur. s. b mō pōt esse
dupli. vno mō habitualr siue in actu p rō. qd. s. est ibi per
spēm manētē in intellectu vt mediātē motiū ad itellectio
nē. alio mō actuali siue in actu scdo. qd. s. actu mouet s. in
telligit. scdus modus ifert primū. s. nō cōuerso. sic p rō.
De scdo sit ista p rō. p rō qd vlc supū p rō mō. s. p itētiō
ne nihil est in reb'. s. in intellectu nū. Itāc p rō sic. p rō enī
rōnis nihil est extra in reb'. s. vlc sic acceptū est hōi. vt
p rō ex dictis. ergo re. C p rō ista p rōne pōt itelligi opio
p rō recitata. nā ista p rō qd est itētiō scda nō est nisi sub
iectiue in intellectu pparatē. s. sic pcludit rōnes ibi posite
p opione. tū sicut p rō b opio lē p rō logt de vli. sicut p rō
dūt rōnes s. eaz. C scda cōuersio sit ista. vlc supū scdo
mō. s. p subo remoto itētiōis est aliqd vere in reb'. Itāc
p rō sic. illud qd circūscripto oī actu itellect' est vere. ē ali
qd i reb'. s. vlc sic acceptū ē hōi. nā circūscripto oī actu
intellectus nā lapidis qd ex se nō est b s. idetermiata negati
ue. ergo tale vlc ē aliqd in reb'. s. p ista p rōne pōt itelligi
scda opinio recitata p rō. s. sic pcludit rōnes ibi posite. tū
b opinio cōplete loquit de vli qd s. nā sic supū sit ideter
minata p rōtiue vel negatiue s. p rōdictorie. non tū p rō.
qd requirit ad p p rōtū vliis. sic pcedit rōnes cōtra opi
nionē. C s. iuxta istā cōclūsiōē orit dubiū. vtrū natura
sic supū ideterminatē s. indifferēs qd nō est de se b. hōat ali
quā vnitatē reale mōre vnitatē nūcrābili. ex quo pōt
nō esse b. C p rō hōe qd sic p p rō qd tertia p rō sit ista. vlc
supū scdo mō ē vni vnitatē aliqz reali minori tū vnitatē
nūcrāli. Itāc oīdo sic. vni potētiē ē vni obiectū. s. potē
tia sensitiua. puta visus est vna potētia. ergo bz vni obm
nō vniū numero. qd tūc nō posset videre nisi vni colorē
nūero nec vni p itellectū. qd pcedit actū intellectus sicut s
sensus. ergo est vni aliqz alia vnitatē reali. qd sicut obiectū
sensus inquantū obm pcedit itellectū. ita ē fm suā vnitatē
reale pcedit omnē actū intellectus. C Dices qd obiectum
primū s. adequatū sensus est aliqd cōe abstractū p itelle
ctū ab oībus alijs p rōcularib' obiectis. s. ita nō hnt vni
tē nisi p rōtis illa p rā obiecta p rōcularia. ita qd obm sen
sus respectu vniū actus vtiqz pcedit itellectū. s. tūc est
aliquod singulare. tū obiectū primū sensus adequatū est
aliquod vlc abstractū ab omnibus p rōcularibus per intel
lectū. C Sed cōtra. qd vniū actionis sensus est vni ob
iectum fm aliquam aliā vnitatē reale. vt etiam tu con
cedis. sed nō fm vnitatē numeralem. ergo fm aliā vni
tatem reale que nō est numeralis. p batio minoris. quia
potētia cognoscēs obiectū fm aliquā vnitatē. distinguit
ipm ab omni alio qd nō est hac vnitatē vniū. p dca
tum includitur in subiecto. sed sensus nō cognoscit obie
ctum inquantū est distinctū a quolibet quod nō est vniū
illa vnitatē numerali. ergo sensus nō cognoscit obiectum
fm vnitatem numeralem. ergo fm alienam. probatio af
sumpti. quia nullus sensus discernit hunc radium solis
differe numeraliter ab alio radio. s. continue variēt in
medio. quaten' accētia nō migrāt. sili si p potētiā diuinā
ponatur duo corpa equalia s. omnino similia in albedine

tunc visus nō distingueret illa duo alba. sed indicaret ē
vnum album tñ: sensus ergo nō cognoscit obiectum fm
vnitate nūcrali. ergo fm aliā vnitate realē. ita qdēt vni
us actus sensus nō est vni obiectum fm vnitate nūcrali.
¶ Dicitur ad principale. in oī genere est vni pñmū qd est
mēsurā oīz q sūt illi gñis. ex. r. hui? Ter. cō. z. z illa
vnitas est realis. alioq nō ēēt mēsurā nisi fm pñderatio
nē rōnis. ergo ē nō ēēt aliq entia posteriora q dēpēderet
a mēsurā nisi ēēt rō. tūc etiā itellect? posset attribue alē
ri rōnē mēsurē. s. illud tale nō est vni nūcro. tū q nulluz
singulare alicui? generis est mēsurā oīz illoz q sūt in illo
gñe qz in idiuicuis eiusdē spēi nō est h pñ? z hoc posteri?
er tertio hui? tū qz sub spē albedinis pñt pari duo idiuicua
eq alba. tūc vni nō ēēt mēsurā alteri. ergo illud primū
qd est mēsurā ē vni aliq vnitate reali q nō ē vli. ¶ Dicit
tercia idē sile z cōle fūdat sup vni ex quito hui? caplo. de
ad aliqd. Ter. cō. -o. tūc sic. nullo itellectu exīte ē silitu
do realis hui? albi ad illud album fm albedinē. ergo ali
qua realis vnitas est primū fūdamētū hui? relationis. qz
talis relatio ā fūdat sup ens rōnis formalr. nō ē āt vnitas
nūcralis. p3 qz hoc albu z illud albu nō sūt idē nūcro. qz
nihil vni z idē est sile sibi pñ. ergo est aliq alia. ¶ Dicit
rea circūscripto oī itellectu h ignis gñat hūc ignē similē si
bi in forma. qz gēncrās gñat sibi sile pp formā. vt dicitū ē
in h. vij. z illa gñatio ē vniuoca. s. gñatio vniuoca requit
vnitate forme in gñante z gñato. illa vnitas nō est nūcra
lis. ergo aliq alia. z est realis. qz circūscripto oī itellectu
dicitū est. ¶ Dicitur. si oīs vnitas realis est nūcralis. er
go oīs diuersitas real ē nūcral. pñs est falsū. ergo z anis.
pbatio pñtie. qz vni z multa. idē z diuersū sūt opposita.
ex. r. hui? z tōtēs dī vni oppositoz. quotiēs z reliquū. ex
prio thopicoz. z sic si tñ est vnitas nūcralis. tñ est diuer
sitas nūcralis. ¶ Itē de diuersū est i se vni. qz vni dī qd
est ab alio diuersū. sicut ergo est vni. sic z diuersū. ergo si
vni nūcralit z diuersū nūcralit. z nō plus. falsitas pñtis
pbat. Tū qz oīs diuersitas nūcralis inquātū nūcralis ē
ēqilis. z tūc tāti differret fortēs a platone quātū a brunel
lo. Tū qz scgē ex h qz tūc itellect? nō posset abstrahē a for
te z a platōe aliqd cōe magis qz a sorte z a brunello. z tūc
qdlibet vli ēēt pñe fictitiuz. ¶ Pro ista pñtione sūt ē alie
rōnēs. s. iste nūc sufficiat. ¶ Quarta pñtō sit ista. vli ter
tio mō sūptū qd est indeterminatū pñe nō est in itellectu
actuali de necessitate. ¶ Pro illa conelōne faciunt rōnēs
cōtra tertiā opñionē. Tū. s. qz oīm nālī pcedit actū. Tū
qz subm scē inquātū sibi pñt pcedit itellectū z habitū. ¶ Pro
pñtō sit ista vli tertio mō sūptū ē in itellectu habituali
de necessitate. ¶ Pro illa pñtione faciunt rōnēs s. s. dām opñio
nē. spālīter pñt. qz vli est vni itelligibile mēro. ¶ Se
rta pñtō sit ista. vli tertio mō sūptū fm illud qd est: est in
reb? pbatio hui? tū qz relatio addita nā ē est ēē in itel
lectu hūmali h3 fūdari in re. qz illud qd ē in re h3 ista rēlo
nē ergo illud qd est vli ē in re. tū qz alī cū scia sit de vli?
sciēdo aliqua de vli? nihil scire? de reb? s. tñ de cōce
ptibus nostris. z tūc opñio nra nō inutaret a vero in fal
sū ppter imutationē in existētia rei. vñ dici pōt qz vli est
in re sic accipiēdo qz cadē nā ē est in existētia determinata
p gradū singularitatis ē indeterminata negatiue z in itelle
ctu obliue. z vt h3 hāc relōne ad itellectū vt ad cognoscētē
ē indeterminata pñe in determinatione sibi addita p itellectū
z tūc est ppletuz vli. ¶ Sic ad questionem.
Ad primum in oppositū. p3 qz equocat de vli. vñ cōce
do totū argumētū. pcludit enī de ipsa nā
que fm id qd est vliqz ē in reb? ¶ Ad secundū p idē. nam
substātia scda est substātia z ē in re extra fm id qd ē in re.
¶ Ad alia i oppositū p3 qz argumēta pbi pcedūt opñio
nē. ¶ Platonis z pcedo qz vli nō est in reb? eo mō quo po
nebat pla. Ad illud de logica dīcēdū qz logicus nō cōsi
derat res p se. nisi quatenus fundat secundas intētiōnes
quas logicus p se cōsiderat. z rōne huius nō dicitur arti
fer realis sed intētiōis.

Manifestū ē āt q subar ēē existimataz plurie
ptate sūt vt ipse ptes aialū. nihil etenim sepatum
ipsoz est. quādo āt separata fuerit: tunc entia sūt
vt materia: omnia zc.

Dicitur. Utrū distinctio formal prius
organicar aialis sit pp ples
formas subales reali aut specificē disti
ctas. Uidet q nō. nā si sic. ergo manus
mortua nō ēēt man? equiuocē pñs est
falsū vt p3 supra h in. vij. Ter. cō. 35. z
in quarto methedoz. ergo z anis. pba
tio pñtie. qz qcunqz differūt reali vno corrupto nō est ne
cessariū reliquū corrupti. s. h3 pñtō forma toti? z forma p
tis reali sūt distincte. ergo corrupta forma cōi. puta ala
vel quacunqz alia pōt remanere ppria forma man? z sic
eadē q pñt. Cōtra. actio qlibet notificat formā. qz forma
dat ēē z agere. ergo diuersē actionēs z specificē distincte
argunt formas specificē distinctas. s. partes aialis orga
nice habēt opationes specificē distinctas. ergo z formas
specificē distinctas.

Respōdeol3 ista qd posset hēre magnū tractatuz qten?
querit de multitudine z pluralitate formaz
de q mā recolo me plurius dirisse in qdā qōne ordinaria:
tñ quātuz ad pñs sufficit sic pcedā. primo pñtā vñ op
nionē. secundo vñ aliter ad qōnē. ¶ Quātuz ad primū
est vna opñio tenēs pñe negatiua. mōdus ponēdi est iste.
qz in bruto aut in quocunqz alio vniū esto qz ē aliq forma
mirti pcedēs alam illa est vna reali fm spēm: virtuali cō
tipēs multas pfectiones fm quas constituit diuersa orga
na q sūt principia ipsecta diuersaz opationūz vltē? Et
si pñt qz aia cōtinet talē formā mirti nō opz ponere pre
ter vñā formā. s. animā que sit diuersaz opationūz z p
fectionū virtuali cōtētiua. ¶ Arguit autē p ista op
nionē multipliciter. primo qz pluralitas nō est ponēda si
ne necessitate. s. in pposito nulla est necessitas ponēdi ta
les formas plures. cū vna pfecta forma possit quicqd ille
plures. qz est virtuali cōtētiua. ¶ Dicitur maior ap
paret distinctio in corpibus organicis inquātūz aialia sūt
qz inquātūz mirta sūt. p3 de videre audire z hūmōi. s. p
pter illā diuersitatē nō ponunt tales pñales forme inte
grates vñā alam sensitīuā. ergo nō opz ponere hāc diuer
sitatē in forma mirti. ¶ Dicitur diuersa specie nō conti
nuantur. sed aial est vni cōtinuū. ergo nō constat ex pti
bus specificē distinctis. maior pbat. qz quilibet illarū
forma pñceret mām. que ergo eliet rō cōtinuādī: nō vi
detur posse dici. ¶ Cōfirmatur. qz ex duob? distinctis nu
mero nō sit vni nūcro. vt p3. ergo multo minus ex duo
bus specificē distinctis q magis differūt. ¶ Dicitur di
uiso vñmē vtraz ps vniuit. sicut p3. vel ergo est ala eiusdē
speciei in vtraz parte. vel alterius speciei. si primū. ergo
in toto erat prius vna forma spē z habet ppositū. Si se
cundo modo. ergo vnus vñmē diuisus ērit multa aia
lia fm spēm. qd nō videt. ¶ Dicitur sicut aliqd est ens
sic est vnus. z pfectius ens pfectius est vni. s. aial est pfe
ctius ens qz ignis. ergo pfecti? est vni qd nō videt. si ani
mal tot formas h3. z ignis nisi vnaz. ¶ Dicitur qlibet
forma substāialis cū sua mā sūstruit suppositū de genere
sube. ergo aial vni ēēt plura supposita. si tot h3 formas
subales specificē distinctas. sic enī arguit pñs. s. ponētes
elemēta manere in mirtō fm suas formas pfectas vt ip
sectas. qz tūc mirtū est pla supposita. ¶ Dicitur ex duo
bus entib? in actu nō sit vni. vt dēti ē sup h3 pñs forte sit
pla in actu. nā forma cōtētiualr ē act? aial ē aliqd vni. er
go nō pōt cōstare ex plib? pñtib? hūmōi plures formas.

Quantum ad scdū ē alia opñio tenēs pñe affirmatiua
quā reputo verā. ¶ Pro qua sic arguit: ps
aliqua aialis pōt separi ab aiali sine gñatione sed nō ma
net in actu post separationē per formā totius. hoc est cui
dens. ergo p formā ppriā quā hēbat prius. maior p3 per
sentū.

sensum ut si abstrahatur a corpore aialis non potest dici quod nova forma generetur. quod ita subito sicut potest esse illa abscissio si sit in instanti non potest ab agente naturali nova forma introduci sine alteratione precedenti. C. Dices quod forma dividitur sicut in aialibus annulosis. C. Contra quod os non vivit separatim. ergo non habet formam aiatim nec potest esse. C. Dices quod habet partem mixturam quod non est aia. C. Contra quod diversae mixtiones sunt in diversis partibus quod non videntur esse ab eadem forma mixta. sed ab alia et alia parte partiali. C. Preterea una forma mixta non videtur posse informare materiam dispositam prius et repugnanti mixtionibus. sed in corpore aialis sunt tales mixtiones. ex primo de aia et primo quod cerebrum est frigidum et cor est calidum. C. Preterea secundum Aristotem libro de aialibus. cor aialis prius est et tunc generatur alie partes aialis. et sic est assignare multas mutationes completas una ante aliam in generatione aialis terminatas ad plures formas. ergo etc. C. Si dicas quod non generatur nisi una forma mixta. sequitur quod generatio aialis est unum motum plurimum. et quod multe mutationes inter se habentes ad unam formam terminantur. quorum utrumque est falsum. et specialiter secundum quod plurimum mutationum numero plures sunt forme terminantes.

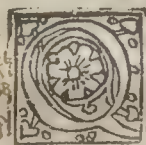
Est autem unum dubium. a qua forma aial habet unitatem. est ne sit aut accedens. R. Nemo quod habet unitatem a forma mixta vel a forma aiatim quod est vita et specifica. sed magis videtur a forma mixta propter unitatem cadaveris servandam corruptam aia vel separatam. C. Sed contra quod unius perfectionis est unum perfectibile presuppositum. ita quod unitas perfectibilis presupponit unitatem perfectionis nec est ab ea. sed tale unitatem non potest dare in perfectibili precedenti formam mixta. quod illa videtur accedens vel cumulus quidam. C. Confirmatur. quod sequendo viam istam non potest probari quod totius univerti non est una materia composita et forma. vel quorumcumque desperatores. C. R. Nemo ad primum quod partes istae materiae perfectiores formam mixta non habent tantam unitatem quantum habent postea a forma. dico igitur quod sufficit unitas ordinis in illis partibus. I. quod materia cum illis formis pluribus ordinatur ad formam illam eodem aliquoties illimitata ut ad actum adequatum respectu cuius nulla earum seorsum est potentia adequata. C. Ad confirmationem dicendum quod non est simile. operatio enim arguit formam ubi igitur videmus ultra proprias operationes corripientes partibus proprias formas. aliqua compositio sicut in aiali sensato. ibi ne cessario arguit aliquam formam compositam actus compositi omnes formas. in toto autem univervo hoc non apparet. quod enim est operatio ignis praeter ignem. aut quod operatio communis ignis et aquae et sic de aliis non videmus.

Dico ergo ad questionem quod in quolibet vivo per formam aiatim est alia forma composita corporis et mixta et per has que sunt compositae toti aiali vel vivo sunt alie partiales specificae distincte tot quot organa distincta. nec rationes alterius opinionis cogunt. Ad primum dico quod ponere istas plures formas est necessitas vitade dictionis. quod est maxima necessitas. nam aliter per separatam sine generatione ut prima ratio procedit si sit esset et non esset. cum esse non possit sine forma propria. C. Ad secundum cum dicitur de maiore distinctione apparete in organo in quantum aiatum sunt etc. dicendum quod non est simile habet ibi. nam ibi non appetit necessitas vitade dictionis sicut habet quod est necessitas ponendi plures formas tales. C. Ad tertium cum dicitur quod diversa species non continuatur. hoc autem manifeste falsum est. nam manus arida continuatur corpori vivo aiali. et ramus siccus ramo vivo in arborescunt tamen motum et vivum specie distinguantur et cum dicitur quod aial est unum continuum. dico quod non est vere continuum nisi solum secundum lineam referat. quod cuius non est necessario motus. potest enim moveri manus pede gressu. sed est medium inter vere continuum et continuum. Et cum queritur quod forma est ratio continuanda. dico quod forma composita quod est alia ab illis. C. Ad confirmationem cum dicitur quod ex duobus numero etc. nego prius. quod quanto aliqua sunt magis unum unitatem identitatis tanto minus nata sunt uniri ad constituendum unum per se. Exemplum albi et nigri magis sunt idem quod materia et forma quod sunt oino alterius rationis. et tamen ex materia et forma fit unum per se. non autem ex albo et nigro. sed sunt idem genere primo. C. Ad quartum quod procedit de verme

diviso. dicendum quod presens ille divinus se habet aiam eiusdem speciei. sed si forsitan habent organa distincta habent formas distinctas per illas eodem. quod quidem non sunt forme aiatim nec per prius verum est plura aialia. C. Ad quintum dico quod compositum est verius unum. sed non idem. duplex est enim unitas. scilicet perfectio nis et indivisibilitatis. Et cum dicitur quod aial non est perfectius unum quod ignis non totum habet formas. dico quod falsum est quod maior unitas non semper est magis simplex. C. Ad sextum quidem procedit de suppositis. dico quod in eodem esse supposita plura in potentia ut sunt presens in composito. et finalia et alia per materiam non est inconueniens. sic est in proposito. sed bene argumentum procedit contra illam opinionem de mixtione. quod cum quilibet pars mixta sit mixta in quolibet parte mixta centum quatuor supposita et quatuor forme quare una ad aliam non ordinaretur ut perfectibilis per ea. C. Ad ultimum cum dicitur quod ex duobus entibus in actu non fit vere unum. dico quod verum est quando sunt in actibus ultimi matris et non caret perfectioni actualitate. sed non est sic in proposito. nam oia praedicta sunt in potentia respectu forme communis et perfectionis.

Ad argumentum principale cum inferat quod manus mortua non est manus equivoce cum viva dicendum quod manus potest dupliciter considerari. scilicet vel manus ut manus. vel manus ut organum officiosum ad exercendum operationem vite. sic est de oculo et aliis similibus. Si primo modo dico quod manus univoce quidam manet sub forma manus. Si secundo modo sic est manus equivoce quod sine aia non potest exercere operationem vite. sic nec oculus videre sic intelligit illud quarto methauroz et vij. metha. sed hoc nihil contra nos. quare etc.

Quoniam vero compositum ex aliquo utrum sit omne. sed non ut cumulus sed ut syllaba et syllaba aut non est elementa. nec idem. b. et a. nec caro ignis et terra. dissolutis quidem enim his hec non adhuc sunt ut caro et syllaba. elementa vero sunt. et ignis et terra. est igitur aliquid syllaba non solum elementa etc. vocalis vel consonans etc.

Veritur. Utrum compositum per se unum dicat formaliter aliquam entitatem distinctam realiter ab entitate partium. videatur quod non. primo per prius. primo per prius. 17. ubi videtur dicere quod totum est aliud a qualibet parte: non tamen ab omnibus simul sumptis. C. Preterea ad hoc. quod si sic. ergo diffinitio non dicit totam quidditatem diffinitum. consequens est falsum. ergo et alius. per prius consequens. quod tunc in composito essent tres res. scilicet materia et forma. vel generis et duae et tertia entitas quod ponis. Diffinitio autem non est nisi due res. scilicet materia et forma vel generis et duae. C. Preterea si sic. ergo forma unius materiae mediate tertia entitate. prius est falsum. quod tunc vita unius vitae mediate. et per prius circularitas erit magis irrisoria circulari quod vita vivo. quod illa circularitas non unius circulari per medium. sed vita unius vivo per medium. quod est inconueniens. sequitur et per cessus in infinitum. quod iter illam materiam et entitatem est alia mediate quod materia unius sibi. et sic ulterius in infinitum. C. Unum autem alius arguitur sic. quod si sic. ergo ternari? et quaternari?. quod est evidenter falsum. per consequens probatur. quod tunc ternari? ultra tres unitates que sunt presens ei? habet aliam quartam quam tu ponis aliam a partibus que sunt entitas totius? sed quarta unitas addita tribus facit quaternari? ergo ternari? erit quaternari?. et sibi potest argui quod quaternari? erit quaternari?. et sic de aliis. C. Contra plures habet ista. Ter. 60. quod expressit vult quod caro est aliud aliud per ignem et terram. et per hoc syllaba habet aliud aliud ad elementis que sunt a. b. R. Respondetur tres conclusiones. quarum prima est b. Compositum per se. puta compositum ex materia et forma. dicit formaliter aliquam entitatem distinctam realiter a suarum partium entitate. hoc ostendit sic. compositum est terminus generationis per se primo. ergo dicit aliquam entitatem realiter a partibus

Ira librum octauū

metba
phice. Querit pūmo
vtrū in motu alteratio
nis o3 manere idē sub
simplr sub vtroq3 ter
minoz. Videt q sic. p
pbm b in ista. Ter. cō.
4.7 habet idē pūo de
gnatione. Ter. cō. 23.
ybi. distinguit gnatio
simplr ab alteratioe p
hoc q in alteratioe ma
net idē subz simplr sub

vtrōq3 termino. nō sic in gnatioe. s3 totū trāsmutat in to
tū. Cōtra. nā si ex aqua generet ignis pcedit alteratio
in mā tāq3 dispō ad formā ignis. sic calefactio. illa altera
tio durat vsq3 ad istās q3 introducit gradū vltimū fore ignis.
illa at calefactio cū sit mutatio finita o3 q3 terminet. v3 er
go terminabit in instāti quo introducit forma ignis. vel
in alio instāti citra. h3 dicit pūmū. habeo ppositū. q3 tūc est
ignis 7 nō aq3 q3 fuit subiectū alterationis in termino a quo
Si dicit secundū. cū inter q3libet duo instātia sit tps medius
sequitur q3 in isto tempore intermedio cū cesset illa dispō
huc alteratio nō magis est disposita mā aque ad formam
ignis q3 in principio q3 est incōueniēs. q3 tūc frustra fuit
set alteratio. Cū vel dicat q3 manet dispō inducta p al
terationē. s3 altatio cesset: hoc nihil valet. quare cū nō
statim in fine alterationis introducit forma ignis cum
facta sit in materia pfecta dispō. frustra cū expectaret p
illud tps medius. Cū dices q3 ista alteratio terminat in v
ltimo instāti quo incipit ē ignis. 7 in eodē definit ē aqua.
q3 nō est incōueniēs in eodē instāti vñ incipere ē. 7 ali
ud definire ē sine aliquo tēpore medio imo hoc est neces
sariū in oī generatione. q3 in eodē instāti quo definit for
ma corrupti incipit forma generati. alr cēt q3q3 dare ma
teriam sine forma. s3 est in pposito. nā ista alteratio hē
bit idē subiectū. s3 aqua sub vtrōq3 termino. Cū nō eua
dis. q3 nō loquor de illi tēpore 7 definire sed de esse. q3 certū
est q3 alterabile in termino alterationis nō definit ē. sed
definit ē tale. als mobile in termino motus ad quē. non
quiescet. q3 est ptra pbm. vi. phi. q3 aut in eodē instāti
idē sit aqua 7 ignis ē ipso ibile. Cū dicitur ad principale
arguo sic secūdo. tota aq3 calchet sit. a. a. alterat qdē. 7 in
nō sit pūna depditio 7 resolutio substantie aque. ita q3 de
uenit ad vltimā pte ipf. a. sit. b. certū est q3. a. 7 b. nō est
idē subz simplr 7 tū. a. ē terminus a quo 7 b. terminus ad quē
ergo in ista alteratione nō manet idē subiectū simpliciter
sub vtrōq3 termino.

Respondeo ad qnē sic. Duplex est alteratio. qdā pu
ra. cū nō est annexa gnatio simplr. puta
cū hō mutat de albedine in nigredine. sine aliqua cor
ruptione sue sube. qdā est nō pura: cui est annexa simplr ge
neratio eo mō quo dicim q3 alteratio disponit materiam
ad formā subalē. 7 q3 generatio ē terminus alterationis. in
pria alteratioe manet idē subz simplr sub vtrōq3 termino
7 sic loq3 pbs pūo de generatione. 7 in isto loco. in scda
vō nō. s3 b3 accidit alterationi vt alteratio ē. q3 b3 ē rōne ge
neratiois annexa. 7 iō pbs vbiq3 loquēs de alteratione
simplr 7 de his q3 sibi p se cōueniūt. nō curās de his q3 ac
cidūt cōcedit simplr q3 in alteratioe manet idē subm sub
vtrōq3 termino. s3 nō maneat aliqñ idē rōne gnatiois an
nere. 7 sic alteratio q3 ē calefactio in exēplis suprapositis n
terminat ad calozē aq3 s3 ad calozē ignis. ita q3 terminus a q3
est in aq3. s3 terminus ad quē ē in igne gnatio. Cōtra. si sic.
vel accēs migraret a subo in subz vel gradus forme accē
tus in pūcio alterationis nō erit idē nūcro cū forma ter
minatē alterationē. eo q3 accēs corruptū ad corruptionē
subi. et si sit q3litas symboli. corrupta s3 aq3 corruptū gra
dus caloris pcedēs. quoz vtrūq3 v3 impossibile. Cū Rndeo

scda ps diffinitionis ē vera. nec reputo incōueniēs i tali casu
q3 gradus pcedēs nō sit idē nūcro cū forma terminatē.
Cū pbs modis dñr cāc oēs op3 dicere cau
sas ptingētes. vt hoīs que cā nū materia equidē
mēstrua. eius at nūbil manēs equidē spm. Ter.
cō. duodecimi.

Ueritur. Utrū ad formationē corpis p
lis mī actiue aliqd coopet. U
det q3 nō. nā mā nūbil agit ad gnationē vel
trāsmutationē. nā vt pūo 2.1. hui. mā
nō seplāz trāsmutat ad formā. s3 h3 facē
agēs s3 mī nō opat ad formationē corpis
plis nisi mdiatē mēstruo q3 se h3vt mā. vt h3 dicit. Ter.
cō. 12. ergo 7c. Cōtra. q3 si nō. ergo nō magis cēt mī p
lis q3 alicui aialis. puta vermis gnati ex putrefactioe in
mrice. pns ē euidēter falsū. ergo 7 aīs. pna p3. q3 tūc eq
luter se hēret hic 7 inde in potētia pure passiua.

Respondeo in ista qnē sūt due opinionēs. s3m q3 recitat
Aui. p. cano. fen. p. ca. de mēbris. Cūna ē
Aristo. 12. de aialib. q3 scia in tali plis gnatioe nō coopa
tur actiue. s3 solū se h3 passive. Adodus ponēdi ē iste q3 so
lus p3 h3 rōne actiui. 7 mī rōne passiui. ita q3 ipa mīstrat
totā mām plis. 7 in solo scie patris est vis actiua formati
ua plis. Unde ibidē. 13. de aialibus. cōpat virtutē in scie
patris arti 7 materiā ministratā a matre pparat ligno de
quo artifex facit statuā. s3m hoc ergo tota formatio actiua
est a pte viri cui? s3m nō cedit in subam plis. s3 conuertit
in spiritū 7 calozē quib3 mediātib3 agit i semē mulieris
ad formationē plis. s3m at mulieris est tota substantia p
lis. Cū sed cōtra hāc opinionē arguit. nā formā eiusdem
spēi cōsequit potētia nālis eiusdē spēi. s3 masculus 7 scia
sūt eiusdē spēi. ex. r. hui. ergo si formā vniū cōsequit ge
neratiua 7 s3m alteri. Cū dicitur. q3 alr potētia gnatiua
hui? illi? differret sic actia 7 passiua. ita cēt potētie al
teri rōnis. Cū dicitur p3 nālī diligit filiū suū. sic vniū
quib3 diligit op3 suū ex. 4. ethi. s3 mī plus diligit filiū su
um. ex. 8. ethi. ergo v3 q3 filius sit aliq3 mō op3 ei? Cū dicitur
terea fili? q3q3 affilāt mī q3q3 p3. ergo i mīre ē aliq3v3
actiua. aīs p3. s3 pna pbat. q3 agēs itēdit affilāre sibi ef
fectū. ita q3 effect? nulli affilāt nisi pp aliquā ei? actionē.
Cūna ē opinio Galieni quā puto veram q3 mī ē cā acti
ua cū pte respectu formationis corpis plis. in mīn? pūci
palis 7 secundaria. q3 cū pte integrat vñ cām totālē. Cū sed
ad b3 intelligēdū distinguo de plurib3 causis pcurrit? ad
eūdē effectū. qdā. n. ex. eq3 hērrūt. sic duo hoīs trahēs
aliq3 idē corp? puta nauē. qdā pcurrit nō ex eq3 s3 hūtes
ordinē cēntialē. qd3 p3 cē dupli. Cūno mō. q3 cā supior mo
ueat inferiorē. ita q3 inferior nō agat nisi q3 mora a supiori.
exēplū de potētia motiua q3 est in manu 7 baculo mouē
uēb3 aliq3 idē corp? Alio mō sic q3 cā supior nō mouē
at inferiorē nec dat ei virtutē q3 mouet. s3 supior h3 de se
virtutē pfectiorē agēdi 7 inferior ipfectiorē quā nō recipit
a cā supiori q3 est virtutis pfectionis. exēplū hui? ē in pposi
to. q3 vñ actiua mīs 7 potētia actiua pīs concurrūt in
gnatione prolis vt due cāc ptales ordinate qdē. q3 altera
ē pfectior reliq3: nō tñ ipfectior recipit cālitatē a pfectiori
nec ē tota cālitatē ē in cā pfectiori s3 aliq3 addit cā pfe
ctor intantū q3 effect? pōt esse pfectior a cā pfectiori cum
imperfecta. 7 non potest ēē a sola pfectioni. Hāc opinio
nem teneo ppter rōnes contra primā factas.

Ad argumētum in oppositum factum. dicendum ad
minorem q3 mēstrua non solum sūt
materia. sic q3 in eis nulla sit vis actiua. Ad philosophus
exponitur q3 mater non est causa agens principalis: ip
sa enim ministrat materiam prolis. quia corpus prolis
plus formatur de materia ministrata a matre. q3 de ma
teria ministrata a apte 7 propter hoc appropriate mē
strua dicitur materia prolis. aliter negatur philosophus
in proposito. quia Galienus qui fuit magis expertus in
talibus dicit oppositū. 7 ita expertis magis credendus est.

C Dupl'r. n. hoc ex hoc: aut q' p'cipiūz erit: aut q' ex resolutio i p'cipiūz. **Ter. cō. xi. Qd. iij.**

C Veritur Utū in oī generatione r corruptione simplr fiat resolutio vsqz ad materiam primaz. **C** Uidetur q' non. quia vel in eodem instanti cēt in mā forma corrupti r forma generati. vel in alio r in alio. si in eodē. ergo simul erūt p'arie forme in mā. qd ē absurdū. si in alio r in alio. cū inter q'libet duo istātia sit tēpus mediū cēt aliqd tps in quo mā p'ia cēt sine oī forma r cū ipsa de se sit idifferēs ad oēs formas nō magis generat ex vna forma q' alia. q' p' q'is. nā frustra egisset ad disponēdū mā in tōd tpe p'cedenti. **C** Sed cōtrariū videtur velle p'is hic in littera. **Ter. cō. iz.**

Respondeo q' in oī generatione r corruptione simplr opz fieri resolutionē vsqz ad primā mā r hoc statiz vel nō statiz qd ē in hātib' tū vna forma. s' nō statiz in hātib' p'les formas. In hōie enī in quo nō dubito esse p'les formas sepata vltia forma specifica r corrupto hōie. p'ia in morte remanet mā sub forma icōpleta corpis q' nō est in aliq' spē spālissima. s' est nāliter in cōtinuo fluxu vsqz ad mā primā aīqz de illa mā aliqd specifice distinctū generet. q' corruptioe cōpleta p' ordine nature intrōducit ab agēte nāli forma aliq' specifica. puta forma vermis vel plātē. **C** S' cōtra. generatio vni est corruptio alterius. s' hō in morte corruptit. ergo statiz aliqd generat. quare fm te nō oī fieri resolutionem vsqz ad mā primā. **R**ndeō q' hō in morte nō corruptit corruptione vltimata. s' quātū ad de illud qd est aliqd ex. q' ad huc remanet forma aliq' que fuit de cēntia hōis. p'fecta at vltimata corruptione necessario aliud generat. q' mā nāliter nō existit sine forma. r sic corruptio vni est generatio alteri. r cōuerso. s' i hātib' vna solā forma nō oī tāū ex pectare. s' corrupto aere statiz gnātur ignis. i. ignis debeat ex aere gnāri. **C** Ad aliud qd obijcit dicēdū q' p'cedit ex falsa imaginatione. nō enī est itelligēdū q' in eodē instanti vel alio r alio fuit in mā forma corrupti r forma generati. s' in eodē instanti vna definit cē. r alia incipit primo cē. nec ex h' sequit q' in eodē instanti sint in mā forme p'ne. s' q' in vno instanti vna leipit r alia definit. r iō nō est dare instās vel tēpus in quo sit mā sine forma. v' p' q'is natura frustra agit. q' in illo instanti mā est ita disposita ad vnam formā q' nō ad aliā. nec est dare mā in nudā.

Nec oīs mā ē. s' quoz generatio ē r trāsmutatio adinuicē. quēcūqz at fine trāsmutatione sunt. hōz autem nō est materia. **Qd. iij.**

C Veritur Utū substantia corpis sempiterni. puta celi sit vere p'posita ex mā r forma. **C** Uidetur q' sic. nā in eo qd mouet oz imaginari mā. ex se cūdo hui? **Ter. cō. iz.** motus enī docuit mā. s' celi vt p' mouet. ergo celuz h' māz. **C** Preterea. corpus celeste est aīatū. ergo cōpositū ex mā r forma. aīz p' p'bm. secūdo de celo r mū. **Ter. cō. iz.** cōmē. ibidē. r. iz. metha. ex i tēstione. s' h' Aui. ir. metha. suc. ex p'p'e dicit q' celi est aīatū. p'ia p'z. scdo de aīa. **Ter. cō. 3.** q' aīa ē act' corpis p'bi fieri rē. **C** Cōtra. h' dicit in textu. **Ter. cō. 14.** q' nec oīs rei est mā. s' quoz est gnatio r trāsmutatio adinuicē. q'cūqz enī sine trāsmutari sūt: etiā non est hōz mā. tunc sic. illa que non sunt trāsmutabilia adinuicē non habent materiam. sed corpora celestia sunt h'mōi. p'z. ergo rē.

In ista qōne pp argumēta facta sūt duo vidēda. **I** p'ilo vtrū corp' celeste sit vere p'positū ex mā r forma. scdo vtrū sit aīatū. **C** Ad vtrūqz istoz pōt dupl'r rēderi. s' fm viā Aristo. r s' viā theologoz. **S**i fm viā Aristo. sic dīco duas p'elones. **I** p'ria p'elo sit ista. **I**n celo nō est p'pōsi

tio ex mā r forma. **H**ac oīdo sic. oīs potētia passiua materie ē in potētia p'dictōis. ex. ir. hui? **Ter. cō. 17.** s' nec celi nec aliqd in celo est in potētia p'dictōis. ergo in celo nō ē mā. p'batio minozis. nullū sempiternū ē in potentia p'dictionis. q' qd cūqz sempiternū ē p'ecariū. ex. ir. hui? **Ter. cō. vt supra.** s' celi est sempiternū. fm p'bm in p'lib' locis ergo celi nō est in potētia p'dictōis. nec aliqd qd sit i ipo. **C** Cōfirmat rō. q' si mā sit in celo. ergo celi est nāli corruptibile. q'is ē falsū. r s' p'bz p'io celi r mūdi r p'ia p'batū. q' māc est amēra p'riatio q' ip' machinat ad mālificiū. p'io p'bi. **Ter. cō. 80.** mā ē ē q' res pōt cē r nō cē ex. vij. hui? ca. vij. **Ter. cō. 22.** **C** R'pōdet vno mō q' i celo ē mā. n' tū ē corruptibile. q' n' h' p'ia agēs qd possit ipz corrūpe. r iō remāet icorruptibile. q' oē qd corrūpit a suo p'io corrūpit. **C** Cōtra dupl'r. tū q' illa solo n' euacuat q' celi sit corruptibile quātū est de se. q' h'z in se p'cipiū corruptionis. i. mā in q' res pōt cē r nō esse sicut ignis. esto q' nō corrūpat. qd p'is negaret. **T**ū q' fm p'bz oī potētie passiue rēdet in nā aliq' potētia actiua. n' h' celi est corruptibile de se. vt hēs cōcedere pōnēdo ibi māz. oī in natura dare aliqd agēs qd possit ipz corrūpere. **C** Al'r rēdet. q' in celo est mā. nō tū cūsdē rōnis cū mā istoz iscrio tū. r iō illa mā nō est in potētia p'dictionis. nec pōt quātū est de se trāsmutari ab vna forma in aliā. **C** Cōtra. q' si sic ergo erit due mae p'ie alteri r alteri rōnis. q'is ē falsū. ergo r aīcedens. p'batio falsitatis p'ntis. **T**ū q' non sunt duo fines p'imi. nec duo efficiētes p'imi alteri r ratio nis. ergo s' h' nec due materie alteris rōnis. **T**ū q' dubium est. vū sit illa alteritas in hac mā r illa. cū sola forma distinguat r sepet ex. vij. hui? **Ter. cō. 49.** **T**ū q' p'ecsa hac alteritate saltē illa mā in celo ē in potētia ad hac formā quā h'z r ad p'riationē hui? forme. r ita de se erit i potētia p'dictōis. s' mā nō est de se rō corruptibilitatis in q' tū est in potētia ad aliā formā ab ea quā h'z h'z in q' tū ē in potētia ad p'riationē forme quā h'z. ergo celi ē corruptibile. **C** Al'r rēdet. q' in celo ē mā r cūsdē rōnis. nō tū i potētia p'dictōis. q' forma ē p'lect' r s'atit totū suū appetitū r iō sibi suffic. **C** Cōtra. q' nulla fōza p'plet appetitū sue mae respectu alteri? forme. nisi q' dat actū oppositū p'riationi isti? forme. s' forma celi nō dat actū oppositū p'riationi forme ignis. p'z al'r celi ēēt formaliter ignis: ergo forma celi nō cōplet appetitū sue mae respectu forme ignis. mā. p'z. q' si mā in celo est cūsdē rōnis ē capax forme ignis r cuiuslibet alteri? **C** S. nulla forma cōplet appetitū sue mae. nisi formal'r vel saltē virtual'r cōtineat i se oēs formas q' sua mā est p'riata. s' forma celi nō ē huiusmodi ergo rē. p'batio minozis. q' nō formal'r. p'z ē q' nō virtual'r. p'z de aīa intellectiua. nullū enī p'fectū cōtinet virtual'r p'fectū se. aīa at intellectiua ē forma p'fectissima oīuz. **C** Sedā p'elo sit ista corp' celeste s'z viā p'bi nō ē aīatū. **H**oc appet ex p'ia cōclōne. q' si sic necessario habz materiā. cū aīa sit act' corpis rē. **C** Preterea vel cēt aīatū formal'r aīa intellectiua tū. vel cū p' aīa aīa puta sensitiua. q' qd des. seqt q' h'z materiā. cū aīa sit act' corpis. vt dicitū ē r p' cōse quēs corruptibile. vt deducit p'ia p'clusio **C** Preterea vel celi ēēt tū aīa. s' intellectiua. q' p'bi nō pōneret ibi aīaz nisi intellectiua. v' p' p'ia q' cēt de cēntia ce li erit aliqd aliud p' se p'fectibile p' aīaz. nō pōt dari p'imi q' cū celi sit p'z sit formaliter q' tū. sequit q' solus intellectus erit quātus. qd nō est intelligibile. nec pōt dari secūdum. q' tūc celi ēēt in potentia passiua r in potentia p'dictionis. ergo non erit sempiternū r necessariū. **C** S' B cōtra p'is secundo de celo r mundo. dicit celuz esse aīatū.

Respondeo si Aristo. siue cōmentator p'gnat celum aīa tū formal'r. aīa q' sit p' se de cēntia celi: statiz recedit a p'ia cōclōne r p'dicit subijp'i. ex p'nti tū. **U**bi sciendū q' aīa h'z duplex officiū respectu corpis. s' i formādi r mouēdi. nā ē forma corpis. r ē motrix corpis. vbi cūqz ergo p'is vocat aīam celi: ex p'ndū fm cōditionē q' aīa est motrix. r nō forma. r illa aīa est itelligētia p'p'ia cōmū cū hui

cta hinc orbi in rōne mouētis. et nō in rōne lformātis. Et
q̄ b̄ sit itentio p̄bi v̄i posse p̄bari ex octauo p̄bi. ter. cō.
43. vbi dicit p̄bi q̄ primum mobile diuidit i duo. quoz
vni p se mouet: et aliud ē p se mouet: imobile oīno et p se
et p accēs. illud q̄ mouet ē celū. s̄ mouet imob. ē itelli
gētia. s̄ si itelligētia cēt forma celi tūc moueret saltē per
accēs. f. ad motū celi s̄ āt viā theol. dico duas p̄lones.
p̄ma p̄lo sit ista: corp⁹ celeste est vere p̄positū ex mā et
forma. nā s̄m eos illud chaos q̄d ab eis ponit attigisse
vsqz ad celū empirē erat mā oīum corruptibilū p̄tēoz
sub celo empirē. et ista mā q̄tū est de se ē eiusdē rōnis i
oibus. vñ illud s̄m. p̄rio. In p̄cipio creauit deus celū
et terrā. celū illud fuit celū empirē plenū angelis. et ter
rā. i. m̄z i formez oīuz de terra. vsqz ad celū empirē. ita
q̄ de ista terra deus fecit p̄rio lucē. et sic de alijs s̄m opa
ser diez. C. s̄z nūc ē dubium. quōd celū sit corruptibile. si
hēat m̄z eiusdē rōnis. C. Rūdeo. q̄ celū simplr loquēdo
est corruptibile. cū hēat m̄z q̄d p̄t ēē et nō esse. Cū theo
logi habēt discordare a p̄bi i p̄pōne illa. q̄ celū ē neces
sariū et corruptibile. q̄ q̄tū ē ex nā sua est simplr corru
ptibile. q̄ sibi uest potētia ad actū s̄m. tñ ē corruptibile
s̄m q̄d. q̄ corpus celeste nō h̄z s̄m agēs: et ita non pōt
corrupti a p̄rio agēte. Tū q̄ forma celi est alteri⁹ rōnis a
formis elemētōz et iō celū nō est capax q̄litate s̄m. et iō
non est alterabile nec corruptibile per naturā. Tū q̄ for
ma q̄ nō pōt p̄ducti a nā: nō pōt corrupti a nā. sed for. celi
ē h̄mōi. ergo et. n. p̄fectissima iter oēs formas corpales
excludēdo corp⁹ humanū. cui⁹ aīa nō pōt cārī a nā. sic er
go forma celi a solo deo creat. sic a solo deo pōt corrupti
vñ Dama. 4. de trini. ca. decimo. dicit. q̄ celū de se est
corruptibile tñ volūtate dei ē corruptibile. q̄ deus dispo
suit illud nō corrupti sed p̄petuo conseruari. et ideo tñ sub
est volūtati diuine. vñ s̄m modo elemēta quantū. ad se tota
p̄nt dici incorruptibilia. tū q̄ non habēt contrariū agēs
corumpēs totam formā elemētī. tū q̄ deus disposuit
elemēta p̄petuo cōseruari. licz sint corruptibilia s̄m p̄tes
suas et etiā totaliter quantū ē de se. C. Secūda conclusio ē ista
corpus celeste nō ē cōpositū ex corpore et aīa. q̄ ita sit aīa
hoc p̄z p̄ Dama. capitulo iz. vbi dicit. exp̄se q̄ corpa
celestia sunt inaniata. Sūt. Jero. sup̄ illud. Etate. Audite
celi. et aurib⁹ p̄cipe terra. dicit sibi i glo. q̄ p̄pheta nō allo
q̄tur iaiata. s. celū et terrā: s̄ hitatores celi et terre

Ad p̄mū in oppositū dicendum q̄ p̄bus nūqz posuit
formā nisi quā arguit opatio. ita non posuit
materiā nisi quā potest arguere motus. in celo autem s̄m
ipsum non est motus ad formā. sed tñ ad vbi. ergo i ce
lo non ē materiā nisi que ē in potētia ad vbi: et vñ quo. vt
diz. huius. et cōmē. de substantia orbis s̄talis potētia
nō est materiā q̄ est altera pars cōpositi: talis enī mate
ria ē idē q̄d ē subiectū susceptibile mot⁹. et iō talis mā est
i pura forma. si pura for. puta angel⁹ sit p se mobilis. s̄
nō loquitur hic de tali mā. C. Ad secūda nego aīa. Ad p
bationē dicēdū q̄ p̄bs: p̄mē. et Aliē. vel sūt negādī p̄di
cētes sibi. vel sūt expōndī mō p̄dicto i corpore q̄dōis.

Quon iā vō q̄dā sine generatiōe et corruptiōe
sūt et nō sūt: vt p̄cta. siquidē sūt: et totaliter spēs et
formē: nō enī album sit: sed lig nū album. aut ex
aliquo: et oē aliud q̄d sit: sit et.

Veritur Utz accēs sit cōpositus ex p
tibus cēntialiter distinctis.
C. Uideat sic. nā oē gñabile et corruptibi
le ē p̄positū ex mā et forma. s̄ accēs sūt
corruptibilia. ergo et. maior p̄z et 7.
h̄. ter. cō. et vbi. d̄ q̄ mā est qua res
pōt ēē et nō ēē. C. p̄terea. si accēs est
forma simplr. ergo ē p̄fect⁹ q̄z s̄ba. p̄s ē falsū. ergo et
aīa. p̄batio p̄ne. q̄ simplioras ē simplr p̄fectiōis i enti
bus vñ deo sūme attribuit. ergo q̄d ē simplr ē p̄fectius

si ergo accēs ē oīno simplr erit p̄fectius simplr q̄z s̄ba
p̄posita ex mā et forma. C. Cōfirmat. q̄ cā et cātū diuidūt
ens sicut p̄fectum et ip̄fectū. ita q̄ cātū tenet ibi rōnē im
p̄fecti. q̄tenus ē dependēs. quod ergo magis cātū: est im
p̄fecti⁹. S̄z posito q̄ accēs sit pura forma: s̄ba cōposita
erit magis cātā. q̄. s̄. it̄sece et extr̄sece. accēs āt tñ extri
sece. ergo s̄ba p̄posita erit ip̄fectior. C. Cōtra. p̄bs hic in
l̄ta. ter. cō. iz. vult q̄ accēs nō h̄nt m̄z ex q̄ s̄ i q̄. C. Itē
auctor. 6. p̄cipioz dicit q̄ forma ē simplr cēn⁹ p̄stēs.

Rūdeo In ista q̄dōne sic p̄cedā. p̄ vñ op̄i. p̄tractabo.
secūdo ad q̄dōne alr rūdebo. C. Quātū ad p̄i
mā ē vñ op̄io q̄ dicit q̄ accēs ē realr p̄positū ex duob⁹.
C. p̄rio ista op̄ione arguit. nā simplr simplr a q̄cūqz
distinguit vñ ēē p̄rio diuersū et nō dr̄is. vt p̄z de mā res
pectu forme. s̄ accēs non sunt h̄mōi. ergo et. maior p̄z
ex significato vocabuli. q̄ alr esset dr̄is nō p̄rio diuersū.
minor p̄z de duabus sp̄eb⁹ accēs. nam albedo et nigredo
realr dr̄it p̄ oīas p̄p̄as: et realr p̄ueni. it i gñe. s̄ i colo
re. ergo sūt dr̄ites et nō p̄ diuersē. C. p̄terea. oē diffi
nibile ē vere p̄positus. s̄ accēs ē de diffinibile. g. et. mā
ior p̄z i s̄ octauo sup̄i. ter. cō. 9. vbi cōcludit p̄bs p̄ plato
nē q̄ idee si sint forme simplices nō sūt diffinibiles. q̄ oī
diffōne ēē oīonem lōgā. et h̄ ē vt m̄z. illud vō vt s̄mā.
minor p̄z. et 7. h̄. vbi p̄ndit q̄ accēs sūt diffinibilia. nec
obstat q̄ diffinīat et additōe. q̄ h̄ nō ē p̄ simplicitate.
s̄ p̄z de p̄cedētī ad s̄bā. C. p̄terea septio h̄. ter. cō. 26.
d̄. q̄ cōpositū p se gñat. et h̄ ē ver de diffinītiōe. ergo et i
gñe q̄litate. s̄ illud cōpositus nō ē tñ ex accēs et s̄ba. cū
illud sit ens p̄ accēs. et p̄ p̄s nō erit p se terminus alieui⁹
motus. q̄ oīs mor⁹ p se terminat ad rē alieui⁹ gñis p̄ quā
ē i cōdē gñe. ens āt p̄ accēs nō ē p se i genere. ergo oīz q̄
accidens sit aliquid p̄positū in sece. q̄d p se gñat. C. p̄ter
terea. et h̄. ca. io. ter. cō. iz. vult p̄bus q̄ forme q̄ hēnt ad
iūcē trāsmutatōis cuiusmōdī s̄ s̄ba et media s̄ eiusdē ge
neris p̄bici. et q̄ nō ē trāsmutatio iter formas alteri⁹ ge
neris p̄bici. et dicuntur forme eiusdē generis p̄bici. q̄ habēt
susceptiū p̄mū. ex septimo h̄. tale ergo susceptiū h̄nt
media s̄ba iter se idē: et nō idē cū alijs alteri⁹ p̄raricatis
puta colores hēnt idē susceptiū iter se. s̄ nō idē cū s̄apo
rib⁹. S̄z q̄dēqz s̄būm siue p̄ole alteri⁹ generis a genere
q̄litate s̄mat illud sicut ē idē color. ita etiā ē idē color
et s̄apo. vt p̄z de s̄ba et q̄titate. q̄ vtrāqz subest eidē co
lori et s̄apo. ergo p̄dē susceptiū penes q̄d distinguitur
generis p̄bici ē aliqd̄ it̄sece ipsi cēntijs ip̄oz accidētū.
et h̄ p̄positū. C. S̄z ista op̄ione arguit tripl p̄rio sic. si
accēs ē p̄positū cēntialr. accipio gñā exēpli albedinē cū
p̄cipia sunt. a. et b. ita q̄. a. sit p̄cipiū p̄ole. b. actuale.
et sic. cū albedo i formet subiectū. aut tñ. a. i format illud
subiectū: aut tñ. b. aut vtrūqz p̄. aut neutriū. si neutriū:
neutriū. ergo nihil informat subiectū. si. b. tñ vel. a. er
go albedo nō i format se tota. et tunc p̄p̄ia p̄llo. puta
i format nō i format p̄rio s̄būm s̄ tñ p̄ p̄tes sui. nec vtrūqz
p̄rio. p̄bo p̄ de. a. q̄d ponit p̄cipiū māle. q̄ si sic tē mā
subiectū. cū sit p̄fectior q̄z. a. poterit aliqd̄ i format. et sic
p̄cedit i s̄mūz. p̄bo s̄cō de b. q̄z accēs adōgē māc p̄o
p̄ne nō pōt d̄nz ip̄m i format aliud i format. alr nō esset
adeq̄. sed. b. i format. a. cui⁹ capacitas adeq̄tur actuali
tati. b. alr nō fieret vñ ex eis. ergo actualitas. b. nō extē
dit se ad substantias. C. p̄terea s̄cō sic. iter illa pōt esse
motus q̄ habent idē p̄p̄iū susceptiū circūscripto quo
et q̄z alio susceptiū accidētali. s̄ due forme duaz sp̄ez
s̄m. s̄m te: habent idē susceptiū et p se. q̄ eiusdē ge
neris vt tñ d̄iz. ergo circūscripto subiecto q̄d est susce
ptiū aliud et accidētale. q̄z poterit esse mor⁹ inter s̄mā
species et p̄s et albedine: s̄m nigredo. sic ex acre sit aq̄
quod est s̄m i multis locis qui vult subiectū ita esse
necūqz i trāsmutatōe accidētali. sic māz i trāsmutatōe
substantiali. et q̄ ex albedine nō sit nigredo. sed ex albo sit
nigroz. et p̄ p̄bi. C. p̄terea tertio omne illud q̄d est ine
diat⁹ p̄cipiū agēdi. f. quo p̄rio agēs agit est tñ act⁹

ita qd nō includit duo. s. potentia & actus. qd tunc nō esset quo p agit: s. ageret p partes q ē act? aliqd at accns: pu ta calor pōit immediatus pncipiū q pno agens agit in aliq actiōe. vt in calefactione. ergo tale accidens est tñ actus.

Quantū Ad secundū pno pmittit vnā diffictiōez. sed ostendā duas psones. C De pno sit ista pna diffictiō qd cōpō q ē ex natura rei circumscripta illa q ratiōis ē duplex: quedā est rei & rei. & hec cōpō pōt dici realis: alia est realitatis & realitatis & hec ppo dī s. ratiōes reales & s. formalitates. Uoco at cōpōne rei & rei ista q ē ex aliqbus qz sepatio mutua nō includit repugnantiā ex mīs. qlis est ppo ex mā & forma. vel ex subiecto & accns. Uoco at pponē realitatis & realitatis ista q est ex aliqbus qz sepatio includit dīctionē pp eoz realē identitatē: tamē vnū nō est aliud formali. ita q vnū includit. Latio hū pmo mō dicendi p se ita. q possunt ēē difficta oia forma lia & difficta cōceptibilia diffictē terminātia actum itelle ctus: qlis ē cōpō ex genere & dīa. vbi ēt spēs ē realitas simplex. C De secūdo sit ista pna cōclusio: accns ē forma simplex simplicitate opposita pncipiū cōpōm. Probatur hec p rōnes scās 3 primā opinionē. C Cōfirmat. qd nō ē ponēda pñtā sine necitate. qñ. l. p paucitatē possit saluari appārentia: iuxta sūas pbi pno pbi. ter. cō. 9. vbi cōmēdat Empe. p Anara. pp paucitatē pncipioz. Rō hū est. qd nā nihil fac frustra s. nihil apparet i accnsibus pp qd necessario debeāt poni cōposita ex duabus pñt? rea liter diffictis. vt patebit rñdendo ad argumēta. C Secūda cōclusio sit ista. accns nō ē forma simplex simplicitate opposita secūdo cōponi: s. est cōpositū ex realitate generis & realitate dīe. Itāc pbant dūerōnes p pna opinione: tñ qz. s. accidētia nō sūt pno diuerfa: tñ qz sūt diuisibilia.

Ad primum in oppositū: dicēdū qd gñabile & corruptibile dī duplex. s. p se. & p accns. p se se generabile est illud cui? aliqd pñt quod postea est pars geniti. ex septimo h. ca. 7. Sili corruptibile p se ē cui? manet aliquid post corruptionem quod fuit pars compo sitū gñat tñ & corrupti? i ol generatiōe & b est cōpositū quod cōstat ex ista forma q p gñatiōē iudicē. & p corruptionē expellit. & ex illo quod trāsmutat. quod qd ē trāsmutatiōe subali est mā. in accnsali est subiectū. & ita compositū ex ipso subo & forma subali ē p se generabile & p se corruptibile. cōpositū ex subiecto & accns est per se corru ptibile eo mō qd est p se. accns at nō est sic corruptibile si ne subiecto. p accns at pōt dici corruptibile: vocādo cor ruptibile quicquid p trāsmutatiōē nālez h ē: postqz fuit & sic accns est corruptibile. & etiā forma substantialis mā lis. C Ad secundū nego pñas. Ad pbationē. dicendum qd non est iconueniens qd aliquid quod est simplr pfectio nis absolute loquendo nō semp includat illud esse simplr pfectiū i q est excellentius illud pñtum ad aliqd. sed tñ fm quid. exēplum. sapientia i se & absolute accepta ē sim plr pfectionis: tñ si aliquis canis esset sapiens & cū sapien tia non posset hēe rabiez puenientes cani: esset canis im pfectior cane non sapiente. s. non esset ens imperfectius. qz canis ē limitatū ens & pōt repugnare cani illud qd ē entit ate ponit nobilitatē. Sili in pposito. s. simplicitas sit p fectiōis simplr loquēdo & absolute. tñ i rebus corrupti bilibus cōiter simplici? ē ipsecti? nō pp maiore simplicita tē. cū illa sit pfectiōis. sed qz talis nā. s. corruptibilis non pōt hēe tāta actualitatē cū simplicitate qz tā cū pōne: & actuali? vlr ē ipsectius. C Ad pñmationē p idem. s. n. cātū sit simplr ipsectiū. qz depēdens: tñ illud ens limi tatū cui? entitas pñna requirit necessario qd sit cātū pōt ē pfectius ens si ē a pluribus cātū qz aliud ens qd ē a pau cioribus cātū. qz. s. nō recipit tāta pfectiōez. nā i depēde tibus pōt bene depēdēs ēē pfecti? qd depēdet a plurib? a qz qdlibet recipit aliqz pfectiōez ad quā nullū p se suf ficeret. vñ cōiter cātā pfectiora q non imediate sūt a deo: a pluribus causis depēdent. qz pp eoz maiore pfectionē non sufficiunt ad cāndū ita paucē caule sicut ad causādū

alia ipsecta. C Ad primum & ad secundū p pna opinioē re cēdū qd faciūt p secunda pclusiōe. vt iā dcm ē. sufficit. n. ad saluādū ista ponere ppositiōez ex realitate & realitate nec oz ponere ppositiōē ex se & se. C Ad tertiū dicēdū qd l3 ens p accns nō sit vnū sicut suba. non tñ ē nullo mō vnū. nec ita multa. sicut qd subm & accns manēt sepata. vt habet septio hū? c. de vnitatē diffōnis. sicut. n. ē vni tas aliq: ita illud totū est aliqd ens: & istius totius est ge neratio: & b p se. sicut i illo gñe ē gñatio p se. & tñ p accns respectu gñationis ibe q est simplr p se sicut totū ē ens p accns respectu sube. C Ad quartū dicēdū qd l3 idē sit subm i se acceptūm respectu color & sapor: puta suba. tñ differt vt ē subm hoz & istorum fm diuersum modū mi xtionis. nā cum vnūqzqz elemētū multas beat qūitates iō fm diuersā mixtionē istay qūitatiū elementarium plegē imediate aliud & aliud genus qūitarum mixtarum. puta si mixtionē ignis inqz tū lucens cum terra inqz tūz termi nata. & aere & aqua inqz tūz pñpica psequat genus co loz. s. mixtionem ignis & aeris inqz tūz calida digerē tia humorē aqueū mixtum terrestri sicco: conseqt gen? sapor. & sic de alijs. nō ergo oz qz ēre aliud & aliud subm puta: intrinsecū color & sapor. sed ad hoc sufficit idē subm extrinsecum. puta suba: q sit primum & pñmum hoz & il lorū fm diuersam mixtionem qualitarum diuersarū elementarium & sic saluat Arist. decimo huius.

Palā at: & qz si sint aliquantiter nūcri sube si cut sūt & nō sūt: vt qdā dicūt vnitatū: nā diffinitō nūerus qdā diuisibilis: qz ei & i diuisibilia: nō. n. infinite rōnes & numerus: aut tale: quemadmo dū nec a nūero ablato aliquo aut addito ex quib? numerus ē nō adhuc idē nūcr? est: sed alter qñis minimum auferat aut addat: sic nec diffō nec qdqd erat esse. nec adhuc erit ablato aliquo aut addito. & c. Textu cōmenti decimi Rō. vij.

Queritur Utrū qd additate formay nā. liū suscipiētis magis & mi nus sit dare gradus essentialē intrin se cos fm qz ipsa suscipit magis & minus C Videt qd non. nā hic i lra dī. ter. cō. io. q forme sūt sicut numeri. & sicut nu merus stat i diuisibili. ita qd nihil pōt sibi addi vel diminui qn mutet spēm. sic est de forma. & p qñs non habet gradus. C pñterea. ille gradus addit? vel pñt ad qd additate specificā forme. vel non. si sic ergo albedo remissa nō est perfecta i spē albedinis: qd ē falsū. si non: ergo itensa albedo crit vnum p accns. qz icluderet graduz qui nō pñneret ad cētiā eius. Itē spēs non dice ret totā cētiā idiuui: cū ille gradus non pñtneret ad spēs. C Cōtra ipossibile ē aliqz formā cōicare se alicui? s. magis & minus: nisi in sua essentia beat gradus: aliogn fm eundem gradum pñciparet a quocūqz subo. sed for ma de qua queritur cōmunicat se alicui fm magis & mi nus. ergo in sua essentia habet gradus.

Rñdeo Ista qstio magnū h3 tractatum supponit etiaz aliqs formas suscipe magis & minus: & est du bium que forme sunt tales. Utrū forma substantialis. de quo als. & spāliter de forma substantiali dicetur forsan ali quid in. ii. libro. Tum quia de ista materia recole me p lixius dixisse alibi in quadam questione ordinaria. ideo quantum ad presens sufficit: sic pcedam. primo pro ipso batione quarundam opinionū conclusiones aliquas de clarabo. secundo ad questionem aliquantiter respondebo. C Quantum ad primum sit ista prima conclusio appro ximatio vel remotio a suo contrario non est causa susci piendi magis & minus. Hanc ostendo sic. quia h sic. ergo vbi nullum est contrariū: ibi non est magis & minus. qñs est falsum. ergo & añs. psequētia patet. falsitas psequētis probatur. tñ

probat. tū qz iūmē in medio pōt ēē fm magis & minus
 & cū in medio nullū ēē pōtū luminis. Tū scdo. qz eandē
 virtutē possunt diuersi participare fm magis & min⁹. nō
 participādo aliquid de virtūe pōtū. puta tēperantiā vel iū
 stitiā. Tū. qz in statu inocētiē fm magis & minus fuisset
 gñā i diuersis. & est hodie de facto i beatis vbi tamē nul
 lū est pōtū peccatū. Tū qz hic separantur ab iūce in
 predicamēto habitus. vbi fm auctore ser picipioz. nul
 lū est contrariū. & tū fm eundē habitus suscipit magis &
 minus. qz armator est eques. peditē. C. Preterea ad pī
 cipale. accipiat albedo pūmixta nigredini. fiat intensior & p
 fectior. & tollatur nigredo. tūc sic. aut illa albedo intēdit
 p aduētū alicui⁹ ppositiui. vel tū p remotionē nigredinis.
 si primū. hī ppositum. si scdū cōtra. qz null⁹ effectus
 ppositiui pōt esse cā priuatiua. sed itēdi ē effectus ppositiui.
 amotio aut nigredinis ē tū cā priuatiua. ergo illa nō pōt
 esse cā illius intensioris. C. Cōfirmat. qz motus denotat a
 termino ad quē. ex quo pbi. ter. cō. 4. sed illa intensio albe
 dinis ē dealbatio. ex eodē quito. ergo terminus ei⁹ ē aliq
 albedo. & p pīs nō ista sepatio nigredinis. C. Scdū cō
 clusio sit ista. nulla forma suscipit magis & minus s; dis
 positionē subiecti. vel fm cē i subiecto remanētē eius es
 sentia imutata. Hanc ostendo sic. qz illud esse seu disposi
 tio vel est idē cū essentia forme. vel nō. si idē hī ppositiui
 qz cū illa dispositio maior & minor. ergo & essentia forme
 cui ponit ēē idē suscipit magis & minus. si nō est idē. qro
 de illo vtr fm suā essentia suscipiat magis & minus. vel
 nō. si sic. habet ppositum. si nō. hīet pcessus i infinitum.
 C. Preterea hito termino sub rōne q termin⁹ cessat mo
 t⁹ qz hitus pfectus i mā cessat oīs motus & gñatio.
 pōt de gñatioe. ter. cō. 35. sed p te in picipio calefactio
 nis habet caliditas fm rōne q ē terminus calefactionis.
 ergo i picipio cessabit mot⁹. qd est absurdū dicere. pba
 tio minoris. qz de qd mouet hēt aliqd de termino a quō
 & aliqd de termino ad quē. ex sero pbi. ter. cō. 32. ergo
 picipio calefactionis i ipso calefactibili est aliqd de cēn
 tia caloris. si igit cēntia caloris nō suscipit magis & min⁹
 picipio erit calor pfectissimus. fm quē modū ē terminus
 motus. C. Dices. qz calor nō ē terminus fm pfectionē es
 sentie. sed fm perfectius esse in subiecto. Contra. quia si
 motus ē ad pfectū vel ad pfectū esse in subiecto. illud qd ē es
 se i subiecto vel ē idē cū cēntia caloris. aut aliud. si idē ergo
 si illud ēē nō est pfectū. ergo nec cēntia caloris. & sic habet
 tur ppositū. si est aliud & accis. cū illud suscipiat magis
 & minus habet ppositū. C. Cōfirmat qz iter calozē ma
 iorē & minorē ē p se mot⁹. ex quo pbi. ter. cō. 19. s; calor
 maior & minor sunt qdā forme de gñē qūitatis. ergo aliqd
 de gñē qūitatis est p se terminus motus. & tūc idē qd pī
 C. Tertia pōt sit ista. radicatio maior vel minor forme in
 mā nō ē cā suscipiēdi magis & min⁹. hāc oñdo sic. qz illa
 radicatio vel ē qd diffictū a forma vel nō. si nō. habet p
 ppositū. qz cū ista radicatio sit maior & minor. ergo & for
 si ē aliqd diffictum vel ē forma absoluta vel respectiua. si
 absoluta habet ppositū. si respectiua sūt habet ppositū.
 qz magis & min⁹ i forma respectiua oriē. ex magis & min⁹
 i absoluta. C. Si sic. ergo vbi forma est magis radicata
 ibi sūt mē magis tale. pīs ē falsū. nā fm medicos febris
 ethica est magis radicata qz tertiana tū tertiana ē intensior
 ideo tertianari⁹ ē magis febricitas. sūt verctudus ē qūqz
 rubicundior. & tū rubor est i eo minus radicans qz i ali
 quo qui non est tā rubens. puta sanguineus

Quātū ad scdū pōt ad euidentia tituli aliq pmittit.
 scdū ex dictis vitas pconis pcludet. C. De
 p. qz pōt i qōne vtr i qdditate forme rē. Notādū qz du
 plex ē qdditas. qdā specifca. qdā indiuidua. Ad cuius cui
 dētā notādū qz in hac albedie indiuidua ē tria pscicare.
 pōt naturā specifcā. scdo gradū indiuiduales essentialē
 que est tāntas essentia indiuidui. tertio dūaz indiuiduales
 qua indiuidui albedo est bec. C. Ponitur scdo qz sit dare
 gradus. & qz gradus arguit qūitātē. Notādū qz triplex ē

qūitās. s. qūitās mobilis vel dimētionis & qūitās pfe
 ctionis que respicit ēē rei. & qūitās virtualis q respicit
 agere. & forte scda coicidit cū tertia qūitās agere sequit
 esse. C. Hoc viso de gradib⁹ forme de qbus qrit. pōt vi
 dedū ē an isti gradus sint. scdo q sint. tertio qles sint.
 C. Si qrit an sint. pbo q sic. nā impossibile ē eādē formā
 esse simul in diuersis fm aliā & aliā rōne picipatā nisi il
 la forma ppatiat scdū pluralitatē illaz rōnū. sed aliq for
 ma puta albedo picipat a diuersis fm aliā & aliā rōne.
 ergo sc. illas rōnes dico ēē gradus. C. Preterea. impossi
 bile ē aliqz formā simul pluribus coicari nisi i se sit aliq
 iter illimitata. erēplū de essentia diuina que vna existēs
 coicat tribus. sed de illimitatū hz rōne qūitatis gradua
 lis. ergo oīs forma q simul pluribus coicat hz gradus
 C. Preterea oīs for⁹ q i reali distinctis reali diuidit. ē i se
 realiter diuisibilis. S; aliq forma. puta albedo realiter
 diuidit i plurib⁹ indiuiduis albedinis reali distinctis. ergo
 est i se realiter diuisibilis. & partes illas in qis diuidit vo
 co gradus. C. Si qrit qd sint isti gradus aliquos tales ra
 tionē. gradus forme de quo nunc est sermo ē pōtū per
 fectiōis forme specifce extra ei⁹ pceptū qdditatiū ipsā
 formā specifcā infra suū pceptū essentialitē includēs inclu
 sa realiter intra cōceptū indiuidui. ista descriptio ē satis
 euidentis ituenti. C. Si queras isti gradus quales sūt. No
 tandū qz gradus qdā sūt formaz. qdā essentiaz. quidā p
 sectionū vniū pceptū in aliquo vno. & hoc vltimo mō i
 telligo gradus de qbus nunc querit. C. Ex his pcludit
 qz qūitās hōmū gradū nō diuifcat spz cum
 sint pōtiones eiusdem forme specifce. C. Item qz forma
 specifca est indiuisibilis quātū ad gradū specifcū. di
 uisibilis vō qūi ad gradū pfectionalē. C. Itē qz plūitas
 hōz gradū nō est ppositiue infra pceptū ppositiūz speci
 ficū forme specifce sed solū pmissiue. sed infra pceptū in
 diuiduoz ppositiue reddendo singula singulis patet qz in
 diuiduū compositum ex forma specifca & ppositate in
 diuiduali continet vniūz istos gradus. C. Ponitur ter
 tio magis & minus vbi scdū qz magis & minus & mai⁹
 & minus conueniunt & differunt. conueniunt dupliciter.
 Tū qz vtrobiqz est quedā ppatio. Tū secundū. quia
 vtrobiqz est comparatio discoperatice. ex diffomitate ex
 tremoz. Sed differūt multipliciter. qz mai⁹ & minus i
 pporat ppatioē vni⁹ ad vniū in se pccesse. sed magis &
 minus importat ppatioē vni⁹ ad alter nō pccesse. sed in
 pparatioē alicui⁹ tertij quod participat. puta alicui⁹
 forme. scdū quia magis & minus sunt aduerbia. ideo
 diffingūt sicut modi. sed mai⁹ & minus sūt noia. iō sum
 munt nō modaliter. sed noialit. & significant formas. nō
 modos forme. tertio quia magis & minus non dicuntur
 de forma picipata. sed de ipis participantibus. sed ma
 ius & min⁹ eodēso sicut patet quarto quia magis semp
 psupponit i forma mai⁹. sed nō eodēso. sicut p3 de quā
 titate. qz aliqd nō dī magis quantū qūis maiorē hēat
 quātitatē. C. De scdo dico ad qōne ad pte affirmatiua. s.
 qz forma suscipiens magis & minus hz itisecē dictos gra
 dus. dico etiā qz pccisa rō suscipiēdi magis & minus est
 latitudo gradū in forma. siue quod idem est illimitatio
 forme que participat. probatio huius. Tū ex improba
 tiōe oīum opi. pcedentiū. nec videt aliqua via probabi
 lis nisi ista. Tū quia impossibile est formā picipari fm
 magis & minus nisi i se sit aliquatiter illimitata qz oppo
 sitū picipari ifert qz oppositū sūt. dato ei qz nō sit illimita
 ta quō picipabit fm aliū gradū & aliū. Tū tertio. qz fm
 Simplicium super predicamenta capitulo de qualitate.
 vbi recitat multas opi. de causis suscipiendi magis & mi
 nus & eas improbanz commēdat opi. Archite dices sic:
 Mirabiliter Architas breui sermone causam eius quod
 est magis & minus insinuat dicens. qualitas. n. quia infi
 nitatē quādā picipat. iō fm rōne ei⁹ ē qz suscipiat magis
 & min⁹ & si ex picipatib⁹. & sic ad qūitātē.

Ad primum in oppositū dicendū qz pbs loqz de for
 b ij

ma seu de quidditate inquantum exprimitur per diffinitionem. hec e. qdditas specifica. q. vt sic abstrahit ab omni gradu vt dictu est prius. vñ par post subdit Ari. q. qñad modum nec numerus hz magis et min? nec q. fm? suba. l. liquidu eñ mñ. ita q. li si qdē vel est due dictiones vt sic se sus q. si forma specifica hz magis: hoc quidem est cum materia. vel est vna dictio. et tunc sensus est. liquidum cu materia. i. inferioribus indiuiduis q. respectu eius sit materialia: nulla igitur maiortas ē in qdditate vt qditas. q. vt sic abstrahit ab omni cōditione materiali et indiuiduali. Ad secundum dicendum q. iste gradus nō pertinet ad quidditatē specificā vt dñm est. et cū dicit. ergo forma intensa erit vnum per accidens non sequitur. q. illi gradus si non sint de essentia speciei sunt tamen de essentia indiuidui vt predictum fuit. vltimus cum isertur. ergo spēs nō dicit totā essentia indiuidui nō seq? q. nā specifica et si in suo pceptu abstrahit a quolibet gradu tñ ē idē cū qlibet gradu realiter et includit realiter in quolibet gradu.

Malā itaqz: q. sic qdē acceptatib? vt cōsueuerūt diffinire et dicere nō cōtigit reddere et soluere dubitationē. si at vt dicim? hoc quidē materia illud vō forma. et hoc quidē potētia: illud vō act? nō adhuc dubitatio vtiqz videbit eē qd qrit. Te tu commenti decimiquinti. Rō. viij.

Queritur vñ ex mñ et forma cōstituatur p se vñ. vñ q. nō. nam ex duobus i actu nō fit vñ. p se ex se primo b? ter. cō. 49. hz mñ et forma sūt duo i actu. ergo rē. pbatio minoris de for? p? q. for? est actus. de mñ ē p? et h? qñe de entitate materie. C. p. re terea. q. magis distāt minus sūt nata facere vñ. hz mñ et forma maxime distāt cum sint alterius rōnis. ergo ex eis minie ē natū fieri vñ. pbatio maio. q. ptes p?mū faciunt per se vñ que sunt eiusdē rōnis. ptes autē i toto etbe rogeneo minus faciunt vñ quia non sunt eiusdem rationis. C. Contra. pbs in littera. ter. cō. 15.

Rñdeo ad qñē pcedo cū pbs q. sic. cui? non ē alia cā nisi q. b? ē actus. illud vō pō. vt. d. p. C. Ad cui? euidentia sciēdū q. sicut vñ i cōi imediate psequit ens in cōi ita q. illa ppositio. ens ē vñ. ē imediata. q. nullū est medium nobis notū ad hoc demfandū. nec forte aliqd mediū aliud i re a qdditate extremor vt dñm fuit p?io b? a. q. p?ia. ita singula entia fm proprios gradus entitatis pseq? imediate p?ia vñtas. nec ē alia rō diuerse vñtatis nisi alia entitas quā pseq? imediate. creplū. simplicia sūt vñ. et pposita sūt vñ. tñ aliter et ali. q. alia et alia ē entitas. sicut ergo oīno simplex se toto ē ens et vñ. ita ppositū ē ens et vñ ex p?iipiis essentialibus cuiusmōdi sūt materia et forma q. sola nata sūt aliqd ens p se p?iuere. vñ tale cōpositū ē p se vñ p?ia vñtate alteri? rōnis ab vñtate simplicis sicut et eius entitas ē alia ab illa entitate. C. Si ergo qñat qñe ex mñ et forma fit vñ. p se. dicendū sic dicit. q. b? ē pō. p. illud vō act? C. Si at qñas qñe ex mñ et for? fit vñ. p se et non ex subo et accñte. euz sūm sit vt potētia. accñs vō vt forma et act? C. Rñdeo q. sicut in gñali non ē rō qñe ens ē sic vñ: ita et nō ē cā qñe ex istis pñb? fit b? vñ nisi q. sūt tales ptes. qñe. n. ex qñuor elñtis natū ē fieri mixtum fm vñā opī. et ex lapide et carne non est natus fieri: non ē cā. f. nisi q. iste sunt ptes tales: et ille tales. C. Sic ergo i pposito ex mñ et forma fit vñ. p se. q. forma sūalis ē talis actus et mñ tale potēiale. et subo at et accñte fit vñ. p accñs q. accñs ē talis actus. sūa talis pō. ita q. actus et pō intelligat p?portionabiliter vñtati: si p se. p se. si p accñs: p accñs. hz qñe ille act? ē p se act? et ille p accñs. nō ē nisi q. iste ē forma sūalis et ille accñtal: et he sunt p?pōnes p se p?io note. et id nō ē qñedū pp. qd. i. aliq. cā intrinseca. h. solū extrinseca. vñ agens vt. d. p. i. fra.

Ad primū in oppositum dicēdū q. ex duobus in actu formali et pfecto nō fit vñ. p se et sic intelligitur p. materia at hz sit ens i actu cōstitutio et eo q. et aliquod ens extra nihil vt ostendit ē i septimo. et tñ ens i pō opposita a cūi formali. et id ex tali pō et actu opposito pōt fieri vñ vt pñsū est. C. Ad se cūdū dicēdū q. vñtas est duplex. qdā vñ onis. quedā idētitatis. cū ergo vñ q. q. magis distāt minus faciunt vñ: dico q. fallum est de vno vñtate vñpñis. imo quāto aliqua sunt magis diuersarū rationū tāto magis sunt nata facere tale vñ. Si aut maior itelli gat de vno vñtate idētitatis: sic pōt pcedi totū argumētū et tñ nihil ē nos. q. quāto sūt magis vñ? rōnis tāto sunt minus vñpñia vt ex eis fiat vñ. et id minū s fieret vñ. et ex duobus formis vñus rōnis qz ex mñ et forma q. sunt alterius rōnis hz forte fieret magis vñ vñtate idētitatis. C. Contra. q. totus hōgeneus cuius ptes sūt vñ? rationis est magis vñ et vñtate vñionis qz totus etbe rogeneus cuius ptes sunt alterius rationis. et sic pcedebat pbatio maioris. C. Rñdeo i toto hōgeneo hz pñgāt dñ vñ: tñ per se ptes i quas ē diuisio totū q. p?prie dñr essentialis: sicut pōle p?prie et actuale: nunqz pñt eē vñus rationis. sed necessario sūt p. diuerse. qñqz at sūt vñus rationis: sunt tñ integrales et pñent oēs sub vna pte cōtiali. f. sub mñli: et potēiali vt i pposito de pñb? hōgeneis q. oēs se tenet ex pte mñli et potēiali. et nō sub illo qd est aliqd actuale a quo est vñtas cōpositi ppletue.

Quapropter inq. tū simul natū est nihil patie ipm a seipso: vñ. n. et nō aliud est. et c. Rō. j.

Irea libzū nomum mecha. Q. uerit p?io vñ aliqd possit moueri a seipso. vt q. nō. Tū q. vñ i fra. ter. cō. 2. q. nihil apñ ē part ipm a seipso. vñ. n. et nō aliud ē. Tū. ex diffōnib? potētie actiue et passiue. nā pō actiua ē p?iipius trāsmittēdi aliud i qñtū aliud et pō passiua ab alio in quātū aliud. C. p. re terea si sic: tunc tale sp ageret i seipso. pñs ē falsus. ergo et añs. pbatio pñe. q. actiua naturali et passiuo sufficienter app?rimatis et nō ipeditis necessario seq? actio vt vñ in fra cā. ter. cō. 10. hz sic eē i pposito fm te. q. actio illa non dependeret ab extra ex quo idem est agens et passum. C. Contra. pbs s. phi. ter. cō. 27. vult q. omnia aia lia moueant seipsa.

Rñdeo in ista qñe p. vñā opī. ptractabo. scdo ad qñ nē alit rñdeo. C. Quātū ad primū ē vna opī. q. qñat tenet illam cōclusionē negatiua. q. f. nihil mouet se nisi forte p pte ex co. f. q. vna ps mouet aliam. et hoc non est q. aliq? pars essentialis mouet aliā. hz q. vna pars quātitatiua mouet aliā distictā loco. C. p?io ista opī. arguit tripliciter. p. p rēne sumptā ex septimo phi. ter. cō. 1. vbi vñ q. nihil mouet a seipso q. tunc non quiesceret ad qetē alterius. sed quodlibet mobile qesit ad qetē alterius. quia ad qetē partis. nā oē mobile habet pte qua qesēte. p? q. totum nō mouetur ergo nihil mouet a se ipso p. C. p?re terea secundo ipossibile ē idē fm idē et se simul in potentia et in actu. hz mouens mouet inquantū ē in actu et mobile non mouet nisi inquantū at ipotētia vt patet ex diffinitione motus. ergo ipossibile est q. idem moueat seipsum. C. Cōfirmat q. agēs et patiētiū sūi ipsi. ex p?io de gñatione. ter. cō. 50. hz idē nō gñatur sibi ipsi. C. p?re terea tercio ipossibile est relatiōes reales oppositas fundari i fūdamēto vno limitato. hz actiū et passiū sūe

siue motuum et mobile referuntur et relationes reales et op-
positas priores ad secundum modum relationum. ut patet ex quo
to h^o. caplo de ad aliquid. ergo impossibile est idem esse actum et
passum siue motum et mobile. maior declaratur. quia fundare
relationes reales oppositas attribuitur eentie diuine ratione siue
illimitationis. Ex hac relatione generali dicitur in speciali per ordinem. primo
quod nulla subiectum effectiuius sui accitibus siue sit accitibus coeui
et per se siue per accitibus secundo quod nihil mouet seipsum ad ubi. ter-
tio nihil mouet se ad quantitatem. ubi alata vegetatiua non mo-
uet se in nutrimento vel augmentatione. sed mouent alimentum
quod in se puerit. Quarto quod nihil mouet se ad qualitatem
ubi nec aqua calida sit frigida a se effectiue. nec semen alata
alterat seipsum. sed semine maris distinctum loco et subiecto agit in se-
mine a matre ministratum. Quinto. quod nulla potentia cogni-
tiua est principium actuum cognitiuis. sed tamen passiuum. ob id autem est
actuum. idem dicitur de potestate appetitiua et ad singula ipsorum adducit
tur diuersa. Sexto. quod ad secundum est alia opinio. quam teneo quod
tenet preter affirmatiua ad cuius euidentiam declaro tres con-
clusiones. prima conclusio sit ista generalis possibile est quod aliquid
agat in seipso. et conclusio est dictoria preter conclusionis alterius. opinio.
hanc ostendo sic extrema actui et passui sunt adepta sic intelli-
gendo quod quodcumque actuum respicit per primo obiecto tale passiuum
verbi gratia talis calefactiuum in eo quod quodcumque calefactiuum pri-
culare respicit per primo obiecto calefactibile in eo et non habet vel il-
lud. Ex his habetur ista propositio. quod quodlibet preter sub primo obiecto
alicui est per se obiectum eiusdem sed per primo. ut quodcumque calefactiuum
respicit quodcumque calefactibile per se obiecto et e converso quod
cumque calefactibile respicit quodcumque calefactiuum. huiusmodi ma-
ior. sed possibile est quod aliquid sit actuum et a. eo modo quo aliud
est actuum secundum a. ut per a. intelligatur forma producibilis. idem est
sit passiuum secundum a. sicut quodcumque aliud passiuum et a. ergo il-
lud ratione actui ita habet seipsum per obiectum in ratione passui. sic quod-
cumque aliud ergo ita potest seipsum agere sicut in aliud. maior
est manifesta ex hoc quod relatio actui et passui in eo habet extre-
ma contra adepta. probatio minoris. multi effectus sunt nati per
duci ab actui equoco et non uniuoco. ut patet de leuitate in
igne generato. ista forma actui equoco oportet ponere formam
substantialem aut aliam aliam qualitatem. habens ista forma est per se leuifi-
catiuum. id est effectiuum leuitatis. sed forma potest esse in aliquo leuifi-
cabili ut patet in exemplo predicto de igne. nam quodcumque forma in
igne generante potest esse actui respectu leuitatis: eadem est in igne
genito et prior nati ipsa leuitate patet. cuius sit principium acti-
uum. ergo non est dictio quod ipsa sit igni genito leuitate non
erit. et tamen patet quod potest esse illi. ergo sine dictio idem potest
leuificatiuum et leuificabile. Respondetur ad magister. quod ipsa des-
ta negatur ultia prima. ex eo quod agens dicitur esse appropriatum pas-
so et ita distinctum sit. sic autem non potest se habere idem ad seipsum. Con-
tra tamen quod hec appropriatio non est necessaria ad agendum ut in-
cludit distinctio finis nisi quando maior prima non est possibilis
inter actuum et passuum. si ergo habet prima sufficit. ergo multo
magis maior prima sufficit. ista. scilicet quod est sine distinctio finis.
tunc quod aliquo si ponere ignis in ignis aque sicut angelus
in celo sed non ut forma: tunc nec ignis calefaceret aquam
nec angelus moueret celum quod sunt absurda: tum quod non oportet
agens esse passum patientem nisi quod virtus agens non potest attingere in
distincta inproportionata ut aliquid faciat. sed si passum est secun-
dum perfectum attingeret a virtute agens. sic ergo idem est verum sibi
passum si est actuum et passuum secundum idem quod aliud posset esse sibi
passum: sic videtur saluari illa dictio per quam appropriatur.
realiter. non non potest esse maior prima quod eiusdem ad se. ergo verum
sime erit actio. stat igitur ratio quam reputo achille. ex quo ratione si
attendis descendendo in generalia. patet quod ratio dea non probat idem pos-
se se agere nisi ratione equoco: et hoc quod est capax forme quod nata
est terminare actionem equoco forme actiue iam habet. et sic intel-
ligendum est regulariter quod solum tunc et ubi potest aliquid in se age-
re quod currunt illa duo. scilicet quod habet formam quod est principium agendi
equoco et quod cum habet capax talis actio. Secunda propositio sit
ista nihil potest se mouere quando in se formam substantialem. hanc ostendo
nullum imperfectum est principium actuum respectu perfectio-
nis. quod siue sit actio equoco siue uniuoco per principium acti-

uum est equoco perfectum vel perfectum termino producto. sed nulla
forma substantialis potest nouiter aduenire ut faciat proprium per se
vnu quod illa sit perfectio quacumque entitate predeceat ipsa. quod
in formis substantialibus per vltimam est perfectio. ergo nihil potest se
mouere quando in se formam substantialem. Tertia conclusio sit
ista nihil potest in se aliquid agere quodcumque uniuoco actio. hanc
ostendo. quod si sic. ergo duo idiuia absoluta et eiusdem specie
potest simul esse in eodem. quod est falsum ut patet quanto habet. probo quod
quod tunc ratio seu principium quo agendi et terminus actiois eunt
eiusdem specie. ex quo ponitur actio uniuoca. et tamen differet numero.
quod nihil est principium agendi se. et patet quod vtriusque talis ratio agendi se
est terminus actiois est for absolute. Ex dictis concludo
correlarie per quod cum augmentatio et motus ad ubi sit ab agere
se siue mouere equoco quodcumque nec quodcumque aliquid nec ubi est
for actiua. cum et multe alter actioes sint ab agere equoco
ut vlt ille qui sit ad qualitates non actiuas stricte loquendo de
actiuis. ois est qualitas potest esse ab agente equoco licet aliqua
possit esse ab uniuoco. quod inquam sic est: sequitur quod in genere non
repugnat alicui se habere in se quantitatem et qualitatem et ubi. eo
currentibus aut duabus rationibus super dictis in prima con-
clusionem cabitur hoc vel accitibus coeui sibi et ita sine muta-
tione. vel non coeui sibi et ita per motum vel mutationem. Secundo
descendo ad specialia et dico quod subiectum cum in se propriam
passione per eam dictam et addit alia ratio. quod ois potentia pu-
re passiva est in potestate dictiois. ut patet in hoc. 2. infra. ter. co. 17.
sed subiectum non est in potestate dictiois ad passionem: aliter esset ei con-
tingenter et per quod non esset scibilis per demonstrationes. igitur et hoc.
ergo subiectum aliquid potentia actiua in se respectu passio-
nis. Secundo dico quod gratia et leuia mouent se ad ubi
effectiue. alia etiam mouent se ad ubi motu pergressio si-
cut patet ex dictis. Tercio quod agens mouet se effectiue ad qua-
ritatem motu augmentationis. Quarto quod aqua calefacta
seipsum frige facit. et semine seipsum alterat effectiue. Quinto
potest appetitiua et cognoscitiua mouent se ad actum saltem
partiali. deinde obiecto ut alia contra partiali. de quo obiectis discur-
rere per singula est plurimum nimis et ideo sufficiat sic ea bre-
uiter tetigisse. patet ergo ex obiectis his probatio prime opinio.
nec est rationes cogunt. Ad primam quod sumit de septimo phi-
dicedum quod equocat de primo. nam primo dupliciter dicitur ut dictum est se
primo habet vnu modo diuidit in parte. et non in se inest primo
remouet ab eo cui inest. si remouet ab eo quod est aliquid eius
et ideo nihil sic primo mouet si aliqua ei pars quiescat. Alio
modo dicitur primo ut dicitur per se ad ad quationem esse eo modo quo
triangulus habet tres prius. quod autem sic inest primo alicui non re-
mouet ab eo: si remoueret ab eo quod est aliquid ei. nam trian-
gulus nihil minus habet tres. sed tres trianguli. puta vnus an-
gulus non habet tres. Est ergo ibi intentio philosophi. quod ni-
hil mouet seipsum primo vtriusque primitate. quod sequetur dictio
scilicet quod quiesceret ad quietem prius et non quiesceret. nam quiescere
pre non potest moueri primo prima primitate. et tamen non repugna-
ret sibi moueri primo secunda primitate. ut patet ex dictis. sed et hoc
nihil mali sequitur nos. quod poterit aliquod moueri a se pri-
mo secunda primitate ut puta quia habet in se virtutem quia potest
se mouere effectiue et equoco. quod non. sic primo mouet non
est quod quiescat ad quietem partis quod est aliquid eius. Ad secundum
dicedum quod dupliciter est actus. scilicet formalis et virtualis. ex
plum primi. ignis est actus calidus formaliter. exemplum secundi
sol est actus calidus non formaliter. sed virtualiter. patet quia
sol in virtute est calidus. isti autem duplici actui respondet duplex
potentia passiva. scilicet formalis et virtualis. Ad formam cuius
dicitur impossibile est idem habere idem simul esse in potestate et in actu. predo
istam accipiendo actum et potentiam vniuniformiter: si formaliter
formaliter. si virtualiter virtualiter. tunc minor est falsa in propo-
sitione nam quod aliquid mouet se cum sit actio equoco non uniuoca
non potest dici quod sit actus formalis: sed est actus virtualis. et in pote-
tia formalis. et illa non repugnat. bene autem reputo impossibile
idem esse in actu et in potentia vniuniformiter accipiendo. Ad
confirmationem dicendum per idem. nam cum agens et patientes
dicantur esse tria: intelligendum est de agente uniuoco: sic
enim agens et patientes habet formas contrarias formaliter. et
b iii

tunc nihil est nos. **C** Ad tertium dicendum quod non est inconueniens relationes reales oppositas fundari in eodem fundamento non simpliciter sed aliquantulum illimitato. ubi notandum quod quidam sunt relationes reales opposite que sunt inconpossibiles in eadem natura et supposito ut sunt relationes cause et effectus. huius ratio est quod causa dependet realiter a effectu. id est aut non potest essentialiter dependere a seipso. Quaedam sunt relationes reales opposite que sunt inconpossibiles in eodem supposito non tamen in eadem natura illimitata ut sunt relationes productus et producti. patet in diuinis. ratio huius inconpossibilitatis est quia productus est prius origine quam productum. idem autem suppositum non potest esse prius origine seipso. Quaedam sunt relationes opposite reales que neutro modo sunt inconpossibiles. ut sunt relationes mouentis et mobilis. cuius ratio est quod omnis inconpossibilitas relationum realium reducenda est ad aliquam priorum. et ubi ista prior non inuenitur ibi. nec illa posterior concluditur. nunc inconpossibilitas in illis duobus modis reducitur ad ordinem seu dependentiam essentialis vel originis. sed in illo tertio modo reducitur dependentia talium relationum ad dependentiam accidentalem. non est autem inconueniens idem suppositum dependere a se accidentaliter. **C** Ad formam dicendum quod fundamentum relationum mouentis et mobilis quando aliquid mouet se sed non sit simpliciter illimitatum: est tamen aliquantulum illimitatum quatenus idem habet rationem mouentis et mobilis aliter et aliter.

Ad primum in oppositum dicendum quod ille auctoritates solunt seipsas: nam in prima addit inquantum simul natus est. et in secunda inquantum aliud. sed non idem moueat se tamen secundum aliam et aliam rationem mouet se et mouetur. ut patet ex dictis. **C** Ad rationem quod addit nego primam. Ad probationem dicendum quod actiuo et passiuo appropinquatis non semper sequitur actio quod potest contingere ex quibus causis. prima quod hito termino agens non agit. exemplum. graue quod est in termino non potest se mouere. secundo quod etiam non hito termino potest impediri ne agat per virtutem suam fortiorum. exemplum. aqua bulliens prius igne non calefacit nec frigescit seipsum. tertio si non est totalis causa actiua sed aliud cum ipso si illud aliud non adit non agit. exemplum. tenedo quod in potentia cognitiua obui agat cum potentia non poterit potentia agere sine obui. quarto si aliquid actiuo nullo pre-supponat sue actiui. quod illa non posita non agat. exemplum. nihil intelligens nihil vult: ex eo quod actus voluntatis pre-supponit nullo actui intellectus. quod si sit agens liberum cum ex se potest non agere. exemplum. intellectus ostendit aliquid: voluntas potest illud non velle per sui libertatem. dato ergo quod idem agat vel moueat seipsum: non sequitur quod semper agat. quod potest impediri aliquo dictorum modorum.

C Ad aliam quod et potentiarum alie sunt irrationabiles: alie cum ratione: quapropter omnes artes et scie factiue potentie sunt principia namque permutatiua in alio: aut inquantum aliud: et que quidem cum ratione omnes principiorum sunt: eedem: et que irrationabiles vna vni: ut calidum calefaciendi solui. Textu commentum tertium. Item textu commentum. Tales quidem potentias necesse quando ut possunt actiuum et passiuum appropinquat. hoc quidem facere: illud vero pati: illas vero non necesse. he quidem. omnes vna vnius factiua: ille autem contrariorum. etc.

Qd.

ij.

Queritur Cuius dicitur quod assignat philosophus inter potentias rationales et irrationales sit conueniens. scilicet quod ille sint oppositorum. ille vero vnius oppositi tamen: ut quod non. et primo de rationalibus. quod si sic. ergo laqueus potest simul agere opposita. quod est falsum ut dicitur in secunda. ergo et aliter. probatio quod huius potentia potest illud cuius est illa potest. ergo huius potentia ad opposita potest simul ad opposita. **C** Ad terea

secundo. nulla est potest quod non potest in aliquid. sed potest rationalis tamen non potest sit in opposita non ut possit in aliquid nisi determinetur ut dicitur hic in secunda. determinata autem non ut esse nisi vni? oppositi. **C** Secundo et aliud modo arguitur. scilicet de potentia irrationalibus. primo sic. potentia solis est irrationalis. patet. sed potest solis est oppositorum. ergo potentia irrationalis est oppositorum non vnius tamen. probatio minoris. quod sol potest in oppositos effectus? dissoluit enim glaciem et indurat lutum. **C** Confirmatur quia inferius in hoc non dicitur quod omnis potentia contradictionis est: et declarat hoc philosophus etiam in actiuis. **C** Idem terea. sed Aristoteles. potentia irrationalis ponit esse oppositorum. frigus. non tamen in frigidat. sed etiam est causa per accens caloris. ut dicitur quarto philosophi. similiter proieciens pilam ad parietem est causa resiliens: videtur ergo quod dicta differentia non sit conueniens. **C** Contra philosophus hic in littera.

Respondeo tenendo cum philosopho duas esse bene assignatas. In ista questione sic procedit. quod primo quod sit intelligenda hec differentia erponetur. secundo de causa huius differentie inquiratur. **C** Quantum ad primum dico tria. primum dicitur esse quod ista differentia intelligenda est de potentia actiuis tamen. ut sit sensus: quod potest actiua irrationalis cuiusque comparet sue actioni quod elicit sue termino quem producit. sic est illius quod manente eadem natura ipsa non potest esse actiua alterius quam eius cuius ex se potest. frigiditas. non. manens frigiditas non potest esse productiua caloris nec elicitiua calefactionis si tamen est de se actiua nam quicquid circa ipsam frigiditatem fieret: sed illud possit aliquid facere ad esse caloris: nunquam tamen frigiditas faceret ad hoc. Similiter potentia rationalis sit est actiua oppositorum: siue sunt sua siue contradictoria: quod manens natura vna quantum est de se: sit sufficiens productiuium oppositorum productiuium: si est oppositorum productiuium: et sufficiens elicitiuium oppositarum actionum: si est oppositarum actionum. **C** Secundum dictum est in quod illa differentia est sic intelligenda ut patet ex primo dicto. quod potentia rationalis sit oppositarum actionum siue actionis et negationis est: scilicet quod possit agere et non agere. Si autem actio accipiat etiam pro re acta vel producta: tunc sicut est oppositorum actionum sic est oppositarum actionum. primo tamen modo intelligenda est hoc: ut scilicet est actionis et negationis: ut patebit in sequenti articulo. **C** Tertium dictum est. quod potentia actiua accipienda est non pro respectu potentie que est ad oppositos effectus sed pro fundamento respectus quod est principium actionis.

Quantum ad secundum supposita illa causa que videtur philosophi posita superius in secunda littera. huius noni. Ad maiorem adhuc euidentiam primo videndum est de differentia in se. secundo de intentione philosophi circa ipsas. **C** De primo sciendum est quod prima distinctio potentie actiue est secundum diuersum modum elicendi operationem: quod enim potentia agat circa hoc obiectum vel circa illud sed aliquo modo distinguat et ostendat distinctionem potentiarum. non tamen ita immediate. non enim potentia comparatur ad obiectum circa quod operatur nisi mediante operatione quod elicitur vel illo modo. Iste autem modus elicendi proprias operationem non potest esse in genere nisi duplex. nam potentia actiua aut est de se determinata ad agendum. ita quod quantum est ex se non potest non agere quando non impeditur ab extrinseco. aut non est ex se determinata. sed potest agere huius actus vel oppositi. potest etiam agere vel non agere. prima potentia dicitur communiter natura. secunda vero dicitur voluntas. unde prima diuisio principiorum actionum est in naturam et voluntatem seu propositum. sicut patet ex secundo philosophorum. ubi philosophus ponit duas causas mouentes per accidens scilicet casum iuxta naturam. et fortunam iuxta propositum et voluntatem. Si ergo quod causa huius differentie quare. scilicet non est vnius tamen determinate. scilicet cuiusque vel quorumque et determinate est ex se illius vel illorum: voluntas est oppositorum. id est ex se indeterminate est huius actionis vel opposite aut actionis vel non actionis pro

nē ad actū: et ille ordo eēntialr ē respect' ad actū. et nō eō uerso: qz rō act' est absoluta: q̄līr aut possit eē p se relatio ad aliqd absolutū: p. 3. hui' ca' d ad aliqd: de scia q̄ eēntialr refert' ad scibile et nō eōuerso. nā nō idē ē referri et relatiōez terminare. imo vbi pcurrit in eodē vident' p accis p̄iūta sicut forsan est in relatiōib' mutuis. h. 2. mō pōt di ci creaturā referri ad deū sine q̄ correlatiōe in deo. vñ pōtentia et actus deus et creatura et oia filia vident' priore ad tertiu modū relatiōez. qz igitur pō eēntialr ad actū depe det et nō eōuerso. id hz diffiniri p actū et nō eōuerso. et p p̄is vt dicit pbs act' est prior potētia rōne et nō eōuerso. Ad argumētū in oppositū dicēdū qz mior est negāda. ad pbatōne dico qz porphyrus loq̄t de relatiuis q̄ mutuo referunt cuiusmodi nō sunt actus et potentia.

Quorūcūqz igit aliqd alter ē qd sit pter vsuz. hōz act' i facto ē vt edificatio in edificato et cōte rtio in cōtexto. sifr aut et in aliis: et totalr motus in eo qd mouet et. **Ter. cō. xvj. Qd. iij.**

Veritur subo vī qz sic p p̄im in lfa. **Ter. cō. is. q** dicit qz edificatio ē i edifi cato. et pterio in pterto. h idē dic exp̄l se in 3. pbi. **Cōtra.** passio ē in passio. s' actio est in agēte. et p p̄is nō in passio p̄ntia p3 a fili: qz forma vī esse in eo qd

denominat. actio aut nō denominat passum: sed agens.

Respondeo In ista qōne p̄io p̄mittā duplicē diffictio nē. scdō oīdā triplicē p̄lonez. **C**ū uan tum ad p̄imū supponēdo diffictiōne de actiōe quā ponit pbs de trāseūte et imanēte. Sit ista p̄ia diffictio. qz actio q̄ntū ad p̄is spectat tripl'r dī. vno mō pro respectu trans mutatis ad trāsmutātū iuxta illā descriptionē libri sex p̄ri pioz. actio est fm quā i id qd subijcīt agere dicimur. et hec est actio pductiua de gñe actiōis que est p̄dicamētū p se: qz formalr est forma respectiua fūdata sup p̄icipiū qd est potētia actiua. vñ pbs 3. mēba. et ē. 2. describit potē tia actiua: qz est p̄icipiū trāsmutatiōis in alio in q̄ntū ali ud: p qd dat intelligere qz actio p quā potētia actiua agit est respectus trāsmutatis ad trāsmutātū. alio mō dī actio de opatiōe imanēte. put visio et intellectio et volitio dicitur actio: vt fuit iā dictū. et actio isto mō sup̄ta est forma abso luta et acta seu pducta p actionē p̄io mō dictā. vñ in intel lectu et sifr volūtate distinguīt duplex actio. vna pductiua et de genere actionis: que in intellectu vocat' dicere: et in vo luntate vocat' spirare: alia acta seu pducta qz ē forma ab soluta: qz in intellectu vocat' intellectio. i volūtate vō vocat' vo litio seu amor. **C** Alio mō sumit' actio p opatiōe trāseūte qz q̄nqz est et forma absoluta et acta et pducta p motum et actū de gñe actionis: puta q̄ntitas aut q̄litas aut vbi. licz vbi sit forma respectiua. **C** 2. diffictio sit ista: qz respect' ē duplex in gñe. vñ intrīsc' adueniēs: ali' extrīsc' adue niēs. voco respectū intrīscū adueniētē illū qz necessario seq̄t suū fundamētū posito termino: et tal' respect' ē de gñe rela tiōis. voco aut respectū extrīscū adueniētē. qz nō p̄sequit' nēcio extrema abo sif' posita in actu et sub h' mēbro cadūt illa sex p̄icipia de qbus agit ille auctor. p. 3. n. de actiōe et passiōe: qz possibile ē actiū et passiū eē: et ē apporima ta: et tñ nō hīc istū respectū. s. qz agēs sit illud a qz trāsmuta tur: nec passiū sit illud qd ab ipō trāsmutāt: puta si sit ali qd impediēs: et p̄ tato illa sex p̄icipia nō sūt spēs relatio nis: qz relatio dicit respectū intrīscū adueniētē. illa vō dicit respectus extrīscū adueniētes.

Quantū ad scdm sit ista p̄ima p̄lō: actio accepta p̄io mō qz ē respect' de gñe actiōis ē i agēte subīue nō in passio: hāc oīdo sic: in eodē ē respectus in qz ē fūda mētū: h apper. ex rōne fundamētū: nec oppositū ē intelligi le: sed potētia actiua qz ē fūdamētū hui' respect' et actio nis ē in agēte: sic euīdēs ē. ergo talis actio et respect' est in agēte nō ali qz subīue. p. 3. **C** p. in quocūqz ē forma aliq

formali: illud est simpli tale p istā formā. ipossibile. n. est effm formale separi a forma: et qz forma sit in aliq forma liter: et qz nō p̄stiat ipm i formatū fm ipam: ergo si actio est formalr in passio seq̄t qz passus erit formalr agens: qd oīno est cū rōne: ergo erit in agēte. **C** p. ipossibile ē respe ctus oppositōis eē sif' nēcio in eodē: h passio vel respectus passiōis vlr ē in passio. ergo nō nēcio erit i eodē respect' opposit' qz ē actio. **C** Sic ergo intelligo p̄clusionē: qz actio est respect' extrīscū adueniēs in agente vt in supposito vel subo. in forma aut qz dī potētia actiua vt in fundamē to p̄imo. sifr passio dicit respectū oppositū corrdentē isti qz est in passio vt in supposito et subo: in potētia passiua vt in fundamēto. **C** 2. p̄lō sit ista: actio accepta 2. mō qz ē opatio et forma imanēs absoluta ē in agente vt in subo. h apper p p̄im hic qz dicit qz visio est in vidēte: et speculatione in speculātē. **C** p. per rōne. oīs p̄fectio pducta p actionē de gñe actiōis ē in p̄fectibili qd est in potētia ad ipsā: non n. est intelligibile qz aliqd sit in potētia ad aliquā formā qz nō sit in ipō qn ē pducta. h actio seu opatio 2. mō dicta ē h mōi. et ipm agēs siue operās est p̄fectibile: qd est in potē tia ad ipsam: ergo qn est pducta ē in agēte. m. p. 3. qz talis actio est p̄fectio agentis: puta visio vidētia et speculatione speculātia. **C** Aduertēdū tñ qz respectu talis opatiōis ipz operās hz rōne agētis et passi. tñ fm aliā et aliā rōne. ostē sum. n. fuit supra in qdā qōne qz qn in agēte est aliq for' qz ē p̄icipiū actiōis equoce et cū h ē capax termi illi' actio nis pōt seip̄as mouere ad ipsāz formā qz est nata termina re actionē talē: et pp h in intellectu distinguīt intellect' agēs et possibilis vt p vñū ipā aīa sit pductiua intellectiōis et per aliud sit receptiua eiusdē. Sifr in volūtate et sensu pōt di stingui agēs et patiēs de quo als et. **C** 3. p̄lō sit ista actio accepta 3. mō: qz ē opatio et forma trāscēs absoluta seu re spectiua ē in passio: vt in subo: h apper p rōne factā ad se cūdā p̄clusionē: nā tal' actio seu opatio ē ipsa forma acta seu pducta p motū et id nēcio est in ipō passio et mobili qd mouet et dū est fluēs est idē vt puto cū ipō motu: nā mo tus est forma fluēs. mot' aut i mobili ex. 3. pbi. **Ter. cō. is.** **C** Ad argumētū in oppositū dicēdū qz pbs. 2. mēba. et. 3. pbi. loq̄t de actiōe fm tertiā acceptionē qz est ipsa for ma acta seu pducta. et hoc facit pro tertiā p̄lone. nō aut loquit' de actionē p̄ mō que est p̄dicamētū et formalr re spectus. talis aut actio est in agente subīue. **C** Et hec de nono mēbaphisice.

Quare siqd ē i passiōib' et in q̄litatib' et i quā titatib' et in motu numeris exātib' et vno aliquo in oib' nūeris: qz quarūdā: et ipm vñū aliqd vñū: sed nō hoc ipsi' suba: et in substātis necesse est si militer se habere et. **Ter. cō. septimi. Qd. i.**

Ircā librā decimum sice. occurrit dubium. qz sit suba illa vna qz est p̄ima et mensura oīum subaz. Dicit a quodaz expōsitore et est snia cō. io. p̄mēto. vbi pbs ol cit cē vñā p̄imā subaz qz sit mēlura aliaz. et vlt p̄mē. qz illa est de? vel p̄imū motor: sed hec expōsitio nulla est. Tū qz nō vī hīc intētiōnem Arīst. qz sic p3 ex littera querit an in substātis sit aliqd vñū qd est mensura alioz et an h sit i p̄m vñū. probat ex intētiōne p̄ Platonem qz nō sit ipm vñū. sed aliqd cui puenit ipm vñū. sicut est in oib' aliis generib' et cōcludit in fine quare si qd ē i pas siōibus et q̄litatib' et q̄ntitatib' et ipm vñū aliqd vñū sed non

Ad nō b ipsi suba: et in substantiis necesse est fili se hie. supra
quā ipam ponit cometator vba pallegata: s; si primi mo-
tor ponat mēsurā ipsius gñis sube: b ipm vnuz poneret
mēsurā: qz prim' motor pp suā simplicitatem multo ve-
rius eet b ipm vnū qz idea platonis. Tum qz si sic: ergo
sicut in alijs gñibus primū ē aliqd illius gñis: ita prim'
motor esset aliqd de gñe sube qd est error: qz deus nō
cadit in gñe pp sui infinitates. qd g' ē mēsurā p' illi gñis:
Rādeo aliq suba illi gñis p' cui puenit vntas sit. a. non
aut pm' motor: est mēsurā itēica illi gñis sic nec alior.
Opponunt aut vnū et multa fm plures mōs
quor' vno vnū et multitudo: et indiuisibile et diuisi-
bile: qd quidem. n. diuisum aut diuisibile multi-
tudo quedam dicit: indiuisibile vō aut nō diuisum
vnuz. Qm ergo quattuor modis oppōnes dñr.
et hoc fm priuationē dicit alter. tria vtiqz erunt
et neqz contradictio: et neqz vt aliquid dicta et.
Ter. cō. noni.

Qd. ij.

Queritur vtrū vnū et multa opponā-
tur vt p'aria. Cū dicit qz si
nam vnū triū nō cōstituit aliud p'aria-
rium in eē: sed vnū p'stituit multa in eē:
qz vntas est ps et principiu multitudi-
nis. ergo et. C. P. vnū et multa opponū-
tur relative: ergo nō triū. anis pz: qz ha-
bent se sicut mēsurā et mēsuratū. consequentia p'atur
qz aliter frustra ponentur quattuor species oppositiōis
distincte. si vna coincideret cum alia. C. Contra. p'bs hic
in littera. Ter. cō. 9.

Respondeo in littera. Ter. cō. 9.
et dico duo. Primum est: qz tria differunt
fm formā sub eodem gñe: vt dicit infra: et id cum aliqua
dicuntur eē tria qdlibet eor' sumēdū est fm qz bz formaz.
et nō fm qz est ps hñtis formā. C. Secundū dñm est. qz nō
est incōueniēs aliqua eē opposita vno mō: puta. si p'ide-
rent fm se vt hñt formas suas p'rias. et alio mō: nō esse
opposita si p'iderent vt alterū includit in altero: et est ps
alterius. sic. n. est ps hñtis formā. exemplū. corpus fm se
et vt est absqz aia p'iderat vt hñs aliquā formā p'riam.
et b mō opponit aiali sic latiatū aiatō. secundū vō qz p'ide-
rat vt ps aialis et informatū aia: sic nō opponit aiali: sed
est eius mālīs ps. C. Silr est de duabus sp'ibus numeri.
puta quaternario vel ternario. nā qternarius p'ideratur
fm se et suam formā p'riā est diuersa spēs a gnario. si vō
p'ideret vt includit in gnario et est ps ipsius. sic nō disti-
guet specie ab ipso. C. Ad ppositū dico silr qz ipm vnum
in se acceptū vt hñs formā suam p'riā opponit multitu-
dini: qz nec vnū est multa: nec eōuerso. opponunt autē
nō alr qz triū: vt possessum fuit p' diuisione. si vō vnū cō-
sideret vt qdā incōp'tū: et vt includit in multitudinē. et
est ps ipsius. sic nō opponit sibi: et b mō pcedit primum
argumentum. C. Ad secundū nego qñā. Ad p'uationē vō
eo qz nō est incōueniens diuersas spēs oppōnis p'currere
in eodē subiectiue. qñenū idem diuersimodē sumptū pōt
diuersis oppōnibus opponi. tñ ille diuersē oppōnes erūt
inter se formaliter distincte.

Quare ratione prior multitudo indiuisibili p-
pter sensum et. Qd. iij.

Queritur vtrū pluralitas seu diuisibile
sit prius indiuisibili s; rōnez.
Cū dicit qz nō. qz si sic: ergo erit circu-
lus in rōnibus. qñs est falsum: qz tunc
idē esset notius et ignotius eodē. ergo
anis. p'bs p'itit: qz indiuisibile et vnum
est de rōne et multitudinis. nā multitudo diffinit. qz est ag-
gregatio vnitatum. C. Contra. p'bs b in lra. Ter. cō. 9.
et dñs satis bñ. qz nihil p'hibet aliqd fm rōnez
Rādetur esse prius et posterius eodē. alr tñ et alr p'ide-

ratū. multitudo igit pōt p'iderari vel quantū ad illud qd
multitudo est. vel qñtū ad ipsā diuisione quā p'legat. rōne
diuisionis multitudo ē prior fm rōnem qz vñ. nāz vñ
diffinit. qd est illud qd nō diuidit. sed dñt illud qz mul-
tudo est: sic est posterius fm rōne qz ipm vñ. nā mul-
tudo diffinit. qz est aggregatio vnitati. C. Aduertendū
tñ qz vt dicebat. 3. hñt diuisio qz p'p'ponit rōm seu dif-
finitōi vñ. qd p'uerit cū ente. nō est diuisio p'riū qz p-
intelligit vñ qd est p'cipiu numeri: sed est diuisio quaz
eat p'dictio. s. qz b ens et illud ens dñr diuisa. eo qz b ens
nō est illud ens. est qz iste ordo et nā rei qz in p' signo itel-
ligit ipm ens et in 2. ipsa diuisio: et in 3. ipsum vñ qd p-
uat diuisiōe: et in 4. ipsa multitudo qz est vnitatiū aggrega-
tur. b. n. ea qz diuisa sūt multa. sint. nō tñ hñt rōne multo-
rum: nisi postqz illi et illi attribuit qz sit vñ. C. Ad argu-
mentū in oppositū pz qd dicendū sit ex p'dictis. C. Ad
dñm tñ qz hñt et multa. diuisibile et indiuisibile vt sic nō
opponantur relative. tñ fm qz hñt rōnem mēsurē et mē-
surati: et vnum mēsurat multa: et indiuisibile diuisibile.
sic vtiqz opponuntur relative.

Si itaqz gnationes ipsi materie ex triis sunt:
aut ex sp'e et ex sp'e hitu: aut priuatione aliqua sp'e
et forme palaz qz trietas priuatio: et qdam vtiqz
ois. priuatio vō nō ois forsan trietas et. Ter. cō.
menti decimiserti.

Queritur vtrū sit possibilis trāsmuta-
tio a priuatione in hitu. vñ qz
nō. nā a priuatione in hitu nō est trāitus
vt dñ in p'dicamentis. C. Cōfirmat. qz in
oi trāsmutatio sit trāitus a termino a qz
ad terminū ad quē. sed p' uatio nō pōt
esse terminus a quo respectu hitus. nā
termin' a quo pcedit terminū ad quē: sed priuatio nō pcedit
hitu: sed eōuerso. s. nō poterit esse trāsmutatio a pua-
tione in hitu. C. Cōtra: p'bs b in lra. Ter. cō. 18. qz dicit qz
mutatiōes sunt nō solū ex for' seu hitu for' ad priuatio-
nem. sed et eōuerso a priuatione sp'e et forme ad habitus.
C. Confirmatur. qz. 3. p'bi. Ter. cō. 7. vñ qz ē aliqua mu-
tatio a nō subiecto in subiectum. i. a priuatione in habitu.

Respondeo et p' declarabo tres distinctiōes. et rñde-
bo ad qñē. C. Quātū ad primum sit ista
p' distinctio: qz mot' est duplex. qdā acq'situ: qdā dep-
ditu. vñ mot' acq'situ ille p' quē aliqd p'ititue acq'it.
ille largo mō dñ gnatio: puta siue sit ad subam: vt cum
gnatur ignis: siue ad accēs vt cū gñat albu. et sic p' alijs.
mot' autē depditu: vñ ille p' quē aliqd depdit et nihil acq-
rit p'ititue: vt mot' qz ē ab albo in nō albu: et ille mot' lar-
go mō dñ corruptio siue sit in suba siue in accēte. ē at vñ
iter istos duos mot' qñ ad terminos. nā in motu acq'siti
uo termin' a qz ē p'ititio: et termin' ad quē ē hitu. in motu
at de p'ititio ē eōuerso. pz. et id qz mot' denotat a termi-
no ad quē. ille vñ acq'situ. ille vñ depditu. C. 2. distincti-
o sit ista. termi mot' sumit duplici: nā qdā sūt p'mi. qdā
p'comitātes p'ios. termi p'imi sūt hitu et priuatio. et dñs
vñ. 3. p'bi. Ter. cō. 6. qz sūt incōp'oles. termi autē p'comitā-
tes dñr qz annectunt istū vt sūt duo tria albu et nigrū. nāz
nigredini est annexa priuatio albi et eōuerso. qñ g' aliqd
subm sit de nigro albu: si illi mot' p'ideret penes termi-
nos p'imos. diceret esse a nō albo in albu et eōuerso a si
nigro in nigrū. Si vō p'iderent penes terminos eōcomitā-
tes: dñt esse a nigro in albu et eōuerso. C. 3. distinctio sit
ista. priuatio est duplex. qdā qz bz immediatū. ordinē ad
subm nec respicit subm mediātē formā: exemplū. tenebra re-
spicit medium isto modo. qdam est priuatio que bz ordi-
nem ad subm nō tñ nisi mediante for' qñen' ē ādam cor-
ruptio illius forme. exemplū. cecitas respicit oculū isto
modo. mediante visu et mors corpus mediante vita. non

sic est de privatione primo. naz dato q aer nundz fuisse
luminosus nihilominus esset tenebrosus.

Quantum ad secundum dicendum q loquedo de privatione
ne p mo sicut est transitus vel motus ab ha
bitu in privatione: sic pot esse cooerfo. aer. n. de lucido fit
tenebrosus et lucidus de tenebroso: sicut ma trāsīt de for
ma ignis ad privatione et a privatione ad formā ignis. vñ
dato q nulla aliq fuisse forma in mā nihilominus mā
esset susceptua forme cuiuslibet: et privata quocūq: et sñ
est de quacūq: forma q pot acqri p mutatione nālem. lo
quedo aut de privatione secūdo mō. sic nō est trāsītus a p
uatione in habitū: pñ forte p resolutiones vsq ad primam
mām vt dñū est. 4. hui. Et ad argumētū in oppositū vi
cēdū: q pñs loq i p dīcamētis de puatione et mō. Et ad
firmatōes dicēdū q nō p puatione pcedit hīc. loquedo
d hūi q p motū acqrit. vñ. 5. pñi. Ter. cō. 54. pbat pñs
q qes est privatio motus. nō illa q est in termino ad quez
sed q est in terio a quo. claz est q privatio q est in termi
no a quo pcedit motū. si ergo illa ppo q hūi pcedit p
uatione hz veritate. intelligēda est de privatione secūdo
mō. Et alr dī. q privatio est posterior hūi fm cognitio
nem. nam privatio hz cognōci p habitū. hz in esse qñq p
uatio pcedit habitū. Et sed ptra rōnem pñi quā h indu
cit in lra arguit. nam vñ arguere in quattuor terminis: q
termini ex qbus arguit nō eodē mō sumunt in maiori et
in minori: q in maiori sumunt termini pcomitantes. i mi
nori vñ termini primi: vt p3. Et Rñdeo q pñia nō sūt ter
mini motus: nisi inqñtū includūt habitū et puatione. cū
ergo dī in maiori. q ptra rōne sunt ex qbus accipiunt vt i
cludunt privatione et habitū: et sic hñt rōnes terminoz. g
vñformiter: nec arguit ex quattuor terminis.

Quā aut pñozū contingit medium esse aliqd:
et quorundā est necesse ex pñis esse: oia nan qz me
dia in eodē sunt gñe: et quoz sūt medio. media. n.
hec dicimus in qñqz pmutari prius est necesse
q pmutant. Ter. cō. xxiij. Et itē oia vtiqz ex p
ñis media erunt. Ter. cō. xxiij. Et itē qd qdez
ergo media in eodē gñe oia et itē media cōtra
riorum: et cōponunt ex contrariis omnia palam.
Ter. cō. xxiij.

Qd. v.

Veritur re pposita ex terminis. Et vide
tur q sic. p pñm h in lra. Ter. cō. 23.
et idem dicit i de sensu et sensato. cap. de
colore. q mediū colores sunt ppositi ex
extremis. idē ēt dī ibidē de saporibus
et odoribus medijs. Et itē p rōnem. il
lud qd pñcipat aliqua fm magis et minus est cōpositum
ex illis: sed media pñarioz sūt hñdī respectu extremoz
ergo media pñarioz sunt pposita ex terminis. Et lētra: q
auctor sex principioz dicit. q forma est pñōi cōtingens
simplici et invariabili cēntia pñstēs. sed media pñarioz
sunt qdam forme. g sūt in cēntia simplici nō cōposita.

Respondēdo pmittā p aliquas distinctiones. 2. oñ
dā aliquas pñones. Et quantū ad pri
mum sit ista prima distinctio. q ppo est duplex. qdam to
talis et cēntialr. quedā pñal. Uoco pñōne totalē et cēntia
lem illā qua aliqd cōponit ex aliqb cēntialr et totaliter.
Et sed voco pñōnem pñalē illā qua aliqd pñōit qñtūz
ad sui ptem. et nō quāntūz ad sui totū. Exemplū primi. hō
pñōit ex aia et corpore. Exemplū secūdi. hō cōponit ex
carnibus et ossibus: manibus et pede. et. q nō pñōit nisi
ptem hois. s. corpus. Et secūda distinctio sit ista. pposi
tio essentialis totalis est duplex. s. qdam ex pñibus realit
distinctis vel cēntialr distinctis. quedā ex pñib formalit
tñ distinctis. Exemplū primi. ppo sube ex mā et forma. pu
ta hois ex aia et forma et corpore. Exemplū secūdi. ppo spēi

accētis ex gñe et dñia. Et tertia distinctio sit ista. ppo pñia
lis est duplex. quedā hōgenea: vt caro hois q pñōit ex
pñibus q et sunt carnes: quedā cōheterogenea. et hē duplex
vna ex pñibus distinctis formalit et situ. alia ex pñibus
distinctis formalit: sed non situ. Exemplū primi. pposi
tio manūs hois ex ossibus nervis et carnibus. Similr cō
positio parietis que est ps domus. ex cēmētō et lapidibus
Exemplū secūdi. ppo elementoz in mīto. fm opmōnes
que pñt miscibilia inānere in mīto. tñp. n. ipsa elemē
ta distinguūt formalit. vt p3. non tñ situ: eo q quolibet
ps mīti est mīta. p de gñatione. Ter. cō. 86. Et hñs di
ctis: q ppo pñōit simplicitati: et quot modis dī vnus
oppositoz tot modis et reliquū. ex p hōpicoz. id pñt da
ri distinctiones de simplicitate cōrespēdētēs istis. Et
sit ista prima. q simplicitas est duplex quedā pñias ppo
sitionē totalē essentialē. quedā pñias pñōnem pñalē:
q pñt dīci simplicitas pñialis. Exemplū primi. aia fm se
sumpta. Exemplū secūdi. spēs accētis. puta albedo cui
ptes. s. genus et dñia sunt sñt simplices. s. alē dñia qēqd sit
de gñe. Et secūda distinctio sit ista. simplicitas essentialis
vel totalis est duplex. quedā pñias pñōnem ex pñib
formalit distinctis. p mō spēs accētis est forma simplex
realit et cēntialit et istictis. quedā seruās pñōnem ex pñib
et mō dñia vñtima spēcifica qēqñq sit: est forma simplex
isto mō. cū beat pceptū simplr simplice. Et tertia distin
ctio sit ista. simplicitas pñialis est duplex. qdam q pñuat
pñōnem ex pñibus hōgeneis: vt est vnitas vel punctus. q
dī m q pñuat cōpositionē ex pñibus cōheterogeneis tñ. vt
ignis et alia elementa. et gñaliter qdlibet totum hōgeneū.
Et p dīctis infero cōrelariū. q idem pñt dīci simplex et cō
positum fm diuersos modos. Exemplū. ignis et qdlibet
aliud elemētū est corp simplex simplicitate opposita mī
rioni: et tñ est vere cōpositum ex mā et forma. vñ pñs se
pe vocat elementa corpora simplicia.

Quantum ad secundum sit pñ conclusio ista. forme me
die cōtrarioz non sunt cōposite cōpositio
ne essentiali totali que est ex partibus realit et cēntialr di
stinctis. pbatie huius. nam cō cōmpe situm isto mō ē de
gñe substantie gnābile et corruptibile p se. nam cō tale ha
bet mā partem sui: qua pñt esse et non esse. ex. 7. metha.
sed forme medie contrarioz non sunt hñdī. p3. n. q non
sunt de gñe substantie: nec sunt p se gnābiles et corrupti
biles. sicut nec ipse forme extreme: vt p3. septimo et octa
uo metha. sed sunt et nō sunt sine gñari et cōrūp. ergo ta
les forme medie non sunt cōposite isto mō. Et hec infero
vñ cōrelariū. q media cōtrarioz sunt simplicia simpli
citate opposita isti cōpositioni. Et secūda conclusio sit
ista. forme medie contrarioz sunt res cōpēte cōpēne to
tali cēntiali que est ex partibus saltem formalit distinctis
pbatie huius. nam qēquid est p se in gñe est cōpositus
isto mō. cum omne tale sit spēs. et pñs cōpositus ex ge
nere et dñia q sunt saltem formalit distincta: sed forme me
die contrarioz sunt p se in gñe: vt p3. io. metha. g erunt
cōposite isto mō. Et hñ infero cōrelariū. q media con
trarioz non sunt simplicia simplicitate opposita isti ppo
ni. Et tertia pñlo sit ista. forme medie pñarioz non sunt
cōposite aliquo mō qñqz pñōne pñiali. pbatie huius: qz
omne sic cōpositum. vel est qñtitas continua. vel habens
qñtatem: sed forme cōtrarioz non sunt hñdī: qz qñtita
ti nihil est contrariū: vt dī in predicamentis. ergo tales
forme medie nō erunt cōposite pñōne pñiali qñqz. Et
hñ infero cōrelariū: q media pñarioz sunt simplicia sim
plicitate opposita isti cōpositioni. et p consequēs vltērius
q forme medie nō sunt vere cōposite ex extremis. imo
sunt eque forme simplices sicut extrema. extrema enim se
hñt vt genus et dñia respectu medior: vt sic possent dīci cō
poni ex extremis pñōne eis possibilī et cōpotente. Et ad
pñm in oppositum dicendū q. io. metha. et libro de sen
su et sensato accipit cōpositionem pro quadam pñuē
tia et quasi cōmētia vñuali eo q media magis conueniūt

enim extremis q̄ extrema inter se eo modo quo fm̄ alias
opinionem mixtum dī pponi ex elementis nō q̄ maneat
in mixtis fm̄ esse intentum: nec remissum. sed q̄libet mi
xtūbz maiorem puenientiam cuz elementis q̄ elementa
habeant inter se: vñ 2 forme elementorum dicuntur virtua
liter manere in forma mixti vt in pfectiori. C Ad rōne cō
cedo maiore. si sit vera picipatio 2 tūc minor est falsa: q̄
medie forme nō vere picipat extrema fm̄ magis 2 min?
nisi tū ppter puenientiam predictaz. quare 2c.

Dico enim generis differentiam diuersitates
que diuisum facit hoc ipsum. contrarietas igitur
erit hec: palam aut 2 ex inductione. oīa enīz diui
dunt oppositis: 2 q̄ contraria in eodem genere
sunt ostensum est. nam contrarietas erat differē
tia perfecta 2c.

Queritur **U**trū formalis repugnanti
que est inter formas sustā
les sit repugnantiā 2ictatis. C Videt
q̄ nō. nā a 2io in 2iū deuenit p me
diū 2 motum: sed in suba nō est motus
ex. 5. pbi. Ter. cō. 10. ergo nec 2rium.
maior pz supra in pcedenti caplo hui?

Decimi. C Confirmat. qz. 4. pbi. pbat pbs q̄ in suba nō
est motus: ppter nō esse sube 2rium. C Cōtra. oē q̄ cor
rumpit a suo 2rio corrūpitur. ex primo celi 2 mūdi. Ter.
cō. vltimi. Et ex primo de gnatione. sed in suba est vera
corrūptio. ergo 2ictas. C Confirmat. qz cū forma corū
penda a mā expellit. quero a quo. non a se. nec ab aliquo
simili. pz. relinquitur ergo q̄ a contrario.

Respondeo **I**n ista qōne est vna opinio cōis tenens p
tem negatiuam. C 2do qua sic arguit.
2ictas est qdam maxima discōuenientia hīs quādz cō
tinuitatem vt ab extremo non pueniat in extremū: nisi
transcūdo p oīa media. tunc sic a 2io in 2rium nō pueni
tur nisi p medium. sed nulle dūe forme subales sūt hmoi
ergo non sunt 2rie: pbatio minoris. qz mā cruta vna for
ma subali imediate pōt indui quacūqz alia. vñ secūdo de
gnatione. Ter. cō. 26. dī. q̄ si ex igne fiat aqua vel ter
ra nō o3 transire p media elementa. C 3. a 2io in 2rium
deuenit p mediū 2 motū. sed in suba non est motus. ergo
nec 2rius. pbatio minoris: qz si sic. i medio motu. puta si
ex igne fiat aer. mā subiecta tātu hiet d forma ignis quā
tū de forma aeris: 2 sequitur duo incōuenientia. 2rimū
q̄ crī aliqd corpus qd non est in aliqua specie determinā
ta fm̄ q̄ ipm non erit ipm. nā in illo medio punctali aer
non est aer: nec ignis erit ignis. C 2. cōtraria sunt circa
idē. sed forme substantiales non sunt circa idē. ergo nō
sunt 2trarie. pbatio minoris. qz mā sub diuersis formis
nō est eadē simplr sed diuersa. cū hēant diuersa cē. C Cō
firmat. qz pp hoc q̄ substantie nihil est 2trariū. muta
tio substantie dī cē a non subiecto in subiectū: vel ecōuerso
vt habet. ex. 4. pbi. Ter. cō. 7. C Sed ista opinio nō
placet: si absolute 2 vtrū intelligatur: nec rōnes pcludunt:
vt inferius ostendetur. C Ad questionem igitur aliter di
cendum. Ad cuius euidentiam declarabo primo vnā di
stinctionem. secūdo pbatō duplicem pclusionem.

Quantum **a**d primū sciendū qz contrarietas duplr pōt
sumi. i. stricte 2 large. si 2trarietas accipiat
stricte. sic vñ hēre ser 2ditiones: vt pōt colligi ex pdicamē
tis. 2 ex hoc decimo methaphisice. C 2rima qz 2trarie
tas est oppositio distinctoz specie: eorūdem aut genere.
2traria aut dīcunt que sunt sub eodem gñe: 2 maxime di
stant. C Secūda 2ditio est: qz 2trarietas est differētia ex
tremoz dicētiū nām positū. 2 p hoc distinguit ab op
positioe priuatiū. vbi aliter extremū. i. priuatio nihil pō
nit: sed est formalis pura negatio. C Tertia est: qz 2trarie
tas est maxima distātia: vt dicebat in littera. Ter. cō. 13.
ibi. qm̄ aut differre 2c. 2 ex hī inferat ibi pbs. q̄ est oīa pfe

cta: qz si maxima. ergo pfecta. C Quarta est que seq̄r ex
tertia. qz vnum vñ 2trariat solū: vt supius dēmi ē. Ter.
cō. 14. ibi: multiplr dictis 2trariis 2c. C Quinta est: qz
cōtrarietas est oppositio eoz que circa idē susceptibile nō
simul: sed vicissiz existūt. 2 mutuo se expellunt nisi alterū
insit determinate a nā: vt caliditas igni: 2 h pōt salua
ri qz vicissiz insunt si referant ad primariū subm: qd est
mā prima. C Sexta 2ditio. qz in 2trariis hñibus mediū
nō puenitur ab extremo in extremū: nisi trāseundo p oīa
media: vt superius dēmi fuit: 2 declaratū p exempla tam
in sonis q̄ in coloribus. ibi. Ter. cō. 22. qm̄ aut 2trario
rū. C Si aut contrarietas accipiat large. sic dicit cōtra
rietas cui deficit aliqua istaz 2ditionū. isto mō est in sub
stantia cōtrarietas: qz est ibi repugnātia que in nō est cō
tradictio: nec fm̄ priuationē nec habitū. nec fm̄ relatiōez
2 ideo necessario h3 reduci ad oppōne 2ictatis. si diuisio
spērum oppōnis quā ponit pbs sit sufficiens.

Quantum **a**d scdm sit ista pri pclusio. C Repugnātia
formaz substantialem non est repugnātia 2
rietatis stricte accepte. hanc oīdo sic. illa oppō non ē cō
trarietas stricte accepta cui deficit aliqua 2ditio de pre
dictis: sed oppō seu repugnātia formaz subaliū ē hmoi.
ergo 2c. minor pz discurredo p singulas 2ditiones. 2ri
ma qdem vel scda non deficit: qz due forme subales re
pugnantes pōt accipi sub eodem gñe primo. 2 vtraz di
cit aliqd positū. deficit tñ tertia 2 q̄ta. non. n. est accipe
duas formas subales sub eodem gñe que maxime distāt
ita qz claudāt in medio dēs alias euīdes generis: qz sicut
arguit Aristo. tñ vñ vñ contrariat: qd est fallum i pro
posito. pbatio. qz cū oīs gnatio sit ex cōtrariis vl medijs
ex primo pbi. Ter. cō. 4. et ex terra generet ignis 2
aqua 2 aer: 2 ecōuerso sequitur qz terre contrariantur
ista tria 2 ecōuerso 2 oīa elementa 2 oīa generabilia 2 cor
ruptibilia contrariantur sibi inuicem isto mō. 2 sic multa
vñ. qz igitur quāta conditio sequitur ex tertia: cui nō uest
quarta: nec tertia: 2 destructione pñtis. Quinta aut cō
ditio ppetit fo mis substantialem vno mō. alio mō non.
nam si idētas susceptiui accipiat p idēitate simplici
ter: etiam entis in actu pfecto: sibi non competit: qz mā
nō h3 idē esse pfectum sub diuersis formis. si aut acci
pianur p idēitate subali quocūqz mō cōpetit sic. quia mā
vna numero in essentia manet successiue sub vtraz for
ma. Sexta aut conditio. si forme substantiales hñt mediū
non competit eis: qz vt arguebat mā cruta vna forma: i.
mediate pōt informari quacūqz alia: nec o3 forsan transi
re p media. si aut diceretur qz forme substantiales sunt
cōtraria imediata: tunc illa cōditio nihil est ad ppositū.

C Secūda conclusio sit ista. repugnātia formaz substan
tialium est repugnātia cōtrarietatis largo mō sumpte.
Hanc oīdo sic. nam secūdo de gnatione. Ter. cō. 49. ca
pitulo illo. Oīa aut mixta. vbi pbat oīa elementa concur
tere ad generationem mixti: dicitur sic. aer autē 2 ignis
sunt 2ria terre 2 aq. terra aut aeri: aq aut igni 2traria est
vt ptingit subam sube esse 2trariā. ita qz ly vt videt addi
tio diminiues. non distrahēs oīno. C 2. primo pbi. Ter.
cō. 56. dī qz i gñe sube ē vñ pri 2ictas ad quā dēs redu
cunt: C 2. hic in lfa. Ter. cō. 24. pbat pbs ex lītē. qz
differentia fm̄ spēm est oīa cōtrarietatis. qd pbat indu
ctiue 2 sillogistice. vt dēmi est in cōponēdo līaz. C Rīdēt
ad has auctoritates 2 similes qz Aristo. loq̄ de cōtrarie
tate vt reducit ad priuationem 2 habitū. q̄tenus vna for
ma h3 rōnem ipsecti 2 priuationis respectu alteri? C Cō
tra. qz priuatio nihil est formalis: sed due forme sunt for
maliter aliqd positū. ergo cū formalis opponat opoz
tet qz alr forme opponatur qz priuatio 2 habitus: licz. n.
vna forma includat priuationē alterius. nō in pēctile: sed
aliquid vltra addit. C Confirmat. qz hoc etiam mō oīa
opposita se habent vt habitus 2 priuatio: 2 vt cōtradictio
ria. quaten? vñ extremū includit priuationē 2 negatiōez
alterius: sed hoc dī improprie. nam aliter nō cōtēntuoz

psēs oppositionū reali distincte. C. P. ad principale. dīe
forme subales opponuntur: ergo aliqua specie oppositio
nis: sed vt apparet discurrendo. nulla alia oppōne oppo
nuntur. ergo relinquit q. dīe opponunt. C. Dices forte
q. iste forme nō sunt oppositae. sed desperate. C. Lōtra. qz
vel sunt desperate vt duo individua eiusdem spēi. vel vt
desperata dīuerſarū specierū. vel dīuerſorū generū. nō p̄mū
qz nullus pbs diceret qn plus opponat forma ignis aq:
q̄s ſortes platoni. nec ſecūdū: qz plus opponitur dūc for
me q̄s ſortes i. brunellus. nec tertū: qz plus opponuntur
q̄s lapis i. albedo. p. 3. C. P. ad principale. dīoz motuum
ſeu mutatiōnū ſunt dīi termini. ex. 5. pbi. Ter. cō. 49.
ſed gnātiō i. corruptiō ſunt dīa. ergo i. eorū termini q. ſū
forme ſubſtānciales gnānde i. corrupēde. C. P. dīoz ſunt
dīe cauſe. ſecūdō de gnātiōne. Ter. cō. 56. ſed calor i. fri
giditas ſunt p̄traria. ergo i. earum cauſe que ſunt forme
ſubſtānciales. nam mā cum for. ma eſt cauſa oīum accide
tium. ex primo pbificorum. Ter. cō. 80.

alterius opinionis est dicendum. q. maior
Ad primum est vera: ubi forme hnt mediu3. sed forme
for: san substantiales sunt 2ia immediata. 7 ideo nihil ad
ppositum. C Aliter pōt dici q. argumentū pcedit de 3.
strictē stricte sumpta. vt pz ex primo articulo. 7 iō nihil fa
cit 3 sedam pconem. C Ad secūdū nego mino2. q. i sub
stantia est vere motus. vt ofidam. ii. huius. 7 pcedo q. in
medio punctali mā cōlūter hēret de vtraq3 forma. 7 cum
infert primū incōueniēs. q. aliqd corpus nō est in aliqua
specie determinata. dico q. hoc nō est incōueniēs: immo
necessariū q3 diu est in fieri 7 in fluxu. sicut ē pceditur de
embrione quousq3 pueniat ad formā specificā vltimatā.
q. est aia. secūdū incōueniēs nego. imo eo mō quo est: est
ipm. nō simplr. sed fm qd. ignis ergo in illo pūcto fm qd
nō est ipm simplr. 7 aq simplr. sicut de scuto cuius medie
tas est alba: 7 medietas nigra est dicendū q. nec est albū
nec nigrū simplr. sed vtrūq3 fm qd. pz p. elenchoz. C Ad
tertiū nego mino2. q. tūc mā circa quā sunt forme suba
les l3 nō fit idem susceptiū in eē formali 7 specifico vt est
sub diuersis formis. est tū idē fm eē ppria: qtenus vna
mā fm essentia est susceptiua oīuz formaz. C Ad 2. firma
tionē dicendū. q. in suba vī esse mutatio a nō subo i subm
vel eōuerso appropriate. nō qn possit sic esse in qlib3 mu
tatione si psiderēt termini pmi mutationis qui sūt habit?
7 priuatio. vt. ii. huius amplius ofidam. C Ad pbatō
nē. de. 3. phicoz dicendū. q. phs loquit de suba appropa
te q. in ea nō sit motus. vt ē patebit in vndecimo huius.
l3 in suba vere fit motus. loquit ēt de p̄ctate stricte sum
pta de q. pcedo q. nō est in suba. vt dcm est. quare 7c.

Quoniam vō contraria diuersa specie: corruptibile aſit ⁊ incorruptibile cōtraria. priuatio enī in potentia determinata: neceſſe diuerſum eē genere corruptibile ⁊ incorruptibile ꝛc. Tertiū com-
menti vigēſimūſexti. Qd. vij.

Actus corruptibile et incorruptibile differat genere. Et videatur quod non nam sunt in eodem predicamento. ergo in eodem genere. Quia est evidens. Probatio autem. quod suba predicamentaliter dividitur per corpoream et incorpoream. aliquid autem corporeum est corruptibile. omnis autem incorporeus. Et per hoc predicatur uniuoce de aliquo non bene. alioquin non predicaretur uniuoce de eo uniuoce de corruptibili et incorruptibili. a. plus hic in littera. Ter. co. 26.

Respondeo p^omittit vnā distinctionē. scđo opđā du
plicem p^oponem. ¶ Q^o nāq^o ad primū sciē
dū. q^o duplex est genus. qđdā est pbicū. quoddā logicū.
¶ Primū genus dī subijcibile. itē dī p^odicabile. ¶ Secūdo ge
nus pbicū siue subijcibile ipsaz mās siue subm. vñ illa dī

tunt eadē gñe isto mō qūq; hñt idem subm vel eandem
mām cōm circa quā pñt hñe trāsmutationē. ⁊ quē n̄ hñt
nō sunt idem gñe isto mō. vñ sup^r in b decimo. Ter. cō.
.12. den̄ est: q; gñe differit. quoz nō est cōis mā. Uoco
ait gen^r logicū vel pñdicabile. aliq; cōe q; est pñdicabile i
quid de plib; spē differētib⁹. vñ illa dñr idē gñe h mō q;
ptinent sub aliq; tali cōi pñdicabile in quid de ipis. Et b
ifero corollarie: q; nō est incōueniēs aliq; cē idē gñe logi-
co: ⁊ differre pñbico: sed nunq; contingit ecōuerso.

Quantum ad scdm sit ista pz? celo. corruptibile ⁊ incorruptibile differūt gñe phico. pbatio hui? ⁊ illa sunt idem gñe phico q̄ hñt idem subm vel mām circa quā pñt vicissim trāsmutari. sed corruptibile ⁊ incorruptibile nō sunt hmoi. ḡ. sc. maior pz ex dictis. pbatio minoris. qz incorruptibilia vel nō hñt mām fm via phicoꝝ. vt dcm est octauo huius. ⁊ h̄ ppositū. vel si hñt non tñ hñt talē circa quā possint cū corruptibilibus h̄e trāsmutatio nem. qz iam nō eēt incorruptibilia. ḡ. sc. ⁊ Secūda celo sit ista. corruptibile ⁊ incorruptibile non dñt gñe logico. Hoc pz. qz hñt aliqd eōdē predicabile de eis in quid. puta suba. ḡ. sunt idē gñe logico. pñtia pz ex dictis ⁊ intelligitur de corruptibilis causato ⁊ finito ad excludendū pñus cñs. ad rōne sue illimitationis est oīno cū genū.

In oppositū. p. q. p. cludunt d. genere
Ad argumenta logico. 7 faciunt p. secūda. p. clusione.
¶ Et hoc de decimo metha.

Quā autē oīs motus pmutatio quedā. permutatōes at tres dicte. harū at que sū gnātionez et corruptionem nō motū. he at sūt que sū contradictionē. necesse autē ea que ex subo in subz mutationem esse solam &c. **Q**uod. unica.

Treca librum vnde-
 cinum methaphisice.
 Querit. Titru gnatio
 ⁊ corruptio sit mutatio
 successiua. Et videt q
 nō. qz si sic. est gnatio ē
 motus. p̄s est fallum.
 vt pz in fā. ergo t ahs
 p̄ntia pz. qz mot⁹ ⁊ mu-
 tatio vident differe pe-
 nes successiuū ⁊ instan-
 taneū. nam motus est
 tpe: mutatio vō i p̄hā-
 ti. Et Lōtra: nullū agēs

cuius suba est in tpe agit in nō tpe: vt dī ppenultima ppō
ne de cāis: sed suba gnāntis est in tpe. ergo ⁊ agit in tpe.
⁊ p pñs gnatio mensurat tpe. ergo erit successiva.

Respondeo. In ista q̄ōne quidā tenent q̄ nō. quidā
tenent q̄ sic. primo ergo p̄tractāda ē opi
niō negatiua. secūdo opio affirmatiua. ¶ Quātū ad pri
mū. dī q̄ forma subalis introducī in instātī. 2 p̄ q̄is gnā
tio erit in instātī. idē intelligendū est de corruptione.
Modos ponendi est iste. q̄ si ex aqua gñetur ignis in to
to tpe p̄cedat p̄cessit alteratio. puta calefactio dispositiua
māe aque ad introductionē forme ignis 7 in vltimo instā
ti alteratōis forma ignis introducī. 7 forma aque remo
uet̄ vel corumpit̄. ita q̄ gnātio ignis est terminius al
tationis p̄cedentis. ¶ Pro ista p̄cone ar. sic. q̄ si gnātio
est successiua. vel elicit ex pte māe q̄ subijcit. vel ex pte for
me q̄ acquirit̄. non ex pte māe. q̄ ipsa est tālibilis. nec
ex pte forme. Tū q̄ ipsa est simplici 7 inuariabili essentia
distens. s̄m auctorem ser principioꝝ. Tū q̄ forme sūt
vt numeri. ex octauo huius. T̄er. cō. 10. sicut ergo rō
numeri stat in diuissibili. ita q̄ nihil pōt addi vel diminui
a numero quin mutet̄ spēs sic de forma. vt ibi dī. Tū
q̄ successio in motu s̄m cōmen. 4. phicoꝝ. T̄er. cō. 71. ca
pitulo de vacuo vel est ex resistētia p̄obilis ad motore

vel medij ad mobile. sed in gñatōe nō pōt vari primus. qz mobile est ipsa inā que nō hz de se vñ resistat. cū forma vniat mae sūme r vltimate disposita. nec scdm potest vari. qz nullū ē mediū in gñatōe foze. Tū qz foza imediate vniat mae. r agēs imediate passio iungit. Tū qz termini gñationis sunt pñdictorij. s. esse r nō ēē. vt of hic in lra. hz si est successio. ergo mediū. inter contradictoria aut nō est mediū. ex. r. hui. r. ex. cō. 13. ergo in gñatōe nō erit successio. C. p. ad principale. qz si sic ergo forma subalis suscipit magis r min⁹. pñs est falsū. ergo r añs. pbatio pñs quentia. qz si gñatio talis forme ēēt successiua. necessario illa forma hñet gradus. r per pñs potest participari fm magis r minus. falsitas pñs p pñm in predicamentis. caplo de suba. vbi dicit qz suba nō suscipit magis r minus. C. p. si sic. ergo forme subali est aliquid pñs. pñs est falsum. vt of in lra par post. pbatio pñs. qz gñatio ēēt motus. ois at mor⁹ ē inter contraria vel media. vt dicunt est supra. C. Sed istam opinionem nō teneo. cui⁹ im probatio qñtū ad pñlōne patebit ex pñmatōe opinionis sequentis. C. Cōtra modū pñedi arguit sic. qz si sic. g. accidens naturalī est sine subo. pñsequēs est falsum. ergo r antecedens. probatio consequentia. qz alteratio vel forma ista fm quam est alteratio precedens si fundatur in aliquo subo hñt mediantē forma subali. calor ergo pñcedens formaz ignis fm te fundabitur in mae aque median te aliq forma substantiali. quero mediantē qz nō median te forma aq. qz cū forma aq repugnet calori. magis erit cā corrupendi caloz qz essendi ipsum in mae aq. nec ē ibi mediantē for. generanda ignis. qz illa nōdū est. r et qz accidens est posteri⁹ for. subali mediantē q fundat in subo. calor aut isto pñcedit formā ignis fm te. ergo erit sine subo nec rōnes hui⁹ opinionis cogūt. C. Ad cui⁹ euidētia ē nō tandū qz mor⁹ pñt accipi dupliciter. cōiter. s. r pñt. eo mō quo loquit pñs pñmo thopicoz. de pñrio. nā pñrio fm cū ibi cōiter acceptū pñent diffōni r pñrie passio. r tñ illud nomē cōe pñtractū appropriat pñrie passio. r retinet nomē cōe. r of appropriat pñrio. diffō at notat terminus. Sili in pñposito mor⁹ qñs sumit cōiter ad oēm mutationē. sic hic inferi. r i. iij. pñicoz vbi diffinit motus qz est actus entis in potētia r. vñ. iij. pñi. explanans Ari. diffōne mor⁹ pñ exēpla. exēplificat de gñatōe r alteratōe. r ois alia mutatiōe. qñs at accipit mor⁹ pñtracte. vt dīstinguit pñtra gñationē r corruptionē. vt hic r in. v. pñifi. C. Et notandū. qz gñatio r motus contracte acceptus nō differunt penes successiū r instantaneū. sed tñ penes terminos. C. Vbi sciendū. qz termini cūscūqz mutationis dupliciter possunt sumi. s. vt termini pñmi. vt termini cōcomitantes. termini pñmi in quacūqz mutatione dicuntur habitus r priuatio. exemplum. ex non albo fit album r econuerso. r ex non igne fit ignis r eco nuerfo. sed termini cōcomitantes dicuntur quia ambo sunt affirmatiui. quia tamen vnum includit priuationem alterius dicuntur concomitantes priuationem r habitum. qui sunt termini pñmi. exemplum. ex nigro fit album r econuerso. r ex aqua fit ignis. r econuerso. Ad propositū. omnis mutatio dicitur generatio accipiendo terminos pñmos. illa enim est mutatio a non subiecto in subiectum. vel econuerso. que ab Arist. generatio r corruptio nominatur in quocūqz genere sit. omnis etiam mutatio dicitur mor⁹ accipiendo terminos concomitantes. r illa est mutatio a subiecto in subiectum. que ab Arist. of motus. Quod autem generatio r motus non distinguantur penes successiū r instantaneū. pñ per Arist. v. pñifico. Ter. cō. 7. vbi distinguens generationem a motu collocat mutationem a non albo in album sub generatione. que tamen mutatio ē alteratio r pñs successiua. nullo dubitāte. C. Cōtra igit ois mor⁹ ē generatio. si sumatur termini pñmi qui sunt habit⁹ r priuatio. r econuerso ois generatio ē mor⁹. si sumantur termini cōcomitantes. q sunt ambo affirmatiui. C. Rñdeo. pñcedo qz ifert. C. Cōtra. qñt ergo

in suba spālī negat esse motus hic infra. r. v. pñicoz plus qz in alijs generib⁹. cū in quolibet gñe possit dici ēē generatio r motus hñ terminos sic vel sic acceptos. C. Repondeo qz subiectum generationis substantialis. s. mae ē minus ens qz in alijs mutationib⁹. vñ hñ r pñmo de generatione. Ter. cō. 22. mae of esse nō ens simplr. iō in substātia of magis appropiate mutatio a nō subo in subm. vel econuerso qz in alijs gñib⁹. pñpter hñ nō ita pñfecte i substātia of ēē mor⁹ q est iter duos terminos posituos pñios distinguēdo ergo motū a gñatione penes terminos dico vt pñdiri. qz in suba est mor⁹ r gñatio. r sili in gñitate r quātitate. excepto qz in suba est gñatio simplr. r in alijs hñ qd vt of in lra. Ad primā rōne dico qz pñt ēē successio ex pñte vñ pñs. cū of de mae qz ipsa est diuisibilis. dico qz vñ ē de se. tñ est diuisibilis p accēs rōne quātitatē. cū postea dicit de forma. qz est indiuisibilis r simplr. dico qz est in diuisibilis fm ēē specificū. qz sic abstrahit ab oī gradu. r intelligit ille auctor r Arist. viii. hui. vt ibidē dictū fuit sed hñ nō obstat ipsa hñ gradus indiuiduales cēntiales fm quos pñt intrinsece pñcipari. C. Ad secundā pñationē dico qz successio pñt ēē in pñposito tā ex pñte mae qz forme. cū arguit de mae qz nō hñ vñ resistat. dico qz vñ est de se. hñ vt est sub forma r dispōne pñia forme iducēde hñ vñde agēti resistat. r sic est resistētia mobilis ad motorē. Est et resistētia medij ad mobile. put dispō pñia tenet locū medij. Cū aut addit. qz foza imediate vniat mae r. dico qz vñ ē corrupta pñia foza. vñtū pñi ex nā rei corrupit pñia qz scda introducat. r illud pñi mediat iter formā r formā r agēs r passū. C. Ad qñtā pñationē cū of qz termini gñationis sūt pñdictorij. Dico qz falsū est. hñ sūt priuatioz hñt vñ pñt r nō ēē intelligit Arist. priuationē r hñt vt declarati fuit qñto hui⁹ in qdā qñne. C. Ad rōne scdam pñcipale. cū ifert. ergo forma substantialis suscipit magis r minus. cōcedo pñs. C. Ad illud de pñdicamentis r substātia nō suscipit magis r min⁹ intelligēdū ē de suba fm ēē specificū. r nō fm ēē indiuiduale. qz si sic. includit gradus. vt pñbabit. C. Ad tertiu. dico qz sube est aliqd pñi accipiendo large pñietatē. vt fuit of hñ. r. hu. us. Ad pñationē dicēdū qz loqz de pñietate stricto mō. vt ibidem dictū fuit.

Quantum ad secundū vt meli⁹ appareat opio affirmatiua. declaro tres pñlōnes. C. Prima sit ista qz forma subalis hñ gradus intrinsecos cēntiales. s. hñ quos suscipit magis r min⁹ r intrinsecā diuisione. Hanc ofido sic. pñio ex gñitate pñria pñparata ad subiectū cui⁹ est. r arguo sic. calidū intēdit r remittit. ergo ignis. r hñ pñpositū. añs pñ ad sensū. pbatio pñtie. cā nālī sili se habētē r cātū sili se hñ. hñ calor in diuersis indiuiduis ipsius ignis nō si militer se hñ. nā vnus calor ē itērior alio. pñ ergo qz ignis qui est cā nālīs caloris nō sili se hñ. sed vnus est intērior qz alius. maior pbat. qz ois causa nālīs agit quātum potest r fm vltimum potentie. r sic omnis causa eque pñfecta causabit effectū eque pñfectū. ergo a destructione pñtis: effectū nālī nō eque pñfecte r nō sili se habētē. nec cā nālīs si militer se hñt. C. Sed diceret qz diuersitas caloris cātī accidit pñpter cōtrariū agēs ipediēs. nā ipse ignis quātum est. de se semp causaret caloz eque intēsiū. hñ ipedit pñtra r. iō quādoqz itēsiū. qñs remissū causat. C. Cōtra. excludatur oē cōtrariū. pñ qz indiuidua ignis sibi derelicta non sūt eque calida. qz maior ignis calidior est pñuo igne. ceteris paribus. C. Alii dicit negādo minoz. qz calor nō causatur ab igne effectiue. hñ ignis est in sola potētia passiuā respectu caloris. maior at rōnis hñ veritatē de causis nālīb⁹ effectiuis. C. Cōtra qz ois potētia materie passiuā ē pñtradictionis. r. huius. Ter. cō. 17. sed ignis non est potētia contradictionis ad formā caloris. ali enī posset esse calidus r nō calidus. ergo nō est in potētia materie passiuā ad caloz. ergo erit cā eius effectiua. r tñc idē qd pñi. C. Secūdo pñcipali arguit ad idē. ex qualitate pñria cōparata ad aliud subiectū sic in alteratione. pñcedēte corruptione aque in ignem introducit calor. ergo r forma ignis

nō pfecta. ergo remissa. & sic habet ppositū. anis et pz fm
cos. prima cōsequētia pbatur. Tum. qz nullū ppiū ac-
cidēs est sine ppiā forma sui subiecti. vñ corpa in aq vel
acre nō tāgūt se immediate. qz būditas aeris nō est sine ae-
re. nec aq sine aqua ex scdo de aia. Ter. cō. iij. sed calor
est ppiū accidēs ignis. & maxime calor generatus in alte-
ratione facta ab igne. Tū. qz eadē rōne totus calor igne-
lis possit ēē in aqua sine forma ignis. qd videt oīno extra
rōnē. scđda pntia principalis pbat. qz forme specificē re-
pugnātes spōnibile est qz sunt in eadē mā fm ēē intensū. er-
go hñt ibi ēē fm ēē remissū. puta forma aq & forma ignis
in pposito. ¶ Dēterea tertio arguit sic. oē qd mutat pti-
z est in termino a quo. & partiz est in termino ad quē ex ser-
to pbicor. Ter. cō. 32. vbi dicit cōmen. qz hz veritatē in
quatuor generibz. & p cōsequēs in mutatione substāiali-
aliter nō ēē nisi in tribz. tūc quero ly. partiz & partiz. aut
accipiat p diuisibilitate forme fm quā est mor. aut p
diuisibilitate subiecti qd mouet. si primū. habet ppositū
qz forma substāialis est diuisibilis. si scđm cōtra. Tū. qz
ppositio pbi erit falsa. nā illa vna ps mobilis sita. puta
pedalis. illud. a. pmutat. & tñ fm rē nō est pti-
z sub vtroqz termino. sed in altero solū. Tū. qz cōtingit aliqd totum si
mut alterat. ex. vij. phibicōm. Ter. cō. 23. & in de sensu
& sensato. igitur in tali alteratione partiz & partiz nō pnt
accipi ex pte mobilis. Tū. qz Aristo. peteret principium.
vult enī ibi pbare qz oē mobile est diuisibile. acciperet. n.
qd vult pbare. nā si mobile hz partiz & partiz est diuisibi-
le. ¶ Dēterea quarto arguit sic. ois pfectio q potest nu-
merari in pluribz maiorē pfectionē dicit in pluribz qz in
vno. fm Aug. qto de trinitate. caplo pzo. hz forma ignis
est nūerabilis in pluribz indiuiduis. pz. ergo &c. si igit duo
ignes iugant & fiat vn. qz deberet ambigere qu ille vn
ignis pfectiorē & intēsiore formā hēat qz duo ex qb cōpo-
nitur. scđm supri. nā duo pfecta pfecti aliqd ponunt qz
vnū tñ. ceteris paribus. ¶ Scđa pdo sit ista. forma sub-
stāialis nālis est actu extēsa hñs pte extra pte. Hñc oī-
do sic. ois forma que nō respicit mām indiuisibilit. extēdi-
tur ad extēsiōnē mae. & hz pte extra pte. hz quedam forma
substāialis nālis ē hñmō. ergo &c. maior patet. qz de aia
brutoz de qb forte minus videtur. dixit Aristo. primo
& secūdo de aia. i p textu cō. 93. qz diuidit ad diuisionē cor-
poris. sicut inducit in aialibz angulos. q diuisa in ptes sen-
tiūt & mouent. & p pñs aia diuidit in eis. Dico at formas
substāiales nāle q est de mā educibil p nāz qd excludēdā
aiam rōnāle. qz illa nō est extēsa nec diuisibilis in essen-
tia. ¶ Tertia pdo est ista. gnatio forme substālis hz successi-
ua. Hoc pz ex pdictis. qz cū hēat gradus & sit extēsa hñs
pte extra pte nō pōt iduci i istati. ¶ Dēterea tertio pbi.
data diffinitione mot exēplificat pbs de generatiōe & cor-
ruptione. qz. i. gnatio est act. gnābilis in quātū gnābile. &
corruptio act. corruptibilis in quātū corruptibile. tūc sic
ois motus est successiua trāsmutatio. hz gnatio est motus
vt dicit Aristo. tertio phicor. ergo &c. ¶ Sz dices qz Ari-
tertio pbi. loqz de motu large p oi mutatione. hz diuidit
eā in spēs qnto pbi. & ibi sepat gnationē a motu pbas q
gnatio q ē a nō subo in subz nō ē mor. q est a subo i subz.
¶ Cōtra. qz si sic. ergo vsqz ad locū illū vbi diuidit muta-
tionē in suas spēs loqz de mutatiōe large & cōter. hz pñz
an illud caplm dī iurta principū qnti & hñ b in lra. q in
oi motu requit tēp. ergo in oi mutatione. & p pñs omnis
mutatio erit successiua. & sic habet ppositū. ¶ Dē ista cō-
clusiōe habentur multe auctoritates tā in sexto qz in. vij.
phib. quas cā breuitatis omitto. Recolo enī hanc mate-
riam plurius ptractasse in quadā questione ordinaria. & in
telligē de corruptione quod dictū est de generatione in il-
la qōne. qz eadem rō est vt in lra.

Ad argumentum in oppositū. cū inferē q genera-
tio est motus. concedo pñam & ipm
consequēs primo mō exposito in corpe questionis & ibi-
dem dictū est ad id qd allegabat de pbo hic & in. v. pbico

rum. ¶ Et hec de vñd necimo methaphisicea

¶ Postea qz quecūqz ex vñuoco sit suba. nā & q
natura sunt substātie. & alia &c. Qd. j.

¶ Irea librum duode-
cimuz
methaphisice. ¶ Q ueri-
tur primo vñū ois p-
ductio vel inductio cu-
iulcūqz forme sit vñ-
uoca. ¶ Videt qz nō.
nā ois pductio vñuo-
ca requit silitudinē for-
me iter pducēs & p du-
ductū. p hoc enī distin-
guitur ab equoca. sed
nō ois pductio forme
est hñmō. ergo &c. mi-
nor pz in pductiōe ca-

loris vel plāte facte a sole. ¶ Cōtra pbs h in littera. Ter.
cō. 13. & idē habetur septimo huius. Ter. cō. 32.

Respondeo primo pmittā triplicē diffinitionē. secūdo
pcludā vñā pclonē. ¶ Q uatū ad primū.
cū ois pductio vñuoca necessario requit silitudinē forme
aliquo mō iter pducēs & pductū sit ista prima diffictio. qz
silitudo realis est duplex. qdā formalis. & qdā virtualis.
¶ Prima est qñ agēs hz formā quā pducit formati in se. vt
hō generat hoies. equus equū. Secūdo mō est qñ agēs hz
formā quā pducit in se virtuali. nō formalitē. vt cum sol
generat calozē in medio. ¶ Scđa diffictio sit hec. silitu-
do formalis est duplex. qdā fm spēm. qdā fm aliqd cōi.
exemplū primi. hō generat hoiem. cōplū secūdi. cū equ-
generat mulū quibus est forte genus aliqd cōc puta iumē-
tum vel aliqd tale in quo pueniūt equus & mulus. vt dice-
batur. 7. huius. Ter. cō. 28. ¶ Tertia diffictio sit h. sili-
tudo fm spēm spālissimā est duplex. qdā in forma & mo-
do essendi forme. quedā in forma solā. & nō in modo essen-
di forme. Exemplū primi. hō generat hoiem. pz cōplū
secūdi artifer pducēs archaz. nā hz foia arche sit i vtroqz.
tñ in artifice existit fm modum intentionale. in arche at
fm modū reale. ¶ Et his possunt haberi quatuor gra-
dus in similitudine & generatione vñuoca. primus est p-
fectissimus. qñ. i. est silitudo inter generāz & genitū in for-
mā & in mō essendi forme. secūsus aliquatulum deficit a
primo. qñ. i. est silitudo in forma. nō aut in mō essendi. ter-
tius est quādo est silitudo in forma nō fm spēm spālissi-
mam. sed fm aliqd cōius. quartus est quādo est tñ simili-
tudo virtualis & nullo mō formalis. talis vñuocatio ē im-
propriissime dicta. & fm quid. Et his pcludo correlarium
qz aliqua pductio est vñuoca fm quid. ¶ Et his cōludo
correlarium qz aliqua pductio est vñuoca fm vñū gradū
& tamen equiuoca fm aliū gradū in quātū deficit ab
alio. Quis ratio est. quia quādo inter duo extrema ponū-
tur plura media. qto mediū recedit ab vno extremo. tāto
accedit ad alter. & eōuerso. nūc at vñuocatio & equiuo-
catio stricte supia sūt qdā extrema inter que cadūt pdicti
gradus vñuocationis vt media. & ideo quanto aliquis
gradus recedit ab vñuocatione stricte supia q est fm pri-
mū gradū tanto eredit ad equiuocationē que est fm vlti-
mū gradū. & iō generatio muli ex equo potest dici eq-
uoca si ppetur ad gnationem hois ex hoie. pōt etiam dici
vñuoca si ppetur ad generationē plante ex virtute solis.

Quantum ad secūdum sit ista cōclusio rñsiua ad que-
stionē. qz ois pductio cuiuscūqz forme est
vñuoca. accipiēdo large vñuocationē fm aliquē gradū
predictor. & sic intelligit pbs. Ad argumētū in oppositū.
cōcedo maiorē accipiēdo vñuocationē stricte. Aliter ne-
ganda est vt pz ex dictis.

¶ Mouet autem vt animatum. moto vō alia
mouet &c. Ter. cōmenti. xxxviii. Qd. ij.

¶ Querit

Queritur. An primum celū moueat immediate a primo principio. **C** Dicendum fm rei veritate. q. primum mobile h. duo mouētia. vnu sepatū qd ē de^o mouēs i rōne atati. & desiderati aliud cōiunctū qd est intelligētia. secunda mediata post deū. & q. immediate mouet in rōne amātis. & mediāte illa deus celū mouet. & b. exp̄ssa sentētia. **A**uicēne. 2. metha. **C** Sed qd de intētiōe Arist. dicit vnus expositōr q. sentētia est q. celū mouet immediate a prio principio qd est deus. S. hoc nō videt valere. q. su perius. **T**er. cō. 36. dicit q. primum mouēs mouet primum motū in rōne amati. opz ergo q. sit aliqd mouēs qd moueat in rōne amātis. de quo dixit supra. q. ipm psequitur marina delectatio ex b. q. intelligit & amat primum mouēs & illud est alia scda intelligētia q. vocat aia celi nō in rōne informātis. h. in rōne mouētis. vt ostēdū est ergo huius. & b. & exp̄ssa sentētia pmen. 8. phi. vbi exponit plz assignās primo celi duplex mouēs. vnu cōiunctū. & aliud sepatum b. etiā videt exp̄ssa sentētia Arist. in. 8. phi. q. potētia infinita nō pōt mouere corp^u in tēpore. q. he alia potētia finita posset mouere in eqli tēpore. eo q. augmētata virtutē motiua mūdit tps in quo mouet. fm b. ergo hētur q. deus nō pōt imediate causare motū pprie dictū q. necessario erit in tpe. posuit ergo duo mouētia ordinata. quorū p. mū mouet mediāte. q. dat virtutē scdō. & q. ppetuo dat istā virtutē. id est cā ppetuitatis in motu. finitas at virtutis recepte si finita sit. q. nō est aliud a nā angeli. q. scdm mouēs est cā successiōis in motu. q. illi virtuti. si potētia finita pōt esse aliqua resistētia in mobili. q. nō posset esse virtutis infinite. b. videt intētiō Arist. ipse tñ vtrūq. mouēs videt accipere p vno & illud pmittere in computatione substantiarū māliū. quaz numerus accipitur fm numerum mobiliū celestū. vt p3 infra.

Consum est at & q. nō contingit hēre hāc substantiā magnitudinē vllam. vez sine pte indiuisibilis. mouet eni p infinitū tps: & nō habet potentiam infinitam finitum &c. **T**extu cōmentū quā dragēs imp̄p̄m.

Queritur. An Arist. posuerit oēs intelligētias virtutis infinite. & per cōsequēs quosdā deos. **C** Videt q. sic. nā sup̄ ca. iiii. **T**er. cō. 41. reperit ostēdū esse. 8. phi. q. nō puenit primum mouēs hēre magnitudinē ex eo q. hz potētia infinita. & potētia infinita nō pōt ēē in magnitudine finita vel infinita. **C** Itē post illud capl3 statim in principio. 5. ca. **T**er. cō. 42. qrit vtz positionēdū sit tñ vnā talē subam ēē. aut ples. & determinat q. ples fm nūcz latōnū. ergo vñ ēē itētiō sua cōp̄do p̄lone pcedētē ad p̄lone sequētē q. ples sūt substantie sine magnitudine. q. ples potētie infinite. **C** Idēterea in codē. v. ca. **T**er. cō. 43. post principū dicit. q. tot subas ēē necesse ēē nā sempiternas & immobiles fm se & sine magnitudine pp̄ p̄dictā cām. f. q. dicta fuit in. iiii. ca. q. est hēre potētia infinita. q. illa nō pōt ēē in magnitudine finita vel infinita. & b. mō fuit lra pri^o exp̄posita. **C** Idēterea in fine hui^o ca. **T**er. cō. 50. dicit q. si qs accipiat b. solū a pri mis p̄bis q. prias svas deos existimauerūt. diuine itaqz dictū ēē putabit & fm veri similitudinē. in qb^o verbis vñ ap̄probare finiam illoz q. subas sepatas posuerūt deos ēē. & p cōsequēs potētie infinite. **I**dēterea. iiii. q. p. in plogo. & vi. hui^o vocat istā sciaz theologia & diuā. qten^o ēē de substantijs sepatis a motu & a mā nō solū hz p̄siderationē. h. ēē hz ēē qd nō valet nec vñ valere nisi oēs ille sube ēēnt dii. ppter istas auctoritates qdā tñ tenet pte affirmatiuā hui^o qdōnis. **C** Lōtra. q. nulli auctori vñ esse ipōnēda falsa sentētia nisi exp̄p̄sse hēatur ex dictis suis vel euidētē sequatur ex dictis suis. h. intelligētia seu angelū ēē potētie infinite seu

ens infinitū & a se & quoddā necesse ēē siue deū. nō solū est falsum sed valde absurdū. q. eius oppositū pōt demonstrari. vt patebit infra. nec illud sequitur ex lra p̄bi. ergo nō videtur hoc sibi rōnabiliter ipōnēdū

Respōdeo sequēdo doctrinā scoticā declaro duas p̄lō nes. **C** Idē p̄lō sit ista. intelligētias alias a prima nō esse potētie infinite est vez q. pōt demonstrari. p̄batio hui^o. ipossibile est ēē ples deos. ergo ples naturas simpli infinitas. aīs supponit p nūc. q. iferi^o in fine hui^o opis v3 demonstrari p. vi. vias. qōne de vnitāte prim tipis vniuersi. p̄na est euidēs. q. qlibet de^o h. cēt plures hēret potētia infinita & ēē quoddā necesse ēē. **S**cdā cōclō sit ista. nō ēē ples deos seu ples substantias potētie infinite est vez ex itētiōe p̄bi p̄cessū. **H**ac ostēdū q. d̄upliciter prio ex itētiōe cī^o i. b. iz. mct. nā iferi^o ca. vltio. **T**er. cō. 52. p̄cedit oia entia hēter se ordinē ad vnu primum. h. infinitū itēti ue nō pōt ēē subordinatū cēnalr alicui alteri. nec sicut ad finē. q. bonū infinitū nō est pp aliud. h. bonū totius vniuersi vtroqz mō se hz. f. in ordine entū inter se. & in ordine eoz ad optimū sepatū. nec infinitū pōt ēē alteri subordinatū vt p̄cipiāt. q. ipm hz virtutē infinitā. & tñ fm Arist. in fine hui^o. iz. entia nō volūt male disponi. vñ^o ergo p̄iceps. & p̄ p̄ns nō erūt pla infinita. q. nō cēt ordinata d̄icro mō. **C** R̄ndet q. Arist. p̄cedit ordinē i entib^o sepatis q. cā scda depēdet a priā. h. nō sit cālitē q. q. sic ē in sp̄bus figuraz & nūero. q. posterior sp̄s nūeri & figure non est cālitē a priori sp̄s. h. depēdet ab ipā. **C** Lōtra. q. nihil est depēdēs ab aliq̄lin cētendo a quo nō hēat ēē in aliquo gñe cāc. b̄p̄positū p̄dicatū vñ inferre oppositū subiecti & p̄st̄ de p̄manētia. nec ob. illud de nūeris. q. nūer^o mior māl^o & potētialitē accept^o ē ps miori maioris. ps at hz rōnē mae. vt p3. v. hui^o ca. de cā. **T**er. cō. 3. p̄tes ingt tot^o vt er quōd cāc sūt & ibidē. hōz at h. q. h. subm. i. m. vt p̄tes mioris vñ mior actuali & formalitē accept^o nō est ps maioris. nec ab ipso sic accepto depēdet maior nūer^o in cētendo. **C** Idēterea sup̄ ca. iiii. **T**er. cō. 36. dicit de prio mouētē. q. mouet sic appēibile & itelligibile mouet si motū. sic at mouet itelligētia sibi primā. ergo cāt itelligere illū. h. illud itelligere fm Arist. ca. sequēti. **T**er. cō. 39. ē idē cū subā itelligētē. ergo cāt subām scdē itelligētē. & p̄ p̄ns itelligētia ē cātā ab ipso. ergo nō ēē de^o nec potētie infinite. **C** Dices q. illud mouē primi est mēthaphoricū. & si est ip̄p̄ne aliqd cāre. **C**ōtra oīs itellectio q. nō est eadē obocatur ab ipso. & vñ q. effectiue p cōmen. q. vult q. balneū in mēte mouet vt efficiēs. **C** Scdō p̄bat idē ex itētiōe Arist. viii. phi. vbi p̄bat q. mouēs potētie infinite nō pōt imēdiāte mouē celū. ergo mouēt imēdiāte ab aliquo mouētē infinito. illud ē itelligētia pp̄na motū. vult ergo q. itelligētia sit finita. & p̄ p̄ns nō de^o. **C** Idē ibidē. viii. phi. vult q. mouēs potētie infinite mouet celū motu infinito. & nō imēdiāte. vt deū ē. ergo mediāte itelligētia. & hāc asserit p̄mē. ēē itētiōe ei^o in b. iz. f. q. mouēs finitū mouet imēdiāte. sūt ergo illa duo mouētia ordinata. tūc sic: q̄ctiqz sūt agētia cēntialr ordinata: aut secūdū accipit ēē a prio. exēplū de celo & agēte p̄ncipali corruptibili. aut accipit aliquā ifuētā a prio. exēplū baculus accipit motū a manu vt moueat lapidē. aut tertio ambo agētia attingūt eūdē effectū imēdiāte. exēplū de p̄re & m̄se respectu gnationis plis. vt ostēdū fuit. viii. hui^o. q̄ro ergo quo istoz triū modoz se habēt illa duo agētia in mouēdo celū. nō tertio mō. q. statz seq̄ q. in eqli tpe. imo in eodē moueret vt finita & infinita qd est p̄ sup̄positū. Si de^o secūdū b̄ p̄p̄ositū cū fm Arist. nihil recipiat in itelligētia aliud ab ei^o nā. si de^o primū p3 euidētē q. h. ē p̄p̄ositū. p3 ergo q. Arist. sic itellectit illa agētia sic ordinata q. secūdū fm ēē depēdeat a prio. & tūc primū mouet mediāte. q. dat ēē & virtutē prio mouētē. & q. p̄petuo dat ēē illud & virtutē. id est cā ppetuitatis in motu. finitas at virtutis recepte q. nō ē aliud a nā angeli ē cā successiōis in motu. q. illi virtuti pōt ēē aliq̄ resistētia in mobili q. nō posset ēē respectu virtutis infinite vt iaz sup̄ dicitū fuit

erponendo litterā. **T**ertio pbatur idē p cōmē. q de lē-
tione Aristo. loquēs in de suba orbis ca. iij. dicit q cor-
pus celeste nō idiget tñ virtute mouēte in loco. s. ē virtū-
te largiēte q se 7 in suba pmanētā eternā. 7 sequit. dicit
rūt at ip̄s. s. Aristo. nō dicere cām agētē totū. i. celū. s. tñ
cāz mouētē. 7 tñ illud. s. celū dicit ēē formalr necessariū vt
p3. ir. hui? ca. vij. **T**er. cō. 17. est at nihil in potētia sempi-
ternū. ergo ista potētia pōt stare cū itētiōe pbi q de? esset
cā ēē 7 sube ip̄i? itelligētē sic s3 pme. fuit itētiō ei? de celo.
Quarto pbat idē p Aui. ir. met. ca. iij. q vult ex itētiō-
ne q ois itelligētia creata est a p̄ia. s. s3 quēdā ordinē. nā
scdaz itelligētia ēē cātā a p̄ia. 7 tertia a scda. 7 sic de alijs
7 forte in b n sōlū nō dicit p̄bō. s. explicat illud de mō 7
ordine pductiōis qd Ari. nō explicat. vel si dicat Ari. po-
fuisse oēs itelligētia ēē imēdiatē pductā a p̄io. tūc Aui. d-
dicit sibi quāntū ad ordinē quē ponit. s. in pposito p̄cordat.
s. q itelligētia sit pducta. 7 p p̄ns nō ē de? nec potētiē in-
nīte. de mō at illi? cationis s3m itētiōne Ari. q Aui. nō est
p̄ntis speculatiōis s3gere. sufficit enī h̄re itētiōes Ari. quā-
tū ad p̄clonē de q qrit qd. **A**d p̄mā auctoritatē q alle-
gat dicitū q vltia p̄clō illi? iij. ca. nō est illa. q p̄mūz
mouēs ē sine magnitudīe 7 potētiē īfinitē. s3 post istā seq-
alia. q. s. subā īmālīs ē īpassibilis 7 īalterabil. oēs. n. alij
mor? sūt posteriores eo q ē s3 locū. h̄at ē maior 7 supple-
minor q illa suba nō est mobil? s3 locū vt h̄r ex p̄dictis. 7
seqt p̄clō. ergo nō ē mobil? aliquo motu posteriori 7 ita in-
alterabil. 7 ita seqt p̄ncipiū. s. ca. **U**trū aut vñā talē 7c.
ita q illa qd referēda ē ad subaz īalterabilē de q imēdiatē
p̄cessit sermo 7 nō ad illā subaz q est potētiē īfinitē de q fu-
it sermo p̄i? tūc p̄cedo subas īalterabiles esse p̄lcs iuxta
nūc p̄lationū s3 itētiōne pbi. **A**d scdaz auctoritatē qd
negatiō alicui? p̄t p̄cludi de aliq pp qd p tot media quot
p̄t ēē cāe in ip̄o repugnātē ad affirmatiōē oppositā. q
si vñū sit cā adq̄ta repugnātē illud erit mediū adq̄tum
ad oñdēdū talē negatiōē. exēplū ad oñdēdū q hō n ē la-
pis pōt sumi p mediū. q hō est alal. q est rīfibil. q est rō-
nale. 7 forte rationale qd ē dīa specifica hōis ē hui? negatio-
nis 7 repugnātē cā adq̄ta. **A**d p̄positū dico q īfinitas
īfinita est cāvna repugnātē ad h̄re magnitudinē. s3 h̄ ade-
q̄ta. puz. n. itellēctuale non pōt h̄re magnitudinē. qz foza
itellēctualis nō est extēfibil. s3 si aliq̄d itellēctuale sit quā-
tū. h3 mās q p̄ficiē a foza itellēctuali. 7 tūc recipit quātita-
tē nō rōne itellēctualitatis. s3 rōne mās quā p̄ficiē foza in-
tēctualis sic est in hōie. o3 ergo illa duo p̄iūgi. s. itelle-
ctualitātē 7 īmālītātē ad hōdū mediū sufficiēs. qz sic n̄ suf-
ficiēt sola itellēctualitas vt p3 in hōie. sic nec sola īmālītās
vt p3 in celo qd n̄ h3 mās s3 mētē Ari. vt pbatū ē. viij. hui-
sus. b ergo ppō est vera h̄ns īfinitā potētiā n̄ h3 magnitu-
dinē. 7 b ē vera: itellēctuale n̄ h̄ns mās n̄ h3 magnitudinē
ibi igit vltius finē. iij. ca. pbat nō h̄re magnitudinē per
h̄re potētiā īfinitā. s3 illud n̄ ē mediū adq̄tū respectu p̄di-
cati vt dcm ē supi. 7 ca. iij. post p̄ncipiū. de sepatis s3ns
h̄r q o3 eas sine mās ēē. sempiternas. n. ēē o3. s3 7 aliq̄d ali-
ud sempiternū actu igit. 7 postea ī p̄ncipio. iij. ca. habet
quō ille sube mouētēs sūt itellēctuales nāc. qz oēs a p̄ia
mouētur 7 appetētēs 7 itelligētēs. Ex istis ergo duob? h̄r
vñū mediū ad remouēdū magnitudinē q est itellēctuali-
tas sine mās: 7 b ē mediū adq̄tū respectu h̄r p̄dicati qd ē nō
h̄re magnitudinē: qñ ergo dī. ca. v. qz o3 ēē s3as sine ma-
gnitudīe pp cāz p̄dictā. b o3 itelligi de illa cā adq̄ta q ē
itelligibilitas sine mās q dca ē ī p̄m. 3. 7. 4. c. Et s3m b ista
lfa alr erponēda est qz exposita sit p̄i? in īniando lfa3. s.
qz nō o3 referri ad illā p̄pōnē q tacta est ī fine. iij. ca. de
īfinitate potētiē. qz h̄re potētiā īfinitā vñ nō est cā vel sal-
tē nō est adq̄ta. qz p̄dicatū puenit oī itelligentiē. h̄re at
potētiā īfinitā soli deo puenit. **A**d tertiā auctoritatē
dīcendū q illud nō dicit assertiue. qz si qz īnq̄t b accipiat
putabit diuine esse dictū. loq̄t ergo nō q ip̄e b itēdat. s3
qz alijs ali? forte b putabit diuine esse dictū. qz multi an-
tiq 7 maxie vulgare av̄ibidez hui? putauerūt quodā hō

mines sepatos deos esse. **A**d q̄rtā dīcendū q ista scia dī-
diuina seu theologia. qz est de subijs sepatis. nō q om-
nes sint qdā dīj p̄ter p̄mū mouens nisi forte denotat h̄re
q̄tenus ille substantie sūt p̄pingores deo in ordine entit. s3
dicitur theologia 7 diuina. p̄prie q̄tenus est de p̄mo mo-
uente qui solus est vnus est deus.

Deinde palā qz aliud aliq̄d erit digni? q itel-
lectus. s. itellēctiū: etenī itelligere 7 itelligen-
tia erūt idignissimū itelligētē. q̄re fugiēdum hec
eadē. etenī si videre qdē qdā digni? qz videre. vt
si sit optimū itelligētia 7c. **T**er. cō. 17. **Q**. iij.

Veritur. **U**trū itellēctus p̄mū mouens
itelligat aliud a se. videtur
q nō per rōnēz pbi in tertū. **T**er. cō. 5. qz
si sic. ergo aliq̄d aliud est nobilius. falsitas
sequēs est falsū. ergo 7 antecedēs. falsitas
p̄ntis p3. quia ip̄m est nobilius quocūqz
cōsequentiā pbat. qz omne mouens vt sic est nobili? 7 p̄i-
us moto. o bīn aut est mouens potētiā. **P**̄terea. po-
tētia h̄ns aliq̄d p obo adq̄to n̄ pōt in aliq̄d vltia. qz ali-
esset adq̄tū si potētia excederet o3s. s3 itellēct? p̄mū q est
de? h3 essentiā suā p obo adq̄to. ergo nō itelligit aliud
ab essentiā suā. **C**ōtra sicut se h3 itellēct? artificis ad ar-
tificialia. sic itellēctus diuinus ad omnia creabilia. nam
deus oīus est artifex omnem h̄ns virtutes 7c. s3 itellēct? ar-
tificis itelligit artificialia oīa q ab ip̄o pducunt cū op̄e
p cognitiōē. ergo itellēct? diuini? itelligit oīa creabilia ab
eo. **P**̄terea si nō. nō erit itellēct? īfinitus. consequens
est falsū. vt p3 ex dictis. p̄ia p3. qz alr posset itelligi excedi
ab aliquo itellēctū qui oīa itelligit. 7 per consequens nō
esset itellēctus īfinitus.

Respondeo circa istā mās. vi. cōclusiones declarabo.
P̄ima cōclō sit ista. p̄mū mouēs est
formaliter itelligēs. h̄ac oñdo sic. oē agēs p se agit pp si-
nem ex. ij. pbi. **T**er. cō. 75. vbi p̄b3 h̄ pbat de nā de q mī-
nus vñ. s3 p̄mū agēs p se agit aliq̄n nō: esset p̄mū qz
oī cā p accūs est p̄ior aliq̄ cā p se. ex. ij. pbi. **T**er. cō. 56.
ergo agit pp finēz. tūc sic. oē agēs pp finē vel cognoscit
finēz vel ab alio dēterminat ad finēz. s3 p̄mū agēs n̄ p̄t
dēterminari ad finēz ab aliquo. qz illud dēterminatū esset
p̄i? 7 nobili? eo. ergo ip̄m est formalr itelligēs. **C**ōfirma-
tur. 7 est q. adē qz p̄mū efficiēs dirigit effectū suū ad fi-
nem. ergo vel nālīter dirigit nō cognoscens vt ignis. vel
cognoscendo finē. nō p̄io mō: qz nō cognoscens si dirigit
nisi vñtē cognoscētiā. qz sapientis est alia ordīarie. ex p.
hui? in p̄logo. s3 p̄mū efficiēs ī nulli? vñtē dirigit sic
nec cāt. qz alr si esset p̄mū ergo dirigit cognoscens 7 itel-
ligens formalr ip̄z finēz. **S**cdā cōclō sit ista. p̄mū mo-
uens est formalr volens. h̄ac oñdo sic. p̄mū mouēs agit
pp finē vt dcm est. aut ergo finis mouet ip̄z vt amat? tñ
nālī. aut vt amat? actu volūtatis. non pōt vari p̄mū. qz
p̄mū agēs nō amat nālī finē aliū a se sicut graue dicit
appetere siue amare centrū nālī. 7 mās formā. qz p̄mū
agēs esset nō mō ad finēz. qz itēnat? ad istū finem q esset
alius a se. qd est īpossibile qz sic esset ip̄fect? carens aliq̄ p
fectiōē extra se. nec amat tñ nālī finem q est ip̄e. qz b ni-
hil aliud est qz ip̄m esse ip̄m. nec b videt saluare rationes
cause in ip̄so. ergo op3 dare p̄mū. s. qz finis mouet agēs
p̄mū vt amatus actu volūtatis. 7 habet p̄positum.
P̄terea aliq̄d causat in reb? p̄tingenter. ergo p̄ia cō-
tingenter cāt. ergo volens formalr cāt. anis est euīdens p-
batio p̄ntie p̄ic. q̄libet cāt. scda cāt īnquātū mouet a p̄ia
ergo si p̄ia cā necessario mouet. q̄z alia necessario moue-
tur. 7 q̄libet necessario causat. si igit aliq̄ cā scda cōtingen-
ter mouet. sequit qz p̄ia cā contingenter causat. qz scda
cā nō causat nisi in virtute prime. qz īnquātū mouetur ab
ip̄a. p̄batio p̄ntie secūde. qz nullū est p̄ncipiū p̄tingenter
opandi nisi volūtās. nec aliquid cōcomitans volūtatem.
quia quodlibet

actu distincto ⁊ pri^o nātū qđ illa sint in se. b p^olo ē dū ē
ad qōnē. p^oia p^os. l. q^o intelligit qđcūq; intelligibile: pro-
bat sic. q^o hoc est pfectiōis in intellectu posse disti-
actu cognoscere quodcūq; intelligibile. b igitur attri-
dū ē intellectu p^omo. sed intellectus p^omi nullā potest
habere intellectiōem nisi eadē sibi. ex 5° p^olone. ergo cu
iuliber intelligibilis h^o intelligere ⁊ actuale distincti. ⁊ p
p^ois necessario cum illud sit idem sibi. ¶ Secūda pars. l.
q^o prius naturaliter qđ illa sint in se. probatur sic. q^o qđ
quid est idem sibi est necesse. ⁊ per p^ois prius nātū oī intel-
ligibili alio a se. cū nullū tale sit necesse ēē. sed intelligere
respectu cuiuscuq; est idem sibi. igitur est prius natura-
liter qđ quodcūq; aliud intelligibile sit in se. ¶ Confirma-
tur tota p^olo q^o artifer distincte cognoscit qđ agēdū qđ
fiat. alī nō perfecte operantur. q^o cognitiō est mensura
iurta quā opat. s^o de^o ē pfectissim^o artifer oīum aliozum
a se. ergo oīus producibilium a se h^o notitiā distinctam ⁊
actuale ⁊ p^oioem eis.

Ad primum in oppositum nego pñtiam. Ad probatio-
nem dicendū q̄ nullū aliud a deo h̄z ro-
nēs motiui nec perficientis respēi intellect⁹ diuini. ⁊ hoc
modo intelligit p̄s q̄ intellect⁹ p̄mi nō intelligit aliud
a se. q̄ tunc videret. ⁊ tñ hoc non obstante intelligit oīa
alia a se intelligendo essentiam suam in qua virtualiter ⁊
eminētissime continentur ⁊ intellectui diuino clarissime
⁊ distinctissime presentantur vt tactū est in exponēdo lras.
¶ Ad secūdū cōcedo maiorem sic intelligēdo q̄ sit aliqd
quod sub subo ei⁹ adequato nec formaliter nec virtualiter
continetur: ⁊ tunc minor est falsa: q̄ nec in eētia diuina
oē aliud a se ⁊ virtuali ⁊ emīnētissime cōtinetur. ¶ Ita-
tandū. q̄ intellectus p̄mi entis p̄cise intelligit seipsum
vt obz adequatum. ⁊ intelligēdo se intelligit quodcūqz
aliud nobiliori ēt modo q̄z habeant eē in se. nam eētia
diuina v̄tualiter continet perfectionem ⁊ entitatem cuius
cūqz rei. vnde ēt res simpliciter loquendo nobili⁹. ⁊ eē ha-
bent in eētia diuina q̄z in seipsis. ⁊ iō perfectissime ⁊ di-
stinctissime presentantur intellectui diuino in essentia
vt in ip̄eō p̄fecto. ⁊ ideo ip̄se res create h̄z forte termi-
nent actum intellectus diuini: non tamen mouent ipsuz
ad intelligendū. q̄ hoc argueret imperfectionem in ip̄-
so intellectu. q̄ oē mouēs vt sic: ē p̄r⁹ ⁊ v̄gni⁹ ip̄o moto.
¶ Entia vō nolūt male disponi: nec bonū plura
litas principantiū. vn⁹ ergo princeps Rō. v.

Queritur Utrum principatui & regno
vniuersi presit tñ vn' princeps
q est de' bñdictus. vñ q nō. & arguitur
sic. de' est. ergo di' sunt. pbatio ostēte.
qz singulare & plurale idē significāt lz
differāt i mō significādi. & icludūt idēz
significatuz pportionaliter. ergo sicut
singulare icludūt singularitatē. ita plurale pluralitatē. Si
ergo esse conuenit deo singulariter: conuenit dijs plura-
liter. C P. omne ens per participationem reducit ad ali-
quod tale per eēntiam. sed indiuidua cuiusqz spēi crea-
te sunt entia per participationem: qz ali' nō eēnt plura. er-
go reducuntur ad aliquid tale per essentiam. erit ergo ali-
quis hō per eēntiaz & nō per participationēz sed qēqd est
ens per essentiam & non per participationem est de'. ergo
sunt plures dii. C P. qēqz sunt meliora sunt ponēda i
vniuerso. sed plures deos eē est melius qz paucos. quia
plura bona sunt meliora paucioribus bonis. ergo plu-
res dii sunt ponēdi in vniuerso. C Contra pbs hic in lit-
tera & superius vbi probat vnitatem prime cause ex vni-
te primi mobilis.

Respōdeo in ista qōne conclusio affirmatiua est certa ⁊
 fm fidē ⁊ fm pbiaz. vñ ad probādū istaz cō
 clusionem primo premitam multiplicem suppositionez.
 scdo est illis suppoib⁹ deducā vñā p̄clōne. ¶ Q uāti ad
 primū p̄ suppositio ē qd de ē intellect⁹ infinit⁹ ⁊ infinitū ad
 intelligibile. vt patere potest ex cōmō p̄cedēti. ¶ Scdo sup

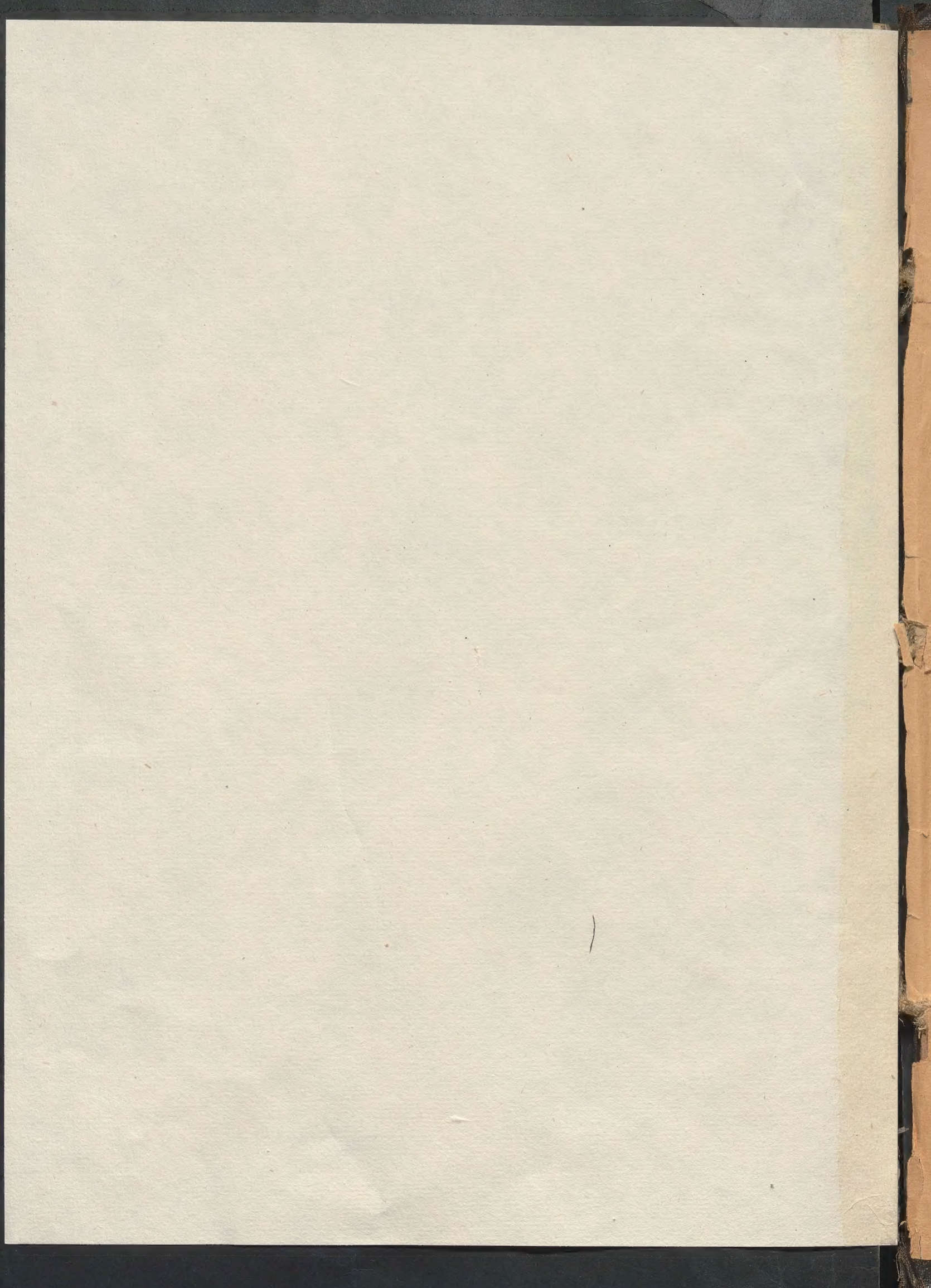
Deus est voluntas infinita et infinitum diligibile. B
apparet. qz est formaliter volens et est infinitum bonum. vt pz ex p
dictis in b. 12. C. Tertium quod suppono est qz deus est infinitum
in bonum. qz infinitum ens et perfectissimum. C. Quartum quod
suppono est qz deus est infinite pde vt pz ex viij. phi. et ex b. co.
de. 12. supra. C. Quintum quod suppono est qz deus est necesse esse. B
ostium fuit et probatum supra. C. Sextum quod suppono est qz deus est
dipotens: vt pz ex scriptura sacra. Iste autem sex suppositiones sunt
qz hic ad pbandum conclusionem quoniam vt patebit.

Quantum ad secundam ex prima via arguitur sic. si non est terminum
deus. da oppositum. sunt duo. sunt. a. et b. tunc
arguitur sic. duo sunt dii. ergo intellectus infinitus non intelligit oem
intelligibile quod intelligibile est. pns est falsum. g. et a. n. s.
falsitas pntis pz qz intellectus infinitus cognoscit quodcumque per
fectissime quod in se intelligibile est. alioquin non est intellectus perfectus
et infinitus. probatio pntie. ipm. a. intelligit. b. ergo p essen
tia ista. b. vel non. si non. ergo cu. b. sit intelligibile p essen
tia. ipz a non cognoscit perfectissime ipm. b. quod est cognos
cibile. nihil enim intelligibile per essentiam perfectissime
cognoscitur nisi cognoscatur p centiam vel per aliquid perfectum
in quo sua essentia includatur perfectum. qz ipz sit in se. cen
tia at ipz. b. i. nullo includit perfectum. qz. b. aliquid non erit
deus. si autem cognoscitur. b. p centiam ipz. b. g. actus intelligendi ip
sius. a. erit posterior nali centia ipz. b. qz actus cognoscere
di qui non est idem obiecto est posterior obiecto. non enim est prior neque
sibi nisi cu tali obiecto. qz tunc posset actus intelligi sine obiecto sicut
e converso. sequitur ergo qz ipm. a. non est deus. qz cu suus actus
intelligendi sit idem simpliciter ipz. a. si ille actus est posterior. b. et
ipz. a. est posterior. et p pns non est deus. C. Dices qz intel
ligit ipz. b. p centiam ipz. a. qz illis est ipz. b. aut qz. a. intelli
git ipz. b. in ratione ipz. cois ipz. a. et b. Contra. qz cognitio
abstrahit hinc in singulari tunc hinc in vniuersali. non est cogni
tio perfectissima. qz non est intuitiva ipz. rei in se. et ita. a.
non cognoscit. b. intuitiue nec perfectissime. neutra g.
ratio. b. p. a. intelligit perfectissime ipm. b. et hinc ppo
siti. C. Ex eadem via arguitur secundo sic. duo sunt dii. ergo
vniuersus actus intelligendi sunt duo obiecta adequata. pns est fal
sum. ergo et a. n. s. falsitas pntis pz. qz tunc actus adequatus alicui
obiecto sub aliquo ratione quod substracta non minus adequatus qz ad
huc remaneret aliud obiectum adequatum. probatio pntie. qz. a.
est obiectum adequatum suo intellectui cu sit in infinitum intelli
gibile. et b. est obiectum adequatum eidem. si. a. posset simul intelli
gere ipsum. b. impossibile est ergo qz intelligat vnicuique intelle
ctione simul. a. et b. perfecte. Dices qz. a. hinc intellectio
duas realiter distinctas. ita qz alia intellectio intelligit se. et
alia intelligit ipsum. b. C. Contra. qz tunc a non est deus. im
possibile est enim dare in deo duas intellectiones distin
ctas realiter. qz non stat cu summa simplicitate. C. Ex
secunda via ar. sic. duo sunt dii. ergo voluntas infinita non
diligat oem diligibile quod diligibile est. pns est falsum. ergo
et a. n. s. falsitas pntis pz. qz voluntas infinita est recta. ergo
diligat quolibet diligibile quod diligibile est. probatio pntie
si. a. est vnus et b. est alius deus. ergo. b. est diligendum in infi
nitum cu sit obiectum infinitum a voluntate potest diligere infini
tum qualis est voluntas ipz. a. sed hoc est impossibile. qz
a nali plus diligit se quod b. probatio huius. qz vniuersumque
nali plus diligit se suum quod est alteri cui non est pars vel ef
fectus. ratione primi dicitur qz pars nali plus diligit totum quod se
ipsam. nam p salute ipz. totius cuius est pars: exponit se pi
culo. ratione secundi creatura plus debet etiam naturali
diligere deum quod seipsam. sed. a. nihil est ipz. b. nec pns
nec effectus. ergo pl. diligit se quod ipsum. b. sed voluntas si
ba quod est recta conformatur voluntati naturali. alioquin
voluntas nalis non esset semper recta. ergo si habet volun
tatem liberam rectam plus diligit se actu elicitio quod ipz. b.
ergo non diligit. b. infinite. et per consequens non quod di
ligibile est. C. Ex eadem via arguitur sic. si duo sunt dii
si. a. et b. aut. a. fruitur. b. aut vititur. si vititur ergo volun
tas inordinata qz vititur fructuendo. si fruitur ergo. a. est beatus
tam in. b. vt in obiecto quod in. a. ita est beatus in duobus obiectis

quorum neutrum ab alio dependet. sed hoc pns est falsum et impos
sibile. qz nihil potest esse actu beatus in duobus obiectis beatificis tota
lib. qz vtriusque eorum destructio nihilominus est beatus. g. in
neutro beatificat. vt est necessarium qz totaliter getatum in vno
obiecto adequato non possit totaliter in alio obiecto getari. C. Ex ter
tia via arguitur sic. duo sunt dii. ergo bonum infinitum non potest
re perfecte voluntate nra. pns est falsum qz hoc est ratione boni
infiniti qz non sit getatum cuiuscumque voluntatis. probatio pntie
qz voluntas ordinata potest appetere maius bonum. sed pla bona
infinita si sunt possibilis pl. includunt bonitatem quod vni infinitum
tunc ergo voluntas posset ordinate pl. amare pla bona infinita
quod vni bonum infinitum et p pns vni bonum infinitum non posset
ea getare. C. Ex 4. via arguitur sic. duo sunt dii. g. eiusdem ef
fectus sunt due cause totales in eodem ordine cause. pns est falsum
ergo g. g. falsitas pntis. probatur. qz tunc aliquid posset esse
semp. ca alicuius a quo non semper dependeret. nihil. n. centia
liter dependet ab alio quod non existetate nihilominus erit. si ergo
est. hinc duas totales causas. si. a. et b. in eodem genere et ordine. de
structio. a. nihilominus erit ipsum. b. ab ipso. b. et filii destru
cto. b. ipsum. c. erit ab ipso. a. ex quo vtriusque potest causa tota
lis ei. probatio pntie. qz pns infinita est totalis causa respectu cuius
cuius effectus. si. g. a. et b. sunt dii quilibet est pde infinite. et p
pns causa totalis cuiuscumque effectus. et p pns erit due prie cause
totales in eodem ordine cause. C. Ex 5. via ar. sic. duo sunt dii.
g. p necessitate sunt infiniti numero. pns est euidens falsum. g.
et a. n. s. probatur. qz species multiplicabiles siue plificabiles
in indiuiduis non determinat ex se ad certum numerum indiuidu
rum. hinc quod est ex se non repugnat sibi esse in infinitis indiuiduis sic
pz de specie humana et de alijs oib. corruptibilium speciebus. g. si
non ipz deitatus sit plificabilis in indiuiduis non determinat
se ad certum terminum. sed quod est ex se potest secum infinitatem.
sed si pnt esse infinita necesse est p necessitate sunt infinita. alioquin cent
necesse est. sed possibilis esse. ergo erit infiniti dii quod g. g. est necesse
est. C. Ex eadem via ar. sic. si sunt plures dii. et p pns pla ne
cesse est. qz quilibet perfectio realis distinguitur. sunt. a. et
b. tunc sic. aut illi duo dii distincti p. a. et b. sunt formaliter ne
cesse est p. a. et b. aut non. si non. ergo. a. et b. non sunt formaliter
rationes essendi necesse. ergo p pns. nec deus includens. a. est ne
cesse est. probatio. qz includit aliquas entitates quod formaliter:
non est entitas necessaria cendi: nec necessaria ex se. si. ipz. a.
a. similiter est de deo includente. b. C. Si vero illi duo dii
distincti sunt formaliter necesse est per. a. et b. et ultra hoc
vtriusque est necesse esse per illud in quo puenit vni cu alio.
quia ex quo ambo sunt dii in aliquo conueniunt et in ali
quo differunt. ergo vtriusque deus hinc in se duas rationes qua
rum vtriusque est necesse esse. sed hoc est impossibile qz neu
tra istarum includit alteram. ergo vtriusque circumscripita: deus il
le est necesse esse per reliqua. et sic aliquid est formaliter ne
cesse esse per aliquam rationem qua circumscripita nihilominus est
necesse esse. quod est impossibile. C. Ex 6. via ar. sic. oipo
tens est qui suo velle potest quodcumque possibile facere esse
vel non esse. ita qz suo velle potest producere oem possibile. et
suo velle potest impedire omne possibile vel destruere oem
possibile si iam habet esse finem suum. Rich. secundo de tri
cap. ultimo. tunc sic. duo sunt dii. ergo nullus istorum est oipo
tens. pns est euidenter falsum. probatio pntie. qz. a. potest
suo velle producere oia i. e. ex quod potest oipotens: hinc non est necesse
qz. b. velit oia illa esse quod velit. a. qz voluntas ipz. b. pnt
ter se hinc ad illa: sic voluntas ipz. a. ex quo deus. ergo. b. pot
nolle illa esse: et pns nullus istorum erit. ergo si duo sunt oipo
tentes vtriusque faceret alium nulli potest prohibendo. si. p. suus
velle quod alii vellent esse. C. Dices qz abo pcorant in vol
untate sua. hinc non de necessitate. sed quod fecerit pactum quod
quod velit vni velit alii. Sed contra. Tunc primo qz illud pactum
non est necessarium. ergo per pns potest se alii hinc. vt. f. distrupat
pactum. et tunc idem quod prius. Tunc secundo qz esto ad hoc sequitur qz
neuter eorum est oipotens. nam si. a. est oipotens potest producere suo
velle oem possibile. et b. filii. quod est impossibile. nam impossi
bile est duas causas totales esse eiusdem effectus. vt pconsum est.
ergo sequitur qz. b. non est oipotens. et sic ad questionem.

ad primu

Handwritten text in a vertical column on the left margin, likely in Arabic or Persian script.

Trinitates

3415

3417.